

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

לפני כבוד השופטת לימור מרגולין-יחידי

מדינת ישראל

בעניין:

נגד

1. איתמר שמעוני
2. עופר שמעוני
3. יואל דוידי
4. משה פונטה
5. שרון מילר

הכרעת דין

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

תוכן עניינים

9	מבוא
10	תמצית כתב האישום – המעורבים בכל אישום והעבירות המיוחסות להם
12	תמצית תשובת הנאשמים
12	העבירות בכתב האישום
12	עבירת השוחד - הערות משפטיות
13	על סוגי טובת ההנאה המבססים מתת
14	המרכיב האובייקטיבי והמרכיב הסובייקטיבי בטובת ההנאה
15	נבחר ציבור – סוגי טובות הנאה
16	טובת הנאה אחרת – מעורבות בכלי התקשורת
19	החלת העקרונות המשפטיים על הטענות בכתב האישום
20	עבירת הפרת האמונים - היבטים משפטיים
20	הבחנה בין שוחד לבין הפרת אמונים ובין עבירות אלה לבין מעשה שאינו פלילי
22	ביצוע בצוותא של עבירות שוחד והפרת אמונים המותנות בעושה מיוחד
22	עבירה המותנית בעושה מיוחד - ההבחנה בין לקיחת שוחד בצוותא לבין תיווך לשוחד
23	עבירה המותנית בעושה מיוחד – נסיבות המצדיקות אחריות בצוותא בהפרת אמונים
25	הערות מבוא ראייתיות
25	תוצרי האזנות הסתר ותוצרים מתיבות המיילים
26	עדי תביעה מקורבים
26	התנהלות הנאשמים בחקירותיהם
30	בחינת הראיות - כללי
30	התשלומים במסגרת הסכמי הפיצוי
30	גיוס הכספים בהקשר של הסכמי הפיצוי ותשלומם
32	העמדת כספים באופן פרטי על ידי איתמר שמעוני
36	פוטנציאל גיוס כספים מהוריו של שמעוני ושאלת הגיוס בפועל מההורים
38	פניית שמעוני לעופר ופונטה – הבנתו שיגייסו כספים ממקורות חיצוניים
38	המצב הכלכלי והמקורות הכספיים של עופר
40	המצב הכלכלי והמקורות הכספיים של פונטה
41	גיוס ותשלום כספים על ידי עופר
43	גיוס ותשלום כספים על ידי פונטה
45	סכום שנטען שמימן סופר
47	סיכום ביניים – מקורות מימון ידועים ועלומים

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

- 48..... מודעות איתמר שמעוני ומעורבותו בגיוס הכספים
- 48..... הערות מקדמיות
- 49..... ידיעת שמעוני בזמן אמת שמקור הכספים שנותן עופר הוא מתשלומים מדוידי
- 49..... הידיעה על פתיחת משרד התיווך בסמוך לפתיחתו
- 50..... שמעוני היה מודע להכנסות של עופר מעיסוקו בתיווך
- 51..... מודעות שמעוני למורכבות הפוטנציאלית הנובעת מעיסוקו של עופר בתיווך
- 51..... המועד בו ידע שמעוני על קשריו העסקיים של עופר עם דויד
- 59..... ידיעת שמעוני על היחסים העסקיים בין דויד לעופר עובר לתשלום שכה"ט על ידי עופר
- 60..... טענת שמעוני שכשידע על הקשר העסקי נתן לעופר הנחיות בנוגע להכנסות מדוידי
- 62..... מסמכי ניגודי העניינים - הערות
- 64..... סיכום ביניים
- 65..... פניית איתמר שמעוני לעופר ופונטה שיגייסו כספים מצדדים שלישיים
- 65..... עיתוי הפנייה לפונטה
- 66..... עיתוי הפניה לעופר
- 69..... נתונים המשפיעים על השיח בין שמעוני לפונטה ועופר בנושא גיוס הכספים
- 70..... התנהלות שמעוני מתאפיינת בשליטה מעורבות ומעקב
- 72..... נתונים בהקשרם של פונטה ועופר להם היה שמעוני מודע
- 73..... הטענה שסוכם ששמעוני לא יהיה מעורב
- 74..... טענת שמעוני שנתן הנחיות ברורות בקשר לגיוס הכספים בתחילת התהליך
- 77..... הטענה שלאחר מתן ההנחיות שמעוני לא עקב ולא עודכן
- 80..... עדכון שמעוני באופן כללי בקשר לסכומי הכספים שגוייסו ומקורותיהם
- 81..... עדכון שמעוני ומעורבותו בחודש מאי 2015 עובר לתשלום 300,000 ש"ח
- 85..... הפגישה במסעדת ציפורה
- 85..... פעילות העיקוב החסויה, העתירה לגילוי ראייה וההחלטות בהקשרה
- 86..... תוכן השיחה בין שמעוני לפונטה
- 88..... הפתק שנתפס ותוכן הרישומים בפתק
- 91..... מודעות שמעוני לרישומים בפתק
- 95..... איסוף גזרי הנייר על ידי העוקבת, הדבקתם ושמירת הפתק
- 95..... טענות ההגנה – אין שרשרת מוצג לפתק המקורי
- 96..... טענות ההגנה – המנעות מכוונת מאיסוף מצלמות האבטחה
- 97..... טענות ההגנה - הטענה הכבושה לגבי איסוף נייר על ידי המאבטח אנדריי
- 99..... טענותיו הכבושות של פונטה ביחס לפתק שהציג לשמעוני במסעדה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תי"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

99	סיכום ביניים
99	החשש מפני עריכת חקירה לגבי מקור הכספים וחוקיותם
101	היעדר תיעוד מסודר לכספים שנאספו לשם מימון הסכמי הפיצוי
103	חוסר התעניינות מצד שמעוני בפרטי ההתחייבויות שלטענתו נלקחו כהלוואות
104	נושא גיוס הכספים ומקורות המימון – סיכום ומסקנות
104	מעמדם של פונטה ועופר בהקשר של ענייני העירייה
105	עופר השתמש במעמדו כאח של ראש העיר לקידום עניינים בעירייה
106	מעמד פונטה והשפעתו על נושאים עירוניים
107	סיכום ביניים
107	מעמדו של סופר כמנכ"ל ואופי מעורבותו בפרשה
109	אישום ראשון
109	ליבת המחלוקת
110	תשובת הנאשמים
111	ניתוח הראיות
111	קווים לדמותו של דויד היזם
113	יחסי דויד ושמעוני עובר לבחירתו של שמעוני כראש העיר
113	יחסי דויד וגלם
114	הבנת דויד בתחילת כהונת שמעוני שיש חשיבות בהידוק הקשר עם שמעוני
116	סיכום ביניים
117	רכישת קול אשקלון – העברת מסר לשמעוני
124	הידוק הקשרים עם עופר – העברת מסרים לשמעוני
127	דויד שיתף את עופר בענייניו מול העירייה והפעיל אותו
128	עופר נענה לכל פניות דויד
128	הטענה להפעלת עופר מתוך יחסי החברות
130	שיחות ומפגשים אינטימיים בין שמעוני לדויד
132	הקישור הציבורי בזמן אמת בין דויד לשמעוני דרך עופר
132	סיכום ביניים
133	המתת
134	הכספים שהועברו מדויד לעופר
135	הנכסים, העסקאות ועמדת המאשימה בקשר לזכאות לדמי תיווך
137	מהלך בחינת הראיות
138	הטענה לפתיחת עסק תיווך ושימוש בו לצורך הסוואת העברת כספי שוחד

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תי"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

- 139..... יחסי דויד - עופר בהקשר של עסקאות תיווך
- 142..... בחינת העסקאות
- 142..... הקבוצה הראשונה - מאפיינים חריגים - נווה הדרים, הסטוק ונאות אשקלון
- 143..... הקבוצה השניה - דמי תיווך מופרזים - לנדוור ופטרקס
- 145..... הקבוצה השלישית - העדר פעילות תיווך - משרדי פאר
- 149..... הקבוצה השלישית - העדר פעילות תיווך - שיווק יעדים
- 152..... נתונים שנחשף אליהם דויד עובר להעברת 150,000 ש"ח לעופר עבור שמעוני
- 152..... דיווחים בתקשורת
- 153..... מסרים מצד שמעוני, עופר ופונטה כלפי דויד
- 153..... היענות לפניות דויד בנושא צמצום שטחי הפרסום עובר להעברת הסכום
- 153..... הצהרת שמעוני שיעזור לדויד ולא יפגע בו
- 155..... הצורך החיוני בגיוס סכומים נוספים בסמוך לפני בקשת הכספים מדויד
- 157..... התרמית והסוואתה
- 157..... לא היה כל צורך במשווק לפרויקט באותה עת
- 159..... אין ראיות לפנייה של עופר לדויד לשווק את הפרויקט
- 160..... התרמית - לא הייתה סיבה ולא הייתה הצדקה לתת לעופר שיווק בלעדי
- 162..... ההסכמה על שיווק בלעדי שתוארה אינה מתקבלת על הדעת
- 164..... עירובו של דרור אלמלם - עיתוי ותכלית
- 169..... הטענה שהתבקשה וניתנה מקדמה בקשר לשיווק היא שקרית
- 173..... מהלכי ההסוואה - תוכן הרישום בחשבונית ובספח השיק
- 174..... מהלכי ההסוואה - פנייה לעו"ד בן יעקב
- 176..... מהלכי ההסוואה - הסכם השיווק הכוזב
- 178..... סיכום - העברת 150,000 ₪ - מתת מצד דויד לשמעוני
- 178..... לקיחת המתת על ידי שמעוני ועופר בצוותא חדא
- 180..... שימוש בכספים שמקורם בדויד ושולמו לעופר עבור תיווך-טענת המאשימה למתת
- 183..... סיכום - העבירות הנובעות מהקשר הכספי בין דויד לעופר
- 184..... רכישת אתר האינטרנט אשקלון 10 והשבתתו
- 186..... תביעות הדיבה והמגעים להסרתן כנגד מסירת שמות מדליפים מהלשכה
- 188..... רכישת האתר על ידי דויד
- 191..... האם קיימת זיקה בין שני המהלכים מבחינת הנאשמים
- 193..... בעד פעולה - האם ניתנה מתת בקשר עם תפקידו של שמעוני כראש העיר
- 194..... צרכים קונקרטיים של דויד כיזם

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

195	פוטנציאל המעורבות של שמעוני ומי מטעמו לקידום הצרכים היזמיים
197	התמורה
197	היבטים משפטיים
199	מרכיבי התמורה
199	התמורה הנטענת בהקשר היזמי
199	פאר – אי שחרור ההיתר עקב הגשת ערר על כופר החניה – 5.14-10.14
202	סילו – פתח פריקה וטעינה – 9.14
203	שוויצריה הקטנה – 17.11.14
204	סילו – חתימה על היתר בניה – 1.15
211	פאר – בקשה להיתר - עיבוי עמודים – 2.15
214	סיכום ביניים – התמורה בהיבטים היזמיים
215	תמורה נטענת הקשורה לעניינים אישיים עסקיים של דויד
217	הקטנת היקפי הפרסום של הערייה במקומן אובייקטיבי -12.14 – 9.15
219	צמצום האכיפה על ידי הפיקוח העירוני לגבי מרכולי האחים דויד
221	סיכום ביניים- התמורה בהיבטים האישיים עסקיים
222	סיכום
223	אישום שני - מגנזי
223	תמצית האישום ותשובת הנאשמים
223	הערות מקדמיות ראייתיות
226	בחינת הראיות
226	המתת
226	הראיות הנוגעות למסירת 100,000 ₪ לפונטה על ידי חוסה בהוראת מגנזי
226	תמצית המחלוקת
227	הערות לעניין הערכת גרסאותיהם של חוסה ופונטה בנושא
227	חוסה
228	המעבר של חוסה מחוסר שיתוף פעולה למעמד של עד מדינה
229	השיחה המקדימה עובר לחקירה
230	בקשות העזרה מצד חוסה במהלך החקירות מחמת קושי לזכור
231	הבעת חשש מצד חוסה שייחשב כמי ששיקר או שיטעה
232	פנטזיה – ביחס לרישום ב – 31.5.15 חוסה העלה השערות ללא קשר לזיכרון
233	תוכן גרסתו של חוסה
233	במסגרת תפקידו העביר חוסה כספים לאנשים שונים בהוראת מגנזי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

- 235..... ההיכרות עם פונטה
- 237..... ההנחיות שקיבל חוסה ממגנזי בהקשר של העברת הכספים
- 238..... חוסה תיאר בעקביות את עצם העברת כספים לפונטה
- 239..... התייחסות לא עקבית מצד חוסה למספר הפעמים שנתן לפונטה כסף
- 240..... זיכרון חסר לגבי זמן ומקום ביחס למסירת הכסף במרינה וחוסר זיכרון ביחס לסכום
- 241..... המפגש ב – 28.5.15 עם פונטה במרינה בהרצליה ומסירת הכסף
- 243..... התייחסות חוסה לטענת פונטה שקיבל מחוסה גרמושקה
- 244..... תמיכה ראייתית - מסרונים ושיחות בין פונטה ומגנזי וחוסה
- 245..... תמיכה ראייתית - הרישומים ביומן של חוסה
- 245..... חוסר יכולת להסביר את הרישום הנוסף ביומן ב – 31.5.15
- 246..... טענות הנוגעות לקבילות היומן
- 247..... העברת כסף לפונטה בחניית המשרד באור יהודה – ארוע שאינו חלק מכתב האישום
- 248..... סיכום ביניים
- 249..... פונטה
- 249..... גרסאות פונטה בעימות וחקירה
- 252..... גרסתו הכבושה של פונטה בעדות
- 252..... יחסי פונטה עם מגנזי וחוסה
- 252..... טענת פונטה - תכלית ההגעה למרינה
- 254..... הטענה למפגש בין מגנזי לפונטה במרינה
- 255..... המפגש בין פונטה לחוסה
- 256..... הפרכות בגרסה הכבושה לגבי הצורך בגרמושקה
- 257..... טענות פונטה בקשר להעברת כסף במשרד באור יהודה – לא חלק מכתב האישום
- 258..... סיכום ביניים
- 258..... הפתק - ראיית הסיוע לעדות חוסה
- 261..... סיכום ביניים – העברת 100,000 ₪ ממגנזי דרך חוסה לפונטה
- 262..... הראיות הנוגעות לייעודו של הכסף עבור שמעוני
- 266..... טובת ההנאה - סיכום
- 266..... התמורה הנטענת
- 268..... טענה למשוא פנים בדרך כלל – האם "שלח לחמך"?
- 269..... סקירת האינטרסים של מגנזי באשקלון
- 270..... בזיקה לתפקידו או בזיקה למעמדו – שוחד או הפרת אמונים?
- 274..... סיכום

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

275	אישום שלישי – מילר
275	הטענות באישום ותשובת הנאשמים
275	טענות ההגנה לגבי מסגרת האישום
277	המתת
277	נסיבות העמדת הכסף
279	התכלית שלשמה נועד הכסף
284	האם מדובר בהלוואה או בהעמדת כסף ומשמעותו של הסכם הלוואה
287	סיכום ביניים – טובת ההנאה
288	טענת המאשימה שלמילר היו אינטרסים עסקיים באשקלון
289	אינטרסים בתחום ההתחדשות העירונית
291	השותפות העסקית עם פונטה
293	לוחות זמנים הקשורים לשותפות העסקית
295	דרגת הוודאות של המיזמים המתוכננים
297	אופי הקשר בין מילר לשמעוני
298	האם בעד פעולה הקשורה בתפקידו של שמעוני
300	סוף דבר
302	אישום רביעי – מרמה הפרת אמונים
303	הערות מבוא
304	בחינת הראיות
306	הטענה לביצוע בצוותא – ייחוס עבירת הפרת האמונים לפונטה
309	אישום חמישי – עבירות מס
309	שמעוני – האם הכספים שגוייסו מהווים הכנסה המחייבת דיווח
311	דו"ד – ייחוס הוצאה לחברה והגדלה במרמה של הוצאות
313	הלבנת הון
313	הטענה ותשובת הנאשמים
313	היבטים משפטיים
316	הלבנת הון - סיכום
317	טענות ממשפחת ההגנה מן הצדק
319	סוף דבר

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

הכרעת דין

באישום הראשון, אני מרשיעה את שמעוני ועופר בצוותא בעבירה של לקיחת שוחד ואת דויד בעבירה של מתן שוחד, ביחס לסכום של 150,000 ₪ בהקשר של עסקת יעדים, ומזכה אותם מחמת הספק מיתר הסכומים.

אני מזכה מחמת הספק את שמעוני ודויד מעבירות של לקיחה ומתן שוחד בקשר להשבתת אתר האינטרנט.

אני מזכה את שמעוני, עופר ודויד מלקיחה ומתן שוחד בקשר לעצם היחסים העסקיים בין דויד לעופר, ואני מרשיעה את שמעוני בלבד, חלף עבירת השוחד, בעבירה של הפרת אמונים מחמת ניגוד עניינים בהקשר זה.

אני מרשיעה את שמעוני ועופר בצוותא בעבירת הלבנת הון בקשר לסכום של 150,000 ₪ ואני מזכה מחמת הספק את דויד מעבירה זו.

באישום השני, אני מזכה את שמעוני ופונטה מעבירות שוחד, ואני מרשיעה אותם חלף עבירת השוחד בעבירה של הפרת אמונים בצוותא.

אני מזכה אותם מעבירת הלבנת הון.

באישום השלישי, אני מזכה את מילר ופונטה מחמת הספק מכל המיוחס להם.

באישום הרביעי, אני מרשיעה את שמעוני ופונטה בהפרת אמונים בצוותא.

באישום החמישי, אני מרשיעה את שמעוני ואת דויד בעבירות מס בשנת 2015.

מבוא

1. עניינו של כתב האישום בכספים בסכום כולל העולה על מיליון ₪, שהועברו על פי הנטען לאיתמר שמעוני בעת כהונתו כראש העיר אשקלון.

סכום של 541,000 ₪ ניתן על פי הנטען לאיתמר שמעוני (להלן: "איתמר שמעוני"/"שמעוני") על ידי שלושה יזמים ובעלי אינטרסים באשקלון, יואל דויד, נאשם 3, עוה"ד שרון מילר, נאשם 5, וגבי מגנזי שאינו נאשם בהליך שלפניי (להלן: "דויד", "מילר" ו"מגנזי" בהתאמה), בקשר עם תפקידו כראש

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

העיר אשקלון ובעד פעולות הקשורות לתפקידו (יצוין כי הסכום שנתן דויד, ניתן על פי הנטען הן לאיתמר שמעוני והן לעופר מטעמו). מתוך סכום זה לקח שמעוני לפי הנטען 466,000 ₪ מדויד ומגנזי במסגרת לקיחת שוחד (כשלא מיוחסת לו ידיעה ולקיחת שוחד לגבי הסכום שמקורו במילר).

סכום של כ – 575,000 ₪ שמקורו בגורמים שונים (הכולל גם את הסכום ממילר), נלקח על פי הנטען על ידי איתמר שמעוני, מבלי ששמעוני בירר את מקור הכספים, ומבלי שווידא שלא יידרש להחליט בעניינם של אותם גורמים כראש עיר, ובכך העמיד את עצמו במצב פוטנציאלי של ניגוד עניינים.

2. ברקע לכתב האישום עומדים שני מכתבי דרישה שקיבל איתמר שמעוני בחודשים יוני 2014 ונובמבר 2014 לפיצוי כספי מא' וב', שתי נשים שטענו לפגיעה מינית מצדו. לאחר הליכי גישור נחתמו הסכמי פיצוי, הראשון במועד לא ידוע עובר ליום 11.2.15, והשני ביום 17.5.15, במסגרתם התחייב לשלם לא' סכום כולל של 450,000 ₪ בתשלומים שנפרשו בין חודש פברואר לחודש יוני 2015, ולב' סכום כולל של 475,000 ₪ בתשלומים שנפרשו בין חודש מאי לחודש אוקטובר 2015.

אין טענה כי נותני השוחד היו מודעים באופן קונקרטי להסכמי הפיצוי והצורך הכספי המסוים של שמעוני, מעבר לפרסומים שהיו בכלי התקשורת הארציים והמקומיים בנושא זה.

סך כל הוצאותיו של איתמר שמעוני בקשר עם הסכמי הפיצוי, והתשלומים לעוה"ד ולמגשרות עמד על למעלה ממיליון ₪, כשתחילת ההוצאות בחודש יולי 2014 וסיומן בחודש אוקטובר 2015.

3. את משימת גיוס הכספים הטיל איתמר שמעוני על אחיו עופר שמעוני, נאשם 2, ועל חברו הקרוב ואיש סודו ואמונו, משה פונטה, נאשם 4 (להלן: "עופר" ו"פונטה" בהתאמה).

על פי הנטען, במהלך של גיוס הכספים עבור שמעוני באמצעות עופר ופונטה, נעברו העבירות מושא כתב האישום.

תמצית כתב האישום – המעורבים בכל אישום והעבירות המיוחסות להם

4. כתב האישום מייחס לנאשמים לפי הפירוט שלהלן, עבירות של לקיחת שוחד, תיווך לשוחד, מתן שוחד והפרת אמונים, עבירות על סעיפים 290, 295 (א), 291, 284 לחוק העונשין, תשל"ז – 1977 (להלן: "חוק העונשין"), וכן עבירות הלבנת הון לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס – 2000 (להלן: "חוק איסור הלבנת הון") ועבירות מס, עבירות על סעיפים 220 (4) ו – 220(5) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] (להלן: "פקודת מס"ה).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

על פי הנטען **באישום הראשון**, לקח איתמר שמעוני ביחד עם אחיו עופר מדוידי סך כולל של 366,000 ₪ וכן קיבל מתת בדמות השבתת פעילות אתר אינטרנט שביקר את התנהלותו כראש עיר.

לאיתמר שמעוני ולעופר מיוחסת עבירת לקיחת שוחד בצוותא חדא של הכספים ולאיתמר שמעוני לקיחת שוחד בקשר לטובת ההנאה הקשורה בהשבתת אתר האינטרנט.

לדוידי מיוחסת עבירה של מתן שוחד.

על פי הנטען **באישום השני** לקח איתמר שמעוני בתיווך פונטה ממגנזי סך של 100,000 ₪.

לאיתמר שמעוני מיוחסת עבירה של לקיחת שוחד ולפונטה עבירה של תיווך לשוחד.

באישום השלישי מואשם מילר שנתן לאיתמר שמעוני בתיווך פונטה סך של 75,000 ₪.

למילר מיוחסת עבירה של מתן שוחד, לפונטה עבירה של תיווך לשוחד.

לאיתמר שמעוני לא מיוחסת עבירת שוחד (סכום זה מהווה חלק מעבירת הפרת האמונים).

לאיתמר שמעוני, עופר, פונטה ומילר מיוחסות עבירות הלבנת הון, באישומים הראשון, השני והשלישי, כל אחד כדי חלקו באישומים הרלבנטיים אליו, כמפורט לעיל.

באישום הרביעי נטען כי לאיתמר הועברו באמצעות פונטה סכומי כסף נוספים בסך כולל של כ – 575,000 ₪ (הכוללים גם את הסכום שניתן על ידי מילר), ואלה התקבלו אצלו מבלי שבירר את מקורם, את האפשרות שיידרש לקבל החלטות בעניינם של הגורמים שנתנו כספים ויעמוד בעתיד במצב של ניגוד עניינים טבוע, תוך הפרת אמונים כלפי הציבור.

עבירת הפרת האמונים מיוחסת בצוותא חדא לאיתמר שמעוני ולפונטה.

לאיתמר שמעוני ולדוידי מיוחסות **באישום החמישי** עבירות מס בקשר לכספים הקשורים אליהם.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

תמצית תשובת הנאשמים

5. כל הנאשמים כפרו בביצוע כל מעשי העבירה המיוחסים להם ואת תשובותיהם המפורטות אפרט באישומים השונים.

בשלב מקדמי זה אציין רק שאיתמר שמעוני אינו חולק על הסכומים שנדרשו בהקשר של הסכמי הפיצוי ועופר ופונטה אינם חולקים על כך שנרתמו לגייס וגייסו כספים. שלושתם טוענים שאיתמר שמעוני לא היה מעורב ולא היה מודע למהלכי גיוס הכספים ומקורותיהם, ושלושתם כופרים בכך שנלקח כסף מיזמים בקשר עם תפקידו הציבורי של איתמר שמעוני או במצב של ניגוד עניינים פוטנציאלי והפרת אמונים.

דויד ומילר כופרים מכל וכל בביצוע עבירות של מתן שוחד, ובכך שכספים שמקורם בהם נועדו לאיתמר שמעוני.

העבירות בכתב האישום

6. על יסודות עבירת השוחד, ובעיקר על יסוד המתת, כמו גם על סוגי עבירת הפרת האמונים, הקשר בין שתי העבירות, ושאלת הביצוע בצוותא של עבירות אלה המותנות בעושה מיוחד, אעמוד בפרק זה.

לעבירות הלבנת ההון והמס, אדרש מבחינה משפטית באישומים הספציפיים, כשעבירות הלבנת ההון הנטענות ייבחנו במיוחד בפרק נפרד ולא במסגרת האישומים.

עבירת השוחד - הערות משפטיות

7. יסודות העבירה מוכרים, ואל רובם אין צורך במסגרת הכרעת דין זו להתייחס, מעבר להתייחסות תמציתית ביותר.

העבירה של לקיחה ומתן שוחד, עניינה במי שנותן שוחד לעובד ציבור ובעובד ציבור שלוקח שוחד בעד פעולה הקשורה בתפקידו. מדובר בעבירה התנהגותית, שאינה טעונה הוכחת פעולה מצדו של לוקח השוחד, היינו אינה מחייבת הוכחת תמורה, אלא שמה את הדגש על נתינת המתת בקשר עם תפקידו הציבורי של לוקח השוחד ומתוך ציפיה של נותן השוחד שעובד הציבור יטיב עמו והבנה של עובד הציבור שהמתת לא ניתנה לו אלא בשל תפקידו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

המונח שוחד משמעו מתת מושחתת הניתנת לעובד הציבור, כשאל טובת ההנאה אתייחס בהרחבה בהמשך. המתת יכולה להינתן לעובד הציבור, או לאדם אחר שעובד הציבור חפץ ביקרו. המתת ניתנת בעד פעולה הקשורה בתפקידו של עובד הציבור, ובכך בא לידי ביטוי האופי המושחת והפסול שבה.

היסוד של בעד פעולה הקשורה בתפקידו מבטא את הקשר הסיבתי בין נתינת המתת לבין הציפיה לפעולה מצד עובד הציבור. הציפיה יכולה להיות למשוא פנים, העדפה והטיית חסד לנותן השוחד באופן כללי או ציפיה לפעולות מסוימות, כשהפעולות יכולות להיות במסגרת התפקיד, לרבות פעולות שמחויב עובד הציבור לבצע. בנוסף, אין בעובדה שלוקח השוחד לא עשה בסופו של דבר את הפעולה כדי למעט מביצוע העבירה ככל שהתקיימו כל יסודותיה.

היסוד הנפשי של העבירה הוא מודעות לטיב המעשה של מתן המתת, לנסיבות ולקשר הסיבתי שבין המתת לבין הציפיה לפעולה, במובן זה שהמתת לא הייתה ניתנת לעובד הציבור אלמלא תפקידו ומעמדו.

בשל הקושי הראייתי בהוכחת העבירה, נקבע כי די בעדות יחידה של לוקח השוחד כדי לבסס אחריות בעניינו של נותן השוחד, ללא דרישה לתוספת ראייתית, למרות השותפות ביניהם. כמו כן הוכרו חזקות ראייתיות שונות שנועדו להקל על הוכחת היסוד הנפשי והקש"ס.

על סוגי טובת ההנאה המבססים מתת

דומה שלא במקרה לא נכללת בחוק העונשין הגדרה של המונח "מתת" או הגדרה של המונח "טובת הנאה", שכן המחוקק היה ער לכך שמציאות החיים הדינמית והמשתנה תייצר התנהלויות שונות, שלא דווקא נצפו על ידו בשעתו, שיעלו כדי התנהגות מושחתת ונפסדת של עובד ציבור בזיקה לתפקידו הציבורי, ובהתאם לתכלית העבירה, למהותה ולערכים המוגנים שעליהם נועדה לשמור, הוא ביקש לראות באותן התנהלויות ככאלה המבססות עבירה של לקיחת שוחד הראויה לתגובה מחמירה.

בשימוש במונחים כלליים, בעלי רקמה פתוחה ובמונחי סל, ובאופן ניסוחו של הסעיף, באה לידי ביטוי התכלית של הרחבת סוגי המתת ואופני נתינתה ולקיחתה, כדי לכלול את כלל ההתנהגויות, שתכליתן להיטיב עם הלוקח בזיקה לתפקידו, במישרין או בעקיפין.

וכך, בהתאם לתכלית זו, נקבע בסעיף 293 לחוק העונשין שכותרתו "דרכי שוחד", הפותח במילים "אין נפקא מינה בשוחד", בניסוח ייחודי שהוא על דרך השלילה, כי טובת ההנאה שעשויה לבסס מתת אינה חייבת להיות חומרית, היא אינה מוגבלת לכסף או שווה כסף, וכפי שנקבע בהוראת סעיף 293(1)

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

לחוק העונשין, ופורש בהרחבה בהלכה הפסוקה, המתת עשויה להתבטא גם בשירות ובכל "טובת הנאה אחרת", בין שהיא מוחשית ובין שאינה מוחשית, בין שהיא גשמית ובין שאינה ניתנת למדידה.

בנוסף, נקבע שטובת ההנאה אינה חייבת להינתן לעובד הציבור באופן אישי. בגדר דרכי השוחד, נקבע שהשוחד יכול להינתן לאחר בשביל הלוקח או בשביל האחר, כעולה מלשונו של סעיף 293(5) סיפא לחוק העונשין, לפיו הנהנה יכול להיות אחר. במעמד של "אחר" הוכרו לדוגמה בני משפחה ומקורבים לעובד הציבור, שהמתת ניתנה להם, כשמבחינה קונספטואלית לא התעורר קושי בשל כך שהם אלה שנהנו מהמתת (ע"פ 6916/06 אטיאס נ' מדינת ישראל, ע"פ 355/88 לוי נ' מדינת ישראל (להלן: "עניין לוי"), עניין אלגריסי, ע"פ 4624/15 אולמרט נ' מדינת ישראל).

המרכיב האובייקטיבי והמרכיב הסובייקטיבי בטובת ההנאה

טובת ההנאה נמדדת בעיקר במדדים אובייקטיביים, אם כי קיים גם מרכיב סובייקטיבי אשר בא לידי ביטוי במידה רבה יותר כשעסקינן בטובת הנאה שאינה גשמית – "טובת הנאה אחרת", וכן מקום שטובת ההנאה ניתנת לא לעובד הציבור עצמו אלא לגורם אחר שהוא חפץ ביקרו.

.9

ככלל, כשטובת ההנאה מתבטאת בכסף או בשווה כסף וניתנת למדידה, והיא ניתנת לעובד הציבור עצמו, טובת ההנאה היא ברורה ומובהקת, וחומריתה של טובת ההנאה היא לאו דווקא בערכה החומרי, אלא הנפסדות שבקבלת כסף או שווה כסף בקשר עם התפקיד הציבורי, היא שעומדת במוקד. בהתאמה, נפסק ששווי המתת אינו מעלה או מוריד, ואף מתנות פעוטות ואפילו שי לחג ותווי קנייה הוכרו כטובות הנאה שיכולות לבסס מתת (ע"פ 4115/08 גלעד נ' מדינת ישראל, ע"פ 647/75 קליין נ' מדינת ישראל). הדגש, אם כן, הוא בעצם קבלת טובת ההנאה והפגיעה שיש בכך באינטרס הציבורי, והשאלה אם מבחינת מקבל המתת לטובת ההנאה היה ערך כספי סובייקטיבי ניכר או לא, היא פחותה בחשיבותה.

כשהמתת ניתנת לכימות ומדידה אך נהנה ממנה גורם אחר, אדם או גוף משפטי, ולא עובד הציבור עצמו באופן אישי, או כשהמתת היא "טובת הנאה אחרת", שאינה מדידה, נכנס לצד המרכיב האובייקטיבי גם מרכיב סובייקטיבי, והוא מידת העניין והאינטרס של מקבל טובת ההנאה בהטבה, התרומה שהיא עשויה לתרום לו, ולו בעקיפין, והחשיבות שהוא מייחס לנושא.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

נבחר ציבור – סוגי טובות הנאה

10. מקום בו עסקינן בעובדי ציבור, שהם נבחר ציבור, אשר זקוקים לאמון ולתמיכה הציבורית המתחדשת והמתמשכת, ורואים לנגד עיניהם את ההתמודדות הבאה על התפקיד הציבורי, הרי שיש בהגברת חשיפתם החיובית לציבור, ושיפור דימויים הציבורי כדי לתרום להעלאת הפופולריות שלהם ולהגברת סיכוייהם לחזור ולהיבחר לתפקיד על ידי הציבור.

שיפור הדימוי הציבורי והעלאת יוקרתו של נבחר הציבור, יכולים להיתרם מהגדלת התקציב והיקפי הפעילות של גופים ציבוריים שנבחר הציבור מזוהה עמם. כך, עבור נבחר ציבור שהוא ראש עיר, מבחינה סובייקטיבית יש בהעמדת תרומות או הטבות אחרות לגופים עירוניים ציבוריים שראש העיר מזוהה איתם, או קרוב אליהם, משום טובת הנאה, שכן יש בתרומות לאותם גופים כדי לתרום גם להעלאת יוקרתו שלו בציבור.

בהקשר זה הוכרו בפסיקה כטובות הנאה אסורות המבססות מתת: תרומה ל"קרן עירונית" (ע"פ 1798/93 עמית נ' מדינת ישראל), תמיכות כספיות והעמדת ערבות לקבוצות ספורט עירוניות (ע"פ 8027/04 אלגריסי נ' מדינת ישראל, ע"פ 10836-10-10 אפל נ' מדינת ישראל), התחייבות לפרסום במקומון שהיה מזוהה עם העירייה והעומד בראשה (עניין עמית), ובהקשרים שאינם עירוניים ואינם קשורים דווקא לנבחר ציבור גם תרומה לעמותה שעובד הציבור מקורב אליה ומזוהה איתה (ע"פ 5669/14 לופיאנסקי נ' מדינת ישראל) ותרומה למחלקה בביה"ח שרופא עובד ציבור מנהל אותה (ע"פ 2567/97 לחמן נ' מדינת ישראל (להלן: "עניין לחמן")).

בכל המקרים הללו טובת ההנאה לא ניתנת במישרין לעובד הציבור, ההנאה מהמתת אינה ישירה ואינה חומרית מבחינתו, אך היא בבירור מייטיבה עמו ומקדמת את האינטרסים שלו במישור הציבורי, כפי שהוא רואה אותם מבחינה סובייקטיבית, ובהם מעמדו הציבורי, הפופולריות שלו וסיכויי בחירתו מחדש.

11. המימד הסובייקטיבי בא לידי ביטוי גם בהקשרן של טובות הנאה אחרות, שאינן גשמיות ואינן ניתנות לכימות, שתכליתן להיטיב עם נבחר הציבור בנושאים שצויינו לעיל, ובהתאמה יש להן חשיבות ממשית עבור מקבלן.

בגדר טובות הנאה אחרות ניתן למנות רשימה לא סגורה של פעולות, ובהן: ייעוץ והעמדת משאבים שתכליתם לקדם את מעמדו הציבורי של נבחר הציבור, לשפר את דימויו החיובי ולהגדיל את סיכויי בחירתו לכהונה נוספת, יחס"צ, פרסום אוהד וחיובי, השתקת ביקורת ציבורית, צמצום פרסום חיובי על יריבים פוליטיים ופגיעה תקשורתית ביריבים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בהיות טובות ההנאה הללו לא חומריות וקשות יותר למדידה ולהוכחה, ובהינתן העובדה שהן עשויות להינתן גם בשל השקפת עולם של נותן טובת ההנאה, או תמיכה ציבורית או פוליטית בהתנהלות נבחר הציבור, ולא בהכרח מתוך טעמים אינטרסנטיים מושחתים ומשחיתים, ולאור חומרת העבירה והשלכותיה הקשות על המוכתמים בקלון של לקיחת שוחד, ובהתאם לעקרון החוקיות, מתחייבת זהירות בייחוס טובות הנאה מסוג זה כבסיס לעבירת שוחד.

12. לפיכך, נדרשת הקפדה על מימוש תכלית החוק ועל האינטרסים הציבוריים שבבסיס האיסור בעבירה, כך שבגדר "טובת הנאה אחרת" מהסוג האמור ייכללו רק טובות הנאה ברורות, גם אם לשון החוק מאפשרת לראות בפעולות נוספות, שמידת חומרתן פחותה, כ"טובת הנאה אחרת".

לצד זאת, אם וככל שמוכחות טובות הנאה ופעולות מן הסוג שפורט לטובת נבחר הציבור, אין, להשקפתי, בעובדה שחלק ניכר מאותן פעולות קשור למעמדו התקשורתי של נבחר הציבור, ואין בכך שמעורבים בסוגיה יחסים עם התקשורת, כדי להוביל למסקנה שאותן פעולות אינן יכולות לבסס "טובת הנאה אחרת" העולה כדי מתת, או שלא ראוי לבחון אפשרות זו.

אוסף ואצוין שאם יטען הטוען שטובות ההנאה הנזכרות, בין אלה הניתנות לגופים ציבוריים הקשורים לעובד הציבור, ובין אלה שאינן מוחשיות, משקפות התנהלות מקובלת, נפוצה, בבחינת נוהג של רבים, עד כי טובת ההנאה היא מותרת או לפחות הובנה על ידי לוקחי השוחד ככזאת, הרי שטענות אלה נדחו פעם אחר פעם על ידי ביהמ"ש שהבהירו: "אל יתפתה עובד הציבור לחשוב, כי מתת שהפכה לשיגרה "נסלחת" היא ומטוהרת מכל סיגיה, נהפוך הוא, העובדה כי המתת הופך נוהג הנפוץ ומקובל, אינו מכשיר את המתת...". (עניין לוי, עניין לחמן, ע"פ 126/76 מדינת ישראל נ' שפר). להשקפתי, אותה מסקנה ואותה קביעה צריכות לחול וחלות גם לגבי טובות הנאה, שאינן ניתנות ישירות לכיסו של לוקח השוחד, או שאינן מוחשיות ומדידות, אלא נועדו בעיקר לתרום למעמדו הציבורי, גם אם אלה הפכו מקובלות או נהוגות במרחב הציבורי.

טובת הנאה אחרת – מעורבות בכלי התקשורת

13. כלי התקשורת הם מנשמת אפה של הדמוקרטיה, ולא במקרה התקשורת מכונה "הרשות הרביעית" לצד שלוש הרשויות: המחוקקת, המבצעת והשופטת. דומה שלא ניתן להפריז בחשיבות תפקידה של התקשורת בשמירה על ערכי היסוד של השיטה הדמוקרטית, ובהם חופש הביטוי והבעת הדעה, לרבות, כמובן, הבעת ביקורת, כמו גם תפקידה בחשיפה של עוולות ציבוריות, פגמים בהתנהלות הרשויות הציבוריות והתנהגות שאינה תקינה מבחינה ציבורית.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בשל תפקידה החיוני של התקשורת, ההנחה ש"אור השמש הוא המחטא הטוב ביותר", וחשיבות מעמדה העצמאי של התקשורת בחברה דמוקרטית חפצת חיים, יש לשמור על החופש של התקשורת ולשאוף שתהא בלתי תלויה, ומונעת משיקולים מקצועיים וענייניים ולא מאינטרסים זרים.

אעיר כי לאור מעמדה וחיוניותה של התקשורת, ומתוך הכרה בחשיבות של המרחב העצמאי והבלתי תלוי שנדרש לתקשורת לביצוע תפקידיה, הכירו ביהמ"ש בחיסיון העיתונאי כחיסיון יחסי יציר פסיקה, ומוענק בביהמ"ש משקל נכבד לעקרון הפומביות המקדם את זכות הציבור לדעת, בין היתר באמצעות כלי התקשורת.

בשל אופייה ומעמדה של התקשורת, נדרשת מחד גיסא, זהירות ביחוס פליליות להתנהגות שהתקשורת מעורבת בה, שכן טיפול בכלים הפליליים בנושאים הקשורים לתקשורת, עלול במקרים הלא מתאימים לגרור פגיעה בערכים שצוינו. מאידך גיסא, דרושה ההכרה שאי התערבות של המשפט הפלילי בהתנהלות שיש בה שימוש לרעה בפלטפורמה של כלי התקשורת, על הכוח הרב שהם אוצרים בחובם, למטרות אישיות שאין ביניהן לבין זכות הציבור לדעת, וביניהן לבין החשיפה לאור השמש דבר וחצי דבר, עלולה לאפשר לאלה שאינם חפצים בתקשורת פתוחה, ביקורתית, וחוקרת לכרסם בכוחה של התקשורת, באמינותה, תקפותה ובהצדקה למעמדה הייחודי במשטר דמוקרטי, ובד בבד לבצע עבירה חמורה של לקיחת שוחד מבלי לתת את הדין על כך.

קיימים, אם כן, אינטרסים שונים, המושכים לכיוונים שונים, ויש לאתר את נקודת האיזון הראויה בהקשרם בכל תיק ותיק.

לשם הכרעה אם מדובר בנסיבות הדורשות החלה של המשפט הפלילי או בהתנהלות של המשפט הפלילי לא צריכה להיות דריסת רגל בו, ואם עסקינן במעורבות באמצעי תקשורת שמהווה "טובת הנאה אחרת" המבססת מתת אם לאו, יש מקום להתחשב בשיקולים שלהלן, ואין מדובר, כמובן, ברשימה ממצה.

14.

ראשית, יש לבחון אם כלי התקשורת מוחזק בידי גורם שיש לו אינטרסים חיצוניים - כלכליים בכלל ומול נבחר הציבור בפרט. ככל שקיימים אינטרסים עסקיים, וככל שאותם אינטרסים חיצוניים עומדים על הפרק או עתידים לעמוד על הפרק בזמן עתיד נראה לעין, במועד שלנבחר הציבור צפויה להיות השפעה עליהם, והם נדונים בין הצדדים במפורש או במשתמע, ואף במרומז בלבד, אזי האפשרות שההתערבות בפרסומים בכלי התקשורת היא חלק מטובת הנאה מושחתת, היא ממשית יותר, והבחינה צריכה להיות קפדנית יותר.

שנית, יש לבחון אם כלי התקשורת מחזיק באופן עקבי בעמדה ובהשקפת עולם כלשהי, אשר מתיישבת מבחינת האג'נדה שלו עם פרסומים הנוחים לנבחר הציבור, שאז הפרסומים האוהדים אינם

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

קשורים בהכרח לקשר מול נבחר הציבור, או שמא הפרסומים ברוח האמורה נובעים רק מהקשר עם נבחר הציבור ו/או מבטאים שינוי בעמדה, שאז הקשר שלהם לטובת הנאה נפסדת הוא ברור יותר.

בנוסף, אם היוזמה למעורבות נבחר הציבור מגיעה מצד כלי התקשורת, בעקבות הנחייה כללית או ספציפית של בעליו, ואם ניתנת גישה למעורבות למקורביו של נבחר הציבור, בהתאם להנחייה מלמעלה, אזי היבטי טובת הנאה הפסולה בהתנהלות הם ברורים ומובהקים יותר.

שלישית, מבחינת התוכן, יש לבחון אם ההתערבות בפרסומים היא בהקשרים פרסונליים, בנושאים אישיים, משפחתיים, יחציניים, שהזיקה שלהם לתפקיד הציבורי של נבחר הציבור היא קלושה, אם בכלל, והתערבות בהם, המובילה לפרסום חיובי או חיובי יותר, נדמית כטובת הנאה ברורה. אפשרות אחרת היא שהתערבות נבחר הציבור היא בנושאי תפקידו ותפקודו, ובקשתו היא שתובא לידיעת הציבור פעילותו הציבורית, וזאת, מבלי להתערב באופן הבאת המידע, תוכנו וניסוחו, שאז גם אם אין הצדקה להתנהלות במסגרת יחסי מראיין-מרואיין או כלי תקשורת - מקור, יתכן שיש פחות הצדקה לערב בה את המשפט הפלילי. להשלמת התמונה אעיר, כי דומה שאם ההתערבות היא משני הסוגים, אזי גם פניות שכשלעצמן אינן בהכרח נגועות, צריכות להבחן ביתר קפדנות.

ועוד בעניין תוכן ונושאי ההתערבות, יש לבחון אם ההתערבות מתבטאת בהגברת הפרסומים החיוביים לגבי נבחר הציבור ופעילותו, ו/או התערבות בצנזור ביקורת, ו/או התערבות במניעת פרסומים חיוביים לגבי יריבים ו/או התערבות בפרסומים ביקורתיים לגבי יריבים. מובן שככל שההתערבות היא בנושאים רבים יותר, האפשרות שמדובר בטובת הנאה אסורה היא וודאית יותר.

רביעית, מבחינת השפעה על הצורה והאופן של הפרסום, יש לבחון אם ההתערבות כוללת גם היבטי צורה, כגון התערבות בניסוח הכותרות, עמודי השער, תמונות, ומיקום ידיעות, התערבות שקשה מאד להסביר אותה במסגרת יחסים שגרתיים של כלי תקשורת אל מול נבחר ציבור.

ככל שנקטים יותר אמצעי התערבות, וככל שיותר התערבויות הן פרסונליות, וככל שהתכנים עוסקים בנבחר הציבור וביריביו, וככל שהיוזמה למעורבות נבחר הציבור מגיעה גם מצד נבחר הציבור ומקורביו וגם מצד כלי התקשורת, בעקבות הנחייה של בעליו, אזי האפשרות שמדובר בהתנהלות לגיטימית מול כלי תקשורת היא קלושה.

חמישית, לאור הפרמטרים השונים, והעובדה שאין מדובר בטובת הנאה מספרית ומדידה, על פי רוב יהיה נכון יותר להכריע אם מדובר בהתנהלות פלילית או לא על סמך בחינה מתמשכת על פני פרק של זמן ומספר של פעולות ולא על סמך ארוע נקודתי או קצר במשכו, אלא אם מדובר בארוע נקודתי חריג ובוטה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

ואחרון, כפי שצוין לעיל, מדובר בטובת הנאה שהמרכיב הסובייקטיבי בה הוא בעל משמעות יתרה, ולפיכך, יש לבחון על פני רצף של זמן, ובמנותק מההתנהלות הפלילית הנטענת, באיזו מידה מייחס נבחר הציבור חשיבות לפרסומים על אודותיו בכלי התקשורת באופן כללי. ברי שככל שנושא זה חשוב יותר לנבחר הציבור, כך גם האפשרות שעבורו מדובר ב"טובת הנאה אחרת" המבססת מתת, היא מובהקת יותר.

החלת העקרונות המשפטיים על הטענות בכתב האישום

עקרונות אלה, הם שינחו אותי בהכרעתי בשני נושאים באישום הראשון: האחד, טענת המאשימה שעצם העובדה שדויד היה בקשר עסקי עם עופר, שילם לו דמי תיווך במאות אלפי שקלים, דאג לקיומו של עופר שהיה תלוי בו, מהווה טובת הנאה כלפי שמעוני ועופר, המבססת כשלעצמה עבירת לקיחת שוחד, והשני, בטענות הנוגעות לטובות הנאה מדויד לשמעוני בהקשר של אמצעי תקשורת.

.15

בנושא האחרון, אקדים ואעיר כי הגם שמכתב האישום עשוי היה להשתמע שהמאשימה מייחסת שני מרכיבי מתת שונים בהקשרם של שני אמצעי תקשורת שונים: האחד, רכישת המקומון "קול אשקלון", והשני רכישת אתר האינטרנט "אשקלון 10" והשבתו, שכן בכתב האישום תחת הכותרת "מתת" נאמר: "במסגרת מערכת יחסי התן וקח... רכש הנאשם דויד את הבעלות במקומון קול אשקלון ודאג לסיקור תומך ואוהד לנאשם איתמר" (סעיף 32), הרי שבמענה לשאלת הבהרה שהצגתי למאשימה עובר לתחילת שמיעת הראיות, בה ציינתי:

"בסעיף 32 תחת הכותרת מתת יש התייחסות לנושא המקומון. בסעיף 60 לעומת זה, [כ]שמתוארים המעשים שמבססים עבירות, יש התייחסות רק לאתר האינטרנט ואני רציתי להבין אם לגישת המאשימה המקומון הוא חלק מהמתת או לא חלק מהמתת?"

השיבה המאשימה:

"זה חלק מנסיבות כתב האישום, גברתי, זה לא נכלל באופן רשמי כחלק מהמתת".

במענה להבהרה זו סיכמתי:

"... אני פשוט רואה אי התאמה, אני מנסה להבין מה המשמעות שלה. בכל זאת זה תחת הכותרת מתת, ... אני קיבלתי את ההבהרה שקיבלתי, נדמה לי גם הנאשמים".

משכך, ועל אף שהבחנת המאשימה בין רכישת המקומון "קול אשקלון", שאינה מרכיב ממרכיבי המתת, לבין רכישת אתר האינטרנט "אשקלון 10" והשבתו, המהווה מרכיב ממרכיבי המתת, ספק

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

אם חודדה והובהרה דיה בכתב האישום, בנאום הפתיחה, במהלך שמיעת הראיות או בסיכומים, לא אחמיר מעבר לעמדת המאשימה.

עבירת הפרת האמונים - היבטים משפטיים

16. כידוע, עבירת הפרת האמונים היא עבירת מסגרת או סל, המגינה על שלושה ערכים: אמון הציבור בעובדי הציבור, טוהר המידות של עובדי הציבור ופעילותו התקינה של השירות הציבורי. זוהי עבירה אשר נוכח רקמתה הפתוחה ניתן להחיל אותה על שלל נסיבות משתנות, ובלבד שהייתה פגיעה ממשית ומהותית באחד משלושת הערכים, פגיעה שבזמן ביצוע העבירה עובד הציבור היה מודע אליה ואל השלכותיה העתידיות.

הפרת האמונים במתכונתה הקלאסית מתמקדת בהמצאות במצב של ניגוד עניינים מהותי בין האינטרס הציבורי לבין אינטרסים פרטיים או אחרים של עובד הציבור. לשם המצאות במצב של ניגוד עניינים נדרש שהאינטרסים הנוגדים יהיו ממשיים ולא ערטילאיים, נכבדים ולא קלי ערך ובעלי פוטנציאל התממשות ולא מסופקים.

בגדר העבירה של הפרת אמונים נכללת גם התנהגות של עובד הציבור, הכוללת קבלת טובות הנאה לצרכיו, בשל מעמדו כאיש ציבור, מגורמים שבנקודת זמן עתידית עשויים יהיו להמצא במגע פורמלי מול עובד הציבור. זאת, ככל שבנסיבות העניין יש בקבלת טובת ההנאה כדי לפגוע מהותית באחד מהערכים המוגנים שנזכרו, ומבלי שנדרשת הוכחה של הימצאות בניגוד עניינים כתיאורו לעיל, אלא הדגש הוא על הנפסדות שבעצם קבלת טובת ההנאה בנסיבות העניין (ע"פ 8080/12 מדינת ישראל נ' **אולמרט** (להלן: "פרשת טלנסקי").

הבחנה בין שוחד לבין הפרת אמונים ובין עבירות אלה לבין מעשה שאינו פלילי

17. בכל הנוגע לקבלת טובות הנאה על ידי עובד ציבור, ניתן לשרטט מדרג של התנהגויות שכרוכה בהן קבלת טובות הנאה, שבראשו ניצבת עבירת לקיחת השוחד, מתחתיה בתווך עבירת הפרת האמונים, ובתחתית המדרג ניצבת התנהגות שאף אם אינה תקינה היא אינה מגעת לכדי עבירה פלילית.

וכך, הן בעבירת השוחד והן בעבירת הפרת האמונים נקודת המוצא היא קבלה או לקיחה של טובות הנאה בהקשר של המעמד הציבורי של הלוקח. עם זאת, בעבירת השוחד המתת נלקחת בעד פעולה הקשורה בתפקידו של הלוקח, ואילו בעבירה של הפרת אמונים די בכך שטובת ההנאה מתקבלת

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בזיקה למעמדו של עובד הציבור. בהתאמה בעבירת השוחד חייבת להיות מוכחת זיקה ממשית בין האינטרסים של נותן טובת ההנאה לבין תפקידו של עובד הציבור, כך שטובת ההנאה נלקחת בידיעה ובהבנה של עובד הציבור שקיימת ציפייה ממנו לפעול לטובת נותן טובת ההנאה במגוון דרכים, בין באופן קונקרטי העולה כדי תמורה ובין בדרך של משוא פנים כללי מתוך הנחה שדרכי השניים יצטלבו. לעומת זאת, בעבירה של הפרת אמונים, היות שטובת ההנאה נלקחת בזיקה למעמד הציבורי, ולאו דווקא לתפקיד של עובד הציבור, די במודעות עובד הציבור לכך שטובת ההנאה ניתנת לו בשל מעמדו כעובד ציבור, ואין צורך להוכיח את מודעות עובד הציבור לציפייה ממנו שיספק תמורה.

יוער כי מקום שעבירת השוחד הנטענת מבוססת על קיום אינטרסים מגוונים ומתמשכים של נותן המתת שעובד הציבור עשוי לסייע לו בהם, ועל ציפייתו למשוא פנים בדרך כלל בדרך של שלח לחמד, ללא תמורה קונקרטית כלל, אזי הקו המפריד בין עבירת השוחד לבין עבירת הפרת האמונים הוא דק מדק, והוא מבוסס בעיקר על השוני בהיבטי העיתוי, העוצמה והתוכן והאופי של הציפייה, בהתאם למכלול הנסיבות.

18. ודוק, עבירת הפרת האמונים עשויה להתקיים לא רק כשעובד הציבור יודע ממי התקבלה טובת ההנאה, אלא גם במצב שהוא אינו יודע מבחינה עובדתית ממי התקבלה טובת ההנאה. זאת, באותם מצבים שבהם מודע עובד הציבור לכך שטובת ההנאה לא באה מגורמים פרטיים, אישיים, משפחתיים וחבריים, חושד וחייב לחשוד בכך שמקורה הוא בגורמים שמצויים או עשויים להמצא עמו בקשר רשמי ובמגע בהווה או בעתיד, ושנתנו לו את טובת ההנאה בשל הזיקה למעמדו, ונמנע מבירור הנושא.

להשלמת תמונת המדרג, אעיר שלא כל טובת הנאה הניתנת בזיקה לתפקידו של עובד הציבור מצדיקה הכתמה בפלילים, וקיימות סיטואציות שבהן לקיחת טובת הנאה על ידי עובד ציבור בזיקה למעמדו אינה מגיעה לדרגת חומרה המצדיקה ייחוס עבירה, אלא רק נקיטת אמצעים מתונים יותר, משמעתיים או ציבוריים, ואף פחות מכך.

זה המקום להבהיר שיסודות עבירת הפרת האמונים מוכלים הלכה למעשה בתוך עבירת השוחד, בין כשהפרת האמונים מתמקדת בהמצאות במצב של ניגוד עניינים, שאז סוגיית ניגוד העניינים נבחנת בתוך המרכיב של "בעד פעולה הקשורה בתפקידו", ובין כשהדגש בעבירת הפרת האמונים הוא בקבלת טובת הנאה ע"י עובד הציבור, שאז הנושא נבחן גם במסגרת מרכיב המתת.

משכך, ככלל אישום בלקיחת שוחד מגלם בחובו במשתמע גם את החלופה הפחותה בחומריתה של הפרת אמונים, ועל פי רוב התגוננות מפני אישום בלקיחת שוחד כולל בתוכו גם התגוננות מפני אישום בהפרת אמונים. מסקנה זו רלבנטית לאישומים הראשון, השני והרביעי כמפורט להלן.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

ביצוע בצוותא של עבירות שוחד והפרת אמונים המותנות בעושה מיוחד

19. כתב האישום מייחס באישום הראשון לעופר ביצוע בצוותא של לקיחת שוחד ביחד עם שמעוני, ובאישום הרביעי לפונטה ביצוע בצוותא של הפרת אמונים עם שמעוני.

שתי העבירות מתאפיינות בעושה מיוחד "עובד ציבור".

כידוע, נקבע בסעיף 34 לחוק העונשין, שעניינו נתונים ענייניים ואישיים, כי: "נתון שהוא תנאי להתהוות עבירה, תהיה לו נפקות לגבי כל צד לאותה עבירה, אף אם אינו מתקיים בו".

לאור הוראה זו, כאשר במבצע בצוותא עסקיני, ניתן להטיל עליו אחריות פלילית גם בעבירה של "עושה מיוחד" למרות שלא מתקיים בו עצמו הרכיב הנסיבתי הנדרש (ע"פ 2247/10 ימיני נ' מדינת ישראל, ג. הלוי "תורת דיני העונשין" חלק ב (2009), בע' 624-626).

אציין כי הוראה כללית זו הוחלה על עבירות שחיתות ועבירות דומות, דוגמת גניבה בידי עובד ציבור, עבירות מתחום ההגבלים העסקיים, שוחד וכיוצ"ב (רע"פ 8288/09 מדר נ' מדינת ישראל (להלן: "עניין מדר"), ע"פ 6914/04 פיינברג נ' היועהמ"ש, ע"פ 261/79 סורג'ון נ' מדינת ישראל, ע"פ 2929/02 סבירסקי נ' מדינת ישראל).

אשר לעבירה של הפרת אמונים, בפסיקה קיימת התייחסות קונקרטיית להחלת ההוראה בעבירה זו, לאמור:

"שותפו כמבצע בצוותא של עובד ציבור חשוף אף הוא להרשעה בעבירה של מרמה והפרת אמונים, אף אם הוא עצמו לא נמנה עם גורמי השירות הציבורי" (עניין מדר, וכן: ת.פ. 28759-05-15 מדינת ישראל נ' מלכה).

עבירה המותנית בעושה מיוחד - ההבחנה בין לקיחת שוחד בצוותא לבין תיווך לשוחד

20. הוראה זו חלה, כאמור, גם על עבירת שוחד, וזאת הגם שלגבי עבירת השוחד קבועה עבירה מיוחדת למי שאינו עובד ציבור והוא מתווך לשוחד, שמעמדו הוא כמעמד לוקח שוחד. משכך, אדם פרטי יכול להיות מואשם בלקיחת שוחד בצוותא חדא עם עובד הציבור מכוח הוראת סעיף 34 לחוק העונשין או בעבירה עצמאית של תיווך לשוחד, שאז הוא נחשב כמבצע עבירה שוות ערך לעובד הציבור לוקח השוחד.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

לא נטענו טענות בהקשר זה במסגרת סיכומי הצדדים, ובתמצית שבתמצית אציין שדומה שביצוע בצוותא מחייב מעורבות כללית ונרחבת יותר של הגורם הפרטי במעשי לקיחת השוחד, ואילו תיווך לשוחד אפשרי גם כשהפעילות היא תחומה ונקודתית. בנוסף, בעוד שאת חלופת הביצוע בצוותא לא ניתן להחיל אלא במצב שעובד הציבור מואשם בעבירה, הרי שחלופת התיווך לשוחד יכולה לעמוד לבדה ללא קשר לעובד הציבור.

עבירה המותנית בעושה מיוחד – נסיבות המצדיקות אחריות בצוותא בהפרת אמונים

הגם שהצדדים לא נדרשו אף לנושא זה, אני סבורה שיש מקום לבחון אימתי ובאלו נסיבות מוצדק לייחס לאדם פרטי ביצוע בצוותא עם עובד הציבור של עבירת מרמה והפרת אמונים, וזאת בשל מאפייניה הייחודיים של עבירה זו, גבולותיה הרחבים והעובדה שאין היא מוגבלת לרשימה סגורה של מקרים וארועים.

.21

דומה בעיניי שיש הצדקה להבחין בין ביצוע בצוותא שבנסיבותיו מצדיק ייחוס אחריות מלאה וזוהה גם לאדם הפרטי, לבין ביצוע שהוא על פניו בצוותא, אך שבנסיבותיו הדעת אינה נוחה מייחוס אחריות לאדם הפרטי למציאות שלא צפה ולא נזהר מפניה, הנובעת ממעמדו הציבורי של שותפו והחובות המוטלות עליו.

סבורני שהבחנה זו היא שהובילה להחלטה לא להעמיד לדין את עו"ד אורי מסר בפרשת טלנסקי, והיא שהביאה לקביעת ביהמ"ש שאותה החלטה אינה מצדיקה התערבות.

בבג"צ 1334/10 **תנועת אומץ נ' פרקליט המדינה**, נדונה עתירת העותרת כנגד ההחלטה שלא להעמיד לדין את עו"ד מסר בעבירות של מתן שוחד ו/או מרמה והפרת אמונים, נוכח הנטען לגביו בכתב האישום בפרשת טלנסקי, וזאת לאחר שהתקבלה בעניינו החלטת סגירה מחוסר ראיות. החלטת הסגירה ונימוקה לא פורסמו, אך ניתן ללמוד עליהם מתוך ההחלטה בבג"צ.

.22

ואלה בתמצית נימוקי העתירה:

"כנגד המשיב 3, עורך דין במקצועו, וכנגד ראש הממשלה לשעבר, מר אולמרט ואישים נוספים התנהלה חקירה משטרתית אשר העלתה חשד לקשרים פסולים בין ראש הממשלה לשעבר לבין המשיב 3, אשר היה חברו הקרוב ושותפו בעבר במשרד עורכי דין. בסופו של יום כתב האישום הוגש כנגד ראש הממשלה לשעבר ומנהלת לשכתו, ואילו תיק החקירה כנגד המשיב 3 נסגר בהחלטה מיום 19.11.2009. בכתב האישום שהוגש כנגד ראש הממשלה לשעבר וכנגד מנהלת לשכתו מתוארים הקשרים בין מר אולמרט לבין המשיב 3, ונטען כי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בין השניים התקיימה מערכת יחסים הדוקה וקרובה, אשר במסגרתה קיבל מר אולמרט סיוע ושירותים במגוון נושאים מהמשיב 3. בין היתר נטען כי המשיב 3 ניהל בעבור מר אולמרט "קופה סודית" בה נשמרו עבורו סכומי כסף גדולים במזומן, שמקורם במר משה טלנסקי, אזרח ארה"ב".

העתירה, כאמור, נסובה על שתי העבירות, אך עיקר חשיבות הדברים בהקשר של ההליך שלפניי, נוגע לעבירת הפרת האמונים.

תשובת המדינה כפי שנמסרה לבג"צ בהקשר של עבירת הפרת האמונים, הובאה בהרחבה בעתירה וזו לשונה:

"בשל העדר ראיות לביסוסם של החשדות שלעיל ומאחר שהאמור בסעיף 34 לחוק העונשין אינו מתיישב עם הערך המוגן של עבירת המרמה והפרת האמונים בנסיבות הפרשה שלפנינו, לא נמצאה תשתית ראיתית מספקת כנגד עו"ד מסר, שבכוחה לבסס אישום פלילי בעבירה של מרמה והפרת אמונים. אשר להחזקת ה"קופה הסודית" עבור מר אולמרט – ספק אם מעשיו של עו"ד מסר עולים כדי עבירה פלילית. כאמור, עו"ד מסר אינו עובד ציבור ולא הוכחה מעורבות כלשהיא מצידו בקבלת הכספים ממר טלנסקי, באופן בו התקבלו הכספים, בפעולותיו של מר אולמרט מול טלנסקי בניגוד עניינים, בהפרת חובות הדיווח החלות על מר אולמרט למבקר המדינה, ועוד. בנסיבות העניין ולאור ניתוח עבירת הפרת האמונים כאמור לעיל, לא ניתן לקבוע כי במעשיו עבר עו"ד מסר עבירה של מרמה והפרת אמונים, ולפיכך לא נמצאו ראיות מספיקות להעמדתו לדין".

ביהמ"ש בהחלטתו לדחות את העתירה על הסף קבע:

"ההחלטה של המשיבים במקרה זה בחנה את מגוון השיקולים, תוך אבחנה בין מר אולמרט לבין המשיב 3, על רקע ייחודה של עבירת הפרת האמונים. אשר על כן החלטת המשיבים נראית על פני הדברים סבירה..."

דומה, אם כן, שההחלטה שלא להעמיד לדין את עו"ד מסר בביצוע בצוותא של עבירת הפרת אמונים, נחשבה סבירה ואף נכונה בעיני בג"צ, בשל שילוב הנסיבות שפורטו, אשר אמנם יוצרות מערכת נסיבתית בעייתית ומסבכת, אך אין בהן כדי להצביע על דרגת מעורבות עמוקה דיה בכל מרכיבי העבירה, בעיקר בשל חוסר מעורבותו של עו"ד מסר בקבלת טובת ההנאה, באופן המבסס סיכוי סביר להרשעה ומקל וחומר באופן המבסס מסקנה שהיא מעבר לספק סביר.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

23. ודוק, בשל מאפיניה של עבירת הפרת האמונים, לא רק שהיא מותנית במעמדו של עושה העבירה, אלא היא נסובה במתכונתה הקלאסית רובה ככולה על התנהגותו כעובד ציבור אל מול המצופה ממנו בשל מעמדו זה והמצאותו במצב של ניגוד עניינים ולו פוטנציאלי. בהקשר הקלאסי של העבירה מתעוררת השאלה אם מוצדק לייחס ביצוע בצוותא של העבירה לאדם פרטי, והתשובה לכך תלויה לא מעט בדרגת מעורבותו של האדם הפרטי ובמידת מודעותו ומעורבותו בהיבטי ניגוד העניינים. לעומת זאת, במצב שבו הפרת האמונים מבוססת בעיקרה על קבלת טובת ההנאה, אזי אם וככל שהאדם הפרטי מעורב באופן פעיל ושותף לקבלת טובת ההנאה, דומה שלא קיים קושי בייחוס מעמד של שותף לעבירה.

הערות מבוא ראייתיות

24. אני מוצאת לנכון להקדים ולהתייחס להיבטים ראייתיים שאפיינו הליך זה.

עיקר טענות המאשימה מבוססות על מארג ראיות נסיבתיות, לו היא טוענת, וקיימות ראיות ישירות מועטות בלבד. המבחן התלת שלבי לבחינת מארג הראיות הנסיבתיות מוכר, כשמטעם ההגנה מופנה ביהמ"ש גם למבחן הדו שלבי. למקרא סיכומי הצדדים דומה שהמחלוקת בין הצדדים היא פחות משפטית – ראייתית ויותר ביחס למשמעות העובדות ואופן יישומו של המבחן.

אשר למקורות הראייתיים, אלה מבוססים על עדויות של עדים ונאשמים, על ראיות חפציות ועל תוצרי האזנות סתר.

תוצרי האזנות הסתר ותוצרים מתיבות המיילים

25. אפתח במקור האחרון. ביחס לשיחות ולהתכתבויות מזמן אמת, כפי שנקלטו בהאזנות סתר, מעבר להיבטים הראייתיים שעולים בשיחות והמסרונים, יש משמעות לצוהר שנחשף בפני ביהמ"ש למערכת היחסים מזמן אמת בין הנאשמים, בינם לבין עצמם ובינם לבין עדים, ויש חשיבות לא רק לתוכן אלא גם לאופן, היינו לכך שהתנהל שיח מתמשך שברור שהמעורבים בו מבינים את תכניו ואילו השומע מהצד לא יכול להבינו. כמו כן, יש חשיבות לדינמיקה בין המעורבים כפי שהיא מתגלית מאופן השיחות ביניהם, לעדכון ולשיתוף התכופים, לדיבור המרומז בקודים.

היבט ראייתי נוסף, נוגע לכך שגם לאחר תחילת שמיעת הראיות ביצעה המאשימה פעולות חיפוש עד לשלב שבו התבקשה החלטת ביהמ"ש לעצור את ההתנהלות. ביום 9.5.18 ניתנה החלטת המפורטת

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

ולא התרתי למאשימה להמשיך בהתנהלותה הקודמת, הכל כמפורט בהרחבה בהחלטה. לאחר מכן, בוצעה השלמת חקירה אחת נקודתית בתוך החומרים באישור פרקליטת המחוז, בקשר לנאשמים ולנושאים קונקרטיים ותוצריה הוגשו לביהמ"ש (ע' 5499, ת/540).

לטענת ההגנה מדובר בפעולת השלמת חקירה שבוצעה בניגוד להחלטת ביהמ"ש ויש לפסול את כל תוצריה ולהתעלם מהם. טענה זו נטענה על ידי שמעוני לראשונה בסיכומיו, כשלא הייתה התנגדות מצדו להגשת החומרים בזמן אמת. בנסיבות אלה, ובהתחשב בכך שבהחלטתי הנזכרת הבהרתי כי אין משמעות ההחלטה שלא ניתן לערוך בתיק שלפניי בנסיבות מתאימות ומוצדקות השלמת חקירה תחומה לאחר הגשת כתב האישום, כך שלא מדובר בראיות לא חוקיות על פניהן שהשתרבבו לתיק ויש להתעלם מהן, ונוכח בחירת הנאשמים להתייחס לאותן ראיות בעדויותיהם, איני סבורה כי מוצדקת פסילה של הראיות והתעלמות מהן. עוד אעיר כי לא מצאתי הצדקה להתעלם מהסרטון שאין מחלוקת שלא היווה חלק מחומר החקירה, אשר שמעוני התייחס אליו מבחירתו, באותן מגבלות שצויינו במהלך הדיון.

עדי תביעה מקורבים

בכל הנוגע לעדי התביעה, חלק מבין העדים, שנגזר עליהם להופיע כעדי תביעה, הם אנשים שמכירים את הנאשמים או מי מהם, חלקם קרובים אליהם או קרובים שלהם, ואי הנעימות במעמד הייתה במקרים רבים בולטת לעין. לא התרשמתי, לבטח לא בצורה מכלילה וגורפת, שבשל קרבת העדים לנאשמים, אזי כל שינוי שלהם מהגרסה שמסרו במשטרה, מהווה בהכרח ניסיון לסייע לנאשמים על חשבון האמת, ובחלק מהעדויות ניתנו הסברים לשינוי בגרסה. לצד זאת, לא התעלמתי מהעובדה שהעדים המקורבים הם אמנם עדי תביעה מבחינה פורמלית, אך מבחינה מהותית נאמנותם הטבועה מופנית דווקא לנאשמים. משכך, סברתי שיש מקום לבחינה זהירה יותר באותם מקרים שהם שינו את גרסתם, כשההכרעה ביחס לכל עד היא בהתאם למכלול נסיבותיו הקונקרטיות.

.26

התנהלות הנאשמים בחקירותיהם

איתמר שמעוני, עופר, דוידי ומילר השיבו לשאלות החוקרים ואילו פונטה שתק.

.27

בהתייחס לשתיקתו של פונטה, הוא הסביר את התנהלותו לראשונה בעדות, וטען שהגיב כך בשל הדברים ששמע מהחוקר ביום החקירה הראשון, שהוא סגור עליו בפלומבה, ביחד עם העובדה שנעשה שימוש מכוון בהבאת בני משפחתו לחקירה, לתחושתו כדי להשפיע עליו, וזאת ביום החקירה השלישי.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בחנתי את החקירה הראשונה, וליתר דיוק את השלבים המקדימים שלה, שכללו אזהרה אך לא כללו שאלות לגוף העניין. אכן תוך כדי שיחה בין פונטה לחוקר סנדרוסי בהמתנה לעוה"ד, אמר סנדרוסי לפונטה: "מבחינתי אני סגור, על דברים מסוימים אני סגור בפלומבה, כאילו אם תגיד לי לא יודע מה, אני לא רוצה, תעשה מה שבא לך... אני מבחינת סגור על דברים מסוימים, אני לא אומר על הכל, כמובן לא על הכל. מפה אחרי שאנחנו נדבר ואני מראה לך את הדברים, אתה תעשה את השיקולים שלך" (ת/170א ע' 8-9). בשונה מתיאורו של פונטה אין מדובר במצב שהחוקר אמר שהוא נעול עליו ויודע הכל, ולא נראה שפונטה נרעש מהדברים, אלא נדמה מצפייה בחקירה, שהוא התייחס אליהם כמידתם.

לאחר מכן יצאו השניים להפסקה ופונטה פגש את עוה"ד וכשחזר לחדר הודיע: "טוב העורך דין שלי אמר לי לשמור על זכות השתיקה... לא אני לא מדבר כלום", ומאותו שלב לאורך כל החקירות התמיד בשמירתו על זכות השתיקה.

אשר לבני המשפחה, ללא קשר לטענות פונטה, הרי שממילא הבאת בני המשפחה ארעה ביום החקירה השלישי, לאחר שביומיים הקודמים שמר פונטה על זכות השתיקה, וחזר והבהיר שהוא נוהג כך בעצת עורך דינו (ת/171א ע' 3), מבלי שציין או פירט מעבר לכך טעמים נוספים.

אוסף עוד שבחקירה מאוחרת יותר התנהל שיח פתוח וכן בין פונטה לחוקר, שבדק איתו מה עומד בבסיס שתיקתו. פונטה אישר לחוקר שאין שום סיבה חיצונית לשתיקתו, אלא הוא מקיים באופן מוחלט את הנחיית עורך דינו בו הוא נותן אמון מלא, הוא לא אוים, לא קרה שום דבר שגרם לו לשתוק, והוא נסמך על הנחיית עורך הדין בלבד. כשנשאל פונטה למה השתיקה כל כך גורפת, הוא אף השיב ש"נכון שזה נשמע פתטי" אבל כך הנחה אותו עורך הדין, וכשיפגש איתו יחזור ויבדוק מולו את ההצדקה של ההנחייה (ת/174א ע' 15-16).

לאור המפורט, שוכנעתי שהחלטה לשתוק הייתה החלטה מושכלת, מתחילת החקירה ועד סופה, שהתבססה על עצת עורך הדין. לא רק שניתנו לפונטה הזדמנויות לטעון ולהסביר את שתיקתו, ולא רק שהוא לא הזכיר אף לא ברמיזה את מה שנטען מפיו בעדות, אלא גם שחזקה על עורך דינו שאילו היה פונטה משתף אותו במהלכים לא הוגנים, היה עוה"ד שעיסוקו ומומחיותו בפלילים מנחה את פונטה לציין זאת בחקירה ולתעד את טעמי שתיקתו.

משכך, לא ניתן הסבר מספק ומשכנע לשתיקה בחקירות ועדותו של פונטה היא עדות כבושה מובהקת, כשהמשמעויות של כבישת עדות ידועות ולא צריך לחזור עליהן.

להשלמת התמונה אציין כי גם שמעוני בחקירתו נסמך על שתיקת פונטה, כשמצד אחד טען שאין לו התנגדות שפונטה יפסיק את שתיקתו וישיב על שאלת מקורות המימון של הכספים (ת/134א ע' 10),

.28

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

שהייתה השאלה המרכזית בחקירה, ומצד שני טען שבעצת עורך דינו הוא לא מוכן לומר זאת לפונטה כדי לא לפגוע בזכות השתיקה של האחרון (ת/135א ע' 42).

29. אשר לנאשמים ששיתפו פעולה בחקירות, אציין שעופר ודויד הודו שקיבלו החלטה מודעת בזמן החקירות לשקר בהיבטים מהותיים של החקירה מטעמים שונים שפירוט, ולהרחיק את עצמם מנתונים מסבכים שונים.

מקובלת עליו בהקשר זה טענת המאשימה, שהיות שהשניים שיקרו תוך כדי כך שהצהירו בפני חוקריהם שבאו להגיד רק את האמת ולשתף פעולה באופן מלא, ולאור מהותיות השקרים, נדרשת בחינה זהירה מאד של יתר מרכיבי גרסתם בחקירות במשטרה ביחס לאותם מקטעים שלגביהם לטענתם אמרו אמת, ונדרשת בחינה זהירה של עדותם.

עופר ודויד גם בחרו שניהם במספר נקודות שבהן היה להם קושי עם נושאי החקירה לעשות שימוש בזכות השתיקה.

30. עוד אציין שאיתמר שמעוני ועופר הרבו לטעון שדברים לא זכורים להם הן בחקירות והן בעדויות, וזאת ביחס לנושאים וארועים מאד לא שגרתיים שלא היוו חלק מהתנהלות היום יום, ולפיכך, מצופה היה שיטבעו בזיכרונם, והתשובות של השניים תמוהות.

עופר בעדותו טען שכשהשיב שהוא לא זוכר בחקירות היה זה בכוונה תחילה כדי לא לענות לשאלה והגם שזכר את הדברים. תשובה זו צובעת את טענת העדר הזיכרון כטענה נוספת מחושבת ומתוכננת ומשפיעה אף היא על הזהירות שבה יש להתייחס לגרסתו של עופר.

אשר לאיתמר שמעוני, הוא ציין בחקירתו הראשית כי הרגיש במהלך החקירה שהחוקרים "נעולים" על התזה שלהם ולא ביררו את טענות ההגנה שהעלה, ורק כעבור כמה ימי חקירה החל למסור תשובות מפורטות (ע' 5596). לדבריו, הוא שיתף פעולה, אך כשהתרשם מתגובות החוקרים שהמטרה היא הרשעתו נמנע מפירוט מיותר. שמעוני תיאר בחקירה הנגדית שהונחה על ידי סנגורו דאז להגיב רק על נתונים שמוצגים לו, ונתן תשובות רק לגבי דברים שהיה משוכנע בהם ולגבי יתר הדברים מסר תשובות כלליות בלבד (ע' 5916).

ניתן היה להתרשם מדרך תשובותיו של שמעוני גם בחקירות וגם בעדות, שהוא הרבה לתת תשובות לפיהן נתון מסוים לא זכור לו אבל "גם אם ... אז יתכן ש...". מדובר בתשובות שתמיד ניתן לטעון בהקשרן שהן היפותטיות וחסרות ערך ראייתי, ודרך זו של מתן תשובות שאפינה אותן גם בחקירות וגם בעדות היא דרך מתוחכמת של מתן תשובה מבלי לומר דבר, וגם להתנהלות זו יש משמעות.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

להתנהלות מילר אתייחס באישום הנוגע אליו, לאור העובדה שאינו מעורב בחלקים אחרים של כתב האישום.

נתון אחרון הנוגע לחקירות שמעוני, עופר ופונטה, עניינו טענת המאשימה שהם ידעו על המעצר הצפוי בימים הסמוכים לפני המעצר ונערכו אליו. הנאשמים בעדותם שללו טענה זו.

.31

בהקשר זה מסר עופר בחקירה שפונטה הגיע אליו עם המידע ואמר לו להיערך (ת/149א ע' 17). בנוסף, באותם ימים התייחס חבר המועצה שלומי סויסה בישיבת המועצה למעצרו הצפוי של שמעוני, ופורסם דיווח עיתונאי על מעצרים צפויים.

מן העבר השני, לקחתי בחשבון את העובדה שגם בעבר היה צפי למעצרים, בין היתר לאחר פרסום הכתבה בערוץ 10 בחודש יוני 2015, ושמעוני נועץ במילר עוד בחודש יולי 2015 וכן בחודש נובמבר 2015, בין היתר לגבי אפשרות מעצרו.

בנסיבות אלה, לא שוכנעתי כי היה מידע קונקרטי חדש, שונה ממידעים קודמים, שהניע את הנאשמים לפעולה מיוחדת בתחילת 2016.

ואחרון, בהתייחס לטענת המאשימה שהנאשמים היו מודעים להאזנות הסתר עליהם ולכן מיעטו לדבר ודיברו בקודים, מדובר בהנחה ובהשערה בלבד מבלי שקיימת ראייה בנושא, וההסבר החלופי של חשש מפני זליגת מידע על ידי המדלפים מהעירייה, כמו גם חשש שמותקנות האזנות לא חוקיות על ידי גורמים עבריינים שהוכח ששמעוני פעל נגדם, סביר לא פחות.

על רקע הערות אלה אפנה לניתוח הראיות.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בחינת הראיות - כללי

התשלומים במסגרת הסכמי הפיצוי

32. ברקע לאישום עומדים הסכמי הפיצוי והסכום הכולל העולה על מיליון ₪, שנדרש איתמר שמעוני לגייס בהקשרם. סכומים אלה אינם מצויים במחלוקת.

עבור שני הסכמי הפיצוי שולם סכום כולל של 925,000 ₪, כשסך של 550,000 ₪ שולם במזומן והיתרה בסך 375,000 ₪ הועברה בשיקים.

עבור שכ"ט עו"ד שולם סכום כולל של כ- 94,000 ₪, כשסך של כ- 62,000 ₪ שולם במזומן והיתרה בסך 32,000 ₪ הועברה בהעברה בנקאית.

עבור שכ"ט גישור שולם כ- 16,500 ₪, כשסך של כ- 13,500 ₪ שולם במזומן והיתרה בסך 3,000 ₪ בשיק.

סכומי המזומן מצטברים לכ- 625,000 ₪.

גיוס הכספים בהקשר של הסכמי הפיצוי ותשלומם

33. שמעוני נדרש לגייס תוך פרק זמן של חודשים למעלה ממיליון ₪, ופנה לפונטה ולעופר לשם גיוס הכספים.

סוגיית גיוס הכספים עומדת בליבת כתב האישום, כשהנראטיב של כל צד לגביה הוא שונה בתכלית.

תמצית גרסת המאשימה היא שמלכתחילה החליט איתמר שמעוני לא לעשות שימוש בכספיו לשם תשלום הסכמי הפיצוי, אלא לגייס כספים מבחוץ, כספים שלא יידרש להחזיר את רובם. לשם כך, הוא פנה לפונטה ועופר אנשי אמונו וסודו, והשלושה סיכמו לפעול לגיוס כספים, בין היתר מיזמים באשקלון הזקוקים לראש העיר בעיסוקם. כדי להרחיק את איתמר שמעוני מהסיכון שיקושר לביצוע עבירות, דאג איתמר שמעוני לקבל חו"ד בנושא ניגוד עניינים, לחתום על מסמך ניגוד עניינים, ונמנע באופן אישי מכל עיסוק בגיוס הכספים מאותם גורמים ובכלל. פונטה ושמעוני גם סיכמו ביניהם מראש שאם יחקרו בנושא, יתארו ששמעוני נתן הנחיות איך וממי לגייס, משפחה וחברים קרובים, ולמי לא לפנות, יזמים ובעלי עניין, ולא היה מעורב כלל בתהליך הגיוס. זאת, בעוד שבמציאות לא ניתנו הנחיות כאלה, שמעוני עודכן בהליכי הגיוס, והשלושה קיימו תקשורת שוטפת בנושא זה,

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

שעיקרה במפגשים פנים אל פנים ומיעוטה בשיחות טלפון, שבהן השתמשו בדרך דיבור מרומזת, כך שלא ניתן היה להבין שהשיחות קשורות לגיוס הכספים עבור הסכמי הפיצוי.

הנראטיב של ההגנה שונה לחלוטין, אין בו מחלוקת על כך ששמעוני נעזר במלאכת הגיוס בפונטה ועופר, אך הטענה היא שהוא מימן את מה שיכול היה לתת בנסיבות האישיות הקשות בהן היה מצוי, ומחמת הרצון שלא לחשוף את הפרשה לא היה מעורב מעבר לכך. עוד לפי גרסת ההגנה, הנחה שמעוני את פונטה ועופר לגייס כספים רק מקרובים וחברים, שאין סיכון לניגוד עניינים בהקשרם, פעל לפי כל הכללים וההנחיות, והניח שכך מתבצעים מהלכי גיוס הכספים. לגרסת ההגנה הורחק שמעוני מכל המהלך, בעיקר על ידי פונטה שרצה להקל עליו, והוא לא היה מודע לגורמים מהם גוייסו הכספים. עוד נטען שככל שהתקיימו שיחות מרומזות היה זה לא משום שבוצעו עבירות אלא מתוך רצון להמנע מחשיפת הפרשה ומהדלפות, כשמעוני כל העת הניח שיריבים פוליטיים וגורמים עבריינים מאזינים לו.

.34

חרף קיומם של נראטיבים שונים, כאמור, אין מחלוקת שהרוב המכריע של הכספים גויסו על ידי פונטה ועופר, רובם שולמו במזומן, מיעוטם בשיקים ובהעברה בנקאית, ורק בשני מקרים הם העבירו שיקים של צדדי ג'. עם זאת, יש מחלוקת בין הצדדים בקשר למקור של מרבית הסכומים, בעיקר סכומי המזומן, אך גם ביחס לחלק מהשיקים לגביהם חולקת המאשימה על כך שמי שהוציא את השיק הוא גם מי שמימן את התשלום.

בפרקים הבאים אפרט את הכספים שגוייסו על ידי עופר ופונטה והראיות שהוצגו ביחס למקורותיהם, ככל שהוצגו.

.35

בנוסף, אבחן את סוגיית מעורבותו של איתמר שמעוני בכל הנוגע לגיוס הכספים, מודעותו, והנחיותיו, כמו גם את שאלת שיתופו בתהליך גיוס הכספים ותשלומם לאורך תקופת התשלום ומידת הפיקוח שלו, אם בכלל, על הנושא.

כמו כן אבחן מה ידע שמעוני לגבי העובדה שעופר מתפרנס מדויד ומה ידע לגבי מקור הכספים שעופר הביא מעצמו.

פרקים אלה נוגעים לנאשמים איתמר שמעוני, עופר ופונטה, ואינם עוסקים בנותני השוחד, מעשיהם ומודעותם להתרחשויות.

אפתח בהתייחסות לסכומים שהביא איתמר שמעוני עצמו ממקורותיו שלו, אשר להם יש חשיבות מיוחדת, משום שביחס לאותם סכומים אין הוא עומד בסיכון של הרשעה באף עבירה מן העבירות המיוחסות לו בכתב האישום.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

במסגרת זו אבחן גם את אפשרות גיוס הכספים מהוריו של שמעוני, שכן גם כספים שמומנו על ידי ההורים, ככל שישנם כאלה וככל שאיתמר שמעוני היה מודע אליהם, אינם מעמידים אותו בסיכון שהוא.

בנוסף, אבחן את יכולותיהם הכספיות של עופר ופונטה, כשגם כספים פרטיים ואישיים שמקורם בהם, ככל שקיימים, אם איתמר שמעוני היה מודע אליהם, אינם מבססים עבירות.

בשלב השני אבחן את גיוס הכספים שבוצע על ידי עופר ופונטה, ואת מקורות הכספים, ככל שהם ידועים.

בשלב השלישי אדרש למעורבות איתמר שמעוני בהליך גיוס הכספים ותשלומם.

העמדת כספים באופן פרטי על ידי איתמר שמעוני

בהתחשב בכך שהראיות הקשורות אליו מצויות בידיעתו האישית, מצופה היה ששמעוני יציג את כלל הראיות הנוגעות לעניין, לשם ביסוס תשתית ראייתית שתעורר ספק סביר ביחס למלוא הסכום שהוא טוען שמימן ממקורותיו. 36

בחינת טענותיו של שמעוני מעלה שהוא אמנם טען בכלליות שהסכום שמימן נע בין 150,000 ₪ ל – 200,000 ₪, ואולם כשפירט את מרכיבי הסכומים, עלה שלטענתו מימן את התשלום הראשון, אחד מתשלומי שכר הטרחה ושיק למגשרת. הסכום הכולל שלפי טענת איתמר שמעוני מומן על ידו עומד על 168,000 ₪ או 180,000 ₪, המורכבים מסך של 150,000 ₪ במזומן עבור התשלום הראשון בחודש פברואר 2015, ובנוסף, תשלום במזומן של אחד מתשלומי שכ"ט עו"ד במועד שאינו זכור לו (שסכומו או 15,000 ₪ או כ – 27,000 ₪) ושיק עבור המגשרת בסך 3,000 ₪ בחודש פברואר 2015.

המאשימה נכונה לקבל שאיתמר שמעוני מימן 50,000 ₪ בלבד מסכום התשלום הראשון וכן את השיק, ובסך הכל כ – 53,000 ₪, כשלטענתה יתרת הסכום היא ממקור בלתי ידוע.

מדובר בפער של 115,000 ₪ לפחות, שהראיות הקשורות אליו, כאמור, מצויות בשליטתו של שמעוני, אלא שמטעמים השמורים עמו הוא בחר לא להניח את התשתית הראייתית הנדרשת לביסוס ספק סביר ביחס לסכומים אלה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

הן בחקירות והן בעדות טען שמעוני שמקורות המימון העצמיים שלו היו שניים: כספי הלוואה שנתנה חמותו, רותי, אמה של רויטל שמעוני (להלן: "החמות" ו"רויטל" בהתאמה), וכסף מזומן בדולרים שהיה ברשותו עליו דיווח למבקר המדינה.

.37

לגבי הסכום שמימן ממקורות אלה, תחילה ציין שמעוני סך של 200,000 ₪ (ת/א 132 א' ע' 35). בחקירה נוספת לא זכר מה הסכום שמימן (ת/א 133 א' ע' 4). בחקירה מאוחרת יותר ציין שלדעתו הביא מעצמו 50,000 ₪ (ת/א 134 א' ע' 36). בחקירה נוספת זכר ששילם משהו מכיסו, אך לא זכר כמה. למרות שהחקירה נערכה חודשים לא רבים אחרי הארועים, לא מסר שמעוני גרסה עקבית בנושא היקף המימון האישי.

בעדותו, בחקירה ראשית ציין איתמר שמעוני שמרבית הסכום הראשון ניתן על ידו (ע' 5686), ובחקירה נגדית טען שנתן בין 150,000 – 200,000 ₪ (ע' 6577). קיימת סתירה בין הטענות גם בשלב העדות, וזו לא הובהרה.

בנוגע למזומן שהיה ברשותו, הוצגה הצהרת ההון לסוף שנת 2013, ובה צוין סכום של \$40,000 במזומן (ת/א 197). בחקירה לא זכר איתמר שמעוני כמה נתן מתוך המזומן שהיה ברשותו (ת/א 137 א' ע' 3). בעדות ציין איתמר שמעוני ששלח את יגאל הנהג להמיר את הכספים לשקלים לצורך העברתם לתשלום עבור הסכם הפיצוי (ע' 6437).

יגאל הנהג, שיכול היה לאשש את הטענה שהתבקש לפרוט בחודש פברואר 2015 עשרות אלפי דולרים, לא זומן להעיד, ולא הוצגה כל ראיה תומכת אחרת בנושא זה.

יש לזכור שחלפה למעלה משנה בין מועד הדיווח הנזכר לבין המועד שבו עשה שימוש לטענתו בכספים, ולא הוצגו כל ראיות המלמדות כמה כסף נותר ברשותו בעת הרלבנטית. בנוסף, לא הובהר אם מדובר בכסף מזומן שהיה שייך לשמעוני בלבד ולא למשק הבית המשותף, וזאת לאור טענתו שבאותה עת לא אמר לרויטל על תשלום הכספים.

אשר לכספי הלוואה מהחמות, גרסת איתמר שמעוני התאפיינה בחוסר עקביות.

.38

בחקירתו הראשונה, טען שמעוני שהוא עצמו חתם על הסכם הלוואה מול החמות שעמד על 200,000 ₪, והשתמע מדבריו שזה היה מקור המימון לתשלומים מצדו (ת/א 132 א' ע' 12). יצוין כי בהתאם לטיוטת הסכם הלוואה שהוצגה לביהמ"ש (נ/244), הצדדים להסכם הם החמות ורויטל, ושמעוני כלל אינו חתום עליו. בהמשך טען כי הסכום ששימש אותו מכספי הלוואה נמוך יותר והוא השתמש גם בדולרים שהיו ברשותו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בעדותו תיאר שרויטל העבירה אליו מספר סכומים שמקורם בהלוואת החמות במספר פעימות, והסכומים מסתכמים ב - 50,000 – 90,000 ₪ (ע' 6577).

חרף העובדה שהמאשימה חולקת על טענת ההלוואה בכלל, על סכומה ועל נסיבותיה, החמות ורויטל לא העידו. בעוד שניתן להבין מדוע היה קשה לשמעוני בנסיבות הרקע לתיק זה להעיד את אשתו, לא ניתן הסבר מניח את הדעת להעדרה של החמות, ואין כלל ראיות ממשיות לכך שהועברו כספים מהחמות.

אמנם ההגנה העידה את עו"ד וייסבלט, שערך טיוטת הסכם ההלוואה, וציין שמסר את הטייטה בחודש ינואר 2015, כשלא הוחזר אליו הסכם הלוואה חתום, וכן מסר שקיבל מרויטל תשלום שכ"ט מספר חודשים מאוחר יותר בחודש יולי 2015 (נ/244), ואולם, עו"ד וייסבלט לא היה שותף למעמד העברת הכספים, ככל שהועברו, ולא היו ברשותו אסמכתאות להעברתם (ע' 9914). עדותו אמנם תמכה בקיומם של מקורות כספיים לחמות, ובכך שהטייטה של הסכם ההלוואה הוכנה על ידו מספר חודשים לפני מועד תשלום שכה"ט, אך לא היה בה כדי ללמד על כך שאכן הועברו מהחמות לשמעוני או לרויטל כספים.

חסרונה של רויטל משמעותי גם לעניין שאלת ידיעתה והסכמתה ששמעוני ישתמש בכספים הנטענים לצורך מימון הסכמי הפיצוי, כשאיתמר שמעוני טען שאת ההסכמה נתנה רויטל רק כשיחסייהם התייצבו במחצית 2015, בעוד שאת השימוש בכסף ייחס לתשלום הראשון בחודש פברואר 2015. שמעוני לא הצליח להסביר פער זה, וללא עדות רויטל אין אפשרות ליישב את הנושא.

יצוין שבריטום שנתפס אצל פונטה קיים פירוט של מקורות המימון להסכם הראשון במלואו, כשלמאשימה יש טענות ביחס למהותו ותכליתו ואלה יבחנו בהמשך. בהקשר של התשלום הראשון נרשם: "50 אישי 50 אמא 50 רותי".

פונטה ששתק לאורך חקירותיו, התייחס לראשונה בלקוניות בחקירה הראשית לכך שאיתמר שמעוני הביא מעצמו 150,000 ₪ עבור התשלום הראשון. בחקירה הנגדית בשתי ישיבות שונות תיאר פונטה שיחה שהייתה לו עם איתמר שמעוני בעניין מקור הכסף. בפעם הראשונה שהתייחס לכך סיפר שכשמעוני אמר לו שהוא ידאג לסכום הראשון, פונטה התעניין מנין הכסף, ושמעוני השיב שיש לו 50,000 ₪ מאמו, 50,000 ₪ מעצמו ולגבי 50,000 ₪ נוספים הוא יראה מה הוא עושה, כשברור היה שרויטל לא יכולה לדעת על המימון. לטענת פונטה בדיעבד נודע לו מאיתמר שמעוני שהסכום הנוטר מומן בהלוואה מצד החמות, הוא לא שאל שאלות ורשם זאת באיזה שהוא מקום (ע' 9846). בהתייחסותו השנייה תיאר פונטה שמראש שמע ששמעוני שיש לו 50,000 ₪ ואולי ייקח מאמו ואולי מחמותו, וכשיצאו מדינה אפרתי אחרי ששמעוני שילם את הסכום הראשון, אמר לו שמעוני שאת הכסף הביא מחמותו ומאמו, הוא משוכנע בכך ואף רשם זאת אצלו שלא יהיה לו בלבול (ע' 101101).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

גרסאותיו הכבושות של פונטה, שאינן אחידות, גם אינן תואמות לגרסת שמעוני, שכלל לא טען שקיבל כסף מהוריו במישרין ובאותה עת, ואין בהן כדי לסייע לאיתמר שמעוני לבסס ספק סביר ביחס לסכומים החורגים מ – 50,000 השקלים שאינם במחלוקת.

הנה כי כן, בכל הנוגע לתשלום הראשון, לגביו אין מחלוקת שהכספים במזומן הובאו פיזית למשרד על ידי איתמר שמעוני, ואף אין מחלוקת ש – 50,000 ₪ מתוך הסכום הובאו ממקורותיו של שמעוני, לא הצליח שמעוני באמצעות הראיות המועטות שהוצגו, ונוכח אי ההתאמות שפורטו, לבסס ספק סביר שהוא שדאג ליתרת הסכום בסך 100,000 ₪.

לעניין שכ"ט עו"ד, בחקירותיו לא התייחס שמעוני כלל למימון שכ"ט עו"ד על ידו, להיפך, הוא ציין בחקירה הראשונה שפונטה הוא זה ששילם לעורכי הדין (ת/132 א ע' 36). גם בהמשך, ככל שהתייחס בחקירות להגעה לעו"ד לצורך תשלום, הוא לא התייחס למימון שכה"ט.

בעדותו טען שמעוני שהוא אמנם הגיע פעם אחת עם פונטה, אבל בעוד שהוא הלך לחדרו של עו"ד רזניק, פונטה הלך להסדיר את התשלום מול עו"ד סרטל, "ומשם משה התנהל מולו". שמעוני אף הבהיר, שכשאמר שהגיע למשרד עו"ד רזניק, הוא לא התכוון שהוא הגיע לשלם, והוא ערך הבחנה בין הגעה לעו"ד רזניק, שאינה נוגעת לתשלום, לבין תשלום לעו"ד סרטל, שבו לא היה מעורב (ע' 6428 - 6427).

במסגרת אותה תשובה, ציין שמעוני שאולי היה מעורב בתשלום אחד. בהמשך עדותו הפך שמעוני לנחרץ יותר וטען ששילם ומימן תשלום אחד מבין התשלומים (ע' 6437), אך לא ידע לומר איזה תשלום זה היה, מה היה הסכום ששילם, ואם היה זה התשלום הראשון בחודש יולי 2014 או התשלום האחרון בחודש מרץ 2015.

תקופת התשלום הראשון ביולי 2014 הייתה בתחילת מבצע צוק איתן, כששמעוני תיאר את עומס מטלותיו כראש עיר באותה עת, ובנוסף מדובר בתקופה מוקדמת להלוואה הנטענת מהחמות, ושמעוני לא הצביע על מקור לכספים ולא העיד את יגאל הנהג בכל הנוגע לפריטת דולרים לשקלים.

גם לגבי האפשרות ששולם התשלום האחרון בחודש מרץ 2015 לא הציג שמעוני שום ראיות מלבד אמירתו המאוחרת, לראשונה בשלב מתקדם של העדות, שזכור לו ששילם את אחד התשלומים, כשלפי גרסתו הכבושה של פונטה הוא הבין לאחר התשלום בפברואר 2015, ששמעוני מיצה את מקורותיו, כך שגם בהקשר זה קיים קושי ממשי.

כך או כך, הטענה המאוחרת לפיה איתמר שמעוני מימן את אחד מתשלומי שכר הטרחה נותרה סתמית ובלתי מבוססת.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

סיכומו של דבר, טענת שמעוני בכל הנוגע למימון חלק מהתשלומים היא טענת הגנה, המצויה בידיעתו האישית והנטל להציג ראיות לגביה ולבססה מוטל על ההגנה. בפועל, זולת הסכום של 53,000 ₪ שאין מחלוקת שאיתמר שמעוני הביא בעצמו, לא הוצגו ראיות המבססות ספק סביר ביחס ליתרת הסכום הנטען.

פוטנציאל גיוס כספים מהוריו של שמעוני ושאלת הגיוס בפועל מההורים

כפי שצוין לעיל, תשלומים שמקורם בכספי ההורים פטורים מהסיכון שנעברו בהקשרם עבירות שוחד, ואם איתמר שמעוני היה מודע למקור הכספים גם עבירות הפרת אמונים, ויש, לפיכך, למקור תשלום זה, אם תונח בהקשרו תשתית ראייתית המעוררת לפחות ספק סביר, חשיבות.

.42

מדובר בנושא שהתשתית הראייתית הנוגעת אליו מצויה בשליטת איתמר שמעוני, ולא הייתה אמורה להיות מניעה להציגה במלואה וכן לתמוך אותה במסמכים.

בחקירותיו התייחס איתמר שמעוני לגיוס כספים מהוריו, ותיאר את ציפייתו שהם יירתמו לעזור, מבלי שיאמר להם באופן מפורש שהכספים נועדו עבורו. שמעוני טען שלאמו מקורות כספיים מפיצויים וירושה.

בעדותו הודה שמעוני שהאמצעים הכספיים של הוריו מוגבלים, הכנסת ההורים עומדת על כ- 5,600 ₪ לחודש, המצב הכלכלי לא טוב, והוא ציין שהעריך בזמן אמת כי לא ניתן יהיה לקבל מהם יותר מ- 20,000-40,000 ₪ (ע' 5693), מבלי שהסביר מדוע דווקא סכומים אלה.

הגם שבחקירתו האחרונה הפנה את החוקרים לברר מול הוריו אם היו להם ומניין היו להם מקורות כספיים (ת/145א ע' 18), לא העידו הוריו של שמעוני כעדי ההגנה מטעמו מטעמים שלא הובהרו, ולא הוצגו ראיות אחרות ביחס למצבם הכלכלי של ההורים, ויכולתם לתת או להלוות לו סכומי כסף נכבדים. יצוין שהוריו של שמעוני הלוו זמן מה קודם לכן כסף לעופר, ולשם כך נדרשו לקחת הלוואה, נתון המחזק את המסקנה שלא היה ברשותם כסף זמין. לא נטען ולא הוכח שההורים לקחו הלוואה למטרת סיוע לאיתמר שמעוני (במישרין או באמצעות פונטה או עופר), ואף לא הוצגו ראיות לכך שלהורים כספי פיצויים זמינים וירושה. הטענה לקיומם של מקורות כספיים להורים ולהעמדת 75,000 ₪, נותרה סתמית.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בנוסף, בנוגע לנסיבות הפנייה להורים, קיימות מספר גרסאות.

.43

בחקירה טען איתמר שמעוני כי התבייש מהוריו ושלה את פונטה. הוא הבהיר שהוא לא דיבר עם אמו על הנושא (ת/133א ע' 23). במקום אחר טען שיכול להיות שאמו נתנה לו שיק פתוח והוא שהעבירו לפונטה (ת/134א ע' 9, 32). גרסה זו מנוגדת לגרסה הקודמת, וקושרת את שמעוני לפנייה להורים בניגוד לטענתו הקודמת.

אציין שהתיאור שניתן שיק פתוח מעלה סימני שאלה כשלעצמו, בהתחשב בהעדר ראיות למקורות הכספיים של ההורים.

בעדותו בחקירה הראשית טען שמעוני שידע שעופר ופונטה ייגשו לאמו, ועל אף שלא נאמר דבר הוא הרגיש שהיא יודעת. לדבריו, בחקירה לא זכר אם פונטה פנה לאמו או עופר (ע' 8853). בחקירה הנגדית מסר שידע על הכסף מההורים אך לא זכר מה וכמה אמו נתנה.

עופר בחקירותיו מסר ביחס להורים תשובה עמומה, לפיה לא ידוע לו אם התקבל כסף מההורים, יכול להיות שהוא עצמו ביקש מהם אך הוא לא זוכר, והוא גם לא זוכר אם ביקש מאמו הלוואה לטובת פונטה. עופר מסר בחקירה שאת השיק בסך 75,000 ₪ הוא לא מכיר, אם כי אולי הוא לא זוכר (ת/152א ע' 33).

בעדותו בחקירה הראשית מסר עופר גרסה שונה, לפיה פונטה אמר לו ששמעוני ביקש שעופר ידבר עם ההורים, והוא פנה להוריו ושאל אותם אם הם יכולים לעזור לפונטה, הם נתנו לו את השיק והוא העביר את השיק לפונטה (ע' 7518).

פונטה ששתק בחקירה מסר בעדותו שהוא כמעט בטוח שאת השיק קיבל מעופר, אם כי זכור לו שדיבר על משהו עם הוריו של שמעוני. פונטה לא זכר פנייה של שמעוני אליו שיפנה לעופר שהוא יפנה להורים בשם פונטה (ע' 10164-10165).

.44

לטענת פונטה, המוכחשת על ידי איתמר שמעוני, בנוסף לשיק הנזכר, אמר לו שמעוני ש – 50,000 ₪ מהתשלום הראשון ששילם הגיעו מאמו. בנוסף סבר פונטה שההורים שילמו עוד סכום, לגביו לא מסר פרטים. לפי גרסת פונטה המימון של ההורים עולה על 125,000 ₪.

אין מחלוקת שבחודש אוקטובר 2015 שילם פונטה באמצעות שיק בסך 75,000 ₪ שיצא מחשבון הוריו של איתמר שמעוני. אין מנגד כל ראיה לכך שהמקור לאותם כספים היה בכספי ההורים.

בנסיבות בהן אין ראיות למקורות כספיים של ההורים, כשהאמירות הסתמיות והכלליות אינן יכולות להוות תחליף לראיות שיבססו ספק סביר, וכשהמאשימה לא יכולה לזמן את ההורים כעדי תביעה,

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

היה צורך בעדותם, בעיקר עדות האם, והיה מצופה ששמעוני יזמנה. לכל הפחות היה מקום להציג ראיות לכך שבחשבון הבנק היה להורים כסף או שהם נטלו הלוואה למימון אותו סכום, ושלא הופקד בסמוך לפני סכום כסף ממקור עלום לחשבונם. דבר מכל אלה לא נעשה.

45. למען שלמות התמונה אפנה לתמיהה נוספת שקשורה בכספים שמיוחסים להוריו של שמעוני, ונוגעת לשיחה בין שמעוני לפונטה מסוף אפריל 2015, חודשים רבים לפני שלפי הנטען התקבלו כספים מההורים. והנה, שמעוני אומר לפונטה שיש צורך לערוך הסכם הלוואה מסודר בכתב עם אמו (נ/167). לא ברור מדוע בשלב שבו לטענת שמעוני אין להורים כל קשר למימון הכספים, הוא נותן הוראה לערוך מול האם הסכם הלוואה. שמעוני לא נשאל על כך ולא מסר הסבר מיוזמתו.

כעולה מן המקובץ, בהעדר כל תשתית ראייתית שהיא לעניין היכולת של ההורים לתת עשרות אלפי שקלים, ולאור ריבוי הגרסאות של הנאשמים, שינוי הגרסאות והיות הגרסאות המאוחרות כבושות, לא קיימת תשתית ראייתית המבססת ספק סביר לכך שההורים מימנו את 75,000 ₪ הנטענים או כל סכום אחר.

פניית שמעוני לעופר ופונטה – הבנתו שיגייסו כספים ממקורות חיצוניים

46. את משימת גיוס הכספים הטיל איתמר שמעוני על אחיו עופר ועל פונטה איש סודו ואמונו.

בכתב האישום נטען כי שמעוני פנה אל פונטה ועופר "בידיעה כי לשניים אין מקורות מימון עצמאיים וכי הם יידרשו לפנות לגורמים אחרים על מנת להשיג את הסכומים".

בפרק זה אבחן את הראיות והנתונים שהוצגו לביהמ"ש בכל הנוגע ליכולות הכספיות של עופר ופונטה, ואת ידיעותיו של איתמר שמעוני בנוגע למצבם הכלכלי של השניים עובר לפנייתו אליהם.

המצב הכלכלי והמקורות הכספיים של עופר

47. בהתאם לדיווחי הרצף התעסוקתי, היה עופר מובטל בשנת 2013 לאחר תקופה של שינוי מקומות עבודה (ת/516), ורעייתו לא עבדה, כשהמשפחה מנתה שש נפשות. דפי החשבון של עופר לתקופה הרלבנטית מצביעים על יתרות חובה לאורך רוב התקופה בעשרות אלפי שקלים (ת/656), בנוסף הוצגו ראיות ללקיחת מספר הלוואות מהבנק המסתכמות במאות אלפי שקלים (ת/659) ולהסדרי תשלומים עקב אי תשלום חובות (ת/658, ת/660).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

מכרים, חברים וקרובים של עופר שהעידו היו מודעים למצב הכלכלי הקשה של עופר. הוא לווה מדרור אלמלם 80,000 ₪ ב – 2013 (ע' 992), לווה מיניב רווח אלפי שקלים (ע' 1698), נעזר באלי שמעוני לתשלום חשבונות שוטפים (ע' 289), וביקש מפונטה סכומי כסף לשבת (ת/657). פונטה אישר שהבקשות לעזרה במאות שקלים חזרו על עצמן מידי כמה שבועות. הוא תיאר שידע על חובותיו של עופר, על ההימורים וההסתבכויות, על הסיוע של איתמר שמעוני לעופר, ועל כך שאמו של עופר לקחה הלוואה כדי לסייע לו.

לפי תיאורו של עופר בחקירתו הוא חי "ממש מהיז אל הפה" (ת/152 ע' 18), כשהוצאותיו החודשיות השוטפות עומדות על 25,000 ₪..

עופר התייחס בחקירה הנגדית לבעיית ההימורים שלו, להתערבות הבלתי פוסקת של איתמר שמעוני בכל פעם שהיו שמועות שהוא עוסק בהימורים, וציין שהקשיים הכלכליים שלו היו ידועים לאחיו שעזר לו מבחינה כלכלית (ע' 7590-7588). עופר אישר את הנתונים המשתקפים מדפי החשבון בדבר יתרות חובה רציפות בעשרות אלפי שקלים, ציין שהיו לו בעבר חובות של עשרות אלפי שקלים לשוק האפור, אישר את ההלוואות מהבנק וההלוואות האישיות, וציין שגם כשהיה לו כסף מזכיות בהימורים בזבז אותן ישר, וחי, כהגדרתו, בקצה גבול היכולת (ע' 7642). הוא אישר שעקב חובות והסתבכויות כלכליות נאלצו למכור את הדירה בשנת 2010 ומאז חיו בשכירות.

לדברי איתמר שמעוני בחקירותיו, הוא עזר לעופר בעבר כשהיו לו חובות, ועופר לא החזיר לו את הכסף (ת/132 א ע' 24-20).

.48

שמעוני גם הסביר בחקירתו כי חשש שאם עופר ייתן שיקים, לא יהיה להם כיסוי בחשבון (ת/133 א ע' 13). כשהוטח בשמעוני במהלך חקירה נוספת שעופר מימן סכומים נכבדים מהסכמי הפיצוי, הוא הגיב **שהשיקים הם אולי של עופר, אך הוא לא מאמין שהמימון הוא של עופר** (ת/134 א ע' 5 שו' 3-2). מתשובותיו עולה שאיתמר שמעוני לא ציפה שעופר יביא כסף משלו.

בעדותו בחקירה הראשית ציין איתמר שמעוני שלעופר היו עליות ומורדות, והוא נחלץ מעת לעת לעזור לו בסכומים קטנים. עוד התייחס שמעוני לשמועות שעופר מהמר בטוטו שחזרו על עצמן והדאיגו את איתמר שמעוני מאד עד כי היה מעמת את עופר עם השמועות פעם אחר פעם. בחקירה נגדית אישר שבעבר הלווה לו עשרות אלפי שקלים ולא קיבלם בחזרה. שמעוני גם תיאר את הדיבורים במשפחה לגבי מצבו של עופר ומקורותיו הכספיים. הוא ציין שהיו תקופות בעבר שעופר שגשג והוא הניח שהכסף הגיע מהימורים וזה הדאיג אותו. בנוסף ציין שבתקופה שעופר פתח משרד תיווך התרשם שעופר שגשג, אם כי אישר שגם בתקופה זו התבקש לעזור לו מבחינה כספית (ע' 5923-5922, 5932-5930).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

כעולה מן המקובץ, מהנתונים האובייקטיביים עולה בבירור שעופר לא יכול היה לשמש מקור לסיוע כספי ממקורותיו, וגם הטענה לסכומי כסף שהרוויח מהימורים, הגם שאמר שיש לו אסמכתאות לזכיות שיציגן (ע' 7643), לא בוססה כלל, וממילא הודה שגם אם זכה בזבז מיד. תבנית ההתנהלות בין שני האחים, אם כך, הייתה שאיתמר שמעוני היה מי שהלווה ונתן לעופר כספים ולא להיפך.

לא התרשמתי מעדות שמעוני שהוא סבר שהעזרה הכספית תגיע ממקורותיו של עופר עצמו, ומכל מקום המקורות הכספיים היחידים של עופר עליהם ידע איתמר שמעוני, היו כספי הימורים, מהם הסתייג וחשש מאד, וכספים שעופר הרוויח מעיסוקו כמתווך, שאין מחלוקת שרובם ככולם מקורם מדויד. אל שני המקורות הכספיים הללו, מה שידע איתמר שמעוני לגביהם, מה שבדק או לא בדק, אדרש בפירוט בהמשך.

המצב הכלכלי והמקורות הכספיים של פונטה

כפי שצויין סכום כולל של 625,000 ₪ שולם במזומן. מתוכו מימן איתמר שמעוני 50,000 ₪.

.49

מדיווחי ההכנסות עולה שההכנסה המשותפת של פונטה ורעייתו עמדה על כ – 8,000 ₪ לחודש בלבד. פונטה אישר את הנתונים. פונטה אמנם טען תחילה בכלליות כי יש לו עיסוקים נוספים, אך בהמשך סירב למסור כל נתונים שהם לגבי העיסוקים וההכנסות הכספיות הצומחות מהם או הכספים הפנויים שברשותו.

מדובר, כמובן, בנושאים שבידיעה אישית, שדי למאשימה בהוכחה ולו ראשונית של חוסר יכולת אישית, כדי להעביר את נטל הראייה לכתפי ההגנה ביחס למקורות הכספיים בבסיס תשלומי המזומן.

אציין שבתשובה לכתב האישום נמסר: "לנאשם לא היו מקורות משלו לתשלומים..." (סעיף 99).

במהלך חקירתו הנגדית, הוצהר על ידי הסנגור בהסכמת פונטה, שאין טענה מצד פונטה שהיו ברשותו כספים שאינם מופיעים בחומר הראיות כפי שהוצג לביהמ"ש, או מקורות אישיים נוספים למימון הסכומים האמורים (ע' 9622).

לפיכך, אין בפני ביהמ"ש כל ראיות לגבי יכולת כספית של פונטה, חסכוניות או מקורות מימון אישיים המאפשרים מימון של מאות אלפי שקלים או אף של עשרות אלפי שקלים.

יצוין כי פונטה מסר בעדותו שרכבו באותה עת היה שווה 13,000 ₪ בלבד, וגם נתון זה תואם את המתואר.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

50. איתמר שמעוני היה מודע לכך. לדברי איתמר שמעוני בחקירותיו, פונטה חי מהיז לפה ואף נעזר בהוריו מבחינה כלכלית (ת/132 א ע' 29). שמעוני ציין כי ידע שלפונטה אין שיקים (ת/133 א ע' 13), ונתון זה אף הוא משמש אינדיקציה לגבי ראייתו את המצב הפיננסי של פונטה.

בעדותו אמנם טען איתמר שמעוני שכשאמר חי מהיז לפה התכוון למי שמתפרנס בכבוד הגם שהוא לא עשיר (ע' 6282), אך מדובר בהסבר דחוק, שנועד לתקן בדיעבד את הרושם שמתירה התייחסות לאדם שבמועד החקירה עבר את גיל 50, והוא זקוק לעזרת הוריו וחי מהיז אל הפה, ולא התרשמתי ששמעוני עשה שימוש שגוי בביטוי שגור. גם בעדות לא יכול היה איתמר שמעוני להרחיב לגבי מקורות הכנסה של פונטה מעבר להצהרות כלליות לגבי עסק מכוניות ובנייה, ומתשובותיו היה ברור שאיתמר שמעוני לא יכול היה להניח בזמן אמת שפונטה עצמו מהווה מקור למימון חלק, לבטח לא חלק נכבד, מהכספים שגוייסו.

גיוס ותשלום כספים על ידי עופר

51. עופר גייס והעביר בין דצמבר 2014 למאי 2015 קרוב ל – 190,000 ₪ לטובת ענייני אחיו איתמר שמעוני.

עופר העביר העברה בנקאית מחשבונו בתחילת דצמבר 2014 בסך 32,000 ₪ לטובת שכ"ט עו"ד.

עופר מסר בחודש מאי 2015 שני שיקים שלו בסכום כולל של 145,000 ₪ לטובת הסכמי הפיצוי.

להשלמת התמונה יצוין שבאותו חודש שילם עופר שכ"ט בסך 12,500 ₪ עבור תביעות הדיבה שהגיש איתמר שמעוני. אין מדובר בחלק מסכומי כתב האישום וקיימת אפשרות, אם כי דחוקה שמימן את הסכום האחרון מהלוואה שלקח.

אשר לפעולות גיוס הכספים מצד עופר:

בחודש מאי 2015 קיבל עופר משלושה חברים/קרובים: 20,000 ₪ מללו שמעוני, 20,000 ₪ מדרור אלמלם ו – 10,000 ₪ מדוד שמעוני, ובסך הכל 50,000 ₪, שהופקדו לחשבונו ושימשו לצורך התשלומים שצויינו.

אין בעניין זה מחלוקת בין הצדדים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

כל השלושה תיארו פנייה של עופר אליהם בבקשה לקבל הלוואה אישית דחופה לצרכיו, כששלושתם היו מודעים לכך שעופר היה במצב כלכלי קשה.

בנוסף מאמצע חודש אוקטובר 2014 ועד אמצע חודש דצמבר 2014 קיבל עופר מדוידי עבור תיווך סכום כולל של כ- 200,000 ₪, בחודש פברואר 2015 כ- 11,000 ₪ ובחודש מאי 2015 קיבל עופר מדוידי 150,000 ₪ (לאחר ניכוי מס במקור 142,500 ₪). אין מחלוקת לגבי גובה הסכומים ששילם דוידי לעופר.

לאחר שבחנתי את כלל הראיות, הגעתי למסקנה חד משמעית שזולת ה- 50,000 ₪ שגייס עופר מהשלושה, יתרת מקור המימון שלו להעברת הכספים שפורטו, היינו הסכום של 127,000 ₪ מקורו בתשלומים שקיבל מדוידי, ולא עמדו לרשות עופר מקורות חלופיים להעמדת הסכומים הנזכרים.

.52

למסקנה זו הגעתי לאחר ששקלתי את הטענות הכלליות והלא מפורטות מטעם עופר בעדותו ובסיכומים לגבי מקורות כספיים חיצוניים נוספים, וכן בחנתי את מצבו הכספי של עופר כמפורט בדפי החשבון, ונוכחתי כי הוא היה ביתרות חובה בסך עשרות אלפי שקלים על פני רוב הימים במהלך תקופה זו (ת/656). בנוסף, בחנתי שתי הלוואות שלקח עופר באותה תקופה (השלישית נלקחה בחודש יולי 2015 במועד שאין טענה שעופר העביר סכומים כלשהם), מטרותיהן ומצב החשבון לאחר לקיחתן (ת/659 ות/656). הלוואה ראשונה נלקחה בחודש ינואר 2015 בסך 60,000 ₪ למטרת רכישת רכב והיא לא היוותה מקור מימון. ההלוואה השנייה נלקחה ב- 7.5.15 למטרת סגירת יתרה שלילית וסכומה 100,000 ₪, ולכאורה ניתן היה לראות בה מקור למימון (ובשל קיומה ציינתי שנתר ספק לגבי שכה"ט לתביעת הדיבה שאינו חלק מכתב האישום), אלא שכבר ב- 10.5.15 חשבונו של עופר עומד ביתרת חובה של כ- 11,000 ₪ וב- 18.5.15 יומיים לפני פנייתו לדוידי יתרת החובה צמחה לכ- 22,000 ₪, כך שלעופר לא היו שום מקורות כספיים משלו שאינם תשלומים שקיבל מדוידי.

בפרק זה איני נדרשת למחלוקת החזיתית ביחס לאופי היחסים בין דוידי לעופר במסגרת קשרי התיווך, ותכליתם של התשלומים, והנושא יבורר במסגרת האישום הראשון.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

גיוס ותשלום כספים על ידי פונטה

53. פונטה גייס ושילם לפחות 630,000 ₪ לטובת ענייני איתמר שמעוני. רוב הסכומים, בסך 475,000 ₪ לפחות, גויסו ושולמו במזומן, מיעוטם, בסך 155,000 ₪, בשיקים.

אשר לשיקים – פונטה נתן שני שיקים שלו בסכום כולל של 105,000 ₪. שיק בסך 30,000 ₪ בחודש מאי 2015, כנגדו קיבל מהוריו שני שיקים בסכום הנזכר, ושיק בסך 75,000 ₪ באוגוסט 2015, כנגדו קיבל ממילר העברה בנקאית באותו סכום.

פונטה אמנם לא העיד את הוריו, ועל פניו מדובר בסכום נוסף, שעצם העברתו אינו במחלוקת אך מקורו אינו ידוע, בהעדר כל ראיות לגבי הוריו של פונטה. מבלי למעט מן האמור, לאור העובדה שהמאשימה נמנעה מלפקפק במקור כספי זה, ומכיוון שביהמ"ש אינו נוהג להחמיר מעבר לעמדת האמשימה, הרי שהמקור הכספי לסכום זה אינו במחלוקת.

אין גם מחלוקת בין הצדדים ביחס לסכום שהעביר מילר לפונטה, והמחלוקת היא לעניין מהות התשלום ותכליתו והיא תבורר ותוכרע במסגרת האישום השלישי.

בנוסף, העביר פונטה במאי 2015 שיק בסך 50,000 ₪ מדני עמנואל, הדוד של רויטל.

דני עמנואל העיד ותיאר שרויטל הייתה מעורבת במהלך והוא ידע שהתשלום נועד עבור הסכמי הפיצוי. אין מחלוקת בין הצדדים ביחס לסכום זה ולכשרותו.

מאחורי השיקים עומדים מקורות מימון ידועים, שאין לגביהם מחלוקות, אשר פורטו לעיל.

54. לעניין התשלומים במזומן – פונטה אינו חולק ששילם עבור הסכמי הפיצוי 400,000 ₪ במזומן, לפי הפירוט שלהלן: בחודש מרץ 2015 סך של 150,000 ₪, בחודש יוני 2015 סך של 75,000 ₪ ועוד סכום של 40,000 ₪, בחודש יולי 2015 סך של 60,000 ₪ ובחודש אוקטובר 2015 סך של 75,000 ₪.

כמו כן, שילם פונטה את שכ"ט עו"ד והגישור שביחד הסתכמו בכ – 75,000 ₪ במזומן.

פונטה מאשר ששילם במזומן כ – 475,000 ₪.

למען שלמות התמונה אעיר כי לסכומים אלה מצטרפים 100,000 ₪ מהתשלום הראשון, שאף הם שולמו במזומן, ושאין ראיה, כאמור, כי מומנו על ידי איתמר שמעוני. פונטה לא אישר שמימן את הסכום, אם כי אישר שהיה אחראי על גיוס מלוא הסכום שאיתמר שמעוני לא הצליח לגייס בעצמו.

רוב כספי המזומן הם ממקורות לא ידועים וחלקם מקורו לפי הנטען בעבירה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

הגם שמקור הכספים ידוע לכל הפחות לפונטה, ומצוי בגדר ידיעתו האישית, פונטה בחר להמנע ממתן הסבר למקור המזומנים, ולא הוצגו ראיות אחרות בהקשרם של אותם מזומנים.

מדובר בבחירה מושכלת שפונטה רשאי היה לבחור, עם זאת, יש לה משמעויות ברורות בהקשרו של התיק הנוכחי, מצב הדברים הוסבר לפונטה והוא הצהיר שעובדות אלה והמשמעויות הנגזרות מהן ברורות לו. בנסיבות אלה אין בהחלטת פונטה שלא למסור מידע על מקורותיו הכספיים ועל יכולתו לממן סכומים כאלה בכלל, ובהתחשב בראיות שנסקרו לעיל לגבי מצבו הכלכלי בפרט, כדי ללמד שהיו לו מקורות כספיים והוא רק לא מוכן לפרטם, ואף לא לעורר ספק סביר בהקשר זה.

זה המקום לחזור ולהזכיר כי במענה לכתב האישום הוצהר מטעם פונטה **"לנאשם לא היו מקורות משלו לתשלומים ולא הייתה לנאשם כל כוונה לשלם ממקורותיו"**. לא הוברר בביהמ"ש מה גרם לפונטה לבצע תפנית חלקית ולשנות מתשובתו לכתב האישום ואז לחזור בו.

.55

בסיכומים מטעם פונטה הובאו הפניות לטענות טועני המעצר בהליכי המעצר, אלא שאין מדובר בחומר ראיות קביל ולכן אין בכוונתי להדרש לנושא. אין באפשרות ביהמ"ש, להדרש לטענה ש"מקורות הכסף ידועים גם למאשימה", טענה שאינה ממין העניין בהעדר הסכמה בנושא בין הצדדים. איני מקבלת גם את טענת ההגנה, ככל שמשמעת טענה כזו, שהמאשימה היא שצריכה לסתור את טענת קיומם של מקורות כספיים לפונטה, שכן כמובן מדובר בהיפוך נטלים, היות שהטענה היא טענת הגנה מובהקת.

ואחרון, המינוח "מקורות לא ידועים" יכול אמנם להיות בעל קונוטציות שונות, ואולם במקרה שלפניי, איני מעניקה לנתון זה כל קונוטציות שהן, מעבר לטענות שמדובר בכספים שנעברו בהם עבירות שוחד והפרת אמונים, וכל שיש בהקשרו הוא העובדה שאין ראייה לגבי מקור אותם כספים נכבדים במזומן.

פונטה מאשר ש – 75,000 ₪ במזומן הועברו מהכסף שהעביר לו מילר בהעברה בנקאית, לטענתו בהלוואה.

בנוסף, לטענת המאשימה, 100,000 ₪ מתוך הסכום הועברו במזומן בחודש מאי 2015 על ידי מגנזי כשוחד. יש מחלוקת חזיתית בין הצדדים בעניין זה, והנושא יידון ויוכרע במסגרת האישום השני.

לטענת פונטה, 190,000 ₪ ניתנו לו כהלוואה ממנכ"ל העיריה, חיים סופר (להלן: "סופר"). גם בהקשר זה יש מחלוקת חזיתית בין הצדדים, אליה אדרש כעת.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

סכום שנטען שמימן סופר

56. על פי הנטען, סופר נתן לפונטה, לבקשתו, בחודש מרץ 2015 הלוואה אישית שהייתה אמורה להיות בסך 200,000 ₪ ובפועל הייתה בסך 190,000 ₪ במזומן.

הטענה מושתתת כולה על עדותו היחידה והכבושה של פונטה, כשמעוני טען שלא ידוע לו על כך (ע' 6104-6105, חרף היחסים הקרובים מאד עם סופר, ועופר לא העיד בנושא).

לטענת ההגנה, תיעוד הסכום בתיקייה של פונטה וכן הסכם הלוואה מאששים את גרסת פונטה, כך שאין מדובר בעדות יחידה (צרופה לת/174, ת/108). אעיר כבר עתה כי המקור לשתי הראיות הנוספות הוא בפונטה עצמו.

עדותו של פונטה בעניין זה צריכה להבחן בזהירות יתרה, הן בשל היותה כבושה, הן בשל היותה עדות יחידה והן בשל האינטרס שיש לפונטה לסמן ולזהות כספים ששימשו למימון הסכמי הפיצוי.

57. סופר לא העיד וחסרונו הוא משמעותי מאד.

פונטה אמנם יכול להעיד שביקש מסופר כסף, ואף יכול להעיד שמבחינה פיזית קיבל את הסכום הנטען, ועדותו בשני הקשרים אלה היא קבילה, במנותק משאלת מידת האמון שאני נותנת בה ומשקלה. לעומת זאת, פונטה אינו יכול להחליף את סופר ביחס לטענות המהותיות, שבלעדיהן לא ניתן לבסס ממצא שסופר מימן את הסכום, אף לא ברמה של ספק סביר, היינו שלסופר היה כסף זמין בסך 190,000 ₪ במזומן, ושהוא הסכים להעמידו לטובת פונטה או שמעוני.

ודוק, הטענה שסופר הביא משלו סכום נכבד לצורך הסכמי הפיצוי או כהלוואה אישית לפונטה שהשתמש בכסף להסכמי הפיצוי, היא טענת הגנה מובהקת, ולא כפי שנטען בסיכומיו של פונטה, ומשכך, הנטל להניח לה תשתית ראייתית מוטל על ההגנה.

סופר, שמתבקש היה שיעיד לגבי העמדת הכספים, אם אכן הוא מי שעמד מאחורי הסכום האמור, ומי שהיה בעל יכולת לתת את הסכום ואף נתן אותו לפי הטענה, ובשטרות במזומן בתוך קופסה, כפי שתיאר זאת פונטה, לא העיד, והמשמעות של המנעות ההגנה מהעדת עד בסוגיות מהותיות שבמחלוקת ידועה וברורה.

58. אקדים ואעיר כי בהמשך הכרעת הדין אדרש מספר פעמים נוספות להעדרו של סופר, כשעובדת העדרו תפעל בכל פעם לחובת הצד שמצופה היה שיזמינו כעד, וזאת לאור העובדה שאין מדובר רק בעד הגנה או רק בעד תביעה, אלא בעד ששני הצדדים זקוקים לו לצרכים שונים, כמפורט בהמשך.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

עדותו של סופר בהקשר זה היא הכרחית כדי שניתן יהיה להכריע אם יש ממש בטענת ההגנה, כשבהקשר זה יש חשיבות להתרשם מאמינות תיאורו של סופר את ההתרחשות, אם היה מעיד ומספר את מה שמייחס לו פונטה, ולבחון את מידת ההתאמה לתיאורו הכבוש של פונטה, להבין מנין היו לו הכספים, עבור מי התבקשו הכספים ולאילו תכלית, מה הבין, וכיצד כמנכ"ל העיריה נתן את הכסף. בהקשר זה יש מקום לברר גם את דברי שמעוני שהוא נתן הנחייה קונקרטית לא לקחת כספים מעובדי עירייה ומסופר.

לא רק שסופר לא העיד, והטענה נותרה סתמית לחלוטין ולא מעוררת אמון בנסיבות אלה, אלא שגם לא הוצגו ראיות חיצוניות קבילות אחרות, שיש להן משקל והן מעוררות אמון ותומכות בעדות פונטה עד כי ניתן באמצעותן לבסס ספק סביר גם ללא עדות סופר.

לביהמ"ש הוצג הסכם הלוואה שנמצא אצל פונטה, הסכם שחתום רק על ידי פונטה, ואין כל אינדיקציה לכך שלצד שני, לכאורה, היינו לסופר לפי הטענה, יש ידיעה לגביו. בהתחשב בכך שלצד הסכם זה נמצא גם הסכם הלוואה מול יובל אסרף, שאין טענה שהלווה שקל לפונטה או שמעוני, אזי משקלו של המסמך זעום, והוא אינו יכול להוות ראיה בעלת ערך כלשהו מבלי שתהא אליו התייחסות של מי שנטען שנתן את הכספים.

גם הרישום בתיקייה שנתפסה אצל פונטה, בו מוזכר סכום של 190 ולידו השם סופר, לא יכול לסייע, הן משום שגם שמו של יובל, הוא יובל אסרף, אותו יובל שלא נתן שקל, מופיע ולצידו המספר 35, והן משום שלשמעוני מיוחס גיוס של 150, מתוכם 50 מאמו, אלא שאין טענה שהאם נתנה לשמעוני כסף עבור התשלום הראשון שהוא התשלום היחיד ששמעוני היה מעורב בגיוסו.

בנסיבות אלה, הרישומים שהוצגו, אשר לא הייתה התייחסות אליהם בזמן החקירה, מעוררים בעיקר סימני שאלה ותמיהות ולא מספקים תשובות, ולא ניתן לראות בהם ראיות תומכות.

אוסוף עוד כי שמו של סופר והסכום הנזכר לא מופיעים בפתק שנתפס במסעדת ציפורה (ת/39), ואם אכן היה ממש בטענה שסופר נתן כסף, ואם אכן היה ממש בטענת פונטה שהרישומים בפתק שנתפס הם בני מספר חודשים, היה אמור להיות ביטוי בפתק לתשלום של סופר, אך אין כל רישום כזה בפתק.

כעולה מן המקובץ, לא הונחה תשתית המבססת ספק סביר בדבר טענת קבלת 190,000 ₪ מסופר. מסקנה זו פוטרת אותי מהצורך להדרש למשמעות של העמדת כספים מצד מנכ"ל עירייה לראש העיר.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

סיכום ביניים – מקורות מימון ידועים ועלומים

כפי שצויין בפתח הדברים, הסכום שגוייס בהקשר של הסכמי הפיצוי עולה על מיליון ₪ (1,035,632).

.59

מתוך הסכום רק סך של 183,000 ₪ הוא ממקורות ידועים, שאין מחלוקת שהם אשר מימנו את הכספים (50,000 ₪ - מדני עמנואל, 50,000 ₪ - מללו שמעוני, דוד שמעוני ודרור אלמלם, 30,000 ₪ - מהורי פונטה, 53,000 ₪ - מאיתמר שמעוני).

אשר ליתרת הסכום, נטען על ידי ההגנה שאיתמר שמעוני גייס עוד 115,000 - 130,000 ₪, אלא שכמפורט לעיל לא הונחה תשתית ראייתית שיש בה כדי לעורר ספק סביר שאיתמר שמעוני מימן את הסכום הנוסף.

בנוסף, הוצא שיק בסך 75,000 ₪ על ידי הורי שמעוני, אלא שלא הונחה תשתית ראייתית שיש בה כדי לעורר ספק סביר שהוריו של שמעוני מימנו את הסכום שמאחורי השיק.

לעניין תשלומים שהועברו על ידי עופר בשיקים ובהעברה בנקאית בסך של 177,000 ₪ (ללא קשר לשכח"ט של תביעת הדיבה), מקורותיו של עופר היו הסכומים שגייס מדני, ללו ודוד שמעוני בסך כולל של 50,000 ₪. היתרה בסך 122,000 ₪ מקורה בתשלומי התיווך מדויד. כפי שצויין בפתח הדברים, תשלומי התיווך מדויד לעופר עמדו על סכום כולל של 366,000 ₪, חלק מהסכום הועבר על ידי עופר לשמעוני לצורך מימון הסכמי הפיצוי, אין ידיעה מה נעשה ביתרה, וביחס לכל הסכום מייחסת המאשימה עבירת שוחד.

בנוסף, ניתנו 75,000 ₪ על ידי מילר, לו מיוחסת עבירת שוחד.

אשר לטענת ההגנה שסופר העביר לפונטה 190,000 ₪ במזומן, לא הונחה תשתית ראייתית שיש בה כדי לעורר ספק סביר שסופר מימן את הסכום.

יתרת הכספים היא במזומן, ולמעט הסכום של 100,000 ₪ שלטענת המאשימה ניתן כשוחד על ידי מגנזי, יתר המקורות של הכספים עלומים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

מודעות איתמר שמעוני ומעורבותו בגיוס הכספים

הערות מקדמיות

כאמור, טענת כתב האישום היא שחלק ממקורות המימון היו ידועים לשמעוני וחלקם לא.

60.

המאשימה הבחינה בין תשלומי השוחד הנטענים מדו"ד בסך 366,000 ₪ וממגזי בסך 100,000 ₪, שהם לשיטתה ידועים לשמעוני, לבין יתר התשלומים בסך 575,000 ₪ במעוגל, שלפי הנטען באישום הרביעי שמעוני קיבל לשימוש, מבלי לדעת את מקורם, ובכך הפר אמונים.

אקדים ואציין שההכרעה בשאלת מעורבותו של שמעוני בהליכי הגיוס או מודעותו למקורות הכספיים, היא משמעותית בהליך שלפניי בחלקה לחובתו ובחלקה לזכותו.

ביחס לעבירות לקיחת השוחד הנטענות, שאלת מודעותו של איתמר שמעוני למקור הכספים הנטען היא מכרעת לעניין אחריותו לעבירה, ככל שמוכחים כל יתר מרכיביה.

לעומת זאת, ביחס לעבירת הפרת האמונים, מודעותו של שמעוני למקורות כספיים שאין בהם פוטנציאל לניגוד עניינים, פועלת לזכותו ומחלצת אותו מהסיכון שימצא אחראי לעבירת הפרת אמונים בקשר לאותם סכומים. בפרקים הקודמים הגעתי למסקנה ששמעוני מימן משלו 53,000 ₪, ושהוריו של פונטה מימנו 30,000 ₪, ביחס לסכומים אלה לא מצוי שמעוני בסיכון לעבירה. בנוסף, דרור אלמלם דוד וללו שמעוני מימנו 50,000 ₪ ודני עמנואל 50,000 ₪ נוספים. לא נטען על ידי המאשימה שבהקשרם של ארבעת האחרונים עלול שמעוני להמצא במצב של ניגוד עניינים. משכך, ובהתחשב בכך שכספים אלה הם חלק מתוך הסכום שלגביו נטענת עבירה של הפרת אמונים, אזי, ככל שיוברר ששמעוני היה מודע למקורם, הרי שממילא אין הוא אחראי לעבירה לגביהם.

מודעותו של שמעוני יכולה ללבוש דרגות שונות, ממעורבות ממש במהלכי הגיוס, עבור במודעות ועדכון שוטפים או מעת לעת מבלי לקחת חלק פעיל במהלכי הגיוס, וכלה בחשד ממשי וברור לגבי מקורות מימון קונקרטיים והמנעות מבדיקת הנתונים לאשורם, העולה כדי עצימת עיניים.

לשם הכרעה בשאלת מודעותו של שמעוני למקורות הכספיים ששימשו למימון תשלומי הפיצוי, בין אלה שלפי הנטען מהווים שוחד (וזאת בהתעלם מהשאלה אם מדובר במתת, שאלה שתבורר ביחס לכל סכום בנפרד באישום הנוגע לעניין), ובין אלה שאין טענה שהם מבססים עבירת שוחד, אדרש תחילה לשאלת מודעותו של שמעוני לכך שכספים שניתנים מעופר עצמו מקורם בתשלומים מדו"ד.

בנוסף, אבחן את נסיבות הפנייה של שמעוני אל פונטה ועופר בבקשה לגיוס כספים, מה שנאמר ומה שלא נאמר בשיחות בין השלושה, וזאת בהתחשב במאפייני אישיותו והתנהלותו של שמעוני, ובנתונים

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

שהיה ער אליהם לגבי פונטה ועפר, ואדרש למעורבותו ומידת עדכונו של שמעוני לאורך תהליך גיוס הכספים.

ידיעת שמעוני בזמן אמת שמקור הכספים שנותן עופר הוא מתשלומים מדוידי

הידיעה על פתיחת משרד התיווך בסמוך לפתיחתו

כפי שכבר צוין, אין מחלוקת שעופר לא עבד תקופה ארוכה עד לפתיחת משרד התיווך, והנושא הטריד את משפחת שמעוני המורחבת, אין מחלוקת שעופר למד לקראת מבחן לקבלת רישיון תיווך אך לא עבר את המבחן ואין מחלוקת שביום 1.10.14 הוא פתח את משרד התיווך.

.61

שמעוני לא חלק על כך שידע שעופר החל לעסוק בתיווך, אך לא אישר שידע על כך מתחילת הדרך.

מהראיות שהובאו עולה ששמעוני ידע בזמן אמת או בסמוך לכך על כל אחד מהאירועים הללו, לרבות פתיחת המשרד, הן משיחות עם אמו ובני המשפחה (ע' 5948-5946), הן מפונטה ששיתף את שמעוני בכוונותיו של עופר עוד לפני פתיחת משרד התיווך (ע' 9598), והן מעופר עצמו שמסר שעדכן את אחיו על פתיחת המשרד עם פתיחתו, שהרי מדובר באחיו (ת/158 א ע' 33-32).

אציין בהקשר זה ששיתופו של איתמר שמעוני בפתיחת המשרד, מתיישב גם עם רצונו של האח הצעיר להראות לאחיו הבוגר, המכובד והמצליח שגם הוא אינו הולך בטל. מאותם טעמים ממש, ומתוך התסכול שחש עופר לגבי יחסו הפטרוני והחשדני של איתמר כלפיו בהיבטים הכספיים והפיקוח עליו, לצד ידיעתו שאיתמר שמעוני מדבר עליו עם אמו ועם רעייתו (ת/562), הייתה לעופר מוטיבציה להראות לאיתמר שמעוני אחיו את יכולותיו, הישגיו והצלחותיו, ולא לשמור אותם לעצמו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

שמעוני היה מודע להכנסות של עופר מעיסוקו בתיווך

62. שמעוני ציין בעדותו שלאחר שעופר פתח את משרד התיווך היו תקופות שהוא שגשג (ע' 5930).

אמירה זו מלמדת ששמעוני היה מעודכן לא רק בפתיחת משרד התיווך, אלא גם בהצלחתו של עופר בעסקי התיווך.

אף אם לטענת שמעוני הוא ביסס מסקנה זו על כך שעופר לא ביקש ממנו עזרה בסופי שבוע ורכש מכונית, עדיין מבלי שקיבל מידע ברור מעופר על הצלחותיו בתחום התיווך, ונוכח משיכתו של עופר לתחום ההימורים, לא יכול היה איתמר שמעוני לדעת שעופר משגשג, ולא יכול היה לדעת שהשגשוג הוא מפעילות התיווך ולא מהימורים או הלוואות, אלמלא קיבל מידע ברור ומפורש. אעיר עוד שהבחירה במינוח "שגשוג" בהקשר של הכנסותיו של עופר מתיווך, על ידי אדם קפדן וזהיר במילותיו כשמעוני, מחייבת את המסקנה שהוא ידע פרטים על ההכנסות.

מסקנה זו מתיישבת עם תיאורו של עופר בשיחה עם פונטה מתחילת חודש מרץ 2015, שהוא **הציג לאחיו חודשים לפני כן מסמכים**, ועם תיאורו שחזר והציע להציג אסמכתאות בשיחתו עם איתמר באותו ערב (ת/562).

63. בחקירתו תיאר עופר שעובר להגעתו לשמעוני במפגש הלילי ביניהם בחודש מרץ, ערך לעצמו רשימה של העסקאות והציג את הנתונים לשמעוני ולו באופן כללי, כשלבדבריו: "**...ממש כתבתי דבר דבר דבר, כאילו מה שזכרתי ... כאילו פחות או יותר, עשיתי ככה והכנסתי, עשיתי ככה והכנסתי**" (ת/152 א' ע' 7). עופר, אם כך, פירט בשתי נקודות זמן, הראשונה בהן חודשים לפני מרץ 2015 והשניה בחודש מרץ, את מקורותיו הכספיים מעסק התיווך בפני אחיו שמעוני.

היות שבשני המועדים **כל הכנסותיו של עופר מקורן בדו"די**, המסקנה המתבקשת היא שעופר התייחס להכנסות מדו"די בשני האירועים.

כעולה מן המקובץ, שמעוני היה מודע מתחילת עיסוקו של עופר כמתווך באשקלון לעיסוקו, ומודע לכל הפחות בנקודות הזמן שפורטו לעיל, להכנסותיו של עופר מהעיסוק בתיווך.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

מודעות שמעוני למורכבות הפוטנציאלית הנובעת מעיסוקו של עופר בתיווך

שמעוני תיאר שהיה מודע למורכבות החוקית והציבורית, שעלולה לנבוע מעיסוקו של אח ראש העיר בתיווך באשקלון, מה גם שהיו דיבורים על כך מצד רודפי רעתו, והוא הדגיש שפנה מיוזמתו לעו"ד רווח וביקש ממנה להכין חוות דעת לגבי מעמדו ועיסוקו של עופר.

.64

עו"ד רווח תיארה שלאור פניית שמעוני אליה היא ערכה בדיקה משפטית מקיפה של הסוגיה, ובחוות הדעת הבהירה ששמעוני עלול להמצא בניגוד עניינים, ככל שעופר מעורב בעסקאות תיווך בפרויקטים בעלי משמעות, להבדיל מתיווך של דירות יד שניה לדוגמא, וציינה שנדרש דיווח של עופר על כל פרויקט למניעת תקלות, והורתה לחתום על הסדר ניגוד עניינים (ע' 4270, 4267-4268, 4313, 4316, ת/479). אעיר כי המידע שנמסר לעו"ד רווח הוא שעופר פועל כמתווך בעיר, ללא כל נתונים נוספים, וכך תיארה את עיסוקו בחוה"ד.

חוה"ד נערכה ביום 28.12.14, ויש להניח שהפנייה אל עו"ד רווח הייתה פרק זמן קצר לפני כן.

לטענת המאשימה, בעיתוי שבו פנה שמעוני לעו"ד רווח, ובעיתוי שבו התקבלה חוה"ד, היה שמעוני מודע לא רק לכך שעופר עוסק בתיווך, אלא גם לכך שעופר פועל עסקית מול דויד, והוא לא מסר נתון מהותי זה, וביקש וקיבל את חוה"ד כדי ליצור לעצמו כיסוי של מי שפעל בזהירות תוך הקפדה על חוקיות בהתנהלותו, והכל במבט צופה פני עתיד. ההגנה מנגד שוללת מכל וכל ידיעה של שמעוני באותו מועד על הקשרים העסקיים בין עופר לדויד.

למחלוקת האמורה אדרש בהמשך, בשלב זה אציין שכך או כך, שמעוני היה ער ומודע לפוטנציאל הבעייתיות בעיסוקו של אחיו כמתווך בעיר ולזהירות היתרה הנדרשת ממנו בהקשר זה, אף ללא קשר להטלת משימת גיוס הכספים על עופר ואף ללא קשר ליחסיו העסקיים של עופר עם דויד.

המועד בו ידע שמעוני על קשריו העסקיים של עופר עם דויד

להכרעה בשאלה אם במהלך 2014 ידע שמעוני על הקשרים העסקיים בין עופר לדויד, תהא השפעה על שלושה אירועים: הראשון, בקשת הסיוע הכספי מצד שמעוני והעברת התשלום עבור שכ"ט עו"ד על ידי עופר ב – 1.12.14. השני, בקשת חוה"ד מעו"ד רווח וקבלתה בשלהי דצמבר 2014, והשלישי, החתימה על מסמכי ניגוד העניינים בינואר 2015.

.65

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בעדותו טען שמעוני שהנסיבות בהן נודע לו על הקשר העסקי של דוידי ועופר אינן זכורות לו, אך עמד על כך שלא ידע על כך לפני חודש מרץ 2015, לכל המוקדם פברואר 2015 (ע' 6133), היינו, אחרי שלושת הארועים שפורטו לעיל.

אשר להתייחסות שמעוני לחודש מרץ 2015, הוצגו על ידי המאשימה שיחות מהחודשים מרץ – אפריל 2015 מהן עלה ששמעוני היה מודע לנושא (ת/558-ת/562, ות/551), והוא לא יכול היה לחלוק ולא חלק על כך. משכך, חשיבותן של שיחות אלה פחותה ולא ארחיב לגביהן.

לגבי חודש פברואר 2015, הודה איתמר שמעוני בעדותו שמהשיחה בתחילת מרץ 2015 משתמע שלא היה מדובר במידע שלא שמע קודם לכן, ולפיכך לא שלל את מודעותו לנושא בחודש פברואר 2015, זאת, מבלי שהיה ביכולתו לעגן את התאריך הנזכר בכל עוגן ממשי שהוא.

אקדים ואעיר שבחודשים פברואר – מרץ 2015, לא הייתה פעילות תיווך בין דוידי לעופר, ולא תוארו על ידי שמעוני או מי מהנאשמים האחרים, ארועים או נסיבות שבעטיים הגיוני שעופר היה משתף את שמעוני בפעילות העסקית עם דוידי דווקא באותה עת, ומדובר בטענה המעוררת סימני שאלה.

על אף סימני השאלה שמעוני עמד על כך שדע על הפעילות העסקית מול דוידי בחודשים פברואר – מרץ 2015, אך לא ידע על כך בחודש ינואר 2015, במועד חתימת הסדר ניגוד העניינים הכללי עם עופר והגשת הצהרתו, וכמובן שלטענתו לא ידע על פעילות עסקית של עופר עם דוידי קודם לכן, בעת שעופר שילם בתחילת דצמבר 2014 עבור שכ"ט עוה"ד.

באופן שמתיישב עם עדות שמעוני, מסר פונטה בעדותו הכבושה, שאמנם עובדת הפעילות העסקית של עופר מול דוידי הייתה ידועה לו מראשיתה, והוא ידע בזמן אמת על כך שעופר ביצע עסקאות, ושמע מעופר פרטים על שלבי המו"מ בעסקאות, על מה שעשה מול דוידי, על המתנתו לשכ"ט ועל מה שמגיע לו (ע' 9859-9860, 9627-9628), אך הוא לא זוכר ששיתף בכך את שמעוני.

.66

אעיר בהקשרה של תשובה זו, שנוכח תיאורו של איתמר שמעוני, שהיה שולח את פונטה פעם אחר פעם לבדוק מול עופר את השמועות והמידע על פעילות של עופר בתחום ההימורים (ע' 6186), ולאור דבריו של פונטה לעופר בשיחה במרץ 2015, מהם עלה שפעל להרגיע את שמעוני שאין אמת ובסיס לשמועות (ת/562), הרי שטענתו הכבושה של פונטה שלא ידע את שמעוני, בכך שלעופר יש פעילות עסקית מוצלחת עם דוידי המניבה כספים חוקיים, מעוררת סימני שאלה. בנסיבות אלה, ולאור היותה מחד גיסא גרסה כבושה המתיישבת עם טענות שמעוני, ומאידך גיסא גרסה כללית שאין בה דבר מלבד הצהרה שהוא לא זוכר ששיתף, משקלה של הגרסה נמוך.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

67. גרסת עופר בחקירה ובמשפט בעניין זה הייתה עמומה ביותר, ולטענתו כלל לא זכור לו מתי וכיצד נודע לאיתמר שמעוני על קשריו העסקיים מול דוידי. גרסה זו, שאין בה למעשה דבר, אינה מעוררת אמון ואינה תורמת להכרעה בשאלה האמורה.

בהתייחס לדבריו של עופר בשיחה עם פונטה בחודש מרץ 2015, שבעבר כבר הציג מסמכים לשמעוני בקשר למקורות הכנסתו, עופר טען באופן תמוה שהוא אינו זוכר למה התכוון, ולא אישר שהציג לשמעוני בעבר את נתוני הכנסותיו מעסקי התיווך, היינו הכנסותיו מפעילות מול דוידי, כפי שמשמע מאותה שיחה. גם תשובותיו אלה של עופר נשמעו מתחמקות ולא עוררו אמון.

כעולה מן המקובץ, פונטה בעדות הכבושה טען שלא שיתף את שמעוני, עופר טען שלא זכור לו דבר, ושמעוני עצמו שלל שידע על הפעילות העסקית מול דוידי לפני פברואר 2015. לא קיימות ראיות חיצוניות בנושא זה, ולכאורה אין ראיות שיסותרו את גרסת שמעוני בעדות, כפי שפורטה לעיל.

68. אלא שגרסת שמעוני עצמו בחקירות ביחס לנושא מודעותו לקשר העסקי בין עופר לדוידי בשלבים המוקדמים, ובמהלך 2014, הייתה שונה מגרסתו בעדות, וניתוח דקדקני שלה מוביל למסקנה ששמעוני ידע על הפעילות העסקית שבין עופר לדוידי במועד מוקדם למועד אותו טען בעדותו.

בחקירות מסר שמעוני ששמע מעופר שהוא פתח משרד, וכך ש :

"הוא יושב עם דוידי והוא יושב עם יזמים נוספים" (ת/134 א ע' 13).

מאופן ההתנסחות של שמעוני משתמע שההתייחסות לשיבה של עופר עם דוידי קשורה לתקופה הסמוכה שלאחר פתיחת משרד התיווך, ואכן, שמעוני אישר בחקירתו שהניח בזמן אמת שעופר מצוי בקשר מול דוידי (ת/134 א ע' 13).

אעיר, כי לא רק מעופר שמע שמעוני על הקשר עם דוידי אלא בהתאם לתיאורו :

"והיו אומרים לי כל פעם שרואים אותו יושב עם דוידי" (ת/133 א ע' 58).

שמעוני תיאר בחקירה, שהניח לאור המידע שעופר נמצא בקשר עסקי עם דוידי או שהוא לקראת קשר עסקי איתו, ולפיכך, לדבריו :

"הזהרתי אותו לא אחת שכל דבר שעושים עם דוידי יהיה חוקי. שלא יהיה דבר בלי הסכם"

(ת/133 א ע' 58)

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

שמעוני חזר מספר פעמים בחקירות על כך, בהבהירו:

"אני מאד מאד חששתי מזה שאם הוא עושה... עסקה גם אם לא חוקית והוא מעביר ואני בסוף מטפל בדברים של דויד, מאד חששתי מזה. בגלל זה שאלתי אותו כל הזמן..."
(ת/133 א ע' 60).

שמעוני הוסיף וציין כי חזר וביקש מעופר ליידע אותו בנושא (שם).

לדבריו, הוא הסביר לעופר שלא פסול שעופר יקבל דמי תיווך מעסקה עם דויד, אך על שמעוני להיות מודע לכך כדי שלא ייכשל בפעילות בניגוד עניינים (ת/133 א ע' 61).

מגרסת שמעוני עד כאן, עולה שהוא שיער שעופר לכל הפחות בדרך לקשר עסקי עם דויד, חשש מההשלכות בהקשרו שלו, והזהיר את עופר, שאל וברר מולו, אך הוא לא היה בטוח בכך שאכן עופר עושה עסקאות עם דויד, עד שעופר דיווח לו על עסקה עם דויד (ת/134 א ע' 13).

תשובתו זו היוותה המשך לדבריו בחקירתו הראשונה, לפיהם עופר דיווח לו שעשה "עסקת תיווך" עם דויד, ובעקבות זאת נודע לו באופן פוזיטיבי על הקשר העסקי בין דויד לעופר, והוא דיווח מיידית ליועמה מייסית (ת/132 א ע' 52).

הגם שחזר על הדברים, לא מסר שמעוני פרטים קונקרטיים לגבי העסקה שעליה קיבל דיווח, ואף לא על מועד הדיווח, זולת טענתו שהוא דיווח באופן מיידי על הנושא לעו"ד רווח.

מתיאוריו של שמעוני בחקירותיו נובעות המסקנות הבאות:

.68

ראשית, שמעוני היה ער מתחילת עיסוקו של עופר כמתווך לקשריו עם יזמים, היינו לכך שעופר מכוון את פעילותו לתחומי תיווך שיש להם פוטנציאל ממשי לבעייתיות, להבדיל מתיווך של השכרת דירות ומכירתן.

שנית, שמעוני היה ער מפתיחת המשרד לקשריו של עופר עם דויד, כשאינן הכוונה לקשרים חבריים, שכן הוא התייחס לכך שעופר יושב עם יזמים וכלל את דויד בכללם.

שלישית, שמעוני הודה שהניח שעופר נמצא בקשר עסקי עם דויד, ומטעם זה, לטענתו, חזר ושאל את עופר על עסקיו מול דויד בטרם ידע על כך בוודאות.

רביעית, שמעוני הזהיר, לטענתו, את עופר בכל הנוגע לעסקיו עם דויד ונתן לו הנחיות בנושא.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

חמישית, שמעוני לא תיאר ששאל את עופר שאלות או הזהיר אותו באופן ספציפי על שום יום אחר, זולת דויד.

מכלול הנתונים הללו מלמד שבהתאם לגרסת שמעוני ממועד סמוך לפתיחת משרד התיווך, היה איתמר שמעוני ער למערכת היחסים, למצער בעלת הפוטנציאל העסקי, בין עופר לדויד, הזהיר בעקביות את עופר מפני השלכות אפשריות שלה, חשש מאותן השלכות, ולפיכך, פיקח על התנהלות עופר בהקשר זה כפי שפיקח על עופר בכל נושא שחשש לגביו.

69. אציין שמאפייני הקשר שבין שמעוני לעופר תומכים במסקנה שמצופה היה שעופר ישתף את איתמר שמעוני, ובגאווה רבה, בשלב מוקדם בקשריו העסקיים עם דויד ובעסקאות התיווך, במיוחד כשהפרויקטים והנפשות המעורבות היו מוכרים כולם לשמעוני.

מצדו של עופר לא אמורה להיות שום סיבה שהיא שלא לשתף את אחיו, בכך שעסק התיווך מניב הכנסות גבוהות מכל אלה שהיו לו בשנים האחרונות תוך זמן קצר מאד, כשהתקבול הראשון מדויד התקבל שבועיים בלבד לאחר פתיחת המשרד, ושהוא פועל להדק את קשריו העסקיים מול דויד. לעופר היה עניין אישי להציג בפני אחיו את הישגיו. היות שהישגיו של עופר באותה תקופה נבעו כולם מעסקאות מול דויד, אמור היה להיות לו עניין לשתף את אחיו בהצלחותיו. אין גם כל סיבה נראית לעין מדוע עופר, ששיתף את פונטה ביחסיו העסקיים עם דויד בזמן אמת, לא ישתף את שמעוני אחיו גם במידע זה, כשם ששיתף בזמן אמת את אחיו בפתיחת המשרד, והגיב בפליאה לשאלת החוקרים בעניין זה שהרי מדובר באחיו.

70. כעולה מהראיות, מערכת היחסים בין האחים הייתה הדוקה, ללא קשר לשאלת דרגת האינטימיות בשיחות ביניהם, וכללה תקשורת טלפונית רציפה ומפגשים, ועיסוק של האחד בענייני השני, כשעופר עסק וסייע לקידום שאיפותיו הפוליטיות של שמעוני, ושמעוני עסק בסיוע כספי לעופר ובפיקוח עליו, כך שהייתה לעופר ולשמעוני תקשורת שוטפת זה בענייני האחר.

יצוין כי איתמר שמעוני היה מודע בעבר לכך שעופר עבד אצל דויד בסופרמרקט האחים דויד, היינו עופר שיתף אותו בכך שדויד סידר לו עבודה, ושמעוני ידע על כך למרות שעופר עזב כעבור חודש בלבד (ע' 5934). נתון זה אף הוא תומך במסקנה שעופר, ששיתף בעבר את שמעוני בעבודתו אצל דויד שלא עלתה יפה, שיתף אותו בגאווה בעסקיו המוצלחים עם דויד.

ויודגש, עופר לא היה מודע באותו שלב לשום מגבלה שאמורה להיות לו בעיסוקו בתיווך, לא הייתה לו שום הבנה בנושאי ניגוד עניינים, ולא נאמר לו באותה עת דבר לגבי מגבלות המוטלות עליו מכוח היותו אח של ראש העיר.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

לבטח לא הוצגה שום סיבה שבעטיה ישקר עופר לאחיו, כשמעוני, לפי תיאורו לעיל, שאל את עופר באופן קונקרטי על עסקיו עם דויד, ולא יגלה לו על כך לאחיו לכל המאוחר כשמעוני שאל אותו באופן קונקרטי בהקשר זה לראשונה.

כל הנסיבות הללו יוצרות ציפייה יותר מסבירה שעופר התגאה בפני המשפחה ובפני איתמר שמעוני ושיתף אותם בפעילותו העסקית מול דויד שכולם הכירו, ובהכנסותיו הנאות מהפעילות, החל בשלבים המוקדמים של הפעילות העסקית המשותפת.

71. ודוק, למסקנה ששמעוני ידע על הקשר העסקי עוד בשלהי שנת 2014, בניגוד לטענותיו של שמעוני, ניתן להגיע לא רק על סמך המסקנות שפורטו אלא גם בהתבסס על דברי שמעוני עצמו.

כפי שכבר צוין, שמעוני טען בחקירותיו שנודע לו על הקשר כשעופר סיפר לו על עסקת תיווך.

בחינה של רצף העסקאות מעלה, שמתחייבת המסקנה שעופר סיפר לשמעוני על אחת מהעסקאות עם דויד שבוצעו בין אמצע אוקטובר 2014 ועד תחילת דצמבר 2014, כשלא הייתה עסקה מאוחרת יותר שיכול היה לדווח עליה, שכן העסקה הבאה התרחשה במאי 2015 חודשים אחרי ששמעוני לגרסתו שלו ידע על הפעילות העסקית המשותפת.

על מועדי העסקאות אין מחלוקת. משכך, אין מחלוקת שבחודשים אוקטובר - נובמבר 2014 היו עסקאות המרינה – לנדוור ופטריקס, נווה הדרים ומשרדי פאר, ובתחילת חודש דצמבר 2014 עסקת הסטוק. לאחר מכן, במשך יותר מחמישה חודשים לא הייתה שום עסקה.

לפיכך, עסקת התיווך עליה דיווח עופר לאיתמר שמעוני, לפי תיאורו של שמעוני, חייבת להיות אחת העסקאות שבוצעו בשנת 2014.

מבין עסקאות אלו, עסקאות המרינה, נווה הדרים ומשרדי פאר התבצעו בחודשים אוקטובר נובמבר 2014, וקדמו לבקשת העזרה הכספית בתחילת חודש דצמבר 2014 ועסקת הסטוק נערכה באותם ימים שבהם התבקשה העזרה. דמי התיווך בגין עסקת הסטוק שולמו אמנם רק ביום 4.12.14, אך עופר אישר בחקירה הנגדית שידע על דמי התיווך הצפויים מהעסקה מספר ימים לפני כן, היינו בסוף חודש נובמבר (ע' 8120).

72. למען שלמות התמונה אעיר עוד שב – 2.12.14 פורסם באינטרנט שדויד מחזיק לשמעוני את האח בהרבה מאד כסף, וכן נטען שעופר קיבל דמי תיווך בהקשר של האינטרסים של דויד בבניין פאר "שכידוע לא בחינם" (נ/101).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

שמעוני טען שלא ראה את הפרסום. עם זאת, לאור רגישותו הרבה של שמעוני לפרסומים המשמיצים, והתעניינותו הכמעט אובססיבית בתקשורת, כפי שתוארה על ידו ועל ידי שרון עטיה ועוזרו רועי שוורץ (ע' 3053, 7347-7348), קשה לי לקבל את טענתו שלא שמע דווקא את אותן שמועות, שלא רק עסקו בקשר העסקי בין עופר לדויד, אלא אף הרחיבו לטענות נוספות, ושלא בדק זאת, אם וככל שלא ידע על כך עד אותו מועד.

שמעוני, שהתעקש על כך שידע על הפעילות העסקית החל מפברואר 2015 ולא קודם, אך לא ידע להבהיר במה הוא מעגן מועד זה, נמנע מלספק הסבר חלופי לראיות שפורטו, כשהתעקשותו בעניין זה לא הייתה מעוררות אמון, והרושם שנוצר הוא שהיא נועדה להרחיק אותו מאותן זירות מסוכנות של מועד תשלום שכה"ט על ידי עופר ומועדי הטיפול בנושא ניגוד העניינים.

כעולה מן המקובץ, היות שלא ניתן כל הסבר חלופי, ולאור הראיות שנסקרו, מתחייבת המסקנה שעופר דיווח לאיתמר שמעוני על אחת העסקאות עם דויד שהתבצעו ב-2014, ושמעוני, בניגוד לנטען על ידו בעדות, היה מודע לקשר העסקי בין דויד לעופר במועד שבין אוקטובר לדצמבר 2014.

תמיכה למסקנה זו ניתנת מראייה חיצונית, התייחסותו של תומר גלאם, מ"מ ראש העיר ויו"ר ועדת המשנה לתו"ב (להלן: "גלאם"), ביחס למה שהיה ידוע על יחסי עופר דויד באותה עת, כעולה משיחה בינו לבין שמעוני וסופר שהוקלטה והוגשה לביהמ"ש (ת/461).

.73

נכון למועד השיחה היו בין דויד לעיריה שני הסכמים חתומים בקשר לבניין פאר: הסכם שכירות מ-15.5.14 והסכם מכירה מ-19.11.14 בקשר לזכויות בנייה בבניין העיריה לאחר שזכה במכרז בספטמבר 2014 (ת/459, ת/462, נ/229). על שני ההסכמים חתום גלאם מטעם העיריה.

בסמוך לאחר 15.6.15, בשיחה שיזם גלאם עם שמעוני בעקבות כתבה שפורסמה (ת/460) הכתבה הוגשה רק לעניין המועד, ובעקבות שאלות שהעלו גורמים באופוזיציה בקשר להסכמי דויד והעיריה ביחס לקומה הנוספת בבניין פאר, ומעורבות שמעוני וגלאם, אמר גלאם לשמעוני וסופר:

"על פאר... יש פה בעיה... אתה בניגוד עניינים שמה כביכול בגלל שאחיד... בגלל שעופר זה

מה שהחלטנו שאתה לא חותם על החוזה... אני חתמתי על החוזה" (ת/461 ע' 2)

גלאם הזכיר לשמעוני וסופר ששמונה חודשים לפני השיחה, היינו בחודש נובמבר 2014, הוא חתם על ההסכם במשרד של שמעוני בגלל ניגוד העניינים הנובע מיחסי עופר ודויד שנדון בין הצדדים (ע' 5, 9).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

אעיר שגלאם קשר בדבריו מבחינת העיתוי בין ההחלטה שהוא יחתום בשל ניגוד העניינים עם דויד הקשור בעופר, לבין החלטה של שמעוני לא לטפל בענייניו של אלי אלעזרא (שם, ע' 4), ואף שמעוני בתגובתו לגלאם קשר בין שני העניינים (שם, ע' 6).

במהלך השיחה המוקלטת שמעוני וסופר לא חלקו על תיאורו של גלאם לגבי ניגוד העניינים של שמעוני בגלל עופר בקשר לבניין פאר.

כפי שצוין שני החוזים של דויד עם העירייה בקשר לבניין פאר הם ממאי 2014 ומנובמבר 2014. גלאם התייחס באותה שיחה לחוזה השכירות ממאי 2014 ולא לחוזה מכירת הזכויות מנובמבר 2014, ואף חזר על אותו קישור בהודעתו ובעדותו (ע' 4033). לא נטען, לא ידוע ואין אינדיקציה לכך שהיה קשר עסקי כלשהו בין דויד לעופר באותה תקופה מוקדמת.

לעומת זאת, במועד בו נחתם חוזה מכירת הזכויות, שאף הוא חתום על ידי גלאם, באמצע חודש נובמבר 2014, היה עיסוק מצד שמעוני הן בנושא של אחיו עופר והן בנושא אלעזרא, ושמעוני ביקש מהיועמ"שית באותה תקופה או בסמוך לאחר מכן את חווה"ד לגבי עופר ואלעזרא.

משכך, הגיוני ומתבקש שהחווה שבהקשרו סוכם שגלאם יחתום ולא שמעוני בגלל עופר, הוא חוזה מכירת הזכויות מחודש נובמבר 2014 ולא חוזה השכירות ממאי 2014. המסקנה הנובעת מהמתואר היא שהשיחה במסגרתה הועלה הקשר של עופר לדויד וההשלכות שלו על חתימת שמעוני על חוזה, התרחשה במחצית חודש נובמבר 2014. האפשרות הזו לא הוצגה לגלאם.

אציין ששמעוני אמנם לא התייחס לנושא בעדותו, אך בחקירתו אישר את המתואר על ידי גלאם, וטען שנמנע מחתימה מחשש ללזות שפתיים בשל קשרי דויד ועופר (ת/138 א ע' 46-41).

סופר, שהיה חלק מהשיחה וחלק מאותו סיכום אליו התייחס גלאם ויכול היה לשפוך אור על הנושא הקונקרטי ועל המועד שבו עלו על הפרק קשרי עופר ושמעוני, נושא בעל חשיבות בתיק זה, לא העיד, כשלאור העולה מהשיחה המוקלטת, כמו גם עמידתו של גלאם על כך בעדותו, ועל מנת להפריך את טענות גלאם, מצופה היה מההגנה להעידו, ואי ההעדה פועלת לחובת ההגנה ומחלישה את טענותיה.

בשולי הדברים אציין שלא מצאתי בעובדה שעו"ד רווח ציינה ששמעוני לא נהג לעסוק בחתימה על חוזים מהסוג הנזכר (ע' 4319, ת/465 שו' 235), כדי לשנות מהעובדה שגלאם הזכיר ליריביו באותה עת, שמעוני וסופר, את הסיטואציה שהתרחשה מספר חודשים קודם לכן ומה שעמד מאחוריה, והשניים לא נזעקו ואמרו שאין ממש בתיאורו, ולא תיקנו אותו, אלא התייחסו לנושא באופן ענייני ומבלי לחלוק על המתואר.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

מן המתואר לעיל אמנם לא מתחייבת מסקנה שהנושא עלה במחצית נובמבר 2014, ושהסיכום שאליו מתייחס גלאם הוא אכן מאותה תקופה, אך המסקנה מתבקשת, והיא מצטרפת ליתר הראיות ולמכלול הנסיבות.

כעולה מן המקובץ, מהראיות נגזרת מסקנה מתחייבת ששמעוני עודכן על ידי עופר על עיסוקיו מול דו"ד לכל המאוחר בתחילת חודש דצמבר 2014.

ידיעת שמעוני על היחסים העסקיים בין דו"ד לעופר עובר לתשלום שכה"ט על ידי עופר

76. אין מחלוקת שעופר העביר את שכה"ט בסך 32,000 ₪ בהעברה בנקאית לעו"ד רזניק עבור איתמר שמעוני ב – 1.12.14.

שמעוני הכחיש, כאמור, כל קשר לפנייה לעופר בקשר לשכה"ט.

חרף הכחשת שמעוני שהבקשה באה מצדו, אני מעדיפה את גרסתו הברורה והמפורטת של עופר בחקירה, שהפנייה לתשלום באה משמעוני וממנו גם קיבל את פרטי ההעברה (ת/149א ע' 74-73), כשלפי עדות פונטה, שטען שהארוע לא זכור לו במדויק, גם אם הוא זה שפנה לעופר, היה זה בהנחייתו המפורשת של שמעוני (ע' 9818-9819).

שמעוני, אם כן, פנה לעופר וביקשו להעביר את התשלום לעו"ד.

לאור העובדה ששמעוני חשש שאם עופר ייתן שיקים לא יהיה להם כיסוי בחשבון, ולאור תשובתו שהוא לא מאמין שהמימון מאחורי ההעברות הכספיות מעופר הוא של עופר (ת/134א ע' 5 שוי 3-2), נובעת המסקנה שבמועד שבו פנה שמעוני לעופר הוא ידע שיש לעופר מהיכן וממה לשלם את הסכום שביקש.

מסקנה זו מתיישבת גם עם השכל הישר והגיון הדברים, שכן לא מתקבל על הדעת ששמעוני היה פונה לעופר לעזרה במימון מהיום למחר, כפי שתיאר זאת עופר, אלמלא ידע שיש לו מקורות כספיים.

איתמר שמעוני, בצדק, לא ציפה שלעופר יהיו מקורות מימון להביא כסף משלו, והוא לא סמך על מקורותיו האישיים וחסכוניותיו של עופר, אלא על הכנסותיו מהפעילות העסקית מול דו"ד.

המסקנה האמורה מתיישבת גם עם גרסת שמעוני ששמע מעופר דיווח על עסקת תיווך ואז ידע בוודאות על הקשר העסקי עם דו"ד, כאמור.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

77. כפי שכבר צוין, שלוש מבין ארבע העסקאות קדמו למועד העברת שכר הטרחה, ועל קבלת דמי התיווך בעסקה הרביעית ידע עופר עובר לאותו מועד. נתונים אלה תומכים במסקנה ששמעוני ידע בטרם ביקש עזרה על הקשר בין דויד ליעופר, וידע שיש לעופר ממה לשלם.

אני מפנה גם לתשובתו של שמעוני בחקירתו לשאלה אם ידע שעופר משלם עבור שכה"ט בכספי דויד. הגם שככלל טען שלא ידע, הרי שבאחת מתשובותיו הסתייג במידת מה ובמענה לשאלה אם ידע שעופר משלם עבור שכה"ט בכספי דויד, אמר: **"יכול להיות, אני לא, לא זוכר דבר כזה"** (ת/133א ע' 60).

שמעוני שהכחיש בעדות קשר לבקשת הכספים מעופר באותו שלב, לא סיפק הסבר אחר, וההגנה לא הציגה הסבר חלופי למסכת הנסיבתית המתוארת, המתיישבת גם עם השכל הישר.

למען שלמות התמונה אציין שבשונה מהידיעה הכללית על הקשר העסקי בין דויד ליעופר ועל כך שיש לעופר הכנסות, אין ראיות המצביעות על כך ששמעוני היה מעודכן לפרטי הפרטים בכל אחת מהעסקאות, מועדיהן, סכומיהן, אך הוא ידע שדויד הוא המקור העיקרי, אם לא הבלעדי, להכנסות של עופר מעסקי התיווך באותה עת.

סיכומו של דבר, ממסכת הראיות שנסקרה מתחייבת המסקנה ששמעוני ידע על הקשר העסקי בין עופר לדויד המניב הכנסות, בטרם ביקש לראשונה עזרה כספית מעופר, היינו עובר ל – 1.12.14.

טענת שמעוני שכשידע על הקשר העסקי נתן לעופר הנחיות בנוגע להכנסות מדויד

78. בחקירתו מסר שמעוני שלאחר שנודע לו על הקשרים העסקיים של עופר עם דויד, נתן לעופר הנחיות ספציפיות בקשר לדויד. שמעוני תיאר בחקירה שדיבר וחזר ודיבר על כך עם עופר, ואמר לו לשים לב לא להעמיד אותו במצב של ניגוד עניינים בהקשר של דויד (ת/133א ע' 61). שמעוני ציין שדאג מאד וחשש שעופר יעשה מול דויד עסקה לא חוקית, הוא הורה לו שכל עסקה תהיה מתועדת (שם ע' 60).

בעדותו חזר בו שמעוני מן המתואר וטען שלא זכורות לו הנחיות לעופר (ע' 6563).

עופר שלל כל התייחסות מצד שמעוני לפעילותו של עופר מול דויד, ושלל כל התייחסות של שמעוני לנושא ניגוד עניינים או מתן הנחיות מצד שמעוני (ע' 7705-7706). עופר גם שלל שדיווח לסופר או למאן דהוא בעירייה על פעילותו העסקית עם דויד (ע' 7704, 7711-7712).

יצוין כי בשיחה מסוף אפריל 2015 ערך שמעוני בירור עם עופר לגבי מעורבותו בעסקת השכירות של דויד מול העירייה בבניין פאר, בעקבות פרסום באתר אשקלון 10, ובשל אותן טענות שהטרידו את

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

תומר גלאם, אליהן התייחסתי לעיל. באותה שיחה תיזכר שמעוני את עופר לגבי חובתו הכללית לדווח לסופר על עסקאות מול העירייה ולא מעבר לכך, כשמתגובת עופר לא ניתן להבין שעופר דיווח לסופר על יחסיו העסקיים עם דוידי (ת/551).

באותם ימים, מיד אחרי החמרת עונשו של שלומי לחיאני בערעור בביהמ"ש המחוזי ושליחתו למאסר מאחורי סורג וברית, שוחח שמעוני עם פונטה לגבי הצורך בתיעוד הכספים שהתקבלו בהסכמי הלוואה (נ/167), וציין באופן קונקרטי לגבי עופר, שלפי ייעוץ משפטי שקיבל:

"מחר יבוא מישהו. לך תדע עופר אחיך מאיפה היה לו. היה לו בבית אוקיי. אבל לך תדע אולי לקח מזה לקח מזה".

מהשיחה האמורה עולה שהמשמעות של לקיחת כספים מעופר שמתפרנס מדוידי, הייתה ברורה לחלוטין לשמעוני וגם העובדה שדרך עופר מגיעים כספים למימון הסכמי הפיצוי.

חרף זאת, שמעוני טען שהוא לא ערך כל בירורים נוספים, לא בירר מול עופר, לא בירר מול פונטה ואף לא בירר מול סופר שאמור לטפל בדיווחיו של עופר (ע' 6133), ואפילו לא ווידא שעופר מתנהל בצורה מסודרת וממוסמכת מול דוידי, ושנערכו הסכמי הלוואה עם עופר, התנהלות שלאור אופיו הזהיר והקפדן של שמעוני מעלה סימני שאלה כבדים ואינה מעוררת אמון.

כל סימני השאלה הללו מתעצמים נוכח העדר הדיווח על ניגוד העניינים הנובע מהיחסים העסקיים בין דוידי לעופר במשך תקופה ארוכה כל כך. 79

שמעוני אמנם טען שהוא דיווח על הקשר העסקי לסופר ולעו"ד רווח באופן מיידי, אך בה בעת בהתאם לטענתו לא דיווח לפני חודש פברואר 2015, בעוד שבהתאם לראיות ידע על הקשר העסקי עוד ב- 2014. סופר לא הובא מטעם ההגנה כדי להתייחס לכך ולהסביר כיצד המידע לא הגיע ליועמה"שית אלא באקראי בשיחה שלו איתה בסוף אפריל 2015. עו"ד רווח לא ידעה על הקשר לפני מחצית 2015.

הנה כי כן, תיאוריו של שמעוני על עוצמת החשש והדאגה מהקשר של עופר מול דוידי אינם מתיישבים עם התנהלותו השאננה וחסרת האחריות.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

מסמכי ניגודי העניינים - הערות

80. לאור המסקנה אליה הגעתי, לפיה שמעוני ידע על הקשר העסקי בין עופר לדויד עובר לפנייתו לעופר שיסייע לו בתשלום שכ"ט עו"ד ב – 1.12.14, אזי מתחייבת גם המסקנה שהנושא היה ידוע לשמעוני לפני שביקש חוזה"ד מעו"ד רווח בקשר לעיסוק של אחיו, וכמובן לפני שהיא התקבלה בסוף דצמבר 2014 (ת/479). ממסקנה זו נובע בהתאמה ששמעוני ידע על היחסים העסקיים לפני שחתמו עופר ושמעוני על הסדר ניגוד העניינים, שלא ברור מי ניסח אותו ובאלו נסיבות (ת/482), ואף לפני ששמעוני חתם על כתב התחייבות למניעת ניגוד עניינים בינואר 2015 (ת/483).

שמעוני הסתיר נתונים משמעותיים אלה מהיועמה"שית גם בעת שביקש את חוזה"ד וגם בעת שחתם על המסמכים.

בנסיבות אלה, אין חשיבות של ממש לבחינת טענתו של שמעוני, שמיד כשהתגלה לו על יחסי העסקיים של עופר עם דויד הוא הודיע ליועמה"שית, שכן ברור שהטענה אינה נכונה.

מבלי למעט מהמסקנה האמורה, אני מוצאת לנכון להעיר שמתגובתה המופתעת של עו"ד רווח במהלך התכתבות עם סופר מסוף אפריל 2015, ברור שלא ידעה על כך עד אותו מועד (ת/478).

כמו כן, ברור ששמעוני, אף בהתאם לגרסתו שלו, לא דיווח לה על כך בחודש בפברואר או מרץ 2015, עת ידע על כך, לטענתו, לראשונה.

עוד ראוי לציין שבעת שנמסר לעו"ד רווח המידע, היא הבינה שרק אז החל הקשר העסקי בין עופר לדויד (ע' 4266). אוסיף ואעיר שמתיאורה של עו"ד רווח שנמסר לה שעופר משווק פרויקט של דויד באמצע שנת 2015 (ת/465 שו' 99), מתבקשת המסקנה ששמעוני דיווח ליועמה"שית לגבי השיווק ביעדים, שכן לא היה שום פרויקט אחר ב- 2015 שעופר שיווק.

81. להשלמת התמונה אפנה לתיאורו של עופר, שכלל לא הבין ולא ידע שעליו לדווח על העסקאות עם דויד, שמסמך ניגוד העניינים לא היה בעל חשיבות מבחינתו, שלא שוחח עליו עם שמעוני, ושסופר, שלא העיד, הטעה אותו (ע' 7712).

אעיר שלאור דבריו של עופר שכלל לא דיווח, לא היה מבחינת המאשימה צורך להעיד את סופר בעניין זה, ולעומת זאת, לאור טענת עופר שסופר הטעה אותו היה מקום, ככל שהנושא משמעותי להגנה, להעיד את סופר בנושא.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

82.

אשר לתיאורו של שמעוני שהגם שהנושא העסיק אותו והטריד אותו שהוא שב והזהיר את עופר מראש שנדרשת זהירות יתר, הוא כלל לא בדק מול עופר אחרי החתימה על מסמך ניגוד העניינים הכללי מה קורה ואם נדרשים דיווחים קונקרטיים (עי' 6132-6133), הרי שמדובר בתיאור שאינו מתקבל על הדעת ואינו מעורר אמון, לא מבחינת אישיותו של שמעוני ולא בהתחשב ביתר הנסיבות שפורטו, וזאת אף ללא קשר למסקנות הקודמות.

אוסוף ואעיר כי מקום שמדובר בראש עיר, עובד ציבור, שעליו ועליו בלבד מוטלת החובה בדיון שלא להמצא במצב של ניגוד עניינים, אזי טענה כפי שנטענה בסיכומי ההגנה לפיה "חובת הדיווח – בהוראת הייעוץ המשפטי של העירייה – הוטלה על עופר ולא על איתמר" (ההדגשות במקור – ל.מ.י.), וכן הטענה שכך שמעוני הבין את מצב הדברים, הן טענות מיתממות שמוטב להן שלא היו נטענות כלל (סעיפים 212, 214 לסיכומי שמעוני).

תשובות אלה של שני המעורבים מתיישבות היטב עם מסקנתי שיחסי דויד ועופר היו ידועים לשמעוני, אך הוסתרו ולא דווחו.

היות ששמעוני ועופר אינם מודים בכך, אין להם ברירה אלא להשיב שהאחד לא בירר והשני לא דיווח, הגם שהתנהלות זו אינה מתקבלת על הדעת בכלל, ובהתחשב במאפייניהם ובאופיים, בדינמיקה ביניהם ובחשיבות הנושא בפרט, כשאופן ההתנהלות המתואר מתאים דווקא למי שידע את העובדות, ולא היה לו צורך לשאול ולברר.

א.82

בנוסף, כשהמסקנה היא שניגוד העניינים היה קיים עוד משנת 2014, אין צורך להרחיב את ההתייחסות לתהיות שהתעוררו במהלך שמיעת הראיות ביחס למסמכי ניגוד העניינים מתאריכים שונים ב-2015 (ת/482, ת/485, ת/486), ורק אציין שלא ברור מי ניסח את הסדר ניגוד העניינים עליו חתמו שמעוני ועופר ב- 12.1.15, ושנסיבות עריכתו של המסמך מ- 30.8.15 (ת/485), המוקדם בשישה ימים למסמך דומה שערכה עו"ד רווח ב- 5.9.15 (ת/486) לוטות בערפל, והוא לא זוהה בעדות על ידי עו"ד רווח כמסמך שהיא הכינה (עי' 4380-4379, 4386), אם כי זוהה על ידה בחקירה במשטרה (ת/465 שו' 144).

עוד אציין שלמקרא מסמך ניגוד העניינים המאוחר (ת/486), עולה שהמידע על כך שעופר עובד מול דויד התקבל בסמוך לפני החתימה על המסמך, כשהמציאות, אף לפי גרסת שמעוני, היא שונה בתכלית.

זאת ועוד, למסמכי ניגוד העניינים יש חשיבות פורמלית לשם עמידה בדרישות הדיון, אך ברור שהחשיבות העיקרית הנוגעת לניגוד העניינים היא מהותית ואינה תלויה במסמך זה או אחר.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

אקדים ואעיר ששמעוני אישר שהמהות של ניגוד עניינים הייתה ברורה לו, ולטענתו לא נטל חלק בכל החלטה הקשורה לדוידי מהמועד שבו נודע לו על הקשרים העסקיים בין דוידי לעופר, היינו מפברואר 2015, מועד שכאמור לפי טענתו היה מאוחר בהרבה מהמסקנה אליה הגעתי לעיל. הראיות כפי שיפורטו בפרקים מאוחרים, אינן מתיישבות עם טענה זו.

שמעוני אישר שקיבל הנחיות מעו"ד רווח לאחר שיידע אותה. עו"ד רווח מצדה מסרה בחקירה במשטרה, שלאור הקשר החזק יותר בין עופר לדוידי והאינטרס הברור "על איתמר להמנע מכל הבעת דעה והתעסקות הקשורה לדוידי" (ת/465 שו' 107-103). הראיות כפי שיפורטו בפרקים מאוחרים, אינן מתיישבות עם הגבלה זו ושמעוני לא טרח להתייעץ בעו"ד רווח כיצד להתנהל בענייני דוידי.

עצם עריכה וחתימה על מסמכים שאינם משקפים את המציאות, חלקם בנסיבות לא ברורות, והצגת פסאדה של התנהלות ציבורית רשמית תקינה ומקיימת חוק, כשבמציאות המידע שדווח במסמכים היה ידוע חודשים ארוכים קודם לכן, יש בו, בהעדר הסבר מניח את הדעת, והסבר כזה לא ניתן, כדי לתמוך אף הוא במסקנות לגבי הטעמים בבסיס ההתנהלות בכללותה.

סיכום ביניים

ממכלול הראיות שנסקרו עולה שעופר היה מעורב בפרשה ובצורך לגייס כספים משלב מוקדם של הפרשה בשלהי 2014. עוד עולה ששמעוני שוחח על הנושא עם עופר, הוא היה מודע באותה עת לקשר העסקי בין עופר לדוידי, ולכך שמקורות ההכנסה של עופר נצמחים מאותו קשר, ובנסיבות אלה אף פנה וביקש ממנו עזרה כספית וקיבל ממנו את העזרה המבוקשת.

ב.82

עוד עולה ששמעוני ועופר לא מסרו אמת בעדותם וניסו להסוות את המציאות.

במצב דברים כזה, המסקנה המתחייבת היא ששמעוני ידע שהכספים שעופר מעביר (זולת כספים שגייס מדני, דוד וללו אליהם אתיחס בנפרד), מקורם בדוידי והוא סמך על מקור כספי זה בבקשותיו מעופר. אעיר שאף אם לא הייתי משתכנעת ששמעוני היה מודע באופן פוזיטיבי שמקור הכספים שהגיעו מעופר כולו בדוידי, הייתי קובעת שברור שהוא חשד באופן ברור וממשי שזהו מקור הכספים בשל כל שפורט לעיל, ומכיוון שהייתה ברורה לו המשמעות של המידע, הוא נמנע מבירור החשד במכוון ועצם את עיניו, עצימת עיניים השקולה למודעות למקור הכספים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

פניית איתמר שמעוני לעופר ופונטה שיגייסו כספים מצדדים שלישיים

82. את משימת גיוס הכספים הטיל איתמר שמעוני על פונטה איש סודו ואמונו, ועל אחיו עופר, ביודעו שלשניים אין אמצעים כספיים משל עצמם, כך שהם יפנו למקורות חיצוניים.

בחקירותיו ובעדותו של איתמר שמעוני וכן בעדותו של פונטה חזרו והדגישו השניים שמתחילת הדרך, כשפנה איתמר שמעוני לעזרת פונטה, אמר לו פונטה שהוא ידאג להכל, וששמעוני יסיר דאגה מלבו ויחזור לעסוק בענייני העיר. לפי גרסת שמעוני ופונטה, לאורך תקופת גיוס הכספים ותשלומם התנהל איתמר שמעוני בדרך שהתווה לו פונטה של חוסר מעורבות מוחלט, דרך שהתאימה לו מאד, משום שאפשרה לו להדחיק את נושא הסכמי הפיצוי שהעיק עליו, לשקם את מערכת היחסים עם רויטל ולעסוק בענייני העיר. וכך, לגרסת השניים, למעט במקרים בודדים ביותר, לא היה איתמר שמעוני מעורב כלל בגיוס הכספים, לא ידע ממי גוייסו ורק בדק שהכל בסדר ונענה בחיוב.

השיחות וההסכמות המתוארות בין השלושה התקיימו ללא נוכחות עדים נוספים, ולגבי רובן המכריע לא קיימות ראיות חיצוניות. גרסת פונטה לגבי אותן שיחות היא גרסה כבושה, לאחר שגרסאות איתמר שמעוני ועופר היו פרושות לפניו במלואן.

ההכרעה אם טענות הנאשמים בדבר חוסר מעורבותו וחוסר מודעותו של איתמר שמעוני מעוררות ספק סביר, תתבסס על שילוב של מבחנים חיצוניים ופנימיים, ראיות ישירות ונסיבתיות, וכן הערכת הסבירות וההיתכנות של הטענות לאור אישיות המעורבים, דרך התנהלותם בהקשרים אחרים והמוטיבציות שלהם, וכן בחינה של עקביות הגרסאות כשלעצמן והתיישבותן זו עם זו ועם השכל הישר והגיון הדברים.

בחינת הנתונים תעשה במספר נקודות על פני ציר הזמן, כשהראשונה בהן היא במועד פנייתו הראשונה של איתמר שמעוני לפונטה ולעופר.

עיתוי הפנייה לפונטה

82. לעניין עיתוי עירובו של פונטה לראשונה, אישרו איתמר שמעוני ופונטה, שהאחרון היה מעודכן בהתרחשויות מתחילת הדרך בסמוך לקבלת מכתב הדרישה הראשון ביוני 2014, ובהמשך ידע על החלטתו של איתמר שמעוני להכחיש בתקשורת את הארועים, על פנייתו לגישור ועל ההסכמות שהתגבשו. פונטה גם עודכן בקבלת מכתב הדרישה השני בנובמבר 2014 ובהחלטת שמעוני לפנות לגישור גם בהקשר זה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

אין מחלוקת שהליכי הגישור תואמו בין הצדדים במהלך חודש ספטמבר 2014 ונערכו החל מחודש אוקטובר. איתמר שמעוני אישר שבתקופה של ניהול הגישור, הגם שהייתה אפשרות מבחינתו לפוצץ את המו"מ, הוא הבין שיש סיכוי סביר שיידרש לשלם סכומים נכבדים במסגרת הסכם גישור (ע' 6027). בנוסף באותה תקופה, בחודש נובמבר 2014, התקבל מכתב הדרישה השני והתפרסמה הכתבה בערוץ 10 שהוכחשה (ת/586).

לטענת שמעוני, הוא לא זוכר מתי הייתה הפנייה הראשונה שלו לפונטה בהקשר של הצורך בגיוס כספים, והוא יכול לתת תשובות המבוססות על הגיון בלבד (ע' 6424-6423). פונטה בעדותו הכבוסה מסר אף הוא שהוא אינו זוכר את מועד פניית איתמר שמעוני אליו.

ממכלול הנתונים שפורטו עולה שלכל המאוחר בחודשים אוקטובר עד המחצית הראשונה של נובמבר 2014 (כשמכתב הדרישה השני התקבל ב- 10.11.14) ידע איתמר שמעוני שיידרש לסכומי כסף נכבדים ופנה לפונטה בהקשר זה.

המאשימה מבקשת שביהמ"ש יקבע שהפנייה לפונטה לצורך גיוס כספים הייתה עוד בחודש יולי 2014, עובר למועד התשלום הראשון של שכר הטרחה לעו"ד רוניק.

כאמור, הגעתי למסקנה שפונטה הוא שמימן את כל תשלומי המזומן בקשר לשכר הטרחה, שהראשון בהם ביולי 2014, כך שנתון זה יכול לתמוך בטענת המאשימה, שכן מימון כספי נדרש והתבקש כבר בחודש יולי 2014. בנוסף, איתמר שמעוני בעדותו הוא שקישר בין המועקה שיצרו אצלו מכתבי הדרישה והרצון להתרחק מהנושא לבין הטיפול של פונטה בתשלום שכר הטרחה, וזאת, תקופה ארוכה לפני הסכמי הפיצוי (ע' 6428), ודבריו אלה תומכים בתזה של המאשימה.

עם זאת, היות שמדובר בתשלום שקדם אפילו להחלטה לקיים הליך גישור, והוא שולם זמן לא ארוך אחרי קבלת מכתב הדרישה הראשון, כשמעוני עסוק באותם ימים בטיפול בענייני העיר הדוחקים במהלך מבצע צוק איתן, נותר אצלי ספק שבאותה עת טרם התגבשה אצל שמעוני הכרה שיידרש לשלם סכומים למתלוננת.

עיתוי הפניה לעופר

לעניין עיתוי הפנייה לראשונה אל עופר ועירובו במשימת גיוס הכספים, שלל שמעוני שפנה לעופר ועירב אותו בסוף 2014, ושלל גם שהיה מודע לפנייה לעופר בקשר לגיוס כספים באותה תקופה, וציין שלהערכתו עירב אותו רק לאחר חתימת הסכם הפיצוי הראשון. כששאל שמעוני על מה הוא מבסס את תשובותיו אלה, ציין שתשובותיו אינן ניתנות מזיכרון ולא הבהיר על מה הן כן מבוססות (ע' 6496).

.83

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

6497). שמעוני לא הסביר את תשובותיו בחקירות, בהן לא הפריד בין הפנייה לעופר ולפונטה (ע' 6499-6500), ותיאר שיח עם השניים בו נתן להם הנחיות לגבי האסור והמותר בגיוס הכספים.

כזכור, עופר היה מי שמימן את תשלום שכה"ט בתחילת דצמבר 2014.

בחקירתו מסר עופר שאיתמר אחיו פנה אליו בבקשת עזרה כספית והעביר לו את פרטי החשבון של עו"ד רזניק ובעקבות זה הוא ביצע העברה בנקאית בסך 32,000 ₪ לעו"ד רזניק (ת/149 ע' 53). עופר תיאר בחקירה שיחה בינו לבין שמעוני לפני אותה העברה במסגרתה שמעוני שאל אותו אם מתאפשר לו ואם הוא יכול לתת כסף (ת/147 א ע' 50). עופר אמנם שלל בחקירה שידע לשם מה הכסף, אך במשפט הודה ששיקר בהקשר זה במכוון בחקירה.

עופר, אם כן, אישר באופן מפורש שהיה בסוד הדברים בסוף חודש נובמבר 2014, שוחח עם איתמר שמעוני על הצורך של האחרון בכסף ואף נרתם לסייע לבקשת שמעוני.

בנוסף, בתשובה לאישום בתגובה לתיאור בכתב האישום בדבר פנייתו של איתמר שמעוני לעופר ופונטה שסייעו לו בגיוס כספים, נטען שאכן איתמר שמעוני פנה לעופר וביקש את עזרתו הכספית (ע' 20).

בעדותו ניסה עופר לצמצם את דבריו בחקירות, וטען שנאמר לו על ידי פונטה שאיתמר שמעוני מתבייש ממנו, ואף הוא חש בושה מהנושא, ולכן לא דיבר על כך עם איתמר, לבטח לא בתקופה המוקדמת בסוף שנת 2014. עופר אמנם אישר שעוד לפני שפורסמה הכתבה בערוץ 10 בחודש נובמבר 2014, הוא ידע על הצורך שיהיה בגיוס כספים (ע' 8098), אך בעדותו דבק בטענה שהמסקנה האמורה אינה נובעת משיחות עם איתמר שמעוני, וטען שפונטה הוא שסיפר לו על מכתבי הדרישה, על הנשים ועל הצורך בכסף, פונטה הוא גם מי שביקש ממנו לעזור במימון שכר טרחה לעו"ד רזניק, ועופר כלל לא דיבר עם איתמר שמעוני בנושא, לא לפני ולא אחרי שהעביר את הסכום, כי פונטה אמר לו שהוא מאד מתבייש (ע' 7514, 8097). עופר לא הצליח להסביר מדוע שינה את תשובתו, והסברו שמבחינתו פונטה זה איתמר שמעוני לא הניח את הדעת.

.84

מעבר לכך, עופר התקשה בעדותו להסביר את צבר השיחות בינו לבין איתמר שמעוני, פונטה, עו"ד גורג'י ואיש יחס"צ ביום פרסום הכתבה ב-26.11.14, לפני הפרסום ולאחריו (ת/587), והסברו הדחוק שאולי פונטה עשה שימוש במכשיר הטלפון שלו לא עורר אמון. אציין שבחקירתו מסר עופר תשובה שונה, וטען שהנושא עניין אותו, הוא יזם חלק מהשיחות וחלק התקשרו אליו, וכולם דנו בשאלת ההשפעה של הפרסום על מצבו של שמעוני (ת/149 א ע' 68-69). מעורבותו הפעילה בנושא זה עומדת בסתירה לטענה שאיתמר שמעוני התבייש ממנו ולהיפך, ולטענה שלא שוחח על כך עם שמעוני.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

אעיר כי נוכח העובדה שבדרך כלל עופר היה מבקש עזרה כספית מאיתמר שמעוני, כמו גם העובדה שאיתמר שמעוני נהג לנזוף בעופר מעת לעת על אופן התנהלותו הכספית הכושלת והלא אחראית, כמו גם העובדה שמדובר באח הצעיר שבסיטואציה חריגה ביחסיהם עזר לאחיו הגדול, לא מתקבל על הדעת שעופר שמר לעצמו בסוד את דבר עזרתו, ולא ציין זאת בפני איתמר שמעוני לכל המאוחר בעת העמדת הכספים, אף בהתאם לגרסתו המאוחרת לפיה לא איתמר שמעוני ביקש ממנו את הכספים.

לא ניתן כל הסבר מדוע בחקירות נמסרה תשובה שונה באופן מהותי, ומדוע העדות שונה מהמענה הכללי שלא היה מסוייג ולא הזכיר פנייה של פונטה לעופר, אלא פנייה של איתמר שמעוני. הרושם שנוצר למשמע העדות הוא שעופר שינה את תשובתו כדי להתאים את תיאורו לגרסת איתמר שמעוני, אליה נחשף עובר לעדותו, ולא בשל טעם ענייני.

אציין שעופר עצמו אישר בעדותו ששיקר במהלך החקירות במודעות ומתוך כוונה להרחיק את עצמו או את אחיו מהחשדות, וציין לדוגמא את טענתו בחקירות שכלל לא ידע לאיזה צורך נדרשים הכספים כאחת הטענות השקריות. בעדותו בביהמ"ש מסר ששיקר בחקירה וידע שהצורך הכספי נוגע למכתבי הדרישה. עופר טען שבשונה מהחקירה במהלכה התחייב בפני החוקרים שהוא אומר רק את האמת ושבא לשתף פעולה ולומר הכל, ובכל זאת שיקר במכוון בנושאים שונים, הרי שבמשפט הוא אומר רק את האמת. דווקא על רקע הצהרה זו התקשה עופר להסביר מדוע גם בתשובה לאישום, שהיא חלק מההליך המשפטי ולא מהחקירה, נטען שאיתמר שמעוני לא פירט את המקור לצורך הכספי (ע' 20 לפרוטוקול, ע' 8099). אותם דברים נכונים גם ביחס לתשובתו לאישום לפיה איתמר שמעוני פנה אליו לעזרה כספית, ממנה הסתייג בעדות.

85. איתמר שמעוני בעדותו הכחיש מכל וכל את המתואר על ידי עופר והתקשה להסביר את דברי אחיו (ע' 6430). איתמר שמעוני גם הכחיש שידע שעופר שילם כספים באותה תקופה, אלא שטענתו אינה מתיישבת עם דבריו בסוף חודש אפריל 2015 בשיחה עם פונטה (נ/167).

באותה שיחה אמר שמעוני לפונטה:

"צריך להחתיים את כולם על הלוואות... גם עופר שהוא נתן...".

לפי הנתונים שבידיעת ביהמ"ש וטענות שלושה, עד חודש אפריל 2015 הסכום היחיד שנתן עופר הוא ההעברה הבנקאית בסך 32,000 ₪. לפיכך, בניגוד לנטען על ידו, משהתייחס שמעוני לכך שעופר נתן, הרי שבהכרח היה שמעוני מודע לסכום זה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

אציין שלא ניתן לשלול את האפשרות שסכומים נוספים שמקורם בפעילות התיווך עברו מעופר לשמעוני ושימשו את שמעוני לתשלום בהקשרה של הפרשה, אך אין מדובר בעובדה שהוכחה בביהמ"ש, אף אם הייתה בידיעת הצדדים.

להשלמת התמונה יצוין שגם הצלע השלישית, פונטה, טען בעדותו הכבושה שלא זכור לו מתי ובאלו נסיבות הוכנס עופר לראשונה לתמונה, אך היה זה לאחר החתימה על הסכם הפיצוי הראשון. גם פונטה התקשה להסביר על מה מבוססת מסקנתו, לאור טענתו להעדר זיכרון. באשר למעורבות עופר בתשלום שכר הטרחה חודשיים וחצי לפני החתימה על ההסכם הראשון, התקשה פונטה לפרט את הנסיבות, טען שלא זכור לו אם הוא פנה לעופר או שמעוני, אך הבהיר בחקירה הנגדית שאם הוא זה שפנה הרי שבאופן חד משמעי הפנייה לעופר הייתה בהנחיית שמעוני ובידיעתו (ע' 9837-9838).

.86

לעניין מידת שיתופו של עופר, פונטה תיאר את עופר כגורם מעורב ששוחח עמו על ההסכמים והתשלומים (ע' 9866).

גרסת שמעוני, אליה הצטרפו במידה כזו או אחרת גם עופר ופונטה בעדותם, בדבר אי שיתופו של עופר עד לשלב מאוחר ושיתופו הנקודתי לאחר מכן, אינה מעוררת אמון, ולאחר ששמעתי באריכות את איתמר שמעוני, עופר ופונטה בנושא זה, התרשמתי שכל השלושה הציגו בעדויותיהם גרסה דומה המרחיקה את איתמר שמעוני מהפעילות של עופר, במיוחד בתקופה המוקדמת, וזאת באי התאמה לראיות ולשכל הישר.

נתונים המשפיעים על השיח בין שמעוני לפונטה ועופר בנושא גיוס הכספים

כפי שכבר צויין, תיאורם של שמעוני ופונטה בנוגע לשיחה ולסיכום ביניהם, מצייר מציאות שבה באופן מיידי לקח על עצמו פונטה לטפל בהכל ושמעוני שוחרר מכל אחריות.

.87

אעיר שאיתמר שמעוני לא תיאר שביקש מפונטה שיוריד אותו מכל הנושא וימדר אותו או ולא תיאר שביקש שלא תידרש ממנו כל מעורבות נוספת שהיא בתהליך. יתרה מכך, לא נטען שהיה בסיס לציפייה מצד שמעוני שפונטה ידאג לכל המימון, ויאמר לשמעוני שיוריד את הנושא מסדר היום שלו, לא יעסוק בו, לא יהיה מעורב, לא יתעניין בו, לא ידאג לגביו, לא יתעדכן ולא יעודכן. להיפך, הציפיה הטבעית, אף בהנתן ששמעוני סומך על פונטה, אמורה הייתה להיות שפונטה כחבר קרוב אכן ירתם לסייע, אך לנוכח העובדה ששמעוני ידע שלפונטה לא יהיו אמצעים להעמדת כספים, ולנוכח הרגישות של הנושא ושל הסיטואציה, היה מצופה שפונטה יקיים קשר שוטף עם שמעוני כדי לעדכן אותו בכל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

התפתחות, יבדוק מולו את האפשרות לפנות לדמויות כאלה ואחרות, יפרט את מהלך איסוף הכספים ותשלומם במועד.

ההכרעה בדבר מהימנות תיאורם של שמעוני ופונטה לגבי השיח ביניהם, הסיכומים, העדכון והמעורבות, תעשה גם לאורם של נתונים אלו.

בנוסף, גרסאות הנאשמים יבחנו גם בהתחשב באופיו ודרך התנהלותו של שמעוני באופן כללי ובהקשרה של הפרשה, והנתונים שידע שמעוני לגבי פונטה ועופר. לאלה הייתה בהכרח השפעה על מה שביקש מהם, ועל מה שסיכם איתם, כמו גם על המעקב, הפיקוח והעדכון שדרש לקבל בהמשך הדרך, בין אם כטענתו היה חשוב לו לפעול באופן חוקי ותקין, ובין אם כטענת המאשימה הסיכום היה לגייס מימון גם מבעלי עניין.

התנהלות שמעוני מתאפיינת בשליטה מעורבות ומעקב

מהעדויות שנשמעו כולל עדותו של שמעוני על עצמו, ומההתרשמות ממנו לאורך ההליך כולו ולאורך ימי דיונים ארוכים בהם העיד, עלה בבירור ששמעוני הוא אדם קפדן, ערני לכל הערה ולכל ניואנס, יורד לפרטי הפרטים ומבקש לשלוט ולהוביל את המהלכים ולפקח עליהם, והתנהלותו זו מאפיינת אותו הן בעיסוקיו והן במישור הפרטי. כך, שמעוני תיאר בהרחבה את המהלכים הניהוליים והשינויים הדרסטיים שהכניס במערכות העירייה כדי לאפשר לו לעקוב אחר ביצוע משימות ולפקח על עמידה ביעדים, את הפיקוח ההדוק שביצע באופן אישי (ע' 5551 – 5565). כך, שמעוני תיאר בחקירות את המעקב הצמוד החוזר אחרי עופר בשל הדאגה שהוא מסתבך בהימורים ובהלוואות משוק אפור, את השיחות החוזרות והבירורים, הן בלשכה כשנעזר לשם כך ברועי שוורץ והן כששלח פעם אחר פעם את פונטה לבדוק את הנושא ולשוחח עם עופר (ע' 6186), כשמשיחה בהקשר זה בין עופר לבינו עולה שעופר הציג לו מסמכים כדי להרגיעו (ת/134 א ע' ות/562). דמותו הריכוזית ומעורבותו השוטפת הצטיירו בין היתר מעדויות, משה פוקס, גלעד אורן ואיתן צוריאל (ע' 3676, 5072, 5097, 5188, 5212).

.88

אישיותו של איתמר שמעוני כפי שנחשפה בביהמ"ש באופן כללי, היא ריכוזית, דומיננטית ומעורבת, הוא, כהגדרתו "קצר", מדבר באופן ענייני על הנושא, "ממוקד מטרה" במשימה, והוא אינו פועל בשיטת "שגר ושכח" אלא עוקב אחר הטיפול בבעיה ומפקח עליה, בין אם מדובר בבעיה בהתנהלות העירונית ובין אם מדובר בשמועות ששמע על עופר אחיו.

מאפייני אישיות אלה אינם תואמים על פניהם התנהלות מצד שמעוני של העברת מלוא האחריות לטיפול בנושא הנוגע לו, לאחר, וחוסר התעניינות והעדר מעורבות ופיקוח.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

המסקנה הכללית מתחזקת נוכח העיסוק התקשורתי בפרשה, ונוכח טענות לניגודי עניינים בהתנהלות שמעוני באותה עת ממש.

איתמר שמעוני ניהל מערכת יחסים הדוקה, לעיתים מורכבת, עם התקשורת, הוא היה קשוב מאד למה שנכתב עליו ורגיש למה שנאמר עליו, עקב אחרי הפרסומים ועמד בקשר ישיר עם אנשי התקשורת (ע' 5753).

89. ברבע האחרון של 2014, בתקופה שבה פנה שמעוני לפונטה ועופר לגיוס כספים, היו מספר מהלכים בתקשורת שנגעו לנושא והעסיקו את שמעוני. מלבד הכתבה על הפרשה ששודרה בערוץ 10 בחודש נובמבר, פורסמה בחודש דצמבר כתבה באתר news 1 לפיה מתנהלת חקירה סמויה נגד שמעוני בחשד למתן היתרים כנגד הטבות (ת/542). בנוסף באותה תקופה נערך איתמר שמעוני לקראת פרסום כתבה בעיתונות הארצית הנוגעת ליחסיו עם היזם אלי אלעזרא כשהטענה שעלתה הייתה ששמעוני פועל לטובת אלעזרא שהיה תומך שלו בבחירות (ע' 6076). הכתבה פורסמה לבסוף בחודש פברואר 2015 – (ת/553).

לאלה הצטרפה הרגשתו של שמעוני שהאופוזיציה מחפשת אותו וחבריה רוצים לנגח אותו, בין באמצעי התקשורת ובין בישיבות המועצה. שמעוני תיאר שכל מה שקרה אצלו בלשכה נחשף מיד בתקשורת והוא מאד חשש מכך.

90. מתיאוריו של שמעוני עצמו וכן מעדויותיהם של עו"ד הילה רווח היועצת המשפטית בעירייה וקודמה עו"ד צוריאל, עלה שבאותה תקופה ואף לפניו היה שמעוני מוטרד מאפשרות שיטענו כלפיו שנהג בניגוד עניינים מול אלעזרא או מול תומך או תורם נוסף, הוא ביקש הנחיות ואישורים (ת/522) ונמסרה לו ב – 27.12.14 לבקשתו חו"ד (ת/479). יצוין שאיתמר שמעוני לא הסתפק בעמדת היועמה"ש, אלא קיבל גם חו"ד בתשלום ממושרד עו"ד רזניק בנושא זה, ובה ניתוח מפורט משפטי ועובדתי של עבירת הפרת האמונים, ניגוד עניינים ואופן ההתנהלות הראוי של ראש העיר שמעוני מול יזמים באשקלון (ת/480).

בעקבות ממצאי חוה"ד של היועמה"שית, וחרף העובדה שנקבע שהוא לא נחשב כמצוי בניגוד עניינים, בחר שמעוני להודיע על החלטתו שלא לקחת חלק בדיונים הנוגעים ליזם אלעזרא, למניעת לזות שפתיים, כהגדרתו, ודאג שהחלטתו זו תקבל ביטוי בתקשורת.

על דרגת עירנותו של איתמר שמעוני לנושא, ניתן ללמוד מתיאורו בחקירה הראשית שהיה פונה לפונטה באופן יזום לפני ישיבות בהן השתתפו קבלנים ויזמים כדי לברר אם אלה תרמו לו למסע הבחירות.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

שמעוני, אם כן, היה מודע לנושא ניגוד העניינים, לבעייתיות הגדולה שעלולה להיווצר מקיום יחסים כראש עיר עם גורמים בעלי עניין שקשורים אליו, ושידר בהתנהלותו שהוא מבקש להקפיד על קוצו של יוד, אף מעבר לנדרש למניעת לזות שפתיים.

נתוני האישיות הללו והתנהלותו באותה תקופה מחזקים ומעצימים את המסקנה שמצופה היה מאיתמר שמעוני להיות מעורב ולפקח באופן קפדני על תהליך גיוס הכספים, בנסיבות בהן ברור שמקור הכספים הוא מצדדים שלישיים, ולעקוב שממולאות הנחיותיו, אם אכן נתן הנחיות ואם אכן ביקש שמישמת גיוס הכספים תתנהל בדרך הישר.

נתונים בהקשרם של פונטה ועופר להם היה שמעוני מודע

91. המסקנות הנובעות מאישיותו של שמעוני מקבלות משנה תוקף לאור נתונים שהיו בידיעת איתמר שמעוני עובר לפנייתו אל פונטה ועופר בבקשה שיגייסו עבורו מאות רבות של אלפי שקלים, אשר רובם חייבו זהירות כפולה ומכופלת וערנות ומעקב:

ראשית, עופר ופונטה אינם עובדי ציבור, עופר מעולם לא עסק בתפקיד ציבורי ואין לו כל ידיעה והבנה לגבי המותר והאסור לאיש ציבור, והוא חסר כל ניסיון בפעילות גיוס כספים. פונטה היה יועץ פוליטי וגזבר הסיעה בבחירות, אך גם הוא לא היה איש ציבור, ואין ראייה שהיה מודע למגבלות החלות על איש ציבור. האחריות לכל פעולה של עופר ופונטה שיש בה אי תקינות תוטל על שמעוני באופן אישי וישיר כמי ששלח את השניים.

שנית, עופר ופונטה מזוהים בעיר אשקלון באופן מוחלט עם שמעוני, הם ידועים כמקורבים לשמעוני מבחינה משפחתית וחברית, היו פעילים בולטים בתקופת מערכות הבחירות, ונחשבים כאנשיו של שמעוני. אל עופר מגיעות פניות רבות במעמדו כאח של ראש העיר והוא מציג את עצמו כאח של ראש העיר בציבור ובקרב גורמי העיריה. גם אל פונטה מגיעות פניות במעמדו כ"חבר הכי טוב של שמעוני", ששמעוני היה מודע אליהן, לרבות של קבלנים, דוגמת יחיאל בן שימול. עופר ופונטה הוזמנו לארועים שנערכו בנוכחות ראש העיר שמעוני בשל קרבתם אליו. פעולות שהשניים מבצעים עשויות בסבירות גבוהה להיות מקושרות אליו.

שלישית, לפונטה ולעופר יש מעגלי היכרות רחבים ביותר בעיר אשקלון, שניהם אנשי רעים להתרועע ויש להם קשרים אישיים נרחבים עם אנשים רבים באשקלון, כולל קשרים ממערכת הבחירות, לרבות עם אנשי עסקים, עורכי דין, יזמים, ובעלי תפקידים במוסדות ציבוריים שונים בעיר, והם עשויים לפנות אליהם לצורך גיוס הכספים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

רביעית, לעופר יש אישיות של מהמר, הוא לוקח סיכונים, עשוי להיות חסר אחריות, קשה לסמוך עליו, ושמעוני שיתף בעדותו שדאג לא פעם שעופר יסתבך ויביך אותו, ושכספים שהוא משיג בחיי היום יום אינם ממקור חוקי.

חמישית, עופר לא עבד תקופה ארוכה, והחל לעסוק בתיווך בתחומי אשקלון באותה תקופה ממש. עופר לא עבר את הבחינה, כך שהוא פועל ללא רישיון מתווך, ושמעוני העיד שדאג שעופר יבצע עסקאות תוך הפרת החוק ויביך או יכתים אותו.

שישית, ככל שיש לעופר מקורות כספיים, הכנסותיו יכולות לצמוח או מפעילות הימורים ששמעוני הסתייג ממנה או מפעילות תיווך בעיר אשקלון. למשמעויות הנובעות מכך אתייחס בהרחבה בפרק הבא.

לאור כל אחד מהנתונים שפורטו ובהצטרפם זה לזה, מתבקשת המסקנה שפנייה של שמעוני אל השניים כדי שיבצעו משימת גיוס כספים בסכומים גבוהים, חייבה על פניו זהירות יתר מצדו ופיקוח הדוק, אם אכן רצה שמעוני להבטיח שההתנהלות תהיה תקינה וחוקית.

הטענה שסוכם שמעוני לא יהיה מעורב

תיאורם של פונטה ושמעוני, כפי שכבר הובא בפתח הכרעת הדין, היה שמיד כשיתף שמעוני את פונטה, לקח על עצמו פונטה את משימת הגיוס והוריד זאת מעל שמעוני ואף לא עירב אותו ככלל במתרחש, והכל כדי להקל עליו. מצדו של שמעוני, כך על פי המתואר, באה ההצעה כמון מן השמיים, שכן היה לו קושי עצום בנסיבות האישיות הקשות בהן היה מצוי לקחת כספים ששייכים גם לרויטל שהתנגדה לכך נחרצות, והוא עשה כל שיכול להסתיר את הפרשה מהציבור ולכן חיוני היה שגיוס הכספים לא יעשה עבורו. בנוסף, הסביר שמעוני שלא היה מעורב בכל תהליך גיוס הכספים איסופם ותשלומם, בשל המועקה הכבדה שגרמה לו הפרשה ורצונו להתרחק מהנושא.

המאשימה טוענת שמדובר בתירוצים שאינם מתיישבים עם המציאות, חולקת על טענת שמעוני שלא היה מעורב בתהליך, כשלטענתה הוא היה מעודכן ומודע לגיוס הכספים ומקורות המימון, והדרתו כביכול מהנושא נועדה לקדם טענות עתידיות

העובדה ששמעוני היה מצוי בתקופה אישית וציבורית קשה ביותר דומה שאינה טענה הבאת ראיות. מדובר בסיטואציה מורכבת ביותר במישור המשפחתי, ושמעוני נכון היה להשקיע מאות אלפי שקלים כדי להסתירה במישור הציבורי.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

93. בהקשר המשפחתי, מהראיות עולה שרויטל ידעה על מכתב הדרישה השני בחודש נובמבר 2014. אף בהעדרה של רויטל מדוכן העדים, אני נכונה לקבל כסבירה את טענת שמעוני שרעייתו, ששקלה להתגרש ממנו באותה עת, סירבה שיעשה שימוש בכספים משפחתיים משותפים, ואיני רואה בשיק יחיד בסך של 3,000 ₪ בלבד שניתן למגשרת ולא לפיצוי הנשים, כדי לשנות ממסקנה זו. מבלי למעט מן האמור, לכל הפחות בשלבים מאוחרים יותר, כשהפשירו היחסים ורויטל לפי הראיות הייתה מעורבת באופן אישי בגיוס הכספים מדודה דני עמנואל, ולפי טענת שמעוני שלא בוססה גם לקחה מאמה כספים בהלוואה למטרה זו, אזי הצורך בהרחקתו של שמעוני מנושא גיוס הכספים בהקשר המשפחתי איבד מכוחו, וגם ההסברים מדוע היה צורך בגיוס חיצוני ולא בגיוס שלו באמצעות כספיו והלוואות היו בעייתיים יותר. אציין שבחודש מאי 2015 יתרת הזכות של שמעוני עומד על כ – 70,000 ₪ (ת/590).

94. אשר להסתרה מהציבור, לצד רצונו שהפרשה לא תחשף בציבור, שמעוני נתן שיקים שלו בקשר להסכמי הפיצוי כבטחון ואף שילם בשיק מחשבונו למגשרת, ושליחים מטעמו הגיעו לדוד רוזנר ולמשה דמרי בהקשר של קידום חתימת הסכם הפיצוי עם ב' (ת/265, ת/268)

הנה כי כן, לא מדובר היה בהרחקה ובהסתרה הרמטיות, ובכל מקרה אין ברצון להרחיק את הנושא מרויטל או מהציבור כדי להוביל למסקנה ששמעוני לא היה מעורב. להיפך, דווקא בשל החשיבות שייחס שמעוני לכל הפרשה, לכך שלא תחשף ולא יטענו כלפיו טענות נוספות, אם אכן ביקש לפעול כדיון, מצופה היה ממנו שמאחורי הקלעים יקפיד ויעקוב אחר כל צעד הן בשלב של מתן הנחיות והן בשלב הביצוע.

שמעוני מצדו טען שנתן הנחיות ברורות ביחס לפעולות גיוס הכספים, אך לאחר מכן לא היה מעורב כלל ולא עקב אחר הנעשה זולת התעניינות כללית אם הכל בסדר.

טענת שמעוני שנתן הנחיות ברורות בקשר לגיוס הכספים בתחילת התהליך

95. לטענת איתמר שמעוני הוא נתן לפונטה ועופר הנחיות ברורות של עשה ואל תעשה בקשר לגיוס הכספים מגורמים חיצוניים, כדי להבטיח את חוקיות ההתנהלות ותקינותה.

המאשימה אינה מקבלת את הטענה, ולשיטתה לא היה צורך בהנחיות, משום שמלכתחילה הוסכם שהמימון יאסף גם מבעלי עניין. לטענת המאשימה רק בשלב מאוחר כדי לקדם פני חקירות, בוצעו מהלכים שתכליתם ליצור כיסוי בדיעבד ומסווה של חוקיות.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בחקירותיו ובעדותו תיאר איתמר שמעוני שההנחיות שנתן לפונטה ולעופר בעניין גיוס הכספים, היו כדלקמן:

- א. לפעול בהתאם לחוק ולא לעשות משהו לא חוקי.
- ב. לבקש כסף ממשפחה וחברים קרובים ולא לקחת כסף מגורמים ששמעוני עלול למצוא את עצמו בניגוד עניינים בהקשרם בשל זיקתם לעירייה.
- ג. לפעול בדיסקרטיות ולא לומר שהכסף מיועד אליו.
- ד. לתעד כל סכום שהתקבל בהסכם הלוואה.

לעניין הגורמים אליהם יש לפנות, טען שמעוני תחילה שביקש לפנות רק למשפחה וחברים קרובים, ובהמשך ציין שהורה לא לקחת כסף מאף גורם שקשור לעירייה, לא לפנות לקבלנים וליזמים, ולבדוק שאין לגורמים אליהם פונים השניים קשר לעירייה שעלול להעמיד אותו בניגוד עניינים. חרף חששו המתואר ממצב של ניגוד עניינים, מסר ששמעוני שלא העביר לפונטה רשימה של אנשים שאליהם אסור לפנות.

.96

שמעוני התקשה להסביר מדוע בכלל עמדה על הפרק האפשרות לפנות ליזמים ולקבלנים והיה צריך לשלול אותה, בהבהירו שאין לו בני משפחה וחברים קרובים העונים על קטגוריה זו. בניסיונו להבהיר את העניין, מנה שמעוני שורה של יזמים מאשקלון כמו אלעזרא, בן שבת, יפרח ואחרים שפונטה מכיר, אך לא הבהיר מדוע אם ההנחייה הייתה לפנות רק לקרובים במישור האישי, עמדה על הפרק האפשרות שתהא פנייה לאותם גורמים. במקום אחר בעדותו התייחס שמעוני לראשונה לחברים שהם קבלנים.

מתיאוריו של שמעוני בחקירות עלה שבשיחות עם פונטה, בהן ניתנו ההנחיות, עלו הרבה שמות פוטנציאלים לגיוס כספים, לרבות כאלה שהם בעייתיים בהגדרתם, כשבשלב החקירה הצליח שמעוני להזכר בקבלן יחיאל בן שימול, ובסופר, שפונטה הציע לקחת מהם, והוא אסר עליו. שמעוני מסר בהקשר זה:

"...וכל פעם שעלה שם אמרתי לו שמע, תיזהר, צריך לראות שאולי הוא עובד עם העירייה. אני לא רוצה מישהו שעובד עם העירייה" (ת/132 א ע' 38).

שמעוני לא הבהיר כיצד התיישבו תשובותיו, שהוא סמך על פונטה בצורה מלאה והיה רגוע, עם הצורך שלו להזהיר מפני פנייה ליזמים וקבלנים מוכרים בעיר אשקלון, פניה שהאיסור הגלום בה הוא בסיסי ואמור להיות מובן לפונטה ללא כל הזהרה או התייחסות מצד שמעוני. הדברים מקבלים משנה תוקף לאחר שפונטה העלה את הרעיון לפנות ליחיאל בן שימול הקבלן, חרף ההוראות הברורות שקיבל לפי הטענה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

אעיר כי שמעוני לא שמר על גרסה עקבית ביחס לשאלה אם עלו שמות בשיח בינו לבין פונטה בשלב מתן ההנחיות, ובחקירה מאוחרת יותר, בניגוד לדברים שהובאו לעיל, מסר שמלבד פנייה לבני משפחה, לא עלו כלל שמות (ת/135 א ע' 67).

97. בעדותו, טען שמעוני תחילה שכלל לא הוזכרו שמות, אלא הוא סמך על כך שפונטה שהכיר את התורמים ממערכת הבחירות ואת מי שמוכר כמקורב לשמעוני וידע למי יש קשר עם העירייה ואל מי אסור לפנות, ידע אל מי לפנות ואל מי לא. תשובותיו היו מגומגמות, והוא התקשה להסביר כיצד יכול היה פונטה לברר ולדעת מי עובד מול העירייה או גוף קשור אליה, בלי לשאול את שמעוני ולהיועץ בו, במיוחד על רקע הטענה שפונטה אמור היה לבקש את הכספים עבור עצמו (ע' 5693).

שמעוני גם לא הסביר כיצד הרגיש שניתן להמשיך ולסמוך על פונטה בעיניים עצומות, כתיאורו, ללא פיקוח ומעקב, כשההנחיות מטעמו לא הופנמו.

מצידו של עופר נטען שלא קיבל משמעוני ובכלל שום הנחיות וכללי עשה ואל תעשה בכל הנוגע לגיוס הכספים, וכל שנאמר לו על ידי איתמר שמעוני בהזדמנות אחת היה שייקח מחברים ומשפחה.

98. פונטה בעדותו הכבושה אישר שניתנו הנחיות על ידי שמעוני, אך ציין שההנחיות היו מינימליות וחד פעמיות, וכללו הצהרה לקונית שיש לפעול לפי החוק, ושאינן לפנות לקבלנים. פונטה מסר ששמעוני לא פירט בפניו מהי הפעולה בניגוד לחוק, ולא התייחס באופן מפורט לנושא ניגוד העניינים. פונטה גם טען שכלל לא עלו שמות בינו לבין שמעוני, שלל ששוחח עם שמעוני על סופר ויחיאל וקיבל ממנו הנחיות לא לפנות אליהם (ע' 9849-9895), אם כי לאחר שעומת עם גרסת שמעוני הוסיף שעלו השמות של אחיו ושל חברים שלו.

אקדים ואעיר שהתנהלותו של פונטה לא תאמה את ההנחיות ששמעוני טען שנתן לו, ועובדה זו מחייבת הסבר, שלא ניתן, ובהעדרו מלמדת שאו שכלל לא ניתנו הנחיות בניגוד לטענת שמעוני, או שניתנו הנחיות אך פונטה התעלם מהן ונהג בחוסר אחריות כמי שכלל לא ניתן לסמוך עליו.

וכך, בכל הנוגע להנחייה הנטענת לדיסקרטיות מסר יובל אסרף בחקירתו שפונטה אמר לו שיתכן שיתבקש להלוות כסף עבור שמעוני והוא הוחתם על הסכם הלוואה (ת/56 ע' 21-20). אציין שיובל אסרף הוא בן דוד של שמעוני. הוא תיאר בעדותו שנוצר לו קשר אישי עם פונטה דרך שמעוני והוא הרגיש שהם הפכו לחברים (ע' 659), וראה בו את יד ימינו ומקורבו של שמעוני (ע' 666). בעדותו אמנם מסר אסרף שיתכן שנאמר לו על ידי פונטה שההלוואה היא עבור שמעוני אך גם יתכן שלא, ויתכן שהיה מדובר בהבנה שלו מבלי שהדברים נאמרו מפורשות (ע' 662, 666). התרשמותי מהעד, שקרבתו לנאשמים הייתה מופגנת, שבעדותו ביקש לעמעם את הרושם שהותירו דבריו בחקירה. עם זאת, אציין

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

שגם בהתאם לנטען בעדותו, עולה בבירור שמהמפגש עם פונטה והשיחה עמו הבין העד שהכסף מיועד לשמעוני ופונטה מגייס אותו עבורו.

99. גם מילר קישר בין הכסף שהלווה לבקשת פונטה לבין צרכים של שמעוני, ולכך אתייחס בהרחבה באישום הרלבנטי.

כך גם בנוגע להנחייה הנטענת שלא לפנות לבעלי תפקיד בעירייה או יזמים או קבלנים, הרי שמילר אינו עונה על המגבלות בשל מעמדו הציבורי בעיר, עיסוקיו ופעילותו בתחום הנדל"ן. גם יחיאל בן שימול, ככל שאכן הייתה אליו פניה, כמפורט בפתק, אינו עונה על המגבלה, כשמעוני טען שהורה לא לפנות אליו. סופר, לפי הטענה שהייתה אליו פנייה, אינו עומד במגבלה ואף שמעוני לטענתו הורה שלא לפנות אליו. אעיר עוד שגם דרור אלמלם וגם דני עמנואל הם בעלי תפקיד בזיקה לעיריה, כשדרור הוא גם מתווך מוכר ומוערך בעיר והיה מעורב ועשוי להיות מעורב בעסקאות יזמות, ולפי המתואר על ידי שמעוני אמורים היו פונטה ועופר בטרם פנו אליהם לברר את העניין מול שמעוני, דבר שלא נעשה.

100. בנוסף, לא היה תיעוד מסודר של ההתנהלות הכספית, לא ברישומים פנימיים ולא בעריכת וחתימת הסכמי הלוואה אמיתיים בזמן העברת הכספים, ולכך אדרש ביתר פירוט בהמשך. בפרק זה אציין שמתגובתו של פונטה בשיחה עם שמעוני באפריל 2015 במענה לדרישת שמעוני שיהיו מסמכי הלוואה: "איך אבל אה...לא...סתם נייר?" (נ/167), ברור שמדובר בדרישה חדשה ולא בהנחייה שניתנה בתחילת הדרך, ומכל מקום גם לאחר אותה שיחה לא השתנה דבר בהתנהלות.

לנתונים דלעיל שאינם תומכים בטענה שניתנו הנחיות על ידי שמעוני כיצד לפעול, מצטרפת טענה נוספת תמוהה ובלתי סבירה בנסיבות העניין והנפשות הפועלות, ולפיה לאחר שניתנו ההנחיות לא היה כל מעקב מצד שמעוני אחר ביצוען או אחר הליך גיוס הכספים.

הטענה שלאחר מתן ההנחיות שמעוני לא עקב ולא עודכן

101. לטענת שמעוני הוא התעדכן במהלך תקופת גיוס הכספים מול פונטה שהכל בסדר ולא מעבר לכך, הוא לא התעניין ולא ידע ממי נאספו הכספים, לא ידע אילו סכומים ניתנו על ידי כל אחד ולא שוחח עם פונטה ועופר על הגורמים מהם גוייסו הכספים.

לגבי מה ששאל ומה שידע במהלך תקופת גיוס הכספים, ציין שמעוני בחקירתו הראשונה שבכל פעם שאל את פונטה אם הכל בסדר, וככלל נענה בחיוב ונאמר לו לא לדאוג, כשביחס לבקשתו שהפעילות תהיה חוקית אמר לו פונטה שיש לו קלסר בנושא (ת/132א ע' 36)

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

שמעוני טען שידע רק על גיוס כספים מעופר ומהוריו, ואפילו ביחס אליהם לא ידע אלו סכומים הם נתנו (ת/132 א ע' 35). הוא אישר שידע מרויטל על מעורבות דודה דני עמנואל וידע שהוא נתן סכום (ת/133 א ע' 23). שמעוני הכחיש לאורך חקירותיו שידע על גיוס כספים מדוד שמעוני, אלי שמעוני ודרור אלמלם ואחרים, ואף טען שלא ידע על גיוס כספים שמקורו בפונטה או במשפחתו של פונטה.

בעדותו דבק שמעוני באותו תיאור, טען שלא בדק, לא שאל ולא עודכן, ומסר שהניח שהרוב הגיע מהמשפחה (ע' 6555).

למקרא תמלילי חקירותיו ולמשמע עדותו, ניתן לתמצת את גרסת שמעוני בשלוש הצהרות שחזרו על עצמן פעם אחר פעם: 1. אני לא ביקשתי כסף. 2. אני לא שאלתי ולא ידעתי ממי לקחו. 3. אני חזרתי וביקשתי לפעול בחוקיות.

102. תיאורו של שמעוני בחקירות מעורר תמיהות וגרסתו בעדות לא עוררה אמון.

לא ניתן לקבל את תשובת שמעוני שהניח שרוב הגיוס מבוצע ממשפחתו, כשהיה מודע למיעוט האמצעים של משפחתו, וכשלדברי עופר בחקירה היחסים של איתמר שמעוני עם אחותו לא טובים ולא סביר שיבקש את עזרתה. בנוסף, אם אכן סבר שמעוני שגיוס הכספים בוצע ממשפחתו, לא ברור מה מנע ממנו לשאול את פונטה ועופר ולדעת מי במסייעים ובכמה.

לעניין כספים שמקורם בעופר, אני חוזרת ומפנה לכל האמור לעיל בנוגע לחששותיו הכבדים של שמעוני מעופר בהיבטים הכספיים, ולמעקב והפיקוח אחרי עופר בעצמו ובאמצעות פונטה, והטענה של שמעוני שלא שוחח כלל עם עופר בנושא, לא ידע אם עופר הביא מעצמו, לא ידע כמה ומתי, טענה אליה הצטרף עופר בעדות בסתירה לתשובותיו בחקירה, אינה מתקבלת על הדעת.

אשר לגיוס ממקורות חיצוניים, שמעוני לא הבהיר מדוע לא דרש שידעו אותו על כל אחד ממקורות המימון, כשמדובר בשמות מעטים, כדי שהוא יוכל לוודא שהכל מתנהל כשורה בלי שיידרשו בירורים נפתלים מול אותם גורמים חיצוניים. גם טענתו שציפה מפונטה ומעופר שהם יעוררו את הנושא וייפנו אליו במקרה של התלבטות, תמוהה ולא מעוררת אמון.

גם החזרה המתוארת על דרישת החוקיות בפני פונטה ועופר, כשמשמעותה של הדרישה מתמצה בצורך לערוך הסכמים, תמוהה ואינה מתיישבת עם השיחה באפריל 2015 אליה התייחסתי לעיל.

103. טענת חוסר המעורבות אינה מתיישבת גם עם פעולות שונות אותן ביצע שמעוני או בהן היה מעורב.

כך, משיחת טלפון בין פונטה לשמעוני ב – 25.3.15 עלה ששמעוני מעודכן טלפונית מיד עם צאתו של פונטה מהמשרד על תשלום הסכום השני בהסכם הפיצוי עם א' (ת/593).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

כך, ההסדר שנקבע ביישום הסכם הפיצוי עם ב', לפיו שמעוני נתן שישה שיקים שלו, שלא הופקדו והוחזקו עד תאריכי התשלום בנאמנות והוחלפו בתשלומים ממקורות אחרים עובר למועדי התשלום (ת/2, ת/33 ע' 3), כששמעוני נהג לפנות לבנק ולבקש את ביטולם מעת לעת (ת/589), מלמד על מעורבות של שמעוני ועדכונו.

מקובלת עליי גם טענת המאשימה שהעובדה ששמעוני ביקש מהבנק לבטל שניים מהשיקים מראש, כשאחד מהם הוא שיק דחוי שאמור היה להיות מוחלף בתשלום אחר למעלה מחודש לאחר מכן (ת/589, ת/601), מצביעה בהעדר הסבר אחר שלא ניתן, על ידיעתו של שמעוני על כך שיהיה מקור מימון גם לתשלום הבא.

.104

שמעוני גם היה מעורב בהליכי האיחוד של תשלום שני הסכומים האחרונים בהסכם הפיצוי עם ב' לתשלום אחד ושינוי המועד (ת/602), ולצורך זה נדרשה מעורבותו בכך שיש מקורות כספיים בתאריך החלופי.

בנוסף, לאור העובדה שהקבלות נשלחו אליו יכול היה שמעוני להיות מעודכן באופני התשלום בפועל (ת/603).

ואחרון, נתפס אצל שמעוני פתק ובו התייחסות לחלוקה אפשרית של סכום הפיצוי לב' לפי תאריכים וסכומים בהתאם לסכום המוסכם של 475,000 ש"ח. פתק זה שאינו תואם במלואו את החלוקה שהוסכמה בסופו של דבר, מלמד על כך שלשמעוני הייתה מעורבות בשלב המו"מ, ואינו מלמד על מעקב מצדו בשלב התשלומים (ת/604). מבלי למעט מכך, לא הובהר מדוע מי שהתעניין והתערב בחלוקת התשלומים בשלב המו"מ, ניתק את עצמו לחלוטין, לשיטתו, ממעקב אחר ביצוע התשלומים, כשמעורבותו בשלב המו"מ בעת שהיה בעיצומם של הקושי והמועקה, מצביעה על כך ששמעוני טיפל בתכנון היבטי התשלום גם באותה תקופה שבה טען שרצה להתנתק ולהתרחק.

אשר למעורבותו בתשלום שכר הטרחה, קיימות ראיות למעורבותו מבחינת נוכחות במשרד רזניק או מחוץ לו ב – 19.2.15 (ת/539) ושיחה בינו לבין פונטה ב - 29.3.15 בנושא (ת/584)

דומה שמעורבותו והבנתו ששאלת מקור הכסף תעמוד לביקורת ולחקירה פלילית, באות לידי ביטוי באופן הברור ביותר לאחר שהוא מעביר לפונטה את הידיעה על הכוונה לבקש לחקור את הנושא בהמשך לכתבה שפורסמה בערוץ 10, בשיחה ביניהם מיום 8.6.15, שמהווה המשך להתכתבות ביניהם, כשמעוני מתייחס לכך ש: "פנו לרשות המיסים... הם רוצים להוביל לכך שהמטרה תבוא לבדוק מאיפה הכסף..." (ת/599).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

כל אחד מנתונים אלה מצביע על התעניינותו והתערבותו של שמעוני בהליכי הגיוס של הכספים והתשלום, ולכל הפחות על מודעותו לעובדות.

עדכון שמעוני באופן כללי בקשר לסכומי הכספים שגוייסו ומקורותיהם

105. גרסת שמעוני בחקירות שחזרה על עצמה, לפיה לא התעניין, לא עקב אחר הליכי הגיוס, ולא ידע דבר, נסדקה במספר מקומות בחקירה, ושמעוני בעדות לא הצליח לאחות את הסדקים.

בחקירה השנייה נשאל שמעוני באופן כללי אם קרה שפונטה ישב איתו ועשה רשימה מי שילם כמה.

לכאורה, מצופה היה ששמעוני ישלול אפשרות כזו מכל וכל, ואולם שמעוני לא שלל זאת והשיב:

"לא זוכר, יכול להיות, לא זוכר" (ת/א 133 א' ע' 34).

תשובה זו אינה מתיישבת עם טענותיו של שמעוני שמתחילת הדרך ולכל אורכה לא היה מעודכן ומודר מהנושא.

לעומת זאת, התשובה האמורה מתיישבת עם תיאורו של עופר בחקירה ששמעוני הוא שביקש ממנו בשיחה ביניהם עזרה בגיוס הכספים, לא רק בעניין שכר הטרחה אלא גם באפריל 2015 (ת/א 147 א' ע' 50), היינו לקראת שני התשלומים הנזכרים, וכן עם דברי עופר שאת השיק במאי 2015 נתן בהמשך לבקשה של שמעוני "לארגן לו כסף" (ת/א 152 א' ע' 20-21), ועם דבריו שגם את השיק הנוסף בסך 45,000 ₪ נתן לבקשת שמעוני שדיבר איתו ואמר לו שהוא צריך עוד כסף (ת/א 149 א' ע' 90). התשובה האמורה מתיישבת עם דבריו של עופר בחקירה שהוא משער שעדכן את שמעוני על גיוס הכספים מהמכרים והחברים, לאחר ששמעוני שאל אותו על כך (ת/א 152 א' ע' 11).

התשובה האמורה מתיישבת גם עם טענת פונטה שדיווח לשמעוני על השיקים מעופר, וששמעוני היה מודע לתשלום של 100,000 ₪ מעופר במאי 2015 (ע' 10120).

התשובה האמורה מתיישבת גם עם תשובתו של פונטה ששמעוני עודכן באמצעותו או באמצעות עופר על איסוף הכספים מדוד שמעוני, ללו שמעוני ודרור אלמלם, וידע על כך, תשובה שחזר עליה מספר פעמים (ע' 9887–9892), אך במפתיע הוא חזר בו ממנה בישיבה האחרונה בה העיד (ע' 10529).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

יתרה מכך, אין מדובר בהתייחסות יחידה של שמעוני לנושא בחקירות, ובמקומות נוספים כשהוצגו לו טענות, לפיהן פונטה והוא נפגשו ושוחחו על זהות מקורות המימון והסכומים שנאספו, אישר שמעוני:

"...נפגשנו ודיברנו על זה פעם או פעמיים..."

עדכון שמעוני ומעורבותו בחודש מאי 2015 עובר לתשלום 300,000 ש"ח

106. ב – 17.5.15 נחתם הסכם הפיצוי השני, לפיו נדרש שמעוני לשלם סך של 150,000 ₪ בסוף חודש מאי לב', וזאת בנוסף ל – 150,000 ₪ בהתאם להסכם הפיצוי הראשון שנדרש לשלם בתחילת יוני לא'.

לקראת שני התשלומים הצמודים בסוף חודש מאי ובתחילת יוני 2015, בסכום כולל של 300,000 ₪, התעורר לחץ של ממש בכל הנוגע לגיוס כספים.

באותם ימים נערכה ב – 17.5.15 פגישה משולשת של שמעוני ופונטה אליה הצטרף עופר באשדוד (נ/173), יומיים לאחר מכן, ב – 19.5.15, שיחה טלפונית חריגה בין שמעוני לפונטה בנושא (ת/611), ולמחרת, ב – 20.5.15, פגישה של השניים במסעדת ציפורה.

מהראיות שהוצגו, המצביעות על התעניינות שמעוני, עדכנו ומעורבותו בנושא, ראיות שהנאשמים לא סיפקו להן הסברים חלופיים, מתחייבת המסקנה שבניגוד לגרסת הנאשמים היה שמעוני מעורב ומעודכן בפרטי גיוס הכספים, לכל הפחות באותה תקופה.

107. לעניין שיחת הטלפון, מדובר בשיחה חריגה, המבטאת את עוצמת הלחץ שבו היה מצוי שמעוני, כשלא נקלטה אף שיחה טלפונית נוספת העוסקת באופן ברור בהליכי הגיוס, כשגם בין עופר לפונטה לא נקלטו שיחות כאלה לאורך כל תקופת ההאזנה.

כשנשאל שמעוני על ידי ביהמ"ש בהקשר זה השיב:

"...הוא לא דיבר איתי בטלפון ואמר לי "איתמר חסר 100,000 שקל חסר 50,000 שקל...אני

לא, לא דיברתי איתו אף פעם בפלאפון ואמרתי לו "תשמע" או שהוא אמר לי בפלאפון "חסר

100,000 חסר 130,000" (ע' 6707).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

אציין שגם את השיחה ב- 19.5.15 לא ניתן להבין כשלעצמה כנוגעת לנושא גיוס הכספים, והדיבור בה הוא מעורפל ומרומז, באופן שמוכן היטב לדוברים אך לא לשומעים מן הצד שאינם מודעים לנושא השיחה (ת/609).

למשמע השיחה ברור מהפתיח שלה שכשמעוני שואל:

"מה קורה? מה חדש?"

הוא אינו מנהל שיחה חברית, אלא מבקש להתעדכן בהתפתחויות בעניין שלא נזכר בשיחה, אך הוא מובן לשני הדוברים, עניין שכבר נדון ביניהם בהזדמנות מוקדמת וכעת מתבקש ביחס אליו עדכון.

ואכן פונטה מיד מגיב לנושא ומעדכן:

"התקדמנו עוד קצת"

פונטה אמנם מציין שחלה התפתחות מאז העדכון הקודם, אך מבהיר באותה נשימה:

"זה לא מספיק, זה לשבור את הראש..."

שמעוני מבקש פרטים באומרו:

"למה? מה?"

ופונטה מסביר:

"צריך עוד"

וגם מעדכן:

"עופר גם התקדם קצת"

בשלב זה נכנס שמעוני לפעולה, והוא שיוזם מפגש, באומרו:

"אז מה? מה עושים, מתי זה? מה נפגשים? מה עושים?"

השניים קובעים פגישה דחופה לדון בנושא למחרת היום, כשמעוני מציין:

"צריך לעשות מאמץ לגמור את הכל"

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

דברי שמעוני נאמרים לאחר שפונטה אומר לו:

"נעשה גם אותו וגם אותו".

פונטה מבטיח עד לפגישה שנקבעה ליום המחרת לעשות עוד מאמץ ולשבור את הראש.

108. מתוכן השיחה, אופן ההתנסחות של פונטה ושמעוני, והטונים שלהם עולה שמדובר בשיחת "עבודה", והשניים, כאמור, מבינים היטב זה את זה. אין בשיחה אזכור של הסכמי הפיצוי, או של תשלומים מכוחם, או של תשלומים באופן כללי שיש לשלם או של גיוס כספים, אין לה פשר לשומע מבחוץ, ויש בה הכל לדוברים.

בהתאם לעיתוי השיחה, ימים ספורים לאחר החתימה על הסכם הפיצוי מול ב', ערב המועד של שני התשלומים לפי שני הסכמי הפיצוי, כשבין התשלומים פער של ימים ספורים, ברור שהרצון לגמור את הכל, משמעו להיערך עם מקורות מימון לשני התשלומים, וברור שההתקדמות של עופר קשורה לגיוס הכספים, ולא נטענה טענה אחרת.

עוד ברור שכשנדרשים היוועצות ודיון בנושא, הם לא מתקיימים בשיחה טלפונית אלא בפגישה דחופה בארבע עיניים, כשמעוני מברר לקראת הפגישה עם פונטה אם יש צורך גם בעופר (ת/611).

למען שלמות התמונה ובהמשך למסקנה שהשיחה ב – 19.5.15 היא שיחת המשך של נושא שנידון בהרחבה בין השניים, אציין שאכן קדמה לשיחה הטלפונית פגישה של פונטה ושמעוני באשדוד ב – 17.5.15, שבמהלכה הציע שמעוני לעופר להצטרף אליהם מיידית באשדוד ועופר עזב הכל ויצא לדרך מאשקלון (נ/173 שיחה 2620).

שמעוני, אם כן, שאין חולק שהוא עמוס מאד בעיסוקיו כראש עיר, פינה זמן והגיע למפגש באשדוד עם פונטה פעמיים תוך שלושה ימים ובשני המפגשים הציע שעופר יצטרף.

109. אשר לתכני הפגישה המתוכננת בארבע או שש עיניים, שמעוני טען שציפה שפונטה יעדכן אותו ויבקש ממנו:

"תנסה לדחות את התשלום, תתקשר לעורך הדין, יש לנו איזושהי בעיה".

לגבי מהות העדכון העיד שמעוני שציפה מפונטה:

"לבוא ולומר לי "תשמע, חסר 100,000, חסר 150,000, אנחנו לא עומדים בתשלום"

"אני מצפה לשמוע שהכל בסדר, ואם באמת חסר, כמה חסר, כמה חסר, למה חסר"

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

"למה חסר" זה יכול להיות שנתקענו, דיברנו עם המשפחה, כפי שכבוד השופטת אומרת, יכול להיות שיבוא ויגיד "עופר נתן 300, אבא שלי נתן 100, חסר לי עוד 150" יכול להיות גם זה" (ע' 6701)

כעולה מן המקובץ, גם מגרסתו המסתייגת של שמעוני בחקירות ובעדות, עולה שהיו בינו לבין פונטה מפגשי עדכון, בהם עדכן אותו פונטה בהקשר של מקורות המימון ב"שמות", "סכומים", "כמה חסר" ו"למה חסר", ולקראת הפגישה בציפורה שהייתה בנקודת זמן מאד מלחיצה מבחינת דרישות התשלומים, כאמור, היה שמעוני וציפה להיות מעורב ומעודכן בפרטי הפרטים.

בהתייחס לשיחה האמורה, שאת תכניה קשה היה לנאשמים להסביר, העלה פונטה במסגרת עדותו הכבושה טענה שהשיחה היא הצגה בלבד. לטענתו, עקב תסכולו האישי וכעסו על הארוע עם ב', הוא החליט להלחיץ את שמעוני ולעורר אותו לגייס גם הוא כספים, ולכן עשה הצגה שהמצב לא טוב, ויצר בשיחה משבר מדומה ביחס להליכי הגיוס.

110.

מדובר בטענה מופרכת ופונטה בעדותו שיקר בעניין זה במצח נחושה. אציין שהטענה אינה מתיישבת עם טון הדברים, עם תוכן הדברים, עם העובדה שאחרי התשלום הראשון הצהיר שמעוני שתמו מקורות המימון האישיים שלו, כשהשיחה כפי שצוטטה עוסקת באופן קונקרטי בקשיי הגיוס.

יש לזכור שהמפגש התרחש יומיים בלבד לאחר שהשניים ביחד עם עופר נפגשו באשדוד, וששמעוני טרח במיוחד והגיע שוב לאשדוד בשביל הפגישה. טענתו של פונטה שהמשיך ועשה הצגה, גם באותו יום של המפגש בציפורה, ולא יידע את שמעוני שהכל בסדר בשיחה שהייתה להם בסמוך לפני הפגישה עצמה (ת/611), שיחה שבמסגרתה חוזר שמעוני ומתאם שיפגשו לאכול צהריים "ולסגור את הכל", ופונטה מאשר את התכנון, פשוט לא מתקבלת על הדעת במערכת היחסים בין השניים ובכלל, והטענה גם אינה מתיישבת עם תוכן הדברים שנאמרו בפגישה במסעדת ציפורה אליהם אדרש להלן.

אעיר שהטענה אינה נטענת בסיכומי ההגנה, וכל שנאמר לגביה הוא שלפונטה ירדה המוטיבציה לגייס כסף והוא היה מתוסכל ולא מעבר לכך. לא ניתן לשלול שההגנה שהייתה ערה לפרכה בטענה זנחה אותה.

למחרת השיחה מתקיימת הפגישה במסעדת ציפורה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

הפגישה במסעדת ציפורה

111. ביום 20.5.15 נפגשו שמעוני ופונטה במסעדת ציפורה ושוחחו. בשולחן סמוך ישבו אנדריי המאבטח ורועי שוורץ, והם לא היו חלק מהשיחה.

פעילות העיקוב החסויה, העתירה לגילוי ראיה וההחלטות בהקשרה

112. יחידת העיקוב נמצאה אף היא במסעדה בפעילות יזומה של מעקב, ולביהמ"ש הוגשו דו"חות העיקוב של עוקבות 8638 ו- 8658, שתיעדו את שהתרחש במסעדה (ת/36, ת/94), דו"ח פעולה (ת/38) וכן תעודת חיסיון (ת/35).

כל אחת מהעוקבות תיעדה את מה שהיא קלטה בחושיה, כשרישום של שלוש נקודות משמעו שהעוקבת לא שמעה את המשך אותו מקטע שיחה (ע' 433). מקום שנכתב בדו"חות "לא נראה" הכוונה היא שהעוקב אינו רואה עוד את האדם או החפץ שהתייחס אליו בגלל מגבלות המעקב. אקדים ואעיר כי העובדה שעוקבת אחת בלבד ראתה התרחשות ועוקבים אחרים לא, אינה מעוררת לטעמי סימני שאלה בשל מהותו של עיקוב, שהפרטים לגבי דרך ביצועו חסויים, וההנחה שכל עוקב היה במהלך העיקוב במיקום שונה ובזווית ראייה שונה.

בשל חשיבות השיחה במסעדה והפתק שנתפס, היו התייחסויות נרחבות של הצדדים בזמן ניהול ההליך ובסיכומים למהלכי העיקוב ולתוצרי העיקוב.

בשלב מוקדם יחסית של עדות העוקבת 8638, לבקשת הסנגורים, הופסקה העדות ונערך הליך של עתירה לגילוי ראיה.

בעקבות טענות שנשמעו ונתונים שהוצגו במעמד צד אחד, דרשתי לקבל הבהרות ולעיין בראיות חסויות כאלה ואחרות כדי לבחון את טענות הסנגורים. בנוסף, הוריתי למאשימה לערוך בדיקות, תוך מתן דגש לטענות הנוגעות למקום המצאו של הפתק, אופן תפיסתו, הדיווח על תפיסתו והשלב שממנו קיימות ראיות להחזקתו בידי הרשויות. בסופו של דבר, המאשימה הוציאה ביחס לחומר נוסף שהוצג בפני תעודת חיסיון נוספת (ת/344), וכן מסרה בהנחייתי ארבע פרפרזות במסגרת תעודת החיסיון הנוספת, לגביה לא הייתה עתירה לגילוי ראיה. לצד זאת, מסרתי לסנגורים פרטי מידע נוספים שניתן היה להשקפתי לגלות להם מבלי לפגוע בהיבטים החיוניים של החיסיון, וזאת כמפורט בהחלטות מימים 28.2.18, 13.3.18. כמו כן, אפשרתי לסנגורים לחזור ולעתור במידת הצורך ככל שבמסגרת פרשת ההגנה יעלו נתונים וראיות חדשים, אך הם ויתרו על כך.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

תוכן השיחה בין שמעוני לפונטה

113. וזהו תוכן השיחה כפי שנקלט על ידי העוקבות (ת/36 ות/94 במשולב):
- פונטה מעדכן את שמעוני בפרטי הטיסה של שמעוני לקייב.

"פונטה: ...לא סגרת כלום אני אגיד לך מה יש..."
 - פונטה מתייחס להגעתו לאומן.

"פונטה: ...הוא מקבל מזומן..."
 - פונטה: אתה יכול לבדוק עם מי שאתה רוצה. כל חודש נכנס משכורת מחכה/מוכנה לרישום"

"הערת עוקבת: במקום נראה מניח לפני שמעוני דף נייר, לאחר מכן הדף לא נראה".
 - שמעוני: אבל יש עוד פעמיים..."

"שמעוני: עכשיו אנחנו סגורים... שיהיה לנו... פעם הבאה... הבנת מה אני אומר?..."
 - שמעוני: אתה יכול לקחת את זה..."

"פונטה: אני אגיד לך ביום ראשון"
 - שמעוני מפנה את פונטה לדבר עם שרון עטיה.

"פונטה: ...
 - בינתיים מחכים לאישור באור יהודה... קח כמה שאתה רוצה... אבל אני צריך חניות... הוא צריך להחזיר לי תשובה... אני צריך לשלם לו...

מה עם פרוספר? אתה סומך עליו? יש פגישה בעשרים ושבע בעוד שבוע..."
 - שמעוני: זה רוצה זה רוצה"

"פונטה: ... מלא כסף... אפשר לעשות את הצעד הראשון להתחיל להניע..."

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

צריך לבדוק טוב טוב את הדברים שאתה לא עושה, את מה שאתה אומר שאתה עושה... הכל אפשר לעשות בתנאי שאתה כן עושה משהו... אתה הופך אותו לעוד מותג..."

"שמעוני: אל תקפוץ על זה... זה לא בן אדם שידוע שסומכים עליו..."

"שמעוני: עם מי אפשר להתייעץ על זה?"

לאחר מכן מתעדים הדו"חות את עזיבת שמעוני, פונטה ומלוויהם את המסעדה.

ממקטעי השיחה שצוטטו, עולים הנתונים הבאים:

.114

פונטה עדכן את שמעוני שהדברים לא נסגרו עדיין, ושיתף אותו במה שיש – אין התייחסות מפורשת לאיסוף הכספים, אך לאור תכלית הפגישה, והעובדה שהייתה פגישה נוספת יומיים קודם לכן, מתיישב משפט זה, בהעדר הסבר אחר, עם עדכון על מצב איסוף הכספים. יצוין שבהתאמה לאופן בו התנסח פונטה באותו מועד עדיין לא התקבלו הכספים מדוד שמעוני, דרור אלמלם, דני עמנואל, והוריו של פונטה.

פונטה עדכן שפלוני **מקבל מזומן** והציע מתכונת של שימוש במשכורת שיש לה רישום – לא ידוע על מי ועל מה דיבר, אך מהשיחה המרומזת וממה שנקלט, עולה לכאורה אפשרות שכספי מזומן יועברו באמצעות משכורת.

פונטה הניח לפני שמעוני דף – העוקבת לא ראתה את תוכן הדף בזמן העיקוב. העוקבת מסרה בעדות ששמעוני הסתכל לעבר הדף (ע' 436). כמו כן מסרה העוקבת שגודל הדף שפונטה הניח על השולחן תואם את גודל הפתק שאספה וחיברה (ע' 443). משקל הערות אלה חלקי בלבד שכן הן לא נרשמו בדו"חות בזמן אמת, אלא עלו ברענון, כשהעוקבת מסרה שארועי אותו יום זכורים לה אך לא לפרטי הפרטים הקטנים (ע' 488). עם זאת, בהחלטה בנושא צוין שמשקל הדברים יקבע לאחר שההגנה תחקור נגדית בסוגייה (ע' 436), והעוקבת לא נחקרה על נושאים אלה בחקירות הנגדיות.

שמעוני הגיב שעכשיו הם סגורים אבל יש עוד פעמיים ושיהיה להם לפעם הבאה – בהתחשב בתכלית הפגישה: דיון במקורות המימון, ובדברים שנאמרו על ידי פונטה, כולל הצגת הדף, ובהעדר הסבר אחר מצד פונטה ושמעוני, המסקנה ההגיונית והמתבקשת היא שדברי שמעוני קשורים למימון בשלב הזה ולצורך להיערך לעתיד לפעמים הבאות.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

שמעוני אמר לפונטה שהוא יכול לקחת את זה – דברי שמעוני מתיישבים בהעדר הסבר אחר עם אמירה לפונטה שהוא יכול לקחת את הדף שהציג בפניו והוא עיין בו, ושלא נראה עוד על ידי העוקבת באותו שלב. לא ניתן הסבר אחר מצד שמעוני ופונטה לדברים.

פונטה ציין שייתן לשמעוני תשובה ביום ראשון – מהתייחסות זו עולה שפונטה התעתד להמשיך ולעדכן את שמעוני ב – 24.5.15, יומיים לפני מועד התשלום.

פונטה עדכן את שמעוני במיזם באור יהודה והתייחס לפגישה מתוכננת ב – 27.5.15. פונטה התייחס למה ששמעוני יעשה ולא יעשה בהקשרו של מישהו ולמישהו ששמעוני יהפוך למותג. שמעוני הביע חשש מהאדם עליו דיברו וביקש להתייעץ – לא ניתן לדעת אם הכוונה למי שקשור למיזם באור יהודה. לטענת פונטה בעדותו, הוא תכנן מיזם באור יהודה של פינוי בינוי עם מגנזי, שאותו פונטה פגש ב – 28.5.15, שמעוני ופונטה לא סיפקו לכך הסבר.

הפתק שנתפס ותוכן הרישומים בפתק

115. במזכר נלווה מיום הארוע ציינה עוקבת 8638 כי כשקמו פונטה ושמעוני מהשולחן הבחינה בגזרי נייר על השולחן ואספה אותם (ת/38). העוקבת ציינה שבהגיעה ליחידה חיברה את הגזירים לפתק (ת/39).

אל הטענות הנוגעות לאיסוף הגזירים, לתיעוד הפעולה ולשמירת הראייה, אדרש בהמשך בנפרד, בפרק זה אתייחס לתוכנו של הפתק.

בעדותו אישר פונטה לראשונה שהפתק הוא שלו בכתב ידו, הוא קשור לגיוס הכספים עבור שמעוני והיה ברשותו בעת שהיה במסעדת ציפורה (ע' 9515-9517). בכך פוגג פונטה את אי הבהירות שהייתה עד לעדותו. אל טענות שהיו לפונטה בהקשרו של הפתק, שלרובן לא הייתה התייחסות בסיכומים מטעמו, אתייחס בקצרה בהמשך, ובפרק זה אעמוד כעת על תוכנו ומשמעותו של הפתק.

מדובר בבון של מסעדה שעליו מופיע כתב היד של פונטה ולו שני צדדים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בצד אחד כתוב:

”דני – 60

אבא שלי – 20

אמא – 10

עופר – 70

ללו – 20

דרור – 20

דוד – 10”

116. כל הגורמים המוזכרים בצד זה של הפתק לקחו חלק במימון התשלום בסוף חודש מאי 2015, והסכמתם להעמיד סכומי כסף, כמו גם הסכומים, תואמו ובהמשך נסגרו מולם החל מהימים הסמוכים לפני המפגש במסעדת ציפורה ועד לימים הסמוכים שאחריו, לפי הפירוט שלהלן:.

דני עמנואל נתן 50,000 ₪ ב- 26.5.15.

אבא של פונטה נתן 20,000 ₪ ב- 25.5.15.

אמא של פונטה נתנה 10,000 ₪ ב- 25.5.15.

ללו שמעוני נתן 20,000 ₪ ב- 19.5.15.

דרור אלמלם נתן 20,000 ₪ ב- 25.5.15.

דוד שמעוני נתן 10,000 ₪ ב- 25.5.15.

117. פונטה לא חלק על כך שמדובר בדמויות הנזכרות וברישום שלו לגבי הסכומים שהתחייבו לתת. טענתו בנסיבות אלה שמדובר היה ברישום ישן מלפני מספר חודשים (ע' 9516), אינה מתקבלת על הדעת ואינה מתיישבת עם הנתונים המפורטים בפתק, ואינה מעוררת אמון, ודומה שגם היא נזנחה בסיכומיו.

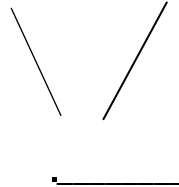
בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בצד השני של הפתק כתוב למעלה :

"גבי מ. 100 ג' [און] מ'

[מילה לא ברורה אולי מחיר – ל.מ.י.] **יחיאל סגר איתך 50**

100 [המספר הודבק בכיוון ההפוך – ל.מ.י.]

ובחלק האמצעי : **50"**

עופר 70

"80

פונטה אישר שגבי מ. הוא גבי מגנזי (ע' 9518) ושיחיאל הוא יחיאל בן שימול (ע' 10567). אציין שאישורו של פונטה ביחס לזהותו של גבי מ. בא לאחר שבחקירותיו בשאלות הספורות בהן מסר תשובה וסטה לרגעים מהשמירה ההרמטית על זכות השתיקה טען שבפתק לא כתוב גבי מגנזי (ת/174 א ע' 28). לא ניתן כל הסבר לשינוי בגרסתו של פונטה.

קיימת מחלוקת חזיתית בין הצדדים ביחס למה שרשום ולמשמעות של הרישומים.

118. לטענת המאשימה גבי 100 משקפים 100,000 ₪ שנתן מגנזי לפונטה עבור שמעוני ביום 28.5.15, ואילו לטענת פונטה מדובר ברישום שהוא ערך לגבי הסיווג הקבלני של מגנזי ללא כל קשר לאיסוף הכספים.

אציין כי אין זכר לטענות אלה של פונטה במסגרת הסיכומים מטעמו ודומה שהן נזנחו. למעלה מן הצורך, אעיר כי ההסבר שמסר פונטה, מעבר לכך שהוא מהווה עדות כבושה מובהקת, מניח שהאות שנרשמה היא ג' ולא מ', ואף אם מדובר באות ג' אין הוא משקף את הדרך שבה מופיע סיווג קבלני שאמור לכלול את הספרות 1-5 בהתאם להיקף פעילותו של הקבלן (ע' 10560). גרסתו של פונטה, כפי שנשמעה בעדות, לא עוררה אמון כלל.

119. אשר ליחיאל בן שימול אין אישום ביחס אליו, והזיהוי של המילים "סגר איתך" היה של ביהמ"ש עצמו במהלך הדיון. לטענת פונטה כתוב בפתק "50 אורך" ומדובר ברישום לגבי הצעת מחיר

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

מיחיאל לעבודת שיפוץ פרטית אצלו. במהלך הבאת הראיות לא הוצגה אף ראייה תומכת לטענה אף שיחיאל בן שימול יכול היה בנקל לאשרה. גם אל הטענה הזו לא התייחס פונטה בסיכומים מטעמו.

אשר לעופר, בשני צידי הפתק מוזכר סכום של 70,000 ₪ ליד עופר. בצד השני מופיעים באותו חלק של הפתק גם שני סכומים נוספים של 50,000 ו- 80,000. לא ניתנו הסברים מצד עופר או פונטה לרישומים הללו.

120. בהתחשב בעובדה שביום 17.5.15 נערכה פגישה משולשת, בהתחשב בכך שאין מדובר בבון של מסעדת ציפורה (ע' 9516), ובהתחשב בכך שכל הרישומים נוגעים לימים הסמוכים לפני מועד הפגישה, ניתן לשער שבאותו שלב כשעופר התבקש לעשות מאמץ ולגייס עוד כסף, מעבר לכספים מהקרובים והידידים, נרשמו הערכות שונות לגבי הסכומים שיגייס. מדובר בהשערה בלבד, שערכה הראייתי מוגבל ואשר לא הוצגה להתייחסות הצדדים.

לצד זאת, אני מוצאת לנכון להבהיר כבר עתה, כי העובדה ששמו של דויד או אזכור הסכום שהעביר עופר מכספי דויד, לא הוזכר בפתק, אינה מלמדת להשקפתי על כך שלא התקבלו כספים מדויד, ולא הייתה ציפיה שיועברו כספים, אלא על כך שבמועד הרישום, שהיה סמוך לפני המפגש בציפורה, יתכן ב- 17.5.15 במפגש המשולש ויתכן במועד ובנסיבות אחרות, טרם היה ידוע כמה יקבל עופר, ובפגישה בציפורה, שנערכה ללא נוכחות עופר, פגישה שהתקיימה ביום של העברת השיק מדויד, לא היו הנתונים בידיעת פונטה ו/או הוא לא עדכן אותם. מסקנות אלה מתיישבות עם תיאורו של עופר שהוא לא עדכן את פונטה ושמעוני בסכום המדויק שקיבל, ורצה לשמור עבור עצמו ושומר עבור עצמו חלק מהסכום. ואכן, תחילה התנדב עופר לסייע בסכום מסוים, ובהמשך כשהתבקש שוב על ידי שמעוני, הוסיף סכום נוסף והותיר לעצמו את יתרת הכסף שלקח מדויד. גם נתונים אלה מתיישבים עם חוסר הרישום המדויק של הסכום מעופר ועובדת קבלתו מדויד.

מודעות שמעוני לרישומים בפתק

121. הנתונים המפורטים בפתק, רובם ככולם, ידועים ומאומתים בראיות חיצוניות, וחשיבותו של הפתק איננה בעצם קיומם ורישומם של אותם נתונים.

חשיבותו של הפתק היא בתמיכה המשמעותית הנוספת שיש בו למסקנה המתחייבת ששמעוני היה מודע, מעודכן ומעורב, נחשף במהלך הפגישה בציפורה לרישומים בפתק ודן עם פונטה עליהם.

שמעוני הכחיש מכל וכל בחקירותיו ובעדותו שנחשף לפתק.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

לכאורה, לאור העובדה שלא צוין על ידי העוקבת שראתה את שמעוני מעיין בפתק על שני צדדיו, ניתן היה להגיע למסקנה שקיים ספק אם שמעוני נחשף לכלל הרישומים בפתק.

ואולם, תשובותיו של שמעוני בחקירות, ובעיקר דבריו שלו בשיחה עם פונטה במהלך הישיבה בציפורה, מובילים למסקנה חד משמעית אחרת.

בחקירתו, בהקשר של הפגישה במסעדת ציפורה ביום 20.5.15, אישר שמעוני:

"...הייתה ישיבה, דיברנו, יכול להיות שהוא העלה את השמות האלו..."

כשנטען בפניו בחקירה שבאותה פגישה נחשף לרשימת הגורמים מהם נאסף כסף או שמתוכנן להיאסף כסף, הוא אמנם טען שלא זכור לו ארוע כפי שתואר על ידי החוקרת, אך גם ציין תוך כדי תשובותיו:

"...יכול להיות שדיברנו..."

"...יכול להיות שהוא דיבר איתי על זה..."

"...יכול להיות שנרשמו שם שמות אנשים..."

"...אני לא זוכר גם אם ראיתי את כל מי... זאת אומרת שאלו השמות..."

"...אני לא זוכר את השמות, לא זוכר סכומים..."

"...לא זוכר כמה..."

"...לא זוכר מה נאמר לגבי כל אחד..." (ת/135 א ע' 71-69, ת/137 א ע' 51).

שמעוני, אם כן, אישר שני מפגשים, אחד מהם במסעדת ציפורה, במהלכם דיבר עם פונטה על מקורות המימון – "שמות", "סכומים", "כמה", כשהוא לא זוכר, לטענתו, מה נאמר לגבי כל אחד, אך הוא אישר את העובדה שהנושא נדון. יתרה מכך, שמעוני התייחס לכך "שנרשמו" שמות, והשתמש בפועל "ראיתי", היינו התייחס לדף נייר שבו היו רישומים, ושאותו ראה, גם אם לטענתו לא באופן מלא.

התייחסותו של שמעוני לכך שדובר על מקורות המימון, מה שנאסף וממי ומה שחסר, תואמת גם את הציפייה של שמעוני מאותה פגישה, כפי שכבר צוטט לעיל:

"לבוא ולומר לי "תשמע, חסר 100,000, חסר 150,000, אנחנו לא עומדים בתשלום"

"אני מצפה לשמוע שהכל בסדר, ואם באמת חסר, כמה חסר, למה חסר"

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

"למה חסר" זה יכול להיות שנתקענו, דיברנו עם המשפחה, כפי שכבוד השופטת אומרת, יכול להיות שיבוא ויגיד "עופר נתן 300, אבא שלי נתן 100, חסר לי עוד 150" יכול להיות גם זה" (ע' 6701).

יתרה מכך, בחינה של מהלך הפגישה ומקטעי השיח, כפי שנקלטו על ידי העוקבות, מעלה ששמעוני נחשף לפתק וחשוב מכך נחשף לתכניו לפרטי פרטים.

על העובדה ששמעוני נחשף לפתק ניתן ללמוד מכל אחת מההערות הבאות ומשילובן ביחד: 123.

ראשית, פונטה אומר לשמעוני **"אני אגיד לך מה יש..."**, כשבנסיבותיה של הפגישה מתחייבת המסקנה שמדובר בסכומים שנאספו, ולצורך פירוט הסכומים מתבקשת המסקנה שהוא היה זקוק לפתק ולא זכר בע"פ את הנתונים שמורכבים מסכומים שהתקבלו מהרבה גורמים.

שנית, זמן קצר לאחר מכן, פונטה נראה **מניח לפני שמעוני דף נייר**. פונטה אמנם טען בגרסתו הכבושה, שהוא הוציא ואוצ'ר של פרטי הטיסה של שמעוני לקייב אליהם התייחס בתחילת השיחה (ע' 10538-10539), ואולם, לא רק שפונטה לא תמך את טענתו בשום ראיה שהיא, אלא שגם העיתוי שבו הניח לפני שמעוני דף נייר היה לאחר שסיים לדבר על פרטי הטיסה, ובשעה שהשיח נסוב על מה יש, מה סגור, ועל עניינים כספיים. למשמע פונטה, שעדותו בעניין זה היא עדות יחידה ולא נתמכה אפילו בעדות שמעוני שלא זכר שהונח לפניו נייר (ע' 6811-6810), התקשיתי לתת אמון בתיאורו.

בהתחשב בנסיבות, ובתוכן השיחה, המסקנה שדף הנייר שהניח פונטה לפני שמעוני הוא הפתק, היא המסקנה הסבירה והמתקבלת על הדעת, כשתמיכה מוגבלת למסקנה זו ניתנת גם בדברי העוקבת ממרחק של זמן, שדף הנייר תאם בגודלו לפתק, בעוד שפונטה תיאר שהציג דף A4.

שלישית, אחרי ששמעוני סיים לדבר על התשלומים הנוכחיים והעתידיים הוא אומר לפונטה **"אתה יכול לקחת את זה..."**. לא סופק כל הסבר אחר, לבטח לא הסבר מניח את הדעת, והמסקנה המתחייבת היא שמה שפונטה לקח הוא הפתק.

רביעית, ולכך חשיבות מירבית, לפני שאמר לפונטה שהוא יכול לקחת את זה, שמעוני אמר לפונטה **"עכשיו אנחנו סגורים..."** וציין "אבל יש עוד פעמיים..." והוסיף "שיהיה לנו... פעם הבאה... הבנת מה אני אומר?...". שמעוני לא סיפק הסבר לדבריו משמסר כי אינו זוכר את הפגישה ומה דובר בה (ע' 6804-6803). פונטה אמר אף הוא כי אינו זוכר את המפגש ומה דובר בשיחה (ע' 10537).

מדובר בהתייחסות שהיא ברורה ומובנת בנסיבות, היינו שמעוני לאור הנתונים בפתק נרגע שעבור שני התשלומים הקרובים יש להם את ה – 300,000 ₪ הדרושים, אבל דאג מהעובדה שיש עוד תשלומים והתייחס לרזרבות בגיוס הנוכחי שישמשו לפעם הבאה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

מדבריו של שמעוני שעכשיו הם סגורים, כלומר יש את כל הכסף, ואמירתו שיהיה גם לפעם הבאה, עולה ששמעוני, ידע בשיחה שיש להם מקור כספי למימון 300,000 ₪, וכן, שיש בכספים שנאספו אף מעבר לכך, וכספים אלה יוכלו לשמש לפעם הבאה.

סכימה של הסכומים שגוייסו עד לאותה נקודת זמן, ומופיעים בפתק בצידו האחד, מלמדת שהיו צפויים להתקבל 50,000 ₪ מדני עמנואל, 50,000 ₪ מדרור אלמלם דוד וללו שמעוני, 30,000 ₪ מהורי פונטה, ו- 70,000 ₪ צפויים מעופר, ובסך הכל 200,000 ₪.

.124

כיצד, אם כך, אמר שמעוני שיש את כל מה שצריכים לתשלומים כעת ואף עודף לפעם הבאה?

התשובה לכך ניתנת ברישום בצד השני של הדף:

"גבי מ. 100 ג' [אן מ']

[מילה לא ברורה אולי מחיר - ל.מ.י.] **יחיאל סגר איתן 50**

100

100,000 ₪ נוספים נרשמו בבירור בפתק, הם שמשלימים את החסר לצורך התשלומים הנוספים, והיתרה שנותרת מהם, היא שתממן חלק מהתשלום הבא, ועל מנת ששמעוני יגיד את מה שאמר, הוא היה חייב להחשף לנתון זה.

אעיר כי העובדה שבאותה שיחה מיד לאחר הצגת הפתק מדובר על הפרויקט באור יהודה שמקושר למגנזי, וניתן להתרשם ששמעוני בקיא ומבין על מה מדבר פונטה, תומכת אף היא במסקנה האמורה.

בנוסף, עדות פונטה ששמעוני ידע על הוריו ועל דוד וללו שמעוני ודרור אלמלם (ע' 9889), תומכת אף היא במסקנה ששמעוני עודכן לגבי אותן דמויות בשיחות במאי 2015, כשלא מצאתי בהכחשת פונטה לגבי מודעות שמעוני למגנזי, כשפונטה ממילא מכחיש קבלת כספים ממגנזי, כדי להעלות או להוריד בהקשר זה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

איסוף גזרי הנייר על ידי העוקבת, הדבקתם ושמירת הפתק

125. עוקבת 8638 רשמה בדו"ח הפעולה מאותו יום, שבעת ששמעוני ופונטה קמו ועזבו את השולחן, היא הבחינה בגזרי נייר שהיו מונחים על השולחן ואספה אותם. גזרי הנייר הודבקו על ידה כשחזרה ליחידה וזהו הפתק (ת/39).

העוקבת הבהירה שארוע שעוסק בתפיסת פתק, פעולה שהיא שלה ולא של הנדון, אינו נרשם בדו"ח העיקוב אלא בדו"ח נפרד, כשבדו"ח העיקוב צוינה ההפניה למזכר נפרד. מדובר בהסבר שיש בו הגיון, מה גם שממילא כל התיעוד של העוקבים שמהווה חומר חקירה, אינו הרישום שלהם מתוך הארוע בזמן אמת, שעליו יש חיסיון של שיטות ואמצעים, וכששני המסמכים נרשמו באותו יום, ויש הפניה במסמך הראשון לשני, הנפקות לטענה היא מועטה מאד.

יתרה מכך, מעדותו של מפקד כוח המשימה, שגיא חן עלה שבזמן פעילות העיקוב, מתוך המסעדה, התקבל דיווח על תפיסת גזרי הנייר – הפתק, והוא העביר את הדיווח הזה למפקדו בו ביום, ואף ראה צילום צבעוני של הפתק משני צדדיו, שהועבר אל מכשיר הטלפון שלו באותו יום. לדבריו, צילום הפתק תועד ונשמר על ידו ביום 21.5.15 במערכת התיעוד המשטרית (ע' 2862 ואילך).

טענות ההגנה – אין שרשרת מוצג לפתק המקורי

126. בין ה – 20.5.15 ועד למועד מאוחר בחודשים רבים, ב – 29.10.15. כשנרשם דו"ח רישום מוצג על ידי אורי אבישר בהנחיית ליאור רייס, לגבי הפתק המקורי שקיבל ואותו רשם כמוצג (ת/129), אין תיעוד ראיתי לגבי הפתק המקורי.

מדובר בהתנהלות לא מוסברת ולא ברורה, ואין בעובדה שגיא חן ציין שהיו מספר פניות להעברת המוצג והיו עיכובים, כדי להצדיק את העובדה שמעבר לרישום תצלום המוצג יום לאחר הארוע במערכת המשטרית, אין כל ביטוי לתיעוד של המוצג המקורי עד לתאריך הנזכר.

ההגנה מפנה להלכות הנוגעות לשרשרת המוצג והראייה ולחשיבותה, ואכן דבריה משקפים את ההלכה הכללית.

לו היה פונטה טוען שאין מדובר בפתק שהוא מזהה, יתכן שהייתה להתנהלות הלא תקינה השלכה ראייתית, אך בנסיבות שבהן פונטה זיהה את הפתק המקורי כפתק שלו בכתב ידו, שהיה ברשותו בעת שהיה במסעדה בציפורה, וכאשר קיים תיעוד של צילום דו צדדי של הפתק מזמן אמת, ואין טענה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

שהצילום והמקור שונים, או שנעשה שינוי כל שהוא בפתק המקורי, אזי נפקות הטענות הנוגעות לשרשרת המוצג, מועטה.

127. בניגוד לטענת ההגנה, שאינה מבוססת על ראיות אלא על תחושת בטן שאיתה קשה להתווכח, אך גם לא ניתן להסתמך מבחינה ראייתית, לא התרשמתי שיחידת העיקוב או הגורמים המעורבים בכוח המשימה פעלו בכוונת מכוון כדי לפגוע בהגנת הנאשמים או להקשות עליה או חלילה להעלים ראיות לשבשן ולפגוע בהן.

בנסיבות אלה, אין בטענות, שהן מוצדקות כשלעצמן, הנוגעות לשרשרת המוצג, נפקות ראייתית ואין מדובר בסיטואציה של פגיעה בהגינות ההליך שמצדיקה תוצאות אופרטיביות.

אוסף ואעיר שההגנה מרחיבה בטענותיה ביחס להצגה לא נכונה של ההתרחשות בבקשות להארכת צווי האזנת סתר, ועורכי הבקשות אישרו שאכן מדובר היה בהצגה לא נכונה של הפרטים, ביחס לטענה ששמעוני קרע את הפתק, שהייתה תולדה של טעות בהבנה, שהמשיכה והתגלגלה. ברור שמדובר בתקלה שיש להקפיד שלא תתרחש, דומה שהיחידה החוקרת לקחה אחריות על התקלה, אין טענה שהערה זו היא שהובילה את ביהמ"ש להיעתר לצווי האזנת הסתר, ואין טענות הנוגעות לקבילות תוצרי הצווים האמורים. לפיכך, על אף שההגנה צודקת לחלוטין בטרונייתה, אין לטענה זו כל השלכה ראייתית והיא אינה משפיעה על ההכרעות והמסקנות בכל הנוגע לפתק, להליכי העיקוב, התפיסה והסימון.

טענות ההגנה – המנעות מכוונת מאיסוף מצלמות האבטחה

128. טענה מרכזית נוספת של ההגנה נוגעת לכך שלא נאספו מצלמות האבטחה, שבהתאם לעדות עד ההגנה נשמרים בהן סרטי הצילום לתקופה של למעלה מחודש.

אעיר כי הטענות הנוגעות למחדל באיסוף הראייה המצלמת, כפופות כמובן לכך שהשולחן שבו ישבו הנאשמים אכן נקלט במצלמות האבטחה. עד ההגנה שהתקין את המצלמות תיאר אמנם שהמסעדה רושתה ב – 20-22 מצלמות שכיסו את כל השטח הציבורי במסעדה, אך לא הייתה התייחסות מטעמו למה שיכול היה להקלט במצלמות ביחס לשולחן המסוים בו ישבו שמעוני ופונטה, מבחינת קרבה לאותו שולחן וזווית צילום (10471-10472). דומה שמטעם זה צוין בסיכומי ההגנה שהיו הרבה מצלמות ולכן סביר שהייתה מצלמה שכוונה לאותו שולחן, ולא מעבר לכך.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

לגופה של הטענה, ראייה מצולמת היא ראייה אובייקטיבית שעשויה להיות לה חשיבות רבה ותועלת רבה, אם כי ידועה הפסיקה לפיה צילום אינו ראייה הכרחית ומשקלה אינו עולה על משקלן של ראיות אחרות.

אכן צילום של התרחשות מהווה ראייה בעלת משמעות, שיכולה הייתה בנקל להכריע במחלוקות הנוגעות לדף הנייר שהוצג, לשאלת העיון בו, לטענה לנפילת הפתק מכיסו של פונטה, ולטענת המאבטח שהוא שאסף את הפתק.

לאור קיומן של מצלמות במסעדה נשאלת השאלה מדוע לא נבדקו המצלמות כדי לדעת אם השולחן שבו ישבו הנאשמים נקלט בבירור בעין העדשה.

בהליך שלפניי הטעם העיקרי שמנע אפשרות להסתייע במצלמות אבטחה הוא העובדה שמדובר היה בחקירה סמויה, כשמעוני הוא אישיות ציבורית מוכרת, ולו היו נתפסות המצלמות, החקירה הסמויה הייתה נחשפת. אציין שהחקירה הסמויה נמשכה עוד שבעה חודשים, ולפיכך אין בעדות עד ההגנה שהחומרים נשמרו למעלה מחודש כדי לסייע. לאור היות החקירה סמויה לא ניתן היה בשעתו לפנות לקבלת סרטי האבטחה או לבדוק אם הם מכסים את שולחן הנאשמים.

בנוסף, היה צורך לחסות את זהות העוקבים ואת מהלך העיקוב.

לאור המפורט לעיל, גם אם ניתן היה למצוא פתרונות בדרך של הפקת תמונות שנוגעות רק להתרחשות בין הנאשמים, תוך הטלת חיסיון על יתר הצילומים, לא ניתן היה באותו עיתוי לפנות כדי לקבל את המצלמות, וכשהפכה החקירה לגלויה כבר לא היה במצלמות דבר.

טענות ההגנה - הטענה הכבושה לגבי איסוף נייר על ידי המאבטח אנדריי

129. מטעם ההגנה הובא כעד הגנה המאבטח אנדריי, שלא נחקר במשטרה בשעתו, ושמעוני ופונטה התייחסו אליו בעדותם.

בסופו של דבר, לא טענה ההגנה אף טענה הנוגעת לפעילות המאבטח אנדריי בכל הקשור לפתק, וזנחה את טענותיה בהקשר זה. לפיכך, ניתן שלא להדרש כלל לנושא זה.

עם זאת, למעלה מן הצורך אני מוצאת לנכון להבהיר כי הגרסה שנמסרה על ידי המאבטח אנדריי לא הייתה הגיונית, הייתה רוויה בסתירות פנימיות ובאי התאמות, ולא עוררה אמון, הן ביחס למפורט בה, הן ביחס לעיתוי העלאתה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בתמצית, גרסתו של המאבטח הייתה שלאחר ששמעוני קם מהשולחן הוא הבחין בחתיכות נייר על השולחן, הוא אסף אותן, פנה לשמעוני ואמר שלא משאירים דברים על השולחן, ואז קרע את הנייר וזרק אותו.

למשמע עדותו עלה שהמאבטח סתר את עצמו באופן חזיתי ביחס לשאלה מה אסף מהשולחן: נייר A4 מקופל לשניים או גזרי נייר. תיאורו לא התיישב עם דו"ח העיקוב ששמעוני והוא הלכו ביחד לשירותים לפני עזיבת המסעדה. גרסתו ביחס למה שאמר, ולמי שאמר, והמיקום שבו אמר, ותגובתו של שמעוני להערתו שאין משאירים דברים, אף היא לא הייתה עקבית. גם תיאורו לגבי העיתוי שבו קרע את הפתק לא היה ברור, וגם תיאורו לגבי מה שעשה עם קרעי הפתק, אם הכניסם לכיסו או זרק אותם ואם זרק היכן, לא היה עקבי ומשכנע. המאבטח טען שלא זכור לו מה עשה עם הקרעים, אך העדר הזיכרון לא היה מוחלט, והוא טען שזרק את הקרעים או בפח מחוץ למסעדה או בלשכת ראש העיר בסוף היום. שתי האפשרויות אינן מתיישבות כמובן עם דיווחי יחידת העיקוב, ולא ברור אם לא זכר מה עשה, כיצד הציג שתי חלופות אלה שהן חלופות הנוחות להגנה (עי' 7234).

.130

מקובלות עליו הערות המאשימה, שהיות שהמאבטח תיאר ארוע שגרתי ולא חריג, ולאור הזמן שחלף עד שלראשונה נדרש לשחזר את הארוע, לא סביר שזכר את פרטי הפרטים שהיו חשובים לגרסת ההגנה, ולעומת זאת, לא זכר פרטים אלמנטריים הנוגעים לארוע הארוחה במסעדה.

אעיר עוד כי העובדה שחרף חשיבותו הפוטנציאלית של המאבטח לא נעשו ניסיונות אקטיביים מצד שמעוני לאתרו עד לאחר הגשת כתב האישום, וגרסת שמעוני על המפגש האקראי איתו, כמו גם התייחסותו של המאבטח לכך שהותרת חומרים על ידו במקום ששמעוני מהווה התנהלות בניגוד לנהלי העבודה, כל אלה, כשהם מתלווים להתייחסות שמעוני ופונטה לראשונה לדברי המאבטח רק בשלב העדות ורק לאחר ביצוע שחזורים עם המאבטח והחתמתו על תצהיר, תומכים כולם אף הם במסקנה שיש לייחס משקל מועט מאד למתואר על ידי המאבטח.

בסופו של דבר, כשניצבות זו מול זו גרסת העוקבת הנתמכת בראיות נוספות אל מול גרסת המאבטח, אני מעדיפה ללא התלבטות את גרסת העוקבת ונותנת בה אמון.

אוסף ואעיר כי בסופו של יום נטען על ידי פונטה בסיכומיו כי גם אם דברי העוקבת הם דברי אמת, הדבר אינו מעלה ואינו מורדי, ואין חשיבות אמיתית לשאלת אמינות העוקבת ויתר העדים, שהרי פונטה העיד שהפתק הוא שלו והיה בחזקתו. על רקע הצהרה זו לא ברור מדוע הושקעו משאבים רבים בנושא האמור.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

טענותיו הכבושות של פונטה ביחס לפתק שהציג לשמעוני במסעדה

131. פונטה העלה טענה נוספת במהלך עדותו, טענה שאף היא אינה מקבלת ביטוי בסיכומיו, וככל הנראה נזנחה, לפיה מדובר בפתק ישן שהיה בכיס האחורי של מכנסיו, וככל הנראה הוא נפל בעת הוצאת דברים מהכיס ונאסף מהרצפה (ע' 9516, 9521).

מעבר לכך שכבר צוין שאין מדובר בפתק עם נתונים ישנים, הרי שהתיאור של פונטה רווי בהנחות ספקולטיביות, כולל ההנחה שמה שנפל על הרצפה נראה על ידי המאבטח על השולחן, כשהמאבטח תיאר שאסף נייר בגודל A4 (ת/638), תיאור שכמובן אינו תואם את הפתק. תיאורו של פונטה בהקשר זה מתאים יותר לסרטי מתח ופעולה בדיוניים מאשר למציאות.

סיכום ביניים

132. גרסת פונטה וההסברים מצד שמעוני בעדותם בנושא זה, מלבד העובדה שהן גרסאות כבושות, היו מתחמקות, לא היו בהן הסברים סבירים ומניחים את הדעת לפתק, ואף לא לשיחות ביניהם, יום לפני הפגישה ובפגישה עצמה, ודבריהם לא עוררו אמון. גרסתו של המאבטח אנדריי אף היא אינה סבירה, איתורו המקרי היה תמוה, והגרסה לגופה לא מעוררת אמון ואין בה כדי לסייע להגנה.

יש בראיות שנסקרו, בנפרד ובמצטבר, ראיות שחלקן מבוססות על ראיות עצמאיות, וחלקן מבוססות על דברי שמעוני עצמו, בהעדר הסבר חלופי סביר ומניח את הדעת, כדי להוביל למסקנה מתחייבת בדבר מעורבותו הפעילה של שמעוני, רצונו להיות מעודכן בפעילות גיוס הכספים ועדכונו באופן מפורט, ולו באותה תקופה.

החשש מפני עריכת חקירה לגבי מקור הכספים וחוקיותם

133. לאחר השיחות בחודש מאי 2015, נקלטה התכתבות בנוגע לנושא הכספי, בחודש יוני 2015.

ביום 8.6.15 שמעוני ופונטה לא היו בישראל ולא יכלו להפגש, והמפגש הקרוב ביותר ביניהם מתוכנן בקיב למחרת היום (ת/599).

ברקע לצורך הדחוף לשוחח עומד הפרסום בערוץ 10 על הסכמי השתיקה ב- 7.6.15 בשעות הערב (ת/597), שבעקבותיו שוחחו פונטה ושמעוני באותו ערב (ת/599, ת/600).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

אחד מהדי הכתבה היה הודעה לתקשורת שפורסמה והופצה בין הכתבים ב – 8.6.15, אותה העביר שמעוני לידיעת פונטה, לפיה (ת/600):

"בעקבות חשיפת חדשות ערוץ 10 פנתה התנועה לאיכות השלטון למנהל רשות המיסים... לבחון את החשדות והמקורות הכספיים מחשש לפשיעה כלכלית".

...

העברת סכומי עתק... מבלי שהמקור לכספים והמס בגינם יבחנו, יכולים מקור לפשיעה כלכלית ולעבירות מיסוי לרבות הלבנת הון והעלמת מס.

...

התנועה קוראת לרשות המיסים לפעול בהקדם ולבחון את החשדות הקשים לביצוע עבירה פלילית... לרבות בחינה של המקורות הכספיים האסורים לעניין זה, מקורם, יעדם והמס אשר שולם בגינם".

תגובתו של פונטה למקרא ההודעה הייתה:

"בעיה"

ולאחר מכן הוסיף בהודעה נפרדת שאין שחר לדברים.

איתמר שמעוני לא הגיב במסגרת אותה התכתבות.

בשיחה טלפונית בין השניים מאותו יום כן התייחס שמעוני לפנייה ולתוצאות האפשריות שלה, וחזר וציין שאין עם כך בעיה. מדובר בשיחה שמתקיימת שעות לאחר ההתכתבות. שמעוני מסכם עם פונטה שהשניים יפגשו למחרת בקיב וידברו על הנושא בארבע עיניים (ת/599).

כשנשאל על הנושא מסר שמעוני שהוא מניח שבמפגש בקיב שוחח עם פונטה על הכתבה בטלוויזיה, שכן הנושא היה חם. לעומת זאת הוא לא אישר שהנושא של קריאה לפתיחה בחקירה על מקורות הכסף הטריד אותו, אלא טען שרק חשש מכך שנושא הסכמי הפיצוי והנשים שוב יעלה הנושא לכותרות. שמעוני גם לא אישר שהבין שפונטה התייחס לבעייתיות במקורות המימון, אלא חזר וקישר את הדברים לחזרת הפרשה לכותרות (ע' 6613-6632). פונטה לא זכר, לטענתו, למה התכוון.

שמעוני לא הסביר בצורה מניחה את הדעת מדוע העביר את אותה הודעה לתקשורת לידיעת פונטה, אם לא חשש מהחידוש שהיה בה ביחס למקורות הכסף, שהרי על עצם חשיפת העניין כבר שוחחו

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

ביניהם. גם הסברו של שמעוני שהתגובה "בעיה" הובנה על ידו כנוגעת להתחדשות הפרסומים, לא מעורר אמון, שכן החידוש בהודעה לא היה נושא ההסכם שעלה יום קודם בתפוצה ארצית בטלוויזיה, אלא רק הרצון לחקור את מקורות המימון וחוקיותם. לאור התגובה הקצרצרה, ומכיוון שמוקד ההודעה עסק במקורות המימון ולא בפרשייה בהיבט המיני, והתגובה האוטומטית של פונטה הייתה שיש בעיה, למרות שאין שחר לדברים, מצופה היה משמעוני לברר מול פונטה איפה ובמה קיימת בעייתיות, אם אכן פעל מתוך אי ידיעה והעדר מעורבות אך רצה לוודא שהכל חוקי. דווקא שתיקתו של שמעוני בתגובה בהתכתבות, ודבריו המאוחרים בשיחה, מלמדים שלא זה מצב הדברים.

היעדר תיעוד מסודר לכספים שנאספו לשם מימון הסכמי הפיצוי

שמעוני הדגיש וחזר והדגיש כי הנחה את עופר ופונטה שהפעילות תהיה חוקית.

.135

כשנשאל מה הכוונה פעילות חוקית הבהיר שמבחינתו הכוונה היא שיש תיעוד בכתב לכל סכום שנלקח והסכמי הלוואה מסודרים.

בהתאם להנחיות של שמעוני כפי שהוא תיאר שנתן לפונטה ולעופר, בעניינו של כל גורם שנתן כספים אמור להיות הסכם הלוואה המתעד את הסכום שניתן, תנאי ההלוואה מבחינת ריבית, מועדי החזרת הכספים, חלוקה לתשלומים אם יש וכיוצ"ב.

שמעוני תיאר שבעניין זה הקפיד ולא רק נתן הנחיות מראש, אלא גם בדק מול פונטה במהלך הפעילות, שהכל מסודר ומתועד ונענה שאכן יש קלסר מסודר שמאגד את הנושא. בהתאם לתיאורו בחקירה גם בכל הנוגע ליחסי עופר עם דוידי לא הסתפק שמעוני בהנחיות מראש, אלא גם כשידע שהשניים פועלים זה מול זה דרש מעופר להקפיד שהכל יהיה חוקי עם הסכמים.

כפי שכבר צוין, פונטה ועופר לא אישרו את תיאורו זה של שמעוני, לפונטה לא היה קלסר מסודר, ופונטה ועופר לא החתימו את מי שנתנו להם כספים על שום מסמך שהוא.

לא זו בלבד שפונטה ועופר לא פעלו להחתמה על הסכמי הלוואה, אלא גם שמהשיחה בין שמעוני לפונטה מיום 27.4.15 (נ/167), שבאה ביוזמת שמעוני בעקבות קבלת ערעור המדינה ביחס לעונש שהוטל על שלומי לחיאני ביום 26.4.15, והחמרתו לעונש מאסר בפועל ממש, עלה שבמועד זה ביקש שמעוני לראשונה מפונטה לערוך הסכמי הלוואה ונותן לפונטה הנחיות. פונטה היה מופתע מההנחיות והיה זקוק להסברים ביחס לכוונת שמעוני. כל זאת, בניגוד גמור למתואר על ידי שמעוני ומבלי ששמעוני הצליח לספק הסבר מעורר אמון למשתמע מהשיחה בעדותו. פונטה, שהבין שהשיחה משקפת הנחייה בפעם הראשונה, בחר להעיד ש"המשכתי להתנהל בדרך הזאת של לעשות הסכם" (נ/

.136

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

9567), וטען שהשיחה לא הייתה ההזדמנות הראשונה בה דובר על הסכמי הלוואה, אלא שיער כי השיחה הראשונה בעניין התקיימה אחרי התשלום הראשון (ע' 10085-10083). גרסתו הכבושה, שאינה מתיישבת עם השיחה הנזכרת, לא נתמכה בכל ראיה ולא עוררה אמון.

הנה כי כן, רק לאחר שכבר שולמו שני סכומים ושולם כל שכה"ט לעוה"ד ולמגשרות, הזכיר שמעוני לראשונה את הנושא של הסכמי הלוואה.

ואולם, גם לאחר אותה שיחה לא דאגו פונטה ועופר שיערכו הסכמי הלוואה, לא בדיעבד ולא עם גורמים מאוחרים יותר.

יוער בהקשר זה שעופר לא סיפק כל הסבר להתנהלותו, גם אם לא קיבל הנחייה משמעוני, וזאת לאור הצהרתו בחקירה הראשונה כי לגבי הלוואה שלקח בעבר מדרור אלמלם, שהוא חבר קרוב, מצא לנכון לעשות בדיעבד הסכם הלוואה כי "אני אח של ראש העיר, תחת זכויות מגדלת אז רציתי לעשות הסכם" (ת/147 א' ע' 34).

יתרה מכך, התנאים שביקש שמעוני שיופיעו בהסכמי הלוואה הם תנאים שלא היה להם שום קשר להתקשרויות שבוצעו, ושמעוני כלל לא בדק מול פונטה את התנאים, ודי בכך שעם איש מהגורמים שנתנו את הכסף לא סוכמו תנאי ריבית, כפי שדרש שמעוני שיופיעו. נתון זה כשלעצמו מלמד על כך שמדובר היה במצג לשם המצג ולא בהלוואה שמתועדת בכתב בצורה מסודרת המשקפת את תנאיה.

137. אשר לשלושה הסכמי הלוואות שנמצאו ברשותו של פונטה בלבד (ת/108), מדובר בהסכמים שדבר קיומם מחזק את המסקנות הקודמות ביחס לתכליתם ליצירת כיסוי.

אחד מהסכמי הלוואה, עם יובל אסרף, אינו משקף כלל הלוואה או העברת כספים, שכן אסרף לא הלווה כספים (ע' 674-672) ואין על כך מחלוקת. עצם קיומו בנסיבות אלה מצביע על הקלות שביצירת תיעוד כוזב לשימוש עתידי בשעת הצורך.

הסכם הלוואה נוסף, עם סופר, אף לגביו אין כל ראיה שהוא משקף העמדת כספים מצד סופר, שלא העיד, ואני מפנה למסקנותיי לעיל בנושא זה. יוער שהמסמך חתום על ידי פונטה בלבד, ואין כל אינדיקציה לכך שיצא מחזקתו.

הסכם הלוואה השלישי, מאוחר יותר, הוא ההסכם עם מילר, שאל נסיבותיו אדרש באישום השלישי.

אציין כי אין מדובר בשלושת המסמכים היחידים בתיק זה שאינם משקפים את המציאות, שכן לפי עדות עופר הוא קיבל מדרור אלמלם הלוואה בסך 80,000 ₪, בהתאם להסכם הלוואה ב – 1.10.14 (ת/682), הגם שבמציאות הלוואה נלקחה זמן רב קודם לכן (ת/71 א' ע' 115).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בנוסף, הסכם השיווק ביעדים אף הוא אינו משקף את המציאות, ולכך אדרש באישום הראשון.

חוסר התעניינות מצד שמעוני בפרטי ההתחייבויות שלטענתו נלקחו כהלוואות

שמעוני לא הביע כל התעניינות חוזרת בהתחייבויות, סכומן, תנאיהן ומועדי החזר, ולא ביקש בשום שלב לעיין בהסכמי ההלוואות שלטענתו סבר שמגבים את הכספים, וזאת חרף האזהרות המפורשות שקיבל לדבריו במסגרת ייעוץ משפטי.

.138

אשר למעמד הכספים, שמעוני חזר וטען בחקירותיו ובעדות שכל הכספים שקיבל הם הלוואה, שהוא אמור להחזיר. שמעוני התקשה להסביר כיצד עד למעצרו לא החזיר דבר, הגם שהיחסים עם רויטל השתפרו.

ודוק, אם אכן ראה שמעוני בתשלומים משום הלוואות, ואם אכן דרש, למצער בסוף חודש אפריל 2015, שייערכו הסכמי הלוואות פורמליים עם ריבית כמקובל בשוק, אזי התמיהה כיצד שמעוני לא התעניין כלל בתוכן ההסכמים, ובעיקר בסכומים שיידרש להחזיר והמועדים בהם יהיה זקוק לכסף, אינה ניתנת לפתרון.

זאת, משום שלגרסת שמעוני הוא לא היה מעורב בשום היבט של לקיחת הכסף, כך שממילא לא ידע ולא יכול היה לדעת מהם תנאי החזר שסוכמו ביחס לכל סכום וסכום, אלא אם שאל ובירר.

הטענה שדובר על כך שפונטה והוא יישבו בעתיד בצורה מסודרת ויבדקו את כל הנתונים, במועד אמורפי ולא מוגדר שלא נקבע ביניהם, כשחלפה שנה וחצי ממועד התשלום הראשון וכשלושה חודשים ממועד התשלום האחרון, וטרם נמצאה העת להתיישב ולהתעדכן, היא פשוט בלתי מתקבלת על הדעת ובלתי אפשרית.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

נושא גיוס הכספים ומקורות המימון – סיכום ומסקנות

139. מן הראיות שנסקרו מתחייבת המסקנה ששמעוני היה מודע לגיוס הכספים מדרור אלמלם, דוד וללו שמעוני, מדני עמנואל ומהוריו של פונטה. כמו כן היה מודע לגיוס כספים ממגנזי ומיחאל.

לצד זאת, שמעוני היה מודע ליחסים העסקיים שבין עופר לדויד, לכך שהכנסותיו של עופר מקורן בדויד, ולכך שבשל הפעילות מול דויד, יש לעופר כספים. שמעוני לקח מעופר כספים הן את התשלום עבור שכה"ט בתחילת דצמבר 2014 והן את הסכומים בחודש מאי 2015.

מעמדם של פונטה ועופר בהקשר של ענייני העירייה

140. עד כה נדרשתי ליחסי שמעוני, עופר ופונטה, בעיקר בהיבט של פנייתו של שמעוני אל השניים כדי שיגייסו עבורו את הכספים לצורך הסכמי הפיצוי. במסגרת ניתוח היחסים בין השלושה עלו בבירור הקשרים הקרובים, יחסי האמון והביטחון של שמעוני בדיסקרטיות של השניים אותם שיתף בענייניו הרגישים ביותר.

בין השלושה התקיימו גם יחסים הדוקים בהקשרים של הפעילות הפוליטית המוניציפלית בעיקר, אך גם הארצית ובנוגע לענייניו של שמעוני כראש העירייה. עופר ופונטה ליוו את שמעוני בשתי מערכות הבחירות, תמכו ויעצו והיו במגעל הקרוב ביותר אליו. עופר ופונטה הכירו היטב את הנפשות הפועלות הן בפוליטיקה המוניציפלית והן בעירייה. שניהם היו ביחסי קרבה עם המנכ"ל סופר, עוזר ראש העיר רועי שוורץ, יגאל גואטה הנהג. עופר הכיר כתושב העיר בעלי תפקידים בכירים בעירייה.

עופר ופונטה ליוו את פעילות שמעוני כראש עיר ואת מהלכיו בענייני העירייה בהקשרים שונים בעת שהוא נזקק לעזרתם והייתה להם מעורבות בענייני העירייה.

בין השלושה ביחד ולחוד הייתה תקשורת בנושאים הללו, שכללה שיחות טלפון, מסרונים ומפגשים. רבות מהשיחות ביניהם הן שיחות קצרות, ענייניות, עוסקות בנושאים הדחופים שעל הפרק, כשניכר שעופר ופונטה מתחשבים בעומס המוטל על שמעוני.

אעיר שבמסגרת האינטימיות, הקשר הארוך ואינטנסיביות התקשורת, התפתחה בין השלושה מערכת כינויים לדמויות בעירייה. בנוסף, אישרו שמעוני עופר ופונטה שדיברו ביניהם בקודים על נושאים מסויימים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בנוסף, עופר הגיע לא מעט לבניין העירייה לבקר את שמעוני, סופר, עוזריו של שמעוני ואחרים (ע' 4183, ת/359 שו' 47-48).

עופר השתמש במעמדו כאח של ראש העיר לקידום עניינים בעירייה

לאחר בחירתו של איתמר שמעוני לראשות העיר לא היה לעופר שום תפקיד רשמי או לא רשמי בעירייה, ולא היה אמור להיות לו שום מעמד רשמי או לא רשמי בעירייה.

.141

והנה, עופר יצר לעצמו מעמד של "אח של ראש העיר". הוא הציג את עצמו כך (ע' 1879, 3688). הוא היה מזוהה באופן כזה (ע' 1798). הוא אפשר זרימה של פניות אליו מצד תושבים, ומצא לנכון להתערב בענייניהם (ע' 7546, 7609, 8343, 8532) ולא לומר להם שאין לו תפקיד, אין לו מעמד ואין לו יכולת וזכות להתערב.

אכן, בעיר אינטימית כמו אשקלון, שבה לפי הראיות שנשמעו "כולם מכירים את כולם" לא ניתן לצפות שלא יהיו פניות של תושבים לעופר בתקווה לקבל פרוטקציה, ויתכן שאישיותו החברתית של עופר, כמו גם תיאור העדים שהוא אדם טוב לב, הקשו עליו לומר לא, ואולם דומה שעופר הפיק לעצמו הנאה מהמעמד שרכש ועשה בו שימוש לא רק למטרת עזרה נקודתית לתושב זה או אחר.

עופר שהיה מודע לכך שהוא "אח של ראש העיר, תחת זכוכית מגדלת..." (ת/147א ע' 34), עשה שימוש במעמדו כאחיו של ראש העיר גם בפניות שונות לגורמים בעירייה וגם בפניותיו לסופר בהקשרו של דויד.

לעופר הייתה גישה למסדרונות העירייה, הוא הרבה לפקוד את משרדי העירייה, באופן מוצהר למטרות חברתיות של מפגש עם מכרים, אך בפועל במהלך ביקוריו פנה אל גורמים שונים, הציג את עצמו בפני אלה שלא הכירו אותו כאחיו של ראש העיר, כאמור, וערך בירורים ובדיקות.

בהקשר זה יש משמעות לדיווח שקיבל שמעוני מהעיתונאית קרן אזולאי שעופר נשמע מבטיח לפלוני עבודה בעירייה (ע' 6185).

עופר פנה ליובל זוזט בעניין העברת תלמידים ממוסד חינוכי אחד לאחר (ע' 1879)

עופר פנה לללו אנקה בנוגע לענייני רישוי עירוניים, נושא אליו אתיחס בהמשך בהרחבה.

בנוסף, פנה עופר לפוקס, שלא קישר בינו לבין שמעוני, והציג את עצמו בפניו כאח של ראש העיר (ע' 3688).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

קיצורי הדרך שנבעו רק או גם בשל מעמדו כאח ראש העיר, היוו מבחינת עופר חלק בלתי נפרד מאופן התנהגותו בענייני העירייה.

142. אציין בהקשר זה ששמעוני מסר שברורה לו הבעייתיות בפנייה מצד אח של ראש העיר לעובדי העירייה (ע' 7055).

עו"ד רווח ציינה שמדובר בהתנהלות לא תקינה שהיא לא הייתה מודעת אליה (ע' 4274).

בנוסף, לאור הקשר האישי הקרוב הייתה לעופר דלת פתוחה וישירה לסופר (ת/359 שו' 38), וכמובן לאחיו איתמר שמעוני, והוא שוחח עמם בחופשיות ובתכיפות על עניינים שלעופר לא היה אמור להיות כל קשר אליהם.

מעמד פונטה והשפעתו על נושאים עירוניים

143. פונטה אינו מאשקלון, וכעולה מדבריו באחת השיחות עם עופר, הוא לא אוהב להגיע לארועים עם אשקלונים ולהתערבב איתם. למרות היותו איש פרטי, שלא היו לו עסקים באשקלון, היה פונטה מוכר וידוע בעיר.

פונטה הוכר כאיש אמונו של שמעוני, יד ימינו, יועצו, הלוחש באוזנו והכותל שלו.

בתשובתו לאישום ובעדותו הכחיש פונטה את מעמדו הנטען וכן טען שמיעט להיות במשרדי העירייה.

עם זאת, פונטה עצמו אישר כי מעמדו כמקורב מאד לשמעוני היה ידוע לכולם (ע' 9630), והראיות מצביעות על כך שמעמדו חרג מ"כתובת" לאזרחים שביקשו להגיע לבכירי העירייה באמצעותו.

מילר, בחר לתאר את פונטה כ"מייקל ג'ורדן של אשקלון" (ת/54 ב ע' 42).

בנוסף, תיאר ריימונד פולט, שעבד בתפקיד בכיר בחכ"ל באשקלון, כי לאחר שלא הצליח לקבוע פגישה עם איתמר, פנה לעזרת פונטה על מנת שזה ידבר עם איתמר, בנושאים הקשורים למילוי תפקידו של פולט והפרויקטים שמקבל לביצוע בחכ"ל. עוד ניתן ללמוד על מעמדו של פונטה מדבריו של רוני מהצהרי לודידי בדבר פנייה לפונטה על מנת לקדם פגישה עם איתמר (ת/422), וכן מפנייתו של דויד אל פונטה בעניין הפרסומים (ת/723 ע' 44-46).

כמו כן, עלה מהודעתה של מזכירתו של סופר, גלית כהן כי לפונטה הייתה דלת פתוחה אצל סופר והוא הרבה לבקר בקומה הרביעית – קומת מנכ"ל וראש העיר (ת/359 שו' 44).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

144. יצוין כי שמעוני היה מודע היטב למעמד של פונטה, והוא התייחס אליו בחקירה כדמות מוכרת באשקלון על רקע קרבתו אליו. על רקע זה אישר קיומן של פניות מצד אנשים שונים לפונטה בנושאים שונים, וזאת חרף העובדה כי לפונטה אין מעמד בעירייה (ת/132א ע' 27 ואילך).

בעדותו הגדיר שמעוני את פונטה כאדם שנחשב באשקלון מקורב אליו, אם כי לטענתו פונטה לא הגיע בקביעות לאשקלון, והגיע מעט פעמים לעירייה, כפעם פעמיים בלבד, ולא ידוע לו אם הגיע פעמים רבות נוספות לעירייה לבקר את סופר, גלאס, אפי מור, מנהלות הלשכה, והעוזרים שלו שכולם הכירו אותו.

סיכום ביניים

145. סיכומו של דבר, מהראיות עלה מעמדם הברור של עופר ופונטה כמקורביו של שמעוני, והם זוהו כגורמים פעילים ומניעים, אשר פנייה אליהם גורמת לפתיחת דלתות ולקיצור דרך אל שמעוני ואל מקבלי ההחלטות הרלבנטיים בנושא, והם אכן פעלו מול שמעוני או גורמים מקורבים. למעמדם זה יש חשיבות בהקשרו של מרכיב התמורה והטענות למעורבותם בפעולות לטובת דויד, מגנזי ומילר.

מעמדו של סופר כמנכ"ל ואופי מעורבותו בפרשה

146. בטרם סיום החלק הכללי של הכרעת הדין, מן הראוי לעמוד על מעמדו של סופר, מנכ"ל העירייה, והעד ששני הצדדים בחרו לא להביא לביהמ"ש.

השלישיה שמעוני, עופר ופונטה, היו בקשר הדוק גם עם סופר, שהיה אף הוא פעיל במערכות הבחירות של שמעוני. שמעוני בחר בסופר כמנכ"ל העירייה, משרת האמון הקרובה ביותר בעיר. בין סופר לשלושה התקיימה מערכת שיחות שוטפת ואף הוא היה שותף לכינויים ולדיבור המרומז.

אעיר שכתב האישום מייחס לסופר תפקיד במעשים הפליליים ומעורבות במתן התמורה מצד שמעוני, ביחד עם עופר ופונטה. בנוסף, במהלך שמיעת הראיות נזכר שמו של סופר על ידי עדים רבים כגורם פעיל, בעל חשיבות שהיה מעורב בהתרחשויות רבות, והוצגו ראיות שסופר הוא צד להן ומעורבותו ניכרה לעיין.

סופר שנמסר שנחקר כחשוד והיה עצור, לא העיד, גרסתו לא נשמעה, והוא לא התייחס לכל מה שתואר בהקשרו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

המאשימה לא האשימה את סופר בדבר, ובחרה לא לרשום אותו ברשימת עדי התביעה וממילא לא להעידו. כידוע, צד שנמנע מהעדת עד שאמור להיות רלבנטי לטענותיו, מסתכן בהשלכות הראייתיות של התנהלות זו.

בכל הנוגע לטענות המאשימה ביחס למעורבות סופר בפעילות העבריינית כפי שהן באות ליד ביטוי בכתב האישום, עובדת אי זימונו של סופר על ידי המאשימה פועלת לחובתה, ולא ניתן לעשות שימוש לתוכן בראיות שמקורן בסופר. בנוסף, בהעדרו של סופר קיים קושי ממשי מובנה להבחין ולבודד בין תקשורת ופעולות של סופר מול השלושה ומול אחרים שנעשתה בכשירותו כמנכ"ל העירייה, לבין תקשורת ופעילות שנעשתה בכשירותו כמקורב לשמעוני, לבין פעילות שלו, ככל שהייתה כזו, כמי שנטל חלק כטענתה של המאשימה בהתנהלות העבריינית בהיבטי התמורה הנטענת.

.147

בהקשר זה אני לוקחת בחשבון את העובדה שתפקיד של מנכ"ל, נגזר לא מעט מאישיותו של המנכ"ל, וסופר תואר בין היתר על ידי תומר גלאם, הילה רווח, אריק ברששת ודוד ירון כמנכ"ל דומיננטי ביותר, מעורב לפרטי פרטים ויורד לרזולוציות (ע' 3989, 4332, 4512, 4673).

אכן, בהקשרם של האישומים הקונקרטיים נשמעו עדויות בדבר התערבות חריגה, יוצאת דופן, לא מקובלת של סופר בהקשרים שונים, והתנהלות זו היא בהחלט רלבנטית בהקשר של האישומים שלפניי בהיבטי התמורה, כאמור. עם זאת, בהעדרו של סופר, ומשלא ניתנה לו האפשרות להסביר את התנהלותו ולהתייחס לטענה שהיא חריגה, והכל משום שלא זומן כעד מטעם התביעה, לא אקבע בעניינו ממצאים על סמך עדויות עובדי העירייה.

למען שלמות התמונה, ובהקשרן של התייחסויותיי לעיל לסופר, והתייחסויות נוספות לצורך בשמיעת גרסתו הנוגעות לאישומים הקונקרטיים, אחזור ואדגיש שאותו עד יכול להיות רלבנטי לשני הצדדים, ובמקרה כזה ההשלכות הראייתיות של אי זימונו חלות לחובת שני הצדדים, כל אחד בהקשר לנושאים שמצופה היה שיעיד את העד בהקשרם. בהתאמה צינתי בחלק הכללי את הנושאים לגביהם מצופה הייתה ההגנה לזמן את סופר לביסוס תשתית ראייתית לטענותיה ואת ההשלכות לחובת ההגנה של אי זימונו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

אישום ראשון

ליבת המחלוקת

148. האישום הראשון, בו מואשמים איתמר שמעוני, עופר ודויד, הוא האישום המרכזי מבחינת היקפו, משכו ואופיו.

מרבית העובדות באישום הראשון אינן במחלוקת ועיקר המחלוקת נסוב סביב משמעותן.

לטענת המאשימה, התנהלות המעורבים, ובראשם הנאשמים באישום זה: שמעוני עופר ודויד, היא במסגרת מערכת יחסים מתמשכת של תן וקח בין ראש עיר, עובד ציבור, במישרין ובאמצעות אחריו, לבין יזם הנוזק לו במסגרת תפקידו, כשמעשי הצדדים נעשים במסגרת זו ובהקשר זה.

לטענת ההגנה, התנהלות המעורבים מבטאת התנהלות רגילה ומקובלת מצד שמעוני כלפי יזמים באשקלון, ומצד דויד כתושב עיר המרוצה מפעילות ראש העיר, וכיזם העומד בקשר שגרתי עם העירייה, כשהקשר הכספי בין עופר לדויד הוא עסקי גרידא, וההתנהלות הכוללת בין דויד לעופר נובעת מיחסי הקרבה, החברות והקשר האישי ביניהם ולא מטעמים אחרים.

תמצית האישום

149. בהתאם למפורט בכתב האישום, התקיים בין שמעוני לדויד קשר מושחת ויחסי שוחד, במסגרתם דויד נתן לשמעוני טובות הנאה כספיות ואחרות ושמעוני פעל לקידום ענייניו של דויד באשקלון.

על פי הטענה, טובות הנאה לשמעוני ניתנו באמצעות עסק התיווך של עופר והקשרים העסקיים עמו, כשלטענת המאשימה סך התקבולים שקיבל עופר מדויד המגיעים לכ – 366,000 ₪, מהווים מתת מושחתת שניתנה כולה בשל מעמדו ותפקידו של שמעוני.

בנוסף, ניתנה לשמעוני טובת הנאה לא חומרית בדמות רכישה והשבתה של אתר אינטרנט "אשקלון 10", שביקר בשיטתיות את פעילות שמעוני והעירייה.

התמורה על פי הטענה התבטאה בפעילות שמעוני, כמו גם עופר, פונטה, סופר ואחרים לקידום האינטרסים של דויד, אשר כללו פרויקטים יזמיים שטופלו מול העירייה, הקצאה של שטחי פרסום במקומונים וטיפול בענייני רשת המרכולים האחים דויד.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

עוד נטען כי במתן ולקיחת טובות ההנאה הכספיות, ובהסוואתן כדמי תיווך, בוצעו עבירות הלבנת הון במטרה להסתיר את מקור הכספים.

150. אשר לתקופה הרלבנטית לאישום, הרי שבעוד שבחלק הכללי לכתב האישום הוגדרה התקופה ממועד בחירתו של שמעוני כראש העיר ועד להתפוצצות הפרשה, טוענת ההגנה שבמסגרת טענות מקדמיות והבהרות שנתנה המאשימה, היא תחמה את תחילת התקופה לאוקטובר 2014. לאור העובדה שהטענות המקדמיות נשמעו בפני המותב הקודם, ביקשתי את התייחסות המאשימה, שהשיבה שתגובתה בשעתו כללה טעות הקלדה ולא חל שינוי מהגדרת התקופה בכתב האישום. על פניו תגובתה נראתה אפשרית, מה גם שבתשובה לאותה תגובה בפני המותב הקודם, התייחסה ההגנה לאחר התגובה למועד הנקוב בכתב האישום, כך שלכאורה הדברים היו ברורים להגנה באותה עת. עם זאת, במהלך שמיעת הראיות, כעולה מהפניות ההגנה, התייחסה המאשימה למועד שבטעות ההקלדה הנטענת כמועד הרלבנטי, וחשוב מכל בסיכומיה, ציינה המאשימה שהתקופה הרלבנטית היא מיום 1.10.14, ולא נראה שמדובר בטעות הקלדה נוספת. כך או כך, בין אם הצמצום של התקופה הרלבנטית נעשה בהיסח הדעת, ובטעות ובין אם לאו, מקובלת עליי טענת ההגנה, שבנסיבות אלה הסתמכות ההגנה על התקופה הרלבנטית המצומצמת היא בעלת נפקות.

מבלי למעט מן האמור, לאור התוצאות אליהן הגעתי בסופו של דבר, אין לנתון זה משמעות יתרה והשפעה של ממש על ההכרעה.

לשמעוני ולעופר מיוחסת עבירת לקיחת שוחד בצוותא חדא, ולדויד מיוחסת עבירת מתן שוחד.

תשובת הנאשמים

151. כאמור כופרים כל הנאשמים במיוחס להם.

במענה לאישום הכחיש שמעוני את כל רכיבי המתת המפורטים בכתב האישום.

כמו כן הכחיש את כל רכיבי התמורה המפורטים, תוך שטען שבהתאם למדיניות העירייה בהנהגתו רצה לקדם פרויקטים "תקועים" כדי לפתח את העיר, זאת בדומה לפרויקטים אחרים שביקש שימצא פיתרון חוקי להגבלה שמנעה את המשך בנייתם. בנוסף, ציין שמעוני כי בהתאם למדיניות שלו כינס ישיבות מול יזמים שבהן התקיימה הצגה ראשונית של הפרויקט בנוכחות כל הגורמים הרלבנטיים ולאחריה נמשך הטיפול על ידי גורמי המקצוע המוסמכים בעירייה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

עופר שלל לחלוטין קיומו של מתת מכל סוג, טען כי כל עסקאות התיווך הן אותנטיות ואישר כי עסקאותיו של דוידי היו את החלק הארי מהיקף עבודתו של משרד התיווך. אשר למעורבותו בענייני העירייה, טען כי היו פניות חוזרות ונשנות מטעם תושבים שחשו מקופחים בנושאים שונים, ופנו אליו על רקע היותו אחיו של ראש העיר, והוא מצדו ניסה לסייע על ידי פנייה לגורמים בעירייה.

דוידי טען כי בינו לבין עופר שררו יחסי חברות, ובמקביל ביצע מולו עופר עסקאות תיווך שונות וכשרות, בגינן שילם לו דוידי, כשלא היה מדובר בהסוואה של העברת תשלומים לטובת שמעוני. הוא שלל כי עסקאות התיווך ורכישת המקומון "קול אשקלון" ואתר האינטרנט "אשקלון 10" הם חלק ממערכת יחסים של "תן וקח" בינו לבין שמעוני. דוידי טען שפעל וקיבל החלטות עסקיות במסגרת עסקיו ולא נתן שוחד לשמעוני ו/או עופר. דוידי הדגיש כי כל התנהלותו מול גורמי העירייה הייתה בתום לב ובהתאם למקובל ולא בוצעו פעולות מצד שמעוני הקשורות בתפקידו לטובת דוידי מכוח מערכת יחסים פסולה.

ניתוח הראיות

קווים לדמותו של דוידי היזם

דוידי הוא תושב אשקלון, איש עסקים ידוע בעיר, יזם נדל"ן שכל עיסוקו באשקלון. בנוסף, דוידי שותף ברשת מרכולים משפחתית "האחים דוידי" שמנהל אחיו יוסי והוא עסק בהפצה ובחלוקה של עיתונים ושל פרסומים בעיר.

152.

על אופיו של דוידי האדם, בעיקר בהקשר של דוידי היזם ואיש העסקים, ניתן היה ללמוד גם מתיאורו של דוידי את עצמו, גם מההתרשמות ממנו במהלך שעות רבות מאד של עדות וגם מהשיחות והמסרונים שנקלטו במהלך האזנות הסתר. דמותו של דוידי, בהקשרים אלה, כפי שהצטיירה, היא של מי שאינו איש רעים להתרועע, הוא מאד ענייני ותמציתי, מציג דרישות ומצפה לפעולות מיידיות, סומך מאד על חושיו העסקיים, ומקבל החלטות לפיהם, בעל דרגת מעורבות גבוהה ושליטה בפעילות של העסק.

בהתאם לעדותו של דוידי, למתואר על ידי רוני מהצרי, חברו הקרוב של דוידי ויועצו העסקי (להלן: "מהצרי") ולראיות (ת/732), היו לדוידי שורה ארוכה של פרויקטים גדולים ומשמעותיים באשקלון בתקופה הרלבנטית וכן תכניות לפרויקטים נוספים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בין הפרויקטים נמנים אלה המוזכרים בכתב האישום: בניין פאר ברחוב הנשיא, המכונה גם סיטי טאוור (להלן: "פאר"), בו המתין דויד ל שחרור ההיתר ופתרון בעיית כופר החנייה, וכן עמדו על הפרק נושאים של שינוי שימוש בקומה ובקשה להיתר לקומות נוספות וכן נושא של עיבוי עמודים. בנוסף, בניין אביאל, המכונה פרויקט סילו ברחוב צה"ל (להלן: "סילו"), וכן מגרש המכונה שוויצריה הקטנה בשדרות ירושלים עליו ביקש דויד לבנות קומת מסחר ושני מגדלי מגורים עם 42 דירות בשטח של 8,000 מ"ר (להלן: "שוויצריה הקטנה").

לדויד היו פרויקטים נוספים שכללו: מבנה מסחר ומשרדים ברחוב ש"י עגנון שניתן לו היתר ב-2014 ודויד התעתד להגיש עד סוף 2014 בקשה להיתר לתוספת קומה, דויד סנטר, מבנה מסחרי שדויד התעתד להגיש בקשה להיתר לשתי קומות נוספות. בנוסף, פרויקטים בהליכי רישוי - מפעל קייטרינג בצומת אשקלון, מבנה בזק מבנה משרדים, צה"ל סנטר.

דויד אישר שבאותן שנים הייתה הרבה פעילות בתחום הרישוי, כשמטבע הדברים היה דויד מצוי בקשר שוטף ותכוף עם הגורמים המקצועיים בעירייה.

דויד שהוביל לבדו את פעילותו היזמית ושלט בה, היה מתוסכל לא פעם מהבירוקרטיה הכרוכה בקידום הפרויקטים בהיבטי הרישוי, ושאף לפשט, לקצר ולקדם את הליכי הרישוי וקבלת ההיתרים.

.153

דויד חווה תחושה מתמשכת שהגורמים המקצועיים בעירייה מתנכלים לו. מהצרי תיאר ששמע מדויד על כך שלא ממהרים לטפל בבעיות שלו ותחושה שהמהנדס לא עוזר לו (ע' 3660, 3662, נ/102). בהמשך שמעו על כך גם עופר (ע' 7614), סופר, משה פוקס (ע' 4199-4198), עו"ד הילה רווח (ע' 4396-4397) ותומר גלאם (ע' 4154-4150).

מטעם דויד הוצהר שאין כוונה לטעון שהייתה התנכלות כלפי דויד (ע' 8527), ואכן, לא נטענה טענה כזאת, ולפיכך, אין צורך להרחיב בנושא (בפרק התמורה אתיחס לטענת ההתנכלות בהקשר לטענות של שמעוני על הצורך בהתערבות בגלל מחדלי הגורמים המקצועיים). במאמר מוסגר, אעיר שלא התרשמתי מהתנכלות אישית לדויד או לפרויקטים שלו מצד גורמי המקצוע, וכשדויד התבקש לפרט על מה הייתה מבוססת תחושתו, התקשה לתת דוגמאות ואישר שבקשר למרבית הפרויקטים לא היו לו טענות להתנכלות (ע' 8548, 8606-8607). עובדה זו לא הפחיתה מהחווייה האישית הסובייקטיבית שלו שתהליכי האישור והרישוי מתנהלים בצורה מסורבלת ואיטית ומהתחושה האמוציונלית שהמהנדס לא בעדו.

בנסיבות המתוארות של ריבוי פרויקטים מצד אחד ותחושה של התנכלות או סרבול ואיטיות מצד שני, מתבקשת המסקנה שמבחינת דויד הייתה חשיבות לקשר טוב עם האחראים על מקבלי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

ההחלטות בעירייה ובראשם ראש העיר. דויד אישר שמבחינת אופיו הוא בדרך כלל בסדר עם כולם, ובמיוחד הוא רוצה להיות בסדר עם ראש העיר (ע' 8506).

יחסי דויד ושמעוני עובר לבחירתו של שמעוני כראש העיר

154. בין דויד לשמעוני לא היה קשר אישי, ואף לא קשר של תמיכה פוליטית, ועל אף שדויד היה בקשר אישי עם עופר, לא גרמה עובדה זו להתקרבות כלשהי בין שמעוני לדויד, כשבמהלך השנים הקשר ביניהם היה נימוסי וקורקטי במפגשים אקראיים.

דויד כתושב העיר וכאיש עסקים היה מעורב בדרגה כזו או אחרת בבחירות המוניציפליות והמועמדים חפצו בתמיכתו.

באף מערכת בחירות לא תמך דויד בשמעוני.

הוא תמך בבני וקנין, יריבו של שמעוני. בהתאם לעדות דויד במהלך תקופת הבחירות נפגש עם שמעוני לבקשת האחרון שהציג לו את החזון שלו לעיר וניסה לשכנעו לתמוך בו. דויד נותר תומך של וקנין.

דויד העסיק את מהצרי, ראש העיר אשקלון עד שנת 2008, שהיה אדם מאד קרוב אליו. מהצרי תיאר את יחסיו המתוחים עם שמעוני. מעדות דויד עלה שבסמוך ליום הבחירות ביקש שמעוני לעשות שימוש בקרבת דויד למהצרי כשנודע לו שרעייתו של מהצרי עתידה לנאום בכנס בגנותו. דויד אמנם תיאר שפנה למהצרי, אך הוא לא הצליח למנוע את הנאום (ע' 8494-8495). שמעוני אישר את הדברים, כולל את העובדה שהעביר לדויד את ההזמנה לכנס (נ/172, ע' 5772-5773). עובדה זו גם היא יש להניח לא הוסיפה ליחסים בין השניים.

יחסי דויד וגלאם

155. דויד תיאר שתמך בבחירות 2013 למועצה בסיעה של גלאם. שמעוני וגלאם התמודדו בסיעות שונות, ודויד ציין שיחסי שמעוני וגלאם ידעו עליות ומורדות. דויד ציין שהקשרים שלו עם גלאם קרובים והיחסים מצויינים.

גלאם נבחר כמ"מ ראש העיר ושימש כיו"ר ועדת המשנה לתו"ב.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בחלופת מסרוניס מיום 1-2.2.14 בין דויד למהצרי, יש ביטוי לקשר הקרוב של דויד עם גלאם לאחר בחירות 2013. כעולה מתוכן הדברים, דויד פגש את גלאם, הרשה לעצמו לנזוף בו, ציפה ממנו לפעול מול שמעוני ולדאוג להכנסת עניינים מסויימים לדיון בוועדה, והתאכזב מהתוצאות, ושיתף את מהצרי בתחושה שגלאם לא מתאמץ מספיק למרות שדויד עזר לו להבחר וגלאם חייב לו (נ/219).

בעדותו התייחס דויד למקטעים אלה מתוך המסרוניס, אישר שהיה בקשר טוב עם תומר גלאם ופנה אליו בנושא, ושיער כי מהצרי הבין שדויד היה בקשרים טובים עם תומר גלאם (ע' 8495-8497).

מהצרי מסר בהודעתו כי דויד התכוון לכך שתומר גלאם יבקש משמעוני להכניס את הנושא לוועדה וכי הוא לא יודע אם בסופו של דבר הדבר קרה. ביחס לדבריו לדויד כי "תומר צריך להתאמץ יותר", השיב כי יודע שדויד עזר לגלאם בבחירות, אך הוא לא יודע במה (ת/442 ע' 9).

אציין שבחילופי הדברים עולה הקשר ההדוק, מבחינת הציפייה של דויד, בין עזרה מצדו, במקרה של גלאם עזרה להבחר למועצה, לבין ציפייה של דויד בעקבות זאת למאמץ של גלאם לקידום ענייני דויד, באופן שמלמד על הלך הנפש של דויד בנושא באופן כללי, כפי שהוא בא לידי ביטוי באופן אונטני מול איש סודו מהצרי.

בנקודת הזמן של תחילת שנת 2014, אם כן, התאכזב דויד ממידת הירתמותו ופוטנציאל השפעתו של גלאם על קידום הנושאים שחשובים לו והתרשם שאין די בגלאם.

הבנת דויד בתחילת כהונת שמעוני שיש חשיבות בהידוק הקשר עם שמעוני

156. סיסמת הבחירות של שמעוני נגעה להסרת חסמים ליזמים, ולאחר שנבחר הוא ערך מפגשים עם כלל היזמים, בהם חזר על אותו עקרון והתייחס לאור ירוק שינתן מצדו לקידום יוזמות שיתאימו לחזון העיר (ע' 8500).

ללא קשר לשאלה אם האור הירוק מצד שמעוני היה בעל ערך אופרטיבי מבחינת קידום והשפעה על הליכי הרישוי, הרי שבפני היזמים הוצג שראש העיר הוא בעל דעה ובעל השפעה על מה שכונה הסרת חסמים, היינו יש לו מעורבות בהליכי האישור והרישוי. ואכן, בעדות ציין דויד שהתרשם מסיסמאות הסרת החסמים, מכינוס היזמים ומהאור הירוק (ע' 8499).

157. באותה תקופה, בסמוך לאחר בחירתו של שמעוני, כשדויד המתין להיתר בפאר, לאחר שהבקשה להיתר בפאר כבר הייתה בוועדת משנה עובר לבחירות (ת/426 מסמכים 54-55), נדחתה הכנסת הבקשה לוועדה מעת לעת בהוראת שמעוני.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

מתוך עיון בתיק פאר, עולה שב – 21.11.13 נשלח מייל בתוך העירייה ממהנדס העיר לפיו ראש העיר ביקש לא להכניס את הבקשה לוועדה שכן הוא רוצה ללמוד את הנושא. ב – 16.12.13 נשלח מייל נוסף ובו הנחיית ראש העיר שלא להכניס את הבקשה לוועדה הקרובה (מסמכים 48-49 בת/426).

ב-31.12.13 מתועדת התכתבות פנימית בעקבות טענה של המוכר בפרויקט פאר משה חגי' שהבקשה להיתר לפאר (שלפי החוזה עם דוידי הוא היה מחוייב להוציא את ההיתר) הורדה מסדר היום ללא כל פרוטוקול שמסביר זאת, ודרישה לקבל הסבר כתוב או שהבקשה תוכנס לוועדה הקרובה (ת/426 מסמך 51).

דוידי תיאר בעדותו שלא הבין למה הנושא מורד פעם אחר פעם מסדר היום, ולא הבין אם שמעוני מנסה לפגוע בו או בחגי' והוא שלח את גלאם לברר את הנושא (ע' 8496).

158. לאחר שגלאם ערך בירור, הנושא לא נפתר, ובחילופי המסרונים בין דוידי למהצרי מיום 14.2.2012-1 דוידי היה מוטרד מהשאלה אם העניין ייכנס לוועדה. הוא כתב למהצרי שדרש מגלאם להכנס לשמעוני ולקבל ממנו תשובה ברורה אם הוא מתכוון להכניס את הנושא לוועדה (נ/219). מיומן ראש העיר עולה שליום 14.2.3 נקבעה פגישה עם הגורמים המקצועיים בעניין פאר (נ/139), ואולם ביום 14.2.2012 דיווח דוידי למהצרי שדיבר עם גלאם ואין פגישה (נ/219). מההקשר הכללי ברור שהכוונה היא לבקשה בעניין פאר.

בנסיבות המתוארות ברורה גם משמעות האמירה של גלאם לדוידי, לפיה **שמעוני מתנקם בו**, כשדוידי מסר למהצרי שלדברי גלאם שמעוני מתנהל כך בשל קשריו עם מהצרי. גלאם שהעיד לא נשאל לגבי משמעות דבריו חרף חשיבותם הרבה. לאמירה של גלאם ולשיתוף של מהצרי באותה אמירה באותו עיתוי, יש חשיבות לעניין ההבנה והתודעה של דוידי ולא לאמיתות תוכנה.

בעקבות המידע מגלאם בחן דוידי מול מהצרי **מה ניתן לעשות כדי לפתור את הבעיה מול שמעוני**.

מהצרי הגיב שאם זה המצב אז הבעיה היא פתירה, ויש לו רעיון שאינו מתאים להתכתבות ויש לדבר עליו פנים אל פנים.

דוידי מצדו העלה אפשרות של פנייה ל**פונטה**, והתייחס באותה נשימה לעלויות שיהיו כרוכות בכך, ובלשונו: **"זה יעלה לי"**. יצוין שלפי עדות דוידי באותה עת לא היו לדוידי ופונטה קשרים אישיים, לבטח לא חבריים, והפנייה המתוכננת היא בבירור לפונטה כאיש של שמעוני.

159. ביחס למרבית המקטעים, לא ניתנו הסברים על ידי דוידי ומהצרי בחקירותיהם וכשניתנו הסברים הם לא סיפקו פרטים נוספים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בחקירה כשנשאל דוידי למה התכוון כשכתב למהצרי "זה יעלה לי" והשיב שאין לו מושג מה הכוונה בדבריו, וכי מעולם לא היו לו ענייני כספים עם שמעוני או פונטה (ת/167א ע' ע' 55).

בעדותו במהלך החקירה הנגדית דוידי ניסה לספק הסברים לדבריו של מהצרי (ע' 8732-8733). דוידי טען ביחס לפונטה שהתכוון לכך שיצטרך להחזיר טובה, אך לא התכוון לטובת הנאה או לכסף, וממילא לא פנה בסופו של דבר לפונטה (ע' 8497-8498, 8732, 9214). מדובר בהסבר מתחמק ולא משכנע, כשלא הובהר באופן מניח את הדעת ההבדל בין טובה לטובת הנאה.

מהצרי לא נשאל בכלל על תכון המסרונים בעדות, לאחר שבהודעתו שהוגשה השיב שהוא לא יודע למה דוידי התכוון כשאמר שזה יעלה לו (ת/442 ע' 10).

בהתחשב בכך שחילופי הדברים ניתנים להבנה גם ללא התייחסות הדוברים אליהם, אין חשיבות של ממש להכרעה אם טענת אי הזיכרון מצד השניים מעוררת אמון, והטקסט הוא בעל משקל בהתאם לפשוטם של הדברים הכתובים בו בהתחשב בנסיבות, כשנעלה מכל ספק שבזמן אמת הבינו השניים האחד את דברי השני.

סיכום ביניים

כעולה מן המקובץ, בתחילת כהונתו של שמעוני המסר שקיבל דוידי הוא ששמעוני מבקש להתנקם בו, מסר שהתיישב היטב עם הוצאת הבקשה להיתר בפאר מסדר היום. בנוסף, קיבל דוידי את המסר ששמעוני מעורב בהחלטות לגבי קידום פרויקטים בדרך של מתן אור ירוק למיזמים שהוא בעד, ובה בעת הבין דוידי שהקשר הקרוב שלו עם גלאם אינו מספיק ואינו מניב את התוצאות המקוות.

בהבינו את הסיטואציה ביקש דוידי למצוא לה פתרון, כשלא ידוע מה היה הפתרון שהציע לו מהצרי, אולם ברור שדוידי ראה בפניה לפונטה ובפתרונות "שיעלו לו" כאמצעים אפשריים לפתרון הבעיה.

את התנהלותו של דוידי בתקופה הסמוכה, התנהלות שיש לה זיקה כזו או אחרת לשמעוני, יש לבחון גם לאורן של ההבנות האמורות, וכן בהתחשב באישיותו של דוידי ובאינטרסים היזמיים הרבים שלו בעיר.

.160

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

רכישת קול אשקלון – העברת מסר לשמעוני

161. אין מחלוקת שבאפריל 2014 רכש דוידי את המקומון קול אשקלון שהיה בבעלות שמעון בן חיים (להלן: "קול אשקלון", "בן חיים").

יצוין שמחקירת שמעון בן חיים במשטרה עלה שהעיתון השתמש ברישיון שהוציא סופר, ומיד לאחר הבחירות בן חיים שלח הודעה שסופר הפסיק לפעול כעורך של העיתון (ת/392 שוי 70). בן חיים הכחיש את מעמדו המהותי של סופר בעיתון בתקופת הבחירות, אך המסמכים מדברים בעד עצמם. דוידי עצמו ציין בעדותו שקול אשקלון היה ידוע כ"עיתון הבחירות של איתמר" (ע' 8619).

162. בהקשר של רכישת קול אשקלון, יש לבחון שלושה היבטים: האחד, עצם ההתעניינות של דוידי ברכישת מקומון, השני, עיתוי הרכישה של מקומון, והשלישי, הבחירה במקומון קול אשקלון.

ביחס לעצם הרצון להיות בעלים של מקומון, בהתחשב בכך שלפי הראיות היה דוידי במו"מ לרכישת המקומונים "סקופ" ו"סטאר" ובחן אפשרות לפתוח מקומון חדש, ולאור ההסברים העסקיים שפירט דוידי בעדותו, ובהם הרצון לפרסם את עסקיו באמצעי תקשורת מסוגים שונים, כמו גם הרצון להציע למפרסמים חבילת פרסום שיש בה אמצעי פרסום שונים, והעובדה שבבעלותו עסק להפצה, אני סבורה שהונחה תשתית ראייתית לביסוס המסקנה שרכישת מקומון עמדה בגדר האינטרסים העסקיים של דוידי.

מבלי למעט ממסקנה זו אני מוצאת לנכון להעיר שרכישה של כלי תקשורת מקומי על ידי יזם נדל"ן שכל עסקיו באשקלון, כשכלי התקשורת עתיד להביע ומביע עמדות לגבי פעילות העירייה והעומד בראשה, בה בעת שהיזם נזקק לעירייה בפעילותו השוטפת, צריכה להבחן בזהירות מירבית. זאת משום שהיא עשויה לנבוע מטעמים עסקיים גרידא, במנותק מהשיקולים הנוגעים לקשרי היזם והעירייה, אך היא גם עלולה לערב בשיקולים העסקיים, שיקולים נוספים הקשורים לאינטרסים היזמיים ואפשרות קידום באמצעות אמצעי התקשורת. הערה זו עומדת בעינה בין אם דוידי הוא היזם היחיד באשקלון שהוא בעלים של כלי תקשורת, ובין אם כטענת ההגנה, שלא הובאו ראיות לביסוסה, היה יזם נוסף באשקלון, תורגימן, שהוא בעלים של מקומון.

163. לעניין עיתוי הרכישה, דוידי לא הציג שום עובדות שיסבירו מדוע יזם רכישת מקומון דווקא בעת ההיא, כשבהתאם לתיאוריו, המשאים והמתנים בהקשר של רכישת מקומון התפרשו על פני שנים.

כפי שתיאר דוידי היוזמה לרכישת קול אשקלון באה ממנו (ע' 8619), כשלא ניתן להתעלם מתיאורו של דוידי שעופר היה החבר שתיווך וקשר בפנייה לבן חיים (ע' 8650) ומדברי עופר שהוא קישר בין השניים (ע' 7522), כשלנושא ההתקרבות בין עופר לדוידי אדרש בפרק הבא.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

השאלות הנוגעות לעיתוי הרכישה משתלבות גם עם השאלות המתעוררות בקשר למקומן שנבחר, "קול אשקלון", עיתון הבחירות של שמעוני כפי שהגדירו דויד, כאמור. דויד אמנם טען שבחר בקול אשקלון משום שיוסי אחיו הבחין בעלייה בביקוש אליו באותה תקופה, אך לטענה זו אין כל אישוש לא בנתונים ולא בעדות של יוסי דויד שלא זומן כעד הגנה. דויד לא הסביר מדוע בחר דווקא בקול אשקלון שלגביו קיבל בזמן אמת חוות דעת שליליות מגורמים מנוסים עמם נועץ (ע' 2190-2170, 2047). (2191).

164. בהעדר הסברים חלופיים לגבי העיתוי והעיתון, המסקנה המתבקשת היא שהעיתוי והמקומן המסוים שנבחר, מלמדים שניהם על רצונו של דויד להעביר לשמעוני בעת ההיא מסר ברור וגלוי, שיש בו הכרזה על פתיחת דף חדש ביניהם, על התקרבות ועל תמיכה בשמעוני.

תמיכה למסקנה האמורה באה מדברי דויד בעדותו בנוגע ליחסיו עם שמעוני לאחר שהלה הפך לראש עיר, ולחשיבות שראה בהפגנת תמיכה בשמעוני ראש העיר:

"רציתי שידע שאני סך הכל איתו אני לא, לא נגדו. אני גם חששתי שהוא יחשוב שאני רוצה להריץ אולי את רוני מהצרי..." (ע' 8503)

"אני די רציתי, די רציתי לרצות את איתמר כמו שאמרתי... הוא ראש עיר. אני חבר של עופר. מכבד אותו כאילו רוצה רוצה להיות בסדר איתו... זה משהו שאני בדרך כלל עם כולם, רוצה להיות בסדר. במיוחד עם ראש עיר..." (ע' 8505-8506).

דברי דויד, אמנם נאמרו ביחס לסיטואציה אחרת ומאוחרת, אך יש בהם כדי לבטא את הלך נפשו ותפישתו באופן כללי.

דויד גם אישר בעדותו שהוא ידע שמבחינת שמעוני יש חשיבות לנושא של התקשורת ועמדותיה כלפיו (ע' 9180).

165. ודוק, איני סבורה שיש צורך להכריע אם כגרסת דויד בעדותו לאחר בחירת שמעוני הוא התרשם מאד משמעוני ומעשייתו בעיר והפך לתומך שלו (ע' 8619-8618), כשרכישת המקומן התרחשה חודשים לא רבים אחרי כניסתו של שמעוני לתפקיד, או שמא כעולה מתגובתו לדברי גלאם לגבי העובדה ששמעוני מתנקם בו: **"אני שם עליו אתה יודע מה"** (מ/219), הבעת התמיכה הייתה כלפי חוץ בלבד, היינו רק במסרים שלו כלפי שמעוני. כך או כך מצביעות הראיות על החשיבות הרבה שייחס דויד לריצוי של שמעוני.

לא נעלמה מעיני העובדה שעובר לרכישה ביטא קול אשקלון עמדה אוהדת לשמעוני, כך שהרכישה לכאורה לא הובילה לשום שינוי. ואולם, להשקפתי, מבחינת התועלת עבור שמעוני בפרסומים

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

החייביים במקומון, לבטח במישור המוניציפלי, לא הרי מקומון הידוע כעיתון הבחירות של שמעוני, שהחזק על ידי גורמים מטעם שמעוני ושהכתבות בו בעבר כללו רק ניגוח של וקנין ותמיכה בשמעוני (נ/161), מקומון שלאחר ניצחון שמעוני בבחירות הכתבות בו נדמו כקומוניקטים מטעם או כהודעות דוברות, כהרי מקומון שבעליו הוא גורם עצמאי שאין לו לכאורה קשר לשמעוני, הכתבות בו נחזות כמשקפות עשייה עיתונאית והוא בוחר לפרגן לראש העיר. לפיכך, מבחינת שמעוני היה ערך לא מבוטל לכתבות שהתפרסמו במקומון לאחר חילופי הבעלות בו ורכישתו על ידי דויד, ללא קשר למעורבותו במקומון.

העברת המסר לשמעוני לצורך ההתקרבות אליו, כללה הן את עצם רכישת המקומון האוהד את שמעוני, מה שמבטא תמיכה בשמעוני, הן את מתן האפשרות לשמעוני ומקורביו להתערב בתכני המקומון, והן את העסקתה של חנה שרביט דודתו של שמעוני (להלן: "שרביט").

בהקשרה של שרביט, שלא העידה, טען דויד שירש אותה בעת רכישת המקומון.

.166

מהראיות עולה מעמדה המיוחד של חנה שרביט, כשקרבתה לשמעוני הייתה ידועה לדויד. יחסיו של דויד עם שרביט כללו העברת תשלומים במזומן, לא מדווחים, דרך עופר (ת/663, ע' 7968, 8642-8643, 9618). הזמנת שמעוני להרמת כוסית בערב השנה החדשה במשרדי המקומון אף היא עברה דרך שרביט (ת/617).

בהתאם למחקרי התקשורת שרביט שוחחה עם שמעוני לא מעט (ת/618). בשיחותיה עם שמעוני היא הצהירה על עצמה כמי ששומרת על האינטרסים של שמעוני במקומון באומרה: "**אתה רואה, כפרה, אני שומרת שם על הכל**" (ת/618, שיחה מס' 8488), ודיווחה לו על כתבות שצפויות להתפרסם שעלולות לפגוע בו (ת/618, שיחות 8466, 8649).

שרביט לא העידה ודבריה אינם קבילים לתכנם, אך מובן שיש משמעות לעצם אמירתם במקרה זה, ובהקשר של היותה מקור להעברת מידע לשמעוני. בנוסף, יש משמעות לכך ששרביט שוחחה עם דויד לגבי תכנים במקומון הקשורים לשמעוני, לדוגמה בנושא דו"ח מבקר המדינה שהיה ביקורת.

אציין שעובדת העסקתה של שרביט לא נעלמה מעיני המבקרים והיו פרסומים בנושא זה (נ/101).

לעניין הקו שבו נקט המקומון כלפי שמעוני והעירייה, דויד בעדותו טען שלא נהג באופן מיוחד עם שמעוני, אלא שבהתאמה לאישיותו שאינה מחפשת את השלילי, ובהתאם לאופיו של המקומון, שלא היה נשכני ונמנע מרכילות "צהובה", ובשל פעילותו החיובית של שמעוני בעיר, המשיך המקומון בהנחייתו לשקף את הפעילות החיובית של שמעוני בעיר, כמו גם פעילויות חיוביות אחרות בעיר (ע' 9167-9168). תמיכה לטענתו נמצאה בעדות סיגל דואניס (ת/339 שו' 50 ואילך ושו' 67 ואילך) ובעדות

.167

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

איריס ברעם (ע' 2044-2045). עם זאת, הטענה שהמקומון לא ניגח אנשי אופוזיציה נטענה ללא תמיכה, והגם שניתן היה בנקל להציג את המקומונים הרלבנטיים לעיון והתרשמות, הדבר לא נעשה.

לצד הקו הכללי של המקומון, ובמובחן מנושא זה, הובאו ראיות הנוגעות למעורבות של דוידי באופן קונקרטי בהקשר של שמעוני ומקורביו, והנחיות שנתן בנושא זה בקשר למידת הפרגון לשמעוני, ומן העבר השני, ראיות הנוגעות למעורבות של שמעוני ועופר בתכני המקומון, אפילו בכותרות, בכתבות ובתמונות, מעורבות שאינה מאפיינת כלי תקשורת עצמאי, גם אם מדובר במקומון בלבד.

ודוק, במהלך שמיעת הראיות הובהר כי חלק מהמקומונים באשקלון החזיקו בעמדות עקביות של תמיכה או התנגדות לעירייה ולעומד בראשה (ע' 3179-3810). בהקשר הזה לא היה המקומון קול אשקלון יוצא דופן, ואני מפנה לתיאור של שרון עטייה ביחס לתמיכה מצד "סקופ" בועקנן בשנת 2008 והנחייה שלא לבקרו (ע' 2959-2960). עם זאת, בתקופה הרלבנטית, בהתאם לראיות, ניתן היה למצוא ביטוי לעמדות האחרות וביקורת במקומונים האחרים (ע' 3810-3183) בעוד שהקו של קול אשקלון היה תמיד בעד ראש העיר (ע' 2691).

בנוסף, בהתאם לראיות שהוצגו היה זה המקומון היחיד שבו הייתה מעורבות פעילה של ראש העיר וגורמים מטעמו בעריכת המקומון, שנשאה תוצאות, וקשר דו צדדי בין בעלי המקומון לבין שמעוני ומקורביו.

ההגנה העידה את נועם ביטון מ"ידיעות אשקלון", שתיאר את שמעוני כ"מאוד מעורב ביחס עם התקשורת", ואף זכר פניה של שמעוני אליו בבוקר יום שישי בנוגע לכתבה שלא היתה לרוחו (ע' 8266-8267). ביטון לא זכר פניות מצד שמעוני עובר לפרסום כתבה, וולא זכר מקרה בו בעקבות פניה של שמעוני שינו כתבה מסויימת (8729). ביטון התייחס לפגישה עם שמעוני שאמר לו כי הוא מצפה לסיקור יותר מאוזן ושהעיתון יתן יותר במה לדברים החיוביים שהעירייה עושה (ע' 8271). הוא לא תיאר שינוי בהתנהלות המקומון בעקבות מפגש זה.

168.

ביטון סיפר על שיחה בינו לבין עורכת כל מקומוני "ידיעות תקשורת" לאחר פגישה בינה ובין שמעוני, ותיאר את הנחיית העבודה שלה שלא להרתע מתלקוף את ראש העיר, אבל לשמור על הוגנות. בעקבות כך תיאר: "אפשר להגייד כדי לא להסתבך, כי אנחנו יודעים שיש כאן בן אדם שהוא יותר רגיש, או משהו בסגנון הזה", וכן: "אולי היינו קצת יותר זהירים לפני, לפני פרסום של דבר" (ע' 8269). עם זאת, ביטון הבהיר שהקו המנחה של העיתון היה ונותר לפרסם ביקורת על העירייה (ע' 2870).

בטרם סקירה תמציתית של הראיות, אעיר שבכל הנוגע למעורבות נטענת של סופר, מקובלת עלי עמדת ההגנה שלשם הוכחת מעורבותו של האחרון היה צורך בעדותו, ובהקשר זה יש לבחירת המאשימה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

שלא להעידו השלכות לחובתה. לפיכך, לא אדרש לתכנים הנוגעים לסופר (לרבות בהקשר של העסקת בתו לתקופה קצרה).

169. ההגנה בסיכומים מדגישה שדוידי לא היה מעורב באופן שוטף בתכנים במקומו ולא נכח במערכת המקומון. דומה שדווקא על רקע חוסר מעורבותו, מתחזקת המשמעות של ההנחיות שנתן לכתבים ולעורכת בנושאים שיש להם קשר לשמעוני ולעיריה.

כך, תיארה בהקשר זה סיגל דואניס כי דוידי הנחה אותה שהעיתון לא יהיה צהוב ונשכני כלפי שמעוני (ע' 2689). לדבריה, הייתה מעבירה לדוידי כתבות לאישורו (ע' 1715-2714).

בנוסף, הקפידה דואניס, לאור הנחיות שקיבלה מדוידי, לוודא ששמעוני באופן אישי זוכה להתייחסות מפרגנת נרחבת, ובהתאם לתכתובת בינה לבין דוידי היא נועצה בדוידי במקרה שהתלבטה אם די באזכור של שמעוני בכותרת המשנה ובתמונה שלו או שצריך מעבר לכך. דוידי עצמו כעולה מהתכתבות בין השניים היה טרוד בשאלה זו ממש ומסר לדואניס שיבדוק את הנושא ויחזור אליה (ע' 2721, 2766).

170. איילת טפירו מסרה כי כבר בשיחותיה הראשונות עם דוידי הוא אמר לה כי הוא תומך בעירייה ובראש העיר (ת/ 284 ע' 3-2), והתייחסה לסיגל דואניס מנהלת העיתון ולהתערבות מצידה בתכנים שלשיטתה לא מטיבים דיים עם העירייה (ת/284 ע' 2), וכן מסרה: **"עיתון תומך איתמר שמעוני... העובדות מדברות בעד עצמן, העיתון לא פועל נגד שמעוני, אלא רק בעדו"** (ת/284 ע' 3).

כמו כן סיפרה איילת טפירו שדוידי הנחה אותה לערוך כתבות אוהדות על בני משפחת שמעוני (ת/286).

171. איריס ברעם סיפרה שהתקבלה לעבודתה כעורכת בידיעה שמדובר במקומון שמפרגן לפעילות העירייה והעומד בראשה (ע' 2045).

היא ציינה שמתכונת העבודה כללה העברה של כתבות שקשורות לשמעוני ולבכירי העירייה דרך דואניס לדוידי, וקבלת הנחיות ממנו מה להוריד ומה לשנות (ע' 2046, 2049, 2053). לדבריה, לא היו בעיות כשהכתבות פרגנו לעיריה ולראש העיר, והשינויים היו רק במקרים שהיו הערות לגבי פעילותם. עוד ציינה כי ידעה שאין טעם להציע לראיין מתנגדים ומבקרים של העיריה (ע' 2050).

ברעם גם תיארה הנחייה שקיבלה לראיין את ראש העיר וכתבה אישית ואוהדת שערכה עמו (ע' 2054-2055). ברעם תיארה הנחייה שקיבלה לראיין את סופר בעקבות פרסומים שליליים לגבי התנהלותו שפורסמו במקומונים אחרים (ע' 2051-2052, 2054).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

היא ציינה שעטייה העביר לה כתבות מוכנות מטעם העירייה, ותיארה שדוידי הנחה אותה מעת לעת שאלה יופיעו במקום בולט במקומון ובשער (ע' 2050)

172. המדיניות האמורה באה לידי ביטוי גם בהתכתבויות בין דוידי לעובדי המקומון, כשבסמוך לאחר רכישת המקומון, ב - 23.6.14 בחילופי מסרונים בין דוידי לטפירו, התבקשה טפירו על ידי דוידי לחשוב על כתבה מפרגנת לראש העיר (נ/69).

בהמשך, דוידי פיקח באופן אישי על פרסום כתבות שעלולות להזיק לשמעוני או להשחיר את פניו. ב - 8.6.15, לאחר פרסום הכתבה בערוץ 10, הורה דוידי לטפירו להמתין עם פרסום כתבה בנושא ההטרדות המיניות ולחכות לעדכון ממנו בנושא (נ/69). ב - 19.8.15 בהתכתבות של דוידי עם דואניס בנוגע לכתבה בעניינו של איתמר, הורה לה דוידי להמתין לאישורו לפרסם את הכתבה (נ/73).

173. הקשר עם שמעוני לא בוצע רק דרך דוידי או שרביט, ותועדו פניות מטעם עובדי המקומון אל שמעוני ואנשיו, ופניות מטעם שמעוני ואנשיו למקומון, כשעל התקשורת בין הצדדים מפקח מלמעלה דוידי.

כך לדוגמא, ב - 18.3.15 שמעוני העביר לדוידי תמונות לשער המקומון שרצה שיתפרסמו (נ/73).

ב - 29.5.15 פנה שמעוני לדוידי בעניין כמות הקומוניקטים ששולחת העיריה ומתפרסמים במקומון והביע חוסר שביעות רצון, ודוידי בתגובה הבטיח כי הנושא יטופל (נ/172).

ב - 29.5.15 התפרסמה הכתבה על בועת הנדל"ן באשקלון מבלי ששמעוני ידע מראש על פרסומה (נ/63, נ/68). בעקבות זאת, תועדו פניות מטעם שמעוני ועופר לדוידי, לטפירו (ת/287, נ/63) ולברעם (ת/273). יצוין ששמעוני העביר לדוידי את המסרון ששלח לטפירו (נ/172), דוידי העביר את ההודעה לברעם (נ/235, נ/60), ובהמשך התקשר לשמעוני והשיח ביניהם נמשך באותו יום (נ/172).

בנוסף, עופר שלח לדוידי מסרונים, לאחר שיחה עם שמעוני (ת/547), ואף שוחח עמו בטלפון (ת/653, נ/235).

ביום 5.6.15 התפרסמה כתבה מתקנת (נ/69), ואחריה התכתבו שמעוני ודוידי (נ/172).

ב - 7.7.15 קיים שיח על אודות כתבה צפויה על דו"ח מבקר המדינה ומעורבות דוידי לגבי מה שאין לפרסם (ת/618).

להתנהלות על כל מאפייניה יש חשיבות ברורה בכך שהיא מעידה על הפשרת היחסים בין שמעוני לדוידי, יש לה תרומה ביצירת אמון מצד שמעוני כלפי דוידי, וכן קשר אישי וישיר.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

כעולה מן המקובץ, רכישת קול אשקלון, התכנים שפורסמו בו, הדלת הפתוחה לשמעוני, הטיפול בפניות שמעוני ועידוד התערבות ופיקוח מצדו, כמו גם היחס החם והאוהד לו זכה, העבירו לשמעוני מסר צלול וברור מטעמו של דוידי.

174. ומה ידע שמעוני על רכישת המקומון?

לדברי שמעוני בחקירה ראה כתבות על כך שדוידי רכש את קול אשקלון (ת/133א ע' 83 שו' 17), אמירה ממנה הסתייג בעדותו ושייך אותה רק לאתר האינטרנט. אעיר שנוכח העובדה שעופר היה מעורב בהצעת המקומון לדוידי, וסופר ופונטה לפי הראיות מקורבים לבן חיים (ע' 7523, ע' 9507), ונוכח עבודתה של דודתו חנה שרביט, שתפשה את עצמה כעיניים והאוזניים של שמעוני במקומון (ע' 6876), ספק אם אכן המידע הגיע אל שמעוני רק במועד מאוחר ומקריאת כתבות בלבד.

עוד אציין ששמעוני העיד על עצמו שבאופן כללי וכראש עיר חדש בפרט היה לו מאד חשוב מה אומרת התקשורת, הוא עקב באדיקות אחר הפרסומים במקומונים השונים (ע' 5831).

174א. לפיכך, מתבקשת המסקנה ששמעוני היה מודע לרכישת המקומון על ידי דוידי ממועד סמוך לרכישה, ומתחייבת המסקנה שלכל המאוחר היה מודע לנתונים אלה בספטמבר 2014 עם הגעתו להרמת הכוסית לקראת השנה החדשה במקומון, התנהגות המבטאת קרבה למקומון ולעומד בראשו. בנושא האחרון אעיר שמעוני טען שגם הגיע להרמות כוסית של אחרים אך לא הוצג דבר וגם כשהעידו בטון ועטייה הם לא נשאלו על כך.

כפי שציינתי לעיל, רכישת המקומון אינה נבחנת על ידי בהתאם לקריטריונים שפירטתי בחלק הכללי בפרק המשפטי, נוכח הצהרת המאשימה שאינה חלק מהמתת.

175. כעולה מן המקובץ, רכישת קול אשקלון, מקומון שהיה מזוהה כעיתון הבחירות של שמעוני, והפעלתו באופן שהוא משמש כעיתון להעברת מסרי ראש העיר, באמצעי תקשורת הנחזה כעצמאי, והפיכתו למקומון שלא רק מפרגן לראש העיר, אלא גם משתף את ראש העיר ומקורביו בעריכתו ובתכניו, סללו דרך ברורה לקירוב לבבות בין דוידי לשמעוני, קירוב שיאפשר לדוידי גישה לראש העיר, אוזן קשבת ואף ציפיה למחויבות מצד שמעוני.

ואכן, כך ממש זכר מהצרי בהתייחסות היחידה שלו בחקירה לקול אשקלון, כשקשר מיוזמתו בין רכישת קול אשקלון והפרגון לשמעוני, לבין ציפיה למחויבות מצד שמעוני כלפי דוידי בעקבות זאת (ת/442 שו' 257).

התשובה של מהצרי ניתנה לאחר שהתבקש להתייחס לדבריו אל דוידי בחילופי המסרונים שנזכרו "להיפך הם חייבים הרבה" (נ/219).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

לא מצאתי בעובדה שרכישת קול אשקלון היא מאוחרת יותר, כדי להשפיע על כך שבתודעת מהצרי נצרב הקישור בין פרגון לשמעוני לבין ציפייה למחויבות מצד שמעוני. הקישור היה ספונטני וטבעי וביוזמת העד, שהוא איש סודו של לדויד, והוא מבטא התייחסות כללית המנותקת מאותו משפט ומאותה התכתבות ועומדת בפני עצמה.

ועוד אציין בהקשר זה שדויד סיפר שמהצרי העיר לו על כך שהפרגון לשמעוני בקול אשקלון הוא מוגזם (ע' 8835), ומהצרי העיד שאף שלח לו פוסטים שהתפרסמו בנושא זה (ע' 3654, 3658, נ/101), הגם שדויד טען שעובדה זו לא זכורה לו. 176

דומה שגם דויד בחקירתו הבין את המשמעויות שעלולות מבחינתו לנבוע מהתנהלותו בקשר לקול אשקלון ובחר, כפי שהודה בעדותו, לשקר בחקירה ולהרחיק את עצמו מנושא זה בשל חשש שהוא מפליל את עצמו (ע' 8624).

דויד ציין בעדות שלא רק שהרחיק בחקירות את עצמו מהנושא, אלא גם בחר להרחיק את עופר מהנושא, כששוב החשש היה שהמעורבות של עופר בנוגע לקול אשקלון תחשב בעיני החוקרים כהתנהלות פלילית ואסורה, ממנה ניסה להתרחק ולהרחיק את עצמו.

חששו של דויד בכל הנוגע לקישורו של עופר מתקשר גם להידוק הקשרים עם עופר בסמוך לבחירת שמעוני, עליו אעמוד בפרק הבא.

הידוק הקשרים עם עופר – העברת מסרים לשמעוני

בהתאם לעדויותיהם של עופר ודויד, בשנים שקדמו לתקופה הרלבנטית היה ביניהם קשר חברי רציף. 177

הקשר המתואר היה תלוי מקום וזמן, היינו היה מבוסס על העובדה שהשניים נהגו להגיע מידי יום לאותו בית קפה ושם נרקמו ביניהם הקשרים (ע' 7607-7606, 8334). לדברי דויד הקשר לא כלל תקשורת טלפונית, לא עירב את הנשים, הגם שהן עבדו באותו מוסד חינוכי והכירו, ומן המתואר עולה שגם לא כלל פגישות מחוץ למסגרת של המפגשים בבית הקפה.

בהתאמה, עם סגירת בית הקפה, מקום המפגש, המפגשים פסקו והיחסים התרחקו, וזאת לערך כשנה לפני בחירות 2013.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

במהלך תקופת הקשר במתכונתו הנזכרת, סידר דוידי לעופר עבודה באחד המרכזים של רשת האחים דוידי (ע' 8338).

במהלך אותה תקופה תיארו עופר ודוידי, מבלי להציג לכך תמיכה ראייתית, שעופר סייע לדוידי בסגירת עסקה לרכישת חנות מהאחים סבג ברחוב אלי כהן, לבקשת דוידי שהיה מודע לקשרי החברות של עופר עם האחים סבג, וזאת בין השנים 2009-2011 (ת/163 א ע' 4, ע' 7546-7545, 8336). בעדותו תיאר דוידי עסקה נוספת לרכישת חנות ב-2012 ברחוב בן יואש, שעופר סייע בה ונסגרה לטענתו מול אחיו מבלי שהיו לו פרטים ברורים לגביה (ע' 8351). עופר הזכיר בעדותו עסקה שהציע לדוידי שלימים נסגרה על ידי אחיו של דוידי (ע' 7546). לא הוצגו ראיות נוספות.

הקשר באותן שנים עם עופר לא הביא לתמיכה של דוידי בשמעוני, חרף תיאורו של עופר שניסה לקרב בין דוידי לשמעוני מבחינה פוליטית (ע' 7610). הקשר בין השניים לא הביא לקשר כלשהו של דוידי עם שמעוני, פונטה או סופר.

אציין בהקשר זה, ששמעוני מסר שכלל לא ידע על קשר חברי בין דוידי לעופר באותה תקופה, הגם שאולי ידע שהם עבדו ביחד, וכשתזכר לגבי הנושא, אישר שידע שעופר עבד אצל דוידי בסופרמרקט (ע' 5933-5936, 5771).

178. עם סגירת בית הקפה גווע הקשר, והשניים לא המשיכו לטפח אותו בבית קפה אחר או באמצעים אחרים. דוידי תיאר שלא פגש את עופר באותה תקופה, אולי היו שיחות טלפון ואולי לא (ע' 8743). בחינה של התכתובות בין השניים מעלה כי השניים שוחחו בדלילות, פעם – פעמיים בחודש עד לחודש הבחירות. שוחחו יותר פעמים בחודש הבחירות באוקטובר 2013, ולאחר מכן, התהדק הקשר הטלפוני ביניהם מחודש פברואר 2014.

179. בסמוך לבחירת שמעוני כראש עיר, לאחר שדוידי ועופר לא היו בקשר כשנה – שנתיים, הקשר התחדש. עופר לא התייחס מיוזמתו בחקירות או בעדות לנסיבות חידוש הקשר עם דוידי.

דוידי תיאר תחילה בעדותו שעופר התקשר אליו לאחר נצחונו של שמעוני ובעקבות השיחה הקשר התחדש. לאחר מכן, תיקן דוידי את דבריו וטען שהקשר התחדש כחודש לפני הבחירות בהקשר של הפצת פלאיירים, ובהמשך התייחס לשיחות שלו ועופר על סיכויי המועמדים כשלושה חודשים לפני הבחירות שהביאו לחידוש הקשר (ע' 8745-8742). מדובר בפרטים נוספים שמסר דוידי לראשונה בעדותו ואין להם תמיכה או התייחסות בעדות עופר.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

אף אם הקשר התחדש באופן נקודתי כזה או אחר בטרם בחירת שמעוני, דומה שבחודשים הסמוכים לפני בחירת שמעוני וגם בחודשים הסמוכים אחרי בחירת שמעוני עדיין לא היה מדובר בקשר קרוב. לפיכך, כשדוידי חיפש ב – 1.2.14 דרך להתמודד עם המידע שקיבל בדבר רצונו של שמעוני להתנקם בו, כאמור, הוא העלה אפשרות לפנות לפונטה (נ/219), אך לא הזכיר אפשרות של פנייה לעופר, וזאת בשונה מהתנהלותו בהמשך הדרך כמפורט להלן.

לעומת זאת, מעט מאוחר יותר, בחודש אפריל 2014, יש כבר ביטוי ברור לקשר קרוב בין דוידי לעופר. כזכור, היה זה עופר שקישר בין בן חיים לבין דוידי ברכישת קול אשקלון, עסקה שהושלמה בחודש אפריל 2014. בנוסף, עופר בחקירתו תיאר ששמע מדוידי טרוניות לגבי פאר לפיהן הוא שילם את האגרות ולא נותנים לו את ההיתר (ת/147א ע' 81). התשלום, הגשת הערר, ואי קבלת ההיתר התרחשו בחודשים אפריל-מאי 2014.

הקשר בין דוידי לעופר שהתחדש לאחר הבחירות, שינה את אופיו, ולא היה תלוי עוד בקיומו של בית קפה זה או אחר. דוידי ועופר העידו שהקשר ביניהם מבחינת מפגשים הפך להיות אינטנסיבי (ע' 7605-7608, 8744), וכלל גם שיחות טלפון, כשממחקרי התקשורת בין דוידי לעופר שתחילתם בחודש ספטמבר 2014, אכן נראית תקשורת טלפונית אינטנסיבית בין השניים (ת/653).

כעולה מן המתואר בתקופה הסמוכה לבחירות התחדש הקשר בין עופר לדוידי ומספר חודשים לאחר מכן התהדק הקשר בין עופר לדוידי.

הסיבות לחידוש הקשר ולהתהדקותו נותרו מעורפלות, אך דוידי עצמו אישר בעדותו קיומו של קשר בין בחירת שמעוני לראשות העיר לבין חידוש והידוק הקשר עם עופר, ובלשונו:

"אחרי כן הקשר עוד פעם התחזק הוא חזר להיות כמו שהוא היה ואחרי שאיתמר נבחר, יכול להיות שגם יכול להיות שזה גם בחירתו של איתמר קשור לזה או יכול להיות אני לא יודע" (ע' 8743).

וכן:

"אז אני מסביר לך שאחרי שהוא נבחר הקשר נהיה יותר הדוק" (ע' 8744).

לא מצאתי בהסברים נוספים שסייגו את האמירות הללו, בעקבות שאלות ביהמ"ש, כדי למעט מתוקף אותן אמירות ברורות שצוטטו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

הנה כי כן, חידוש הקשר עם עופר והידוקו באים על רקע בחירת שמעוני לראשות העיר, ולצד הפן החברי האישי, מתבקשת המסקנה שדויד לקח בחשבון את מעמדו של עופר כאח של ראש העיר ועשה בכך שימוש.

דויד שיתף את עופר בענייניו מול העירייה והפעיל אותו

181. מרגע שהתהדקו הקשרים עם עופר, שיתף דויד את עופר בתסכוליו ובצרכיו מול העירייה, הפעיל אותו והעביר דרכו מסרים הנוגעים לפרויקטים שהמתינו להכרעות בעירייה.

אעיר שאמנם בחקירותיו של דויד כל שיתוף של עופר והסתיעות בו, אך בעדותו אישר דויד ששיקר בהקשר זה, מתוך שחש שהשיתוף והבקשות בקשר לעניינים בעירייה יפורשו כמשהו פלילי. לדבריו, הוא לא היה בטוח לגבי המשמעות של הפניות לעופר בגלל שהוא אח של ראש העיר (ע' 8679).

182. בחקירה הראשית תיאר דויד ששיתף את עופר כחבר בתחושותיו הקשות לגבי התנהלות גורמי המקצוע כלפיו, וחש הזדהות מצד עופר. לדבריו, כשראה את הפניות לעופר מתושבים שיסייע להם, החליט אף הוא להסתייע באופן חברי בעופר כדי לעקוב אחר נושאים שהחל בהם טיפול מול סופר ורצה לדעת אם הטיפול התקדם מבלי לפנות פעם נוספת לסופר (ע' 8531-8532).

בחקירה הנגדית אישר דויד שכשעופר בא לסופר, זה היה כי דויד שלח אותו והוא בא מטעמו, וביחס לנסיבות בהן שלח את עופר לסופר מסר:

"לפעמים לא היה מחזיר תשובה לא היה מטפל, והשתמשתי בעופר במסגרת החברות שהיה לי של עופר, של עופר וחיים, שיעזור לי גם, שיפנה אליו, שיטפל בזה גם הוא, שידבר איתם"
(ע' 8543-8544).

בהתייחס להעברת מסרים לשמעוני באמצעות עופר, טען תחילה דויד שלא זכור לו שביקש מעופר לפנות לשמעוני וגם לא זכור לו שירד לרזולוציות מול עופר, אלא התלונן באופן כללי שתוקעים לו פרויקטים.

בהמשך אישר דויד שאמר לעופר לומר לשמעוני שתוקעים לו פרויקטים (ע' 8534).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

עופר נענה לכל פניות דויד

183. עופר תיאר שהתלונות של דויד היו מאד אינטנסיביות, לדבריו, בכל פגישה ביניהם (ת/155א ע' 49).

עופר מסר ששיתף פעולה עם כל פניותיו של דויד אליו.

עופר ציין שהעביר את התלונות לסופר ולשמעוני (ת/147א ע' 84-83, ע' 7797).

עופר גם אישר בחקירה נגדית שפנה מספר פעמים, לא יותר מחמש, לדבריו, לשמעוני בעניינו של דויד, ויש אפשרות שהוא עדכן את דויד שדיבר עם שמעוני אך לא זכורים לו פרטי השיחה (ע' 7809-7810).

בנוסף, עופר ציין שדויד הרבה פעמים הפעיל אותו מול העירייה ואמר לו לבדוק דברים (ע' 7862).

184. ואכן, בשיחות שנקלטו קיימות הוראות לא מעטות של דויד לעופר, חלקן בנושאים הנוגעים למרכיבי התמורה וחלקן כלליות. אני מפנה בהקשר זה לפניה מיום 3.12.14 (ת/723 ע' 1), פניות בנושא המרכולים ב - 24.2.15 (ת/670, ת/671, ת/673), פניה מיום 26.2.15 (ת/628, ת/649), פניה ביום 6.5.15 (ת/642, ת/642א), פניות בנושא הפרסומים, ובהן אמירות שעופר "חייב לטפל בזה" ו"צריך לעזוב הכל" (ת/723 ע' 19, 47, ת/565, ת/566, ת/630, ת/650).

כעולה מן המקובץ, הטון המורה הגיע לשיאו בנושא של כמות הפרסומים שנותנת העירייה למקומון המתחרה אובייקטיבי, נושא שלגביו העיד על עצמו דויד בדיעבד שנהג באובססיביות. בנוסף, עופר הופעל על ידי דויד גם בנושאים שקשורים לפיקוח העירוני ועבירות מתחום הרישוי, וזאת בהקשר למרכולי האחים דויד, כשבהקשרים אלה תפקידו של עופר היה לראות איך הוא יכול לנצל את מעמדו וקשריו כדי להפחית את היקף האכיפה, נושא שיורחב בו בהמשך.

הטענה להפעלת עופר מתוך יחסי החברות

185. דויד טען שלא נתן הוראות ופעל בתוך מערכת יחסי החברות שלו עם עופר, ומתוך ניצול קשרים אישיים מקובל ונהוג. אני נכונה לקבל את פנייתו לסייע בהעברת ביה"ס של אחייניתו כהסתיעות חברית מקובלת בקשרים אישיים.

לעומת זאת, ביתר המקרים מדובר בהפעלתו של עופר, שלא היה עובד של דויד, בתחומים שעופר לא אמור לעסוק בהם, והקשר שלו אליהם נובע רק ממעמדו כאח של ראש העיר ומהדלתות הפתוחות

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בפניו, כשגם התוכן וגם והטון כלפי עופר שונים מהתוכן והטון כלפי מהצרי חברו הקרוב, אותו העסיק.

עוד אעיר שאל מול הפניות והבקשות מדוידי לעופר בענייני העירייה, ניצבות הפניות והבקשות משמעוני במישרין או דרך עופר וסופר אל דויד בענייני תקשורת ובענייני הכוונות הפוליטיות של מהצרי.

למען שלמות התמונה, יצוין שדויד אישר שהיו שיחות בנושא העירייה ובנושא בקשות מעופר, שבהן הדיבור היה מרומז, והיו שיחות שלא התאימו לטלפון אלא למפגש. כשהתבקש להסביר מדוע, הוא מסר שהוא לא רצה שכל אחד ידע מה הוא מבקש מעופר ומה העניינים שלו בעירייה (ע' 8721). דויד אמנם הסביר שדאג שמה עופר יושב עם אנשים שלא רצה שידעו על עסקיו, אולם למשמע השיחות נדמה שההעדפה היא לדבר פנים אל פנים ולהזכיר באופן מרומז, שלא יכול להיות מובן לאף אחד מלבד הדוברים, דברים שכבר נידונו פנים אל פנים.

.186

זה המקום להעיר שהמאשימה הציגה פסיקה הנוגעת לסוגיית החברות בהקשר של עבירת שוחד, אלא שמקובלת עליו טענת ההגנה שפסיקה זו נוגעת רובה ככולה לטענות של טובת הנאה שלא עולה כדי מתת משום שניתנה בנסיבות חבריות, בעוד שבהליך שלפניי אין מצד ההגנה כל טענה שטובת הנאה המיוחסות לדויד, ושאותן הוא מכחיש ואליהן אדרש בהמשך, ניתנו מחמת חברות.

אשר לטענת ההגנה שהמרכיב החברי הוא שהוביל לתחושת הנוחות מצד דויד להסתייע בעופר, שהוא אדם פרטי ולא עובד ציבור, על פי רוב כלל לא מול שמעוני, ומבחינת דויד גם לא בהקשרו של שמעוני, אל טענות ההגנה אתייחס בהרחבה במסגרת פרק התמורה.

בהקשרו של פרק זה, אציין שבהתאם לראיות עולה שהשילוב של מרכיב חברי, תקשורת אינטנסיבית וקשר עסקי, אפשרו לדויד לעשות שימוש בעופר בערוצים שונים ובהקשרים שונים מול העירייה, מקבלי החלטות בעירייה והעומד בראשה, כשמטרתו של דויד היא ברורה ועקבית, קיצור הליכים וקידום האינטרסים שלו.

.187

ואכן, במענה לשאלת ביהמ"ש אישר דויד שהוא השתמש בעופר כאמצעי לקיצור דרך כדי לקדם את האינטרסים היוזמיים שלו, בהבהירו שלא חשב שעושה משהו לא חוקי אלא ראה בכך קשרים שמפעילים כמו בכל מקום (ע' 8548-8549).

כעולה מן המקובץ, קשרי הקרבה והחברות בין עופר לדויד, והפשרת הקשרים עם שמעוני, הובילו לשימוש הדדי, של שמעוני ושל דויד, במישרין ודרך עופר, זה ביכולותיו ובקשריו של זה, בהקשרם של האינטרסים של כל אחד מהשניים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

שיחות ומפגשים אינטימיים בין שמעוני לדודי

188. חידוש הקשר עם עופר הוביל לכך שדודי זכה להיות בקשר ישיר, אישי, אינטימי עם שמעוני.
- ביוזמת עופר נוצרו בין שמעוני לדודי מפגשים בהם התאפשר לדודי לשוחח בארבע עיניים ובאופן לא פורמלי עם שמעוני. שמעוני אישר שבאירועים חברתיים עופר היה אומר לו להתייחס לדודי (ע' 5936-5937), ודאג להושיב אותו ליד דודי.
- ב – 17.2.15 נערך מפגש אינטימי של שמעוני ודודי במהלך חנוכת בית של מזכירתו של דודי, לירז בוקרה (3.2). באירוע נכח גם עופר. באותו אירוע שוחחו דודי ושמעוני, דודי העלה בפני שמעוני עניין קונקרטי ולמפגש היו תוצאות אופרטיביות מיידיות, שדווחו בזמן אמת על ידי עופר לדודי, כפי שיפורט בהרחבה בעניין בניין פאר.
189. בנוסף, בחודש מאי 2015 הייתה אינטימיות ביחסי שמעוני – דודי, במידה כזאת ששמעוני הרשה לעצמו לברר מול דודי מה כוונותיו העתידיות של מהצרי בעניין התמודדות בבחירות הבאות, כשתחילה פנה באמצעות עופר, איש התווך (middle man), ובהמשך שוחח עם דודי במישרין.
- הסברו של שמעוני לפנייה לדודי היה:
- "מהזווית שלי, כאילו זה נראה, נראה לא טוב. הוא גם חבר של עופר, הוא מצטייר, חבר ככה, בוא נאמר חבר טוב של עופר. והם ביחד" (ע' 5779).**
- במהלך השיחה דודי הצהיר בפני שמעוני שהוא **"טוטאלית"** עם שמעוני מבחינת תמיכה בו כראש עיר ואוהב אותו (ע' 8502-5803).
- שמעוני מצדו אמר לדודי שהוא **סומך עליו ואוהב אותו (נ/173).**
- אל שיחות אלה, שחשיבותן רבה מאד בעיניי, אתייחס בהרחבה בהמשך, כשכבר בשלב זה אציין שמעבר לסיבה שפירט שמעוני והובאה לעיל, הברור האמור נועד לתכליות נוספות.
190. בהמשך, באוגוסט 2015 יזמו דודי ועופר **ארוחת ערב אינטימית** בבית משפחת דודי, שהוזמנו אליה שמעוני, פונטה סופר ועופר. דודי שלח את עופר להזמין את שמעוני.
- שמעוני הגיע ללא התלבטות לארוחת ערב אצל יזם שיש לו התקשרות עסקית מתמשכת עם אחיו, ויש לו שלל פרויקטים שבהקשרם הוא נזקק לעירייה, כפי שיפורט בהמשך בפרק נפרד, ושעל אף שלא ניתן בהקשרו דיווח פורמלי במסמך באותו מועד, ניגוד העניינים היה ידוע לשמעוני וליתר הנוכחים והוא ברור.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

לטענת הנוכחים, מלבד רעיית דוידי שלא העידה, בארוחה נהלה שיחת חולין בלבד. אין ראיות חיצוניות שמצביעות על נתונים אחרים. עם זאת, עצם מפגש של ארוחת ערב אינטימית של ראש העיר ומקורביו אצל יזם הוא בעייתי, והדברים נכונים שבעתיים כשהיזם עומד בקשר עסקי עם אחיו של ראש העיר ומשלם לו, וראש העיר מודע לכך.

לאינטימיות הלא שגרתית עם ראש העיר, הצטרפה גם אינטימיות עם מנכ"ל העירייה, שעופר קשור אף אליה.

191. באוקטובר 2015, ובשני מועדים נוספים סמוכים לחודש זה, פגש דוידי את סופר ביחד עם עופר מחוץ למשרדי העירייה בבית קפה. דוידי תיאר פגישה אחת בקפה ארומה בשישי בבוקר. דוידי תיאר פגישה נוספת בבית קפה בנוכחות עופר והתייחס גם לפגישה שלישית. בכל אותן פגישות סיפר דוידי ששטח את הבעיות שלו והצרכים שלו ודיבר עם סופר על ענייני העירייה. לאחר הפגישה בארומה שאל את עופר מה קורה עם הנושא שדיברו עליו (ע' 8553, 8555, 9351).

עופר שהתחמק תחילה, אישר לבסוף שבפגישה בקפה ארומה דיברו על משהו שהיה חשוב לדוידי (ע' 7771).

לא הוצג תיעוד של אותן פגישות, לא הובהר מדוע התקיימו הפגישות עם היזם דוידי בענייני העירייה, במתכונת לא פורמלית מחוץ למשרדי העירייה, ללא פרוטוקול וללא תיעוד. לא ברור מדוע נכח עופר, אח ראש העיר, שאין לו קשר רשמי לא לעירייה ולא לדוידי. סופר לא העיד, כך שלא ניתן הסבר מצדו להתנהלות ולמידת חריגותה בדרך התנהלותו כמנכ"ל. אעיר כי גם אם סופר נהג בדרך לא פורמלית עם יזמים נוספים, ואין לגבי נושא זה כל ראיות, עצם העובדה שסופר היה זמין לדוידי ביום שישי, וניהל איתו שיחות עבודה ללא תיעוד, והכל בנוכחות איש התווך עופר, יש בו כדי ללמד על מידת האינטימיות והקרבה אליה הגיע דוידי ביחסיו עם מקבלי ההחלטות בעירייה, ראש העיר והמנכ"ל.

192. אשר לטענות ההגנה שהמוטיבציה של עופר הייתה בשל החברות, ושהאינטימיות באה מתוך כבוד לראש העיר, וללא שום קשר לצרכים היזמיים של דוידי, הרי שהראיות מלמדות אחרת ועולה מהן ניצול הפלטפורמות הנזכרות והקשר האישי והישיר לשיחות בנושאים קונקרטיים ולקידום עניינים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

הקישור הציבורי בזמן אמת בין דויד ל שמעוני דרך עופר

193. מהצרי תיאר שעדכן את דויד בשמועות שהיו לגבי יחסיו עם שמעוני בהקשר של הקרבה לעופר, והנושא העסיק את דויד ועניין אותו (ע' 3654, 3658). באופן קונקרטי אישר מהצרי ששלח לדויד שלושה פוסטים מחודש דצמבר 2014 בנושא, לרבות פוסט שהתייחס לקול אשקלון ופוסט שהתייחס לבניין פאר ולכופר החניה ולעסקי התיווך של עופר מול דויד (ג/101).

דויד אמנם ציין כי לא זכור לו שקרא את הפוסטים, אך אני מעדיפה את זכרונו של מהצרי בנושא, כמפורט לעיל. אציין שדויד בעדות אישר שדיברו על הפרגון שלו בקול אשקלון ומהצרי אמר לו שזה יותר מידי (ע' 8835), דויד גם אישר שחבריו אמרו לו שזה לא נראה טוב שהוא יושב הרבה עם עופר (ע' 8692). חרף זאת, טען דויד שלא דובר על הקישור בין הנושאים.

תמיכה למסקנה שדויד היה מודע לנושא, נמצאת בעובדה שסיגל דואניס שלחה לדויד את הכתבה של יואב יצחק על חשדות בנוגע למתן היתרים למקורבים מסוף חודש דצמבר 2014, ודויד התכתב עם מהצרי באותם מועדים לגבי פרסומים בעיתון והתלונן בפניו שהוא מסובך (ת/442 ס.ס.3). מהצרי אמנם טען בחקירתו שאין לו מושג על מה מדובר (ת/442 שו' 293), וגם דויד לא הסביר את האמירה הזו, אך למקרא המסרוונים ברור שבשעת אמת הדברים היו מובנים היטב למשוחחים והם היו קשורים לפרסומים בהקשר לא חיובי בכלי התקשורת.

194. לאחר מכן באפריל 2015 התפרסמה באשקלון 10 הכתבה על התיווך של עופר לטובת דויד בבניין פאר (ע' 6041, 7728). דויד מסר שהיה מודע לכתבה ולשמועות בקשר לפאר, אך לא זכר לטענתו שדובר בכתבה על הקשר של עופר לנושא. עם זאת, דויד אישר שהשמועה עסקה בכך שהוא יושב עם עופר ומקבל היתר לשתי קומות (ע' 8698), ואף נזכר ששוחח עם עופר על הנושא. עופר לא נשאל על הנושא.

סיכום ביניים

195. כעולה מן המקובץ, באופן מודע ומתוכנן נקט דויד במהלכי התקרבות ישירים ועקיפים לשמעוני, כשהעובדה שלמהלכים היו טעמים נוספים עסקיים או חבריים, אינה מפחיתה מתכליתם הברורה להפשיר את היחסים עם ראש העיר וסביבתו, ליצור אינטימיות וערוץ גישה ותקשורת ישירים למקבלי ההחלטות הבכירים בעיריה, ובראשם ראש העיר והמנכ"ל, בין במישרין ובין בהעברת מסרים באמצעות איש התווך עופר, שהיה מחוייב לדויד הן מחמת החברות, והן מחמת הפרנסה, ולהביא לעקיפה או לדרבון של גורמי הביצוע ואנשי המקצוע בעירייה כדי לקדם את האינטרסים היזמיים והעסקיים של דויד.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

עופר נרתם למשימה המתוארת בהתלהבות והופעל בהסכמה בשלל משימות שהטיל עליו דויד, וכן העביר מסרים מדויד אל שמעוני ולהיפך.

שמעוני, כמתואר לעיל, הפשיר ביחסו לדויד, הפגין כלפיו קרבה, אפשר לו ערוץ ישיר אליו, כשאיני מתייחסת לערוץ הישיר למנכ"ל, שכן שמעוני טען שהדבר לא זכור לו וכי אינו יודע על כך (ע' 7044-7045), וסופר לא העיד. שמעוני, כפי שאפרט בפרק התמורה גם ביצע פעולות כאלה ואחרות בהקשרו של דויד, בעקבות הפניות אליו.

כל נתוני הרקע המתוארים רלבנטיים בהקשרים שונים לבחינת עבירות השוחד המיוחסות לדויד, שמעוני ועופר.

ההתנהלות שתוארה עד כה, על אף שהיא מעוררת אי נוחות ויש בה טעם לפגם, והגם שהיא עשויה לבסס עבירה של הפרת אמונים מצד שמעוני, אינה מבססת כשלעצמה עבירה של לקיחת שוחד מצד שמעוני ואינה מבססת שום עבירה מצד דויד.

.196

כידוע, על מנת לבסס עבירות של מתן ולקיחת שוחד, יש להוכיח מעבר לספק סביר שניתנה מתת מדויד אל שמעוני, כשדרכי השוחד הן בהתאם להגדרות בחוק, ושטובת ההנאה המושחתת ניתנה בקשר למעמדו ותפקידו של שמעוני, בעד פעולה הקשורה בתפקידו, בין אם ציפיית הנותן היא לתמורה קונקרטית ובין אם המתת ניתנת מתוך הנחה שדרכי השניים יצטלבו בעתיד, כשמרכיב התמורה הוא בעל חשיבות ראייתית, אך אינו חלק מיסודות העבירה.

אפנה, לפיכך, למרכיב הראשון החיוני במסגרת עבירת השוחד, הוא מרכיב המתת.

המתת

המתת על פי הנטען מורכבת משני מרכיבים: הראשון, כספים בסך כולל של 366,000 ₪ שהעביר דויד לעופר באצטלא של יחסי תיווך עסקיים, כשבהקשר זה עצם היחסים העסקיים בין עופר לדויד והעברת כספים במסגרתם נטען שמבססים מתת עצמאית ללא קשר לאופי הכסף שהועבר, והשני, רכישת אתר האינטרנט הביקורתי "אשקלון 10" והשבתו.

.197

אקדים ואציין שחרף העובדה שהתנהלותו של דויד בהקשר של רכישת האתר עשויה הייתה מבחינה קונספטואלית לבסס "טובת הנאה אחרת" המהווה מתת, ואני מפנה בהקשר זה להערות המבוא, הרי שבשל טעמים ראייתיים, ובעיקר בשל פרק הזמן הקצר מאד שבין מועד רכישת האתר לבין התפוצצות הפרשה והמעצרים, וכן בשל טעמים נוספים שיפורטו בהמשך בהרחבה, לא מצאתי שניתן לקבוע

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

ממצאים מרשיעים ברמה שמעבר לספק סביר בקשר לטענה שניתנה טובת הנאה ברכישת האתר לשם השבתתו, ונותר אצלי ספק סביר בשאלה אם מדובר במתת.

198. אשר לכספים שהועברו במסגרת עסקי התיווך, כפי שאפרט בהרחבה להלן, הגעתי למסקנה שבין עופר לדויד התקיימו יחסים עסקיים וקשרי תיווך, ושמרבית העסקאות ביניהם היו עסקאות תיווך, שהמאשימה לא הצליחה להוכיח במידה הנדרשת ממנה את המאפיינים הלא חוקיים באותן עסקאות להם טענה וקיים ספק סביר בהקשר זה.

מסקנתי היא שונה ביחס להעברת כספים אחת יוצאת דופן וחריגה בחודש מאי 2015 בסך של 150,000 ₪, שלא כנגד עסקת תיווך אלא למטרות אישיות, שהוצגה כביכול כתשלום עבור שיווק עתידי של פרויקט, כשהעברת הכספים הוסוותה בחשבונית כוזבת ובהסכם שיווק מאוחר וכוזב שנרשם בו תאריך פיקטיבי מוקדם. נסיבות העברת הכספים, שלא ניתנו לגביהן הסברים אמינים וסבירים, וההתנהלות בכללותה, כפי שיפורטו בהרחבה בהמשך, מחייבות מסקנה אחת ויחידה לפיה העביר דויד אל עופר עבור שמעוני את הכספים כמתת מושחתת.

בנוסף, אמנם איני רואה מצדו של דויד כל פגם בכך ששילם לעופר עבור עסקאות תיווך, ושהשתדל לעשות איתו עסקים, אך מצדו של שמעוני, כפי שאפרט בהמשך יש במצב שבו עופר חי ומתפרנס מעסקאות עם דויד, ומעביר לשמעוני כספים שמקורם בדויד, ושמעוני מסתיר עובדות אלה זמן ארוך, נמנע מלחשוף את ניגוד העניינים ומציג מצגי שווא, כדי לבסס עבירה של הפרת אמונים, אליה אדרש בהמשך.

אפרט את מסקנותיי.

הכספים שהועברו מדויד לעופר

199. כפי שצוין בפתח הכרעת הדין, אין מחלוקת לגבי הסכומים ששולמו במסגרת עסקאות התיווך ובאשר לנכסים לגביהם שולם תיווך. אין גם מחלוקת עובדתית לגבי מרבית העובדות הקשורות בעסקאות התיווך. לעומת זאת, קיימת מחלוקת חזיתית ביחס למשמעותן של עסקאות התיווך ומהות היחסים העסקיים בין דויד לעופר.

לטענת המאשימה, המתת העיקרית שהועברה בין הנאשמים במסגרת יחסי השוחד באישום הראשון, היא הכספים בסכום כולל של כ – 366,000 ₪, שהועברו מדויד לעופר בעסקאות תיווך.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

יצוין שבהקשרו של האישום הראשון ניתנו הבהרות מטעם המאשימה גם בנאום הפתיחה (ע' 40-41) ובהמשך במהלך דיון לפי סעיף 144 לחסד"פ ביום 24.1.18 (ע' 879, 882) וכן בהודעה בכתב מיום 28.1.18 ובדיון מיום 29.1.18 (ע' 888 – 894) (להלן ביחד: "ההבהרות").

הגם שהמאשימה לא הצהירה על כך מפורשות, דומה שבמסגרת ההבהרות היא מיתנה את העמדה שהשתמעה מכתב האישום, לפיה עופר לא היה מתווך אמיתי, ועסק התיווך הוקם למטרת העברת הכספים, ושימש כמסווה להעברת כספים מדוידי לשמעוני ולעופר מטעמו, בקשר עם תפקידו הציבורי של שמעוני, כשהחשבוניות היו כוזבות, והוצאתן היוותה חלק מהמהלך המתוכנן של ההסוואה (סעיפים 26, 27, 29).

וכך, במסגרת ההבהרות ציינה המאשימה שעצם הקשר העסקי בין דוידי לעופר בנסיבות תיק זה מהווה טובת הנאה אסורה ומתת במסגרת יחסי השוחד, ולמעשה הכירה בקיומם של יחסים עסקיים ובקיומן של עסקאות תיווך ביחס לחלק מהנכסים, בציינה שחלק מהסכומים הנזכרים שולמו שלא כנגד עסקאות תיווך אמיתיות, לעיתים תוך הצגת מצגים כוזבים, חלק אחר מהסכומים שיקפו דמי תיווך מופרזים ויתרת הסכומים ששולמו שיקפו דמי תיווך, אך האופן, ההיקף והעיתוי של עסקת התיווך היו מיטיבים ולא עסקיים, וכל המרכיבים הללו היוו טובת הנאה פסולה.

ההגנה, כאמור, חולקת על כל הנחות המוצא של המאשימה.

לשם הנוחות, בטרם אבחן את הסוגיות שבמחלוקת, אפרט את רשימת הנכסים והעסקאות ואת עמדת המאשימה לגביהם.

הנכסים, העסקאות ועמדת המאשימה בקשר לזכאות לדמי תיווך

הנכסים בגינם קיבל עופר תשלום מדוידי, הם כדלקמן: 200.

1. **לנדזור** באוקטובר 2014 – 40,000 ₪.
2. **נווה הדרים** בנובמבר 2014 ובפברואר 2015 – 20,000 ₪
3. שמונה משרדים בבניין **פאר** בנובמבר 2014 – 33,132 ₪.
4. **פטריקס** בדצמבר 2014 – 59,000 ₪.
5. **הסטוק** בדצמבר 2014 – 53,600 ₪.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

6. **יעדים** במאי 2015 – 150,000 ₪.

7. **נאות אשקלון** באוגוסט 2015 – 10,000 ₪.

מבין כלל הנכסים שפורטו, פאר ויעדים הם נכסים של דוידי ויתר הנכסים והעסקאות הקשורות בהם הגיעו מעופר.

201. אשר לעסקאות התיווך, בהתאם להבהרות עמדת המאשימה מן "הקל" אל "הכבד" היא כי:

1. בוצעה פעילות תיווך **בנווה הדרים**, אך דמי התיווך ששולמו היו חריגים מבחינת אופן, עיתוי והיקף של ההתנהלות. יוער בסיכומי המאשימה היא מתמקדת בתוספת תשלום של כ- 11,000 ₪ למעלה משלושה חודשים מאוחר יותר, כשלטענת ההגנה מדובר בטענה חדשה לאחר שבהבהרות נאמר מפורשות שאין טענה לדמי תיווך מופרזים.

2. בוצעה פעילות תיווך **בסטוק**, אך דמי התיווך ששולמו היו חריגים מבחינת אופן, עיתוי והיקף של ההתנהלות. בסיכומי המאשימה נטען שלא ברור כיצד נקבע סכום דמי התיווך, וההגנה מלינה שגם במקרה זה הכוונה להיותם מופרזים בעוד שהסיווג של עסקה זו בהבהרות הוא שונה.

3. בוצעה פעילות תיווך **בנאות אשקלון**, אך דמי התיווך חריגים מבחינת אופן, עיתוי והיקף של ההתנהלות. לטענת המאשימה העסקה בוטלה ודמי התיווך נותרו בניגוד למקובל. עוד נטענו טענות לגבי גובה סכום דמי התיווך, וההגנה מלינה שגם במקרה זה הכוונה להיותם מופרזים בניגוד למוצהר בהבהרות.

4. בוצעה פעילות תיווך **בלנדזור**, אך שולמו דמי תיווך מופרזים.

5. בוצעה פעילות תיווך **בפטריקס**, אך שולמו דמי תיווך מופרזים. יוער כי בסיכומי המאשימה נטען שכלל לא בוצעה עסקת תיווך בפטריקס, כשלטענת ההגנה טענה זו אינה מתיישבת עם סיווג העסקה בהבהרות.

6. לא בוצעה פעילות תיווך **במשרדי פאר**.

7. לא בוצעה פעילות תיווך **ביעדים**.

202. טענות ההגנה בקשר לשינוי בעמדת המאשימה משלב ההבהרות לשלב הסיכומים, מקובלות עליי במלואן.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

לאחר שניתנו הבהרות ברורות ומפורשות בשלבים מוקדמים של הברור הראיתי, וההגנה ניהלה את הגנתה בהתאם להבהרות, אין מקום לשינויים נוספים בעמדת המאשימה, שיש בהם כדי להקשות על הגנת הנאשמים ולהחמיר עמם.

אדגיש בהקשר זה, כי אמנם במהלך שמיעת הראיות חקרה המאשימה את הנאשמים גם ביחס לנושאים החורגים מהצהרותיה בהבהרות, אך בשום שלב היא לא ביקשה לשנות מן האמור בהבהרות ולא העמידה את הנאשמים על כך שעליהם להתגונן מפני טענות נוספות.

ודוק, אין עסקינן בסיטואציה שבה ניסוח בכתב אישום יכול להכיל מספר מובנים, אלא במצב שבו התבקשה וניתנה הבהרה ברורה, לרבות בכתב כאמור, כשהבהרות אלה הפכו בנסיבות העניין לחלק בלתי נפרד מכתב האישום. לו רצתה המאשימה בכל שלב שהוא לשנות מההבהרות, היה עליה לפעול בדומה למתכונת שבה היא פועלת בבקשה לתיקון כתב אישום, דבר שלא נעשה.

לפיכך, את הטענות הנוגעות לעסקאות התיווך אבחן בהתאמה להצהרות בהבהרות, ואף אם למשמע הראיות התעוררו אצלי סימני שאלה של ממש בכל הנוגע לשאלת קיומם של קשרי תיווך בקשר לפטריקס ובכל הנוגע לתשלום הנוסף בנווה הדרים, אתעלם מאותם סימני שאלה, ואגביל את עצמי להצהרות בהבהרות, כאמור.

מהלך בחינת הראיות

הגם שדומה שהמאשימה אינה טוענת עוד שהפיכת עופר למתווך, פתיחת עסק התיווך והשימוש בו נועדו לקדם תכנית עבריינית כללית של העברת כספי שוחד מדוידי לטובת שמעוני, או מי מטעמו, בהקשר למעמדו של שמעוני, ובמסווה של פעילות עסקית ותשלום דמי תיווך, למען הזהירות אבחן תחילה באופן תמציתי גם טענה זו, תוך שאדרש במסגרת זו לקשר של עופר לעולם התיווך.

203

לאחר מכן, אבחן את מאפייני הקשר העסקי בין דוידי לעופר.

בשלב השלישי אדרש לעסקאות ולדמי התיווך ששולמו בהקשרן, כדי לראות אם ישנן עסקאות שהמסקנה החד משמעית לגביהן היא שדמי התיווך שמיוחסים להן, כולם או חלקם, לא יכלו להיות משולמים ולא שולמו במסגרת פעילות עסקית של תיווך או שמא המצב הראיתי מוביל למסקנות אחרות או לכל הפחות לספק סביר.

בנוסף, ללא קשר להכרעה בשאלה אם הוכחו עסקאות נגועות, כאמור לעיל, ואף אם אמצא שכל עסקאות התיווך כשרות ומשקפות פעילות עסקית, אבחן בשלב האחרון אם יש בעצם יחסים בין עופר

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

לדויד של מתווך, שהוא אח של ראש העיר מול יזם נדל"ן בעיר אשקלון, בנסיבות הכוללות של תיק זה, כדי להביא למסקנה חד משמעית שההתקשרות העסקית ביניהם היא נגועה ומהווה מתת אסורה, גם אם כל העסקאות בוצעו בדרך המקובלת.

הטענה לפתיחת עסק תיווך ושימוש בו לצורך הסוואת העברת כספי שוחד

204. מהראיות שהוצגו במשפט עולה שעופר שהיה מובטל ולא יכול היה להמשיך בתחום עיסוקו הקודם, התעניין בתיווך כעיסוק, בעיקר לאחר מועד בחירתו של שמעוני, אך גם קודם לכן, ואף נטל קודם לכן חלק כזה או אחר בעסקאות תיווך מול דויד ומול אחרים (ע' 7497, 7610, 8240-8239 8335-8334).

לאחר הבחירות התלמד עופר במשך מספר חודשים במשרד התיווך של ללו שמעוני (ע' 134, 276), פעל כדי ללמוד את התחום, ניסה לקדם עסקאות תיווך ביושבו במשרד ללו שמעוני (ע' 8340) ואף ניסה לקבל רישיון תיווך, ניגש למבחן במחצית 2014 ונכשל בו.

ב – 1.10.14 פתח עופר משרד תיווך באשקלון (ת/14). במשרד הועסקה בשכר אדיתה מונטיאון בעלת רישיון תיווך, שעזבה באוגוסט 2015.

205. אין בחומר הראיות בתיק ראיות ישירות או נסיבתיות, לפיהן הקמת המשרד על ידי עופר הייתה פיקציה או היוותה חלק מתכנית עבריינית בכלל, וכזו ששמעוני ו/או דויד היו קשורים אליה או מודעים אליה בפרט. אין גם ראיות לפיהן פתיחת העוסק המורשה ברשויות המס, נועדה על מנת שיהיו בידי עופר פנקסי חשבונות, בהן יוכל לעשות שימוש כדי להסוות העברת כספים אסורה מדויד במסגרת תכנית עבריינית שהוא היה חלק ממנה.

התשתית הראייתית שהוצגה בפני מעידה על כך שעופר באמת ביקש להיות מתווך, ובהקשר של עצם בחירתו לעסוק כמתווך ופתיחת משרד התיווך, איני סבורה שיש משמעות מכרעת לשאלת כשרונו וכישוריו בפועל או מידת הצלחתו בעיסוק בתקופה הרלבנטית לכתב האישום.

206. גם בהמשך הדרך, בהתייחס לפעילותו של עופר כמתווך, איני סבורה שקיימות ראיות שמובילות למסקנה ברורה, לבטח לא מסקנה אחת ויחידה, לפיה ניהול העסק היה פיקציה.

המשרד היה פעיל, עופר השקיע כסף בעסק בין בתשלום דמי השכירות, בין בתשלום משכורת לאדיתה, ובין בפרסום. עופר פגש לקוחות והציג נכסים, והיה בקשר עם מתווכים ותיקים בעיר שעמם היו לו גם קשרי חברות (ע' 7452, 7536, 7547). את הפעילות המתוארת ביצע עופר ללא רישיון תיווך בדומה למתווכים רבים באשקלון, תוך שהוא מסתמך על רישיון התיווך של אדיתה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

אמנם לעופר לא היו הצלחות מול גורמים שאינם דויד, כשהיקף דמי התיווך שקיבל לאורך כל תקופת עיסוקו כמתווך עד למעצרו שלא מדויד עמד על עשרות אלפי שקלים בלבד, ומתוכם סך של 15,500 ש"ח ניתן לו, או נשאר אצלו, בשל התחשבות במצבו הכלכלי ולא בשל סגירת עסקה (ת/68 שו' 52 ואילך, ת/25 שו' 75 ואילך), אך לא מצאתי שעובדה זו מחייבת מסקנה שהעסק היה פיקציה.

בהקשר זה לקחתי בחשבון שעופר ניסה לסגור עסקאות גם עם גורמים אחרים, פרסם מודעות בעיתון ופגש לקוחות (ע' 145, 147). זאת ועוד, ככל שמדובר בהצעות עסקיות שמיועדות ליזמים גדולים, עופר טען שאת הצעותיו העסקיות הביא תחילה לדויד, כך שלא היו לו הצעות מסוג דומה להציע ליזמים אחרים.

בנוסף, לקחתי בחשבון את העובדה שאין נתונים מדידים ובני השוואה לגבי היקף הפעילויות אצל מתווכים אחרים שלא הניבו תוצאות, יחסית לאלה שהצליחו והניבו דמי תיווך, באופן שמאפשר השוואה והסקת מסקנות לגבי התנהלותו של עופר.

בסיכומי של דבר, אין ראיות שעסק התיווך הוקם ונפתח לשם קידום התכנית העבריינית ואין ראיות לכך שהופעל לצורך זה.

207. מבלי למעט מן האמור, אין במסקנות אלה כדי להוביל למסקנה נגזרת שאף אחת מהעסקאות לא הייתה נגועה ואסורה, ושכל החשבוניות שיקפו עסקאות אמיתיות, שכן קיימת האפשרות שבשלב מסוים התגבשה תכנית עבריינית שניצלה את הפלטפורמה הקיימת באופן חד פעמי או מעת לעת או באופן שיטתי לשם ביצוע העבירות הנזכרות והסוואתן, ויש לבחון את הראיות ביחס לאפשרות זו.

יחסי דויד – עופר בהקשר של עסקאות תיווך

208. התבוננות ברצף העסקאות בין דויד לעופר מעלה סימני שאלה ומחייבת התייחסות והסבר.

זאת, לאור העובדה ששבועיים בלבד לאחר פתיחת משרד התיווך, ב – 15.10.14, כבר קיבל עופר דמי תיווך מדויד על עסקה ראשונה, כמו גם העובדה שבין 15.10.14 ל – 30.8.15 קיבל עופר מדויד דמי תיווך בסכום כולל נכבד של כ – 366,000 ש"ח.

המאשימה טוענת להצלחה מטאורית של עופר בעסקאות התיווך מול דויד, אותה היא מכנה "תור הזהב", ומדגישה את חריגותה של ההצלחה מול דויד, לעומת העדר הצלחה להוציא לפועל עסקאות תיווך אחרות. המאשימה מסיקה ממצב דברים זה, שההצלחה מול דויד אינה נובעת מכישורי התיווך של עופר, ואף לא משיקולים עסקיים, אלא מהרצון של דויד לתת לעופר כספים, הכל בהקשר של

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

מעמד שמעוני כראש עיר. לשיטתה, בבסיס הקשר העסקי ההדוק בין דויד ליעופר מרגע פתיחת משרד התיווך עומד מעמדו של שמעוני, ובשל כך היה נכון דויד לשלם דמי תיווך ליעופר שכלל אינו מתווך מורשה, ולא רק זאת אלא שילם דמי תיווך מופרזים, נהג באופן לא עסקי ומיטיב עם עופר, וביחס לשני נכסים שילם ליעופר דמי תיווך, הגם שכלל לא הייתה לו מעורבות בתיווך או שלא בוצעה כלל עסקה.

209. לאחר בחינת הראיות, הגעתי למסקנה שבעיר אשקלון, על נוהגיה ומאפייניה, עצם העיסוק בתיווך ללא רישיון תיווך, אינו חריג, וכפי שציין אופיר מכלוף מרבית המתווכים בעיר אינם מתווכים מורשים (ע' 8315-8316). במציאות הנזכרת נכונותו של דויד לקבל הצעות ולשלם דמי תיווך למי שאינו מתווך מורשה, אינה ייחודית ליחסיו עם עופר, והוכח שנהג כך ללא קשר ליעופר ועמד בקשר גם עם מאכערים, מה גם שעופר היה בעל משרד תיווך, ובתקופה שנערכו עסקאותיו מול דויד עשה שימוש ברישיון התיווך של אדיתה שעבדה במשרד.

נתון נוסף שיש לו חשיבות במערכת היחסים העסקית בין עופר לדויד, הוא העובדה שמרבית העסקאות הוצעו על ידי עופר לדויד, ורק המשרדים בפאר ושיווק יעדים שייכים לדויד.

210. עופר, כאמור, העיד שהציע כל עסקה ששמע עליה תחילה לדויד, ולאור הקשרים ביניהם, כפי שפורטו לעיל, גם בעבר וגם לאחר הידוק הקשר, כמו גם העובדה שדויד ידוע כיום פעיל בעיר אשקלון ועופר היה מודע לכך משיחותיהם, אין סיבה לפקפק בטענה זו.

דויד מצדו טען שבמסגרת יחסי החברות עם עופר, ולאור מודעותו למצבו הכלכלי, רצה לעזור ליעופר למצוא את מקומו התעסוקתי ורצה בהצלחת עופר בעיסוקו כמתווך.

אין מחלוקת שבעבר, עובר לבחירות סייע דויד ליעופר בכך שסידר לו עבודה כמנהל בסופרמרקט האחים דויד, כך שרצונו לעזור ליעופר "להסתדר" בא לידי ביטוי במועד מוקדם לארועים מושא כתב האישום ומנותק מהם. לטענת דויד, כשפתח עופר את משרד התיווך, אזי מבחינתו גם בהקשר של שימוש בשירותי התיווך של עופר, הוא לקח בחשבון את יחסי החברות ורצה לסייע ליעופר. דויד תיאר שראה יתרון בכך שעופר, שהיה חשוף להרבה מידע בשל קשריו עם מתווכים, יזמים ומעגל המכרים הנרחב שלו בעיר, העביר אליו הצעות עסקיות ומידע אליהם הוא נחשף, והיה מחוייב אליו כ"מתווך מהצד שלו".

211. שיחה בין השניים בחודש אפריל 2015 לגבי עסקה פוטנציאלית שעופר קידם עבור דויד, ממחישה בהקלטה מזמן אמת את הדינמיקה בין השניים:

"דויד: יאללה נו, בוא נסגור, שיהיה לך פרנסה עופר, יאללה נשמה יאללה..."

עופר: לא, אני רוצה שגם לך יהיה טוב יואל, אתה יודע שאם לא אז לא נוסף" (214/ג).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

דויד, אם כך, רצה שתהיה לעופר פרנסה, אך לטענתו רצונו לעזור לעופר לא גבר על שיקולים עסקיים שלו, והוא נהג עם עופר בדיוק כשם שנהג עם יתר המתווכים מולם עמד בקשר ולהם שילם דמי תיווך (ע' 8345-8347).

212. אציין שההגנה הציגה עסקאות שעופר טיפל בהן, אך הן לא נסגרו, כגון מסעדה שרצה למכור עמי חכמון (ע' 151), מגרש של בזק שדויד שלח את עופר לקדם (נ/18), רכישת גג של חיים שלי עם זכויות בניה (ע' 499), שלגביהן לא שילם דויד לעופר דמי תיווך, אלא הפעיל שיקולים עסקיים קרים. בכך התנהג דויד חרף יחסי הקרבה אל עופר בשונה מהתנהגות חברים אחרים כמו ללו שמעוני ומישל בוסקילה שנתנו לעופר דמי תיווך גם על מה שלא הגיע בשל רצונם לסייע לו, כאמור.

מבלי לרדת בשלב זה לרזולוציות של כל עסקה ועסקה, ומבלי שיש במפורט בפסקה זו כדי להביע עמדה ביחס לכשרות העסקאות, אציין שבאופן כללי הוצגו ראיות לפיהן לדויד לא היו כללים קבועים בהתנהלותו מול מתווכים, ומן העבר השני לא הובאו ראיות מספקות ומשכנעות לפיהן לכל אחת מהעסקאות, בהתאם למאפייניה, אמורים היה להקבע דמי תיווך מסויימים מוגדרים, ולו בדרך של טווח סכומים, באופן המאפשר להעריך את ששולם מול מה שאמור היה להיות משולם, ולקבוע ממצאים מחייבים לגבי אמיתות העסקה ודמי התיווך.

כמו כן הוצגו ראיות לכך שמתווכים נוספים קיבלו מדויד דמי תיווך בגובה עשרות אלפי שקלים על עסקאות מסוימות, שתוכנן לא ידוע (ת/355 ע' 2, ת/357 ע' 7, ת/358 ע' 2, ת/495 ע' 6, ת/498 ע' 4), כך שההיקף הכספי של פעילות של עופר מול דויד לא היה ייחודי או חריג מצד דויד. בנוסף, עלה שדויד קבע ברוב המקרים את גובה דמי התיווך, וכך גם היה בעסקאות עם עופר.

לסיכום, בהתאם לראיות חיצוניות שמקורן אינו דויד, דומה שהצהרתו של דויד שהוא משלם דמי תיווך וקובע את תנאי התשלום בהתאם לאטרקטיביות של העסקה, משקפת את המציאות.

213. להשלמת התמונה אעיר שבאופן כללי, ללא קשר לעסקה זו או אחרת, איני סבורה יש בעובדה שככל הנראה לא ניהל עופר ספר עסקאות כפי שנדרש ממתווך, והוא רשם את העסקאות באופן מסודר רק בעקבות ביקורת (ת/15), כשממילא כל העסקאות לוו בחשבוניות שלגביהן אין טענה שהוצאו שלא במועד (ת/199), כדי ללמד לכאן או לכאן על אופי העסקאות ואמיתותן. גם הרישומים בטפסי החתמת הלקוח, שהם חלקיים בלבד וכוללים רק ארבע עסקאות ראשונות (ת/16), אין בהם כדי לשפוך אור על מהות העסקאות והעברת הכספים בין דויד לעופר, ואף שנסיבות ועיתוי מילוי הטפסים על ידי אדיתה (ע' 97) ותכניהם של הטפסים מעוררים שלל סימני שאלה, אין בעובדות אלה כדי להעיד על אמיתות או חריגות בהתנהלות, כשגם עסקאות תיווך עם דויד ואחרים שאין מחלוקת שבוצו אינן מופיעות בטפסים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בחירת העסקאות

214. כפי שציינתי בבחינת העסקאות אני מגבילה את עצמי להבהרות המאשימה.

כמו כן, מצאתי לנכון לבחון את העסקאות לפי החלוקה לקבוצות שערכה המאשימה בהבהרות, כשזכור שלוש הקבוצות כוללות: עסקאות תיווך שיש בהן מאפייני עיתוי צורה ואופן חריגים, עסקאות יתווך שסכום דמי התיווך בהן מופרז, ועסקאות כוזבות שלא היה בהן כלל תיווך של עופר.

הקבוצה הראשונה – מאפיינים חריגים - נווה הדרים, הסטוק ונאות אשקלון

215. אין מחלוקת ששלוש העסקאות נווה הדרים, הסטוק ונאות אשקלון, ששולם עליהן בנובמבר 2014, דצמבר 2014 ואוגוסט 2015 בהתאמה, הן עסקאות שאת כולן הציע עופר לדויד, בכולן הייתה לעופר מעורבות כמתווך, ובמסגרת ההבהרות יוחסו לעסקאות אלה מאפיינים חריגים של עיתוי צורה ואופן, ולא מעבר לכך.

בחנתי את שלוש העסקאות, מאפייניהן, היקפן, דמי התיווך שנקבעו בהקשרן והסברי הנאשמים, על רקע ההערות הכלליות שפורטו לעיל, ולא מצאתי כי המאשימה הוכיחה בדרגה שמעבר לספק סביר את אותה חריגות נטענת ביחס לעסקאות אלה.

אציין שבהתאם למאפייני צורה עיתוי ואופן, אין כל חריג בעסקת הסטוק, והטענה לדמי תיווך מופרזים חורגת מההבהרות. למעלה מן הצורך, אעיר לגוף הטענה שמהראיות שמקורן בעו"ד בן יפתח והמוכר פריזאט, עלה שבוצעו פעולות תיווך כפי שנדרש לשם שכלול העסקה. בנוסף, אני מפנה להתייחסותי לטענת הפרזה בגובה דמי התיווך בפרק הבא, הרלבנטית לכל המקומות בהן חזרה המאשימה על טענה זו.

216. לעניין נאות אשקלון, טענת המאשימה נוגעת לביטול העסקה ואי השבת דמי התיווך. אלא שהעסקה התבטלה זמן ניכר לאחר כריתתה, והסבריו של דויד שבמצב כזה הוא לא נוהג לבקש בחזרה דמי תיווך, כמו גם הראיות לפיהן הזכאות לדמי תיווך צומחת עם השתכללות העסקה והמתווך אינו אחראי לאירועים מאוחרים יותר בין הצדדים, מניחים את הדעת, עד כי איני רואה כל התנהלות חריגה בהקשרה של עסקה זו. אציין בהקשר זה כי מהראיות עולה הבחנה בין חובה להשיב דמי תיווך במקרים שהוקדם תשלום והעסקה בסופו של דבר כלל לא נסגרה (ת/357 ע' 3, ת/498 ע' 3), לבין העדר זכות לדרוש החזר של דמי התיווך אם ביטול העסקה היה לאחר כריתתה במיוחד בפער של זמן (ע' 505).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

אשר לעסקת נווה הדרים, לעניין חריגות בעיתוי ובאופן, המאשימה מפנה לפיצול תשלום דמי התיווך לשני סכומים בפער של שלושה וחצי חודשים, ואולם לביהמ"ש הוצגו דוגמאות של חלוקת תשלום ופערי זמן בתשלומים, לדוגמא פער של חודשיים וחצי בדמי התיווך בעסקת בזק (ת/269 מסמך 39), ולאור אותן ראיות, ובהעדר ראיות סותרות ברורות, לא ניתן לקבוע שהמהלך של הפיצול כשלעצמו הוא מהלך חריג הנובע מיחסים מיוחדים מושחתים.

217. המאשימה בסיכומים הרחיבה את טענותיה וטענה שהתשלום השני אינו קשור לעסקת התיווך והוא כוזב, אך בשל ההגבלה בהתאם להבהרות המאשימה, לא אדרש לטענה זו.

למעלה מן הצורך, אעיר כי אילו הייתי בוחנת היבט זה, לא ניתן לשלול שהייתי מגיעה למסקנה שאכן מדובר בהעברת כספים ללא כל הצדקה, שאינה מתיישבת בנסיבותיה עם תשלום דמי תיווך אמיתיים. זאת, משום שלא ניתן הסבר מניח את הדעת לתשלום הנוסף, שהוא התשלום הגדול יותר, לאחר שתחילה שולמו דמי תיווך בשיעור של 1% + מע"מ, כשהתשלום הנוסף אינו בגדר תשלום דחוי, אלא לפי הנטען העילה לקבלתו צמחה רק באותה עת לאחר ביצוע מדידות. הסברי הנאשמים היו דחוקים, ולא ניתן להתבסס עליהם ללא תמיכה נוספת. לא הובאו ראיות לתמיכה בטענות לשינויים שמקורם במדידת שטחים, ואף לא עדותו של פנחס חיים שיכול היה לאשש את העניין, אם היה בו ממש. גם אופן הרישום בספר העסקאות, וההערה ביחס לחיבור בין הסכומים, שסביר שהוספה בדיעבד בזמן רישום הספר, כמו גם הרישום של הסכום שדוידי ציין שהוא תולדה של המדידה דווקא בשלב הראשון של העסקה וגזירה ממנו של כאחוז דמי תיווך, תומכים כולם במסקנה בדבר העדר הצדקה לתשלום השני. בנוסף, גם הצמידות של התשלום הנוסף למועד הטיפול בנושא עיבוי העמודים בפאר, מעוררת תמיהות.

ואולם, כל שנאמר כעת, נאמר, כאמור, מעבר לצורך ובמאמר מוסגר, ואינו חלק מהכרעתי.

הקבוצה השניה – דמי תיווך מופרזים - לנדזור ופטריקס

218. אילו הייתה המאשימה טוענת שעל העברת המידע באופן שהועבר לא זכאי עופר כלל לדמי תיווך, והוא אינו הגורם היעיל בעסקה, בהתאם לדיני התיווך במשפט האזרחי, או אילו הייתה טוענת שעסקת פטריקס כלל לא קשורה לעופר והיא תולדה של הידברות ישירה ומאוחרת יותר בין ערן אשכר לדוידי לאחר שנוצר ביניהם הקשר הראשוני, היה מקום לבחינה מפורטת של כל הראיות הנוגעות לשתי עסקאות אלה לצורך הכרעה בטענות. ואולם, המאשימה מיקדה את טענותיה בהבהרות רק בהיות דמי התיווך ששולמו לעופר בשתי העסקאות כנגד מסירת מידע, מופרזים וחסרי פרופורציה, ולא חלקה על עצם מעמדו כמתווך באותן שתי עסקאות.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

המאשימה בסיכומיה מייחדת טענות רבות לכך שעסקת פטריקס היא מסווה להעברת כספים בכסות של דמי תיווך, וכן מעלה תהיות רבות לגבי העיתוי של תשלום דמי התיווך בלנדווור לפני שנחתמה העסקה, אלא שנושאים אלה חורגים מגדר ההבהרות ואין הצדקה שיהוו חלק מהכרעת הדין.

למעלה מן הצורך ובמאמר מוסגר, אציין כי הקדמת התשלום בלנדווור מתוך רצון חברי ללכת לקראת עופר בתחילת דרכו החדשה, כשמבחינת דויד העסקה כבר הייתה מגובשת וסגורה, גם אם עדיין הוחלפו בין הצדדים מיילים (נ/28), וגם אם נמשכה ביניהם התקשורת, אינה מהלך בלתי מתקבל על הדעת במידה כזאת, שהוא כשלעצמו מחייב מסקנה אחת בלבד. הדברים נכונים גם אם דויד פעל כך כלפי עופר בשל יחסיו עמו, כשאני לוקחת בחשבון גם את המתואר על ידי המתווך זיגוג בקשר להקדמת תשלום בשינויים ובהתאמות המחוייבים (ת/357 ע' 3). מנגד, ניתן לטעון שהעברת כל סכום דמי התיווך כשם העסקה לא תבשיל בסופו של דבר לא יהיה לדויד מאיפה לגבות את הכסף בשל מצבו הדחוק של עופר, היא מהלך בלתי סביר, וכן שהתשלום קשור למהלכיו של דויד מול העירייה בקשר להמשך עבודה בפאר לאחר ביטול צו ההפסקה חרף היעדר היתר בנייה ברשותו. כשהדברים מוזכרים בבחינת למעלה מן הצורך איני רואה צורך להכריע בין האפשרויות.

.219

לגבי שתי הטענות האחרות, קיימים בעיניי סימני שאלה רבים ביחס לחלקו של עופר בהצגת פטריקס לדויד ובמסירת המידע לגבי העסקה, אך נוכח העובדה שלדברי דרור אלמלם עסקת פטריקס עמדה על הפרק בפגישתו עם עופר, לא ניתן לקבוע באופן חד משמעי שלעופר אין כל קשר לפטריקס. הערות אלה, נאמרו גם הן במאמר מוסגר ומעבר לצורך לאור עמדת המאשימה בהבהרות.

טענה נוספת שהועלתה רק בסיכומים היא שלא מתקבל על הדעת שעופר לא נדרש להשיב את דמי התיווך לאחר ששתי העסקאות בוטלו. בהקשר זה אני מפנה למסקנותיי בנוגע לנאות אשקלון והדברים נכונים גם כאן, כשפער הזמנים ממועד ההתקשרות ועד לביטול בעסקאות אלה הוא ממושך מאד. ואחרון, המאשימה טענה שדויד הודה שעופר קיבל דמי תיווך רק עבור הרעיון לפתוח עסק במרינה, ללא קשר להעברת המידע, וגם לאחר שעיינתי בהפנייה, טענתה בהקשר זה לא ברורה לי ולפיכך לא אדרש אליה.

.220

לעניין הטענה מכוח ההבהרות, היינו הפרזה בדמי התיווך, המאשימה טענה שדמי התיווך ששולמו היו מופרזים בהתחשב במיעוט פעולות והמעורבות המועטה של עופר.

בהתאם לראיות שהוצגו, ובהתחשב בכך שדמי התיווך משולמים בהתאם לתוצאה ולא בהתאם למאמץ, ומשאין למעשה מחלוקת שעופר הוא הגורם היעיל בעסקה, אחרת הייתה המאשימה אמורה לטעון שכלל לא הייתה עסקת תיווך, איני סבורה שיש לביהמ"ש כלים לקבוע מה מופרז ומה לא, ואיני סבורה שדי בתמיהות או בהנחות של המאשימה כדי לקבוע בדרגה המחייבת בפלילים שסכום מסויים מופרז, על כל ההשלכות שיש לקביעה זו במשפט פלילי. ככל שהמאשימה ביקשה לשכנע שיש הלימה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

והתאמה חד חד ערכית בין מידת ההשקעה או התרומה להשתכללות עסקת תיווך לבין גובה דמי התיווך, היה עליה להציג בהקשר זה חו"ד מומחה או מסכת ראייתית מקיפה, ברורה ואחידה, וזאת לא נעשה. בנוסף, לא ניתן לשלול את ההיגיון בתיאור של דו"ד שהוא משלם דמי תיווך בהתאם לאטרקטיביות של העסקה, ואף אם הייתי סבורה שמדובר בהתנהגות לא הגיונית, עדיין ככל שכך נהג דו"ד גם בהקשרים אחרים, ומהראיות עלה שזהו מצב הדברים, לא ניתן לקבוע שההפרזה בדמי תיווך מחייבת מסקנה אחת ויחידה שחלק מהסכום אינו קשור לעסקת התיווך.

הקבוצה השלישית – העדר פעילות תיווך – משרדי פאר

221. טענת המאשימה פעילות התיווך של עופר ביחס למשרדים בקומה השישית היא פיקציה, והוא לא זכאי לדמי תיווך, שלא היו אלא אמצעי להסוות העברת כספים במסגרת המתת.

הקומה השישית, הלא בנוייה, בפאר יועדה כקומת משרדים. חלק מהמשרדים באותה קומה נמכרו לגורמים שונים, כשלא הוברר במשפט אם היו מעורבים מתווכים ודמי תיווך בעסקאות אלה. בקומה נותרו מספר משרדים.

לפי טענת עופר ודו"ד בחקירותיהם ובעדותם, בחודש נובמבר 2014 הציע דו"ד לעופר לשווק את המשרדים, ותוך שמונה ימים דאג עופר לפי המתואר על ידי הנאשמים להבאת קונים שחתמו על בקשות רכישה, וקיבל מדו"ד דמי תיווך בסכום כולל של כ- 32,000 ₪.

222. המאשימה חולקת על הקשר של עופר למכירת המשרדים רובם ככולם, חולקת על מעמדו של עופר כמתווך ביחס לאותם משרדים ועל זכאותו לדמי תיווך, חולקת גם על הזכאות לדמי תיווך בבקשת רכישה שאינה כרוכה בהעברת תשלום ובחתימה על חוזה, וטוענת שמדובר בהעברות כספים במסווה של דמי תיווך בדיוק בתקופה שבה הגיע דו"ד להציג את פרויקט שוויצריה הקטנה בפני שמעוני בעיריה. לשיטת המאשימה, אם כן, כבר מתחילת הקשר העסקי בין דו"ד לעופר השתמשו השניים בפלטפורמה העסקית להסוות העברת כספים למטרות אסורות.

ההגנה חולקת על כלל טענות המאשימה ולטענתה מדובר בעסקאות אמיתיות שעופר היה מעורב בהן והיה זכאי לפי המקובל לדמי תיווך בקשר לכולן. עוד נטען ששולמו בהקשרן של העסקאות דמי תיווך אחידים בשיעור של 1% מערך העסקה כמקובל. לעניין מעמדה של בקשת רכישה והזכאות לקבל דמי תיווך בשלב שבו לא נחתם חוזה ובמקרה שבו לא הועברו מקדמות, טוענת ההגנה כי אין בנתונים אלה להשפיע על הזכות לדמי תיווך וכי דו"ד לא נהג באופן מיוחד עם עופר.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

223. בכל הנוגע לעסקאות המשרדים בפאר, אני סבורה שיש מקום למספר הערות כלליות.

ראשית, לאור העובדה שלמאשימה יש טענה אחידה ביחס לכלל עסקאות מכירת המשרדים בפאר, אזי ערעור הטענה או אי הוכחתה במידה הנדרשת בקשר לחלק מהעסקאות, יש בהם כדי להשליך על תוקף טענתה הכללית ביחס לכל המשרדים בפאר ולהחלישה.

שנית, לאור העובדה שמדובר בקומה לא בנויה, ובהעדר ראיות שהוצגו לכך שדבר קיומם של משרדים בקומה זו פורסם, אזי משקל הטענות הנוגעות להיכרות של רוכשים פוטנציאלים באשקלון, חלקם מתווכים, עם הבניין, והיכרות עם היזם, וחוסר צורך במתווך מצד היזם, הוא נמוך. בהקשר זה יצוין כי מרבית המשרדים שנמכרו באותה קומה בחודשים אוגוסט עד אוקטובר 2014 (ת/271), נמכרו לגורמים שהייתה להם היכרות חברית עם דויד או היכרות עסקית קודמת עם המשרדים בפאר, ולכן לא ניתן להסיק מההתנהלות מולם מסקנות שהן רלבנטיות למשרדים שנתרו. זאת ועוד, המאשימה טוענת שלא היו מתווכים נוספים בקומה 6, מבלי שהיא מסבירה בסיכומיה מה הנפקות של טענתה זו. בנוגע לטענה זו, אני מוצאת לנכון להעיר שמעיון בכרטסות הרלבנטיות עולה ששולמו דמי תיווך בבניין פאר ב – 6.10.14 לתומר שמשי וב – 25.11.14 לעובד שמואל, ובהתאם לתאריכים סביר שמדובר בעסקאות תיווך עבור קומה 6, אם כי לא ניתן לדעת זאת מהכרטסת בלבד (צרופה לת/269). בנוסף, עולה מהחומר שלאחר העסקאות מושא פרק זה נחתמה בקשת רכישה נוספת שאינה קשורה של חדד טאסי (ת/271).

שלישית, הסכומים הלא עגולים והמדויקים בשיעור של אחוז מכל עסקה, שהם סכומים קטנים כשלעצמם, ותואמים את דמי התיווך ששולמו למתווכים אחרים בקומות אחרות בפאר (צרופות לת/269), הם סכומים שמתאימים פחות לתכנית עבריינית של העברת כספים והסוואתם כעסקאות תיווך, וזאת כשניתן היה בנקל להסוות את המתת בתוך דמי התיווך של פטריקס או של נווה הדרים.

224. אשר לטענת המאשימה שעופר לא היה מתווך בעסקאות בקומה שש בפאר, ושלא הייתה פעילות תיווך בהקשרה שילם דויד לעופר, אציין שללא קשר לעסקאות המשרדים שבמחלוקת, טענת המאשימה שלעופר לא היה קשר לפעילות התיווך נחלשת, אם וככל שקיימות ראיות המצביעות על פעילות של עופר לקידום עסקאות תיווך אחרות באותה תקופה בבניין פאר, בעיקר ביחס לקומה 6, אך גם באופן כללי. והנה, אדינתה תיארה שבעת שידעה שעופר שיווק את המשרדים בפאר היא שמעה על הורה מביה"ס של ילדיה שהתעניין ברכישת משרדים והיא הפנתה אותו לעופר לצורך רכישת משרד בפאר (ע' 151). בנוסף, בימים הסמוכים לפני שהתבצעו עסקאות המשרדים בפאר, התכתב עופר עם דויד לגבי לקוח פוטנציאלי לקניית חצי קומה בפאר שהוא רוצה להציג לו הדמייה (נ/214). אין מדובר, אם כן, במי שאין לו קשר באותה תקופה למשרדים בפאר, כפי שעשוי להשתמע מטענת המאשימה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

מעבר לכך, אמנם רוב הרוכשים לא סברו שהיה מעורב מתווך בעסקה ולא ראו צורך בתיווך, והם עצמם גם לא התבקשו לשלם ולא שילמו דמי תיווך, ולא ראו בעופר מתווך או מעורב פעיל בעסקה, ואולם אותם קונים דיברו מזווית הראייה של הקונה, שהיא שהייתה ידועה להם והעסיקה אותם, הם לא ידעו דבר על הצורך במתווך מהצד של המוכר.

מבלי למעט מן האמור, הרוכשים רובם ככולם כן הזכירו את עופר בהקשר של רכישת המשרד. 225.

כך, מסר יניב רווח עוד בחקירתו הראשונה במשטרה שעופר נכח בפגישה עם דויד (ת/235 שו' 67).

כך, ציין ניב שחם שללו שמעוני באירוע שהתרחש אצלו הפנה אותו לעופר לקבל פרטים על המשרדים והוא שוחח עם עופר, קיבל פרטים כלליים, ביקש ממנו שתקבע פגישה, ולאחר מכן המזכירה של דויד יצרה עמו קשר להבנתו בעקבות שיחתו עם עופר ועופר בדק מולו שתואמה פגישה, כשעופר נכח בפגישה (ע' 850 ואילך).

כך, מסר דרור אלמלם בחקירתו שעופר הוא שמסר לו שנשארו לדויד משרדים אחרונים, הוא הביע עניין במשרד אחד וגם ציין בפני דויד ובפני עופר איזה משרד הוא רוצה, ואף עניין חברים בשאר המשרדים (ת/72א ע' 15).

כך, מסר אוחנה שקיבל את כל המידע מדרור אלמלם, וכשהגיע למשרדי דויד נכח שם עופר שאיחל לו בהצלחה (ע' 726).

שני הרוכשים האחרונים, חנן אמויאל ודוד עמר, לא נחקרו ולא העידו, אך קיימת התייחסות של מנהח"ש של דויד, אושרת אברהם, מיום 20.11.14, במסגרתה היא מבקשת אישור לשלם לעופר לפני שהרוכש הרביעי חתם, לאחר שעופר התחייב שהוא יגיע ביום ראשון ומקבלת אישור (נ/57), מה שקושר את עופר גם לרוכשים אלה.

יצויין כי לפי המחת"קים קיים עופר שיח אינטנסיבי עם יניב רווח וכן אחיו אלי שנטל חלק בתהליך, 226.

ועם דויד בימים הסמוכים לפגישה, ואני מפנה לפירוט המועדים והשעות שמופיע בסיכומי דויד (ת/539, נ/38). אותם דברים נכונים גם לגבי ניב שחם, וגם בהקשר זה אני מפנה לסיכומי דויד.

מקובלת עליי טרוניית ההגנה לגבי העובדה שעופר טען בחקירותיו שהתקיימו שלל שיחות עם יניב רווח וניב שחם (ת/158א ע' 15, 18, ת/159א ע' 30), והנושא לא נבדק, ואכן היה מקום שנושא זה ילובן כבר בעת החקירה ולא רק בשלב המשפט.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בנוסף, עולה מההתכתבויות מעורבות של עופר בקשר לחתימה של דרור אלמלם ואבי אוחנה ביום 18.11.14 על בקשות רכישה, כשעופר נמצא במשרדי דויד, ללא דויד, והוא מבקש את אישור דויד לכך שאושרת תחתים את הרוכשים בלעדיו (נ/208).

227. לנתונים שפורטו אוסיף שבהתאם לראיות שהוצגו, שלא היה בהן קו אחיד מצד מתווכים שונים, וביניהם ללו שמעוני, אופיר מכלוף, אייל אביטן, (ע' 278, 8312 ו-ת/496 בהתאמה), לא שוכנעתי מעבר לספק סביר שלא מתקבל על הדעת לשלם למתווך דמי תיווך גם עבור משרדים שהוא דאג להבאת הרוכשים בעקיפין בלבד, וזאת בהקשרם של אוחנה, אמויאל ועמר, מה גם שלא נוכחתי שדויד היה מעורה בפרטי הפרטים הללו.

בנוסף, בהתאם לראיות שהוצגו, ובהן דברי אושרת אברהם, אלפונסו זיגוג ומיקו גל (ת/269 ע' 1-2, ת/357, 441) שאף הן לא שיקפו עמדה אחידה, לא שוכנעתי מעבר לספק סביר שלא מתקבל על הדעת לשלם למתווך דמי תיווך לגבי רוכשים שחתמו על בקשת רכישה בלבד מבלי להפקיד פקדון, וזאת בהקשרם של אלמלם, אוחנה ועמר, מה גם שניתן היה להתרשם משלל הראיות שהתנהגות דויד אינה פורמליסטית, כשלדוגמא במשרדים בפאר החזיר לרוכשים לא מעטים את כל כספם לאחר שהתחרטו על העסקה הגם שלא היה מחוייב לעשות כן (ת/271). כך לדוגמא שמר דויד משרד לעו"ד בן יעקב מבלי שנחתם דבר ומבלי ששולם דבר (ע' 236), כך, בהקשרו של הרוכש "נ.א.ר. שירותי לוגיסטיקה", לא נחתם חוזה רכישה עד מאי 2015 הגם שבקשת הרכישה נחתמה בחודש ספטמבר 2014 (ת/271), צרופה להודעה ת/269). וכך, אייל אביטן וישראל זיו תיארו כי העבודה עם דויד היא על בסיס אמון ולא דווקא כללים פורמליים (ת/495, ת/498).

228. ואחרון, לא מצאתי בתשובותיו הספונטניות של דויד בחקירותיו, כדי להביא למסקנה שבנושא זה שיקר דויד ביודעין, וניסה להסוות את התכנית העבריינית. דומה בעיניי, לאור התרשמותי לאורך זמן מדויד בעדותו, וכן לאור התייחסותו לנושאים בהם שיקר והרחיק את עצמו, שאילו הייתה קיימת תכנית עבריינית בקשר למשרדי פאר, היה דויד זוכר היטב את הפרטים, ונותן תשובות אחרות ולא תשובות של חוסר זיכרון, כך שגם תשובותיו בחקירות אינן מבססות מסקנות מובהקות.

229. אכן המאשימה על פני עמודים רבים שטחה ראיות הנוגעות לנושא, שיש בהן כדי לעורר תמיהות וסימני שאלה, לעיתים כבדים, ואכן הוצגו סתירות, אי התאמות וצו תהיות כאלה ואחרות. ואולם, חלק מהותי מהתזה של המאשימה מבוסס על ההנחה שלצורך קבלת דמי תיווך נדרשת מעורבות בדרגה מסוימת, שלא מתקיימת לשיטתה, ובהקשרה של תזה זו אני מפנה לדבריי ביחס לטענותיה הדומות לגבי דמי תיווך מופרזים, כשמסקנותי גם בהקשרה של התזה הנוכחית הן זהות בשינויים ובהתאמות המחוייבים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

יתרה מכך, אל מול התמיהות, התהיות וסימני השאלה, ניצבים כל הנתונים שפורטו לעיל שאינם מתיישבים עם הטענה שכלל העסקאות הללו יצאו אל הפועל ללא תיווך של עופר, ושהתשלום של דמי התיווך לא היה אלא הסוואה להעברת כספים אסורה, ויש בהם כשלעצמם כדי ליצור בקיעים בכל מארג ראייתי חלופי ולבסס ספק סביר.

בנסיבות אלה, איני רואה צורך להידרש לכל הראיות שפירטה המאשימה בהרחבה ביחס לכל עסקה ועסקה, ולהידרש לכל הראיות שפורטו בהרחבה רבה אף יותר בסיכומי דוידי במענה לטענות המאשימה, ומסקנתי היא שהמאשימה לא עמדה בנטל המוטל עליה לבסס מעבר לספק סביר את טענתה שאין ממש בעסקאות האמורות והן אינן מקנות לעופר זכאות לדמי תיווך בגינן.

הקבוצה השלישית – העדר פעילות תיווך – שיווק יעדים

236. ואלה הנתונים הקשיחים בקשר לעסקת יעדים:

1. **ב – 7.5.15 נחתם הסכם קומבינציה** בין החברה של דוידי לבין חברת יעדים (ת/718). בהתאם להסכם יוקם מתחם משרדים ועסקים בשטח של כ – 6,000 מ"ר, כשהחלוקה בין הצדדים הייתה ביחס של 27:73 בכל קומה בפרויקט, כשעד חלוקת החזקה בין הצדדים לא הוגדרו החלקים המדויקים בכל קומה.

בהסכם הקומבינציה קיימת התייחסות של הצדדים לשיווק קומת הקרקע המסחרית, לגביה הוסכם ששיווקה יחל עוד לפני השלב המתקדם בו תחולק החזקה בין הצדדים, ויבוצע באמצעות חברת שיווק חיצונית, כשעד חלוקת החזקה תדרש הסכמת שני הצדדים לכל מוכר או שוכר.

2. **ב – 20.5.15 העביר דוידי לעופר דרך עסק התיווך 150,000 ₪.** לאחר ניכוי מס במקור הועברו לעסק התיווך 142,500 ₪ בשיק (נ/212).

3. בספח השיק נרשם (נ/212):

"תשלום בגין ביצוע עסקת יעדים ... איתור שוכרים AAA לפרויקט תשלום ראשון מתוך שניים".

4. כנגד התשלום הוצאה חשבונית ובה נרשם (ת/199):

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

"תשלום בגין ביצוע עסקת יעדים איתור שוכר AAA לפרויקט תשלום ראשון"

5. **בחודש נובמבר 2015 הכין עו"ד בן יעקב טיוטה של הסכם שיווק בין דויד לבין דרור אלמלם מרימקס ועופר.**

הסכם השיווק שנתפס על שולחנו של דויד במועד התפוצצות הפרשה חתום על ידי הצדדים, ונושא את התאריך 14.5.15 (ת/74).

6. עד להתפוצצות הפרשה ב – 5.1.16 לא בוצעו שום פעולות שיווק.

237. הצדדים חלוקים בכל היבט ביחס למשמעות של הנתונים האמורים :

לטענת המאשימה, 150,000 ₪ שהועברו, הם מרכיב מרכזי במתת ואין להם שום קשר לפעילות עסקית בקשר לפרויקט יעדים.

לטענת ההגנה, 150,000 ₪ שהועברו, הם ביטוי לפעילות עסקית לגיטימית ואמיתית, במסגרתה שולמה לעופר לבקשתו מקדמה על חשבון בלעדיות בשיווק עתידי של הפרויקט.

כאמור, במחלוקת בין הצדדים ביחס לעסקת יעדים, אני רואה עין בעין עם המאשימה בטענותיה.

238. בחנתי את כל טענות ההגנה, שקלתי את כל הראיות, לקחתי בחשבון את התרשמותי הישירה במהלך העדות שדויד לא אמר אמת בעדותו ביחס לפרויקט זה, והתרשמות זהה ביחס לעופר, כשהראיות המסבכות חיזקו התרשמות זו, ולא מצאתי כל בקיעים שהם, לבטח לא כאלה שיש בהם כדי לעורר ספק סביר, בטענות המאשימה.

בסופו של דבר, שוכנעתי כי ההסכמה הנטענת לשיווק בלעדי בעיתוי, באופן, בחיפזון ובתוכן שבו לפי הטענה נסגרו הדברים, בלתי מתקבלת על הדעת והטענות אינן מעוררות אמון.

בנוסף, שוכנעתי כי ההסכמה הנטענת למתן מקדמה בסכום, בעיתוי, בחיפזון ובתוכן, והכל מבלי לשאול כל שאלות, בלתי מתקבלת על הדעת והטענות אינן מעוררות אמון, וזאת אף במנותק מנושא אמיתות ההסכמה לשיווק בלעדי.

239. מן העבר השני, שוכנעתי כי הסוואה של העברה כספית אישית, כביכול כפעילות עסקית, והצגתה כהוצאות פרסום או כדמי שיווק, הן מהלכים מחושבים שתועלתם ברורה בהקטנת הסיכון שבגילוי התכלית האמיתית של העברת הכספים ובהקטנת העלויות הממשיות, תוך זקיפת הסכום כהוצאה עסקית.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

המהלכים המתוכננים באו לידי ביטוי תחילה בנוסח החשבונית שהוצאה וברישום הזהה על ספח השיק.

בהמשך, בחודשים יוני – יולי 2015 פנה דויד לעו"ד בן יפתח שיכין הסכם שיווק שתוכנו ופרטיו כוזבים, כחלק מתכנית ההסוואה. אציין שהפנייה באה לאחר הכתבה בערוץ 10 מיום 7.6.15, ולאחר שהתרבו הכתבות והשמועות על אודות חקירה צפויה ביחס למקורות הכסף.

במועד מאוחר לחודש נובמבר 2015 ומוקדם להתפוצצות הפרשה, דאג דויד שיהיה ברשותו הסכם שיווק חתום, והוסיף על גביו תאריך כוזב מוקדם בחודשים למועד חתימתו, ומוקדם למועד העברת 150,000 ש"ח.

בנוסף, במסגרת המהלכים המתוכננים להסוואת מהותם האמיתית של הכספים, הוכנס דרור אלמלם לתמונה על ידי עופר כדי לשוות להסכמות תוכן וממשות. אקדים ואעיר בהקשרו של דרור אלמלם, שעל אף שמרבית הנתונים והראיות מצביעים על כך שהוא הוכנס לתמונה לראשונה רק בחודשים אוקטובר – נובמבר 2015, קיימת ראיה אחת שתומכת באפשרות שעופר "זרק" לדרור מידע כללי בנושא עוד בחודש מאי 2015, עוד לפני העברת הכספים, ולאחר מכן לא דיבר איתו על כך כלל עד למועד המאוחר. כך או כך, עדכוננו של דרור אלמלם ושילובו כמשווק, שחייב היה להתבצע לפני החתמתו על הסכם השיווק, היווה חלק מתכנית ההסוואה.

בהמשך למהלכים המתוכננים, דבקו דויד ועופר בסיפור הכיסוי גם כשלא היה בו כל היגיון, ודויד, בעיקר, דבק בטענה בדבר אמיתות ההסכם ושיקר במצח נחושה לחוקרים.

240. כמו כן, שוכנעתי כי כל המעורבים היו מודעים למהות של הכספים, היינו שמעוני היה מודע לכך שהכסף שעופר דואג לגייס, לאחר שמיצה את מקורות המקורבים והחברים לגביהם היה שמעוני מעודכן, הגיע מדויד, עופר היה מודע לתכליתו של הכסף שביקש, וכשביקש אותו ידע שיעביר את רובו ככולו לשמעוני, ודויד היה מודע בנקודת הזמן האמורה לכך שהכסף האישי שהוא מתבקש לתת בדחיפות לעופר, אחיו של ראש העיר, כסף שמוסתר ומוסווה בכזב, מיועד לשמעוני, ולכל הפחות חשד בכך באופן ממשי וברור, ובחר במודע שלא לבדוק את החשדות, כך שעצם את עיניו מבדיקת החשדות הממשיים בהקשר זה, כשאין בעובדה שלא כל הסכום הועבר בסופו של דבר על ידי עופר לשמעוני כדי להעלות או להוריד.

לפיכך, המאשימה ביססה את טענתה מעבר לספק סביר באופן המחייב מסקנה אחת ויחידה לפיה העברת 150,000 ₪ מהווה חלק ממתת.

אפרט את מסקנותיי.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

נתונים שנחשף אליהם דויד עובר להעברת 150,000 ש"ח לעופר עבור שמעוני

דיווחים בתקשורת

241. בסוף נובמבר 2014 התפרסמה הכתבה בערוץ 10 (ת/584). דויד נחשף לכתבה והוא לא הכחיש שהתקשר לעופר כשהיא פורסמה, כפי שעלה גם ממחקר התקשורת (ע' 8510).

גם אם בתקשורת הארצית הכתבה הבאה שהוצגה בביהמ"ש היא הפרסום של ערוץ 10 ביוני 2015, עדיין ברמה המקומית ממועד פרסום הכתבה הראשונה, השמועות ביחס לפרשה היו מטבע הדברים נושא השיחה החם בעיר. דרור אלמלם אישר שהשמועות עסקו בכך ששמעוני משלם דמי שתיקה, וכשנשאל אם זו הייתה "שיחת היום" באשקלון הגיב, כמצופה, "ברור, מה?" (ת/71א ע' 35).

דויד אמנם הכחיש התעניינות נוספת בנושא (ע' 8510), ואין ראיות פוזיטיביות שהתעניין, אך גם בהעדר התעניינות אקטיבית, ברור שהוא נחשף לשמועות, מה גם שהוא היה מי שקיבל החלטות לגבי אי פרסום הנושא בקול אשקלון (ע' 9180).

242. ודוק, אין טענה בכתב האישום או בסיכומי המאשימה, בצדק, שדויד ידע על הסכמי הפיצוי, סכומיהם ומעורבות עופר בגיוס הכספים, ואכן אין ראיות שמצביעות על מודעות כזאת. הנתונים שפורטו לעיל בהקשר למודעותו הכללית של דויד, מהווים רק נתוני רקע, שיש להם משמעות, לצד כלל הנתונים והנסיבות שיפורטו להלן, בהערכת טענת דויד, שלא ראה צורך לברר ולא בירר את תכלית הכספים שהעביר לעופר לבקשתו.

לצד זאת, ללא קשר בין הנושאים, לפחות מתחילת דצמבר 2014, התפרסמו שמועות לגבי הקרבה של דויד לעופר והשפעתה לטובתו על יחסיו עם שמעוני. בין היתר, כפי שכבר צוין, פורסם באינטרנט ב- 2.12.14 שדויד מחזיק לשמעוני את האח בהרבה מאד כסף (נ/101). השמועות העסיקו את דויד ועניינו אותו (ע' 3654, 3658).

בסוף חודש אפריל 2015 התפרסם באתר אשקלון 10 שנערכת בדיקה לפיה עופר קשור לעסקה של דויד מול העירייה בפאר, ושמעוני נזעק ושוחח על הנושא עם עופר (ת/551). דויד מסר שהיה מודע לכתבה ולשמועות בקשר לפאר. הוא אישר שהייתה שמועה שהוא יושב עם עופר ומקבל היתר לשתי קומות (ע' 8698), והוא שוחח עם עופר על הנושא.

דויד, אם כן, היה מודע לדיווחים בתקשורת ולשמועות שתוארו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

מסרים מצד שמעוני, עופר ופונטה כלפי דויד

היענות לפניות דויד בנושא צמצום שטחי הפרסום עובר להעברת הסכום

243. כפי שאפרט בהרחבה בפרק נפרד, דויד פעל באובססיביות, כהגדרתו, להפחתת שטחי הפרסום מטעם העיריה במקומון המתחרה "אובייקטיבי", כשהמעקב שלו היה ברמה שבועית, מיד לאחר פרסום המקומון, והוא עמד בקשר עם עופר ופונטה בנושא בתכיפות גבוהה.

ב – 14.4.15 פנה דויד לפונטה שמסר לו שהנושא בטיפול (ת/723). חרף דבריו של פונטה לא קרה דבר, להיפך (ת/373). ב – 24.4.15 פנה דויד לפונטה וקיבל הבטחה חוזרת שהנושא יטופל (ת/723). ואולם שוב הנושא לא טופל (ת/373).

ב – 8.5.15 דויד התכתב עם פונטה פעם נוספת וחזר ואמר לו שהנושא לא טופל ופונטה מצדו הבטיח שהעניין יבוא על פתרונו בקרוב (ת/723).

והנה, ב – 15.5.15, לראשונה, הופחתה הקצאת הפרסום לאובייקטיבי, כפי שדויד רצה ולחץ (ת/373).

ברור שדויד שעקב אחרי נושא הפרסום מידי שבוע בקדחתנות, והנושא העסיק אותו מאד, היה ער לכך שלראשונה, אחרי מאמץ של חמישה חודשים, הנושא שהטריד אותו כל כך נפתר.

הצהרת שמעוני שיעזור לדויד ולא יפגע בו

244. ב- 16-17.5.15, התנהלו מספר שיחות בין שמעוני, עופר ודויד, בהן הצהיר דויד בפני שמעוני שהוא טוטאלית איתו, ושמעוני הצהיר שהוא סומך עליו ואוהב אותו. השיחות, כפי שכבר צוין לעיל, עסקו בדאגתו של שמעוני שמהצרי מתכוון להתמודד בבחירות הבאות. כזכור, מהצרי שהיה קרוב לדויד ועבד אצלו, היווה סדין אדום מבחינת שמעוני.

בשיחה שבה שלח שמעוני את עופר לדויד, הוא אמר לעופר לומר לדויד שהחלטות של מהצרי לא יפגעו בדויד וכך הורה לו להעביר לדויד את המסר ששמעוני ימשיך לעזור לו בכל הדברים (נ/173).

כשנשאל שמעוני מה הייתה כוונתו בהעברת המסר לדויד שהוא לא יפגע ושמעוני ימשיך לעזור לו בכל, ענה באלה המילים:

"ואולי הוא חושש שאם אני, תהיה פנייה של עופר ואני יודע מהעניין הזה אז אולי זה יפגע בו. כי בכל זאת הוא יזם, אולי אני אעשה משהו שינקום בו. אולי אני אעשה משהו שיפגע

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

לו בעסקים שלו. אז הבהרתי את זה לעופר שיסביר לו שאני זה לא אמור לפגוע בו. לא כלום"
(ע' 5780).

בהתחשב באופי הטעון של היחסים בתחילת הדרך, לרבות הדיווח על התנקמות שמעוני בדו"ד בשל קרבתו למהצרי, והוצאת הבקשה להיתר בפאר מסדר היום בהחלטה של שמעוני, ובהתחשב בשינוי שחל ובהתקרבות ביחסים, דומה שההקשר של המסרים של שמעוני לדו"ד ושל דו"ד לשמעוני, הכל במישרין ובאמצעות עופר, איש התוודך, הוא ברור.

דו"ד, כפי שכבר פורט, אכן חשש מהשלכות של נקמנות מצד שמעוני, כשמבחינתו לא היה מדובר בפראנויה סתם, שכן נאמר לו בעבר, עובר לחימום היחסים עם שמעוני, ששמעוני התנקם בו בגלל מהצרי. 245

דו"ד אישר שבאותה נקודת זמן ממש, בשיחות ב-17.5.15, שלושה ימים בלבד לפני העברת 150,000 ₪ לעופר במהלך מהיר ומיידי, הוא רצה לרצות את שמעוני, וכדבריו:

"רציתי שידע שאני סך הכל איתו אני לא, לא נגדו. אני גם חששתי שהוא יחשוב שאני רוצה להריץ אולי את רוני מהצרי..." (ע' 8503)

"אני די רציתי, די רציתי לרצות את איתמר כמו שאמרתי... הוא ראש עיר. אני חבר של עופר. מכבד אותו כאילו רוצה רוצה להיות בסדר איתו... זה משהו שאני בדרך כלל עם כולם, רוצה להיות בסדר. במיוחד עם ראש עיר..." (ע' 8506-8505).

שמעוני כפי שצוטט לעיל, אישר שהבטיח שענייניו של דו"ד בעירייה לא יפגעו, והרגיע לדבריו את דו"ד שלא יתנקם בו.

למען שלמות התמונה, אציין שמתכתובת הקשורה לפרויקט שוויצריה הקטנה ומפגשים של עו"ד ממשרד עו"ד וילצ'יק שערך את חוה"ד המשפטיות לגבי זכויות הבניה לגובה בשטח, עולה שביום 20.5.15, יום העברת הכסף מדו"ד לעופר, שלושה ימים אחרי העברת המסרים משמעוני ולשמעוני, הייתה פגישה בנושא בוועדה המקומית בנוכחות עו"ד מטעם דו"ד (נ/250). מדובר בראייה שהוגשה על ידי ההגנה בתום ההליך ולא הוצגה לדו"ד להתייחסותו, אך לא ניתן להמנע מהקישור של התאריך האמור לכל יתר הנתונים שפורטו. 246

כעולה מן המקובץ, בחודשים שקדמו להעברת הסכום הייתה שמועה ששמעוני משלם דמי שתיקה, באותם חודשים ובשבועת הסמוכים לפני העברת הכסף הייתה שמועה שיחסי עופר, אח ראש העיר, ודו"ד מעניקים לדו"ד הטבות בעיריה, ובימים הסמוכים להעברת 150,000 ₪ חשש דו"ד ששמעוני יחשוב שהוא נגדו ורצה לרצותו ואף שמע משמעוני אמירת "הרגעה" שענייניו בעירייה לא יפגעו,

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

כשעצם האמירה, לאור ההיסטוריה בין השניים ומאמצי דויד ל הפשיר את היחסים, היא מלחיצה יותר מאשר מרגיעה.

בנקודת הזמן הצמודה לבקשה של עופר ניצבו הנתונים הללו במלוא עוזם, והם הוו רקע רלבנטי להעברת הכספים ולהסכמת דויד לתת לעופר 150,000 ₪ באופן מיידי ובלי לשאול שום שאלות.

הצורך החיוני בגיוס סכומים נוספים בסמוך לפני בקשת הכספים מדויד

247. מהזווית של שמעוני, פונטה ועופר, אני חוזרת ומפנה לימים הסמוכים למפגש של שמעוני ופונטה במסעדת ציפורה, ב – 20.5.15, יום העברת הכספים מדויד לעופר.

ב – 17.5.15 התקיימה פגישה של פונטה ושמעוני באשדוד, אליה הצטרף עופר (נ/173 שיחה 2620).

ב- 19.5.15 נערכה שיחה טלפונית בין פונטה לשמעוני, המהווה, כפי שפורט בהרחבה לעיל, שיחת המשך בנושא גיוס הכספים (ת/609). היות שלא נקלטה בהאזנות הסתר שיחה טלפונית מוקדמת לאותה שיחה, ולאור הדיבור המרומז באותה שיחה, כמו גם קיומה של פגישה בין שמעוני ופונטה ועופר באשדוד ב – 17.5.15, מתבקשת המסקנה שבפגישה המשולשת ב – 17.5.15 דנו בבעיות הגיוס של הכסף, וששיחת הטלפון הייתה שיחת המשך של הפגישה.

נכון ל – 19.5.15 כששמעוני ביקש עדכון, מסר לו פונטה:

"התקדמנו עוד קצת... זה לא מספיק, זה לשבור את הראש... צריך עוד".

בקשר לעופר עדכן פונטה את שמעוני ש:

"עופר גם התקדם קצת".

אילו היה ידוע באותו מועד שעופר סגר עם דויד שהאחרון יעביר לו 150,000 ₪, ללא קשר לאופי הכסף, אלא רק בהקשר של מקורות הגיוס של עופר, יש להניח שלא זו הייתה התייחסותו של פונטה.

למחרת, ב – 20.5.15, יום העברת 150,000 ₪ מדויד לעופר, לא הייתה לפונטה ידיעה ברורה כמה כסף יוכל עופר לגייס, מעבר למה שסיכם עם קרובי המשפחה והחברים.

248. למסקנה זו אני מגיעה על סמך הרישום בפתק, ואני מפנה להתייחסותי לנושא בהרחבה לעיל.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

פונטה רשם בפתק את הנתונים שהיו ידועים באותה עת, וכללו את ההתחייבויות מקרובים וחברים שפורטו בפתק.

באשר לכספים נוספים מעופר, התמונה לא הייתה בהירה באתו מועד, ולפיכך, בצד אחד של הפתק רשם פונטה "עופר 70" ובצד שני של הפתק רשם "עופר 70" וכן את המספרים "50" ו-"80", כשלא ניתן לכך כל הסבר מצדו.

ודוק, בניגוד לטענת ההגנה, איני רואה בהעדר אזכורו של דוידי בנסיבות אלה ראייה שלילית משמעותית, או בכלל, שכן במועד האמור, לאחר שיום יומיים קודם לכן נשלח עופר למשימת הגיוס הנוספת, לאחר שמיצה את אפשרות הגיוס מהקרובים והידידים, טרם מסר עופר לפונטה ושמעוני מה השיג וכמה קיבל מדוידי, ובהתאמה התוספת של עופר לגיוס נותרה משוערת בלבד.

השתלשלות אותם ימים והלחץ הברור בו היו מצויים השלושה לאור התשלומים הקרבים, והעדר מקורות מימון נוספים, תומכים אף הם במסקנה שעופר נשלח לגייס מדוידי סכום משמעותי מידי, ללא קשר לפעילות העסקית בתחום התיווך, שבאותם חודשים לא הניבה אף עסקה, כשהעסקה האחרונה הייתה בתחילת דצמבר 2014.

עוד אציין שלאור העובדה שהשלושה ידעו שעופר מתפרנס מעסקאות עם דוידי ולא מעסקאות אחרות, ושאינן לו מקורות כספיים אחרים, ובהקשר זה אני מפנה לממצאי בפרקי המבוא, לא היה כל צורך ברישום שמו של דוידי, ובכל מקום שנרשם עופר, היו אלה כספים שמקורם בדוידי.

249

אעיר שעובדת הפגישה ב- 17.5.15, העולה מהראיות שהוגשו, כמו גם המסקנה דלעיל, לא הוצגו לשמעוני, עופר ופונטה, עם זאת, השלושה הכחישו בתוקף כל קשר של דוידי למימון הסכמי הפיצוי, ואני מניחה שאותה תשובה הייתה ניתנת על ידם גם ביחס לנתונים אלה.

כעולה מן המקובץ, הרקע המתואר מוביל במסקנה לפיה העברת הכספים קשורה לאינטרסים האישיים המתוארים, גם מצדו של דוידי וגם מצדם של שמעוני ועופר, ולא לשום פעילות עסקית שלא הייתה קיימת באותה עת. עוד עולה מהמתואר מודעות כל המעורבים לצרכים ולמהות הכספים.

לצד המתואר לעיל, יובהר בפרקים הבאים מדוע המצג המתוכנן שהציגו דוידי ועופר בדבר העברת כספים במסגרת עסקה מסחרית, אינו מתקבל על הדעת ואינו מעורר אמון.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

התרמית והסוואתה

לא היה כל צורך במשווק לפרויקט באותה עת

250. ביום 7.5.15, כאמור, נחתם הסכם הקומבינציה.

הקמת המתחם המסחרי הגדול דרשה, כמובן, הגשת בקשה להיתר וקבלת היתר בניה, כשלצורך זה נשכרו שירותי האדריכל חיליק קראווי להכנת התכניות. בשלב של החתימה על הסכם הקומבינציה לא היו מטבע הדברים שום תכניות.

אני נכונה לקבל שאת השיווק ניתן להתחיל מהרגע שקיימות תכניות ויש הדמיות שניתן להראות לרוכשים פוטנציאלים, ואין צורך להמתין לקבלת היתר או אפילו להגשת בקשה להיתר. לקחתי בחשבון את העובדה שגם בחקירה וגם בעדותו טען דוידי תחילה שהשיווק הוא רק לאחר קבלת ההיתר (ת/160א ע' 19), ואולם בחקירות ובעדות מסר דוידי גם תשובה אחרת לפיה די בכך שקיימות תכניות והדמיות (ת/161א ע' 24, ע' 8386, 8418, 8424, 8432, 8452, 8468, 9147). בנוסף, את הקומה השישית בפאר שיווק דוידי בשלבים מוקדמים של תכניות. ואחרון דרור אלמלם אישר שמדובר היה בהתנהלות מקובלת (ע' 973).

251. דוידי טען שהעריך שהכנת התכניות תארך חודש – חודשיים ולא יותר, והשאלה היא אם דוידי לאור ניסיונו היה יכול להעריך כך ואם באמת העריך כך.

לאחר ששמעתי את דוידי הגעתי למסקנה שמדובר בטענה סתמית, שאינה מתיישבת עם גודלו של הפרויקט והעובדה שיש לו שני בעלים שמעורבים בתכנית, ושהטענה לא נתמכה בדבר, להיפך.

במציאות לקחה הכנת התכניות חודשים ארוכים ועד למועד התפוצצות הפרשה, שמונה חודשים לאחר החתימה על הסכם הקומבינציה, טרם הוגשה הבקשה להיתר, כשבהתאם לראיות רק בחודש דצמבר 2015 הושלמו התכניות והוכנה הגרמושקה, ובאותו שלב טרם בוצעו הדמיות, אלא רק הייתה פנייה לקבלת הצעת מחיר.

אם ביקש דוידי להראות לביהמ"ש שציפה להתחיל לשווק את הפרויקט תוך שבועות ספורים, ושמדובר בציפייה ריאלית בכלל, ובהתחשב באופיו של הפרויקט שהוא במסגרת עסקת קומבינציה בפרט, היה עליו בנסיבות אלה להציג ראיה ממשית שתתמוך בטענה, כגון דוגמאות דומות מן העבר, או להעיד את האדריכל שיבהיר את המצב העובדתי והמקצועי, וכן יתייחס לטענה שהיו עיכובים בלתי צפויים מטעמו, טענה שגם לה לא הוצג בדל ראיה לתמיכה. כל זאת לא נעשה והעדרן של הראיות עומד לחובת ההגנה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

הגם שדומה שגם דוידי לא חולק על הנתונים, אעיר שהעובדה שאכן לא ניתן היה להתחיל לשווק ללא תכניות והדמיות להצגה לרוכשים פוטנציאליים, נלמדת גם מכך שכשבשלב לא ידוע ביקש דרור להציג את הפרויקט לחבר בעל סוכנות רכב, לא ניתן היה לקדם את המהלך בהעדר תכניות.

עוד אוסיף, כי לצד נושא התכניות עמד גם הצורך בהתאם להסכם הקומבינציה לפעול בשת"פ עם חברת יעדים ביחס לכל פעילות השיווק בקומת הקרקע. משכך, העובדה שמדובר בהסכם קומבינציה, לא רק שהובילה למעורבות של גורם נוסף שמטבע הדברים היא מסרבלת ויש בה פוטנציאל לעיכובים ואי הסכמות ואי הבנות, אלא גם חייבה תיאום בכל הנוגע לגורם המשווק את קומת הקרקע היא קומת השוכרים החשובים.

.252

דוידי אמנם טען שלא צפה את כל המורכבויות והעיכובים הנזכרים, אלא שאיני יכולה לקבל את טענתו. האינטרס של דוידי לשווק ובכך לממן את עלויות הפרויקט הוא ברור, וחזקה על יזם מנוסה כמוהו, שאם היה ממש בטענותיו שבועות ספורים לאחר חתימה על הסכם הקומבינציה הוא ציפה שניתן יהיה להתחיל בשיווק, אזי הוא היה נדרש לנושא השיווק ונערך אליו באותה עת, במיוחד לאור המעורבות של יעדים והצורך לקבל את אישורה למהלכי השיווק שלו בקומת הקרקע. בניגוד לכך, דוידי העיד שנושא השיווק באותה עת לא עמד אצלו בגדר הנושאים לטיפול, ולא במקרה.

בפועל, כאמור, התכניות היו מוכנות בדצמבר 2015, ההדמייה הוכנה במועד לא ידוע לאחר שהצעת המחיר בהקשרה נמסרה בדצמבר 2015, והשיווק החל רק ביוני 2016, למעלה משנה לאחר החתימה על הסכם הקומבינציה.

לפיכך, המסקנה הברורה היא שבמועד הסמוך לאחר החתימה על הסכם הקומבינציה, בחודש מאי 2015, לא היה כל צורך במשווק לפרויקט ולא היה כל צורך להדרש לנושא השיווק, ודוידי היה מודע לכך.

וכך תיאר את המצב דוידי בעדותו:

.253

"לא חשבתי על זה בכלל. לא עלה בראשי בכלל. לא חשבתי על זה. לא חשבתי לא על שיווק לא על בלעדיות ולא על לא בלעדיות. לא חשבתי בכלל. בכלל השיווק לא חשבתי. זה לא היה שלב שחשבתי על שיווק" (ע' 8422).

בתוך שלל תשובות לגביהן התפתל דוידי והתקשה להשיב, התשובה הזו קלחה מפיו והתרשמתי שאכן נושא השיווק לא אמור היה לעלות במחשבותיו ולא עלה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

דומה שגם דוידוי הבין את חוסר ההיגיון בסגירת נושא של שיווק בלעדי באותו שלב, ולכן טען שהוא מצדו לא התכוון לטפל באותה עת בנושא, ורק בגלל שעופר פנה אליו והוא זיהה הצעה מצוינת הוא נענה.

אין ראיות לפנייה של עופר לדוידוי לשווק את הפרויקט

254. טענת עופר ודוידוי היא שעופר יזם את הפנייה לדוידוי, הציע שיינתן לו השיווק הבלעדי של הפרויקט, הבטיח להביא איתו את דרור אלמלם ככוח שיווק חזק, ודוידוי זיהה הצעה מצוינת ונענה לה מיידית.

אלא שזולת טענותיהם של עופר ודוידוי, אין ראיות כלשהן לתמיכה בטענה.

ודוק, עצם העובדה שעופר, שהיה קרוב לדוידוי ושהה במחיצתו בתכיפות גבוהה, ידע על חתימת הסכם יעדים, אין בה כדי ללמד דבר על מעורבות שלו החורגת ממעורבות וידיעה של חבר. ההגנה טוענת שמהעובדה שדוידוי כתב לעופר ביום חתימת ההסכם שהוא חותם עם יעדים על "ההסכם" (כך במקור), ניתן ללמוד על ההיכרות שהייתה לעופר עם הפרויקט, והיא אף ממשיכה וטוענת שהעובדה שעופר הציע לדוידוי להפגש מיד לאחר החתימה מלמדת על מהלכיו הקשורים לנושא השיווק הבלעדי (נ/210). אלא שלאותה התכתבות קדמה הודעה של עופר לדוידוי שהוא כבר חזר למשרד, כך שאת התגובה של דוידוי, ואת תשובתו של עופר, יש לקרוא בהקשר זה, ואין שום אינדיקציה לכך שהשיח מתחילתו או המפגש המתוכנן קשורים בדרך כלשהי לעניין פרויקט יעדים.

255. לטענת דוידוי הוא שיתף את עופר באופן חברי במהלך חודשי המו"מ, ותגובותיו של עופר היו תגובות של חבר. טענה זו נשמעת סבירה ומתקבלת על הדעת לאור אופי הקשר בין השניים באותה תקופה.

לצד זאת, דוידוי טען שבתקופת המו"מ עם יעדים עופר רמז שהוא רוצה לשווק את הפרויקט במספר שיחות.

עופר הציג את הדינמיקה באופן הרבה יותר אקטיבי, וטען שהוא במשך חודשים נדנד לדוידוי לגבי שיווק בלעדי, היו להם שיחות קונקרטיות ודוידוי הביע הסכמה, ובלבד שעופר ידאג להביא איתו מתווך חזק, דוגמת דרור אלמלם. עופר אף ציין שכשנחתם הסכם הקומבינציה, היות שלא היה לדוידוי אף אחד שישווק לו, עופר הציע את עצמו (ת/148 א ע' 45).

תיאורו של עופר אינו מתיישב עם אישורו של דוידוי שנושא השיווק לא העסיק אותו באותה עת, ושלא הייתה שום דחיפות בסגירת נושא השיווק (ע' 9065).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

256. בנוסף, כל אותן שיחות, בקשות, הצעות ודיבורים נטענים, לא באו לידי ביטוי בשיח האינטנסיבי של דויד ועופר ובהתכתבויות ביניהם, כפי שנקלטו בהאזנות הסתר, הגם שלא הייתה שום סיבה שלא לדון בהם.

זאת ועוד, עופר לא חלק את הנושא עם חבריו המתווכים, ששמעו ממנו על עסקאות אחרות וייעצו לו, דוגמת אמנון גלולה, דרור אלמלם, ללו שמעוני. דויד, שכאמור, אישר שכלל לא חשב על נושא השיווק של הפרויקט באותה עת, לא חלק עם מהצרי את הצעותיו של עופר, לא נועץ בו בשום שלב לגבי השיווק ואף לא סיפר לו בזמן אמת על אותה הסכמה נטענת לשיווק בלעדי.

חזקה על ההגנה, אשר המידע על מה שהתרחש במציאות מצוי בראש ובראשונה ברשותה ובידיעתה, שאם היו בידיה ראיות התומכות בסיפור שמספרים דויד ועופר ביחס לעסקה תמוהה כל כך, הן היו מוצגות, כך שלעובדה שלא הוצגו ראיות כאלה יש משמעות.

התרמית - לא הייתה סיבה ולא הייתה הצדקה לתת לעופר שיווק בלעדי

257. בחקירה במשטרה טען דויד שמתוקף חברותו עם עופר ומכיוון שלא רצה לפגוע בו, הוא סיכם עם עופר שיקבל את השיווק הבלעדי של הפרויקט (ת/161א ע' 30, 54).

דויד לא הסביר מדוע סבר שעופר יפגע, אם בתגובה לבקשתו לקבל מעמד שאינו הולם את ניסיונו וכישוריו המוכחים בפרויקט ענק, היה דויד מסרב. דויד לא הסביר מדוע לתחושתו עופר אמור היה להעלב אם דויד היה מבקש שהות לשקול את הדברים, מה גם שעוד לא בשלה העת למינוי משווק, ולא בהכרח מתאים לשווק את הפרויקט בשיווק בלעדי אחרי הניסיון היחיד הרע שהיה לו. דויד לא פירש גם מה לעלבון בעסקה המסוימת הזו שלא היה בכל העסקאות הקודמות שעופר הציע ודויד דחה.

הטענה שבמוקד עמד רצונו של דויד שלא לפגוע בעופר החבר, אינה מתיישבת עם הנתונים שביהמ"ש נחשף אליהם בקשר להתנהלות דויד.

258. מתוך התרשמות ישירה מדויד במהלך עדותו הארוכה, ומתוך התמונה הראייתית שהובאה לפני ביהמ"ש, ניתן היה להתרשם שלדויד שהוא אדם נעים הליכות, קשרי חברות וקשרים אישיים מועטים, והוא משתף בעסקיו גורמים שיש לו קשר אישי איתם. בהתנהלותו העסקית תואר דויד כאיש עסקים הוגן אך גם קשוח ומחושב, ומן הראיות עלה שהוא פועל לקדם את האינטרסים העסקיים שלו, כשמקום השיקולים האישיים והיחסים החבריים מתנגשים באינטרסים העסקיים, נסוגים הראשונים מפני האחרונים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

התנהגות זו באה לידי ביטוי בהתבטאויותיו של דויד לגבי המשך העסקתו של מהצרי, הקרוב אליו ומצוי עמו בקשר עסקי, בשל האפשרות שהעסקתו תפגע בו מול שמעוני.

התנהגות זו באה לידי ביטוי בכך שאת עו"ד בן יעקב, שהיה קרוב אליו, שותף שלו במיזם, וליווה אותו בשלל עסקאות, לא היסס דויד לא לשתף בעסקת יעדים, חרף שורה של פעולות משפטיות שהטיל עליו.

גם מבחינת התנהלות דויד מול עופר עד אותה נקודת זמן, דויד הקפיד להדגיש שרצה שעופר יצליח בתיווך ופרגן לו כחבר, אך הוא לא עשה איתו שום עסקאות תיווך שאינן כדאיות לו מבחינה כלכלית – עסקית. ואכן, בשונה מללו שמעוני ובן שימול, שמתוך קשריהם עם עופר וידעתם שהוא במצב כלכלי מורכב, הותירו ברשותו דמי תיווך גם כאשר העסקה לא הצדיקה זאת, דויד, לדבריו, לא שילם לעופר בשום מקרה כסף עבור מאמץ או עבור עסקה שכמעט נסגרה.

.259

בנסיבות אלה, טענת דויד בדבר סגירת השיווק הבלעדי עם עופר, חרף היותו מתווך חדש, חסר ניסיון בכלל, ובשיווק בלעדי של פרויקט ענק בפרט, ללא רקורד עשיר של הצלחות, כשדויד לא שמע מעופר ולא מאחרים על שום פרויקטים גדולים שהוא עשה והצליח בהם, מלבד עסקאות התיווך הלא רבות לדויד, וכאשר בשנת 2015 לא הייתה ביניהם אף עסקת תיווך, וזאת, רק מחמת החברות עם עופר, אי הנעימות ממנו, וחוסר הרצון לפגוע בו, אינה מתיישבת עם השכל הישר ואף אינה מתיישבת עם התנהלותו כלפי אחרים שאיתם יש לו יחסי קרבה ויחסים עסקיים ואף כלפי עופר.

דויד שהבין את הקושי הגדול בטענתו זו, טען שלא הייתה זו החברות בלבד, אלא החברות ביחד עם ההצעה המצוינת שעופר הגיש לו, כשכוונתו לצירופו של דרור אלמלם. לנושא דרור אלמלם אדרש בהמשך בפרק נפרד. עם זאת, אעיר במסגרת הפרק הנוכחי, שדבריו של דויד בחקירתו לפיהם כבר במהלך המו"מ עם יעדים הוא סיכם עם עופר שהוא הולך לתת לו את השיווק ועופר רק חיכה שתהיה חתימה (ת/161א ע' 31), אינם מתיישבים עם הטענה שצירופו של דרור לאחר מועד הסכם הקומבינציה היה הגורם שהפך את ההצעה לאטרקטיבית (ואף עומדים בסתירה לטענות אחרות של דויד שפורטו לעיל). בנוסף, מהראיות עולה שלדויד היה באותה עת קשר ישיר מול דרור בנושא השיווק הבלעדי של משרדים להשכרה בפרויקט בצה"ל 35, והוא יכול היה בקלות לפנות אליו אם היה לו עניין (ת/71א ע' 127, ת/72א ע' 4, ע' 221-222), ונתון זה מוסיף לחוסר הסבירות שבתיאוריו.

.260

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

ההסכמה על שיווק בלעדי שתוארה אינה מתקבלת על הדעת

261. לצד טענת החברות ואי הנעימות אליה התייחסתי לעיל, שאלת הסבירות של סיכום כפי שסוכם לפי הטענה בנסיבות שבהן סוכם, צריכה להבחן בשני הקשרים, האחד, נוגע למה שידע דויד לרגבי היכולות של עופר, השני, נוגע למה שלפי הטענה סוכם ובעיקר מה שלא סוכם.

בהקשרו של עופר, דויד ציין כי ידע שעופר מקושר להרבה אנשים, בקשר עם מתווכים, הוא יודע לנדנד ולא מוותר, וחשב שכל אלה תכונות שיכולות לאפיין מתווך טוב. דויד גם התייחס להצלחותיו והישגיו של עופר מולו.

כפי שהודגש לאורך כל המשפט על ידי כל מי שקשור לעסקי תיווך, לא המאמץ הוא החשוב אלא רק התוצאה ורק היא שנבחנת.

במבחן התוצאה, דויד לא תיאר ששמע מעופר או מכל מקור אחר על שום עסקה נוספת שעופר סגר וקיבל בגינה דמי תיווך בכל אותה תקופה, וזאת הגם שתיאר שכשנכנס למשרדו של עופר ראה פעילות וידע שעופר יצא להציג נכסים.

במבחן התוצאה ביחס לעסקאות מול דויד, בשנת 2014 קיבל עופר דמי תיווך בשל מסירת מידע לרגבי לנדוור ופטריקס, מבלי שנדרשה ממנו כל פעילות, ועל עסקאות תיווך של מכירה והשכרה בנווה הדרים ובסטוק, כשאופי העסקאות שונה לחלוטין משיווק חנויות ומשרדים. בנוסף, קיבל עופר דמי תיווך על שיווק שמונה משרדים לשישה רוכשים, כשלצורך העניין דויד לא צריך היה להתעניין אם חלקם באו בעקבות רוכש אחר או שאת כולם עופר הביא. בשנת 2015 עד לחודש מאי לא ביצע עופר אף עסקה.

262. טענה של דויד שהתרשם מאד מכישורי השיווק והתיווך של עופר נוכח הישגים אלה היא לכל הפחות מוקשית, והיא אינה מעוררת אמון, כשהיא נשמעת מפי יזם מנוסה, שעובד בעיקר עם מתווכים, ואשר מכרטסת הפעילות שלו ניתן היה לראות שמתווכים ביצעו עבורו שיווק בהיקפים נכבדים בהרבה. גם הטענה של דויד שבפאר עופר עשה עבודה מעולה ומדובר בניסיון רלבנטי מאד, אינה משכנעת, ולאחר ששמעתי אותו מסביר את עמדתו, איני מאמינה לו שבאמת ובתמים מקצוען ובעל ניסיון כמוהו, מצא לנכון להסיק ולגזור גזירה שווה משישה רוכשים שאותרו למשרדים במרכז העיר, לפרויקט ענק של עשרות רבות של משרדים וחנויות.

לפיכך, בהיבט הראשון, הסכמת דויד לתת לעופר שיווק בלעדי של הפרויקט, לא מתקבלת על הדעת.

263. ההיבט השני נוגע לחוסר ההיתכנות של הטענה שהתגבשה הסכמה מחייבת לשיווק בלעדי של עופר במועד מאוחר לחתימה על הסכם הקומבינציה ומוקדם ליום העברת הכספים, היינו בפרק הזמן הקצר שבין 7.5.15-20.5.15, ושאותה הסכמה לא כללה שום תנאים מוסכמים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

לא זו בלבד שקיימות גרסאות שונות לגבי עיתוי ההסכמה ומה שקדם לה, אלא גם ובפרט שלא מתקבל על הדעת שההסכמה בנושא משמעותי כל כך תתקבל על ידי דויד מציא אחד בחיפזון ובמיידיות, הגם שלדבריו שום דבר לא היה דחוף, ומציא שני ללא התייחסות לשום פרטים ותנאים שכוללת אותה הסכמה, וללא כל בדיקות שהן.

וכך, בהתאם לגרסת דויד ההסכמה נסגרה, אך לא הוחלפה ביניהם מילה אחת לגבי תנאיה, לא באותו מועד, ולמעשה גם לא במועד מאוחר יותר, כשלדברי דויד רק בשלב מאוחר בהרבה, בשלב ההחתמה על הסכם השיווק, הוא הכתיב את כל התנאים לא רק לעופר אלא גם לדרור אלמלם, וזאת מבלי לשוחח כלל עם האחרון ולקבל את הסכמתו לכך.

אעיר שאמנם עופר בחקירה טען שגובה העמלה סוכם במסגרת מו"מ, כשהוא ביקש אחוז וחצי וכך גם נסגר (ת/149א ע' 12), אלא שתיאור זה עומד בסתירה חזיתית לתיאורו של דויד שהוא זה שקבע את העמלה מבלי לדבר עם הצד השני על כך (ע' 9061), ומכל מקום מבלי לנהל על כך מו"מ (ע' 9065), כשלדבריו בחקירה הראשית והנגדית:

.264

"...לא דיברתי איתו על תנאים. לא דיברתי איתו על שום דבר. על כלום לא דיברתי איתו בשיחה"

:1

"לא היו תנאים... שום תנאים" (ע' 9056, 8422).

לאחר ששמעתי את דויד ועופר, את האופן שבו תיארו את אותה הסכמה, על כל מה שאין בה, ולאור התרשמותי מדויד כאיש עסקים שקול, רציני ומחושב, איני מאמינה לתיאור שמסרו השניים.

בנוסף, לא מתקבל על הדעת שהפרויקט כולו נמסר לעופר לשיווק בלעדי, בין היתר לאור ההבחנה שהייתה בהסכם הקומבינציה בין שיווק הפרויקט כולו לבין שיווק קומת הקרקע האטרקטיבית, שם הייתה מעורבות של יעדים. לא ניתן הסבר כיצד סגר דויד על דעת עצמו מיד לאחר הסכם הקומבינציה, לפי טענתו, את השיווק הבלעדי שכלל גם את קומת הקרקע.

.265

דויד לא הבהיר למה היה צריך לתת לעופר את שיווק קומת הקרקע, שלדבריו עופר לא מסוגל לבצע, ולדרוש ממנו לדאוג להביא מתווך בשיעור קומה, ולא לתת לו, מבלי להעליבו, רק את הקומות האחרות. טענת דויד שלא חשב על כך היא לכל הפחות תמוהה.

דויד גם לא הבהיר מדוע מיד הסכים למתכונת של שיווק בלעדי, שהרי יכול היה לא להעליב את עופר גם אם היה אומר לו שישווק בפרויקט, שלא במתכונת של שיווק בלעדי. אעיר בהקשר זה כי כלל לא הובהר מי העלה את נושא הבלעדיות, להבדיל מנושא השיווק.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

ועוד, אין הגיון בהתנהלות הנחפזת המתוארת ובהחלטה הנמהרת לסגור שיווק בלעדי על כל הפרויקט הענק, כשמשמעותו של שיווק בלעדי שבו המשווק מקבל דמי תיווך גם על קונים שמגיעים ישירות או מגורמים אחרים, כך שהמוטיבציה של מתווכים אחרים לשווק לא קיימת, וזאת, לאחר שבניסיון היחיד של דויד עם משווק בלעדי הוא היה מאד לא שבע רצון בהסתמכותו על משווק אחד ובהיותו כבול אליו, לאור תהליכים לא צפויים מבחינתו שהביאו לחוסר תפקוד של המתווך בקצב ובמידה שדויד ציפה.

הסברו של דויד שעל עופר סמך, ושדרור אלמלם מביא איתו את כל משרד רימקס, מבלי שדיבר בכלל עם דרור, גם הוא אינו מעורר אמון. אחזור ואציין שבאותה תקופה היה דויד בקשר ישיר עם דרור אלמלם בקשר לשיווק בלעדי של הפרויקט בצה"ל 35, ונתון זה מגביר את חוסר הסבירות בעובדה שהשניים לא שוחחו על פרויקט יעדים, ומחזק את המסקנה שלא היה על מה לשוחח ולכן לא שוחחו.

כל אחד מהנתונים הללו לבדו ושילובם במצטבר מובילים למסקנה שההסכמה שתוארה על ידי עופר ודויד אינה מתקבלת על הדעת ואינה משקפת את מה שהיה במציאות.

עירובו של דרור אלמלם – עיתוי ותכלית

פעם אחר פעם עלה בגרסאות עופר ודויד שמו של דרור אלמלם כ"ביצת הזהב" שהצדיקה מבחינת דויד את הסגירה המיידית של ההסכמות ביניהם. 266.

דויד ציין בחקירתו שדרור אלמלם הוא מתווך מצוין, הרשת שלו היא המצלחה בעיר, יש ביניהם היכרות והוא לא צריך את עופר בשביל לדבר איתו (ת/161א ע' 8). דרור אלמלם עמד בקשר עסקי ישיר מול דויד באותה תקופה ממש בשיווק פרויקט של דויד בצה"ל 35, כאמור.

בנסיבות אלה, כפי שכבר צוין, לא ניתן על ידי דויד הסבר מניח את הדעת למה היה צורך בעופר כדי להגיע לדרור אלמלם.

יתרה מכך, חרף תפקידו המרכזי המתוכנן של דרור אלמלם לפי הנטען כאחראי על שיווק הנכסים החזקים בקומת הקרקע, חרף ניסיונו היחיד הרע של דויד עם משווק בלעדי, וחרף הקלות שבה יכול היה דויד לעמוד עם דרור אלמלם בקשר, הוא לא עמד איתו בשום קשר, לא לקראת ההסכמה הנטענת, לא אחריה ואף לא בחודשים שלאחר מכן ועד למעצר.

בסיכומי ההגנה מודגש ההיגיון שבסגירה עם מתווך בשלב מוקדם כדי שהמתווך יאתר לקוחות עוגן, והתכניות יותאמו לצרכיו, אלא שאת אותו הגיון לא יישם דויד, שהרי לא החליף מילה וחצי מילה 267.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

עם דרור אלמלם לגבי הפרויקט, וגם כשעלה בשלב מאוחר רעיון ללקוח אפשרי, הוא ירד מעל הפרק לפני שהתפתח בשל העדר תכניות.

יתרה מכך, דויד די למעשה, בהתאם לגרסתו התמוהה, לא שמע מעולם מפיו של דרור אלמלם שהוא חלק מהפרויקט. כשהוצגו לדויד בעדותו שורה של נסיבות, סיטואציות ואילוצים שצריך היה לבדוק מראש מול דרור אלמלם ולוודא שאינם מתקיימים ושדרור אלמלם מחוייב לפרויקט, לא ידע דויד להסביר מדוע לא שוחח עם דרור, אם לטענתו ראה בו את המשווק הבלעדי שלו שאחראי על קומת הקרקע, ואיך לא הציג זאת בפני יעדים, ותשובותיו היו לא סבירות ולא מעוררות אמון.

אעיר שכל הטענות לפיהן מדובר בפרויקט מאד אטרקטיבי וברור היה שדרור יהיה מעוניין אף לפני שעופר לפי הטענה פנה אליו, ולאחר מכן די היה בכך שעופר אישר שדרור אלמלם מעוניין, אינן מחזיקות מים, הן משום שדויד תיאר שמיקומו של הפרויקט היה מרוחק יותר ופחות אטרקטיבי מפרויקטים אחרים (ע' 8423), הן משום שגם הצעה שהיא אטרקטיבית כשלעצמה, לא מתאימה תמיד לכל אחד ובכל נסיבות, והן לאור תיאור של הצעה לשיווק פרויקט מגורים אטרקטיבי שקיבל דרור מאלעזרא ובחר שלא לקחת על עצמו (ע' 9064). גם לאחר ששקלתי את כל הסבריו של דויד הגעתי למסקנה שלא מתקבל על הדעת שהותיר לעופר, שלא ידע שום פרטים על הפרויקט ועל השיווק, לסכם מול דרור אלמלם את משימת השיווק הלכה למעשה ולא בדק דבר מצדו.

ביחס לעיתוי שבו הועלה שמו של דרור אלמלם, והאופן שבו עלה קיימת יותר מגרסה אחת.

.268

עופר טען שסגר עם דרור אלמלם את הביצוע המשותף של השיווק עוד בטרם נסגרה ההסכמה עם דויד (ע' 7963), הוא תיאר שההסכמה עם דויד לא נסגרה בהזדמנות אחת, אלא הוא חזר לדויד לאחר פרק זמן שלא זכור לו, יכול להיות למחרת, לאחר שקיבל את הסכמת דרור אלמלם, והוא עדכן את דויד שאלמלם מעוניין ומסר לו שהם יתחלקו בעמלות השיווק חצי חצי, ואז דויד היה מרוצה (ת/148א ע' 48, ע' 7963). עופר אף טען בעדותו שהוא הוריד את דרור אלמלם מהדרישה הסטנדרטית של דמי תיווך בשיעור 2% ל-1.5% ואז חזר לדויד עם אותה הסכמה (ע' 7501, 7964-7963) לעומת זאת במקטע נוסף טען עופר שהם לא סגרו את שכר הטרחה (ע' 7969-7968). מעבר לזה לא מצאתי גם.

בשונה מעופר תיאר דויד פגישה אחת בלבד במהלכה פנה אליו עופר בבקשה לשווק בלעדית את הפרויקט, דויד התנה זאת בצירוף מתווך חזק, ועלה שמו של דרור אלמלם, ועופר אמר שדרור אלמלם יעשה זאת, והכל נסגר באותה פגישה כשלדויד היה ברור שעופר יקבל את הסכמתו של אלמלם (ע' 8417). אציין כי דויד לא סיפק גרסה חד משמעית לגבי עיתוי הפגישה וההסכמה, האם לאחר החתימה על הסכם הקומבינציה או שמא לפני (ע' 8418, 8422).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

דרור אלמלם הבהיר בחקירתו, מיד עם התפוצצות הפרשה ביום 6.1.16, בצורה מפורשת ושאינה משתמעת לשתי פנים, שלראשונה שמע על הנושא חודשים ספורים לפני חקירתו.

דרור אלמלם תיאר שעופר בשיחה אגבית, תוך שתיית קפה משותפת, אמר לו שיש פרויקט עתידי שעוד לא עשו בו אדריכלות, עופר לא יודע אם יצא בכלל, ובלי נדר דרור יקבל את השיווק והם יעשו אותו ביחד, כשלדברי עופר הוא סגור עם דויד וזה סגור שזה שלהם, אך עופר עוד לא סגר תנאים ולא סגר כלום (ת/71א ע' 40, 47, 122, 125, 129). מתיאוריו של דרור אלמלם בחקירה עולה שבאותה שיחה לא נידונו פרטים של השותפות בין השניים וגם לא גובה דמי התיווך, שכן עופר אמר לו שעוד לא נסגרו התנאים (ת/71א ע' 125). תיאור זה אינו מתיישב, כמובן, עם גרסתו של עופר.

ובאשר לעיתוי של השיחה עם עופר, דרור אלמלם מסר תחילה שהשיחה עם עופר הייתה כחודשיים לפני החקירה, היינו בחודש נובמבר 2015, ובהמשך נקב מיוזמתו **בחודש אוקטובר** ואמר שאולי קצת אחורה מאוקטובר (ת/71א ע' 40). בשלב מתקדם של החקירה, ציין דרור שמדובר בסדר גודל של שלושה חודשים לפני החקירה (ע' 121), היינו אוקטובר, ולאחר שהוצג לו ההסכם הכוזב שבו התאריך הוא חודש מאי 2015, לא "התיישר" דרור אלמלם אל התאריך הכוזב, אלא ציין שהוא חשב שהשיחה עם עופר הייתה לפני שלושה עד ארבעה חודשים ולא במאי (ע' 131).

אעיר שדרור אלמלם אמנם ציין שיש לו קשיים בזיכרון, ונתן לחוקר דוגמא שהוא לא זכר אם ארוע כלשהו התרחש או לא (ע' 39), עם זאת, מדובר באירוע שמבחינת דרור אלמלם התרחש בתקופה האחרונה, הוא זכר אותו ותיאר אותו, ולא התרשמתי שהתקשה לזכור את הפרטים כשתחם את תקופת השיחה עם עופר בין ספטמבר לנובמבר 2015, בפער זמן ניכר מחודש מאי 2015.

ההגנה טוענת שדרור אלמלם שנחקר כחשוד רצה להרחיק את עצמו מהפרשה ולכן נקב בתאריכים שנקב בחקירה, אלא שמעבר לכך שמדובר בהשערה שלא הוצגה לדרור אלמלם ולא זכתה להתייחסותו, לא ניתן הסבר מדוע אמור היה דרור אלמלם להניח שציון תאריך השיחה בחודשים שציין יסייע לו בהרחקתו מהחשדות, ואילו התייחסות לשיחה בחודש מאי 2015, אם אכן זה היה התאריך האמיתי, כטענת ההגנה, תסבך אותו במעורבות בחשדות.

אשר לשיחה מה – 11.5.15 בין עופר לדרור אלמלם (נ/32), אכן, התאריך של השיחה מצוי בימים שלאחר החתימה על הסכם הקומבינציה, ואולם בשיחה לא מוזכר פרויקט מסוים, וזאת למרות שלטענת עופר באותו שלב כבר הסיכום שלו עם דויד לגבי שיווק יעדים היה סגור וכך גם חלקו של דרור באותו סיכום. מאותה שיחה גם לא עלה גם שיש הסכמה מצד דויד לצירופו של דרור אלמלם, לבטח לא דרישה מצדו, אלא עופר סיפר שדויד אמר במענה לפניית עופר שהוא יחשוב על משהו ויראה אם יש לו מה להציע. דרור גם תיאר שהפניה הראשונה שבה עופר סיפר לו על אותו פרויקט שבו ישולב

.269

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

הייתה בפגישה על כוס קפה ולא בשיחה טלפונית, וגם נתון זה אינו מתיישב עם קישור השיחה לעיתוי שילובו של דרור אלמלם בפרויקט יעדים.

דויד בחקירה הנגדית ציין שמה שעופר אמר בשיחה אינו משקף שיחות בינו לבין עופר, שכן הוא הביע חשש משיווק קומת הקרקע על ידי עופר לבדו ולא שלל את כניסתו של דרור אלמלם (ע' 9067-9068). עופר כלל לא התייחס לשיחה לאורך כל עדותו.

בכל הנוגע לנכונותו של דרור אלמלם בעדות לתקן את גרסתו ולאשר שבעצם הייתה אליו פנייה כבר בחודש מאי 2015 בהתבסס על השיחה מיום 11.5.15 (ע' 926-927), לקחתי בחשבון את החברות הקרובה בין דרור אלמלם לבין עופר, שהובילה, בין היתר, לכך שנתן לו הלוואה בסך 80,000 ₪ ב-2013 וחרף העובדה שעופר טרם השיבה במלואה נתן לו גם 20,000 ₪ בחודש מאי 2015, ולפיכך, מצאתי לנכון להתייחס ביתר זהירות לשינויים מאוחרים בגרסתו. מן העבר השני השיחה לא הוצגה לדרור בזמן החקירה, כך שגרסתו לא הייתה כבושה.

אחזור ואציין שמעדותו של עו"ד בן יעקב וכן מגרסת דרור אלמלם, עולה כי באותה תקופה דרור שיווק בלעדית פרויקט ברחוב צה"ל 35 של משרדים להשכרה (ת/71א ע' 127, ת/72א ע' 4, ע' 221-222). בחקירתו אמר דויד שעופר ודרור כבר שיתפו פעולה בעבר (ת/164א ע' 21). כשהתבקש דויד בחקירה הנגדית להסביר את האמירה הזו, הוא ציין שהיא מתקשרת לו לפרויקט ברחוב צה"ל, שזכור לו בוודאות שדרור אלמלם התבקש לשווק אותו והוא לא זוכר אם גם עופר ויכול להיות שהיה שיתוף פעולה ביניהם (ע' 9074).

270.

דרור אלמלם אמנם ציין שלא עבד בשת"פ עם עופר באף פרויקט אחר, אך גם ציין שהשיווק לא הצליח באותו פרויקט, כך שהתשובה היא פחות חד משמעית.

מכל מקום, השיחה, שאינה מזכירה פרויקט מסוים והיא כללית, יכול שנסובה על האפשרות לתת בלעדיות לדרור בפרויקט בצה"ל, כשבסופו של דבר לפי תיאור של דויד לא הייתה שם בלעדיות ממש אלא דרור רק הציב שלט של הסוכנות שלו (ע' 9074). אע"פ, שהיות שההגנה מייחסת חשיבות רבה לאותה שיחה, ומכיוון שדויד עצמו העלה הקשר של הפרויקט בצה"ל, היה מצופה שההגנה שבידיה הנתונים על המועדים בהם החל דרור אלמלם לשווק את אותו פרויקט תציג את הנתונים אם היא מבקשת להראות שהשיחה לא יכולה הייתה להיות קשורה לפרויקט בצה"ל.

סיכומי של דבר, בכל הנוגע לשיחה לא ניתן לקבוע כטענת ההגנה שזוהי השיחה שתיאר עופר בה הוכנס דרור אלמלם לתמונה, וכפי שצינתי בפתח של פרק זה, אף אם השיחה קשורה לפרויקט יעדים, הרי שמדובר להתרשמותי בחלק ממערך ההסוואה שתואר.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

271. טענה נוספת של ההגנה היא שפנייתו של דרור אלמלם בקשר למכר בעל סוכנות רכב יונדאי ששקל לשכור שטח בפרויקט, מלמדת שהיה מעורב בפרויקט משלביו המוקדמים. ואולם, דרור אלמלם לא ציין מה היה מועד הפנייה, אלא רק אישר שפנה ובאותו שלב עוד לא הייתה תכנית האדריכל, היינו פנייתו הייתה לפני חודש דצמבר 2015. בנוסף, אותה פנייה נגדעה בטרם החלה, כשהמתעניין נסוג עקב העדר תכניות (ע' 968, 978). דויד שזכר את השיחה, ציין שהיא התקיימה שלושה חודשים לפני התפוצצות הפרשה (ע' 9070), היינו בחודש אוקטובר 2015, וגם באותו שלב טען שכלל לא הוזכר נושא השיווק הבלעדי, כפי שגם לא הוזכר בשיחותיהם הקשורות לשיווק הפרויקט בצה"ל (ע' 9074, 9074), כך שלא ניתן ללמוד מהמתואר דבר על מעורבות של דרור אלמלם בשלבים להם טוענים הנאשמים.

אשר לטענות הנוגעות לרצונו והסכמתו של דרור אלמלם לבצע ביחד עם עופר את השיווק, לחתימתו על הסכם השיווק בחודש נובמבר 2015, ולביצוע השיווק כשהפרויקט יצא בסופו של דבר לפועל, אין באף אחת מטענות אלה כדי ללמד על כך שהמתואר על ידי דויד ועופר ביחס לעסקת יעדים בכלל וההסכמות עם דרור אלמלם בחודש מאי בפרט, משקף את המציאות.

אין בעובדה שדרור אלמלם היה מעוניין בשיווק בסופו של דבר, כשהנושא לא הועלה בפניו ולא נסגר עמו בזמן אמת, כדי ללמד שהייתה עסקת שיווק אמיתית מוסכמת בשעתו שניתנה בהקשרה מקדמה.

אין בנכונותו של דרור אלמלם, חברו הקרוב של עופר, לחתום על הסכם השיווק, הגם שתכניו בפירוש לא משקפים את המציאות, כדי ללמד שהייתה עסקת שיווק אמיתית מוסכמת בשעתו שניתנה בהקשרה מקדמה. ואחרון, כל שארע לאחר התפוצצות הפרשה, והעובדה שהצדדים פעלו לפי ההסכם ודרור אלמלם קיבל את הבכורה, הוא שהוציא את החשבוניות לדויד, והוא ששיווק את עיקר הנכסים, אין בהם כדי ללמד דבר וחצי דבר על מה שהיה בין עופר ודויד בזמן אמת, כשנקודת הזמן הרלבנטית היא רק בחודש מאי 2015 עת ניתנה כביכול מקדמה.

272. בסופו של דבר, כפי שצינתי בפתיח של נושא זה, הגם שאני מעדיפה באופן ברור את גרסת דרור אלמלם בחקירה, לפיה הוא שמע לראשונה על הפרויקט בחודשים הסמוכים לפני החקירה, לא ניתן לשלול את האפשרות שעופר בשיחה ב-11.5.15 התייחס באופן כללי וערטילאי ולא סגור למה שלימים יקרא שיווק בלעדי של פרויקט יעדים, אם כי באותה מידה של סבירות התייחס אל פרויקט צה"ל. גם אם זה היה מצב הדברים, לראשונה מסר עופר לדרור אלמלם מהו הפרויקט בחודשים הסמוכים לפני התפוצצות הפרשה וזמן קצר לאחר מכן אף החתימו על הסכם שיווק וזאת כדי להסוות את המהות האמיתית של העברת הכספים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

הטענה שהתבקשה וניתנה מקדמה בקשר לשיווק היא שקרית

273. כפי שציינתי בפרקים הקודמים, המסקנה הברורה אליה הגעתי היא שההסכמה הנטענת בין דויד לעופר לגבי שיווק בלעדי של עופר בפרויקט היא שקרית ותכליתה להסוות את המציאות ולהסתירה.

מבלי למעט מן האמור, אציין שאף אילו הייתי מגיעה למסקנה שקיים ספק סביר בהקשר זה, ולא היא, הייתה מסקנתי שבקשת המקדמה בהקשר של ההסכמה על שיווק בלעדי עתידי, וההסכמה לתת מקדמה, היא שקרית בנסיבות העניין, והיא נועדה לקידום את סיפור הכיסוי ולא לכל מטרה אחרת.

274. לפי תיאורם של דויד ועופר, בקשתו של עופר לקבל מקדמה הגיעה משום מקום, ללא פניות או אירועים מקדימים, וללא הסבר, ודויד נענה לה ללא כל שאלה או בירור, והעביר באופן מיידי סכום כסף משמעותי מאד גם בשביל אדם אמיד כדויד, העביר ויותר לא התעניין בגורלו של הכסף ואף לא במצבו של מבקש הכסף בכל החודשים עד להתפוצצות הפרשה.

טענה שכזאת, הנשמעת על פניה בלתי סבירה בעליל בכל מרכיביה, מחייבת הנחת תשתית ראייתית מפורטת, עקבית ומעוררת אמון, כדי שתבסס ספק סביר, אלא שזאת לא נעשה, להיפך, גרסאות הנאשמים היו בלתי עקביות, בלתי הגיוניות ולא עוררו אמון.

275. אפתח בדויד, בחקירתו הראשונה (ת/160) התייחס דויד לפרויקט יעדים, להסכמה על שיווק בלעדי אליה הגיע עם עופר, ולהסכם שיווק שחתם מול האחרון. דויד לא הזכיר, ולו ברמז שהועברו כספים ממנו לעופר בקשר לאותן הסכמות או בכלל.

בחקירתו השניה, לאחר שהוצג בפניו הסכם השיווק הכוזב, שבו הוזכרה העברת 150,000 ₪ לעופר, מסר דויד כי הכסף שולם עבור פעולות שיווק של הפרויקט, כשעופר ביקש את הכסף לצורך התארגנות (ת/161 א' ע' 11). הוא שלל שהכסף שולם כמקדמה בשל מצוקה כלכלית אישית שעליה הצהיר עופר בפניו (ת/161 א' ע' 26).

בחקירה השלישית, כשעומת עם הגרסה של עופר שביקש את הסכום לצרכים פרטיים, טען דויד:

"לחלוטין לא ידעתי... אני לחלוטין לא הייתי נותן לו כסף להוצאות פרטיות" (ת/162 א' ע' 43).

דויד הוסיף והדגיש:

"תרשום שאם הוא היה אומר לי שזה מיועד להוצאות פרטיות לא הייתי מעביר לו סכום כזה" (ע' 44).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

דויד די גם הבהיר שהוא לא בנק ולא נראה לו שהיה נותן לעופר הלוואה לצרכיו האישיים (ע' 44). דויד די חזר וקשר בין הסכום שהתבקש וניתן באופן מיידי לבין הוצאות השיווק שתחילתן, כך טען, הייתה צפויה להיות כחודש לאחר מכן ואף טען שהדגיש בפני עופר שזו תכלית התשלום – פעילות השיווק והוצאות השיווק (ע' 44-46). לאור טענתו הנחרצת שהכסף לא נועד למטרות אישיות, אלא להתארגנות להוצאות השיווק הקרובות, הייתה תשובתו של דויד די שלא התעניין למה צריך עופר את הכסף ולא שאל דבר (ע' 45), עקבית וסבירה.

בעדותו הציג דויד די טענות הפוכות. .276

הכסף, כך תיאר, לא נועד להוצאות שיווק, וכל מה שטען בחקירות בהקשר זה היה שקר. דויד די הבהיר שחשש לומר שנתן לעופר כסף למטרות אישיות, פרטיות בשל הקישור שחשש שיעשו החוקרים בין העברת הכסף לבין עבירות השוחד שנחקרו, היינו העברת הכסף לאיתמר שמעוני (ע' 9144)

בהתאם לגרסתו בעדות, הכסף כן נועד לצרכיו הפרטיים האישיים של עופר. ומהם אותם צרכים? לטענת דויד די, הוא ניחש שיש לעופר חובות בשוק האפור, הגם שעופר לא אמר לו שזה המצב, הוא שיער שעופר חייב את הסכום שביקש, והוא הניח שישמש את עופר לסגירת חובות (ע' 8429). עוד הוסיף דויד די בניגוד לדבריו בחקירות שאם עופר היה מבקש הלוואה היה נותן לו (ע' 8430).

הנתון היחיד שלא השתנה בין גרסת דויד די בחקירות לבין גרסתו בעדות הוא תיאורו של דויד די שמדובר בפנייה חד פעמית שלא קדמו לה פניות מאותו סוג (ע' 9131), וטענתו של דויד די שחרף הפניה החריגה והלא שגרתית, הוא לא שאל את עופר למה הוא צריך את הכסף (ע' 8429).

ואולם, בעוד שבגרסה השקרית שמסר בחקירות היה היגיון שלא לשאול את עופר לאיזה צורך הכסף, משום שהיה ברור שהכסף נועד לפעילות שיווק ולהוצאות השיווק של פרויקט יעדים, הרי שבגרסה בעדות, שאף היא לצערי שקרית, הטענה של דויד די שלא שאל את עופר למה הוא צריך את הכסף (ע' 8429, 9135-9130), לא הפגין שמץ של חברות, קרבה ודאגה בכך שביקש להבין אם עופר נקלע לצרה, ואם כן לאיזו עזרה הוא זקוק, ולא בירר לטענתו שמא הכסף הוא בכלל לא עבור עופר באופן אישי אלא עבור מקורב אליו, דוגמת אחיו, ראש העיר, אינה מתיישבת עם השכל הישר. במקום זאת, בהתאם לגרסתו הכבושה של דויד די, הוא בחר לנחש ולהעלות השערות וספקולציות, והגיע למסקנה שמדובר בחוב לשוק האפור, הכל על סמך ארוע מן העבר במועד לא ידוע במהלכו לפי תיאורו עופר שוחח בצד עם מלווה מהשוק האפור, ארוע שלגביו לא דיבר עם עופר בזמן אמת, ולא ידע כלל כמה כסף חייב עופר (ע' 8428). ארוע שכל כולו כללי וסתמי.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

לא זו בלבד שהגרסה התהפכה ב – 180 מעלות, אלא שהפרכה בגרסה המאוחרת גלויה לעין, דויד לא הצליח ליישבה והתקשה מאד בתשובותיו לגביה, הן ביחס להשערות הלא מבוססות, הן באשר לבסיס של אותן השערות, והן ביחס לבחירתו שלא לשאול ולא לברר דבר (ע' 9135-9130).

דויד גם התקשה להסביר כיצד בחלוף החודשים לא בדק דבר מול עופר מה קורה איתו, ומה קורה עם הסכום הנכבד שנתן לו, ולא דיבר איתו על כך. דויד גם לא דאג לתעד את העברת הכסף למטרות אישיות לעופר, כשמהתיעוד הכוזב שנערך בחשבונית, בספח השיק ובהסכם השיווק הכוזב, לא ניתן לקשר בין הסכום לבין העמדת כספים באופן אישי ולמטרה פרטית, והאמירה שזה לא היה מהותי עבורו (ע' 8431), בהתחשב בגובה הסכום, שגם הוא הגדירו כנכבד (ע' 9130), אינה סבירה.

דויד בעדותו אישר ששיקר לחוקרים, וטען שנצמד לחוזה ושיקר ביחס לתכלית הכסף, מתוך חשש שאם יאמר משהו אחר החוקרים יחשידו אותו ויקשרו אותו לעבירת השוחד לשמעוני.

278. למשמע עדותו, התרשמתי היא ששקריו של דויד בנושא פרויקט יעדים באו מתוך פחד אמיתי של דויד בחקירות שהאמת תתגלה, ולא רק מתוך פחד שכך יחשבו החוקרים, וכי תגובותיו בחקירות לא היו ספונטניות ומתוך מצוקה, אלא היו המשך ישיר של תכנית ההסוואה שנרקמה במהלך חודשים קודם לכן.

279. אשר לעופר, הוא מסר בחקירה השניה שביקש מדויד מקדמה על חשבון הפרויקט ואמר לו שהוא לחוץ כלכלית וצריך את הכסף (ת/148א ע' 57). בחקירה למחרת אמר עופר שהוא **דרש, ביקש** את הסכום האמור, **לא אמר בשביל מה**, טען שביקש את הכסף לצרכים אישיים שלו, הוא לא זוכר מה אמר לדויד, אך דויד ידע שזה לצרכיו (ת/149א ע' 32, 41). עופר הצמיד וקשר בין הסכם השיווק הכוזב לבין הסכום וטען שהסיכום היה שבזמן חתימת ההסכם הוא יקבל על חשבון (ת/149א ע' 31, 45).

עופר הכחיש כל קשר בין הסכום שביקש לבין הסכמי הפיצוי, ציין שלא זכורות לו הוצאות מיוחדות בהקשרן ביקש את הכסף, וטען שהיה זקוק לכסף כדי לשמור על דירוג האשראי בחשבונו לאחר תקופה ללא הכנסה (ת/149א ע' 50). בחקירה מיום 12.1.16 חזר על כך שאין קשר בין הכסף שקיבל מדויד לבין כספים שהעביר לשמעוני לצורך הסכמי הפיצוי. הוא לא זכר אם שמעוני ביקש ממנו את הכסף לפני שביקש את המקדמה (ת/152א ע' 25).

280. בעדותו טען עופר שאמר לדויד שבזמן שחותמים על ההסכם הוא מבקש 150,000 ₪ על חשבון, ולבסוף לא הייתה חתימה על ההסכם, אבל כן הועבר אליו הסכום המבוקש, וזה לא היה מפתיע מבחינתו (ע' 7797). עופר התקשה ליישב את תשובותיו בקשר לזיקה שבין הסכם שלטענתו הוסכם שיחתם, לבין תשלום הכסף, וטען שלא שיקר והטעה את החוקרים בנושא זה (ע' 7999-7998). עופר מסר שביקש

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

מדוידי את הסכום ואמר לו שזה לצרכים שלו (ע' 7965), אם כי צמצם מאד בתיאור אותה שיחה, טען שהשיחה לא זכורה לו, והוא רק זוכר שלא הייתה התנגדות מצד דוידי (ע' 8004).

בעדות אישר ששיקר כשהכחיש את הקשר בין בקשת הכספים לבין הצורך בגיוס סכום נוסף עבור איתמר שמעוני להסכמי הפיצוי (ע' 8005). הוא מסר שהפנייה לדוידי באה בעקבות ההבנה שמה שגייס לצורך הסכמי הפיצוי עד אותו שלב מחברים ומקורבים אינו מספיק, ולאור הצורך הדחוף שהיה באותה עת לגייס סכום נוסף (ע' 7516).

למשמע עופר בעדות, הייתה התרשמותי שהוא מנסה ולא בהצלחה להלך בלוליינות בין גרסתו בחקירה, לבין גרסת דוידי בחקירה שהייתה שונה, לבין האופן שבו נדברו השניים להציג ולהסוות את המהות האמיתית של העסקה, ובין הנתונים שידועים לו מתוך הראיות שבפניו, מנסה לדבוק בדברים שאמר בחקירות, למעט בכל הנוגע למודעותו להסכמי הפיצוי ולקשר של הכסף לאותם הסכמים, אלא שהסבריו ותשובותיו לא סיפקו מענה, לא התיישבו עם שלל התמיהות ולא עוררו אמון.

281. להשלמת התמונה, אציין שלא מצאתי בעובדה שדרור אלמלם, שתחילה מסר שכלל לא ידוע לו על כספים שקיבל עופר, ובהמשך ציין שיתכן שעופר אמר לו שהוא יקבל או קיבל משהו, אך לא נקב בסכום, כשמבחינת דרור אלמלם לא היה מדובר בחלק מתשלומי העמלה ששייכים לו, כדי להשפיע על מסקנותיי ביחס למקדמה. אותם דברים נכונים גם ביחס לאמירה של דוידי לעו"ד בן יעקב שהוא החל לשלם למתווכים והוא פתוח איתם, אמירה שאף היא אינה נכונה.

בסופו של דבר, לאחר ששמעתי את עופר ודוידי ובחנתי את כלל הראיות והנסיבות, איני סבורה שהתרחשה פנייה באופן שתואר על ידי הנאשמים. שוכנעתי מעבר לספק סביר שבשיחה ביניהם על אודות 150,000 ₪, היה ברור וידוע לשני הצדדים שהכסף מיועד לפחות בחלקו לשמעוני ולא לצרכים אישיים של עופר. ודוק, אין בפני ביהמ"ש ראיות ישירות שהתקיימה שיחה מפורשת, ופתוחה בה עופר אמר לדוידי: "יואל אני צריך כסף בשביל הסכמי הפיצוי שאחי משלם, אל תדאג זה ישתלם לך" או אמירות ברוח דומה. עם זאת, במערכת היחסים הארוכה בין השניים, ולאור כל נתוני הרקע והנסיבות שפורטו ויפורטו, לא היה צורך בשיחה כזאת.

די היה ברקע הצמוד לבקשתו של עופר, לשיחת "ההרגעה" מצד שמעוני שימשיך לעזור, היינו שלא יתנקם, שיחה שהגבירה חשש אצל דוידי באותם ימים ורצון לרצות את שמעוני, וברור לחלוטין שבנסיבות שהתקיימו, במיוחד כשלעופר אין שום סיבה לצורך הפתאומי בכסף מידי, ששני הצדדים הבינו זה את זה.

הבחירה של דוידי להסכים מיד, לא לשאול דבר בנסיבות החריגות והמחשידות שתוארו, כמו גם יתר הנסיבות שפורטו בהקשר זה, ביחד עם ההחלטה לשקר באופן חזיתי בנקודה מהותית זו, מובילים

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בהעדר הסבר סביר אחר, והסבר כזה לא ניתן, למסקנה מתחייבת שהייתה הבנה, ושלכל הפחות, אם וככל שדויד לא היה מודע באופן פוזיטיבי, הרי שהוא חשד באופן ברור וממשי, עצם את עיניו ונמנע מעריכת כל בירור לאישוש החשדות, עצימת עיניים השקולה למודעות.

מהלכי ההסוואה שבוצעו, ובמקביל העדר כל שיח, לפי הטענה, ביחס לכספים שהועברו, מחזקים אף הם את המסקנה דלעיל.

מהלכי ההסוואה – תוכן הרישום בחשבונית ובספח השיק

282. בספח השיק נרשם (ג/212):

"תשלום בגין ביצוע עסקת יעדים ... איתור שוכרים AAA לפרויקט תשלום ראשון מתוך שניים".

כנגד התשלום הוצאה חשבונית ובה נרשם (ת/199):

"תשלום בגין ביצוע עסקת יעדים איתור שוכר AAA לפרויקט תשלום ראשון"

הגם שאת החשבונית הוציא עופר ואת ספח השיק רשמה מזכירתו של דויד, תוכן הרישום הוא זהה לחלוטין. לאור הזהות, העדר הקשר של עופר למזכירה, כמו גם ההתייחסות לשוכרי AAA, ובהעדר הסבר אחר, המסקנה המתחייבת היא שדויד הוא האחראי לניסוח שנקבע, ולתכנים המקדמים מהלך של ההסוואה, כשבחירת המלים מחושבת ומתוכננת. עופר אמנם טען שהוא אחראי לכיתוב בחשבונית, אך אני מתקשה להאמין לו.

283. וכך, המסמכים מציגים **מציאות מדומה** שבה התשלום ניתן בגין **"ביצוע"** עסקת יעדים, בעוד שהלכה למעשה לא נעשה דבר, לא במועד התשלום ולא בשום מועד עד להתפוצצות הפרשה.

המסמכים מציגים מציאות מדומה שהתשלום ניתן בגין **"איתור שוכרים"** שהתבצע, בעוד שהלכה למעשה לא נעשה דבר, לא במועד התשלום ולא בשום מועד עד להתפוצצות הפרשה.

המסמכים מציגים מציאות מדומה שהתשלום ניתן בקשר לשוכרי **"AAA"**, בעוד שבהתאם לגרסאות עופר ודויד לעופר אין יכולת לאתר שוכרים כאלה ולשם כך הובא דרור אלמלם.

ואחרון, המסמכים מציגים מציאות מדומה של עסקה אמיתית, שבה התקבול מחולק לשני תשלומים, בעוד שלא תוכנן תשלום נוסף, ואין בהם כל התייחסות לכך שמדובר במקדמה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בנסיבות אלה הרישום בחשבונית ובספח השיק במועד העברת הכסף מהווה תמיכה נוספת וחיזוק למסקנה שמלכתחילה היה התכנון להסוות העברת כספים אישית, שאינה קשורה כלל לפרויקט יעדים ואינה חלק משיווק הפרויקט, ולהציגה כפי שהוצגה כדי שהעברה לא תעורר שאלות וחשד בשל כל נתוני הרקע, השמועות והנסיבות שפורטו לעיל, מחד גיסא, ותבלע כהוצאת שיווק שגרתית בספרי החברה מאידך גיסא, וכך, תוכל להתקזז כהוצאה בספרים תוך הקטנת עלויות משמעותית.

מהלכי ההסוואה - פנייה לעו"ד בן יעקב

284. ב – 20.5.15 הועברו 150,000 ₪. להעברת הכספים לא נלוו שום מסמכים, זולת החשבונית וספח השיק.

במועד מדויק לא ידוע פנה דויד לעו"ד בן יעקב וביקש ממנו להכין הסכם שיווק.

עו"ד בן יעקב ציין שמדובר היה בפנייה אגב שיחה בעניין אחר, שהפרטים שנמסרו במהלכה היו נקודתיים וחלקיים, שהיות שהוא לא טיפל בפרויקט יעדים והיה פגוע מכך במערכת יחסיו מול דויד, הוא לא חש מחוייב לפנייה, ולא טיפל בה ולא קידם אותה.

עו"ד בן יעקב אמד את מועד הפניה אליו בחודש עד חודשיים מעסקת יעדים, כשהוא טיפל בטיוטת הסכם הקומבינציה בתחילת מאי 2015 (ת/45, ת/21 שוי 30, ע' 557), היינו ביוני – יולי 2015.

דויד טען בחקירה שפנה לעו"ד בן יעקב עוד לפני העברת הכסף לעופר (ת/169 ע' 33). לעומת זאת, בעדות כבר הודה שהפנייה לערוך הסכם באה פרק זמן לאחר העברת הכסף, כשלטענתו לקח שבועיים עד חודש עד שפנה, לפי מה שהוא זוכר (ע' 9149).

285. מבין שתי הגרסאות, אני מעדיפה את גרסתו של עו"ד בן יעקב, הן לאור העובדה שגרסת דויד היא כבושה לאחר שמסר קודם לכן גרסה שקרית, הן לאור האינטרס שיש לו בקיצור תקופת הזמן והן לאור העובדה שתשובתו בעדות לא נתמכה בדבר והייתה מסוייגת בהיבט של חדות הזיכרון.

עו"ד בן יעקב תיאר שלא הופעל עליו לחץ לקדם את נושא הסכם השיווק עד חודש נובמבר 2015, ואז טיפל לראשונה בהכנת הטיוטא, והעביר לדויד נוסח סופי של טויטא לאחר קבלת הערות ממנו, ב – 9.11.15, ולאחר מכן לא היה מעורב בדבר. ההגנה אמנם נדרשה באריכות למניעים של עו"ד בן יעקב בעיכוב הכנת הטיוטא, אלא שאלה אינם רלבנטיים לטעמי לסוגיה, והנושא היחיד שרלבנטי לשיטתי נוגע לפניות של דויד, לפער ביניהן, לרקע לפניות ולתכליתן.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בשתי נקודות זמן, אם כן, הייתה פניה מצד דויד לעו"ד בן יעקב ביחס לטיטת הסכם השיווק: בסביבות חודש יוני ובתחילת נובמבר 2015.

286. בחינה של הראיות מעלה שבשתי התקופות הללו עמד נושא של חקירות אפשריות בעניינו של שמעוני על הפרק, והנושא התפרסם בתקשורת הארצית ובעיתונות האשקלונית המקומית.

כך, ב- 7.6.15 שודרה כתבה בערוץ 10 על הסכמי השתיקה, ובימים שלאחר מכן, התפרסם כי:

"בעקבות חשיפת חדשות ערוץ 10 פנתה התנועה לאיכות השלטון למנהל רשות המיסים... לבחון את החשדות והמקורות הכספיים מחשש לפשיעה כלכלית".

...

התנועה קוראת לרשות המיסים לפעול בהקדם ולבחון את ... המקורות הכספיים האסורים לעניין זה, מקורם, יעדם והמס אשר שולם בגינם".

המידע פורסם בתקשורת המקומית (נ/108).

כתבות אלה והשמועות שהן גררו בעיר אשקלון, שהצטרפו לשמועות האחרות אותן פירטתי ברקע להעברת הכספים, יצרו מציאות מגבירת סיכון וחשש.

287. נקודת זמן נוספת בה נפוצו שלל שמועות לגבי חקירות ומעצרים צפויים הייתה בחודשים הסמוכים להתפוצצות הפרשה. ב- 2.11.15 הגיעו חוקרי להב למשרדי העיריה למנהל ההנדסה ולקחו חומרים, ולמחרת התפרסם המידע בתקשורת המקומית עם התייחסות לחקירה גדולה בעניין שמעוני (נ/108).

ביחס לשתי נקודות הזמן הללו אישר איתמר שמעוני כי חשש שהוא הולך להיעצר והיו שמועות ודיווחים של עיתונים, פרסומי בפייסבוק, דיווחים של אתר אשקלון 10. עופר גם הוא אישר שהיה חשוף לכל הרחש בחש הזה (ע' 5855, 7561).

דומה שהפניות של דויד לעו"ד בן יעקב בשתי נקודות הזמן הללו לא היו מקריות, ומכל מקום דויד לא סיפק הסבר חלופי לעיתוי הפניות.

גם חוסר ההתעניינות של דויד בהסכם בתקופת הביניים אינו מפתיע, וזאת למרות שדויד בהקשרים עסקיים אחרים לא נהג להזניח משימות, שכן לדויד לא היה שום צורך עסקי אמיתי בהסכם השיווק, והוא נועד רק כדי להסוות את העברת הכספים, והוא פנה לטפל בנושא רק כשהתרשם שרמת הסיכון עלתה, ועזב אותו כשהנושא ירד מהכותרות הראשיות.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

מהלכי ההסוואה - הסכם השיווק הכוזב

288. לא הוצג לביהמ"ש שום הסכם נוסף מול משווק או מתווך, ואושרת מנהח"ש אף מסרה שלא היה הסכם שיווק נוסף (ת/629 ע' 3), זאת הגם שלדויד היה הסכם שיווק בלעדי עם רוני ירון (ע' 8423), ולדברי עופר גם עם המתווך אייל אביטן ביחס למרכז אביאל, והוא סיכם על שיווק בלעדי עם דרור אלמלם ביחס לפרויקט בצה"ל 35 באותה תקופה.

בכל הנוגע לצורך בהסכם שיווק כתוב, בהתאם לטענות הנאשמים, מתעוררים סימני שאלה וקיימות אי התאמות בגרסאות הצדדים. זאת, משום ששני הצדדים טוענים שהם יזמו את עיגון יחסיהם בהסכם כתוב (ת/149 א ע' 32, ת/160 א ע' 47, ע' 9045). אעיר כי העיגון כביכול של היחסים בהסכם בכתב בשלב מאוחר להסכמה שלוותה בהעברה כספית הוא תמוה, שכן או שהיה בין השניים אמון בדרגה כזאת שלא היה צורך בעיגון יחסים בכתב, מה גם שדויד לא נהג לערוך חוזי שיווק, או שאם לא היה אמון, לא יתכן שהועבר סכום נכבד כל כך ללא בטוחה ועיגון בהסכם מחייב.

עו"ד בן יעקב לא טיפל בפרויקט יעדים, ולא היה מעורב בו, הוא לא הכיר את פרטיו ולא את פרטי השיווק, ותיאורו שכל מה שהופיע בהסכם השיווק מבוסס על מה שדויד ביקש ממנו, הוא סביר והגיוני. עו"ד בן יעקב תיאר שבין הטיוטא הראשונה לטיוטא הסופית העביר לו דויד הערות והוא שינה את נוסח הטיוטא בהתאם (ע' 560).

289. לעניין תכני ההסכם, ברקע לתכנים הכתובים עומדת טענת דויד שהוא קבע את כל התנאים של ההסכם לבדו, מבלי לדון עם עופר ודרור אלמלם, מבלי לשתף אותם, ולמעשה אף מבלי ליידע אותם, והסברו התמוה שמכיוון שקבע תנאים הוגנים היה בטוח שלא נדרשת הסכמה מראש של הצד השני והמשווקים בוודאות יסכימו לתנאים שציין.

בסעיף 6 להסכם השיווק נרשם:

"לצורך רכישת מדיה פרסומית ושיווקית והפקת כלל החומרים הפרסומיים, יעמיד היזם למשווקים תקציב חד פעמי בסך של 150,000 ₪ (כולל מע"מ)"

לאחר שמיעת הראיות אין עוד מחלוקת שסעיף 6 שבו נרשם כי תשלום 150,000 ₪ הוא עבור הוצאות שיווק, הוא סעיף **חסר קשר למציאות**. גם תיאור שלל הפעולות הפרסום והשיווק שהכסף מיועד להם אינו משקף את המציאות. בנוסף, בניגוד למפורט בסעיף 6 מדובר בסכום שהועבר זה מכבר ולא בתשלום עתידי, כמו כן התשלום כולו הועבר לעופר ולא למשווקים וגם בהקשר זה ההסכם לא משקף את המציאות. אציין שסעיף 8 להסכם השיווק שמחייב עדכון של היזם לגבי ניצול התקציב האמור, אף הוא סעיף שכל תכליתו להטעות ואין בו דבר.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

איני רואה חשיבות לשאלה באיזו מידה ידע עו"ד בן יעקב שהתיאורים הללו אינם תואמים את התנהלותו של דויד במציאות, שכן ההסוואה לא נועדה כלפי עו"ד בן יעקב אלא לקראת בדיקה וחקירה עתידית.

290. בנוסף, ראוי לציון העובדה שאחד משני השינויים שדויד הכניס בטיטת הסכם השיווק, נוגע לקיצור של תקופת הבלעדיות. דויד, בהתאם לגרסת עו"ד בן יעקב, ביקש לקצר את תקופת הבלעדיות ולהעמידה על שנה (ת/21 שו' 78). לאור העובדה שבמועד שדויד מילא את תאריך ההסכם בכזב עדיין לא היו תכניות מוכנות והבקשה להיתר בניה טרם הוגשה, ולאור החוויה האישית של דויד שכל מהלך לקבלת היתר הנוגע אליו זוכה לכתף קרה ועיכובים במסדרונות העירייה, ידע דויד במועד שביקש את התיקון, שבהתאם למועד המקוצר, ספק אם יתקבל היתר בנייה לפרויקט עד פקיעת ההסכם והסיכוי שיתבצעו מהלכי שיווק הוא אפסי. דויד, אם כן, בתיקון התקופה שמר לעצמו את הזכות שלא להמשיך את מעשה ההסוואה במידה שלא יהיה בכך צורך. לאחר התפוצצות הפרשה והמעצר הנסיבות היו שונות לחלוטין, ולא ניתן ללמוד דבר מהארכת הסכם השיווק ומהמשך ההתקשרות בין דויד לעופר ודרור אלמלם לגבי התקופה הרלבנטית במאי 2015.

290א. מעבר לתכנים הכוזבים של ההסכם, יש משמעות שלא ניתן להפריז בחשיבותה **לתאריך** שבו דויד להוסיף בכתב יד על גבי הסכם השיווק, ה – 14.5.15, תאריך שהוא מאוחר להסכם הקומבינציה ומוקדם להעברת הכסף, תאריך שאליו נצמד בעקשנות לאורך כל חקירותיו ובעדות הודה ששיקר בנושא זה.

יתרה מכך, על הטיפול או לפחות ההידרשות להסכם השיווק בתקופת הזמן הסמוכה להתפוצצות הפרשה להסוואה שבהסכם ניתן ללמוד מהעובדה שההסכם היה מצוי על שולחנו ומתויק בראש רשימת המסמכים בתיקייה. דויד התקשה לתת להתנהלותו זו הסבר הגיוני כשהוטח בו שטיפל בהסכם בשל השמועות על אודות מעצרים קרבים וחקירות הנוגעות למקור הכספים.

וכך, דאג דויד לייצר **הסכם שיווק כוזב, שבו פורטו תכנים לא נכונים ומטעים, ורשם עליו תאריך כוזב.**

291. הסכם השיווק הכוזב אפשר לעופר ולדויד לטעון בחקירותיהם ולחזור לטעון שמדובר היה בהתקשרות עסקית לגיטימית, שגרתית המגובה בהסכם (ת/148 א' ע' 49, ת/149 א' ע' 36, ת/160 א' ע' 18, ת/161 א' ע' 30), תוך שבעניין זה מסרו תיאורים חיים של הסיטואציה.

מקובלת עליי טענת המאשימה שאלמלא היה נבדק מחשבו של עו"ד בן יעקב, כשנוכח סירוב של דויד להסיר את החיסיון כלפיו, היה בכך קושי ונדרש להוציא צו (ת/99), לא ניתן היה לגלות שהטיוטא הוכנה רק בחודש נובמבר, שישה חודשים לאחר התאריך הנקוב על הסכם השיווק הכוזב. דויד אמנם

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

הביע צער על הצמדותו בחקירות להסכם השיווק הכוזב ולתאריך הנקוב בו, ואולם לצערי, הרושם שנוצר אצלי הוא שמדובר היה בהתנהלות מתוכננת ומחושבת.

סיכום - העברת 150,000 ₪ - מתת מצד דויד ל שמעוני

292. לאור כלל הראיות שנסקרו, המסקנה היחידה המתחייבת היא שהסכום של 150,000 ₪ שהועבר מדויד לעופר, הוא כסף פרטי, שהוסווה בתחכום, ותוך התנהלות מתמשכת של הסתרה אקטיבית ופאסיבית, כתשלום במסגרת מערכת יחסים עסקית לגיטימית.

לאור כל המפורט לעיל, שוכנעתי מעבר לספק סביר, שדויד שהיה מודע לכל נסיבות הרקע שפורטו, במיוחד לאחר השיחה עם שמעוני והמסרים שקיבל ימים ספורים קודם לכן, העביר סכום נכבד כל כך, שהתבקש במפתיע לתת לעופר, בלי לשאול שום שאלות, והכל באופן מייד, משום שהיה מודע לתכלית של ההעברה, היינו לכך שהכסף מיועד לשמעוני, ולכל הפחות חשד באופן ברור וקונקרטי, שאין מדובר בכסף שעופר זקוק לו עבור עצמו, ונמנע בכוונה תחילה מכל בירור של החשדות, ועצם את עיניו.

לעניין גובה המתת, מבחינת דויד המתת שניתנה היא בגובה של 150,000 ₪, ואין בעובדה שעופר בחר בסופו של דבר להותיר ברשותו חלק מהסכום, והעביר לשמעוני רק 95,000 ₪ עבור הסכמי הפיצוי כדי להשפיע על המסקנה שהוכח שדויד העביר את הסכום במלואו כמתת. מכל מקום, בהלכה הפסוקה הובהר כי אין הכרח להוכיח את שווי המתת, שכן אין מדובר ביסוד מיסודות העבירה.

לקיחת המתת על ידי שמעוני ועופר בצוותא חדא

293. בהתאם לראיות שפורטו ולממצאים שקבעתי, ידע שמעוני שעופר עוסק בתיווך מול דויד ושעיקר פרנסתו מדויד.

שמעוני ביקש מעופר עזרה כספית בשתי נקודות זמן: האחת, בחודש דצמבר 2014, לגבי שכה"ט לעו"ד רזניק בסך 32,000 ₪, והשניה, בחודש מאי 2015, עת התבקש עופר לעשות כל מאמץ, לאחר שכבר גייס כספים או קיבל התחייבות מדוד שמעוני, ללוו שמעוני ודרור אלמלם להלוות לו 50,000 ש"ח. עופר העביר 100,000 ₪ וימים ספורים לאחר מכן, עוד 45,000 ₪, כשכאמור 50,000 ₪ גייס מהשלושה, וליתרה לא היו לו מקורות כספיים, זולת דויד.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

לגבי בקשת הכספים בתחילת דצמבר 2014, הגם שהגעתי למסקנה ששמעוני היה מודע כבר אז לכך שמקור הכספים בעסקיו של עופר מול דויד, הרי שלאור העובדה שלא קבעתי שהעסקאות שבוצעו באותה תקופה היו לא חוקיות, לא נעברה עבירה של לקיחת שוחד בקשר לסכום זה, והממצאים נוגעים רק לנושא הפרת האמונים אליו אתייחס בהמשך.

294. אשר לסכומים שהעביר עופר לשמעוני בחודש מאי 2015, לאור השתלשלות הארועים בימים 17.5.15 – 20.5.15, עליה עמדתי לעיל, והמסרים שהעביר שמעוני לדויד, המלל הגלוי ומה שעמד מאחוריו, ניתן לקבוע ברמה גבוהה של סבירות ששמעוני לא רק שידע מראש על כוונת עופר לפנות לדויד לפני שעופר פנה, אלא תכנן עם עופר את המהלך בימים שלפני הפנייה, כך שנוצר קשר ברור ומלחיץ מבחינת דויד בין השיחה לגבי מהצרי ומסריו של שמעוני בהקשרה, לבין בקשת הכסף על ידי עופר, איש התווך בשני ההקשרים.

בנסיבות העניין מדובר במסקנה סבירה ומתבקשת שהפנייה הייתה מתואמת ומתוכננת.

ואולם, גם אם עופר לא עדכן את שמעוני ופונטה מראש שיבקש מדויד כסף, ואף אם לא עדכן אותם שסגר עם דויד שהלה יעביר לו 150,000 ₪, ברור ששמעוני, שהיה מודע לכך שעופר נתן את הסכומים שצויינו, ידע גם שהכספים, זולת 50,000 ₪ שבאו מהמקורבים, מקורם בדויד.

295. כפי שצינתי התרשמותי ומסקנתי היא ששמעוני היה מודע למהלך כולו ולמקור הכספים, עם זאת, ומבלי למעט ממסקנה זו, אעיר שבנסיבות המתוארות, כשהועברו הסכומים הנזכרים, שאין לעופר יכולת להביאם מעצמו, די בעובדה ששמעוני, לשיטתו שלו, לא שאל שום שאלות קונקרטיות לגבי מקור הכסף של עופר, כדי להוביל למסקנה מתחייבת, ששמעוני בהמשך לכל מה שהיה מודע אליו, הבין וידע שמקור הכסף מדויד, ולמצער חשד בכך חשד ממשי, נמנע מלברר את חשדותיו ועצם את עיניו.

עופר ביקש מדויד את הכסף ללא שום הסברים, כשידע שיש צורך דחוף בגיוס כספים נוספים למימון הסכמי הפיצוי, וזה היה הטריגר מבחינתו לפנייה לדויד. עופר לקח את כל 150,000 ₪, בהבנה שדויד נתן לו אותם בנסיבות העניין עבור שמעוני. עופר שיקר בעניין זה בחקירותיו ובעדותו.

עופר העביר, כאמור, 145,000 ₪ לטובת הסכמי הפיצוי בחודש מאי 2015, כשמתוך הסכום של 150,000 ₪ שעופר לקח מדויד, הוא העביר לשמעוני לצורך הסכמי הפיצוי 95,000 ₪ מכספי דויד.

אין בנתון זה כדי להעלות או להוריד לעניין אחריותו של שמעוני ללקיחת מלוא הסכום, וזאת לאור הביצוע של העבירה בצוותא.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

296. לעניין ביצוע בצוותא של עבירה המחייבת תנאי ענייני אצל העושה וכוללת עושה מיוחד, אני מפנה להתייחסותי להלן באישום הרביעי ולא אפרט כאן את ההיבטים המשפטיים.

מבחינת שמעוני ועופר מדובר במהלך משותף, כשעופר כמפורט בהתייחסותי בחלק הכללי, נמנה על המעגל הפנימי של המעורבים, מודע ומעודכן, ושמעוני מצדו יודע על יחסי עופר ודויד ומהותם. כפי שציינתי לעיל, דומה בעיניי שלקחת הכסף מדויד הייתה במהלך מתוכנן משותף שאז הביצוע בצוותא הוא מובהק, אך גם אם שמעוני עצם את עיניו, הרי שהוא מוחזק כמודע לנסיבות, ואחראי למעשי שותפו לביצוע, עופר.

משכך, יש מקום ליחס לשניהם את מלוא הסכום שנלקח מדויד כמתת.

למען שלמות התמונה, אציין כי ביחס לסכום נוסף שהעביר עופר בחודש מאי 2015 בסך 12,500 ₪, בקשר לשכה"ט עבור תביעת הדיבה, קבעתי שקיים ספק, שהסכום מומן מתוך הלוואה שלקח עופר, ומחמת הספק, לא מצאתי שיש מקום לקבוע שגם סכום זה מומן מכספי דויד. בנוסף, אין ראיות לכך ששמעוני היה מעורב בהקשרו של הסכום הנוסף, וידע ששולם על ידי עופר.

שימוש בכספים שמקורם בדויד ושולמו לעופר עבור תיווך – טענת המאשימה למתת

297. המאשימה ראתה בכלל העסקאות, בסכום של 366,000 ₪, פעילות מתוכננת ושיטתית שתכליתה הסוואה של מתן שוחד, בהסתייגויות שמסרה בהבהרות, ובפרקים הקודמים בחנתי את העסקאות וקבעתי שרק 150,000 ₪ שהועברו במסווה של עסקת יעדים, מהווים מתת.

טענה נוספת של המאשימה, ללא קשר לעסקאות הקונקרטיות, היא שיש לראות בכלל היחסים העסקיים בין עופר לדויד טובת הנאה מושחתת העולה כדי מתת, בהתחשב בכך שהכספים שהגיעו מדויד פרנסו את עופר, שהיה תלוי בהם לחלוטין, והם שימשו גם לצורך תשלומים בהתאם להסכמי הפיצוי, ועופר ושמעוני היו מודעים לכך (סעיף 315, 324, 331 לסיכומי המאשימה).

המאשימה אמנם מציינת שעובדת היותו של שמעוני ראש עיר אינה אמורה למנוע מעופר לעסוק כמתווך באשקלון, אך לשיטתה בנסיבות שנוצרו, בהתחשב בתלות של עופר בדויד, ובכך שמתן פרנסה לדויד הסיר מעל שמעוני את עול הסיוע הכספי לאחיו, יש לראות בכל הכספים ששולמו, גם אם היו מוצדקים מבחינה עסקית, בשל טובת הנאה שבעצם היחסים העסקיים וההכנסה הנצמחת מהם, משום מתת.

המאשימה בטעוניה אינה מבחינה בין דויד לבין שמעוני ועופר.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

ההגנה יוצאת נגד טענה זו של המאשימה, רואה בכך העלאת טענות עובדתיות סותרות, וטוענת כי הטענה לפיה שירותי התיווך כלל לא ניתנו ומדובר בפיקציה, לא יכולה להתקיים לצד הטענה כי לא נפל פגם באף אחת מהעסקאות שהתקיימו במסגרת שירותי התיווך.

298. לאחר שבחנתי את טיעוני הצדדים, הגעתי למסקנה שבראש ובראשונה יש להבחין בין דויד ל שמעוני ועופר מבחינת אחריותם, שכן המידע שמצוי בידיעת כל אחד מהם הוא שונה.

בהקשרו של דויד, אני לוקחת בחשבון שעופר הציע לדויד את מרבית העסקאות ולא להיפך. בנוסף, לא הוכח בסופו של דבר במידה הנדרשת פגם חוקי באותן עסקאות, כאמור. לכך יש להוסיף את העובדה שאין ראיות שדויד ידע ששמעוני סייע בשגרה לעופר מבחינה כספית, וכמו כן אין טענה שידע באופן פוזיטיבי שנעשה שימוש בכסף שמקורו בו לתשלום עבור הסכמי הפיצוי.

די בנסיבות אלה כדי להוביל למסקנה שאין בסיס ראייתי למסקנה שעצם היחסים העסקיים בין עופר לדויד, בשל האינטרס שהיה לדויד בקירוב יחסיו עם משפחת שמעוני, מהווים מצדו של דויד טובת הנאה העולה כדי מתת.

משהגעתי למסקנה זו, הרי שלאור היותו של דויד אדם פרטי, אין הוא עומד בסיכון שתיוחס לו עבירה פלילית אחרת פחותה בדרגתה.

299. אשר לשמעוני ועופר המצב הוא שונה.

לאחר ששקלתי את הראיות ואת טיעוני הצדדים, הגעתי למסקנה בהקשרם של השנים, שאין הצדקה לראות בעצם היחסים העסקיים בין דויד לעופר בנסיבותיהם, כמתת ולייחס בגינו עבירה של לקיחת שוחד, וזאת הגם שמבחינה משפטית התנהלות ממין זה עשויה לעלות כדי מתת (ע"פ 6258/94 יעקובזון נ' מדינת ישראל).

אכן, עצם היחסים העסקיים בין עופר לדויד, סייעו לשמעוני ולעופר בשלל מישורים, הקלו על נטל הסיוע הכספי השוטף לעופר מצד שמעוני, העניקו לעופר הכנסות שקיימו אותו, ויצרו לעופר מקור למימון חלק מהסכמי הפיצוי.

אני מפנה להתייחסותי המשפטית בחלק הכללי, שם צוין שבגדר דרכי השוחד, יכול שוחד להנתן לאחר שבביל הלוקח, והנהנה יכול להיות אחר.

לפיכך, מבחינה משפטית עצם היחסים בין דויד לעופר שבהקשרם העביר דויד לעופר 216,000 ₪, כשרוב הסכום נותר בידי עופר, יכולים לבסס טובת הנאה עבור שמעוני.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

עם זאת, כשהמאשימה אינה סבורה שאמורה להיות מגבלה על עיסוקו של עופר כמתווך באשקלון, וכשהמאשימה לא הוכיחה פגם בעסקאות, וכשטובות ההנאה הנצמחות לשמעוני ו/או לעופר בהקשרן אינן ישירות, אין בנתונים אלה לבדם כדי לבסס טובת הנאה מושחתת העולה כדי מתת. לפיכך, לאחר ששקלתי את דברי המאשימה בהבהרות ובטיעוניה בסיכומים, אני סבורה כי מדובר בנסיבות אלה בקונסטרוקציה מרחיקת לכת, ואין מקום לייחס לשמעוני לקיחת שוחד על בסיס מתת שעניינו עצם היחסים העסקיים שבין דוידי לעופר וכלל ההכנסות הנצמחות מהם.

לעומת זאת, מהזווית של שמעוני, יש בעצם היחסים העסקיים בין השניים, בהתחשב במחויבות של שמעוני כראש עיר להמנע מסיטואציות שיש בהן פוטנציאל ממשי לניגוד עניינים, בהתחשב בהסתרת אותם יחסים על ידי שמעוני והמנעות מדיווח עליהם לאורך תקופה ארוכה, ובהתחשב במעורבות שמעוני בענייני דוידי, כדי לבסס את ניגוד העניינים הממשי והמהותי בין האינטרס הציבורי לבין אינטרסים אחרים נוגדים, העולה כדי הפרת אמונים.

.300

מקל וחומר נכונים הדברים, מקום שלשמעוני צומחות תועלות בעקיפין ממערכת היחסים העסקית בין דוידי לעופר, הן במובן שהצורך של עופר בסיוע כספי קטן, וחשוב מכך, במובן זה שעופר הופך להיות מי שיכול לתת כסף לשמעוני לצורך הסכמי הפיצוי. משכך, בהתנהלות קיים גם מרכיב מסוים של טובת הנאה, שמחזק את הפרת האמונים ואת פגיעתה באמון הציבור ובטוהר המידות.

ודוק, הבעייתיות בהתנהגותו של שמעוני אינה נובעת מהעובדה שהוא אפשר את עצם היחסים העסקיים בין דוידי לעופר, אלא מהעובדה שיחסים אלה הוסוו, שניגוד העניינים הטבוע שבו הועמד בשל אותם יחסים הוסתר תקופה ארוכה מפני הגורמים המשפטיים ומפני הציבור, וששמעוני עמד בקשר אינטימי עם דוידי, התערב בענייניו בדרכים מגוונות, ביקש וקיבל ממנו שירותים כאלה ואחרים, הכל כשהוא יודע על עצם היחסים העסקיים השוטפים בין עופר לבין דוידי.

.301

בכך העמיד את עצמו שמעוני בניגוד עניינים ממשי וברור, שיש בו פגיעה מובהקת באמון הציבור ובטוהר המידות של התפקיד.

סוגיית ניגוד העניינים, היחסים העסקיים בין עופר לדוידי, חשיפתם או הסתרתם והמגבלות שהם היו אמורים להטיל על שמעוני, ושאלת כפיפותו לאותן מגבלות, הם נושאים שנדונו בהרחבה ובפירוט לאורך הליך הראיות ובסיכומי הצדדים ושמעוני התגונן מפניהם. מדובר בנגזרת של טענות וראיות שהובאו מבחינת המאשימה לצורך ביסוס עבירת השוחד, אך הן רלבנטיות ונוגעות גם לעבירת הפרת האמונים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בנסיבות אלה, שוכנעתי כי ניתנה לשמעוני ההזדמנות המלאה להתגונן מפני טענת ניגוד העניינים המבססת את עבירת הפרת האמונים, ומהווה חלק בלתי נפרד מהטענות שיוחסו לו ביחס לעבירה של לקיחת שוחד.

302. המסקנות הנוגעות לשמעוני, נכונות ותקפות לכאורה גם כלפי עופר המואשם כמבצע בצוותא עם שמעוני של עבירת לקיחת השוחד.

על פניו ניתן לייחס לעופר הפרת אמונים בצוותא חדא עם שמעוני, כשלנושא של עבירות המותנות בעושה מיוחד, כמו גם להתייחסות קונקרטיית אל העבירה של הפרת אמונים, אני מפנה להתייחסותי בחלק הכללי לעיל.

למרות זאת, לאחר ששקלתי את כלל הראיות הנוגעות לעופר, נותר אצלי ספק ביחס לאחריותו של עופר להעמדתו של שמעוני במצב של ניגוד עניינים מהותי, ונותר אצלי ספק אם יש הצדקה לייחס לו ביצוע בצוותא של עבירת הפרת האמונים, בנסיבות העניין.

302. למסקנה זו הגעתי בעיקר על סמך התרשמותי לאורך כל ההליך מעדויות שונות שתיארו את עופר, ועל סמך ההתרשמות מעופר עצמו, מפשטותו של עופר, מחוסר הבנתו את העולם הציבורי ומגבלותיו, ומכך שנושא ניגוד העניינים לא היה מוכר לו. מתשובותיו של עופר עלה ששמעוני לא הסביר לו מהו ניגוד עניינים, מקובל עליי שהוא לא היה מחוייב כאדם פרטי להכיר ולהבין את הנושא, ונותר אצלי ספק שהנושא לא היה ברור לו, ושדרגת מעורבותו אינה כזאת המגעת כדי שותף לביצוע לא ברמה של מבצע עיקרי ואף לא ברמה של מסייע. מסקנתי נכונה מקל וחומר מקום שהשותפות הנטענת היא בקשר לעבירה של הפרת אמונים שמאפייניה מיוחדים, ואני מפנה בהקשר זה לאישום הרביעי להלן.

מחמת ספק זה, לא ארשיע את עופר בעבירה של הפרת אמונים בצוותא חדא עם שמעוני.

סיכום – העבירות הנובעות מהקשר הכספי בין דויד לעופר

303. כעולה מן המקובץ, שוכנעתי מעבר לספק סביר שביחס לסך של 150,000 ₪ שהועבר ב – 20.5.15, נתן דויד שוחד לשמעוני באמצעות עופר ושמעוני ועופר בצוותא חדא לקחו שוחד.

ביחס ליתר הסכומים נותר אצלי ספק לגבי כל המעורבים.

בנוסף, שוכנעתי מעבר לספק סביר ששמעוני ביצע עבירה של הפרת אמונים בעצם התנהלותו הכוללת מול דויד, בהתחשב ביחסים העסקיים בין האחרון לבין עופר, ובהסתרתם מפני הציבור.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

לא מצאתי לייחס לדוידי ולעופר אחריות למרכיב זה.

רכישת אתר האינטרנט אשקלון 10 והשבתו

304. המרכיב הנוסף במתת, על פי הנתען, הוא רכישה מצד דוידי, שלא מטעמים כלכליים, של אתר האינטרנט "אשקלון 10", שביקר בצורה נוקבת את פעילות שמעוני והעירייה, מבעליו רועי רביב ודורון נקשרי (להלן: "רביב" ו"נקשרי"), והשבתת האתר, בידעת שמעוני.

בטרם אפרט את הראיות אציין כי הגם שנסיונות רכישת האתר, כלל האינטרסים של דוידי ברכישתו, הזיקה בין רכישת האתר לבין הרצון להיטיב עם שמעוני באמצעות תקשורת אוהדת ובהשתקת הביקורת כלפיו, כמו גם הראיות הקשורות למידת השיתוף מצד דוידי של עופר ופונטה במהלכי הרכישה, מעוררות כולן שאלות ממשיות, ותומכות בתזה של המאשימה, הגעתי למסקנה שהתשתית הראייתית שהוצגה בפניי מותירה ספק סביר ביחס לשאלה אם הרכישה התעתדה להיות חלק מטובת הנאה אחרת מושחתת.

ודוק, כפי שציינתי בחלק הכללי בפרק המשפטי רכישה של אמצעי תקשורת ביקורתי אם היא נעשית לשם השתקתו, באופן המיטיב עם נבחר הציבור שכלפיו הופנו חיצו הביקורת, כשנבחר הציבור נהנה מהשתקת הביקורת כלפיו, ולרוכש אמצעי התקשורת יש אינטרסים חיצוניים שבהקשרם הוא זקוק לנבחר הציבור, עשויה בהחלט להחשב כטובת הנאה אחרת פסולה המבססת מתת במסגרת יחסי שוחד.

305. מבלי למעט מן האמור, בכל הנוגע לרכישת אתר האינטרנט קיימים שלושה נימוקים עצמאיים ששילובם זה עם זה יוצר את הספק הסביר, ואלה הם:

נדבך אחד נוגע לעובדה שהאתר נרכש כשהוא מושבת מזה כשבועיים, ללא קשר לפעולה או בקשה של דוידי ומתוך שיקולים של מוכרי האתר, והוא לא הושבת על ידי דוידי, כפי שנטען בכתב האישום, ואף לא נעשו בו שום פעולות משום סוג עד להתפוצצות הפרשה.

נדבך שני נוגע לפרק הזמן הקצר שבין רכישת האתר להתפוצצות הפרשה, 35 ימים בלבד, תקופה שהיא קצרה מידי כדי לבחון איך התנהל דוידי וללמוד מכך על כוונותיו ותכליות הרכישה בכלל ובהתחשב בכך שלא נעשתה כל פעולה באתר בפרט, כשאין בנמצא ראיות ישירות מהימנות שניתן להסתמך עליהן.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

נדבך שלישי נוגע לעובדה שבאותה תקופת זמן התרחשו גם הליכי הרכישה של האתר על ידי דויד מול נקשרי ורביב, שהיה להם רקע מהעבר, וגם מגעים בין פונטה לנקשרי לבחינת אפשרות לפשרה במאבק של שמעוני נגד האתר, לאחר שהגיש תביעות דיבה ודרש לדעת מי המדלפים מלשכתו. המאשימה טוענת שלא יכול להיות שבאופן מקרי שני התהליכים התרחשו באותו זמן ללא קשר, אך מנגד אין היא מציגה שום ראיות חורגות מהנחות והשערות, לבטח לא ראיות ממשיות שיש בהן כדי לבסס את הטענה שהיה קישור מבחינת הנאשמים, להבדיל מאשר בתודעתו של רביב, בין רכישת האתר על ידי דויד לבין חשיפת המדלפים וביטול תביעות הדיבה, והחקירה החסרה בהקשר זה פועלת לטובת ההגנה ומטה את הכף.

306. בטרם אפנה לסקירת הראיות ואבהיר את מסקנותיי, אני מוצאת לנכון לציין כי בנסיבות שבהן במכירת האתר מעורבים רביב, נקשרי ודויד, והם העדים היחידים, והודעתו של נקשרי שהוגשה חלף עדותו היא מצומצמת מאד, ואינה עוסקת בחלק מהסוגיות המהותיות, ובהן העלאת השקופית והשבתת האתר, מעורבות פונטה, המגעים לביטול תביעות הדיבה ועוד, וכשביהמ"ש מתבקש על ידי המאשימה לפצל בין חלקי ההודעה, מבלי שניתנו שום נימוקים לפילוג שהתבקש, ואף מבלי שניתנה לביהמ"ש ההזדמנות להתרשם מנקשרי ביחס לאותם נושאים בהם הוא סתר את רביב, קיים קושי מובהק לקבוע ממצאים חד משמעיים בכל הנוגע לגרסת נקשרי לכאן או לכאן.

אין בעובדה שפונטה לא מסר גרסה בחקירה כדי להשפיע לשיטתי על החיוניות שהייתה בזמן החקירה בבירור מול נקשרי של כלל הנושאים שעלו בחקירת רביב ובחקירת שמעוני, במיוחד לאור טענת רביב ונקשרי שרוב הקשר באותם נושאים היה מול נקשרי ולא מול רביב, ואם הדבר לא נעשה בחקירה, אזי לכל הפחות להעידו, כאמור.

ההערה מתעצמת לאור אופי עדותו המתריס של רביב, והאינטרס הברור שהיה לו במתן גרסתו בחקירה בעת שתביעת דיבה במאות אלפי שקלים תלויה ועמדת נגדו, והקושי בנסיבות אלה לבסס ממצאים בדרגת הוודאות הנדרשת על סמך עדותו היחידה. הערה זו, נאמרת ללא קשר לטענות ההגנה לפיהן העד שיקר בעדותו.

307. עוד אציין כי מטעמים השמורים עמה המאשימה נמנעה מלחקור את עופר על מה ששמע, ככל ששמע מדויד בשלבי המו"מ, ועל מה שמסר לשמעוני לגבי שלב המו"מ לקראת רכישת האתר על ידי דויד. אשר לפונטה, המאשימה אמנם שאלה אותו שאלות הנוגעות לגרסתו, והוא שלל כל עדכון מצדו לגבי הרכישה, אך הוא לא עומת עם גרסת שמעוני, לא התייחס אליה, לא נשאל אם ידע על המו"מ מול דויד, ואם כן - מנין ידע, מה נאמר לו, ולא נשאל אם העביר מידע כלשהו, ככל שקיבל מידע, לעופר או לשמעוני בהקשר זה. בהתאמה לא מוזכרות בסיכומים עדויותיהם של עופר ופונטה בנושא, הגם שנטען שנטלו חלק בהתרחשות.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בנוסף, אציין כי לשם הערכת טענותיו המפורטות של שמעוני בחקירותיו לגבי תביעות הדיבה ונכונותו לשקול להסירן אם יקבל מנקשרי ורביב מידע על המדלפים, היה מקום כבר בשלב החקירה לברר יותר פרטים לגבי נושא זה מול נקשרי, ולהוציא את הנתונים לגבי תביעות הדיבה מתיק ביהמ"ש. בסופו של דבר, במהלך העדות של שמעוני בחקירה נגדית, כשעלו שאלות עובדתיות כאלה ואחרות על מצב התביעה, לבקשת הצדדים, נעשתה באולם בדיקה במערכת נט המשפט, ועלה שכתב תביעה הוגש במחצית 2015, כתב הגנה מתוקן ב- 30.11.15, התקיימו מספר דיונים שהראשון בהם בחודש דצמבר 2015, והוסכם על הקפאת התביעה עד להכרעה בתיק הפלילי בדיון במאי 2017.

עד כאן הערות ראייתיות מקדימות, וכעת אפנה לניתוח הראיות.

.308

נקודת המוצא לבחינת הראיות היא שהאתר היה ביקורתי כלפי שמעוני והעיריה, והפרסומים באתר הפריעו מאד לשמעוני.

מנקודת מוצא זו נבעו בזמן אמת שני מהלכים שהשאלה אם הם קשורים זה בזה או עצמאיים היא בעלת משמעות בהכרעה: האחד, הגשת תביעות דיבה מצד שמעוני ומגעים להסרתן כנגד מסירת שמות המדלפים מלשכת שמעוני שהם אלה שסיפקו מידע דיסקרטי שפורסם באתר, והשני, המו"מ לרכישת האתר על ידי דוידי ורכישתו.

תביעות הדיבה והמגעים להסרתן כנגד מסירת שמות מדלפים מהלשכה

שמעוני היה מתוסכל מאד מהעובדה שחשד שאל האתר מודלפים פרטים חסויים על ידי מי מעובדי לשכתו. שמעוני, שמה שנכתב עליו בתקשורת עמד בראש מעייניו, תיאר שחיפש בקדחתנות מיהם אותם מדלפים שאותם כינה "הבוגזים" או "הזנבנים על הקיר" (ע' 5615-5614, 5794, 7335, 7337), ומהתרשמותי מהראיות שנשמעו וגם מאופיו והתנהלותו של שמעוני, הוא עסק בנושא בקדחתנות, שלא לומר אובססיביות, ולא הרפה.

.309

שמעוני הגיש במחצית 2015 תביעות דיבה כנגד האתר ובעליו בסך חצי מיליון ₪ לכל אחד מהם (נ/175, ע' 7338, 7359). אחזור ואזכיר שאת שטר הטרחה לתביעה שילם עופר (ת/462) ושמעוני היה מודע לכך בזמן אמת, עם זאת, בהתחשב בעובדה שעופר לא קיבל מדוידי כל תשלום במשך חודשים, ביחד עם העובדה ששבוע קודם לקח הלוואה בסך 100,000 ש"ח, איני סבורה שניתן לקבוע כמסקנה יחידה מתחייבת כי כספי דוידי מימנו את שכה"ט בגין תביעת הדיבה.

הפרסומים באתר נמשכו כל הזמן ולביהמ"ש הוגשו דוגמאות ספורות מתוכם (נ/108).

בחודשים אוקטובר – נובמבר 2015, בטרם התקיים דיון בתביעת הדיבה, התנהלו מגעים ל"הפסקת אש", בהם טיפל פונטה מול נקשרי, במהלכם עמדה על הפרק הדרישה של שמעוני שימסרו לו שמות

.310

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

הגורמים המדליפים מלשכתו כנגד הסרת תביעות הדיבה. שמעוני התייחס לנושא בחקירותיו, והדגיש שמה שהיה חשוב לו הוא לקבל את שמות המדליפים והוא לא התכוון לזנוח את תביעת הדיבה עד לקבלת מידע בנושא (ת/133א ע' 85).

נקשרי לא נשאל על כך בחקירתו וגרסתו בנושא חסרה. רביב לא היה הגורם מולו נוהל המו"מ.

בסופו של דבר מונחת לפני ביהמ"ש גרסת שמעוני בחקירות ובעדות, גרסת פונטה בעדות, לאחר ששתק בחקירותיו, וההתכתבות בין השניים מהימים 1.11.15, 4.11.15, 27.11.15 ו- 29.11.15 (נ/177, נ/176).

המפורט בהתכתבויות תומך בטענת שמעוני משלב החקירה ובטענות המפורטות של שמעוני ופונטה בעדותם, ואיני מקבלת את טענת המאשימה שלא ניתן להבין שההתכתבות בימים 1.11.15 ו- 4.11.15 קשורה אחת לשניה ושתייהן קשורות לנקשרי. גם ההתכתבות הקשורה לריקי שי ולפניית רביב אליה מיום 27.11.15, עליה הגיב שמעוני שמנקשרי הוא לא רוצה יותר כלום, התכתבות שהובילה לפנייה לנקשרי ובעקבותיה לדיווח שנקשרי הבטיח שזה לא יחזור על עצמו, תואמת את תקופת המגעים לפשרה, ואין כל ראייה קבילה לתוכנה שיש להתכתבות קשר כלשהו למו"מ לרכישת האתר על ידי דויד. ההתכתבויות המאוחרות מלמדות על מגעים לפשרה, על חוסר אמון מצד שמעוני וחשדנות כלפי האותנטיות של ההצעות. 311.

אכן, העובדה שהראייה המאוחרת ביותר בהקשר זה היא התכתבות של פונטה ושמעוני מיום 29.11.15, יום חתימת הסכם הרכישה, יכולה ללמד על הקשר בין הסכם הרכישה לבין השיח בין שמעוני לפונטה. ואולם, נקשרי לא נשאל על כך, ודווקא ההתכתבות האחרונה תומכת בגרסת שמעוני שלא השבתת האתר היא שעניינה אותו, שכן אחרי שהשקופית נשלחה אליו על ידי פונטה, הוא הגיב שהוא עדיין ממתין לנקשרי. לאחר מכן לא נקלטו עוד התכתבויות או שיחות בנושא, לא בין שמעוני לפונטה ולא בין השניים לנקשרי או רביב או אחרים.

תמיכה נוספת ניתנת בעובדה שביום 30.11.15 הוגש כתב ההגנה בהליך תביעת הדיבה, היינו הליכי התביעה לא הוקפאו ולא הושהו, רביב הכחיש בכתב ההגנה את המיוחס לו, והתביעה המשיכה והתנהלה, כשנכון למועד התפוצצות הפרשה הייתה התביעה תלויה ועומדת, לאחר שכבר התקיים דיון מקדמי.

מקבץ הראיות שצוין די בו כדי לבסס ספק סביר ביחס לטענת ההגנה שבאותה תקופה התקיימו מגעים לקידום פשרה שלא צלחו, שכרכו בין מסירת מידע על המדליפים, לבין ביטול תביעות הדיבה, מגעים שאין להם קשר לדויד.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

רכישת האתר על ידי דויד

312. במקביל, כשהמחלוקת בין הצדדים היא אם יש קשר בין שני המהלכים או שסמיכות המועדים היא מקרית, התנהל מו"מ לרכישת האתר על ידי דויד שהסתיים בהצלחה ברכישת האתר ביום 29.11.15.

טרם רכישת האתר, בחן דויד רכישת שני אתרים אחרים, "אשקלונים" ו"אשקלון פוסט", שלא הייתה להם שום אג'נדה מיוחדת כלפי שמעוני והעירייה, וניהל מו"מ לגביהם, כשבעבר בשלהי 2014 כבר התעניין ברכישת האתר (ע' 8654). בנסיבות אלה, לא ניתן לקבוע שדויד חיפש לרכוש רק את האתר, אך כפי שיפורט בהמשך, לא ניתן לשלול שסגנונו הביקורתי של האתר כלפי שמעוני והרצון להיטיב עם שמעוני בהשתקת הביקורת נלקחו בחשבון. בנוסף, בהמשך למסקנותיי לגבי קול אשקלון, לא ניתן לשלול את הסברו של דויד שרצה פלטפורמה לפרסום משולב, כפי שהמליצה לו סיגל דואניס (ת/338 שו' 56), והוא שיתף בכך את עו"ד בן יעקב (ע' 513) וכך גם הסביר בזמן אמת לנקשרי (ת/463 שו' 76).

313. דויד לא חלק על כך שהאתר נרכש בידיעה שהוא אינו רווחי. דויד היה מודע לכך שהאתר לא מרוויח, לא מקבל פרסומים מהעירייה, ומממן על ידי בעליו, וככל שדויד נחשף לנתוני הכניסות של האתר היה זה ביחס לשלהי שנת 2014 ולא ביחס לנתונים עדכניים (נ/240). מעבר לכך לא נעשו בדיקות כדאיות כלכלית ולא התקבלו נתונים עסקיים.

דויד טען שהתכוון להפוך את האתר לחדשותי, ראה באתר כבעל מוניטין ומשיכה, והניח שהאתר ישמור על כמות כניסות מספקת וירוויח תוך זמן קצר מפרסום משולב ומפרסומים מהעירייה. המאשימה טוענת שהחלק הראשון של ההנחות אינו מתקבל על הדעת והחלק השני מלמד על הקשר ההדוק בין הרכישה לבין האינטרסים של העומד בראש העירייה, ויש בטענותיה לא מעט טעם. עם זאת, בפרק הזמן הקצר עד להתפוצצות הפרשה ממילא היה האתר חסום לגישה ולא פורסם בו דבר, כך שלא ניתן להעריך בנסיבות אלה את הצהרותיו, כוונותיו ומשמעותן, ואף לא את ההשלכה של רכישת האתר ושינוי מתוכנן של אופיו, על כמות הכניסות אליו, או את ההצלחה במכירת פרסומות והפנייה לעירייה, ומעורבות עתידית של שמעוני וצוותו בנושא הפרסומים, וכל השערה תהיה בבחינת היפותזה בלבד בנסיבות אלה.

המגעים של דויד התנהלו מול נקשרי בלבד.

דויד לא עמד בקשר עם רביב מלבד במועד סגירת העסקה.

314. לאחר שמיעת הראיות אין עוד מחלוקת שבמחצית חודש נובמבר 2015, במהלך המו"מ ועוד לפני שפגש רביב את דויד, ומבלי שהיה מעורב באופן אישי בהליכי המו"מ מולו, השבית רביב את האתר, ושם

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

על דעתו את השקופית "יצאנו להתרעננות" (להלן: "השקופית"), כדי לא לפגוע, להבנתו, במו"מ (ת/454, ע' 3784, 3843, 3845).

נקשרי לא נשאל בחקירתו על הנושא מטעמים שלא הובהרו.

דויד היה מודע להעלאת השקופית בשלב שקדם להסכם הרכישה (ע' 8661).

רביב אכן קישר מבחינתו האישית בין הרכישה של דויד לבין האינטרסים של שמעוני, אלא שהוא לא שוחח על כך עם שמעוני או עם דויד או פונטה, ואין ראיה כשרה לאמיתות תוכנה לגבי המקור לאותו קישור.

נקשרי, לא היה שותף לאותה הבנה (ת/463 שוי 79).

בהתאם לראיות שמקורן ברביב (ע' 3784), ובסיגל דואניס (ע' 2748, 2757), השקופית שרביב העלה, חסמה גישה אל האתר ואל תכניו. גם דויד ציין שנכנס לאתר כדי לראות כתבות וראה את השקופית (ע' 8661), ואיני מקבלת את טענת ההגנה שדויד לא היה מודע לכך שאין גישה לתכני האתר.

פונטה שלח צילום של השקופית לשמעוני ב – 29.11.15 בשעות הצהריים (נ/177), שמעוני תיאר שבתקשורת המקומית היו על כך ידיעות ופונטה לא חידש לו דבר.

כעולה מן המקובץ, על סמך הראיות הקבילות לתוכן שהוצגו בפניי ניתן לקבוע שרביב העלה את השקופית מיוזמתו והשבית את האתר מיוזמתו וכי מאותו שלב לא ניתן היה להיכנס לתכני האתר עד שחזר לפעול חודשים רבים לאחר התפוצצות הפרשה. 315

אשר לפגישת הסיכום בין דויד, נקשרי ורביב בה סגרו את פרטי הרכישה, ולמה שנאמר והוסכם במהלך אותה פגישה, קיימת עדות יחידה של רביב אל מול גרסת דויד, שנתמכה בגרסת נקשרי.

בהמשך למסקנתי כי עדות רביב טעונה בחינה זהירה הן כעדות יחידה של בעל עניין והן בנסיבות התרשמותי מהעד, אין בכוונתי להסתמך על גרסתו היחידה של רביב ללא תמיכה כלשהי.

אוסוף, שגם לגוף הדברים, מקובלות עליו מרבית הערות ההגנה ביחס לתיאוריו של רביב את השיח שלו עם דויד. חילופי הדברים בינו לבין דויד אינם מתיישבים עם שיחה בין מוכר בעל אינטרס למכור לבין רוכש, שזה להם המפגש הראשון, כשהמוכר, לדבריו, מניח שהרוכש בא מטעם שמעוני, עמו הוא מצוי ביריבות, וכל הנתונים הללו היו אמורים להוביל לדיבור מצומצם ולא לשיחה הפתוחה שרביב תיאר, שיחה שחלקים ממנה סוייגו ועודנו בעדותו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

אוסוף שמהתרשמותי מדויד, דרך דיבורו באיפוק, בעניינות ובלי להרבות בפרטים, אני מתקשה לקבל שדויד התנסח ואמר שהוא רוכש את האתר עבור שמעוני, שהוא צריך לשאול את שמעוני מה הוא רוצה לעשות עם האתר, וחלק עם רביב, אותו הוא כלל לא מכיר, בפתוחות ובגילוי לב את הנתונים הללו, הכל כשדויד מודע לשמועות הכלליות בעניין קרבתו לשמעוני ומכחיש אותן.

לעניין סכום הרכישה המוסכם, גם בהקשר זה גרסת רביב היא גרסה יחידה. אכן, דויד וגם נקשרי בתחילת הודעתו שיקרו לגבי סכום הרכישה המוסכם והסתירו את התשלום במזומן, והתנהלות זו מעמידה בספק גם את אמינות גרסתם המאוחרת שהוסכם על רכישה תמורת 100,000 ש"ח, ואמנם נקשרי אישר שרביב והוא דרשו מדויד תחילה 400,000 ₪ כפי שגם רביב טען. ואולם, מן העבר השני, יש קושי לקבל שרביב יסכים לקבל מפונטה אותו לא פגש מעולם, בנקודת זמן עתידית, שלושה חודשים קדימה, את עיקר התשלום עבור האתר, כשהוא כבר העביר את כל מה שיש באתר, אין לו שום אסמכתא לסיכום הנטען ואין לו דרך לאכוף אותו. בנוסף, רביב תיאר שאמר לדויד שהוא יכול להקים עבורו אתר ב – 30,000 ₪ ועדיין להרוויח עליו ובשביל מה לו לקנות את האתר, ואמירה כזאת, שספק גדול אם נאמרה, ככל שנאמרה, אינה מתיישבת עם עמידה על סכום של 400,000 ₪.

.316

אציין שגם אם הייתי מוצאת להסתמך על עדות רביב בנושא זה, וגם אם היו תמיכות לעדותו, ולא היא, מקובלת עליי טענת ההגנה שטענה של המאשימה שהמתת נרכש בשת"פ כספי בין שמעוני לבין דויד, היא טענה שאין לה זכר בכתב האישום ומחמת מהותיותה, היא לא יכולה להטען בשלב הסיכומים ללא אזכור בכתב האישום.

לעניין התשלום, 50,000 ₪ הועברו במזומן באותו ערב ו – 50,000 ₪ נוספים בשני שיקים במועד חתימת הסכם הרכישה. הסכם הרכישה לא הזכיר את הסכום ששולם במזומן.

ההסכם נחתם במשרדי עו"ד בן יעקב ללא נוכחות דויד, אך בנוכחות נציגתו.

עם חתימת הסכם הרכישה, החל מיום 29.11.15, שלט דויד באתר.

.317

ממועד העברת האתר לדויד ועד התפוצצות הפרשה והמעצר ביום 5.1.16 נותרה השקופית על כנה. כפי שציין רביב ואישרה סיגל דואניס, מעבר לשקופית לא הייתה גישה לאתר (ת/162א ע' 11, ע' 3793-3794, ת/338 שו' 91, ע' 2747, 2752, 2756). דויד נכנס לאתר כדי לראות אם יש בו כתבות, נתקל בשקופית ולא המשיך (ע' 9288), ולמרות טענתו בעדות ברור שהיה מודע להעדר הגישה לתכנים. לא מצאתי בתכתובת בין דויד לסיגל דואניס שיחליט מה למחוק מהאתר כדי ללמד דבר בשאלה אם יש גישה או אין גישה לתכני האתר באותה נקודת זמן (נ/73).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בתקופה שממועד הרכישה ועד התפוצצות הפרשה התבצעו מהלכים שונים מצד דויד דיסקין הקשורים להפעלת האתר, דויד הורה לסיגל דואניס למכור שטחי פרסום ולפרסם בקול אשקלון (ת/339 ש' 181), ופעל לאיתור בעלי תפקידים, ובהם גיני פרנקל, אילת טפירו (ת/162 א ע' 11), אך בפועל עד להתפוצצות הפרשה לא חל כל שינוי במצבו של האתר, ולא הייתה גישה אל תכניו.

האם קיימת זיקה בין שני המהלכים מבחינת הנאשמים

318. דויד טען שלא ידע דבר לגבי הגשת תביעות הדיבה, הסכסוך המר בין שמעוני לבעלי האתר, מגעי הפרשה בין פונטה לנקשרי שתוארו לעיל, ואין ראיות שמצביעות על מסקנה אחרת.

דויד אישר שידע שהאתר כותב נגד שמעוני, וסיפר ששמע מנקשרי שלכן הוא לא מקבל פרסומים מהעירייה (ע' 9243). בהתאם לראיות, לא רק בשלב המו"מ ולא רק מנקשרי ידע דויד על עוינותו של האתר כלפי שמעוני, וברור בעיניי שלאור היותו מעורה בשיח באשקלון ובתקשורת באשקלון, גם כבעלי של מקומון, ולאור התעניינותו בשמועות ועדכוניו של מהצרי בנושא, נחשף דויד בדרגה כזו או אחרת לשמועות.

דויד התייחס לשמועות ולמודעותו אליהן בראיון עבודה מול גיני פרנקל. דויד הכחיש בפני פרנקל קשר של שמעוני לרכישה (ת/347 ש' ש' 29). אציין שדויד קשר בדבריו מול גיני פרנקל בין השמועות לבין חוסר האפשרות לפנות בקרוב לעירייה לצורך פרסום, וציין שברור לו שזה יראה לא טוב (ת/347 ש' 31-35, 59 ואילך).

319. ב-17.12.15 שלחה סיגל דואניס לדויד כתבה שקושרת בין השבתת האתר לבין מניעיו האינטרסנטיים של דויד מול שמעוני, דויד לא נרעש מהכתבה ולא הגיב מעבר להערתו שציפה שהנושא לא יתפוס נפח גדול (נ/73).

עמדת דויד בזמן אמת כפי שהובעה בפני צדדים שלישיים הייתה שהוא רכש את האתר משיקוליו, **ואם על הדרך זה שירת את האינטרסים של שמעוני, אין לו בעיה עם זה** (ת/347 ש' 31-29). דויד אישר את רוח הדברים גם בעדותו (ע' 9246).

דויד אישר בחקירתו במשטרה שבשיחה אגבית עם עופר אמר לעופר שהוא קונה את האתר ועופר שאל אותו אם זה בכלל שווה לו ובכך הסתיימה השיחה (ת/162 א ע' 18). בעדותו סיגל את תשובתו וטען שאינו זוכר (ע' 8656). עופר לא נחקר על השיחה עם דויד לא במשטרה ואף לא בעדותו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

דויד שלל כל תקשורת נוספת עם מי מהנאשמים בנושא רכישת האתר, ואין ראיות המלמדות על מסקנה אחרת.

אציין שהשאלה במקרה המסוים הזה, אם די בהבנת דויד, כהגדרתו "על הדרך" שהמהלך משרת את האינטרסים של שמעוני, כשאותו מהלך גם מובא לידיעת עופר, ולו באקראי, כדי לבסס את המחשבה הפלילית הנדרשת, אינה שאלה פשוטה כלל. איני יכולה לשלול שהייתי קובעת שדויד היה מודע למשמעות מהלכו, אילו הייתי נדרשת לעשות כן. אלא שכפי שצינתי בפתח הפרק, ללא קשר לכוונותיו, רצונו ומודעותו של דויד, מתקיימים בקשר למרכיב זה של רכישת האתר, צירוף של טעמים שבעטיים לא ניתן לקבוע ממצאים בדרגה הנדרשת ונותר ספק סביר ממשי. לפיכך, איני רואה צורך לפרט בהקשרו של דויד מעבר להערה האמורה.

אשר לשמעוני, הוא מסר בחקירתו שבאחת השיחות עם עופר, אמר לו האחרון שדויד מנהל מו"מ עם האתר, שמעוני הגיב שזה לא עניינו ושדויד יעשה מה שהוא רוצה (ת/135א ע' 37). עופר לא נחקר על השיחה עם שמעוני לא במשטרה ואף לא בעדותו.

.320

שמעוני גם מסר שפונטה עדכן אותו שנקשרי מציע במסגרת הפשרה לסגור את האתר, וכן שדויד במו"מ לרכישת האתר, ושמעוני הגיב לדבריו ביחס לשני הנושאים שזה לא עניינו והוא לא קושר את המהלכים הללו לפשרה, ולא יבטל את תביעות הדיבה ללא שמות המדליפים (ת/133א ע' 85-86, 88, ת/135א ע' 37). שמעוני טען בחקירה ובעדות שלפונטה לא היה שום קשר למהלך הרכישה של דויד, והוא לא שלח אותו לקדם מהלך כזה.

פונטה בחקירה הנגדית שלל כל קשר בינו לבין דויד ורכישת האתר, הוא נשאל שאלות ספורות בלבד ונתן תשובות לקוניות, ולא עומת עם תיאור השיחה על ידי שמעוני (ע' 10586).

שמעוני הוסיף ואישר שידע מהתקשורת המקומית שדויד רכש את האתר (ת/133א ע' 88), כשבהקשר זה אציין ששלושה ימים לאחר הסכם הרכישה פורסמה ביום 2.12.15 כתבה על אודות הרכישה, וטענה שהרכישה בוצעה על ידי דויד מטעם שמעוני ולטובתו (נ/73, צילומים שמספרם 108-111).

שמעוני ושרון עטייה סיפרו ששמעוני עומת עם השמועות על ידי שרון עטייה בסמוך לפרסומן. לאור אופי השמועות ועוצמתן עטייה מסר לשמעוני שהתקבלה תלונה אנונימית והמשטרה התבקשה לחקור את הקשר בין רכישת האתר להקלות לדויד, עטייה מסר שתגובתו של שמעוני הייתה נחרצת והוא השתכנע שלא ידוע לו דבר וכל שעניין אותו היה איתור המדליפים (ע' 3059).

בחנתי את הראיות ואת התרשמותי מאופן מתן התשובות על ידי שמעוני בחקירות ובעדות בנושא זה, כשבניגוד למקטעים רבים אחרים לא טען שמעוני שהוא לא זוכר, לא נתן תשובות מעורפלות, לא

.321

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

התחמק, אלא מסר גרסה ברורה ומפורטת, עקבית וגלויה מתחילת הדרך, במסגרתה אישר שיחה עם עופר ושיחה עם פונטה שבה הוזכר דויד, ולא התחמק מעניין זה, אך סיפק לו הסבר. בהתחשב בהתרשמותי ששמעוני היה מרוכז באובססיביות בנושא המדליפים, עד כי לא ניתן לשלול שרכישת האתר לא העסיקה אותו ולא עניינה אותו, ולא ניתן לשלול שלא ראה בה פתרון לגילוי שמות המדליפים, כשהמשך הליכי תביעת הדיבה מיד לאחר מכן מחזקים מסקנה זו. לאור כל האמור, קיים ספק סביר, גם לאחר שלקחתי בחשבון את החזקות העובדתיות המקובלות, ששמעוני לא התייחס לנושא כאל טובת הנאה שזכה לה מדויד. דברים אלה מצטרפים כמובן, למסקנותיי בתחילת הפרק, שדי בהן כדי להוביל לזיכוי מחמת הספק ביחס למרכיב זה.

סוף דבר, הטענה שהאתר נרכש לשם השבתו בידיעת שמעוני, או טענה דומה במהותה, לא הוכחה במידה הנדרשת ונותר ספק סביר ביחס למרכיב זה של המתת.

בעד פעולה - האם ניתנה מתת בקשר עם תפקידו של שמעוני כראש העיר

בפרק הקודם קבעתי שהוכחה מעבר לספק סביר העברת 150,000 ₪, המהווים מתת, מדויד.

.322

לצד מסקנה זו יש לבחון אם הוכח במידה שמעבר לספק סביר שהמתת ניתנה בעד פעולה הקשורה בתפקידו של שמעוני, היינו אם הוכח הקשר הסיבתי בין המתת לבין תפקידו של שמעוני כראש העיר ותרומתו בפועל או אף פוטנציאל תרומתו לאינטרסים של דויד.

בהקשר זה קיימות חזקות עובדתיות הניתנות לסתירה: הראשונה, שמתת לעובד ציבור ממי שמצוי עמו בקשר רשמי ניתנת בעד פעולה הקשורה בתפקידו. השניה, שחזקה על עובד הציבור שהוא יודע שהנזקקים לשירותיו אינם נותנים לו טובת הנאה, אלא כדי שיטה להם חסד במילוי תפקידו (ע"פ 4506/15 בר נ' מדינת ישראל (להלן: "עניין בר)). אותן חזקות חלות גם ביחס לנותן השוחד שנתן את טובת ההנאה בהקשרו של התפקיד הציבורי של עובד הציבור (ע"פ 521/87 מדינת ישראל נ' עינב). כמו כן, כידוע, אין בקיומו של מניע מעורב לנתינת המתת כדי למעט ממעמד טובת ההנאה כמתת, ולשלול את הקשר הסיבתי (ע"פ 265/70 מדינת ישראל נ' לטין).

עוד אזכיר מושכלות ראשונים, כי בגדר דרכי השוחד נקבע שאין נפקא מינה אם תרומתו המצופה של עובד הציבור לנותן השוחד, היא בגדר תפקידו ובמילוי תפקידו או בסטייה ממנו, אם התמורה היא קונקרטית או שהמתת נועדה למשוא פנים בדרך כלל, ואין נפקא מינה אם התמורה ניתנה מראש או בדיעבד.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

לצורך הכרעה בשאלת הקשר הסיבתי, היינו, אם נתינת המתת הייתה בעד פעולה הקשורה בתפקידו של שמעוני, אבחן את הצרכים של דויד מהעירייה ומקבלי ההחלטות בעירייה באותה תקופה.

צרכים קונקרטיים של דויד כוזם

323. דויד תיאר את שנות כהונתו של שמעוני כשנים שהתאפיינו בפעילות יזמית אינטנסיבית מצדו, ותיאר שהוא עמד בקשר עם גורמי הרישוי בעירייה, בעיקר ביחס לפאר וסילו, שני פרויקטים שמוזכרים בכתב האישום בהקשר של מרכיב התמורה, אך גם לגבי פרויקטים נוספים.

כעולה מנייר עבודה שערכו דויד ומהצרי בספטמבר 2014 (ת/732), קיבל דויד היתר ב – 2014 למבנה מסחר ומשרדים ברחוב ש"י עגנון, והודיע על כוונתו להגיש בקשה נוספת להיתר לתוספת קומה.

בנוסף, בדויד סנטר, התעתד דויד להגיש בקשה להיתר לשתי קומות נוספות.

כמו כן, נכון לאותה תקופה היו לדויד שלושה פרויקטים בהליכי רישוי - מפעל קייטרינג בצומת אשקלון, מבנה בזק, שהוא מבנה משרדים וצה"ל סנטר.

לאלה יש להוסיף את שוויצריה הקטנה, פרויקט שמוזכר בכתב האישום בהקשר של מרכיב התמורה.

324. בנוסף, קידם דויד את הליכי הרישוי ביעדים.

בקשר לפרויקטים הללו, בוצעו פעולות מול העירייה, כמפורט להלן:

א. 5.14 – הסכם שכירות קומה בפאר (ת/459).

ב. 5.14-2.15 – ערר כופר החנייה בפאר (יפורט בפרק התמורה).

ג. 6.14 – בקשה להיתר סילו (ת/123).

ג1. 9.14-8 – צו הפסקת עבודה בפאר וההליך המשפטי בהקשרו (נ/92).

ד. 9.14 – סילו פתח פריקה (יפורט בפרק התמורה).

ה. 10.14 – פניה לוועדה המקומית להוספת שלוש קומות בפאר (ת/734).

ו. 11.14 – הסכם ניווד זכויות בפאר (ת/462).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

- ז. 11.14 – הצגת תכנית ובה זכויות בנייה למגורים בשוויצריה (יפורט בפרק התמורה).
- ח. 11.14 – בקשה להיתר מפעל הקייטרינג (ת/122).
- 1ח. 1.15 – היתר סילו (יפורט בפרק התמורה).
- ט. 2.15-4.15 – בקשה להיתר, עיבוי עמודים בפאר (יפורט בפרק התמורה).
- י. 3.15 – קבלת היתר שינויים בקשר למפעל הקייטרינג (ת/731).
- יא. 8.15 – פגישה של היועמה"שית עם האדריכל בנושא לא ידוע.
- יב. 10.15 – בקשה להיתר פרויקט במגדל שינויים ותוספות (ת/730).
- יג. תאריך לא ידוע ב - 2015 - טופס 4 פאר
- יד. סוף 2015 - בקשה להיתר יעדים.
- כעולה מן הסקירה, הצרכים היזמיים של דויד מול העירייה היו רבים ושוטפים.
325. לטענת ההגנה, לשמעוני כמעט ולא היה קשר לכל הנושאים האמורים, והמאשימה לא הצליחה להראות פעולות שביצע בהקשרו של דויד.
- אל הטענה ברמה העובדתית – ראייתית אתיחס בהמשך בעת סקירת מרכיבי התמורה הנטענים.
- בפרק הנוכחי מרכז הכובד הוא בצרכים ובאינטרסים של דויד מחד גיסא, ובפוטנציאל המעורבות של שמעוני ומי מטעמו לקידום אותם אינטרסים מאידך גיסא.

פוטנציאל המעורבות של שמעוני ומי מטעמו לקידום הצרכים היזמיים

326. בשלב שבו ניתנה המתת, במאי 2015, כבר היה לדויד ניסיון מצטבר לגבי השוני בין התקופה הראשונה, שבה היחסים עם שמעוני היו קרים, והבקשות שלו בפאר הוצאו מהוועדה, לבין התקופה שלאחר הפשרת היחסים, לאחר רכישת קול אשקלון ולאחר שקשריו עם עופר התחדשו והתקרבו.
- במהלך התקופה שחלפה עד חודש מאי 2015, אם וככל שהדברים לא היו ברורים לו קודם, ואני מפנה בהקשר זה למסרים הכלליים שהעביר שמעוני ליזמים, יכול היה דויד להתרשם מכך שפניה ישירה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

לשמעוני או פניה עקיפה באמצעות עופר, והעברת מסרים דרכו, מביאות להתערבות מצד שמעוני, ועשויות לתרום לקיצור תהליכים או לתת לדוידי רוח גבית במגעיו מול מנהל הנדסה, כשחשיבות הרוח הגבית התעצמה נוכח תחושתו שמבקשים להקשות עליו במנהל הנדסה ולא להקל.

ודוק, דוידי לא היה מעורב בהתנהלות בלשכת ראש העיר ובשיחות בחדרי חדרים, אלא ניזון מהתרשמותו מתגובות שמעוני כלפיו במפגשים אישיים ובשיחות, כמו גם מתגובותיו הפומביות של שמעוני, ככל שהיו בנוכחותו, או דווח לו עליהן, ומהמידע שהעביר לו עופר.

327. בהתייחס לתגובות פומביות, הכוונה היא גם למסרים שהועברו באופן כללי ליזמים, אליהם התייחסתי לעיל, וגם למסרים פומביים כלפי שמעוני באופן קונקרטי, כגון תגובתו של שמעוני בישיבת שולחן עגול בה הוצגה בפניו ובפני אנשי המקצוע התכנית לבנייה למגורים בשוויצריה הקטנה, כלפי אנשי המקצוע שהתנגדו לתכנית, כמו גם החלטתו שתתקיים פגישה עם נציגי היזם ולאחריה יוצגו הממצאים לשמעוני לאישור (נ/121). אין חשיבות מבחינתי לשאלה אם למתן אור ירוק מצד שמעוני היה תוקף אופרטיבי או לא, שכן הדגש הוא על מה שהוצג לדוידי והתרשמותו של האחרון מכוחו והשפעתו של שמעוני.

328. לעניין התרשמותו האישית הישירה של דוידי, אני מפנה לשיחה המתוכננת עם שמעוני בחנוכת הבית, לאחר שכבר פנה לסופר בנושא, והביע דאגה ששוב תתעכב הכנסת הבקשה לוועדה בכל הנוגע לעיבוי העמודים, למפגש עם שמעוני בחנוכת הבית, לישיבתו ליד שמעוני, להסתודדות ביניהם, ולעובדה שלמחרת קיבל עדכון מעופר שכבר בבוקר נקבעה פגישה בנושא. גם בהקשר זה איני סבורה שהחשיבות היא אם נקבעה פגישה דחופה למחרת בעקבות דברי דוידי לשמעוני או שהפגישה הדחופה בנושא פרויקטים תקועים נקבעה באותו ערב ללא קשר לדברים ששמע שמעוני, וכן אין חשיבות אם הפגישה עסקה רק בנושאי דוידי, גם בנושאי דוידי ואפילו לא בנושאי דוידי. זאת, משום שמבחינת המידע שקיבל דוידי, בעוד שהתכתבות עם סופר לא הפיגה את דאגותיו, שיחה עם שמעוני הובילה לפגישה דחופה של שמעוני עם גורמי המקצוע למחרת בבוקר ולהכנסת הבקשה לוועדה.

ועוד לעניין ההתרשמות האישית, במישרין ובאמצעות עופר, יש לחזור ולהזכיר את הצהרות שמעוני שהוא אוהב את דוידי ושיעזור לו בכל העניינים ממש בימים הסמוכים לנתינת המתת.

די במתואר לעיל, ובעיקר בדברים הברורים של שמעוני בסמוך לפני העברת המתת, כי ימשיך לעזור לדוידי בכל העניינים, כדי שדוידי מצדו יחוש ויבין שרצון טוב, מעורבות ותמיכה של שמעוני בו, במהלכו מול העירייה, הם בעלי ערך רב.

מבחינת שמעוני, הוא היה מודע לפרויקטים של דוידי, ואף אישר שעופר שיתף אותו בתלונות של דוידי. יתרה מכך, בהסברו מדוע הבטיח לדוידי שימשיך לעזור לו "בכל זאת הוא יזם, אולי אני אעשה משהו

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

שינקום בן. אולי אני אעשה משהו שיפגע לו בעסקים שלו", ביטא שמעוני את מודעותו להבנה של דויד, לציפייה מצדו ומן העבר השני לחשש שלו, בכל הנוגע למידת הסיוע שיקבל דויד ממנו ומהעירייה ביחס לאינטרסים שלו. לצד זאת, שמעוני אישר שלפנייה של עופר אחיו יש מעמד אחר ושפעולות של עופר בעירייה נחשבות כפעולות המקושרות אליו (ע' 7055).

התמורה

היבטים משפטיים

לטענת ההגנה, מהבחינה המשפטית פעולות שביצעו עופר ופונטה, שאינם עובדי ציבור, אינן נחשבות כפעולות של שמעוני. לשיטת ההגנה, בחוק הובהר מפורשות שהציפייה היא לפעולה של לוקח השוחד או להשפעה של לוקח השוחד על אחר, ולא לפעולות של אחרים שאינם עובדי ציבור דוגמת עופר ופונטה מעצמם וביוזמתם, אף אם במעמדם כמקורבים לשמעוני.

.329

איני מקבלת את עמדת ההגנה, ואני סבורה שלאור התכלית שבמיגור עבירת השוחד, וההבנה ש"תופעת מתן שוחד ולקיחתו עשויה לפשוט וללבוש צורות שונות ומגוונות", אזי הפירוש התכליתי של מרכיבי עבירת השוחד צריך להיות כזה "שיבטיח כי מי שעבר עבירת שוחד יחסה בצילו של החוק הפלילי. פרשנות כל אחד ממרכיבי העבירה או הגדרותיה צריכה להיעשות תוך דבקות לתכלית שביסודה" (ע"פ 6916/06 אטיאס נ מדינת ישראל).

אכן, בגדר דרכי השוחד נקבע שאין נפקא מינה אם השוחד הוא בעד פעולה של עובד הציבור או השפעתו על אחר, ומקובלת עליי טענת ההגנה, לבטח ברובד הלשוני, שמשמעות ההוראה היא שנדרשת מעורבות של עובד הציבור, שהוא שהשפיע בגדר סמכותו על אחר שאינו עובד הציבור לבצע פעולה. גם בהתאם לתכלית ההוראה, היא אינה חלה מקום שהאחר הוא אדם פרטי שביצע פעולה ללא קשר לעובד הציבור (ע"פ 355/88 לוי נ' מדינת ישראל).

עם זאת, בעיר אשקלון קיימות נסיבות מיוחדות, ולא מקובלות, שבהן אח של ראש העיר מעורב בענייני העיר ויש לו מעמד מיוחד של "אח של ראש העיר", חרף היותו אדם פרטי וחסר כל מעמד בעירייה, וחברו הטוב של ראש העיר מעורב בענייני העיר ויש לו מעמד מיוחד עד כי כונה "מייקל ג'ורדן", חרף היותו אדם פרטי וחסר כל מעמד בעירייה. לשניים יש ערוץ תקשורת ישיר ויומיומי לראש העיר ולמנכ"ל, וידוע בעיר שפנייה אליהם, כמוה כפנייה אל ראש העיר ולמנכ"ל, ויש בה קיצור דרך אל השניים וקיצור דרך בכלל. לא רק תושבי העיר ובכללם דויד מודעים לכך (ע' 8354, 8646), אלא גם שמעוני (ע' 7055), עופר (ע' 7541, 7874, 7876) ופונטה (ע' 9579) מודעים לכך. ודוק, אין מדובר

.330

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בספקולציות, אלא במציאות שבה עופר ופונטה הסתובבו במסדרונות העירייה, היו שותפים לשיבות עם שמעוני והלכה למעשה פעלו מכוח מעמדם האמור.

בנסיבות לא שגרתיות אלה, מעבר לכך שעופר ופונטה הם גורמים מקורבים לשמעוני, משמשים השניים "כזרוע ארוכה" של שמעוני, וכאנשי הקשר אליו, לא במנותק מתפקידו של שמעוני, אלא כשלוחיו בקשר עם תפקידו. די בכך שהם נהנים ממעמדם זה בידיעת שמעוני, ועושים בו שימוש מול שמעוני ומול גורמים נוספים בעירייה, כדי שמעשיהם ופעולותיהם יחשבו כפעולה של אחר בהוראת עובד הציבור, שמעוני. לפיכך, טענת ההגנה שעצם הפניות של דוידי לעופר ופונטה כדי שהם יפנו לשמעוני אינו מתיישב עם מערכת יחסי שוחד בין דוידי לשמעוני, אלא משקף הפעלת קשרים אישיים בלבד, ולא מתקיים מרכיב הבעד ואף לא מרכיב התמורה מצד עובד הציבור, אינה מקובלת עליי בנסיבות אלה.

ההגנה מוסיפה וטוענת שאין מקום להידרש למרכיבי תמורה שלא צוינו מפורשות בכתב האישום ואף לא לטענה חדשה שלא נזכרה של שלח לחמך.

331. איני רואה עין בעין עם ההגנה בטענתה על שני מרכיביה. ראשית, כידוע, התמורה אינה יסוד מיסודות העבירה, ולפיכך, מידת הפירוט הנדרשת בהקשרה בכתב האישום צריכה להבחן במדדים אחרים. שנית, ובהמשך לנימוק הראשון, טענה שהמתת ניתנה גם בשל הניסיון המצטבר של הנותן והבנה של הלוקח שהדרכים שהצטלבו עד עתה יוסיפו ויצטלבו גם בעתיד, ולא בהקשרה של תמורה קונקרטיית מסוימת, היא טענה שמוכלת במידה רבה בטענות הקונקרטיית לתמורה. בנוסף, טענת שלח לחמך מוזכרת בדרכי השוחד, ובנסיבות אלה איני סבורה שהמנעות מאזכורה המפורש בכתב האישום מחייבת מסקנה שאין לבחון את הטענה. שלישית, ונימוק זה נוגע גם לטענת שלח לחמך וגם למרכיב תמורה קונקרטיים שלא נזכרו בכתב האישום, יש משמעות המצדיקה הבחנה בין מרכיבי תמורה נוספים שלא נזכרו בכתב האישום, אך ברור ונדונו על ידי שני הצדדים, מבלי שהובעה מחאה, כך שההגנה ידעה היטב מפני מה עליה להתגונן והתגוננה, לבין מרכיבי תמורה שלגביהם היו הסתייגויות והתבקשו וניתנו הבהרות.

332. טענה נוספת של ההגנה היא שכל תמורה נטענת שקדמה לפתיחת משרד התיווך אינה יכולה להחשב כתמורה. גם טענה זו אינה מקובלת עליי, הן משום שכידוע מרכיב התמורה יכול שיהיה מוקדם למתת, והן משום שלא עסק התיווך מהווה את המתת, אלא התשלום הפרטי שהוסוה במסגרת התיווך, כאמור.

טענה אחרת של ההגנה נוגעת למשמעות העדרו של סופר. סופר לא נמנה על רשימת העדים ולא העיד. לטענת ההגנה לאור העובדה שהמאשימה בכוונה תחילה נמנעה מלכלול את סופר ברשימת העדים, הגם שהתייחסה אליו כגורם מעורב במסגרת כתב האישום, לא רק שלא ניתן להתייחס לנתונים

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

שקשורים לסופר, אלא גם שיש חלל ראייתי המשפיע על כלל הטענות בכתב האישום, ויש להפעיל את החזקה שצד שנמנע מהעדת עד רלבנטי לטענותיו חזקה על העד שהיה אומר דברים הנוחים לצד השני.

331. בהמשך להערותיי בפרקים קודמים, אני סבורה שהעדרו של סופר הוא בעל משמעות שהיא משתנה, כאשר ביחס למרכיבי התמורה ופעילות העירייה בכלל, ובהתחשב בכך שסופר מוזכר בכתב האישום כדמות פעילה נוספת לצד שמעוני, עופר ופונטה בפרט, יש משמעות ברורה לחובת המאשימה לכך שגרסתו לא נשמעה. בנסיבות אלה, לא רק שראיות שמקורן בסופר כמובן אינן קבילות לתוכן, אלא שגם אמירות, שהן קבילות לתוכן, של עדים אחרים ביחס לסופר, יבחנו בזהירות מירבית ומתוך הנחה שסופר אם היה מעיד היה שולל אותן.

מרכיבי התמורה

332. את מרכיבי התמורה הנטענים בהקשר של פעילותו היזמית של דויד, אני סבורה שיש לבחון לפי הסדר הכרונולוגי שלהם ולא בהתאם לחלוקה לפרויקטים.

בנוסף, אבחן בנפרד את התמורה הנטענת בנוגע לצמצום שטחי הפרסום של העירייה במקומון המתחרה אובייקטיבי שהתפרשה על פני תקופה ממושכת, ואת התמורה הנטענת ביחס לעבירות רישוי במרכולים.

התמורה הנטענת בהקשר היזמי

פאר – אי שחרור ההיתר עקב הגשת ערר על כופר החניה – 5.14-10.14

333. את בניין פאר רכש דויד מחגי' שהיה אחראי להוצאת היתר הבניה. בין חגי' לעירייה הייתה מחלוקת לגבי נושא החניות וגובה כופר החנייה שנדרש חגי' לשלם. חרף העובדה שחגי' היה זכאי לקבל היתר לבניין מבחינת כל יתר התנאים, ואף שולם כופר החנייה, הרי שעקב העובדה שהוא הגיש ערר בנוגע לנושא החניות וכופר החנייה, ובהתאם להוראות סעיף 155 לחוק התו"ב, לא ניתן היה למסור לו את ההיתר כל עוד הערר היה תלוי ועומד. וכך, לאחר הגשת הערר ב – 29.4.14, לא שוחרר ההיתר עליו חתם דוד ירון ב – 13.4.14, וההיתר נמסר בסופו של דבר רק ב – 1.2.15.

דויד שהעובדה שההיתר לא שוחרר פגעה בתכניות הבנייה שלו פנה לסופר, וביטוי לכך ניתן למצוא בפניית דויד מיום 4.1.15 (נ/220).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

אל הראיות שקשורות להתנהלות סופר מול גורמי המקצוע לא אדרש, בשל העדרו של סופר, והחזקה בנסיבות אלה שהיה אומר דברים הפוכים מעדויות אנשי המקצוע, כמו גם העדרן של ראיות אובייקטיביות חיצוניות שיכולות לסייע במקרה זה כדי להכריע בין הגרסאות. בשל העדרו של סופר, אין בכונתי גם לבדוק טענה של המאשימה שגם סופר היווה זרוע ארוכה של שמעוני בהקשר לעבירת השוחד.

מן הראיות עולה ששמעוני היה גם הוא מעורב בנושא, ושמעוני לא הכחיש זאת והסביר שחשב שיש לחפש פתרון יצירתי חוקי שיאפשר את מסירת ההיתר החתום (ע' 5675).

לדברי היועמה"ש, איתן צוריאל, שמעוני הפעיל עליו לחצים למצוא לבעיה פתרון שיעקוף את המכשול המשפטי (ע' 5246). לדבריו, גם לאחר שניסו למצוא פתרון והודיעו שלא נמצא פתרון נשנו הלחצים והדרישות (ע' 5161). צוריאל תיאר כי נקרא מספר פעמים ללשכת שמעוני בזימון מיידי כדי לדווח על מצב הסוגיה בפגישות שלא תועדו (ע' 5166), ולא מצאתי שום סיבה לפקפק בתיאורו זה. עוד הוא ציין כי עדכן את שמעוני בהצעות פשרה שהוצעו לחגיג' והוא הוסיף ללחוץ עליו למצוא פתרון (ע' 5163).

עו"ד אילנה מרכוס מהלשכה המשפטית שטיפלה בנושא, העידה שאליה לא הייתה פנייה מטעם שמעוני (ת/378 שו' 50 ואילך). לדבריה, עצם הפניות מגורמים בכירים בעירייה אל הלשכה המשפטית הוא חריג, ולרוב הפנייה באה מצדם כדי לבחון את הסכמת הבכירים לפשרה מוצעת ולא להיפך (ת/378 שו' 73). אע"פ, שבהעדר עדות מטעם סופר, איני נדרשת לכל התייחסויותיה של עו"ד מרכוס לפניותיו ודבריו של סופר.

שמעוני אישר שידע שהפרויקט הוא של דויד, והוא שמחכה להיתר. שמעוני לא הסביר כיצד נודע לו על הבעיה ועל העיכוב. הוא תיאר שהפנה את הנושא לטיפול סופר, והתקשה להבהיר מדוע, אם כך, המשיך להיות מעורב, אף לדבריו, כשתיאר שפנה לעו"ד צוריאל מספר פעמים כדי שימצא פתרון לבעיה (ע' 5709).

מעדותו של שמעוני עולה שהוא ראה בהתערבותו התנהלות שאינה יכולה להתרחש אם היא מתקיימת בזיקה לקרבה אל היזם, כשלדבריו, לו היה יודע באותה נקודת זמן שבין עופר לדויד יש מערכת יחסים עסקית לא היה מדבר עם עו"ד צוריאל על הנושא (ע' 5968, 5975, 5994, 6072).

לא ניתן לדעת במדויק מתי היו אותן פניות מתוארות על פני כל תקופת הטיפול בנושא, כשצוריאל סיים את תפקידו בשלהי 2014 ועו"ד רווח שהחליפה אותו לא טענה שהיו אליה פניות של שמעוני בנושא. מעדויות עו"ד צוריאל ועו"ד מרכוס משתמע שהלחץ הופעל בחודשים הראשונים לאחר עצירת מתן ההיתר, כשהשניים אינם מבחינים בין לחצים מצד שמעוני ללחצים מצד סופר (ע' 3391, 5154, 5250). עם זאת, מהמילל ששלח עו"ד צוריאל לחבריו היועמה"שים בעיריות בחודש אוקטובר 2014

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

(ת/526), מתבקשת מסקנה שגם באותו מועד עדיין הנושא טופל בשל הלחצים שתוארו, אך מדובר בהשערה וצוריאל לא העיד שפנה אל חבריו לאור לחץ של שמעוני. לפיכך, אני תוחמת את תקופת הלחצים לכל היותר בחודשים מאי – אוקטובר 2014.

ההתנהלות המתוארת יכולה לבסס את מרכיב התמורה, תמורה שקדמה למתת, ובלבד ששמעוני פעל מתוך הבנה שבכך הוא מקדם את ענייני דוידי, כדי שיוכל להסתייע בו במידת הצורך בעתיד, ודוידי היה מודע למעורבות שמעוני, אלא שבכך לא שוכנעתי במידת הוודאות הנדרשת.

זאת, משום שאין בפניי ראיה שמלמדת על כך שהמידע על הנושא הגיע אל שמעוני מטעמו של דוידי, ולא מטעמו של חגיג', שהעיד שגם הוא פעל בנושא ונפגש לבקשתו עם שמעוני בנושא (ע' 3272). מן העבר השני, אין שום ראיה שדוידי ידע על מעורבותו של שמעוני בניסיון לפתור את הבעיה, לאחר שהוא פנה לסופר ולא לשמעוני ואין ראיה שעירב את עופר בנושא.

מסקנתי מתחזקת לאור העובדה שבאותה עת רק החלו יחסי דוידי ושמעוני להפשיר, כמפורט בהרחבה לעיל. כמו כן, דומה שהפניות קדמו לתקופת היחסים העסקיים בין עופר לדוידי, שאז הייתה התהדקות ביחסים. בנוסף, יש משמעות לכך שבאותה תקופה לא היה זקוק שמעוני לכסף עבור הסכמי הפיצוי, כשהטענות ללקיחת שוחד מצד שמעוני נסובות סביב צרכיו הכספיים הדוחקים בהקשר של הסכמי הפיצוי ולא מקושרות לתאוות בצע כללית. זאת ועוד, לא ניתן לשלול שעוכב הפרויקט בנסיבות שנוצרו לאחר שהיתר חתום והתשלומים שולמו נדמה היה בעיני שמעוני כעיכוב מיותר שאינו מתיישב עם מסריו ללא שום קשר לזים.

.336

לאור סימני השאלה הללו, הייתה חשיבות לעדותו של סופר שיכול היה להבהיר את התמונה ולשפוך אור על הרקע והטעמים למעורבות של שמעוני, ויש משמעות לבחירת המאשימה שלא להעידו, כאמור. משכך, גם אם שמעוני קישר בין פניות חגיג' לבין העובדה שהפרויקט הוא של דוידי, נותר אצלי ספק אם התנהלות שמעוני ביחס לכופר החניה יכולה לבסס תמורה קונקרטית לקראת מתת עתידית ברמת הוכחה שמעבר לספק סביר, ונותר ספק סביר ביחס למרכיב זה של התמורה. מבלי למעט מן האמור, ברור שמדובר במעורבות של שמעוני בענייני דוידי.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

סילו – פתח פריקה וטעינה – 9.14

337. במסגרת הדיון בבקשה להיתר בפרויקט סילו, אותה הגיש דוידי במחצית 2014, נקבע דיון ב- 23.9.14 בוועדה ביחס למחלוקת בין היזם לבין גורמי המקצוע הנוגעת למיקומו של פתח הפריקה והטעינה בפרויקט וחצר המשק. המחלוקת נגעה למטרד האסתטי שצפוי, ולטענת גורמי המקצוע שהפנייתו של הפתח לצד המערבי המרוחק יותר מדרכים עתידיות תקטין את המטרד האסתטי, בעוד שהותרתו בצד הדרומי, בו תכנן אותו היזם, תיצור מפגע. הדרישה האמורה באה לאחר שהבקשה להיתר הוגשה מספר חודשים קודם לכן, ודוידי הסביר שלאחר השלמת התכנון, היה מדובר בדרישה מכבידה מאד ושהוא הציג הדמייה שהראתה שאין מטרד אסתטי בחלופה שביקש לקדם (ע' 8599).

עובר לדיון בוועדה נפגש דוידי עם יורם שפר ושוחח עם תומר גלאם (ע' 8600).

גלאם מסר במשטרה שלמיטב זכרונו עדכן את שמעוני בנושא המחלוקת ובעדותו הניח שסביר שכן היה (ע' 3960). שמעוני שלל שעודכן בנושא הספציפי (ע' 7095). מעבר לאמירה זו, שאין בה אפילו התייחסות לתגובה מצד שמעוני, אין שום ראייה למעורבות של שמעוני בהחלטה, וזאת הגם שחברי הוועדה שהעידו נשאלו על כך.

בנוסף, בעוד שדוידי פנה לגלאם ולשפר, אין ראייה שפנה לשמעוני או העביר לו מסרים באמצעות עופר או בכל דרך אחרת.

338. חרף התנגדות האדריכל והמהנדס, ולאחר שהתקיים דיון ארוך והוצגו נתונים כמפורט בפרוטוקול הישיבה, אושרה בקשת היזם פה אחד (ת/258 ע' 33)

כפי שניתן היה להבין מהראיות, בדרך כלל עמדת האדריכל והמהנדס השפיעה מאד על החלטת הוועדה שלא קיבלה ככלל החלטות בניגוד לעמדת גורמי המקצוע. עם זאת, למקרא הפרוטוקול ולמשמע חברי הוועדה שנדרשו לכך, דוגמת שרה זכריה, מיריי אלטיט, אפי מור, עלה שחברי הוועדה קיבלו מידע במהלך הדיון שגרם להם להשתכנע שאין הצדקה להתנגדות האסתטית של האדריכל.

לא קיימת בראיות שום אינדיקציה למעורבות וממילא אין ראייה להשפעה של שמעוני על החלטה, לא קיימת כל אינדיקציה לקשר בין שמעוני לדוידי, אף לא בעקיפין, בנושא, ואין כל בסיס לטענת המאשימה בנושא זה.

לסיום פרק זה, אעיר שלא במקרה לא התייחסה המאשימה למרכיב זה כמרכיב תמורה בכתב האישום, ואף במהלך המשפט הבהירה המאשימה שלא תבקש לראות בנושא זה מרכיב ממרכיבי התמורה, אלא רק להצביע על אינטרסים של דוידי בעירייה (ע' 4409 ואילך). בנסיבות אלה, הכללת הנושא בסיכומי המאשימה בפרק התמורה, ללא הבהרה מפורשת, לא הייתה במקומה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

שוויוצריה הקטנה – 17.11.14

339. במחצית 2014 רכש דוידי את מגרש 802א בשדרות ירושלים, בהיותו מודע לקושי צפוי לקדם הקמת מבני מגורים גבוהים בשטח בשל פרשנות התבי"ע, ולכך שהובעה עמדה שלילית בעבר ביחס להיתכנות של בניה לגובה על ידי גורמי המקצוע (ע' 9429). אין כל ראיות הקושרות בין רכישת המגרש לבין יחסי דוידי עם שמעוני ו/או ציפיותיו ממנו.

מתוך הראיות עולה שבחודש ספטמבר 2014 בישיבת עבודה של דוידי ומהצרי עם גורמי המקצוע הובאה בפניהם התכנית של דוידי לבנות בשטח גם מבני מגורים (ת/732). דוידי אמנם טען בעדותו כי הפרויקט היה כדאי עבורו גם בבנייה נמוכה למסחר בלבד, אך ברור שרצונו היה לבנות בנוסף שני מגדלי מגורים, כפי שהציג, מה שהיה תורם לרווחיות הפרויקט.

ב – 17.11.14, בישיבת שולחן עגול, הוזמנו דוידי ואנשי המקצוע מטעמו להציג בפני שמעוני ובפני אנשי המקצוע מהעירייה את הפרויקטים שבבעלות דוידי. הישיבה עסקה בפרויקט שוויוצריה הקטנה. בישיבה הוצגה התכנית הכוללת את בניית מגדלי המגורים.

המאשימה טוענת ששמעוני זימן את הישיבה כדי לקדם את אישור פרויקט שוויוצריה הקטנה, על מגדלי המגורים שבו.

340. דוידי ועופר אישרו בעדותם שדוידי שיתף את עופר בנושא של שוויוצריה הקטנה, ועופר ציין שדוידי אמר לו שסתם האדריכל מתנכל לו על בקשר למה שהוא יכול לבנות בשטח (ע' 7668). עם זאת, לא הוצגה כל ראיה שעופר שיתף את שמעוני בנושא, וההנחה של המאשימה ביחס למרכיב זה היא בגדר השערה בלבד.

בדיון כשהוצגה התכנית לבניית מגדלי מגורים, התנגדו לכך אנשי המקצוע בהמשך לעמדה שהביעו בעבר. לא התקיימה ישיבה מקדימה עם שמעוני בנושא, ושמעוני ביטא הפתעה, ובנוכחות דוידי תהה איך יכול להיות שצד אחד מחזיק חו"ד וגורמי העירייה אומרים שאי אפשר לבנות לגובה (ע' 4435, ע' 5712).

341. שמעוני סיים את הישיבה בהחלטה לפיה תתקיים פגישת המשך בין גורמי המקצוע לבין נציגי היזם, בה יציג היזם חו"ד משפטית רלבנטית, ולאחריה יישלח מייל לעוזר ראש העיר ויוצגו הממצאים לשמעוני לאישור, והכל תוך חודש (נ/121).

בעדותו, טען שמעוני שלא היה מדובר בהחלטה לביצוע, אלא שהחלטה מנוסחת באופן שונה, ושמעוני התקשה לתת לכך הסבר (ע' 5715-5716).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

דויד טען שלא קיבל פרוטוקול של הישיבה ובו ההחלטה האמורה (ע' 8595), על פניו הפרוטוקול נראה פנימי ואין ראיות שיסותרו זאת.

למען שלמות התמונה יצוין שבסופו של דבר לא התבקשה בנייה למגורים בפרויקט נוכח ההתנגדות המקצועית. 342

בבואי לקבוע אם מדובר במרכיב של תמורה, לקחתי בחשבון את האינטרסים של דויד באישור מגדלי המגורים בפרויקט, ואת ארועי אותה ישיבה, ובעיקר את התגובות של שמעוני שעשויות להתפרש כמצדדות בדויד. מנגד, שקלתי את העובדה שאין ראיות לקשר ישיר או עקיף בין דויד לשמעוני בהקשרו של אותו פרויקט ואותה ישיבה, וכן התחשבתי בכך שלמאשימה היו טענות נוספות בכתב האישום שזנחו.

מבלי למעט מההערות שהערת בדבר מעמדה של הישיבה כנדבך נוסף בשרשרת המצגים בהם התרשם דויד ממעורבות שמעוני בנושא היזמי, מגישתו החיובית כלפיו חרף עמדת הגורמים המקצועיים ומפוטנציאל ההסתיעות בו, לא שוכנעתי כי הוכח שהישיבה האמורה מבטאת תמורה לטובות הנאה (לרבות עתידיות), ואני דוחה את טענות המאשימה ביחס למרכיב זה של התמורה. אין במסקנה זו כדי למעט ממעורבות שמעוני בענייני דויד.

סילו – חתימה על היתר בניה – 1.15

דויד היה הבעלים של הקרקע עליה עתיד היה להבנות פרויקט סילו. ביום 18.8.13, חודשים ארוכים לפני שהגיש בקשה להיתר בניה בסילו, חתם דויד על הסכם שכירות עם חברת קוסט 365, שאפשר לאחרונה לבטל את ההסכם אם לא יוצא היתר בנייה עד למועד מוסכם בין הצדדים. ב-30.4.14, לאחר שטרם פנה באותו מועד בבקשה להיתר בנייה, חתמו הצדדים על הסכם להארכת המועד האחרון להוצאת היתר לחודש ינואר 2015. נוכח מכירת זכויותיו בשטח המסחרי לצד ג', שהייתה כפופה להסכם השכירות, הייתה חשיבות עסקית מבחינת דויד לעמוד במועדים שנקבעו בהארכת ההסכם עם קוסט כשהיה לו ברור שאם לא יעמוד בכך ושני ההסכמים יתבטלו הוא יספוג נזק של עשרות מיליוני שקלים (צרופות לת/167).

בחודש יוני 2014 הוגשה הבקשה להיתר וב-23.9.14 אושרה הבקשה בכפוף למילוי תנאים ודרישות (ת/504).

בהתאם לרשימת הבדיקות של התנאים הרי שנכון לתחילת חודש ינואר 2015 טרם מילא דויד דרישות חיוניות לצורך ההיתר (ת/426, ת/438).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

ב – 8.1.15 קיבל דויד מכתב מקוסטט ובו טענה שהמועד האחרון חלף והודעה על ביטול ההסכם אם וככל שלא יוצג מיידית היתר בניה (נ/4). דויד סבר שהמועד האחרון הוא ב – 13.1.15.

מאותו מועד ועד לחתימה על ההיתר ביום 13.1.15 בשעה 22:00 לערך, שעת לילה מאוחרת, היה דויד בלחץ גדול מהמשמעויות הכספיות הדרמטיות שעלולות לנבוע מביטול ההסכם, כאמור, ופעל בכל דרך כדי לגרום לכך שההיתר יחתם במועד.

יצוין כי עד ליום 12.1.15 טרם השלים דויד עמידה בתנאים ובדרישות הנלווים להיתר (ת/737, ת/739, ת/438 מסמך 64), והאישור מכיבוי אש התקבל רק ב – 13.1.15 לאחר שהפנייה הסופית למכבי אש הייתה רק ב – 11.1.15 (ת/738, ת/438).

עוד יצוין כי פקידי מנהל הנדסה תיארו את הלחץ בעניינו של פרויקט סילו באותם ימים ואת העבודה האינטנסיבית בעניינו שהייתה חריגה, כמו גם את ההנחייה ממנהליהם לקדם ולזרז את הוצאת ההיתר, כשדברי הבודקת טל מני היא קיבלה הנחייה שלושה ימים לפני החתימה על ההיתר לדאוג להוציא את ההיתר הבנייה ופעלה בהתאם (ת/423 שו' 26 ואילך, ת/437 שו' 27).

דויד תיאר שבלחץ שבו היה מצוי פנה לתומר גלאם שיתף אותו ולחץ עליו, וכן פנה, לדבריו, לשפר, שלא העיד. גלאם, שהוא יו"ר ועדת המשנה לתו"ב ואמור היה להיות אחד משני החותמים על ההיתר, אישר את פניות דויד אליו.

בהתייחס לעופר, בחקירה שלל דויד פנייה לעופר למטרת הפעלתו, וטען שלכל היותר שיתף אותו בלחץ שהיה מצוי בו באופן חברי, אם בכלל. כמו כן, לא סיפר שהעביר את מכתב ההתראה של קוסטט לעופר ביום שקיבל אותו (ת/167 א ע' 8).

בעדות שינה דויד את גרסתו, ציין שפחד לתאר שפנה לעופר וברח, כהגדרתו, מנושא זה (ע' 9470), היינו שיקר בחקירה. ביחס למכתב ההתראה התקשה דויד בעדות להסביר מדוע לא התייחס אליו (ע' 9473, 9476). בעדות טען דויד לראשונה שכן פנה לעופר במטרה שיבצע פעולות לקדם את עניינו ואף שלח לו את מכתב ההתראה באותו הקשר.

דויד אמנם טען שציפה שעופר ידבר עם סופר (ע' 9444-9443) ולא עם שמעוני, אך התקשה להסביר מה היה הבסיס של ציפיינו הנטענת, כשעדותו בהקשר זה לא הייתה בהירה, מה גם שמדובר בעדות כבושה.

תשובותיו של עופר בנושא זה היו מגומגמות, מעורפלות, הוא הרבה להשיב שהוא אינו זוכר, והגרסה שמסר הלכה והתפתחה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

כך, בעוד שתחילה ניתן היה להבין מתשובתו של עופר שכלל לא שוחח עם דויד על בעיית ההיתר ולא ידע על הנושא, הרי שמיד לאחר מכן השיב שידע שדויד מודאג בנושא היתר שהוא עלול להפסיד בהקשרו הרבה כסף (ע' 7761-7760). לדברי עופר, דויד דיבר על כך איתו פעם – פעמיים, אך הוא לא ידע עד מתי דויד היה צריך את ההיתר, אם כי הבין שמדובר בזמן קרוב (ע' 7762). לדבריו, דויד אמר לו שהוא מבחינתו עשה את כל הנדרש ביחס להיתר וסתם לא חותמים לו עליו (ע' 7763).

כשהוצג לעופר מכתב ההתראה מיום 8.1.15, שנשלח אליו באותו היום ממש, טען עופר שהמכתב לא זכור לו. עופר התקשה להגיב לטענה שהעובדה שהמכתב נשלח ללא כל מלל נלווה, ולא ניתן להבינו ללא שיחות מקדימות, מלמדת שאין מדובר בשיח ראשון בנושא (ע' 7774).

בשלב מתקדם יותר של עדותו, חרף התשובות האחרונות, שינה עופר את גרסתו ומסר שדויד ציפה שהוא ידבר עם סופר בנושא, שייצור אצל סופר מוטיבציה לטפל בפנייה הישירה של דויד אליו. בהמשך החקירה ציין שיכול להיות שדויד אמר לו לדבר עם סופר והוא דיבר עם סופר ואמר לו שדויד מסכן והולך להפסיד הרבה כסף, ואף דיווח על כך לדויד (ע' 7781-7779).

גרסתו של עופר, אם כן, התפתחה והשתנתה, בכל תשובותיו נע עופר בין אמירות שהדברים אינם זכורים לו, והוא מסיק מסקנות ומשער השערות, לבין תיאורים של שיחות שנשמעו כמו מתוך זיכרון, ותיאוריו היו מתחמקים ולא מעוררי אמון ועמדו בסתירה לאותן ראיות שלא עוררו את זכרונו.

347. דויד שלל בחקירה ובעדות שפנה לסופר. מעיון בהתכתבות בין סופר לדויד עולה שאכן אין פנייה של דויד לסופר או שיח בנושא (כשהפנייה מיום 4.1.15, בהתאם לתוכן פניות שקדמו לה ופניות מאוחרות לה, אינה עוסקת בהיתר סילו, אלא בשחרור ההיתר בפאר לאחר ערר כופר החנייה), והפנייה היחידה היא אמירת תודה בלילה – 13.1.15 כשהנושא טופל (נ/220).

אציין שהתיאור לגבי פנייה של דויד לעופר כדי שישתף את סופר, אינו תואם את דבריו של דויד שביקש מעופר לפנות לסופר רק כדי לעקוב אחר דברים שהחל לטפל בהם מול סופר במישרין, שכן בנושא היתר סילו טען דויד בעקביות שלא היה לו כל קשר עם סופר.

348. שילוב הנסיבות, ובהן העובדה שדויד שיתף את עופר, שלח לו את מכתב ההתראה וציפה ממנו לפעול, ביחד עם העובדה שאין זכר לקשר בין דויד לסופר בנושא, ביחד עם העובדה שסופר לא הובא להעיד על פעילותו בעניין ההיתר, כשבמקרה זה האינטרס הוא של ההגנה להביאו כדי שיאמר שידע על הנושא מפניית עופר אליו, ולא מפניית שמעוני אליו, אם זו היא טענת ההגנה, ביחד עם שקרי דויד ועופר בחקירות, תומך במסקנה שלסופר נודע על הצורך הדחוף של דויד לקבל היתר עד ליום 13.1.15 לא מפנייה של עופר אליו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

דויד אמנם שלל שפנה לעופר כדי שיעדכן את שמעוני או שפנה לשמעוני במטרה לקדם את הוצאת ההיתר, וגם עופר שלל שפנה לשמעוני, ושמעוני שלל פניות של השניים אליו, אך אני מתקשה להאמין לשלושתם.

349. כפי שצוין ההיתר נחתם בסופו של דבר ב- 13.1.15 בהתאם לצרכיו של דויד, בשעת לילה, וזאת לאחר שהמהנדס ירון הגיע בשעות הערב ביחד עם עובדים נוספים לעירייה וטיפל במה שהיה דרוש לשם חתימה על ההיתר. הגם שלאורך שמיעת הראיות הוקדשו פרקי זמן לא מבוטלים לשאלות הנוגעות לחזרת המהנדס, נסיבותיה וטעמיה, כמו גם השעה שבה נחתם ההיתר. הגם שדומה שמדובר בהתנהלות יוצאת דופן, לא שוכנעתי שמדובר בסטייה מן השורה או בהתנהלות חריגה שנכפתה על העובדים למרות התנגדותם.

עם זאת, איני סבורה שזו השאלה הרלבנטית, אלא מה שחשוב לצורך ההליך שלפניי הוא לבחון ולהכריע אם דויד פנה להסתייע בשמעוני במישרין ובעקיפין, ואם לשמעוני הייתה מעורבות בנושא מתן ההיתר ביום 13.1.15, ואם דויד ידע על מעורבותו זו. בסוגיה זו מצביעות הראיות בבירור על מעורבות שמעוני בדיעת דויד.

350. אציין שמעדות גלאם עולה ששמעוני התעניין מולו בנושא עוד לפני ארועי ה- 13.1.15, וכך תיאר גלאם בחקירתו את פניית שמעוני אליו:

"הייתה שיחה בנינו על מה קרה ואיפה עומדים הדברים בעניין של סילו והוא שאל אותי מה קורה עם זה אני הפניתי את איתמר לחיים ולמהנדס שהם הגורמים הרלוונטיים. מתי כל זה היה? לפני מספר חודשים אולי 8 חודשים אולי יותר" (ע' 3985).

גם לאחר ששקלתי את הטענה שמדובר ביריב פוליטי של שמעוני, אני מייחסת משקל מלא לדבריו של גלאם, והתרשמתי בעדותו הארוכה מניסיונו לדייק בפרטים ולשחזר את שארע, מזהירותו וכלל לא התרשמתי שניסה להזיק לשמעוני בעדותו.

351. אשר לאירועי ה- 13.1.15, במבט לאחור ניתן לפצל את היום לשלושה חלקים: הראשון בשעות הבוקר כשבכירי העירייה נמצאים בעירייה, השני בשעות אחה"צ כשבכירי העירייה וכן דויד נמצאים לסירוגין בכנס באשכול פיס, והשלישי בשעות הערב והלילה ברגעים הסמוכים לפני השלמת החתימות ומיד לאחר החתימה על ההיתר.

בהתאם לראיות לשמעוני הייתה מודעות להתרחשות ומעורבות כזו או אחרת בכל שלושת השלבים.

352. לעניין שעות הבוקר, קיימת ראייה בעלת משקל חלקי לכך שמעורבות סופר באה בעקבות שיחה עם שמעוני.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

מזכירתו של סופר, גלית כהן, מסרה שב – 13.1.15 שמעוני נכנס לסופר ללשכה ושוחח איתו שלא בנוכחותה (ע' 3209), ומיד לאחר שיצא, סופר כינס את העובדים ואמר שלא הולכים הביתה עד לחתימה על ההיתר של דוידי (ת/361, ע' 3210). העדה הבהירה שההוראה של סופר באותו יום זכורה לה, ואילו הקישור מבחינתה והסקת המסקנות בין שיחה שלו עם שמעוני לבין ההוראה, אינם מבוססים על זיכרון אלא על הסקת מסקנות, וכדבריה היא אינה יכולה לומר ב – 100% ששמעוני נכנס ויצא ואז סופר נתן את ההוראה, אך הסבירות היא גבוהה שזה מה שהיה (ע' 3220, 3224).

בהתאם לראייה זו, שמשקלה, כאמור, חלקי לאור הזיכרון המסוייג וההתייחסות לנושא לראשונה רק בשלב הרענון, לאחר שיחה בין שמעוני לסופר, ביוזמת שמעוני, נתן סופר הוראות הקשורות להוצאת ההיתר של דוידי באותו יום. בנוסף, אני מפנה להתכתבות של העדה עם סופר ולהנחייה שקיבלה בקשר לבדיקת מתן ההיתר לדוידי בשעות הערב המוקדמות (ת/366).

אשר לשעות אחה"צ בכנס, גלאם שהיה מעורב בהתרחשות, תיאר :

.353

"היו סביבי בכנס גם רועי, גם סופר, גם איתמר הם כולם דיברו איתי על הנושא הזה, גם סופר וגם איתמר וגם רועי ניגשו אלי ודיברו איתי על זה הם ביקשו לדעת למה אין חתימה על היתר הבנייה אמרתי להם שיש נוהל שרק אם המהנדס לא נמצא אז האדריכל יחתום, יכול לחתום במקומו, אריק ברששת גם היה בכנס אני נזכר שגם דוידי היזם היה בכנס זה" (ע' 3972)

וכן :

"אמרתי בחקירה ואני חוזר ואומר את הנושא שוב הפעם הייתה סיטואציה שכולנו יצאנו מאותו אירוע, אוקיי? היו שמה אנשים שנכחו היה גם איתמר וכל הנוכחים האחרים, דיברו על הנושא מי שהמשיך לטפל בנושא, מי שהמשיך לטפל בנושא, הוא לא, מי שהמשיך לטפל בנושא הוא אמר את האמירות שלו והמשיך מי שהמשיך לטפל... ראש העיר הלך לכיוון הרכב והמשיכו, והמשיכו לקיים את הדיון (ע' 4176-4177).

אציין שמתאורו של גלאם עלה שהשיחה של האדריכל בר ששת עם המהנדס ירון דוד כבר לא התקיימה בנוכחות שמעוני, ועדותו תואמת את תיאורו של בר ששת.

ודוק, שמעוני עצמו, לאחר שהכחיש בחקירותיו כל ידיעה לגבי הנושא, מסר בעדותו שהוא ידע והבין שיש בעיה שנוגעת להיתר של דוידי, הייתה תסיסה בנושא, והוא היה עד לשיחות והבין על מה מדברים, הוא נכח בזמן הסיטואציה בכנס, אך לטענתו לא התערב (ע' 5708). לטענת שמעוני הוא לא התערב, אך לו היה מתבקש היה מתערב, שכן האינטרס שלו כראש עיר להגדיל את הכנסות העירייה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

אזכיר שמבחינה משפטית תמורה יכולה להינתן גם במסגרת תפקידו של עובד הציבור ולא רק בסטייה מן השורה, ומבחינה עובדתית, שאלת הפרת החוזה של היזם עם צד ג' וההפסדים שיהיו צפויים לו עקב כך אינה קשורה בשום דרך לאגרות שמשלם היזם בכל מקרה לעירייה בגין הבקשה להיתר.

באשר לשלב השלישי, בשעות הערב לקראת אישור ההיתר התקיימו שיחות מרובות בין עופר לדויד .354 ולסופר. דויד אישר שהשיחות שלו עם עופר היו קשורות להוצאת ההיתר (ע' 8608).

עופר, שהכחיש מעורבות, התכתב עם דויד לפנות ערב בנושא (ת/678).

עופר הכחיש פנייה לשמעוני, אלא שלא ניתן הסבר לשיחותיו עם שמעוני, סופר, יגאל גואטה הנהג ועם הראל עוזר ראש העיר.

בחינה של מחקרי התקשורת, מלמדת על כך שהתקיימו שיחות רבות בין דויד לעופר במהלך אותו יום החל מהשעה 7:59 בבוקר עד לשעה 10:20 (ת/653), וכמות נכבדת של שיחות בין עופר לסופר החל מהשעה 8:29 בבוקר עד לשעה 10:21 (ת/654), כשבשעות הערב, בין השעות 19:30 ל-20:00 נערכו 4 שיחות עם דויד ו-5 שיחות עם סופר. כמו כן שוחח עופר עם שמעוני פעם אחת ביום 13.1.15, בשעה 8:41, עם יגאל גואטה נהגו של איתמר בשעה 11:42 ועם הראל, עוזרו של ראש העיר בשעה 22:37.

ממחקרי התקשורת של דויד מיום 13.1.15 (ת/740) עולה שדויד קיבל שיחה מלשכת ראש העיר בשעה 11:27.

בשעות הערב נערכו שיחות בין דויד לשרביט, דודתו של שמעוני, בין השעות 20:30 ל-21:23 (ת/631). לקראת השעה 21:00 התקשר דויד אל רועי שורץ, עוזרו של שמעוני, ובשעה 21:07 התקשר רועי שורץ אל דויד. ב-21:38 ו-21:43 שוחח דויד עם סופר.

דויד התקשר לשמעוני בשעה 19:32. הוא אמנם לא נענה, אך שמעוני חזר אליו בשעה 21:49 והשניים שוחחו (נ/172). כפי שצוין בטרם נענה דויד על ידי שמעוני, הוא התקשר לרועי שורץ. יצוין שלאחר ששמעוני לא ענה לדויד, ולפני שהתקשר אליו, שוחח שמעוני עם גלאם, שפר וסופר.

ההגנה אמנם טוענת שהשיחה משמעוני הייתה לאחר החתימה על ההיתר, אך אין ראיות שאלה הם פני הדברים, ודויד עצמו העיד שההיתר נחתם לאחר השעה עשר בלילה (ע' 8615).

פניית דויד בשעת ערב לשמעוני מלמדת שידע ששמעוני מודע לנושא ומעורב בו.

דויד עצמו התייחס בזמן אמת לשיח שלו עם שמעוני משמעות, ומיד לאחר שנחתם ההיתר כתב לעו"ד בן יעקב, בתגובה לכך שהאחרון בירך אותו: .355

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

"הלכתי עד הסוף, איתמר התקשר אליי עכשיו" (נ/7).

שמעוני אמנם טען שלא זכורה לו שיחה עם דוידי, אלא שפלט השיחות והדברים שכתב דוידי בזמן אמת מלמדים אחרת (נ/172, ת/458).

על מעורבות שמעוני, ניתן ללמוד גם מהתנהלות גלאם כשההיתר בסופו של דבר נחתם:

"העד, מר גלאם: וברגע שזה הסתיים הודעתי, התקשרתי גם לחיים וגם, גם לאיתמר וגם, וגם לדוידי... שיבואו יקחו את ההיתר, הרי זה דחוף אמרו שזה דחוף רצו את ההיתר.

כב' הש' מרגולין יחיד: לדוידי שיבוא לקחת את ההיתר?

העד, מר גלאם: כן.

כב' הש' מרגולין יחיד: למה התקשרת לסופר ולאיתמר שמעוני?

העד, מר גלאם: כי מן הסתם הם, הם היו מעורבים בזה. מה זה מעורבים? הם כבר

שאלו רועי שאל אז חזרתי לאיתמר" (ע' 3979-3980)

וכן:

"אכן היו שיחות עם כולם. במקרה של איתמר לצורך העניין אמרתי מכיוון שרועי כל הזמן צמוד אליו ויש, יש מקרים שהוא עונה שאני לא יודע אם זה איתמר ענה, נתתי, קיבל את התשובה ממני לגבי זה שהסתיים הפרויקט או זה רועי שוורץ" (ע' 3983).

לקחתי בחשבון את עדות רועי שוורץ, שמבחינתו שמעוני לא היה מעורב, אלא רק גלאם וסופר. עדות זו אינה מתיישבת עם עדות גלאם, אותה אני מעדיפה, שתיאר את שוורץ לכל היותר כשליח להעברת המסר לשמעוני, ולא כגורם שאיתו דיבר לגוף העניין, כשממילא במעמדו כעוזר ראש העיר, בנושא שבדרך כלל שמעוני אינו מטפל בו בשגרה, ברור שעירובו היה קשור לשמעוני.

די במכלול הנתונים שפורטו כדי להביא למסקנה מתחייבת שדוידי פעל מול עופר במטרה שישתף את שמעוני, ואף עמד בקשר ישיר מול שמעוני, ובמקרה הזה אף היה מודע לכך ששמעוני התערב למענו, וששמעוני מצדו היה מודע לצורך הדחוף של דוידי בהיתר, נכח בשיח בנושא, התעניין באופן אקטיבי, ואף היה מעודכן ומעורב. השאלה אם מעורבות שמעוני הייתה בעלת ערך מיוחד, או שדוידי היה מקבל את ההיתר במועד אף ללא אותה מעורבות, אינה מעלה ואינה מורידה בהקשר של התמורה, היינו הציפיה של דוידי משמעוני להתערב ולסייע לו במצוקתו בקידום האינטרס האישי שלו, ועמידתו של שמעוני במצופה ממנו.

.356

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

לפיכך, שוכנעתי מעבר לספק סביר כי מדובר במרכיב של תמורה, שלימים מספר חודשים לאחר מכן, עת ניתנה המתת בחודש מאי 2015, היווה את אחד השיקולים מבחינת דויד במתן המתת, לצד כלל הנסיבות שפירטתי בהקשרה של המתת לעיל.

פאר – בקשה להיתר - עיבוי עמודים – 2.15

357. בבניין פאר, שכבר היו בנויות בו חמש קומות באותה עת, ביקש דויד לערוך שינויים וביניהם להוסיף עמודים לבניין, מה שכונה עיבוי עמודים. מדובר בבקשה שבעקבותיה הוגשה בקשה להיתר להוספת שטחים בקומות קיימות (ת/122) והיא הייתה בעלת חשיבות מבחינת דויד (ע' 9333).

התכניות הוגשו לגורמים המקצועיים בעירייה במועד לא ידוע, יש להניח בראשית 2015.

דויד רצה לקדם את הנושא ורצה שהבקשה תידון בוועדה ב – 3.3.15 (ע' 9333).

כמקובל, קדם לוועדה פרומו, שבו עתידים היו לקבוע אם הבקשה תעלה לוועדה הקרובה. הפרומו נקבע ל- 22.2.15 (ת/429).

ב – 16.2.15 נשלחה הודעה לאדריכל קראווי בדבר שינויים שצריך לערוך בתכניות שהוגשו ביחס לחלק מהעמודים (ת/429). עוד נמסר שהבקשה לאחר עריכת התיקונים תידון בפרומו.

ב- 16.2.15 פנה דויד לסופר ותיאם עמו לבקשתו פגישה (נ/220).

ב- 17.2.15 פנה דויד לסופר וכתב לו שהייתה פגישה בנושא, והוא ממתין לתשובה אלו מוקשים נוספים המהנדס יכניס (נ/220). יצוין שההתכתבות נמשכה ודויד הביע את החשש שבדקה ה- 90 יועלו דרישות חדשות כדי למנוע את כניסת הבקשה לפרומו ולוועדה.

באותו יום, ב – 17.2.15, נערכה חנוכת בית אצל לירז בוקרה מזכירתו של דויד, אליה הוזמן שמעוני (ת/554).

358. משיחת טלפון מאוחרת בין דויד לעופר עולה שדויד ביקש מעופר לפני חנוכת הבית לעדכן את שמעוני בנושא שאותו נמנע מלפרט בשיחה, והביע את רצונו ששמעוני יהיה בעניינים. לאור העיתוי ותוכן השיחה ברור שהנושא קשור לבקשה לעיבוי העמודים (ת/556).

דויד אישר שדיבר עם עופר קודם לכן כדי לתאם שיפגוש את ראש העיר בחנוכת הבית (ע' 9316).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בסיכומי ההגנה ניתן אישור לכך שדוידה היה מוטרד מהנושא של הדרישות הנוגעות לבקשת ההיתר בפאר, הבין מעופר ששמעוני יהיה בחנוכת הבית וביקש ממנו להושיבו ליד שמעוני בארוע כדי שיוכל להתלונן בפניו על המכשולים בפרויקטים שלו בכלל ובפרויקט פאר באופן ספציפי.

מדברי עופר באותה שיחה עולה שעופר אכן פנה לשמעוני, כבקשת דוידה ועדכן את שמעוני בנושא של דוידה, לדברי עופר שמעוני אמר לו לדאוג להושיב אותו בחנוכת הבית ליד דוידה (ת/556).

עופר התחמק ממתן תשובות בקשר למתואר (ע' 7819), ושמעוני טען שהדברים הגיוניים אך לא זכורים לו (ע' 6149).

בהתכתבות בין עופר לדוידה בערב הארוע, עדכן עופר את דוידה על הגעת שמעוני לחנוכת הבית ודוידה הגיב שהוא בדרך (ת/555). 359

במהלך הארוע שוחחו דוידה ושמעוני. עופר ישב לצדו. בביהמ"ש הוקרן סרטון שלא היה חלק מחומר החקירה, ונאסף על ידי המאשימה בסמוך לחקירתו הנגדית של שמעוני. שמעוני התייחס לסרטון מיוזמתו, ובנסיבות אלה, סומן הסרטון כמוצג לצורך זיהוי. שמעוני לא קישר בין הסרטון לבין ארוע מסוים לרבות חנוכת הבית (ע' 6410). גם עופר לא זיהה את הארוע בסרטון (ע' 7819). לעומת זאת, דוידה בעדותו זיהה את הסרטון כקשור לאותו ארוע (ע' 8535). בסרטון נראו דוידה ושמעוני מדברים בקרבה ושמעוני הראה לדוידה דבר מה במכשיר הטלפון הנייד.

למחרת בבוקר, בשיחה בין עופר לדוידה, אמר עופר לדוידה ששמעוני הראה לו רק חלק קטן (ת/556). דומה שהאמירה הייתה ברורה לבני השיח, אך לא ניתן לה הסבר בעדותם בביהמ"ש.

שמעוני טען שלא זכור לו על מה שוחח עם דוידה (ע' 6150).

דוידה מצדו אישר שבהחלט יכול להיות ששיתף את שמעוני בניסיונות להכניס את הבקשה של פאר לוועדה הקרובה, עדכן אותו בבעיות באופן כללי ובכך שמעכבים את קידום ענייניו, לטענתו, ללא ירידה לרזולוציות של עמודים, וציפה ששמעוני יעזור (ע' 9316).

בזמן ששמעוני היה בחנוכת הבית, בשעה 22:00 נשלח ממזכירתו של שמעוני זימון לגורמים המקצועיים לפגישה דחופה למחרת היום בקשר ל"פרויקטים תקועים". בזימון צוין שהפגישה דחופה וחשובה לראש העיר (ת/557). 360

ההגנה הפנתה לנתוני התקשורת בין שמעוני למזכירתו באותו יום, וניתן להיווכח שהייתה תקשורת בין השעות שש ושלושים לתשע בערב ולא לאחר מכן (ת/539), נתון שיכול לתמוך באפשרות שהבקשה של שמעוני באה עוד לפני המפגש עם דוידה. שמעוני מצדו טען בעדותו שלא זכור לו הזימון, ולא זכורה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

לו הישיבה, ציין שיכול להיות שהתקשר למזכירה מתוך הארוע, מסר שקביעת פגישה מהיום למחר אינה דבר חריג בדרך עבודתו. שמעוני התקשה להתייחס לנושא, לגביו אין מחלוקת שנשאל לראשונה בעדותו, ובנסיבות אלה הקושי ברור.

שמעוני הוסיף וציין שקיים ישיבות רבות על פרויקטים תקועים וניתן לראות זאת ביומנו, אלא שחרף העובדה שהיומן מצוי בשליטתו לא הוצגה תמיכה לטענה זו.

מתגובתו של דוידי בשיחה עם עופר בבוקר המחרת, ב – 18.2.15, לא נשמע דוידי מופתע מתיאורו של עופר בנוגע למצעד הגורמים המקצועיים שהגיעו לישיבה בעירייה בשעת בוקר, אלא שבע רצון. עופר גם שיתף את דוידי בכך שהפגישה הדחופה היא פועל יוצא של המפגש בינו לבין שמעוני, וגם נתון זה דומה שהיה ברור לדוידי מתגובתו בשיחה (ת/556). ההגנה אמנם טוענת שעופר התרברב כדי לזכות בנקודות אצל דוידי, אלא שעופר לא טען בשום שלב שכך נהג, כך שמדובר בספקולציה שאין ראיות לביסוסה, מה גם שמתוכן ואופן השיחה בין השניים נשמע שהשיח נסוב על עניינים קונקרטיים.

.361

הגורמים המקצועיים לא נשאלו בעדותם על אותה ישיבה דחופה מיום 18.2.15, ולכן לא ידוע במה עסקה ואם עסקה כלל בענייני דוידי או גם בענייני דוידי. ואולם, מהלך הארועים שתואר, שאותה ישיבה היא חלק ממנו, הוא בעל חשיבות לאו דווקא ביחס לשאלה מה ארע בפועל באותה ישיבה, אלא חשיבותו היא במסר שהעביר שמעוני לדוידי, ובמסר שקלט דוידי משמעוני ועופר, ביחס לטיפול האישי על ידי ראש העיר בקידום האינטרסים שלו.

בהמשך למסר שהועבר אל דוידי, לפיו הלחץ שלו לקדם את הכנסת הבקשה להיתר לוועדה הקרובה נמצא בטיפול, פנה עופר לרועי שוורץ עוזרו של שמעוני ב- 22.2.15, היום שהיה מתוכנן לפרומו, וביקש לדעת אם פרויקט מסוים נכנס לוועדה, כשהפרויקט היחיד שעמד על הפרק הוא הפרויקט הנדון לעיבוי העמודים, עופר נענה שהדיון יתקיים רק ביום ג' (ת/629). אציין שנדמה שאין מדובר בנושא מהנושאים שרועי שוורץ מעורב בהם בשגרת עבודתו.

.362

ב – 26.2.15 בשעות הערב ביקש דוידי מעופר ללכת ולהתעדכן כי ידוע לו שהיה שם משהו, ובשעת לילה חזר עופר, ועדכן את דוידי שדיבר עם ההוא ושהכל בסדר (ת/628, ת/649).

דוידי ועופר טענו שלא זכור להם על מה נסובו השיחות המאוחרות ביניהם, אך לאור התאריכים מתבקשת המסקנה שהנושא היה ההחלטה בפרומו בדבר הכנסת הבקשה לוועדה ביום 3.3.15.

להשלמת התמונה אציין שבאותם ימים ממש, ב – 25.2.15, במרחק של כחודשיים וחצי מהתשלום המקורי עבור העסקה, שילם דוידי לעופר סכום נוסף משמעותי בקשר לעסקת נווה הדרים. כפי שצוין לעיל קבעתי שנתר ספק אם מדובר במרכיב ממרכיבי המתת, אך פירטתי את סימני השאלה

.363

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

והתמיהות, ולא אחזור על הדברים. מבלי למעט מהקביעה שבסופו של דבר אין מדובר במרכיב ממרכיבי המתת, יש משמעות לעיתוי של תשלום הסכום הנוסף, בצמידות לארועים המתוארים, מבחינת ההכרעה אם דויד ראה בהתרחשויות המתוארות ובמעורבותו של שמעוני כתמורה הניתנת לו לקידום ענייניו, באופן שיצר מחוייבות עתידית מצדו.

מרכיב התמורה הנוגע לקידום הבקשה לעיבוי עמודים, אמנם לא נזכר בכתב האישום, אך במהלך שמיעת הראיות הובאו ראיות לגביו, והצדדים נדרשו אליו והתגוננו מפניו. ביחס למרכיב זה, בשונה מנושא פתח הפריקה, לא התקיים שיח תוך כדי הבאת הראיות ולא ניתנו הצהרות על ידי המאשימה שלא תבקש לראות בכך תמורה.

לאור כל הראיות שפורטו, לצד הביטוי ליחסי הקרבה והאינטימיות שנרקמו בין דויד לשמעוני באותה עת, שוכנעתי מעבר לספק סביר כי מדובר במרכיב של תמורה, שלימים כחודשיים וחצי מאוחר יותר, עת ניתנה המתת בחודש מאי 2015, היווה את אחד השיקולים מבחינת דויד במתן המתת לצד כלל הנסיבות שפירטתי בהקשרה של המתת לעיל.

סיכום ביניים – התמורה בהיבטים היזמיים

מצד שמעוני נטען על פני פרק נרחב בסיכומים שתפקוד המהנדס היה לקוי. הטענה נטענה באופן כללי, ולא הושמעו טענות לתפקוד לקוי של המהנדס ביחס לבקשה להיתר לעיבוי העמודים וביחס לחתימה על ההיתר בסילו, ודומה שלא במקרה. בעניין חתימת ההיתר הלילי, המהנדס היה אחראי, מתחשב וראוי לשבח בנכונותו לחזור בערב לעירייה, לאחר שהיזם השלים רק באותו בוקר את הדרישות ממנו, ובנושא עיבוי העמודים, דרישת תיקונים של חריגות בתכנית בוודאי אינה מהווה תפקוד לקוי של המהנדס. לפיכך, טענה כללית זו אינה רלבנטית להכרעה בהליך שלפניי ולא מצאתי צורך להדרש אליה מעבר לדבריי אלה.

.364

כעולה מן המקובץ, אני רואה במעורבותו האישית של שמעוני בנושא החתימה על ההיתר בסילו בינואר 2015, וכן בהתנהלותו בכל הנוגע לפניית דויד אליו ביחס לבקשה להיתר בפאר לעיבוי עמודים בפברואר 2015, משום ביטוי להתגייסות של שמעוני לקידום ענייני דויד, בידיעת דויד ובהבנתו, תוך יצירת מחוייבות מצד דויד ומחוייבות מצד שמעוני, העולה כדי תמורה שיש לה זיקה למתת שניתנה על ידי דויד חודשים ספורים לאחר מכן, בחודש מאי 2015.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

תמורה נטענת הקשורה לעניינים אישיים עסקיים של דויד

365. שני מרכיבי התמורה הנטענת הנוספים שונים במאפייניהם ממרכיבי התמורה הקודמים, אך יש בינם לבין עצמם קווי דמיון.

אין מדובר עוד בקידום נטען של האינטרסים היזמיים של דויד בפרויקטים המצויים בשלבים שונים של הליכי אישור בעירייה, אלא בפניות של דויד לשם קידום נושאים אישיים עסקיים, המושפעים מפעולות העירייה: צמצום פרסומי העיריה במקומון אובייקטיבי, וצמצום אכיפת עבירות רישוי כלפי מרכולי האחים דויד.

366. בשונה מטענות דויד שבהקשרים היזמיים הוא חש שבקשותיו ודרישותיו הן מוצדקות, וחווה תחושה של התנכלות, גם אם לא מוצדקת, הרי שביחס לשני הנושאים מושא פרק זה, ברור היה לדויד בטרם פנה שאין הצדקה לפניות, ושכאזרח מן השורה לו היה פונה לגורמים הרלבנטיים היה נדחה.

למרות שהמציאות ברורה לו, החליט דויד, לא באופן אימפולסיבי או מתוך דחף, אלא בהחלטה מושכלת, לפנות לעופר ופונטה בנושא הפרסומים ולעופר בנושא המרכולים, כדי שיטפלו עבורו וידאגו לקדם את האינטרסים העסקיים שלו בשני הנושאים, וחזר על דרישותיו פעם אחר פעם.

וכך, הפנייה בנושא הפרסומים התפרשה על פני כעשרה חודשים, לפני המתת ולאחריה, במהלכם חזר דויד באופן אובססיבי, כהגדרתו, על דרישתו שעיתון אובייקטיבי יקבל פחות עמודי פרסום מהעירייה, היינו יתפרנס פחות מהעיריה, בשל הסכסוך שלו עם בעל המקומון, שמעון בן חיים.

וכך, הפנייה בנושא המרכולים, חזרה על עצמה, כשדויד הפעיל את עופר שידאג להפחית את האכיפה האינטנסיבית של עבירות על חוקי עזר ורישוי במרכולי האחים דויד על ידי גורמי הפיקוח העירוניים, שמכבידה מטבע הדברים על העסק ויש לה עלויות.

367. הסברו של דויד לפנייה לעופר ולפונטה מבוסס על טענת החברות ביניהם.

מבחינה עובדתית, בעוד שדויד ועופר חברים, עם פונטה לא היו לדויד יחסים שניתן להגדירם כחברות, והקשר לפי דבריו שלו נוצר רק בעקבות פרשת אובייקטיבי (ע' 8730), וכזכור שנה קודם לכן, כשהתייחס לאפשרות של פנייה לפונטה, אמר באותה נשימה שפנייה כזאת תעלה לו. בסיכומי ההגנה מודגשת בעיקר עובדת היכרותו של פונטה את שמעון בן חיים מהמקומון אובייקטיבי, אלא שבכך אין כדי להסביר מהלכים שדויד רצה וציפה שפונטה יקדם לטובתו, מול העירייה להפחתת היקף הפרסומים לאובייקטיבי.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

יתרה מכך, טענת החברות של דוידי לא ברורה, כלומר לא ברור מה לשיטתו מעניקה החברות, שהרי הסוגיה החשובה אינה אם דוידי חש מספיק בנוח כדי לפנות אל עופר ופונטה מחמת יחסי חברות, או אם סבר שפונטה מזדהה איתו בקשר לשמעון בן חיים, אלא מה הייתה תכלית הפנייה, מה ציפה שיקרה, ומכוח איזה "כובע" ומחמת איזה מעמד צפויים היו, להבנתו, עופר ופונטה לפתור עבורו בעיות שלא יכול היה לפתור בדרך המקובלת.

368. לאור כל הראיות שנסקרו, המסקנה היחידה המתחייבת היא שהפנייה אל השניים נבעה רק ממעמדם המיוחד מול ראש העיר, וכן מול המנכ"ל ומול עובדי העירייה המזהים אותם לא כאנשים פרטיים שאין להם שום קשר לעירייה, אלא כשלוחיו של ראש העיר.

בהקשר זה אעיר שדוידי התעקש שהוא לא העלה על דעתו שהפנייה אל השניים תגיע עד לשמעוני, אך התקשה להסביר בביהמ"ש על ביסס את מסקנתו הנטענת שנושא הפרסומים במקומונים הוא נושא ששמעוני לא מעורב בו, בעוד ששמעוני עוסק רבות בענייני התקשורת המקומית. מבלי למעט מן האמור, איני שוללת את טענת דוידי שלא ביקש מפורשות מעופר ופונטה ליידע ולערב את שמעוני, הגם שבפועל כל אחד מהשניים עירב את שמעוני, ושלא קיבל על כך עדכון. בשלל הראיות שהוצגו אין ביטוי להתעניינות של דוידי בשאלה אם הנושא מטופל גם על ידי שמעוני ואין אינדיקציה שידע ששמעוני היה מעורב בפועל.

369. האם נתון זה, שעופר ופונטה הם שהיו הכתובת לפנייה מצד דוידי ולא שמעוני, שולל את האפשרות שהפעולות שבוצעו בעקבות פניות דוידי יהוו תמורה? להשקפתי התשובה לכך היא שלילית.

כפי שכבר ציינתי אינני מקבלת את טענת ההגנה שפעולות של עופר ופונטה בשל היותם אנשים פרטיים אינן יכולות לבסס תמורה בנסיבותיו של תיק זה.

יש לזכור שדוידי פנה לעופר ופונטה, ככאלה שמעמדם המיוחד בעירייה, מכוח היותם זרועו הארוכה של שמעוני, ונחשבים כשלוחיו, הוא איתן כל כך עד שלא נדרש בהכרח עירובו הפורמלי של שמעוני באופן אקטיבי כדי לקדם את ענייניו ולהשיג את התוצאות הרצויות מול גורמי העירייה, ודי בפנייה מצדם אל גורמי העירייה, הנחשבת כפנייה בגיבוי ובשליחות שמעוני, כדי לפתור את בעיותיו.

370. בהתאמה להבנה זו הפנה דוידי בנושא המרכולים את עופר למנהל מחלקת הפיקוח ללו אנקאן, לאחר שפנייה מוקדמת אליו לא הניבה תוצאות, ובנושא שטחי הפרסום, הפנה דוידי את עופר לדבר "עם מי שצריך", כשלטענתו סבר שעופר ופונטה ייפנו לדוברת, ליועץ התקשורת שרון עטיה ולסופר, והוא עצמו לא פנה לאיש מהשלושה, זולת הערת אקראי לעטיה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

דויד לא הצליח להסביר מה לעופר ולפונטה ולאותם גורמים שצוינו, אף אם קיימת היכרות כלשהי ביניהם, כשאנקאן, עטיה (ע' 3078) והדוברת לא ראו בעופר כחבר, והמסקנה המתחייבת, בהעדר הסבר חלופי מניח את הדעת, היא שדויד הבין ורצה שאותם גורמים יראו בפניות של עופר ופונטה כפניות שהן בשליחותו ועל דעתו ומטעמו של שמעוני, ולפיכך, יעתרו להן.

להשלמת התמונה, יצוין שבהתאם לראיות בנושא המרכולים אין מעורבות של שמעוני ואף לא ידיעה מצדו לגבי הנושא. לעומת זאת, בנושא שטחי הפרסום יש מעורבות של שמעוני להפחתת הפרסום לאובייקטיבי, היינו לקידום ענייני דויד.

הקטנת היקפי הפרסום של העירייה במקומון אובייקטיבי - 12.14 – 9.15

371. ברקע לרצונו של דויד להקטין את היקפי הפרסום במקומון אובייקטיבי עמד סכסוך אישי – עסקי של דויד עם שמעון בן חיים ממנו רכש את קול אשקלון, ואשר פתח מקומון מתחרה, אובייקטיבי, כשמבחינת דויד הוא חש שבן חיים רימה אותו בפתיחת המקומון המתחרה ורצה בסגירת המקומון החדש. על רקע זה העובדה שהמקומון קיבל פרסומים מהעירייה, היינו מימון שנתן לו חמצן ואפשר לבן חיים להמשיך ולהפעיל את המקומון, הכעיסה את דויד מאד.

דויד הודה שהיה אובססיבי בנושא, שמה שעניין אותו הוא רק הפחתת היקף הפרסום לאובייקטיבי (ת/163א ע' 22-23). כפי שכבר צוין, מתיאוריו ברור שהיה מודע לכך שמדובר בדרישה שאינה מקובלת ושלא ניתן לקדמה בצינורות המקובלים, וחרף זאת ביקש להשיג את התוצאה לה חתר.

המטרה של דויד בהפעלתם של עופר ופונטה הייתה להפחית את עמודי הפרסום שמקבל אובייקטיבי מהעירייה. דויד העיד שהבין שאם המסר יהיה שהוא מסוכסך עם בן חיים ורוצה לפגוע בו, איש בעירייה לא יוכל לעשות דבר, ולכן מצא לנכון להציג נימוק ענייני של מדיניות כלפי מקומונים חדשים וותיקים.

התנהלות זו רק מחדדת את המסקנות הנוגעות להתנהלות המתוכננת והמושכלת של דויד, בהבינו שכדי שפונטה ועופר יתקבלו אצל גורמי העירייה כשלוחיו של שמעוני, הוא לא יכול לבקש מהם להציג נימוק נקמני אישי, ולכן יצר את המסווה של הנימוק הענייני (ע' 9201-9200), כשמוכן שלעופר ופונטה חסרי המעמד משל עצמם בעירייה, אין כל עניין ומעורבות בסוגיית מדיניות חלוקת הפרסומים, וברור כי כל שנאמר על ידם ברוח זו לגורמים בעירייה, אם נאמר, מגיע מלמעלה מלשכת ראש העיר.

372. בהתאמה עופר טען בעדותו שהפניות עסקו בנושא של מדיניות, אך לא ברור מה לעופר ולשאלות של מדיניות העירייה, והוא לא הסביר זאת. לאור דבריו של דויד שביקש לעטוף את הפנייה האישית

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

הנקמנית במסווה של מדיניות כדי שאפשר יהיה להעבירה, ברור מדוע כך טען עופר. לאור תוכן ההתכתבות בין דוידי לעופר ובין עופר לפונטה, נעלה מכל ספק שכל השלושה עסקו בשאלת הפרסומים לאובייקטיבי ולא בנושאי מדיניות.

בנסיבות הללו, מתחייבת המסקנה ששקריו של דוידי בחקירה בנושא זה, כמו גם שקריו של עופר תחילה, ובחירתו לשמור על זכות השתיקה בנושא זה בהמשך, משקפים את הבנת השניים שנפסדות המטרה שעמדה בבסיס הפעולות, כמו גם העובדה שהפעולות בוצעו אך ורק בשל מעמדם של עופר ופונטה מכוח קרבתם לראש העיר, מסבכות אותם בהקשר של החשדות לביצוע עבירות השוחד שנחקרו.

373. המאשימה ריכזה את כל ההתכתבויות והשיחות בנושא (סעיף 1004 לסיכומיה) ואיני רואה צורך לחזור על הדברים.

אציין, עם זאת, שבמשך תקופה של כעשרה חודשים פנה דוידי לעופר פעמים רבות מאד, עופר פנה לפונטה בעקבות פניות של דוידי אליו פעמים רבות, דוידי פנה לפונטה מספר פעמים, ועופר ופונטה פנו לשרון עטיה, שהעיד שהסתייג מאד מהפניות אליו, שכן ראה בכך התערבות פסולה בעבודת העירייה ואף הביע זאת בפני עופר (ע' 3003-3004). אציין שעטיה מסר שלא שיתף את שמעוני בפניות הפסולות אלא רק את סופר, והביע על כך צער בדיעבד. בנוסף, לא השתמע מעדותו שהייתה לו שיחה בנושא עם שמעוני. לשרון עטיה לא הוצגה טענה של פונטה ששמעוני שוחח איתו בנושא, ובנסיבות אלה, ולאור יתר תשובותיו, אני מניחה שלו היה נשאל על כך היה משיב בשלילה.

374. חוסר ההצלחה להביא לתוצאה המקווה מול עטיה לא ריפה את ידי השניים, והם עירבו את שמעוני.

בעוד שעד יולי 2015 המעורבות היחידה של שמעוני, כפי שעולה מהחומרים שהוצגו בביהמ"ש, היא בפנייה לסופר בחודש פברואר 2015, שניתן לפרש אותה כעוסקת בנושא חלוקת הפרסומים באופן כללי, הרי שבחודשים יולי - אוגוסט 2015 שמעוני נכנס לתמונת הפעילות בהקשר של ענייני דוידי.

ב – 6.7.15 דיווח עופר לפונטה שהוא שוחח עם שמעוני בנושא, ופונטה אמר לעופר שבכוונתו להעלות את הנושא בפני שמעוני, באותו יום תזכר עופר את פונטה שסיגור את העניין מול שמעוני.

ב – 15.7.15 דיווח פונטה לעופר שדיבר עם שמעוני על הנושא, וששמעוני דיבר עם עטיה.

ב – 12.8.15 פונטה שוחח עם שמעוני וכששמעוני הביע תסכול על תפקודו של סופר, הגיב פונטה שכל מה שמעניין את סופר זה שני עמודים לבן חיים. אציין שלא ניתן ללמוד מהשיחה על מעורבות אקטיבית של שמעוני שלא הגיב להערה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

שמעוני ששיקר בחקירתו כשהכחיש קשר לנושא הפרסומים (ת/137 שוי 668 ואילך, ת/143 שוי 500 ואילך), אישר בעדותו שעסק בנושא הפרסומים, אך טען שהעיסוק היה בהיבט של מדיניות העיריה בלבד. שמעוני טען שלא ידע על הטענות של דויד, הכחיש פניות של עופר ופונטה אליו, וטען כי ידע לראשונה על נושא הפחתת הפרסום לאובייקטיבי כשפגש את שמעון בן חיים ימים ספורים לפני מעצרו (ע' 5721-5723). גרסתו זו אינה מתיישבת עם עדות פונטה ששוחח על הנושא עם שמעוני (ע' 9546-9547), ולא עם העולה מהשיחות שפורטו, ואיני נותנת בה אמון.

לא מצאתי בעובדה שהשיחות לא הוטחו בשעתו בשמעוני במהלך החקירה, כשמעוני הכחיש כל קשר לטיפול בנושא בחקירתו, משום פגם היורד לשורש העניין או נתון שיש בו כדי להשפיע על הגרסה בחקירה ובעדות. 375

כעולה מן המקובץ, פניותיו של דויד נעשו כדי לקדם את האינטרסים העסקיים – האישיים שלו, הגם שלא יכול היה להשיג את מבוקשו בדרך חוקית, כשהעובדה שפנה לעופר ופונטה, והיה אדיש לשאלה אם הם יערבו את שמעוני, ובלבד שמכוח מעמדם בעירייה ישיגו את המבוקש, אינה מפחיתה ממרכיב התמורה. במקרה זה פניותיו של דויד גם הביאו בסופו של דבר מבחינתו לתוצאה המקווה, עד כי שמעון בן חיים נזעק ודרש פגישה עם שמעוני וסופר, בהבינו שצמצום הפרסומים לא מקרי.

אשר לשמעוני, איני מקבלת את הכחשתו, ולאור העובדה שמעורבותו באה לאחר שידוע לו שהתקבלה מתת מדויד, אזי התמורה ברורה ומובהקת.

צמצום האכיפה על ידי הפיקוח העירוני לגבי מרכולי האחים דויד

למשפחת דויד מרכולים, שדויד שותף בהם. 376

מחומר הראיות עולה שבשתי הזדמנויות פנה דויד לעופר כדי שהאחרון ידאג לסייע לענייני המרכולים מול גורמי האכיפה והפיקוח וזאת בעקבות הפרות רישוי מצד המרכולים.

בפעם הראשונה, ביום 24.2.15 פנה דויד לעופר וביקש שיפנה לללו אנקאן, מנהל מחלקת הפיקוח בעירייה, על מנת שזה יחדול מהוצאת דו"חות בעקבות חריגות בנייה באחד מהמרכולים של האחים דויד.

ממחקרי התקשורת עולה כי ביום 24.2.15 בשעה 10:41 פנה דויד לעופר בבקשה כי ידבר עם אחיו יוסי בעניין דחוף. עופר פעל בהתאם להוראת דויד ובשעה 10:42 יצר קשר עם אחיו יוסי והשניים קבעו להיפגש באותו יום (ת/670).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בשעה 12: 11 התקשר עופר לללו אנקאן ודיבר איתו על הפרגולה בעסק של יוסי דוידי וטען כי יש אישור לגביה. אנקאן בתגובה ביקש לראות את האישור ועופר אמר כי ידאג להעבירו (ת/253).

במהשך אותו יום, בשעה 11: 36, התקשר עופר אל דוידי ואמר לו כי דיבר עם ללו אנקאן "שיוריד אותו ממנו מהר" (ת/671), ובהמשך בשעה 14: 38 הודיע עופר טלפונית ליוסי דוידי כי העניין טופל והורה לו להגיע לחתום. בשיחה אמר יוסי דוידי לעופר: "הוא ממש יושב עלינו, ממש ממש" (ת/672).

דוידי פנה פעם נוספת אל עופר בנושא המרכולים ביום 16.3.15 ובהתכתבות ביניהם רשם: "דבר עם ללו, אלעד הפקח לא עזר" וביקש שיעדכן אותו. עופר השיב: "דיברתי עם אלעד הפקח הוא יטפל בזה" (ת/673).

בעדותו שיקר עופר באופן חזיתי, כשטען שאין כל קשר בין הפנייה לללו אנקאן לבין דוידי, וכי השיחה לללו אנקאן בוצעה בעקבות מפגש אקראי שלו עם יוסי דוידי, ששוחח איתו על הנושא. תשובותיו כי היה לצד יוסי דוידי לא התיישבו עם האזנות הסתר שהושמעו לו במהלך העדות והדברים נחשפו במהלך חקירתו הנגדית (ע' 7902-7903). הסבריו בעדות כי אמר בעבר לללו אנקאן שהוא "נמצא בסיטואציות לא נעימות, תבין אותי, תעשה מה שאתה צריך לעשות", אמירות שאין להן זכר בשיחתו הנזכרת, אין להם תמיכה, כשגם ההסבר שלא אמר את הדברים בגלל נוכחותו של יוסי דוידי הופרך (ע' 7887).

.377

דוידי תיאר בעדותו כי עופר וללו אנקאן חברים קרובים. דוידי תיאר את הפנייה של אחיו יוסי דוידי אליו, על רקע ידיעתו של האחרון כי דוידי עובד מול העירייה, בנוגע לפקח שנתן לו דו"חות באופן שיטתי בגין עבירות בנייה, עד כי היה נראה כי הרקע לדברים הוא אישי. דבריו של האח שלא העיד אינם קבילים לאמיתות תוכן.

.378

דוידי אישר שפנה לעופר בבקשה כי ידבר עם אחיו בניסיון לפתור את העניין, וניסה להסביר כי מטרת הפנייה הייתה שתינתן אפשרות לתקן את הליקוי לפני שיינתן דו"ח נוסף (ע' 8556-8558). דוידי הסביר כי פנה לעופר כדי שזה ידבר עם ללו אנקאן, וזה יפנה לפקח הרלוונטי. בעדותו דוידי לא הצליח להסביר כיצד הרשה לעצמו לפנות בבקשות מסוג זה, ובתור מה סבר שעופר יפנה לללו אנקאן לאחר שהוא סורב, אם לא במעמדו כאח של ראש העיר מטעם ראש העיר.

טענתו של דוידי כי לא ניסה לגרום לעופר להשפיע על ללו, אלא חשב שללו יעזור לעופר על רקע החברות ביניהם, וכי "אף אחד לא מבקש משהו שהוא לא חוקי" (ע' 8559), אינה מובנת, בהתחשב בכל נתוני הרקע שתיאר.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

379. בהודעתו אמר אנקאן בפירוש שעופר פנה אליו "מכח זה שהוא אח של ראש העיר" (ת/252 ע' 5), ובחקירתו הנגדית ציין כי סינן חלק מפניותיו של עופר אליו (ע' 1804). אנקאן לא התייחס לקשרי חברות אישיים בינו לבין עופר ואכן ממחקרי התקשורת עולה קשר דליל (ת/253).

אציין שדוידאי אמנם לא נחקר במשטרה על אודות מרכיב זה, ואולם לאור העובדה שאין מחלוקת על פרטי הפנייה, משמעות נתון זה היא מועטה.

380. בנסיבות אלה, שוכנעתי מעבר לספק סביר שמבחינת דוידאי מדובר במרכיב נוסף של תמורה, שהציפיה היא להתנהלות מיטיבה חריגה, שאין ממש בטענתו שהניח שמדובר בפנייה לגיטימית במסגרת חברותו עם עופר וחברות עופר עם ללו אנקאן, ואין משמעות לכך שלא התבקשה מעורבות שמעוני בנושא.

מבחינת שמעוני, הגם שציינתי שבנסיבותיה של הסיטואציה שהתהוותה בהקשרם של האח והחבר הקרוב, ניתן בנסיבות המתאימות לראות בפעולה של עופר בכובעו כאח של ראש העיר, גם אם שמעוני אינו מעורב בה, כפעולה מטעמו, עדיין לנוכח העובדה שלפי הראיות שמעוני לא ידע דבר על התנהלות עופר, ולאור העובדה שמדובר בסוג של תמורה שהוא אחר ונוגע לעניינים עסקיים שאינם יזמיים, יש מקום להנות את שמעוני מן הספק בקשר למרכיב תמורה זה.

סיכום ביניים - התמורה בהיבטים האישיים עסקיים

381. ביחס לשני מרכיבי התמורה האישיים – עסקיים, הוכחה מעבר לספק סביר התמורה בהקשרו של דוידאי.

אשר לשמעוני, התמורה הנוגעת לצמצום שטחי הפרסום הוכחה, כאמור, ואילו לגבי המרכולים נותר אצלי ספק.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

סיכום

382. כעולה מן המקובץ, על יסוד כל הראיות שנסקרו שוכנעתי מעבר לספק סביר שנילקח שוחד על ידי שמעוני ועופר בצוותא חדא וניתן על ידי דוידי שוחד בקשר לסכום של 150,000 ₪, ושהתקיימו כל יסודות העבירות מבחינת המעשה הפלילי והמחשבה הפלילית הנדרשת. בקשר ליתרת הסכום נותר אצלי ספק. כמו כן נותר אצלי ספק ביחס לטענה הנוגעת לאתר האינטרנט.

בנוסף, שוכנעתי מעבר לספק סביר ששמעוני עבר עבירה של הפרת אמונים בכל הנוגע לעצם היחסים העסקיים בין דוידי לעופר.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

אישום שני - מגנזי

תמצית האישום ותשובת הנאשמים

383. הדמויות הרלבנטיות באישום השני הן פונטה ושמעוני מצד אחד, ומצד שני מגנזי, שאינו נאשם בהליך שלפניי.

על פי הנטען מגנזי, שהיה בעל אינטרסים כלכליים משמעותיים באשקלון בתקופה הרלבנטית, נענה לפניית פונטה, ונתן ביום 28.5.15 לפונטה עבור שמעוני 100,000 ₪ במזומן. הכסף נמסר לפונטה על פי הנטען על ידי חוסה לימברק, נהגו של מגנזי, עד המדינה (להלן: "חוסה/ עד המדינה") במרינה בהרצליה. יוקדם ויובהר כי במרינה בהרצליה נמצאים בצמידות קניון ארנה ומלון ריץ' קרלטון.

על פי הנטען שמעוני, בתיווכו של פונטה, לקח את המתת בקשר עם תפקידו הציבורי כראש העיר ובעד פעולות הקשורות בתפקידו, כשהכסף שימש אותו לתשלום עבור הסכמי הפיצוי.

384. בפרק התמורה נטען כי שמעוני סייע למגנזי לשחרר דמי עיכבון בקשר לפרויקט שביצע.

שמעוני הואשם בלקיחת שוחד, פונטה בתיווך לשוחד, שכמוהו כלקיחת שוחד, ושניהם הואשמו בעבירת הלבנת הון בצוותא.

שמעוני כפר מכל וכל במרכיב המתת. לעניין מרכיב התמורה, נטען שלמגנזי היו אינטרסים כלכליים באשקלון לפני היבחרו של שמעוני וככל הנראה גם אחרי. לעניין התמורה הספציפית הנתענת נמסרה הכחשה מפורטת.

פונטה מסר בתשובה לאישום כי פגש את חוסה לטובת העברת מסמכים הקשורים במיזם התחדשות עירונית במרכז הארץ, חוסה העביר לו תכניות בנייה מפורטות ושום דבר אחר.

הערות מקדמיות ראייתיות

385. מהאישום השני נעדר מגנזי נותן השוחד על פי הנטען, לא רק כנאשם אלא גם כעד, וזאת, כך נמסר לביהמ"ש, בעקבות שתיקתו בחקירות (ע' 5112).

את עובדת מתן המתת ניתן להוכיח באמצעות כל ראיה רלבנטית קבילה, ואין הכרח להתבסס דווקא על עדות נותן השוחד. בנוסף, בהיות אחריותם של נותן השוחד ושל לוקח השוחד עצמאיות ונפרדות,

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

אין חובה להעיד את נותן השוחד כדי לבסס את התשתית הראייתית הדרושה לקביעת ממצאים ביחס ללוקח השוחד. אעיר כי גם בהתאם לתפישת לפיה חובת המאשימה להציג בפני ביהמ"ש תמונה מלאה של הראיות ולא רק את המסכת הראייתית המשרתת תזה ספציפית, לא ניתן לטעון שכאשר לעד מרכזי ככל שיהיה אין בכלל גרסה, הרי שהמאשימה מצופה או אף מחויבת להעידו. בנסיבות אלה של עד ששתק, אינני משוכנעת גם שיש ממש בטענה שהעדרו של העד פועל לחובת המאשימה שמצופה היה ממנה להעידו, על כל ההשלכות הראייתיות הכרוכות בהמנעות כזו.

מבלי למעט מן האמור, להעדרו של מגנזי, מי שעל פי הנטען הוא נותן השוחד, יש, כמובן, משמעות. וכך, לא רק שלביהמ"ש לא התאפשר להתרשם ממגנזי, אלא שכל מה שמגנזי אמר, כמתואר על ידי חוסה ופונטה, אינו קביל לתוכנו, אלא רק להבהרת פעולות של השניים.

האישום השני, ביחס למרכיב המתת, מבוסס בעיקרו על עד מדינה, חוסה. ההלכות הנוגעות למיהותו של עד מדינה, מעמדו, לרבות העובדה שעדותו נבחנת בזהירות ובקפדנות יתרה והיא טעונה ראיות סיוע עצמאית, ידועות ומוכרות ולא מצאתי צורך לחזור עליהן.

.386

עדות עד המדינה, מתאפיינת במספר מאפיינים מיוחדים:

ראשית, הסכם עד המדינה שנכרת מול עד המדינה לא עסק כלל באישום שלפניי, אלא בפרשייה אחרת, והתייחסותו של חוסה לאישום שלפניי ניתנה בשלב מתקדם יותר של חקירתו.

שנית, בשונה מגורמים אחרים להם תיאר העברת כספים, טען עד המדינה בהקשרו של פונטה, שחשב שפונטה הוא אדם פרטי, לא ידע על קשר שלו לאנשי ציבור, וכלל לא היה מודע לכך שהעברת הכספים אינה בהקשר פרטי במסגרת התקשרות עסקית. לא נטענו טענות או הוצגו ראיות לכך שטענה זו אינה משקפת את הבנתו, ובנסיבות אלה איני יכולה לשלול שביחס לפרשה הנוכחית אין מדובר בשותף למעשי העבירה. אמנם, טענה כזו לא נטענה, הכרעת ביהמ"ש בנושא לא התבקשה, והעד קיבל בהקשר הכללי של מעמדו ושל עדותו טובות הנאה. עם זאת, לעובדה שהסיכון הפלילי בו היה מצוי חוסה בהקשר לפרשה הוא תחום יותר, אם בכלל, יש השלכה מסויימת גם על מידת הזהירות הנדרשת בבחינת עדותו.

שלישית, בעוד שערב הגשת כתב האישום, בהעדר ראיות שמקורן במגנזי, ונוכח חוסר שיתוף הפעולה של פונטה, דומה היה שיריעת המחלוקת היא רחבה ביותר, ועדות עד המדינה הייתה עדות יחידה ביחס לכל אחד ממרכיבי העובדות, בסופו של דבר יריעת המחלוקת צומצמה עד מאד, ההגנה אישרה את מרבית הפרטים הנטענים באישום, והמחלוקת העיקרית שנותרה היא ביחס לשאלה אם עד המדינה נתן לפונטה כסף או דבר מה אחר. למרות עובדה זו, שני הצדדים הקדישו את עיקר משאביהם בסיכומים לבחינת גרסת עד המדינה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

387. בכל הנוגע לעדות עד המדינה, חוסה, יש מקום לציין, שמותב זה לא שמע את עדות עד המדינה ועדותו נשמעה על ידי מותב אחר, ששמע אותה לאור בקשה דחופה של המאשימה, בדרך של עדות מוקדמת. מקובלת עליו טענת ההגנה שעובר לשמיעת העדות, כשהתבקשתי לשמוע את עד המדינה בדרך של עדות מוקדמת, הבעתי את דעתי שאין מדובר בהליך של עדות מוקדמת אלא בשמיעה דחופה בפגרה. מהחלטת המותב האחר משתמע שראה הצדקה לקיום עדות מוקדמת, והעדות הוקלטה ותועדה במלואה.

התרשמתי מעד המדינה מבוססת על צפייה בהקלטת עדותו ולא על התרשמות ישירה ובלתי אמצעית במהלך דיונים. לאור העובדה שהצדדים הסכימו על הגשת הודעותיו במשטרה (ע' 2562, ת/314 - ת/330), שאף הן תועדו, ואף בהן צפיתי, ניתנה לי האפשרות להתרשמות ממושכת מהעד, באמצעות צפייה, כאמור.

388. אשר לטענות ההגנה לפיהן מותב זה לא יכול לקבוע את ערך העדות ואת מהימנותה בשל העובדה שנשמעה בפני מותב אחר, בנסיבות העניין אין הצדקה לטענה ממין זה בעיתוי הזה, וזאת לאור העובדה שבשום שלב מאז אוגוסט 2018, מועד גביית עדות עד המדינה ועד סיום שמיעת הראיות, תשעה חודשים לאחר מכן, לא הועלו טענות מהותיות על ידי מי מן הצדדים בהקשר לעדות חוסה, ולא התבקשתי לחזור ולשמע את עדות חוסה בעצמי, בחלקה או במלואה. מהתנהגות הצדדים עלה, שאם וככל שהיו טענות בקשר להליכי גביית העדות על ידי מותב אחר, או בקשר לאופן ההתייחסות לעדות כעדות מוקדמת, הן נזנחו.

היות שהדין מכיר בסיטואציות שבהן שופט נדרש לקבוע ממצאים ביחס לעדויות גם מבלי ששמע אותן במישורין, כך שעצם העובדה שלא שמעתי את העד אינה פוסלת את קבילות עדותו, ומשום שהעדות צולמה ותועדה במלואה, לא סברתי בזמן ניהול ההליך שיש בעייתיות בעמדה זו של הצדדים. טענת ההגנה עלתה רק בשלב הסיכומים, שלב שהוא מאוחר מידי בנסיבות העניין.

מבלי למעט מן האמור, ברור שקביעת ממצאי מהימנות בהקשרו של חוסה על בסיס העדות המצולמת מחייבת יתר זהירות מצדי.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בחירת הראיות

המתת

389. טענת המאשימה היא להעברה ממגנזי לפונטה של 100,000 ₪, שנמסרו על ידי חוסה ביום 28.5.15 במרינה בהרצליה, כספים שנועדו עבור שמעוני.

בכל הנוגע למתת, קיימות שתי סוגיות מרכזיות:

הראשונה, נוגעת לעצם הטענה בדבר מסירת הכסף ממגנזי דרך חוסה לפונטה.

השניה, נוגעת לייעודו של הכסף עבור שמעוני ומודעות שמעוני לכך.

גרסת עד המדינה עוסקת רק בסוגיה הראשונה, שאלה אדרש תחילה.

הראיות הנוגעות למסירת 100,000 ₪ לפונטה על ידי חוסה בהוראת מגנזי

תמצית המחלוקת

390. במחלוקת לעניין עצם מסירת כסף מחוסה לפונטה, ניצבות זו מול זו גרסת חוסה במשטרה ובעדות אל מול גרסת פונטה שנשמעה לראשונה בעדותו. כמו כן קיימות ראיות חפציות.

תמצית גרסת חוסה היא שמגנזי הורה לו להגיע לחניון של קניון ארנה כדי לפגוש את פונטה ולתת לו סכום כסף בו נקב, מתוך כספי מגנזי שהיו במכונית. חוסה נפגש עם פונטה ומסר לו את הכסף בתוך מעטפה.

תמצית גרסת פונטה היא שהגיע במיוחד למרינה בהרצליה בתיאום עם מגנזי, פגש את מגנזי, מגנזי הציע להעביר לעיונו גרמושקה שהייתה ברכבו של מיזם התחדשות עירונית באור יהודה, שהשניים שקלו לקדם ביחד, ושלח את חוסה להביא לפונטה את הגרמושקה מהרכב. פונטה וחוסה נפגשו וחוסה מסר לו את הגרמושקה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

הערות לעניין הערכת גרסאותיהם של חוסה ופונטה בנושא

391. יוטעם ויודגש, עוד בטרם עמידה על פרטי הגרסה בהמשך, שגרסת פונטה היא גרסה חדשה לחלוטין, שנשמעה לראשונה לאחר שחוסה העיד, ולאחר הצגת כל הראיות. מדובר בעדות כבושה, אשר כפי שכבר ציינתי, ההסבר לכבישתה בשעתו, לא היה מניח את הדעת, והגרסה החדשה שמסר פונטה צריכה בנסיבות אלה להבדק בזהירות יתרה.

יתרה מכך, הגרסה שמסר פונטה בסופו של דבר, עליה אעמוד בפירוט בהמשך, אינה רק גרסה כבושה אל מול שתיקה בחקירות, אלא היא גרסה חדשה שונה במרכיביה המהותיים, מהגרסה החלקית שפונטה מסר בעקבות העימות עם חוסה, בהפירו באופן יוצא דופן את שתיקתו בחקירות.

392. פונטה, אם כך, שיקר באותו מקטע נדיר בחקירתו שבו השיב לשאלות החוקר.

יש משמעות גם לעובדה, שלאחר שנחשף לקיומן של ראיות שלא ניתן לחלוק עליהן, שמקורן בשיחות והתכתבויות, בחר פונטה בעדותו למסור גרסה שיש בה צמצום של מרבית מרכיבי המחלוקת.

התנהלותו של פונטה מצדיקה, לפיכך, זהירות כפולה ומכופלת בהערכת הגרסה החדשה.

393. בנוסף, מהזווית של הערכת עדות חוסה, העובדה שבסופו של דבר המחלוקת הראייתית היא מצומצמת כל כך, ופונטה לא חולק על קיומה של פגישה עם חוסה במקום ובמועד הנטענים ואף לא חולק על כך שנמסר לו דבר מה, משליכה על מידת החשיבות שיש ליחס לחלק לא מבוטל מטענות ההגנה בקשר לסתירות והתפתחות בגרסת חוסה, באותם נושאים שכלל אינם במחלוקת.

על רקע הערות אלה אבחן בפרקים הבאים את ראיות התביעה, המבוססות על עדות חוסה וראיות חפציות ואת ראיות ההגנה המבוססות על עדות פונטה בלבד בכל הנוגע למתת.

חוסה

394. בטרם אדרש בפירוט לתכני גרסתו של חוסה, אתיחס בשלב הראשון לדינמיקה שבין העד לבין החוקרים, לשאלת מעורבות החוקרים בגרסה שמסר חוסה, לצורך של העד בעזרת החוקרים לשם היזכרות בפרטים מסוימים, ולזיכרון הלא מלא של ההתרחשות. בשלב השני, אדרש לתכני הגרסה שמסר חוסה, הנתונים שזכר בבירור, והנתונים שזכרונו לגביהם היה חסר, ואבחן את משמעותם של הדברים, מהימנותם ומשקלם, בין בעומדם לבדם ובין כשהם נתמכים בראיות חיצוניות.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

אקדים ואציין שבסופו של דבר, מסקנתי היא שחוסה אכן ביקש מהחוקרים עזרה וסיוע בשחזור הפרטים, והצגת ראיות חיצוניות שיוכל להסתמך עליהן, והחוקרים הציגו בפניו את אותם נתונים תומכים, התנהלות שמפחיתה מהמשקל המלא של העדות באותם מקטעים, ובנוסף, ישנם פרטים מסוימים שחוסה לא נזכר בהם גם לאחר רענון הזיכרון. עם זאת, שוכנעתי כי לא עמדו מניעים נפסדים או טעמים זרים בגרסה שמסר, לא התרשמתי מהקלטות העדות והחקירות ששיקר, אלא להיפך שהתאמץ לדייק, ונחה דעתי שהיו סיבות סבירות לזיכרון החלקי בהקשרו של פונטה.

ודוק, להתרשמותי בליבת הגרסה היה חוסה עקבי, קוהרנטי ומשוכנע במה שמסר, והעיד מזיכרון. לעומת זאת, ביחס לפרטים שסובבים את ליבת הגרסה זכרונו של חוסה היה חלקי ולעיתים חסר, באופן שעדותו היחידה אינה יכולה לעמוד לבדה, ואולם קיימות ראיות חיצוניות, לרבות גרסת ההגנה, שתומכות בה במידה מספקת.

אפנה, אם כך, להתייחסות תמציתית למהלך של העדות ולדינמיקה מול החוקרים.

המעבר של חוסה מחוסר שיתוף פעולה למעמד של עד מדינה

395. בהתאם למפורט בחקירות ולמתואר בעדותו, שמר חוסה תחילה על זכות השתיקה (ת/313 - ת/316), לדבריו, בהמלצת עוה"ד שייצגו אותו באותה עת, ואף מסר למדובב שהוכנס לתאו כי לא ראה כסף. חוסה הסביר ששיקר למדובב משום שלא רצה למסור פרטים לאדם שאינו מכיר (ע' 2554).

בפרק הזמן של אי שיתוף הפעולה, נערכה שיחה של החוקר ליאור רייס (להלן: "החוקר רייס") עם חוסה מחוץ לחדר החקירה שתועדה (ת/315 א ע' 14), במהלכה ניסה החוקר רייס לשכנע את חוסה לשתף פעולה (ע' 2556).

בהמשך, כשהחליף ייצוג החליט חוסה לשמש כעד מדינה ונחתם עמו הסכם עד המדינה (ת/302).

396. בשלוש החקירות הראשונות לאחר החתימה על הסכם עד המדינה, כולל בעדות הניקיון, לא נשאל חוסה על פונטה ולא הזכירו (ת/317 - ת/319).

החקירה מיום 28.12.15 היא החקירה הראשונה שבה נשאל חוסה ביחס לפונטה (ת/320 א). לאחר מכן נחקר בנושא ב- 29.12.15 (ת/321 א), השתתף בעימות מול פונטה ב- 14.1.16 (ת/174 א) ונחקר ב- 8.8.16 (ת/330 א).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

השיחה המקדימה עובר לחקירה

397. עובר לתחילת החקירה, מחוץ לחדר החקירה, נשאל חוסה אם הוא מכיר את משה פונטה, השיב בשלילה, ואז הציג לו החוקר שגיא חן (להלן: "החוקר חן") תמונה של פונטה (ת/א 320 א ע' 2, ת/א 308), ואף אמר לו ששמו של האדם בתמונה הוא משה (ת/א 320 א ע' 5), ולאחר מכן נכנסו החוקרים חן ורייס עם חוסה לחדר החקירות.

בתחילת החקירה ציינו החוקרים שהתמונה (ת/א 308) הוצגה לחוסה לפני תחילת החקירה.

בכל הנוגע לשיחה שקדמה לחקירה הראשונה של חוסה בהקשרו של פונטה, הנתונים שידועים ותועדו בחקירה הם שהוצגה לעד התמונה של פונטה, העד לא ידע מה שמו ונאמר לו על ידי החוקר ששמו הוא משה.

כשנחקר על הנושא החוקר חן, הוא מסר שאינו זוכר את השיחה שקדמה לחקירה. החוקר חן ציין שעצם הצגת התמונה ותיעוד ההתנהלות בתחילת החקירה הוא מספק ושלא הייתה מטרה להסתיר דבר (ע' 2893-2891).

לכך יש להוסיף את הערתו של חוסה בשלב מתקדם יותר של החקירה: **"אתה אמרת לי שאני הייתי ב... אני הייתי גם... ראיתי אותו במלון שמה ב... מתי אמרתי עזריאלי זה לא עזריאלי... היה בחנייה של הקניון ארנה"** (ת/א 320 א ע' 29).

חוסה ציין שהדברים נאמרו לחוקרים מיוזמתו (ע' 2621-2620). החוקרים רייס וחן לא סיפקו הסבר לדבריו של חוסה, מהם השתמע שהם אמרו לו שהפגישה הייתה בקניון ארנה.

398. אעיר בהקשר זה כי קו חקירה מרכזי של ההגנה בחקירה הנגדית של חוסה היה שהוא אינו שקרן ולא שיקר (ע' 2607, 2610, 2615, 2618, 2641, 2651, 2663), אלא לא זכר דבר בהקשרו של פונטה, והחוקרים הם שהלעיטו אותו בנתוני מידע, והוא שיתף איתם פעולה וענה בהתאם למידע שמסרו לו ולא מתוך זיכרון (ע' 2607, 2615, 2641, 2679).

בנסיבות אלה, ההתנהלות המתוארת מצד החוקרים, עשויה הייתה להיות בעלת נפקות לא מבוטלת, אילו הייתה טענת פונטה שאין בינו לבין חוסה שום היכרות או שלא התקיימו ביניהם מפגשים או שהוא לא פגש אותו במרינה בהרצליה ביום הנטען. ואולם, לאור גרסת פונטה, שפגש את חוסה במרינה בהרצליה, החשיבות של טענות ההגנה בהיבט זה, היא פחותה.

מבלי למעט מהמסקנה האמורה, ובהערה כללית בלבד, אציין שביחס לעדות רגישה כעדותו של עד מדינה, יש מקום לתעד כל מהלך חקירתי, אם אין אפשרות בהקלטה ממש, אזי בזכ"ד מפורט, שיש

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בו התייחסות גם לנסיבות השיחה, מיקומה ומשכה, וגם לתוכנה, ואין מקום להסתפק בציון העובדה בתחילת החקירה.

בקשות העזרה מצד חוסה במהלך החקירות מחמת קושי לזכור

399. לאורך החקירות הנוגעות לפונטה ביקש חוסה לא פעם עזרה מהחוקרים (ת/320 א ע' 2-3, 21-22), וכן חזר וביקש שירעננו את זכרונו, יעשו לו ריפרש בלשונו (ת/320 א ע' 18), ושיציגו לו שיחות, תמונות, וכל חומר שיעזור לו לזכור את הארועים (ת/320 א ע' 8, 18, 27, 32, 41, 43-44, 58, 61, 63, 65, ע' 2597).

חוסה ציין לגבי פרטים מסוימים הנוגעים לארועי העברת הכסף לפונטה, שהם אינם זכורים לו, ומחמת ריבוי הפעמים שהשיב כך, אני מפנה לדוגמאות העיקריות בלבד (ת/320 א ע' 4, 6, 7, 9, 11-12, 16-20, 24-25, 30, 32, 59). לאחר שהוצגו לו ראיות שיכולות היו לסייע בהיזכרות, חוסה נזכר בפרטים מסוימים, ואילו ביחס לפרטים אחרים ציין שהתשובות אינן ניתנות מזיכרון, אלא הוא מסתמך על מה שהוצג בפניו (ת/320 א ע' 58, 62, ת/330 א ע' 10, 12).

400. בכל הנוגע לזיכרון החלקי או החסר של חוסה יש מקום למספר הערות, שאינן נוגעות לתוכן גרסתו של חוסה, אלא למהלך מסירת הגרסה ולמשקלה הראייתי.

ראשית, ברור שמשקלם של דברים שנאמרים מתוך זיכרון חי וברור של ארועים הוא שונה ורב יותר ממשקלם של דברים הנאמרים לאחר רענון זיכרון.

שנית, אם לא ניתן הסבר הגיוני ומניח את הדעת לחוסר היכולת לזכור, יש בעצם מתן תשובות רבות שמבטאות אי זכירה כדי לפגום במשקל העדות בכללותה.

אקדים ואציין כי חוסה סיפק בחקירה ובעדות הסבר ברור ומפורט לזיכרון החלקי והלא מלא בהקשרו של פונטה, שהתבטא בכך שכלל לא הזכיר את פונטה מיוזמתו כמי שנתן לו כסף, משום שחשב שמדובר באדם פרטי שלמגנזי יש עסקים איתו, ושלא זכר את מרבית הפרטים הנוגעים לפונטה לרבות שמו, משום שלא ייחס בזמן אמת לפונטה חשיבות ומשום שלא פגש אותו הרבה פעמים ולא נתן לו הרבה פעמים כסף. מדובר בהסבר מתקבל על הדעת.

שלישית, לעניין חוסר הזיכרון, דווקא בהינתן העובדה שעד מדינה, המוחזק כבעל עניין ואינטרס "לספק את הסחורה", להעיד לשביעות רצון החוקרים והמאשימה ולזכות בטובת הנאה, מתעקש ביחס לפרטים מסוימים שהוא אינו זוכר את הארועים, הרי שיש בתשובותיו, הניתנות לכאורה כנגד האינטרסים האישיים שלו, כדי לחזק את אמינותו ולא להיפך.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בהקשר זה אקדים ואציין שחוסה באופן עקבי מהרגע שנשאל לגבי פונטה וזיהה אותו על סמך תמונה, טען שנתן לפונטה כסף בהוראת מגנזי יותר מפעם אחת. לעומת זאת, חוסה לא זכר תחילה היכן מסר את הכסף לפונטה ובהמשך נזכר, הוא לא זכר מה הסכומים שנתן, הוא לא זכר מתי ניתנו הכספים. על המשמעות של נתונים אלה אעמוד בהמשך בפרקים שינתחו את תוכן גרסתו של חוסה, בפרק זה הדגש הוא על העובדה שבמרבית המרכיבים היה חוסה עקבי ביחס למה שזכר ועקבי ביחס למה שלא זכר.

הבעת חשש מצד חוסה שייחשב כמי ששיקר או שיטעה

401. חקירתו של חוסה התאפיינה גם במספר אפיזודות בהן חוסה ביטא בהלה, מילולית וגופנית, והחוקרים הרגיעו אותו (ת/320 א ע' 2-3, 60-61, 64).

הן בחקירות והן בעדות הבהיר חוסה כי מרגע שחתם על הסכם עד מדינה היה ברור לו שעליו לומר רק אמת ואת כל האמת, והוא דאג והביע זאת בגלוי, באותם מקרים שמסר תשובה משוערת שלא התבססה על זיכרון חי וברור, שבהמשך לא התיישבה עם ראייה חפצית או חיצונית שהוצגה לו, והוא חשש שהחוקרים יחשבו שניסה לשקר (ת/320 א ע' 4, ע' 2603).

במענה לשאלות הסנגור בנוגע ללחץ בו היה שרוי בעת החקירה כפי שעולה ממנה, הסביר חוסה כי ברגע שראה שקיים תיעוד בנוגע להעברתם כספים נוספת לפונטה, פחד שהחוקרים יחשבו שהוא משקר כיון שלא זכר את הדברים תחילה (ע' 2668).

402. לשיא הגיע הלחץ של חוסה כשהתגלה רישום נוסף ביומן "Gel 100" ב – 31.5.15. חוסה שלא זכר שנתן לפונטה עוד 100,000 ₪ בהפרש של ימים, אמר לחוקרים:

"אני לא זוכר זה הייתי יום (מילים לא ברורות) יכול להיות שאני מביא...לא לא לא זוכר...
אולי...אני לא...לא לא אני בלחץ... בגלל אני יודע מה שיקרתי... כל... אני אמרתי ביקשתי
ממכם... אבל באמת אני בלחץ, אתה יודע למה אני רועד... בגלל... יכול... יכול להיות. אני
יכול להיות... אני לא מאה אחוז בטוח, רק לבדוק במערכת שלכם... אם אני הבאתי לו לג'ל
עוד פעם מאה אלף שקל, לבדוק באוטו איפה הייתי, תיתן לי מקומות. בבקשה, אני לא זוכר.
אני רועד, תאמין לי שאני רועד... בגלל לא נעים לי. בגלל אמרתי משהו... הזיכרון שלי ככה
ככה, אני לא...יכול... לא לא נראה לי אבל תבדוק בבקשה אתם יש לכם את היכולת לבדוק
איפה הייתי באוטו אולי... לבדוק במערכת שלכם אולי... אם אני פגשתי איתו, עם ג'ל הזה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

עוד פעם צריך להיות שיחת טלפון בגלל אין לי מקום שאני הולך... אולי זה אותו ג'ל, אותו אותו ג'ל של מקודם, לא לא... עשיתי (מילה לא ברורה) בגלל... (ת/ת 320 א ע' 61-60).

צפייה במקטע זה, בתגובותיו המילוליות, הפיזיות של חוסה ובהסבריו, עוררה את הרושם שהלחץ שבו היה מצוי חוסה נובע משילוב של מרכיבים: האחד, דאגתו שייחשב כמי ששיקר לחוקרים בעוד שכלל לא התכוון לשקר להם, והשני, דאגתו ואי נעימותו שיגיד משהו שהוא לא נכון בנושא שלא זכור לו והוא מבוסס רק על רישום ביומנו שאינו מעורר את זכרונו. חוסה, שממקטע זה עולה רצונו לדייק בפרטים, בהיותו מודע לכך שהיו מעקבים והאזנות סתר, ביקש מהחוקרים לבדוק אם יש בחומרים שלהם אינדיקציות לשיחה ומפגש עם פונטה, וציין שאם אין אינדיקציות כאלה אזי לא סביר שנתן לפונטה באותו עיתוי סכום נוסף ויתכן שזוהי חזרה על הרישום הקודם מה – 28.5.15.

403. בניגוד לטענת ההגנה, דווקא מקטע זה, ותגובותיו הנסערות של חוסה במהלכו, אותן הסביר במפורט גם בעדות (ע' 2576-2581, 2600-2601), תומכים בהתרשמותי שחוסה עשה מאמץ לדייק, ולא רצה למסור יותר ממה שהיה ואף לא פחות.

אשר לטענת ההגנה כי הסברו של חוסה הוא בבחינת תירוץ בלבד שכן החוקרים כלל לא טענו מולו שהוא משקר, אכן מדברי החוקרים בחקירה ומעדויותיהם עולה שהם לא סברו שחוסה משקר ובטאו זאת בפניו, אלא שהשאלה אינה אם החוקרים סברו שחוסה משקר, אלא אם חוסה חשש שהחוקרים יחשבו כך, ובהקשר זה שוכנעתי מתגובותיו ודבריו של חוסה שאכן זה היה המצב מבחינתו ושאין מדובר בהצגה או בתירוץ שהומצא בדיעבד.

פנטזיה – ביחס לרישום ב – 31.5.15 חוסה העלה השערות ללא קשר לזיכרון

404. הנושא של הרישום הנוסף "Gel 100" ב – 31.5.15, והאם הוא משקף תשלום נוסף של 100,000 ₪ לפונטה בכלל, וביום 31.5.15 בפרט, עלה גם בחקירה האחרונה, כשמונה חודשים מאוחר יותר, חקירה שהתרכזה ברישומים ביומן.

לאורך מקטע ארוך (ת/ת 330 א ע' 10 ואילך), ניסה חוסה לספק מענה לשאלות ולהזכר, וניכר היה שלא נזכר כלל מה היו נסיבות הרישום. בתשובותיו העלה חוסה שלל השערות שונות שתוארו על ידו במילים "יכול להיות ש...". ואף כשהגיע למסקנה שלא מדובר היה בתזכורת, לא עשה זאת על סמך זיכרון והיזכרות אלא על סמך הגיון (ת/ת 330 א ע' 13). במהלך מקטע זה העלה חוסה אפשרות היפותטית מבחינתו שפונטה אמר לו שצריך לארגן לו עוד 100, וכשנשאל אם זה מה שהוא זוכר הגיב "לא, לא, לא", והחוקר חן העיר שבמקרה כזה פונטה יפנה למגנזי ושחוסה לא יפנטז. חוסה בתגובה השיב שכל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

מה שהוא זוכר זה שלא נתן לפונטה שני תשלומים תוך ימים ספורים, או יום אחרי יום, והעיר "עשיתי פנטזיה, באמת עשיתי קצת סרט עכשיו...אני מנסה לעזור". החוקר במענה לדבריו אמר לו שלא ינסה לעזור לאף אחד אלא ינסה להזכר ושיאמר רק מה שהוא זוכר בוודאות (ת/330 א ע' 14).

405. אין ספק שניסיון לעזור לחוקרים שמגיע עד לרמה של "סרט" שכולו ספקולטיבי משפיע על מהימנות הגרסה של עד המדינה. עם זאת, אינני מתעלמת מההקשר שבו נאמרו הדברים, מהשלב שבו נאמרו הדברים, מהעובדה שהם היוו רפליקה לדברי החוקר (ע' 2630-2629), ומכך שגם לפני אמירתם היה ברור שחוסה מעלה השערות שונות לאותו ארוע שאינן מבוססות על זיכרון, כך שממילא ערכן זעום. על בסיס הערות אלה אפנה לבחון את תוכן גרסתו של חוסה.

תוכן גרסתו של חוסה

406. גרסתו של חוסה בכללותה בחקירות ובעדות הייתה דומה, אם כי בחקירות היא התפתחה ונבנתה שלב אחר שלב ובעדות היא נמסרה באופן רציף.

במהלך עדותו הראשית גיבשו הצדדים הסכמה להגיש את כל חקירותיו של חוסה, לא רק באישום שלפניי, כשלהבנתי מהתייעוד של תוכן ההסכמות, החקירות שציינתי הנוגעות לאישום שלפניי (ת/320א, ת/321א, ת/174א, ת/330א), הפכו לחלק בלתי נפרד מגרסת חוסה בחקירה הראשית.

במסגרת תפקידו העביר חוסה כספים לאנשים שונים בהוראת מגנזי

407. חוסה היה נהגו של מגנזי. לשניים היכרות רבת שנים, במהלכן פיתחו קשר אישי קרוב, והוא שימש לא רק כנהג, אלא גם כשליח לביצוע משימות מול המשפחה של מגנזי ובהקשרים אחרים (ע' 2463). יצוין כי עיון ברישומים ביומנו של חוסה אכן מלמד על שלל משימות שביצע חוסה מול בני המשפחה ומול מגנזי ואנשים אחרים (ת/306).

הן בעדות והן בחקירה הדגיש חוסה כי הוא פעל רק בשליחות מגנזי ובהוראתו (ת/320 א ע' 4, 13 ע' 2467). מגנזי אמנם לא העיד, אך ההגנה לא טענה בהקשר זה אחרת, היינו לא נטען כי חוסה פעל על דעת עצמו ואף לא נטען שפעל בהתאם להנחיות של גורם אחר.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

חוסה עמד על מצבו הכספי הקשה והבהיר שלו עצמו אין מקורות כספיים (ת/317 שו' 129). על נתון זה לא הייתה מחלוקת מצד ההגנה.

חוסה פירט את מקורות הכספים שהיו ברכבו של מגנזי באופן קבוע, בסכומים שהגיעו עד מאות אלפי שקלים (ת/320 א' ע' 62, 64-69, 102-105, ת/321 שו' 54 ואילך, ת/303, ת/304, ע' 2484 ואילך). גם בנושא מקור הכספים לא חקרה ההגנה, כך שדומה שהוא אינו במחלוקת. לעניין גובה הסכומים שהוחזקו ברכב, ההגנה ציינה בצדק שחוסה מסר במקטעים מסוימים של חקירתו כי לא היו ברכב סכומים גבוהים (ת/320 א' ע' 32). עם זאת, בעדות הבהיר חוסה כי במצב שבו התבקש לארגן כסף, היו לו מקורות כספיים, כמפורט לעיל, גם לסכומים גבוהים מאד (ע' 2484).

408. חוסה מסר כי בהוראת מגנזי העביר כספים בהזדמנויות שונות לאנשי הציבור משה דדון, ויגאל ינאי (ת/320 א' ע' 30), וכן למי שחשב שאינו איש ציבור אלכס ויזניצ'ר (ת/317 שו' 185).

אמירתו של חוסה שאת הפעולות עשה כי מגנזי נתן לו הוראות, אמנם אינה מהווה ראייה קבילה לתוכן לעניין אמירתו של מגנזי, בהעדרו, אך היא קבילה כדי להסביר את הפעולות שעשה חוסה בעקבות זאת.

בהעדרו של מגנזי אין ראייה ישירה לכך שחוסה אכן פעל בהוראת מגנזי בהעבירו תשלומים לאנשים שונים, ובכללם, לטענת חוסה, גם לפונטה. עם זאת, בהקשר של הטענה הכללית שבמסגרת תפקידו העביר חוסה בהוראת מגנזי כספים לאנשים שלא הכיר באופן אישי, יש בראיות הנסיבתיות כדי ליצור מסכת ראייתית המובילה למסקנה מתבקשת, ומשלא הוצע למסכת זו הסבר חלופי סביר אחר, הרי שהמסקנה מהראיות הנסיבתיות היא מתחייבת.

409. הראיות כוללות את יומנו של חוסה ובו תיעוד של שמות שונים ולידם מספרים, שלדברי חוסה משקפים תשלומים שהעביר (ת/306). ביחס לרישומים ביומן, חוסה הבהיר כי הם מהווים תיעוד חלקי של תשלומים שרשם בעיקר כתזכורות עבור עצמו, משום שהוא לא נדרש לרשום ולתעד את ההוראות של מגנזי (ע' 2507). לתיעוד ביומן מצטרפות שיחות המתעדות מפגשים עם אותם אנשים, וראיות חפציות נוספות שפורטו בהרחבה בחקירות שאינן עוסקות באישום שלפניי ואיני רואה צורך לפרטן (ת/320 א' ע' 47-48, 51-52, 63-64, 67-69, עמ' 7 ואילך).

לכך מצטרפת העובדה שלחוסה אין מקורות כספיים משל עצמו, אין היכרות אישית עם אותם אנשים, ולא הוכח שיש לו אינטרס כלשהו לפגוע בהם או להעליל עליהם, כשביחס לפונטה באופן קונקרטי, מסר חוסה שלא היה לו שום עניין להפיל את פונטה אותו כמעט ולא הכיר (ע' 2580), ופונטה אישר שלא ידוע לו על כל אינטרס של חוסה לפגוע בו ולהעליל עליו עלילות שווא (10,216).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בנוסף, כפי שאפרט בהמשך, משאישר פונטה העברת כספים דרך חוסה ממגנזי אליו ביחס לכסף שקיבל במשרד באור יהודה, הרי שנוספה ראייה למסלול ההעברה ולכך שמקור ההעברות במגנזי, גם בהעדרו של האחרון ממסכת הראיות.

כל אחת מהראיות ושילובן במצטבר מובילים למסקנה המתבקשת, ובהעדר הסבר חלופי, למסקנה המתחייבת שכשחוסה העביר לאנשים שונים כספים, הוא עשה זאת בהוראת מגנזי.

ההיכרות עם פונטה

410. חוסה, כאמור, לא הזכיר כלל את פונטה בעדות הניקיון, והוא לא מוזכר בהסכם עד המדינה.
- רק לאחר שהוצגה לחוסה עובר לתחילת החקירה התמונה של פונטה (ת/308), הוא זיהה אותו כאדם שהוא מכיר, אם כי לא זכר את שמו הפרטי ולא ידע את שם משפחתו.
- בחקירה זיהה חוסה את האדם בתמונה (ת/308) כאדם שהוא נתן לו כסף בהוראת מגנזי, וכינה אותו "השמן מאשדוד" (ת/320א' ע' 3, 9, 13-14, 16, 18, ע' 2511-2510).
- חוסה מסר שלא ידע את שמו ולא את שם משפחתו של אותו אדם, והשיב בשלילה לשאלה אם ידע שקוראים לו פונטה (ת/320א ע' 33, ע' 2566).
411. בחקירה ובעדות הבהיר חוסה שהוא מתקשה לזכור שמות, ומכיוון שלא פגש את פונטה במפגשים אינטימיים הרבה פעמים, ולא ראה בו חבר קרוב של מגנזי או דמות ציבורית שיש לה חשיבות מבחינתו, לא זכר אותו בשמו (ת/320א ע' 3 ואילך, ע' 2512, 2530).
- עם זאת, חוסה ציין עוד בטרם קיבל לידיו את מכשיר הטלפון שלו, שלמיטב זכרונו מגנזי נתן לו את מספר הטלפון של אותו אדם, וביקש לבדוק אם שמר איש קשר בשם "משה?" (ת/320א ע' 5). יצוין שבמהלך החקירה התברר שאין לאותו איש קשר ולפונטה קשר, ובעדות הבהיר חוסה שאינו יודע מיהו אותו משה עם סימן שאלה השמור במכשירו (ע' 2575).
- בהמשך, ועוד בטרם עיון במכשיר הטלפון, אמר חוסה לחוקר "לבדוק אם יש ג'ל באייפון" (ת/320א ע' 25), והפנה את החוקרים לתיעוד בטלפון הנייד שלו, שם אכן הופיע איש הקשר "Moshe Gel" והמספר 054-658-3478, שהוא מספר הטלפון הנייד של פונטה (ת/307, ת/320א ע' 25-28, ע' 2510-2513).
412. חוסה הסביר כי מקור השם "גיל" בשערו של פונטה המשוך לאחור בגיל (שם).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

חוסה התייחס בחקירה לקשרים בין פונטה למגנזי, אליהם היה הוא מודע, ולהיכרותו עם פונטה.

חוסה היה מודע לקשר שטחי בין פונטה למגנזי, לא ידע שמגנזי ופונטה מבליים ביחד, לא ראה את פונטה בבילויים ביאכטה, לא ראה אותו בארועים שמגנזי עשה על האש וגם לא בארועים משפחתיים ולא ראה בו אדם קרוב למגנזי (ת/320א ע' 5, ע' 2606). אקדים ואעיר שתיאורו של פונטה לגבי הבילויים המשותפים הרבים שלו ושל מגנזי מתיישב עם חילופי המסרונים ביניהם (ת/763). מהמסרונים עולה שרבים מהבילויים הם בערב, ויתכן שזו הסיבה לכך שחוסה כלל לא היה מודע אליהם. לעומת זאת, אין במסרונים כל ביטוי להשתתפות של פונטה בבילויים ביאכטה, ויש משמעות לכך שחוסה לא נתקל בפונטה באותם בילויים ופונטה לא הציג ראייה לכך שהיה שותף לאותם בילויים.

באשר להיכרותו של חוסה את פונטה, חוסה התייחס למפגשים בודדים בין מגנזי ופונטה בהם נכת, כחמישה מפגשים (ת/320א ע' 6, 14, 22), הוא אישר שבמסגרת אותם מפגשים הוא פגש את פונטה ושוחח עמו, אולם ציין כי לו עצמו אין כל קשר עם פונטה, הוא לא מכיר אותו ולא דיבר איתו מעבר לשיחות תיאום ושיחות "מה שלומך" (ת/309, ת/320א ע' 24-25, ע' 2153, 2606, 2613). ההגנה ניסתה להראות שהקשר היה הדוק יותר, אך חוסה לא אישר את הטענה (ע' 2613-2614). אקדים ואעיר כי זולת טענתו של פונטה בעדותו הכבושה כי חוסה הכיר אותו בשמו, לא התרשמתי כי פונטה טען לקשר תכוף בין השניים.

.413

לעניין ההיכרות של שמו ושם משפחתו של פונטה, אין מחלוקת שמגנזי שלח לחוסה את מספר הטלפון של פונטה (ת/311). במכשיר הטלפון של חוסה נשמר המספר בציון השם משה ג'ל (ת/307). חוסה זיהה בחקירה ובעדות את משה ג'ל כפונטה (ע' 2510-2511). יצוין כי כששוחח חוסה עם פונטה בחודש מאי 2015, הוא הציג את עצמו כחוסה, ופונטה מיד זיהה אותו (ת/310), וזאת לאחר שמגנזי רשם לו ש"הבחור" בדרך אליו (ת/763). בשיחה מחודש יולי 2015 בין השניים פנה חוסה לפונטה בשמו הפרטי, משה (ת/309). חוסה עמד על כך שלא ידע מה שם המשפחה של פונטה (ת/320א ע' 33), ואין ראייה שמצביעה על מסקנה אחרת.

חוסה לא ידע במה עוסק פונטה (ת/320א ע' 12), הוא חזר וציין בחקירות שסבר שיש לפונטה עסקים מול מגנזי, אולי כקבלן, יתכן בתחום של מכירת טרקטורים (ת/320א ע' 33, ע' 2521, 2572, 2649), וגם את הכסף שהעביר לפונטה, הוא ייחס לקשר העסקי האמור (שם).

חוסה הבהיר שלא הזכיר תחילה בחקירותיו במשטרה את פונטה בכלל ובהקשר של העברת הכספים בפרט, כיוון שלהבנתו האחרון אינו איש ציבור (ת/320א ע' 11-12, 18, 30, ע' 2528). מאותו טעם, לדבריו, לא ייחס כל חשיבות בזמן אמת למפגשים עם פונטה, ופרטיהם ברובם לא זכורים לו. חוסה ציין כי בשונה מהעברת הכסף לפונטה כשחשב שאין שום בעיה (ע' 2541), הרי כשהעביר כספים לראש

.414

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

מועצת מטה יהודה משה דדון, או ליגאל ינאי, הוא היה מודע לתפקידים הציבורי, והבין שהתנהלותו בעייתית, ולכן לגביהם הוא זכר וזוכר כמה כסף הועבר ומה היה אופן העברתו (ת/א 320/א ע' 30, ע' 2528, 2540).

חוסה לא ידע על הקשר שבין פונטה לשמעוני, הגם שהכיר את שמעוני כמי שהיה בשעתו מנכ"ל אתרים בעת שמגנזי ביצע עבודות לאתרים והוא הגיע לשם קבלת תשלום, וזכר פגישה של שמעוני עם מגנזי באתרים (ת/א 320/א ע' 39-38, 106, ע' 2508).

415. לאחר צפייה בחקירותיו ובעדותו של חוסה, התרשמותי הברורה היא שהסברו של חוסה ביחס לדרגת ההיכרות השטחית עם פונטה, הכינוי שלו, התייחסותו אליו כאל אדם פרטי שלמגנזי יש עמו עסקים, וכפועל יוצא מכל אלה הזיכרון החלקי, היה אותנטי ומעורר אמון, ואיני מקבלת את הטענה שחוסה זכר את פונטה בשמו, הכיר אותו, ונמנע מהתייחסות אליו משום שלא מסר לו כסף ולא משום שלא קישר אותו כאיש ציבור, כפי שטענה ההגנה.

ההנחיות שקיבל חוסה ממגנזי בהקשר של העברת הכספים

416. בהתאם לתיאורו של חוסה הוא קיבל ממגנזי מראש הנחייה להפגש עם פונטה ולמסור לו כסף.

בעימות עם פונטה פירט חוסה בפני פונטה כי מגנזי אמר לו להגיע למקום ולתת לפונטה את הכסף. לדבריו, הוא קיבל ממגנזי הוראה בטלפון ופגש את פונטה (ת/א 174/א ע' 18).

לדברי חוסה בעדות:

"גבי שלח אותי להפגש עם משה. להביא לו כסף. ב... דיברתי איתו באיפה... הוא לא יודע... דיברתי איתו בשביל לדעת איפה הוא נמצא " (ע' 2519)

"...אני לקחתי את הכסף מהאוטו, בהודעה של גבי שתלך דחוף... שאחר כך עכשיו ראינו... אני יודע שהבאתי לו" (ע' 2524)

"הוא [מגנזי - ל.מ.י.] אמר לי בבוקר או...הוא אמר לי. הוא אמר לי בטלפון. לא יודע. אין לי הראש משה פונטה. מה זאת אומרת, איך הוא כתב לי מה הוא אמר לי...אמר לי חוסה, תלך, תתן לו למשה מאה אלף שקל ב... אמרתי אם כתבתי... שלחתי... שלחתי לו [למגנזי - ל.מ.י.] את הטלפון בגלל אין לי את הטלפון שלו [של פונטה - ל.מ.י.], ואחרי קיבלתי את הטלפון

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

עשיתי לו [לפונטה – ל.מ.י.] שיחה. יכול להיות שאחרי... כמה דקות אחרי יש את השיחה שאני דיברתי עם משה איפה אתה נמצא" (ע' 2521).

"יכול להיות שגבי אומר צריך לארגן, שלח לי הודעה בבוקר. ... יכול להיות שאמר לי יום קודם...יכול להיות שהוא אמר לי יום קודם, או שבוע קודם או חודש קודם, צריך לארגן למשה מאה" (ע' 2659).

כעולה מתיאורו של חוסה, עליו חזר בעקביות, את ההוראה לתת לפונטה כסף במפגש קיבל ממגנזי ואת ההוראה להפגש עם פונטה קיבל ממגנזי.

חוסה תיאר בעקביות את עצם העברת כספים לפונטה

417. מרגע שהוצגה לחוסה תמונה (ת/308), והוא זיהה את פונטה, אותו כינה "השמן מאשדוד" ו"גיל", ציין חוסה בעקביות שנתן לפונטה כסף בהוראת מגנזי.

לאור העובדה שמדובר בליבת המחלוקת, ולאור טענת ההגנה שהתיאור של חוסה בחקירות הוא תולדה של מה שנאמר לו ו/או הוזכר לו על ידי החוקרים ו/או באמצעות ראיות שהוצגו בפניו (ע' 2676), אביא את עיקרי דבריו בחקירות בהרחבה.

וכך, חוסה מסר בחקירותיו בקשר לעצם מסירת כסף לפונטה:

"אני יודע שהבאתי לו" (ת/320 א ע' 7).

"אני אומר לך שכן נתתי לו" (ת/320 א ע' 8).

"אני יודע שפעם אחת אני הבאתי לו כסף" (ת/320 א ע' 16).

"אני יודע שנתתי לו, מתי אני לא זוכר מאה אחוז.." (ת/320 א ע' 11).

"אני אומר שלוש פעמים הבאתי לו" (ת/320 א ע' 12).

"לפחות פעם אחת בטוח" (ת/320 א ע' 20).

"אני אמרתי שהבאתי לו, הבאתי זה מאה אחוז" (ת/320 א ע' 22).

"סכום לא זוכר אבל הבאתי לו כסף" (ת/320 א ע' 32).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

"אני הבאתי לו כסף" (ת/א 174 ע' 18).

למען שלמות התמונה אציין כי אמנם במקרים מועטים אמר חוסה אמירות שיש בהן פקפוק או שיכולות לבטא ספק אם נתן כסף לפונטה, וכך אמר:

"אבל אני לא זוכר שהבאתי לו כסף" (ת/א 320 ע' 6).

בסופו של דבר, למשמע העד בחקירות המוקלטות, הרושם שנוצר הוא שחוסה היה משוכנע בדרגה גבוהה ביותר בכך שבמפגשיו ביחידות עם פונטה, הוא נתן לו כסף בהוראת מגנזי, והתרשמותי הייתה שמסר את הנתונים הללו מתוך זיכרון.

.418

בעדותו חזר חוסה על הדברים והביע שכנוע עמוק בכך שנתן לפונטה כסף (ע' 2517, 2520, 2521, 2523, 2526, 2527, 2530, 2568, 2572, 2573, 2580, 2582, 2593, 2595, 2599, 2600, 2603, 2606, 2608, 2610, 2611, 2625, 2626, 2629, 2632, 2639, 2641, 2642, 2647, 2648, 2652, 2656, 2657, 2659, 2667, 2669, 2680, 2683), ושב והדגיש:

"בגלל אני יודע שהבאתי לו כסף" (ע' 2567).

"אני יודע שפגשתי, אני יודע שהבאתי לו כסף" (ע' 2581).

"אני זוכר שהבאתי לו כסף" (ע' 2637).

כעולה מן המקובץ, גרסת חוסה לגבי עצם מתן כסף לפונטה בהוראת מגנזי היא עקבית, אותנטית ומעוררת אמון.

.419

לעומת זאת, כפי שיפורט בפרקים הבאים, חלק מהנתונים הסובבים את ארועי מתן הכסף לא היו זכורים לחוסה וגרסתו לגביהם השתנתה, באופן שגם אם נזכר בסופו של דבר במי מן הפרטים, עדותו בהקשר זה לא יכולה לעמוד לבדה ולא ניתן לבסס ממצאים בדרגה הנדרשת על דבריו ללא תמיכה.

התייחסות לא עקבית מצד חוסה למספר הפעמים שנתן לפונטה כסף

לעניין מספר הארועים בהם מסר כסף לפונטה, חוסה זכר בחקירה בין שניים (ת/א 320 ע' 20) לשלושה (ת/א 320 ע' 25), במקום אחד ציין פעם אחת (ת/א 320 ע' 160), ובמקום נוסף השתמש בביטוי "כמה פעמים" (ת/א 320 ע' 22). בחקירה מיום 8.8.16 ציין חוסה שנתן לפונטה כסף פעמיים (ת/א 330 א

.420

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

ע' 11, 14, 16-17). חוסה זכר גם העברת כספים אחת מוקדמת ב – 2014, אך לא זכר שום פרטים בהקשרה (ת/321א ע' 63).

מבלי למעט מן העובדה שחוסה לא זכר את מספר הארועים הכולל, התרשמותי הברורה היא שחוסה עשה כל מאמץ שלא לייחס העברת כספים לפונטה בסיטאוציה שלא היה משוכנע בה, ושלל העברת כספים אם לא זכר את הארוע.

421. וכך, חוסה שלל העברת כסף במפגשים נוספים שהציעו לו החוקרים, לדוגמא ב – 15.7.15 (ת/320א ע' 35 ואילך) וכן ב – 31.5.15, תאריך אליו אתייחס בהרחבה בהמשך, וכן במפגש באשדוד, מול הבית של פונטה, בנוכחות מגנזי (ת/330א ע' 17).

בעוד שלא היה עקבי בחקירה לגבי מספר הפעמים שהעביר לפונטה כסף, הרי שחוסה היה משוכנע מאד ועקבי לגבי שני ארועים: הראשון, בחניון של קניון ארנה, והשני, בחנייה של המשרד באור יהודה, (ת/320א ע' 29-30, ת/174א ע' 18, 20, ת/330א ע' 11). יוער שגם כאשר בחקירה המשלימה נשאל חוסה על העברת כסף אחת, הוא השיב כי היו שתי העברות (ת/330א ע' 10).

בעדות התייחס חוסה לשני הארועים בוודאות מלאה (ע' 2517).

לסיכום נושא זה, התרשמותי היא שביחס לשני הארועים שצוינו נמסרה גרסה עקבית מזיכרון, כשלחוסה היו זכורים ארוע או ארועים נוספים, אך לא הייתה לו שום יכולת לעגנם בעוגנים כלשהם של זמן, מקום ונסיבות ובפועל הוא זנח אותם.

זיכרון חסר לגבי זמן ומקום ביחס למסירת הכסף במרינה וחוסר זיכרון ביחס לסכום

422. בעוד שלגבי עצם העובדה שמסר לפונטה כסף ממגנזי היה חוסה ברור, משוכנע ועקבי, ובעוד שלגבי העובדה שהיו שני ארועים בהם מסר לפונטה כסף, היה חוסה חד משמע, הרי שלגבי פרטים שסבבו את שני ארועי העברת הכסף, ובהם הזמן והמקום, היה זכרונו של חוסה חסר וחלקי. בנוסף חוסה לא זכר את הסכום שהועבר, ותשובותיו התבססו על השערות והנחות בלבד.

חוסה הבהיר, כאמור, שמסירת הכסף לפונטה הייתה מבחינתו ארוע חסר חשיבות, בסוברו כי את הכסף מסר לאיש פרטי במסגרת יחסים עסקיים של מגנזי איתו בתחום הטרקטורים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

חוסה ביקש בחקירה שהות להיזכר (ת/320 א ע' 30). ביחס לחלק מהפרטים זכרונו התעורר מעצמו, מעצם התייחסותו לארוע וניסיונותיו להזכר, ותיאורו החי בהקשר זה כיצד הדברים חוזרים לו לגוף (ת/ 320 א ע' 32), היה מעורר אמון.

ביחס לחלק אחר מהפרטים נזכר חוסה רק לאחר שהוצגה לו ראיה כלשהי, וביחס לפרטים נוספים לא נזכר אלא סמך על ראיות חיצוניות, הכל כפי שיפורט בפרקים הבאים.

המפגש ב – 28.5.15 עם פונטה במרינה בהרצליה ומסירת הכסף

423. לגבי **המקום** שבו התרחשה העברת הכסף מושא האישום, חוסה התייחס תחילה לקניון עזריאלי, ואף הזכיר חניון של הקניון (ת/320 א ע' 21, 24). בהמשך, מסר חוסה כי פגש את פונטה בחנייה של קניון ארנה ולא בעזריאלי (ת/320 א ע' 29), כשכאמור לא ניתן לשלול ששינוי המיקום נבע מהערה של החוקר לגבי מלון ריץ' קרלטון.

לאחר שנחשף לראיות הממקמות את ההתרחשות במרינה בהרצליה, הרושם מתגובותיו היה שנזכר בוודאות במקום ההתרחשות (ת/320 א ע' 31-30), ובהתאמה הוא מסר פרטים מפורטים החורגים מן העולה מהשיחות והמסרונים, כפי שאפרט בהמשך.

גם בעדות הייתה גרסתו לגבי מהלך המפגש מפורטת מאד (ע' 2519-2520).

424. בחקירה הנגדית כשהגנה חזרה ופקפקה באמיתות הזכרון הגיב חוסה שיש לו "תמונה" של ההתרחשות :

"אני יודע שהבאתי לו. יכלתי לראות את התמונה" (ע' 2576).

כפי שכבר צוין אין מחלוקת לגבי מיקום המפגש, כך שההיזכרות ההדרגתית אינה משפיעה על משקל עדותו של חוסה.

425. לעניין **התאריך** שבו התרחשה מסירת הכסף, חוסה לא זכר את המועד כלל. גם לאחר שהוצג בפניו המועד של המפגש על סמך השיחות והמסרונים ובהתאם לרישום ביומנו, אישר חוסה את המועד, אך הבהיר שהוא נסמך על הראיות, בעוד שאין לו זכרון קונקרטי לגבי התאריך (ת/320 א ע' 59).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

חוסה גם היה משוכנע בחקירה שהמפגש בינו לבין פונטה בחניון ארע בערב, וזאת על סמך זכרונו לגבי העומס בחניון, והוא חזר על כך (ת/330 שו' 31, 67), בעוד שאין מחלוקת שהפגישה הייתה בשעות הצהריים. בעדות ציין שהוא מודע לכך ששגה (ע' 2654).

כפי שכבר צוין, אין מחלוקת לגבי תאריך ושעת המפגש, כך שחוסר הזיכרון משפיע במידה מועטה בלבד על משקל עדותו של חוסה.

426. לעניין **תיאום המפגש עם פונטה**, חוסה התייחס בחקירה לכך שהשניים התקשו לאתר אחד את השני, עוד לפני שהושמעה לו השיחה בה הוא ופונטה תיאמו את מקום המפגש המדויק (ת/320 א ע' 31). בעדותו מסר חוסה כי שוחח טלפונית עם פונטה כדי לדעת איפה הוא נמצא, והשניים סיכמו להיפגש בחנייה של קניון "ארנה" ליד מלון "ריץ' קרלטון" (ע' 2519-2521).

חוסה תיאר כי לקח מהרכב של מגנזי סכום כסף במזומן, יצא מהרכב ונתן לפונטה את הכסף כשהוא במעטפה. הוא ציין שפונטה לא אמר לו דבר והשניים נפרדו (ת/320 א ע' 32, ע' 2519-2520).

427. לעניין **הסכום** שהעביר חוסה לפונטה במרינה בהרצליה, חוסה לא זכר בחקירה מה היה הסכום, ושיער שמדובר היה בסכומים נמוכים, לא כאלה שנחרתו בזכרונו, והוא אמד אותם ב – 20,000 – 50,000 ₪ (ת/320 א ע' 6, 17). חוסה שלל אפשרות שהעביר לפונטה 100,000 ₪ (ת/320 א ע' 18).

כשהוצגה לו הראייה מתוך היומן, היינו הרישום **Auto -3 – 100 gel** (ת/307), מסר חוסה שזיכרונו לא נעור בעקבות הנתון, אך הוא סומך על כך שאם רשם 100 ליד שמו של פונטה, הרי שכשנפגש עמו מסר לו 100,000 ₪ (ת/320 א ע' 57).

על אותו הסבר ועל אותה עמדה חזר חוסה בעדותו (ע' 2523).

428. בהקשר של סכום המתת, עדותו של חוסה אינה מהווה ראייה, שכן הסכום כלל לא זכור לו. לעומת זאת, היומן, אליו אתייחס בהמשך, מהווה ראייה עצמאית בנושא זה.

בסופו של דבר, כפי שהעיר המותב ששמע את עדות חוסה, גם אם חוסה ציין שזכרונו אינו מלא ביחס לחלק מהפרטים הקשורים במפגש, הרי שבפועל, בהתחשב בגרסתו הכבושה של פונטה, אליה לא נחשף חוסה, הוא "פגע בול" (ע' 2656) ביחס לחלק לא מבוטל מהפרטים ששחזר או שיער.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

התייחסות חוסה לטענת פונטה שקיבל מחוסה גרמושקה

כשהוטחה בחוסה בחקירתו הנגדית הטענה שהביא לפונטה תכנית בניין - גרמושקה, הגיב בתדהמה: .429

"אפשר שנייה לענות. לא. רגע רגע רגע רגע רגע. מה תגיד לי? מה אתה חושב שאני...שר הבניין? עשיתי לו חלוקה של תכניות? אולי גבי נתן לו בתכניות. אני לא זוכר שהבאתי לו בתכניות בניין למשה".

ובהמשך:

"איזה תכניות? איזה בניין? זה עד עכשיו אני אמרתי...כל החקירה אני אמרתי...לא יודע מה משה עושה, הוא מוכר טרקטורים. אז מה אני צריך...להביא לו כסף או מעטפה או לא יודע מה בתכניות בניין?" (ע' 2649).

וכן:

"אני ממשה פגשתי אותו בקניון ארנה. הבאתי לו מעטפה עם כסף. לא הייתי צריך להביא בתכניות לא שום דבר בגלל ידעתי שהוא לא איש מוכר לא איש ציבור, לא הייתי צריך לעשות כל הקומבינה, כל הבלגן..." (ע' 2652).

ולבסוף:

"אבל אדוני אני מדבר על כסף. אני מדבר על כסף. לא על תכניות בנייה" (ע' 2667).

אציין עוד, שכשהוטחה בחוסה טענתו הכבושה של פונטה, שחוסה אמר לו "הנה התכניות משה", הגיב חוסה שאלה הדברים שהוא אמר לראש המועצה דדון, כשמסר לו כסף במסעדה בנוכחות אנשים והסווה את העברת הכסף בתוך תכניות ואין להם קשר למפגש עם פונטה (ע' 2651).

אמנם ההגנה ניסתה להראות, שהתייחסות פונטה בתשובה לאישום, בה הזכיר קבלת תכניות בנייה, באה לפני שההגנה קיבלה לידיה את כלל חקירותיו של חוסה, ולפני שיכלה לדעת שהוא מתאר העברת כסף בתוך גרמושקה לדדון (ע' 2651), אלא שלא מצאתי בטיעון זה דבר. זאת, משום שמדובר בגרסה כבושה של פונטה, שניתנת במרחק של שנים מהארוע, כשלביהמ"ש לא ידוע אם פונטה שוחח עם מגנזי לפני מתן התשובה, וכשמהשאלות האישות שהופנו לחוסה עולה לכאורה שהייתה העברת מידע ממגנזי לפונטה (ע' 2680), וממילא איני רואה חשיבות לשאלה אם פונטה היה מודע לדרך המסירה הנטענת של כסף בתוך גרמושקה בעניינו של דדון או לא.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

תגובתו הספונטנית של חוסה לטענה שנחשף אליה לראשונה בעדותו במהלך החקירה הנגדית, הייתה אותנטית מאד ומעוררת אמון, וגם הסבריו בדבר חוסר ההיתכנות שבגרסה הנטענת היו משכנעים.

תמיכה ראייתית - מסרונים ושיחות בין פונטה מגנזי וחוסה

בהתאם למסרונים ולשיחה (ת/763, ת/311, ת/א310) כולם מה – 28.5.15 :

.431

בשעה 10:50 בבוקר שאל חוסה את מגנזי "ללכת?".

כשעתיים מאוחר הודיע פונטה למגנזי שהוא במרינה באוטו, ובשעה 11:14 מסר פונטה למגנזי שאין חנייה. מגנזי לא הגיב, ופונטה שלח בשעה 12:20 שלושה סימני שאלה.

בשעה 12:32 רשם מגנזי "דקה הבחור שם" (ת/763).

אין תיעוד של שיחה בין מגנזי לחוסה, אך מהראיות עולה בבירור שהייתה שיחה כזאת, הן משום שחוסה אמר לפונטה בשיחה איתו שמגנזי אמר לו ללכת לחנייה (ת/א310) והן לאור העובדה שבשעה 12:38 ביקש חוסה ממגנזי "מספר טלפון" ללא פרטים נוספים, ומגנזי הבין במה מדובר, ובשעה 12:45 שלח לו מגנזי את המספר של פונטה ומיד הוסיף "דחוף" (ת/311).

שתי דקות מאוחר יותר בשעה 12:48 התקשר חוסה לפונטה לברר היכן הוא נמצא והם תיאמו את המפגש ביניהם (ת/א310) ונפגשו.

השיחות והמסרונים מספקים תמיכה ראייתית לא רק לעובדת המפגש, שפונטה, כאמור, בחר בסופו של דבר לא לכפור בה, אלא גם למעורבות של מגנזי, לכך שלחוסה לא היה את המספר של פונטה, להמתנה של חוסה לצורך המפגש עם פונטה ולדחיפות מצד מגנזי שהנושא יוסדר.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

תמיכה ראייתית - הרישומים ביומן של חוסה

432. כפי שצויין, חוסה לא זכר מה הסכום שנתן לפונטה, לא לפני שהוצגו לו ראיות ולא לאחר מכן. ביומן של חוסה ב – 27.5.15 רשום קניון ארנה, וב – 28.5.15 מופיע הכיתוב "Auto -3 – 100 gel" (ת/307).

כשהוצג הרישום ביומן לחוסה בחקירה הוא הבהיר שמשמעות הכיתוב היא שמסר 100,000 ₪ לפונטה (ת/320 א' ע' 58). חוסה הפנה את החוקרים לרישומים נוספים של שם או כינוי של אדם שלטענתו העביר לו כסף והסכום שהועבר (ת/320 א' ע' 51-52, ע' 77)

לעניין הרישום הייחודי אוטו ומינוס שלוש, חוסה העלה אפשרות שהרישום מהווה תזכורת עבורו למקום המפגש בחניון עם האוטו לצורך העברת הכסף (ע' 2523), ויצוין בהקשר זה שאכן חוסה ציפה לפגוש את פונטה בתוך החנייה שהיא בחניון תת קרקעי (ת/310 א). בהמשך מסר חוסה שיתכן שלספרה 3 אין משמעות מיוחדת.

433. אשר לתיעוד הדברים ביומן, תיאר חוסה בחקירות ובחקירתו הנגדית כי אין לו שיטת רישום סדורה ומוגדרת. הוא ציין כי לשעה ביומן בה נרשם התיעוד (00:03 לפנות בוקר), אין קשר לשעה בה נפגש עם פונטה, אלא זה היה המקום שהיה פנוי ביומן באותו תאריך (ת/320 א' ע' 56-58, ע' 2523, 2525).

חוסה הבהיר, הגם שכבר ידע שמהראיות עולה שהמפגש היה ב – 28.5.15, והגם שגם הרישום היה באותו תאריך, שאין הכרח שהמועד ביומן בו נרשמו הנתונים לגבי הכסף שהעביר לפונטה הוא אכן המועד בו התרחשה ההעברה, וכי הוא נהג לכתוב תזכורות במקומות שונים ביומן, לא תמיד עם קשר לתאריך ספציפי, כך שיתכן שמדובר בתזכורת שלו לגבי המועד והמפגש אחרי שיחה עם מגנזי, ויתכן שבמקרה בלבד מועד המפגש היה זהה למועד הרישום ביומן (ע' 2658-2659).

חוסר יכולת להסביר את הרישום הנוסף ביומן ב – 31.5.15

434. ביומנו של חוסה נמצא רישום נוסף ב- 31.5.15 : "Gel 100"

בחקירה לא ידע חוסה להסביר את הרישום, ותגובותיו הנרעשות וביטויי הלחץ, הרעד ואף התייחסותו לפנטזיה, קשורות כולן לניסיון לספק הסבר לתאריך זה. חוסה הבהיר כי כל התשובות לא ניתנו על סמך זיכרון אלא על סמך השערות והגיון. מכל מקום חוסה הניח בחקירתו והיה נחרץ יותר בנושא זה בעדותו, שלא ייתכן שהעביר לפונטה פעמיים 100,000 ₪ בהפרש של ימים (ע' 2526). חוסה ציין שיתכן

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

שמגנזי ביקש ממנו לארגן 100,000 ₪ נוספים לטובת פונטה, יתכן שמדובר בתזכורת, עם או בלי קשר לתאריך הרישום, אם כי פקפק באפשרות שיש קשר לתאריך הרישום, לאור זכרונו שהעברת הכספים השנייה התרחשה חודשים לאחר מכן (ע' 2527-2526, 2644-2643).

יצוין כי לא ניתן לדלות מהראיות הסבר כלשהו לרישום ביומן ב – 31.5.15, ונתון זה מפחית ממידת המהימנות של הרישומים ביומן.

טענות הנוגעות לקבילות היומן

435. לביהמ"ש הוגש היומן המלא של חוסה מתוך מכשיר הטלפון הנייד שלו (ת/306), והוגשו הנתונים הנוגעים למשה גיל בלבד, האחד, ממועד חקירתו (ת/307), והשני, מאוגוסט 2016 (ת/312).

אין מחלוקת שבפעם הראשונה שהופקו נתונים מהטלפון הנייד, הם הופקו אחרי שחוסה במהלך החקירה ביקש לעיין בטלפון, עיין והפנה את החוקרים לרישומים ביחס לפונטה ביומן ובאנשי הקשר (ת/320 ע' 21, 28). הכניסה למכשיר והפקת הנתונים לא הייתה על ידי חוקר מחשב מיומן.

אין חולק שהנתונים הופקו פעם נוספת על ידי חוקר מחשב מיומן, אופיר דורון, בשלב מאוחר יותר (ת/182), כשהגם שהמאשימה טענה שאין הבדל בין הנתונים, הרי שבפריקת הנתונים מהיומן על ידי חוקר המחשב המיומן, נמצאו הרישומים בתאריכים 28.5.15 ו – 31.5.15 אך לא נמצא איש הקשר משה גיל (ע' 1621). לא ניתן כל הסבר שהוא לפער.

436. ההגנה מעלה טענות הן ביחס להוצאת מידע מהטלפון הנייד שלא באמצעות חוקר מחשב מיומן בניגוד לנהלי המשטרה, והן לגבי אמיתות הנתונים בטלפון הנייד, לאור העובדה שהחזק ביד החוקרים ושהיה פער זמנים גדול בין שתי הפריקות.

איני סבורה שיש בטענות האמורות כדי לפגום בקבילות ובאותנטיות של היומן.

מהבחינה המשפטית, אני מפנה לרע"פ 536/16 בניזרי נ' התצ"ר, שם נאמר כי:

"אף בהנחה שמכשיר סלולר עונה על הגדרת מחשב, הרי שלצורך הפקת מידע פשוט ממנו אין צורך במיומנות מיוחדת מעבר למיומנות של אדם סביר. מסיבה זו נקבע, למשל, כי כל שוטר יכול לבצע את המשימה הלא מורכבת של שליפת מסרונים ממכשיר סלולר".

דומה שאין הבדל מהותי ממשי בין שליפת איש קשר או נתון מהיומן לבין שליפת מסרונים, ואלה כמו אלה הן פעולות בסיסיות של הפקת מידע.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

יש לזכור גם ששליפת המידע הייתה לבקשת העד, בנוכחות העד ותועדה במלואה, ומדובר בסיטואציה שונה במהותה ממצב שבו חשוד נותן את הסכמתו ויש צורך לוודא שההסכמה ניתנה מדעת ושלא הייתה פגיעה לא מודעת בזכויותיו.

437. בנוסף, לאור העובדה שהמידע לגבי שני הרישומים מתאריך 28.5.15 ו- 31.5.15 הוא זהה, אין כל בסיס לטענה שדבר מה ארע בהקשרו של הטלפון הנייד של חוסה מהשלב שהמידע אותר בו תוך כדי החקירה לבקשת חוסה, וכל התהליך תועד בחקירה, לבין השלב המאוחר שבו המידע נשלף באמצעות חוקר מיומן.

אשר לאיש הקשר, שלא צוין בשליפה המאוחרת על ידי החוקר המיומן, מדובר בסיטואציה תמוהה שלא הובררה, אך משמעותה האופרטיבית היא מועטה מאד, שכן ממילא קיים תיעוד של שליחת מספר הטלפון של פונטה ממגנזי לחוסה ביום 28.5.15, שלגביו אין מחלוקת.

לאור כל המקובץ, היומן והנתונים שנשלפו ממנו מהווים ראייה קבילה ובעלת משקל.

העברת כסף לפונטה בחניית המשרד באור יהודה – ארוע שאינו חלק מכתב האישום

438. בכל הנוגע להעברת הכספים השניה, שהייתה לדבריו מאוחרת יותר וקרובה יותר לחקירה, בטווח של ארבעה חודשים לפניו, זכר חוסה את מירב הפרטים, מבחינת מיקום – בחניית המשרד באור יהודה, מועד – טווח של ארבעה חודשים לפני החקירה, נסיבות – כשמגנזי שהיה במשרד הורה לו לצאת עם פונטה ולמסור לו את הכסף, ורק לגבי הסכום לא היה משוכנע ונע בחקירות מסכום של 25,000 – 50,000 ₪ (ת/א 330 ע' 11, ת/א 174 ע' 20).

גם בעדותו חזר חוסה על כך שמסר לפונטה את הכסף בחנייה שמתחת למשרדים של מגנזי באור יהודה, כאשר פונטה נכנס לחנייה עם רכבו (ע' 2527).

בעדות טען חוסה שהוא מעריך שהסכום שמסר עמד על 100,000 ₪ גם במקרה זה (ע' 2524). לא ניתן הסבר ברור מצד חוסה לשינוי בגרסתו ביחס לסכום (ע' 2669), ולא ברור אם התשובה ניתנה על סמך זיכרון שהתעורר לפי הנטען או על סמך נתון אחר, דוגמת הרישום ביומן ב- 31.5.15. בהתייחס לטענת ההגנה שמסר 20,000 ₪ באותו ארוע שלל חוסה את הטענה, מבלי להסביר מדוע השתנתה גרסתו לגבי הסכום מהחקירה לעדות, כשניתן היה להתרשם שהוא נסמך על הרישום הנוסף ביומן, וציין שאם הייתה העברה של 20,000 ₪ הרי שמדובר בהעברה שלישית (ע' 2608).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

התייחסותו המשתנה של חוסה לעניין הסכום ביחס לארוע זה, כשלא ניתן לה הסבר מניח את הדעת, פוגעת במשקל עדותו בהקשר זה, אם כי ממילא אין מדובר בהתייחסות הנוגעת לפרט מפרטי האישום ולכן חשיבותה פחותה בהרבה.

.439

כפי שצוין בפתח הכרעת הדין, המאשימה מייחסת העברה של 100,000 ₪ בארוע אחד בלבד במרינה בהרצליה ממגנזי דרך חוסה לפונטה עבור שמעוני.

המאשימה בסיכומיה לא מצאה לנכון להסביר את עמדתה מדוע לא ייחסה העברה נוספת במשרד באור יהודה, ואין זה מתפקיד ביהמ"ש לשער אם עמדתה מבוססת על חוסר בראיית סיוע, או על סתירות בגרסת עד המדינה לעניין הסכום, או על אי אמון במתואר על ידי חוסה, והיה מקום שינתן לביהמ"ש הסבר לגבי עמדת המאשימה.

בנסיבות אלה, כשלא ניתן כל הסבר, לא במהלך עדות עד המדינה, לא במהלך חקירתו הנגדית של פונטה ולא במהלך הסיכומים, יש ממש בטענת ההגנה שיש בעובדה שעד המדינה היה נחרץ בנושא של העברת סכום נוסף בחנייה באור יהודה, ואילו המאשימה בחרה להתעלם מנושא זה מבלי לתת הסבר, כדי לפגום במידה מסוימת במשקל העדות.

סיכום ביניים

לאחר שצפיתי בחקירותיו ועדותו של חוסה, והזהרתי את עצמי הזהר היטב בשל העובדה שלא התרשמתי מחוסה באופן ישיר, ולאור כל שפורט לעיל, התרשמתי כי חוסה לא שיקר בגרסתו בשום שלב, ולהיפך ביקש לדייק ולשם כך רצה להסתמך על עוגנים חיצוניים, והגעתי למסקנה כי גרסת חוסה בליבתה היא אותנטית, עקבית, נמסרה מתוך זיכרון והיא מעוררת אמון, וכי בפרטים הסובבים את הגרסה הוא נזקק לתמיכות ולעוגנים, ולאחר שאלה ניתנו לו נעור זכרונו בהיבטים מסוימים ובאחרים לא, הכל כמפורט לעיל, כך שאותם פרטים נוספים אינם יכולים לעמוד לבדם.

.440

גרסתו של חוסה ביחס לעצם העברת הכסף לפונטה במרינה בהרצליה הייתה עקבית וחד משמעית ומשכנעת. בכל הנוגע לשאלה מה העביר חוסה לפונטה במפגש, היינו כסף או גרמושקה, גרסתו של חוסה הייתה עקבית וההגנה לא הצביעה על סתירות או שינויי גרסה מצד חוסה.

ההגנה פירטה שלל סתירות שיש לשיטתה בגרסת חוסה, היא הראתה לשיטתה שינויים והתפתחות בגרסה ואף הסתמכות של חוסה על נתונים חיצוניים ועל מידע שמקורו בחוקרים והסתיעות בהם מבלי שהוא עצמו זוכר את הארועים. כל אותם שינויים ואי התאמות נטענים, ככל שהם קשורים

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

לנושאים שההגנה כלל אינה חולקת על גרסת חוסה בהקשרם, הרי שממילא חשיבותם פחותה, והם נוגעים להיבטי מהימנות ולא לשאלות של תוכן.

441. אשר לסכום, אינני מסתמכת על תשובת חוסה בהקשר לסכום, לאחר שעלה מגרסתו שתשובות אלה אינן מבוססות על זיכרון ואף לא על היזכרות בדיעבד. איני רואה בעובדה זו קושי, הן משום שקיימות ראיות חיצוניות אחרות, והן משום שלביהמ"ש יש, כידוע, סמכות לעשות שימוש במידת הצורך בכלל של "פלגינן דיבורא" כדי להבחין ולאבחן בין חלקי העדות בהתאם למידת מהימנותם וסבירותם, כשבמקרה שלפניי פילוג מקטע זה בעדות אינו נובע מחוסר אמון, אלא אך ורק מהעובדה שחוסה לא זכר את הסכום. וכך, בהשאלה מן האמור לגבי פילוג עדות, בדבר:

"סמכותו של בית המשפט לאמץ מקצתם של דברי עדות ולדחות יתרתם לא רק שהיא מקובלת עלינו זה מכבר... אלא היא גם מסקנה מניסיון החיים, וליתר דיוק, מן ההכרה של דרך התנהגותם של בני-אדם בכלל ושל עדי מדינה בפרט. ... דווקא מתוך כך מתחייבת גם היכולת ליטול חלקים מתוך העדות, אשר הם ודאיים יותר ולאבחנם מקטעים שהם פחות ודאיים או שהם אף מסופקים". (ע"פ 5083/03 בניזרי נ' מדינת ישראל).

פונטה

גרסאות פונטה בעימות וחקירה

442. פונטה נחקר 12 חקירות ובכולן שמר בקפדנות על זכות השתיקה.

באופן חריג להתנהלותו זו, במהלך העימות בינו לבין חוסה, ובהמשך חקירתו מיד לאחר העימות, הפר פונטה באופן חלקי, נקודתי וסלקטיבי את שתיקתו (ת/174א ע' 17-35).

ואלה הדברים שמסר פונטה באותו מקטע חקירה:

בתגובה לתיאורו של חוסה שנתן לפונטה בחניון ארנה כסף, ככל הנראה 100,000 ₪, הגיב פונטה שחוסה משקר (ת/174א ע' 19, 27, 34).

כשנשאל פונטה:

"אז למה נפגשת איתו?... תסביר לי מה הוא נתן לך שם. למה נפגשת איתו?"

השיב פונטה:

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

"הוא לא נתן לי כלום".

- כששב החוקר ושאל למה פגש את חוסה, פונטה לא ענה (ת/א 174 א ע' 28).
443. גם בהמשך החקירה חזרה על עצמה השאלה מה הייתה תכלית הפגישה, ופונטה הגיב שהוא לא מעוניין להתייחס (שם, ע' 34), לא רוצה להגיב ולא רוצה להתייחס (שם, ע' 35).
- במענה לשאלה אם השניים נפגשו כמתואר על ידי חוסה, שמר פונטה על זכות השתיקה (שם, ע' 27). במקום נוסף ציין פונטה שלא אמר לחוקר שפגש את חוסה (שם, ע' 35).
- בתגובה לתיאורו של חוסה שנתן לפונטה בהזדמנות נוספת בחניה של המשרדים באור יהודה בין 25,000-50,000 ₪, הגיב פונטה שחוסה משקר בטענה שנתן לו כסף (שם, ע' 20).
- כשהופנה פונטה לפתק (ת/39) ולרישום גבי מ. והמספר 100, טען פונטה שבפתק לא כתוב גבי מגנזי (שם, ע' 28).
444. אם לסכם את הגרסה החלקית שנמסרה בחקירה, הרי שפונטה לא אישר מפגש עם חוסה בקניון ארנה, טען שחוסה שיקר כשתיאר שמסר לו כסף בהזדמנות כלשהי, לא הסכים להסביר לשם מה נפגשו, אם נפגשו, וכשנשאל מה קיבל מחוסה במהלך המפגש השיב שחוסה לא נתן לו כלום. בנוסף, פונטה שלל ארוע שני בחניית המשרדים באור יהודה בו קיבל מחוסה כסף. ואחרון פונטה שלל שהרישום בפתק נוגע לגבי מגנזי. מעבר לכך פונטה שתק.
- השוואה של גרסתו החלקית בחקירה לגרסתו הכבושה בעדות, מעלה שבשונה מהמפורט בחקירה פונטה אישר את המפגש עם חוסה כנטען באישום.
445. זאת ועוד, בשונה מהמפורט בחקירה פונטה ציין שקיבל מחוסה דבר מה – גרמושקה.
- בנוסף, בשונה מהמתואר בחקירה פונטה אישר שקיבל מחוסה כסף בחנייה באור יהודה. בהקשר זה ראוייה לציטוט תגובתו הספונטנית של עד המדינה:
- "אתה יודע שאני הייתי מולו במשטרה, והוא אומר שאני שיקרתי, אמר שאף פעם לא הבאתי לו כלום, ועכשיו אתה אומר שהבאתי לו פעמיים" (ע' 2648).**
- ואחרון, בשונה מהמתואר בחקירה אישר פונטה שבפתק מופיע שמו של גבי מגנזי.
- מדובר בגרסה שונה בהיבטים מהותיים רבים, ופונטה התקשה מאד לספק בעדותו הסבר לשינוי בגרסה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

446. בחקירה הנגדית, כשהוטח בפונטה שבמענה לשאלה למה נפגש עם חוסה ומה קיבל ממנו הוא אמר לחוקר "הוא לא נתן לי כלום", הגיב פונטה, כך:

"מה פתאום"

וכן:

"אין דבר כזה"

וכשהתעשת אמר:

"ואם אמרתי לא נתן לי כלום התכוונתי לכסף" (ע' 10231).

לפונטה, שהקלטת חילופי הדברים בינו לבין החוקר לאחר העימות הושמעה לו במהלך החקירה הנגדית, הוצג שכבר ענה לחוקר שחוסה שיקר בטענתו שנתן לו כסף, הן בעימות והן לאחר העימות. בנסיבות אלה, התבקש פונטה בחקירה הנגדית להבהיר כיצד, לטענתו בביהמ"ש, כשאמר "הוא לא נתן לי כלום", הוא התכוון לכך שלא קיבל מחוסה כסף, נושא שכבר מוצה בינו לבין החוקר. פונטה התקשה לספק תשובה.

447. עוד התבקש פונטה להסביר מדוע נמנע מלמסור לחוקר את הגרסה לפיה חוסה העביר לו תכניות בנייה, למרות שנשאל מה לטענתו קיבל מחוסה ולשם מה נפגשו, והוא טען שזכר היטב את תכניות הבנייה שמסר לו חוסה. תגובתו של פונטה הייתה:

"פונטה: אמרתי הוא לא נתן לי כלום. ככה יצא לי. מה. מה

ביהמ"ש: אז היא אומרת לך שזה, ה"ככה יצא לי" הזה לא משקף את מה שאתה טוען היום.

פונטה: גבירתי ככה זה היה" (ע' 10236).

באותו מקטע בחקירה הנגדית, הובהר לפונטה גם על ידי ביהמ"ש, שעל פניו זו אינה התשובה המתאימה לשאלה למה פגש את חוסה ומה כן קיבל ממנו, אם אכן קיבל גרמושקה וזכר זאת. פונטה התקשה לתת תשובה וטען שהשיב כפי שהשיב עקב התרגשותו בעקבות שקרי חוסה (ע' 10238-10239). פונטה גם התייחס לכך שתגובותיו נבעו מצעקות החוקרים, ותיאר שהיה נסער באותו שלב.

במהלך הדיון הוצג המקטע האמור מתוך החקירה, וחזרתי וצפיתי בעימות ובחקירה לאחר מכן. אציין כי במקטע שהוצג באולם, לא התרשמתי מסערת נפש מצד פונטה, וזאת בהשוואה לביטויים מועטים

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

של סערות נפש מצד פונטה במהלך החקירה הנגדי (ע' 10244). בנוסף, לא התרשמתי כי תגובות פונטה הן תולדה של צעקות מצד החוקר כלפיו. לעומת זאת, ניתן להתרשם שפונטה לא היה רגוע בעימות ואחריו, הוא הפר באופן יוצא דופן את שתיקתו, ומסר באופן חלקי מספר תגובות.

לעובדה שפונטה בחקירה בחר להפר את השתיקה בנקודה הזו, וכשבחר להפר את השתיקה שיקר או לא מסר את מרבית הפרטים המהותיים הנוגעים לארוע, ואני מתעלמת בהקשר זה מהשאלה אם פונטה קיבל באותו מעמד כסף, יש משמעות נכבדת ביחס למסקנות הנוגעות לחוסר האמון בגרסתו הכבושה בעדות, שהיא כאמור גרסה שונה.

גרסתו הכבושה של פונטה בעדות

יחסי פונטה עם מגנזי וחוסה

בעדותו התייחס פונטה לקשריו עם מגנזי, תיאר אותם כקשרים חבריים ארוכי שנים, הכוללים בילויים רבים משותפים. לתיאור זה קיימת תמיכה בתכתובת בין פונטה למגנזי מאותה תקופה (ת/763).

.448

פונטה גם ציין לראשונה במסגרת העדות הכבושה שמגנזי והוא בחנו באותה תקופה מיזם משותף באור יהודה בתחום ההתחדשות העירונית שלא יצא ממנו כלום. לטענה זו של פונטה, שבאמצעותה הסביר את גרסתו בדבר קבלת גרמושקה מחוסה, אדרש בהרחבה בהמשך.

באשר לחוסה, פונטה טען שפגש את חוסה פעמים רבות ושחוסה מכיר אותו בשמו (ע' 10205).

טענת פונטה - תכלית ההגעה למרינה

בכל הנוגע להגעתו למרינה בהרצליה ב-28.5.15, הרי שבהמשך לתשובתו לאישום, ולאחר שסירב לאשר זאת בחקירה שאחרי העימות כאמור, אישר פונטה בעדות את הגעתו למקום.

.449

פונטה מסר לראשונה בעדות שהגיע למרינה בהרצליה ביום 28.5.15 למטרת פגישה עם מגנזי (ע' 10194), ואף טען שפגש במגנזי ושוחח עמו כעשרים דקות לאחר שהתברר לו שהאחרון בקורס משיטים ואינו פנוי (10197-10198).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

ב – 28.5.15, אם כן, יצא פונטה מאשדוד בבוקר, הגיע למרינה בהרצליה בשעה 11:00, המתין שם קרוב לשעתיים, וחזר משם בחזרה לאשדוד (ת/539). פונטה הגיע במיוחד למרינה בהרצליה באותו יום מאשדוד וחזר לאשדוד, כפי שגם אישר בעדותו (ע' 9512, 10198).

לאור המרחק בין אשדוד למרינה בהרצליה, וההגעה במיוחד, מתבקשת המסקנה שהייתה מטרה בעלת חשיבות לנסיעתו, ומצופה היה מפונטה למסור הסבר מניח את הדעת לנסיעתו זו.

450. בחקירה בשלב שלאחר העימות, פונטה לא אישר את עצם הגעתו למרינה בהרצליה, וממילא לא התייחס למטרת הגעתו.

פונטה מסר לראשונה הסבר בעניין זה בעדותו הראשית, ובהמשך מסר הסבר בחקירה הנגדית, כשהלכה למעשה מסר שני הסברים שונים בשלבים השונים של העדות.

וכך, בעוד שבעדותו הראשית מסר פונטה כי הגיע במיוחד למרינה בהרצליה כדי לפגוש את מגנזי ולדבר איתו על התחדשות עירונית (ע' 9511-9510), הרי שבחקירתו הנגדית מסר פונטה כי הגיע להרצליה במטרה לפגוש את מגנזי על רקע חברתי כדי לשוחח על עניינים חברתיים של מבוגרים, כהגדרתו, ואף הניח שהוא מוזמן להתארח בבילויי סוף השבוע של מגנזי על היאכטה (ע' 10197-10198, 10225).

פונטה התקשה לספק תשובה מתקבלת על הדעת לסתירה שבין שתי הגרסאות (ע' 10222). תשובתו ששכח מה מסר בחקירה הראשית מעידה על כך שלא היה ממש במה שמסר בחקירה הראשית.

451. גם לגוף כל אחת מהגרסאות לא הצליח פונטה לספק גרסה מתקבלת על הדעת ומעוררת אמון.

כך, ביחס לגרסת השיחה על התחדשות עירונית, פונטה לא הצליח להבהיר איזו דחיפות הצדיקה הגעה שלו במיוחד להרצליה, כשלבדבריו לא הייתה כל דחיפות לקבל את הגרמושקה והוא גם לא הגיע כדי לקחת גרמושקה (ע' 10198, 10225), וזאת במיוחד כשמתיאורו הכללי בעדות עולה שעוד לא קרה כלום בנושא, והשלב היה שלב של בדיקות כלליות וראשוניות שגווע לפני שהתחיל, כפי שאפרט בהמשך.

בהתייחס לגרסה "החברתית", העובדה שפונטה נשאר ברכבו ולא החנה את רכבו בחניון שנמצא במקום, עומדת בסתירה לטענת פונטה שהגיע למטרה של מפגש חברתי, מתוך מחשבה על בילוי חברתי ממושך על היאכטה (ע' 10196-10195, 10204-10203). אזכיר עוד כי חוסה העיד שפונטה לא היה שותף לבילויים של מגנזי על היאכטה שלו, וההגנה לא חלקה עליו בנושא זה בחקירה הנגדית. בנסיבות אלה, עצם הטענה של פונטה שנהג להשתתף בבילויים ביאכטה אינה מבוססת, ועובדה זו מחלישה אף היא את מהימנות טענתו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

הטענה למפגש בין מגנזי לפונטה במרינה

בעדותו הכבושה פונטה טען לראשונה שנפגש עם מגנזי במרינה בהרצליה.

לתמיכה בטענתו הכבושה בכל הנוגע למפגש עם מגנזי, הפנה פונטה להתכתבות בין השניים, במסגרתה שאל את מגנזי ביום 27.5.15 איפה הוא יהיה למחרת, נענה שבמרינה בהרצליה, מגנזי כתב לו תקפוץ והם תיאמו שעה (ת/763). אציין שההתכתבות האמורה אכן יכולה ללמד על תכנית של השניים להפגש, אך אין בה כשלעצמה כדי ללמד על פגישה בין השניים למחרת.

לעניין עצם הפגישה בין השניים, כפי שצינתי בפני פונטה במהלך עדותו, לא הוצגו בביהמ"ש ראיות ברורות שמוכיחות מפגש בין השניים (ע' 10201-10202), ולא מצאתי בתוכן ההתכתבות ביניהם, כדי לבסס מסקנה שהשניים נפגשו, להבדיל מהמסקנה שפונטה הגיע למרינה בהרצליה במיוחד כדי לקבל דבר מה ולא דווקא כדי לפגוש את מגנזי.

גם תיאור של פונטה לעניין משך הפגישה הנטענת עם מגנזי, מוסיף לסימני השאלה ביחס לטענתו הכבושה בדבר מפגש עם מגנזי באותו בוקר. פונטה שהגיע במיוחד מאשדוד להרצליה ציין שהמפגש עם מגנזי נמשך 20 דקות בלבד, כשלבדבריו, כשתיאם עם מגנזי את המפגש לא ידע כי מגנזי לא יהיה פנוי (10198). במקום אחר בעדותו תלה פונטה את העובדה שהמפגש נמשך עשרים דקות בלבד בכך שלא מצא חנייה ונשאר ברכב (ע' 10199). שני התיאורים ושני ההסברים לא עוררו אמון.

.453

באותו אופן תיאורו הכבוש של פונטה ביחס לתוכן השיחה הנטענת עם מגנזי, לא היה מעורר אמון. לדברי פונטה במהלך השיחה עלה נושא ההתחדשות העירונית, ובאופן מקרי הייתה למגנזי ברכב את התכנית שבה ביקש פונטה לעיין, והוא אמר לו שנהגו חוסה יביא לו את התכנית מהרכב (ע' 10218-10219). אעיר שללא קשר לעובדה שחוסה נשאל ושלל אפשרות שמסר לפונטה תכניתו, הוא לא נשאל אם מגנזי החזיק ברכב באופן כללי מסמכים מסוג של תכניות הגשה וגרמושקות, ונראה שלא במקרה. גם תיאורו של חוסה שנשלח מראש לקראת המפגש עם פונטה, וגם הרישום בהתכתבות בינו לבין מגנזי בו שאל אם ללכת, אינם מתיישבים עם המקריות והאקראיות שתוארו על ידי פונטה בגרסה הכבושה.

ודוק, דווקא תגובת פונטה בחילופי המסרונים שלו עם מגנזי, במענה לדברי מגנזי שחוסה בדרך אליו, שהוא יעביר דרך חוסה הזמנה לקלארה, מקום בילוי, תומכת במסקנה שלא התקיים בין מגנזי לפונטה מפגש פנים אל פנים, ולכן הועברה ההזמנה באמצעות חוסה.

בנסיבות אלה, ההגנה שידעה כי פונטה עתיד למסור בעדותו לראשונה שנפגש עם מגנזי במרינה, אמורה הייתה לברר נושא זה מול חוסה, וההמנעות מבירור השאלה, כשיתכן מאד שחוסה יכול היה

.454

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

להפיג את סימני השאלה, אומרת דרשני. מגנזי ששאלת המפגש עם פונטה מצויה בידיעתו האישית, לא הוזמן להעיד ולא הוצגה כל ראיה תומכת אחרת לעדות הכבושה.

כעולה מן המקובץ, הרושם שהתקבל למשמע פונטה בעדותו הכבושה הוא שפונטה הבין שהוא צריך להסביר את המפגש עם חוסה, אשר לאור הראיות הברורות הכוללות את שיחת הטלפון בינו לבין חוסה כדי לאתר אחד את השני ואת ההודעה של מגנזי שחוסה בדרכו אל פונטה, לא יכול היה להתכחש לו. היות שפונטה הבין שהגעתו עד הרצליה ומפגש עם חוסה בלבד יסבכו אותו, הוא יצר את הגרסה של מפגש עם מגנזי, שבסיומו מגנזי הורה לחוסה להעביר לפונטה תכניות שבמקרה היו לו ברכב.

ודוק, בהקשר של גרסה מאוחרת זו יש משמעות יתרה לכבישת העדות, ואילו פונטה היה טוען את הטענה האמורה בשלב החקירה, ובמיוחד אם היה טוען אותה לפני שהוצגו לו הראיות המלמדות על המפגש שלו עם חוסה, יתכן שדי היה בגרסה כדי לעורר את הספק הנדרש, גם אם בדוחק. ואולם, משהגרסה נשמעה לראשונה לאחר שהראיות היו מונחות במלואן בפניו, וכשמדובר בגרסה שעל פניה אינה נשמעת הגיונית וסבירה, וכשהגרסה אינה נתמכת בכל ראיה נוספת שהיא, אזי משקלה נמוך מאד.

המפגש בין פונטה לחוסה

בשונה מסוגיית המפגש עם מגנזי, שלגביו יש מחלוקת, הרי שאין מחלוקת בסופו של דבר לגבי המפגש בין פונטה לחוסה. 455

כעולה מההתכתבות בין פונטה למגנזי, בשעה 12:32 באותו יום כתב מגנזי לפונטה: "דקה הבחור מגיע" (ת/763), ובמקביל כתב לחוסה לפגוש את פונטה בדחיפות.

פונטה אישר בעדותו כי נפגש במועד הנטען עם חוסה באזור המרינה (ע' 10201-10222). אשר לשיחה ת/310, אישר פונטה כי חל בלבול בנוגע למקום הספציפי של המפגש (ע' 10201), וכי בסופו של דבר הגיע למקום המפגש, אולם, לטענתו, לא יצא מהאוטו, וחוסה יצא מרכב אליו, אמר לו "מה שלומך, הנה התכנית, תודה רבה, שלום" ומסר לו דרך החלון גרמושקה ולא כסף.

ספק בעיניי אם תיאור זה של פונטה מתיישב עם השיחה שקיימו פונטה וחוסה עובר למפגש (ת/310א), אך מכל מקום מדובר להשקפתי בפרטים שוליים מאד במסגרת המחלוקת, ואיני סבורה שיש להקדיש התייחסות נרחבת לאי התאמות, ככל שקיימות בין גרסת חוסה לפונטה, בכל הנוגע לסיטואציית המפגש והשאלה איזה רכב התקרב לאיזה רכב ומי יצא מהרכב.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

הפרכות בגרסה הכבושה לגבי הצורך בגרמושקה

456. בחינת גרסתו הכבושה של פונטה כשלעצמה מעלה שהמתואר על ידו בקשר לתכנית ההתחדשות העירונית אינו מתקבל על הדעת.

ליקוט של כל התייחסויותיו של פונטה בעדותו הכבושה למיזם, מעלה שמבחינת פונטה, מגנזי והוא לא הגיעו לשלב מקדמי או ראשוני או תחילי של פעילות, כשהוא התייחס באופן כללי ביותר לפרויקט של תמ"א 38 בשכונה הממוקמת מעבר לשדה הסמוך למשרד של מגנזי באזור התעשייה באור יהודה, מבלי שהיה ביכולתו למסור פרטים נוספים כלשהם לגבי אותו מתחם (ע' 10224-10225).

פונטה הוזמן להציג ראיות כלשהן בקשר למיזם, אך לא עשה כן.

מדבריו עלה שמדובר היה במחשבה ערטילאית שירדה מעל הפרק כמעט לפני שעלתה.

457. על אף שהצדדים לא נדרשו לכך, אציין כי קיימים בחומר הראיות שני נתונים המרמזים על עניין כלשהו בין מגנזי לפונטה בנושא של התחדשות עירונית, ועל עניין של פונטה במיזם באור יהודה. ואולם אין בשני הנתונים שאפרט כדי לשפוך אור ולהוסיף פרטים על יוזמת ההתחדשות העירונית לה טען פונטה.

כך, מזוהה פונטה בטלפון של מגנזי כ"משה פונטה תמא" (ת/763). בהעדרו של מגנזי ובהעדר ראיות בנושא, לא ידוע ממתי ובאיזה הקשר זהו כינויו של פונטה על ידי מגנזי, כשלאור הערתו הכללית של פונטה שמגנזי תמיד רצה שיעשו משהו ביחד (ע' 10555), יתכן שמדובר ברישום ישן.

בנוסף, בפגישה בציפורה פונטה שיתף את שמעוני בנושא של מיזם באור יהודה והתייחס לפגישה ב – 27.5.15. כפי שהערתתי בפרק הרלבנטי יתכן שמדובר בהתייחסות למגנזי ולמחשבה על תכנית משותפת באור יהודה.

458. ודוק, לא זו בלבד שלא נמסר לביהמ"ש כל מידע שהוא לגבי המיזם שפונטה ומגנזי ביקשו לבדוק, אלא שגם התיאור המינימלי שתיאר פונטה בעדותו הכבושה, נשמע על פניו בהעדר ראיות תומכות בלתי הגיוני.

בעדותו טען פונטה שנחשף למחשבה לבדוק את המיזם כשבביקור שלו במשרדי מגנזי, הראה לו מגנזי את המתחם, שאותו רואים מחלון המשרד, ושאל אותו לדעתו (ע' 10225).

במקום אחר בעדותו הבהיר פונטה שהיה זקוק לגרמושקה כדי לראות אם מדובר בבנייני רכבת ארוכים, שאז הפרויקט לא כדאי, או בבניינים בצורת H (ע' 10217).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

459. מתיאורו של פונטה שהמתחם נשקף מחלון המשרד של מגנזי והיה סמוך למשרד, מתבקשת המסקנה שאת המידע האמור יכול היה פונטה לקבל בנקל ללא כל צורך בתכניות בניין, בין מהתבוננות מהחלון ובין מהתבוננות במתחם מקרוב. בנסיבות אלה, לא זו בלבד שלפי ההסבר אין שום הצדקה לטרחא כלשהי מצד פונטה לשם קבלת גרמושקה, אלא גם שאין צורך בגרמושקה כלל.

לא זו אף זו, פונטה תיאר בעדותו הכבושה שמיד כשהביט בגרמושקה ראה שחבל על הזמן, הפרויקט לא ישים והחזיר את הגרמושקה בהזדמנות אחרת למגנזי (ע' 10218).

תיאורו זה, בהתחשב בגרסתו הכבושה של פונטה לגבי ארוע נוסף של העברת כסף במשרד באור יהודה, שאותו הוא מאשר, כפי שיפורט בפרק הבא, מלמד על חוסר הסבירות בגרסתו, כשמכל כיוון שבוחנים את גרסתו הכבושה של פונטה מתברר שאין בה הגיון, היא לא מתיישבת עם השכל הישר ואינה מעוררת אמון.

טענות פונטה בקשר להעברת כסף במשרד באור יהודה – לא חלק מכתב האישום

460. אשר להעברת כסף נוספת בחניית המשרד של מגנזי באור יהודה, שאותה תיאר חוסה בגרסתו, ושאינה חלק מהאישום, פונטה בעדותו הכבושה אישר בעדותו את קיום המפגש, אולם טען כי הוא התרחש עובר לחודש מאי 2015, ולא בארבעת החודשים שקדמו לחקירה, היינו מספטמבר 2015, כפי שטען חוסה.

פונטה ציין שהועברו לו על ידי חוסה ובהוראת מגנזי 20,000 ₪ לצורך תשלום למאכערים שיקדמו נושא של החתמת דיירים בפרויקט (ע' 10205-10203).

כזכור, בהקשרה של העברת כסף במשרד באור יהודה, טען פונטה לאחר העימות כי חוסה משקר ולא הועבר לו כסף (ת/174 א' ע' 20). לא ניתן בעדות הסבר מצד פונטה לשינוי הגרסה.

461. חשיבותו של הארוע הנוסף, ושל האישור מצד פונטה שחוסה שימש שליח של מגנזי להעברת כספים ממגנזי לפונטה, היא בדמיון בין שני הארועים, זה שבמרינה בהרצליה וזה שבמשרד באור יהודה, כשבשני המקרים נעשה שימוש בחוסה להעברת דבר מה ממגנזי לפונטה. הדמיון הוא בדרגה כזאת שהוא יכול לבסס מסקנה ראייתית בדבר שיטת ביצוע ולזהות את העושה – מגנזי ששולח את חוסה.

לגוף הטענה, תיאורו הכבוש של פונטה בעדותו, כשהוא משתלב עם טענתו הכבושה האחרת שקיבל מחוסה במפגש במרינה בהרצליה גרמושקה, בדק אותה וראה שאין תוחלת לפרויקט שעל הפרק, מחזקים אף הם את המסקנה שגרסת פונטה היא שקרית. זאת, בין אם המפגש באור יהודה והעברת

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

הכסף קדמו למועד הגעתו של פונטה למרינה בהרצליה, כטענת פונטה, ובין אם היו מאוחרים בחודשים ארוכים, כטענת חוסה.

462. אם המפגש באור יהודה והעברת הכסף קדמו למועד הגעתו של פונטה למרינה בהרצליה, הרי שבאותו שלב מוקדם פונטה לפי גרסתו עדיין לא הסתכל על הגרמושקה, לא בדק את שאלת היתכנות הפרויקט, ועוד לא עסק בפרויקט, וממילא לא נזקק לסכומי כסף לשם תשלום למאכערים להחתמת דיירים.

לעומת זאת, אם המפגש באור יהודה והעברת הכסף היו מאוחרים בחודשים, הרי שאז כבר ידע פונטה בעקבות העיון הנטען בגרמושקה שאין תוחלת למיזם ולבטח לא נזקק לסכומי כסף לתשלום למאכערים.

כך או כך, העובדה שפונטה אישר קבלת כסף ממגנזי באמצעות חוסה ושיקר בהקשר של תכלית ההעברה בכל הנוגע לארוע הנוסף באור יהודה, מחזקת אף היא את המסקנה שאין ממש בגרסתו.

סיכום ביניים

463. גרסת פונטה, שהיא כאמור גרסה שמחייבת זהירות יתרה בהיותה כבושה, התבררה כגרסה שקרית בנקודות מהותיות, לא הגיונית, לא עקבית ולא מעוררת אמון.

הפתק - ראיית הסיוע לעדות חוסה

464. כידוע, לצד בחינה זהירה של עדות עד המדינה קיימת גם הדרישה בחוק לתוספת ראייתית מסוג סיוע, ככל שמדובר בהרשעה המבוססת על עדותו היחידה של עד המדינה. לעניין קשרי הגומלין בין ראיית הסיוע לבין עדות עד המדינה וכלל הראיות, נאמר:

"לא אחת ראיית הסיוע היא המביאה את בית המשפט לכלל מסקנה כי העדות הטעונה סיוע-אמינה היא. במקרים אלה ממלאה ראיית הסיוע שני תפקידים: ראשית, היא תומכת ומשלימה את מידת האמון בעדות העיקרית; ושנית, היא משמשת ראיית סיוע, הדרושה להרשעה על פי אותה עדות עיקרית. אין מניעה, אפוא, לכך שיווצר מצב שבו ראיית הסיוע תכריע את הכף לחובתו של הנאשם, אף שהעדות העיקרית נגדו לוקה, כשלעצמה, במהימנותה" (י' קדמי "על הראיות" (חלק ראשון), מהדורה משולבת ומעודכנת, תש"ע-2009 בעמוד 156, וראו גם: ע"פ 5546/06 מזערו נ' מדינת ישראל).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

ראיית הסיוע החיצונית היא הרישום שערך פונטה בפתק בימים הסמוכים לפני קבלת הכסף ממגנזי דרך חוסה.

כפי שפורט בהרחבה לעיל, בפתק (ת/39) נרשם שמו של מגנזי :

"גבי מ. 100 ג' [אן] מ'

[מילה לא ברורה אולי מחיר – ל.מ.י.] **יחיאל סגר איתך 50**

"100.

פונטה שהפר את שתיקתו, בין היתר לגבי הרישום בפתק, שיקר בחקירה ומסר שהרישום גבי מ. בפתק אינו קשור לגבי מגנזי. כפי שצויין, מסר פונטה לראשונה בעדות שלמעשה גבי מ. הוא מגנזי, כך שנושא זה אינו במחלוקת עוד. 465

מדובר בשקר מהותי היורד לשורש העניין, והמסקנה המתבקשת היא שפונטה שהבין היטב את המשמעות של הרישום המפליל והמסבך בפתק בזמן אמת, ולא היה לו הסבר תמים לרישום, שיקר במצב נחושה כדי להרחיק ולהפריד בין הרישום בפתק לבין גרסתו המסבכת של חוסה.

אשר למשמעות הרישום, במסגרת עדותו הכבושה טען פונטה לראשונה שבצד השני של הפתק, הרישום כלל אינו קשור לריכוז הכספים שנאספו עבור שמעוני, אלא מדובר ברישומים אישיים שלו בהקשרים אחרים.

בטרם אדרש לטענותיו ביחס למגנזי, אציין שבצד זה של הפתק מופיעים סכומים שונים ליד שמו של עופר, והקשר של עופר לגיוס הכספים עבור שמעוני הוא ברור וישיר, כך שבניגוד לטענתו של פונטה, גם בצד השני של הפתק יש התייחסות לנושא גיוס הכספים, בהתחשב במצוקה שבה היו מצויים המעורבים ערב שני התשלומים, כמפורט בהרחבה בהכרעת הדין בהתייחס לחלק הכללי לכתב האישים. 466

גם טענתו של פונטה שהרישום באותו צד ובאותו חלק של הפתק לגבי יחיאל, אינו קשור לגיוס כספים, היא טענה שאינה מעוררת אמון. יחיאל, הוא הקבלן יחיאל בן שימול, ששמו עלה בשיחות בין שמעוני

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

לפונטה, כשפונטה הציע לגייס ממנו כספים ושמעוני סירב, אליבא דגרסת שמעוני (ע' 6517-6516).
בפתק רשום "יחיאל סגר איתך 50", ולכאורה ההקשר לגיוס כספים הוא מובהק.

פונטה העלה בעדותו הכבושה את הטענה שהרישום הזה קשור לעבודת שיפוצים פרטית בביתו של פונטה שלגביה ביקש מיחיאל הצעת מחיר לריצוף (ע' 9519). מדובר בטענה שבנקל יכול היה פונטה להניח לה תשתית ראייתית, בין במסמכים ובין בעדותו של יחיאל בן שימול, אך הוא נמנע מעשות כן. בנסיבות אלה הטענה נותרה כבושה, סתמית ושקרית, ויש בה כדי לחזק את המסקנה הכללית לגבי חוסר מהימנות הסבריו הכבושים של פונטה לגבי הפתק.

467. אשר לרישום ביחס למגנזי, פונטה טען שרשם עבור עצמו לצרכי הפעילות המשותפת שלו עם מגנזי בתחום ההתחדשות העירונית את סיווגו הקבלני של גבי מגנזי שהוא 100 ג'.

פונטה העיד ששוחח עם מגנזי ובירר מולו את סיווגו הקבלני לצורך פרויקט ההתחדשות העירונית, והאחרון מסר לו את המידע (ע' 9518). יצוין כי כל מה שמסר פונטה מפיו של מגנזי שתכליתו להכשיר את תוכן דבריו של מגנזי, אינו קביל לתוכנו בהעדרו של מגנזי.

פונטה בעדותו הציג תחליף לכאורה לעדות מגנזי בנושא, בהפיקו את הרישום הקבלני של מגנזי (נ/242). עיון בסיווג הקבלני שהוגש על ידי ההגנה, מעלה שמכוח תקנות רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות (סיווג קבלנים רשומים), תשמ"ח-1988 (ת/767), לא קיים סיווג 100 ג', וסיווגו של מגנזי בתחום הבנייה הוא ג 4 נכון לשנים 2013-2014 (נ/242).

הנה כי כן, לא זו בלבד שהסיווג לו טען פונטה אינו קיים במציאות, אלא שגם ההגנה לא הציגה סיווג רלבנטי של מגנזי למועד הרישום הנטען בפתק.

468. יתרה מכך, את הרישום האמור הסביר פונטה בכך שנזקק למידע לצורך התחדשות עירונית (ע' 9518), אלא שמעבר לאמירות מאד כלליות לא פירט לצורך איזה פרויקט התבקש המידע, ולא הבהיר אם אכן תמיד מגנזי והוא שקלו לעסוק ביחד בנושא, מה הוביל לרישום הנתונים, כביכול, דווקא בעיתוי של הפתק, ימים ספורים לפני העברת הסכום ממגנזי דרך חוסה.

יש לזכור כי בהקשר של פרויקט התחדשות עירונית אליו התייחס מגנזי בהקשרה של הגרמושקה, הוא תיאר התנהלות שהיא עוד אפילו לפני השלב של מהלכים ראשוניים, ונעלה מכל ספק שלצורך אותה בדיקה טרומית באמצעות הגרמושקה, כפי שתיאר פונטה, לא היה לו שום צורך במידע לגבי הסיווג של מגנזי, ולא היה שום מכרז או חוזה שלשמו היו נחוצים הפרטים, גם אם היה פונטה רושם פרטים נכונים של סיווג קבלני (ע' 10566-10560).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

469. אעיר עוד להשלמת התמונה שאין זכר לטענות הנוגעות לסיווג הקבלני של מגנזי במסגרת הסיכומים מטעמו ודומה שהן נזנחו.

לפיכך, גרסתו של פונטה, כפי שנשמעה בעדות, לא עוררה אמון כלל, וטענותיו הכבושות, אין בהן ממש.

לטענת המאשימה הרישום גבי 100 משקף 100,000 ₪, שסוכם בין מגנזי לפונטה, שמגנזי יעביר לפונטה עבור שמעוני, ואשר הועברו מספר ימים לאחר הרישום בפתק ביום 28.5.15.

לאור דחיית הסברו הכבוש של פונטה, כאמור, ובהתחשב בהגיון הפנימי של טענת המאשימה, שמתיישבת עם כלל אופיו של הפתק על שני צדדיו, ועם נסיבות המפגש בציפורה, בהן הוצג הפתק, ועם יתר הראיות, אזי הרישום בפתק, מהווה ראית סיוע, שהיא ראיה מסבכת ממקור עצמאי, התומכת ומחזקת את גרסת חוסה.

בנוסף, מהווה הרישום תמיכה לנושא הסכום ומתיישב עם הרישום ביומן.

סיכום ביניים – העברת 100,000 ₪ ממגנזי דרך חוסה לפונטה

470. אני מפנה לממצאיי ביחס לכל אחת מהעדויות ולכלל הראיות החיצוניות שנסקרו.

בגרסת חוסה נתתי אמון מלא, לא התרשמתי בשום נקודת זמן כי עד המדינה שיקר, והתרשמתי ממהימנותו בכך שפרטים שלא נזכר בהם, הבהיר לגביהם שזה המצב, חרף חששו שיחשב בעיני החוקרים כמי ששיקר. אכן, לאור העובדה שלא התרמתי התרשמות ישירה, אזי עוצמת ודרגת המהימנות ויכולת ההסתמכות על העדות אינן יכולות להיות מקסימליות מבחינתי, ואולם לאור כל שתואר לעיל בעדות ובגרסה כשלעצמן, ביחד עם התמיכות החיצוניות, הגעתי למסקנה שמהימנותו של העד גבוהה וניתן בבטחון להסתמך על גרסתו בהקשרים לנתונים ולעובדות שזכר.

לעומת זאת, גרסתו הכבושה של פונטה לא עוררה אמון, לא רק בשל כבישתה אלא בעיקר בשל הקשיים בתוכנה, כמפורט לעיל.

471. כעולה מן המקובץ, על סמך גרסת חוסה לעניין עצם העברת הכסף לפונטה בהוראת פונטה, שמשקלה רב, ובהתחשב בכך שאין מחלוקת לגבי המקום והזמן של הארוע, ולאחר שנדחתה מכל וכל הגרסה הכבושה ביחס למסירת הגרמושקה, שוכנעתי מעבר לספק סביר כמסקנה מתחייבת אחת ויחידה שחוסה העביר לפונטה ב – 28.5.15 בהוראת מגנזי סכום כסף.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

לגבי גובה הסכום, הראיות לפיהן מדובר ב – 100,000 ₪ מקורן בשני מקורות עצמאיים שונים, ואיני נסמכת בהקשר זה על התייחסות חוסה שלא זכר את הסכום, והם: הרישום ביומן ב – 28.5.15 והרישום בפתק. די בשני נתונים זהים אלה, בהעדר הסבר חלופי סביר לאף אחד מהם, כדי לבסס במידה המספקת גם את גובה הסכום.

מבלי למעט מן האמור, אזכיר כי סכום טובת ההנאה אינו מרכיב חיוני בהוכחת העבירה.

הראיות הנוגעות לייעודו של הכסף עבור שמעוני

472. הסוגיה השנייה הטעונה הכרעה נוגעת לייעודו של הכסף עבור שמעוני.

שמעוני הכחיש, כאמור, כל ידיעה על כסף שלקח פונטה ממגנזי עוד בשלב חקירתו, עבור בתשובתו לאישום וכלה בעדותו.

פונטה בעדותו הכבושה הכחיש אף הוא קבלה של כספים ממגנזי באמצעות חוסה למטרה הקשורה בשמעוני, והכחיש שנמסרו לו 100,000 ₪ ב – 28.5.15. את גרסתו זו לא קיבלתי.

מבחינת פונטה, מעבר לקבלת הכסף, הראיות מצביעות גם על שימוש בכסף שהתקבל ממגנזי באופן מייד.

473. הכסף ממגנזי הועבר במזומן ב – 28.5.15. שלושה ימים לאחר מכן, ב – 31.5.15 עשה פונטה שימוש ב – 75,000 ₪ במזומן לתשלום האחרון לא'. פחות מחודש לאחר מכן, עשה פונטה שימוש בסכום נוסף במזומן בסך 40,000 ₪ לצורך התשלום השני לב'.

כזכור, לא היו לפונטה מקורות עצמאיים כספיים, וכפי שעלה מתשובתו הוא לא התכוון להשתמש בכסף שלו לתשלום הסכמי הפיצוי. פונטה לא הציג לצורך תשלומים אלה כל מקורות כספיים שהם.

נתונים אלה בהחלט מתיישבים עם המסקנה שפונטה עשה שימוש בכסף במזומן שמקורו במגנזי לצורך תשלום עבור הסכמי הפיצוי של שמעוני, ובהעדר הסבר אחר שלא ניתן, הם מחייבים בנסיבות העניין את המסקנה הזו. המסקנה לגבי מודעות פונטה לנסיבות ולתכלית הכסף היא ברורה ומובהקת.

474. השאלה הנכבדת יותר נוגעת למודעות שמעוני למקור הכסף.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

אקדים ואדגיש כי ככל שהמסקנה היא ששמעוני ידע על עצם העברת הכסף ממגנזי, אזי עומדות לחובתו החזקות המקובלות, לפיהן חזקה על עובד ציבור שהוא יודע שהנותנים לו טובת הנאה עושים כך בשל מעמדו הציבורי.

בהקשרו של שמעוני, אין ראייה ישירה ששמעוני היה מודע לכל מהלך גיוס הכסף ממגנזי והעברתו באמצעות חוסה, והראיות היחידות מקורן במפגש בציפורה. האם די בראיות אלה כדי לבסס מסקנה מתחייבת ששמעוני ידע על כך שהכסף הועבר ממגנזי לפונטה עבורו.

להשקפתי, כפי שאפרט להלן, יש בראיות המבוססות על הפתק ועל תיעוד דברי שמעוני במסעדת ציפורה, בהעדר הסבר חלופי שלא ניתן, כדי לחייב את המסקנה האמורה בדבר מודעות שמעוני לכך שהתקבל כסף ממגנזי. 475

אכן, בדו"חות העיקוב, אין תיעוד ממראה עיניים מזמן אמת ששמעוני עיין בפתק, בשני צדדיו, אם כי העוקבת טענה זאת במסגרת ריענון הזיכרון, ומעדותו של החוקר חן עלה שכך דווח להם גם בזמן אמת (ע' 2866). בנוסף, במקטעי השיחה בין שמעוני לפונטה במסעדה, כפי שנקלטו בעיקוב, אין אזכור של שמות האנשים שנתנו כסף, והערה זו נכונה ביחס לשמות הרשומים בשני צדי הפתק.

עם זאת, כפי שאחזור ואפרט כעת, דבריו של שמעוני עצמו מחייבים את המסקנה שבחן את הפתק ועיין בו בשני צדדיו.

ראש וראשית, אני חוזרת ומפנה לשלל תשובותיו של שמעוני בחקירות, עליהן עמדתי בהכרעתי לגבי החלק הכללי לכתב האישום, מהן עלה ששמעוני בהחלט נחשף לשמות ולסכומים, חרף הכחשותיו המאוחרות בעדות. 476

כפי שצוין באותו מקטע שמעוני אישר שבמפגש במסעדת ציפורה עלה בשיחה בינו לבין פונטה הנושא של מקורות המימון – "שמות", "סכומים", "כמה", כשזו הייתה למעשה תכלית המפגש. שמעוני התייחס לכך "שנרשמו" שמות, והשתמש בפועל "ראיתי", היינו התייחס לדף נייר שבו היו רישומים, ושאותו ראה, גם אם לטענתו לא באופן מלא.

יתרה מכך, כפי שניתחתי בהרחבה בהכרעה לגבי החלק הכללי של האישום, בחינה של מהלך הפגישה ומקטעי השיח, כפי שנקלטו על ידי העוקבות, מעלה ששמעוני נחשף לפתק וחשוב מכך נחשף לתכניו לפרטי פרטים.

בהקשר זה הפניתי לדגשים הבאים לבד ומצטבר, ואחזור עליהם באופן תמציתי :

תחילה פונטה אומר לשמעוני "אני אגיד לך מה יש...".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

זמן קצר לאחר מכן, פונטה נראה מניח לפני שמעוני דף נייר.

כעבור זמן מה, אחרי ששמעוני סיים לדבר על התשלומים הנוכחיים והעתידיים, הוא אומר לפונטה
"אתה יכול לקחת את זה...".

477. די במהלכים המתוארים כדי ללמד על כך שהשיחה על מה שיש מבחינת איסוף הכספים התבססה על הפתק, כשבעדותה ציינה העוקבת ששמעוני עיין בדף ושגודלו תאם את גודל הפתק שנתפס.

האמירה החשובה ביותר בהקשר זה מצד שמעוני לאחר שהונח לפניו הדף, ולפני שאמר לפונטה שהוא יכול לקחת אותו, היא:

"עכשיו אנחנו סגורים..."

"אבל יש עוד פעמיים..."

"שיהיה לנו... פעם הבאה... הבנת מה אני אומר?...".

מדבריו של שמעוני שעכשיו הם סגורים, כלומר יש את כל הכסף, ואמירתו שיהיה גם לפעם הבאה, עולה ששמעוני, ידע בשיחה שיש להם מקור כספי למימון 300,000 ₪, וכן, שיש בכספים שנאספו אף מעבר לכך, וכספים אלה יוכלו לשמש לפעם הבאה.

478. סכימת כל הסכומים שגוייסו עד לאותה נקודת זמן, ומופיעים בפתק בצדו האחד, מלמדת שהסכומים שנלקחו בחשבון כללו: 50,000 ₪ מדני עמנואל, 50,000 ₪ מדרור אלמלם, דוד וללו שמעוני, 30,000 ₪ מהורי פונטה, ו- 70,000 ₪ צפויים מעופר, ובסך הכל 200,000 ₪.

כיצד, אם כך, אמר שמעוני שיש להם את כל מה שצריך לתשלומים כעת ו"עכשיו אנחנו סגורים" ואף ציין שיש עודף לפעם הבאה?

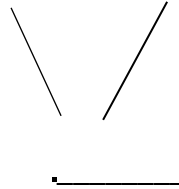
בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

התשובה לכך ניתנת ברישום בצד השני של הדף:

"גבי מ. 100 ג' [אן] מ'

[מילה לא ברורה אולי מחיר – ל.מ.י.] **יחיאל סגר איתך 50**

"100 .

100,000 ₪ נוספים נרשמו בבירור בפתק, והם שמשלמים את החסר לצורך התשלומים הנוכחיים בסך כולל של 300,000 ש"ח, והיתרה שנותרת מהם, 50,000 ₪ נוספים, היא שתממן חלק מהתשלום הבא, ועל מנת ששמעוני יגיד את מה שאמר, הוא היה חייב להחשף לנתון זה.

אעיר כי העובדה שבאותה שיחה מדובר גם על פרויקט כלשהו באור יהודה, וניתן להתרשם ששמעוני בקיא ומבין על מה מדבר פונטה, תומכת אף היא במסקנה האמורה שבישיחה היה קישור למגנזי.

.479

שמעוני, כאמור, הכחיש כל קשר לפתק, שלל כל ידיעה לגבי הרישומים בפתק, ושלל כל מודעות לאיסוף כספים ממגנזי, ולא סיפק כל הסבר לרישומים בפתק או לדבריו בישיחה.

פונטה, כאמור, מסר הסבר שקרי לגבי הרישום שאותו דחיתי, ולא הסביר את משמעות הדברים בישיחה.

במצב דברים זה ניסיתי בהתאם לחובתי לבחון אם דבריו של שמעוני בהתחשב ברישומים בפתק יכולים לקבל פרשנות והסבר אחרים, שיש בהם כדי לעורר ספק בכל הנוגע למודעות של שמעוני, הגם שהוא עצמו לא טען אותם. לא מצאתי פירושים אחרים מזכים שהנאשמים לא הציעו, והמסקנה המתחייבת היחידה מן המתואר היא ששמעוני היה מודע לכך שפונטה גייס 100,000 ₪ ממגנזי.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

טובת ההנאה - סיכום

480. לסיכום, הוכחה מעבר לספק סביר העברת 100,000 ₪ ממגנזי דרך חוסה לפונטה עבור שמעוני, וכן הוכחה ידיעתו של שמעוני ימים ספורים לפני שהכסף התקבל, על כך שעתיד להגיע כסף ממגנזי לצורך הסכמי הפיצוי, כסף אליו התייחס במסגרת התחשיב שערך לפיו יש ברשותו את כל הנדרש לצורך שני התשלומים הצמודים בסך כולל של 300,000 ₪ עבור הסכמי הפיצוי.

התמורה הנטענת

481. לשמעוני ומגנזי הייתה היכרות מהימים ששמעוני היה מנכ"ל אתרים ומגנזי היה קבלן פעיל באתרים. לפי עדות חוסה, הייתה למגנזי הרבה פעילות, הם הגיעו למשרדים כדי לקחת שיקים בתכיפות גבוהה והוא נכח במפגש אחד בין מגנזי לשמעוני.

מעבר לעובדה זו אין ראיות לקשר בין מגנזי לבין שמעוני.

482. על פי הנטען באישום השני, לא רק שלמגנזי היו אינטרסים כלכליים משמעותיים באשקלון לאורך התקופה הרלבנטית, אלא שמערכת היחסים הנטענת באישום זה היא של מתת כנגד תמורה, כשהמתת והתמורה ניתנות באופן סימולטני, במהלך חודש מאי 2015, והתמורה היא קונקרטי ומובהקת.

בפרק התמורה נטען כי בתקופה שבה ניתנה המתת עסק מגנזי בשיפוץ ביה"ס באשקלון, ביניהם ביה"ס אסף מיימון (להלן: "ביה"ס"). על פי הנטען, בשל קיומם של ליקויים עיכבה חכ"ל, החברה הכלכלית לאשקלון, שניהלה את הפרויקט סך כ- 217,000 ₪. מגנזי דרש שחרור של דמי העיכבון, אך דרישתו לא נענתה בשל הליקויים שלא תוקנו. שמעוני (שאין מחלוקת שבנוסף על היותו ראש עיר היה גם יו"ר דירקטוריון החכ"ל) העביר על פי הנטען מסר למנכ"ל החכ"ל לפיו יש להסתפק בכספי הערבות ולשחרר את העיכבון, ובעקבות זאת ב- 31.5.15, חרף קיומם של ליקויים, שוחרר העיכבון.

התמורה שלפי הנטען נתן שמעוני באישום זה היא בוטה, במובן זה שהוא ניצל לפי הטענה את תפקידו ומעמדו כיו"ר הדירקטוריון וראש העיר, כדי לגרום לשחרור כספי עיכבון שעוכבו כדין בהקשר של תיקון ליקויים, הגם שהליקויים לא תוקנו, היינו פעולה שהיא בסטייה מן השורה.

483. ראיות רבות הוגשו ועדים רבים נשמעו בכל הנוגע לסוגיית שחרור העיכבון (ובהם: גלעד אורן, אורן חדד, יוסי סבג טובי, רחלי ארביב).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

נתונים שהתבררו תוך כדי בחינת הראיות, הנוגעים לסכום הנוגע ללקויים של מגנזי, שאלת חלוקת האחריות לביצוע עבודת התיקונים, היחס בין עיכבון לערבות, והסמכות ושק"ד לשחרר את העיכבון, כמו גם העדרו של סופר, שעדותו הייתה רלבנטית וחסרה, ובמידה מסוימת גם העדרו של מגנזי, הביאו לכך שהתשתית הראייתית שהובאה בפני ביהמ"ש הייתה לא ברורה, חסרה ולא עלתה ממנה, לבטח לא בדרגה הנדרשת, מעורבות של שמעוני.

נתונים אלה, יש להניח, הם שהובילו לכך שהמאשימה בחרה בסיכומים לחזור בה מטענת התמורה הקונקרטית, בציינה כי: "נסיבות שחרור דמי העיכבון ... לא נתבררו עד תום במשפט".

במצב דברים זה, המסקנה היא שלא הוכחה התמורה הקונקרטית שנטענה באישום, ומסקנה זו מייתרת את הצורך לנתח ולפרט את הראיות שנשמעו בנושא שחרור העיכבון.

לא יוחסו לשמעוני תמורות קונקרטיות נוספות באישום זה.

.484

בסיכומי המאשימה, תחת הכותרת מגנזי - אינטרסים כלכליים, פירטה המאשימה טענות מהן עשוי היה להשתמע שהיא טוענת לקיומן של תמורות נוספות, אם כי במרומז בלבד. עם זאת, לאור התמקדות המאשימה במשוא פנים בדרך כלל, כמו גם הערתה שתמורה אינה יסוד מיסודות השוחד, מתבקשת המסקנה שהמאשימה אינה טוענת לתמורה בהיבטים נוספים ושונים.

ההגנה בסיכומים ראתה את הדברים באופן שונה, היא מלינה על הוספת מרכיבי תמורה וטוענת שאין מקום להידרש למרכיבי תמורה קונקרטיים שלא צוינו מפורשות בכתב האישום.

לאור אופן ניסוחו של מרכיב התמורה הקונקרטית באישום זה, ככל שהייתי סבורה שיש טענות קונקרטיות של תמורה חדשות, הייתי מקבלת את טענת ההגנה, שכן אם הייתה למאשימה טענה, שמעבר למרכיב הקונקרטי של שחרור העיכבון, פעל שמעוני לטובת מגנזי בהקשרים קונקרטיים נוספים, היה מקום שתציין זאת בפרק התמורה. איני משוכנעת שניתן היה להבין בזמן שמיעת הראיות שלמאשימה טענות למרכיבי תמורה קונקרטית מעבר לנושא שחרור העיכבון ולא התרשמתי שהתאפשר להגנה להתגונן מפני טענות נוספות קונקרטיות. עם זאת, כל שנאמר, מעבר לצורך נאמר, שכן איני סבורה כי המאשימה טענה טענות קונקרטיות נוספות לביסוס התמורה.

להשלמת התמונה בהקשר זה, אעיר שלא ניתן להתעלם מטענות ההגנה הנוגעות לכך שבתחילת כהונתו ביקש שמעוני להסיט את התקצוב מבנייה לחינוך, בין היתר על חשבון פרויקט מגדל שבביצוע מגנזי, אם כי אין אני רואה בהן הוכחה לכך שלא נעברה שום עבירה. יש לזכור שטענות אלה נוגעות להתנהלות שיש פער זמן ניכר ביותר בינה לבין העברת הכסף, ובסוף 2015, לאחר קבלת המתת בוצעו פעולות להפשרת הקפאת הפרויקט.

.485

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

כמו כן, היות שלא נטען שהציפייה משמעוני הייתה להתערב בתהליכי זכייה במכרזים, התערבות שהיא ממילא בוטה מאד ומסובכת מאד, בשל הוראות החוק הקפדניות בנושא, אין בעובדה שמגנזי לא זכה במכרזים נוספים אותם פירטה ההגנה, כדי להעלות או להוריד בהקשר של התמורה.

בסופו של דבר, לא הוכחה כל תמורה קונקרטי.

טענה למשוא פנים בדרך כלל – האם "שלח לחמך"?

486. כפי שכבר צוין, עבירת השוחד אינה מחייבת ביצוע פעולה קונקרטית מצד עובד הציבור, ודי במשוא פנים כללי, ובציפייה למשוא פנים בדרך של "שלח לחמך".

הדגש, אם כך, הוא על קיומם של אינטרסים לנותן השוחד, שלעובד הציבור בתפקידו יש זיקה אליהם, ויש אפשרות סבירה שבעתיד יידרש אליהם בתפקידו, וקיימת ציפייה של נותן השוחד והבנה של הלוקח, שאם וכאשר תתממש הציפייה ייטיב לוקח השוחד עם נותן השוחד.

487. באישום השני נטען שלמגנזי היו אינטרסים כלכליים משמעותיים באשקלון בתקופה הרלבנטית.

לטענת ההגנה אין די באמירה זו בכתב האישום כדי לאפשר למאשימה לטעון טענה של "שלח לחמך" שלא נזכרה בכתב האישום, במיוחד כשבאישום מופיע מרכיב תמורה קונקרטי.

איני מקבלת את הטענה שקיימת חובה לציין בכתב האישום שהמאשימה מייחסת לנאשמים פעילות בדרך של "שלח לחמך".

שאלת קיומם של אינטרסים לנותן השוחד, שלוקח השוחד מודע אליהם ויכול בהווה או בעתיד להשפיע עליהם מכוח תפקידו, היא שאלה רלבנטית לצורך הוכחת המרכיב בעבירת השוחד של "בעד פעולה הקשורה בתפקידו" ולא רק של התמורה.

מנוסח האישום, המדגיש את האינטרסים העסקיים שיש לנותן השוחד באשקלון, ואת הטענה שהשוחד נלקח בקשר עם התפקיד ובעד פעולות הקשורות בתפקיד, עולה שנטענת זיקה בין האינטרסים הנזכרים לבין יכולתו של לוקח המתת מכוח תפקידו הציבורי להשפיע על אותם אינטרסים, בין היתר בהקשר של ציפייה שדרכיהם יצטלבו בעתיד, ולא דווקא בהקשר של תמורה קונקרטית. משכך, מתבקשת המסקנה שהאישום כולל גם את הטענה לציפייה למשוא פנים כללי בעתיד, היינו, טענת "שלח לחמך", המוזכרת בגדר דרכי השוחד.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

אעיר עוד כי האינטרסים השונים ופוטנציאל ההשפעה של שמעוני עליהם, בוררו ונדונו על ידי שני הצדדים, כך שההגנה ידעה מפני מה עליה להתגונן והתגוננה.

לפיכך, אבחן את האינטרסים הכלכליים של מגנזי באשקלון בכלל, ובקשרה של הטענה שטובת ההנאה נלקחה בעד פעולה הקשורה בתפקידו של שמעוני בפרט.

סקירת האינטרסים של מגנזי באשקלון

האישום השני מתייחס, כאמור, לאינטרסים כלכליים משמעותיים שהיו למגנזי באשקלון לאורך התקופה הרלבנטית. .488

שמעוני הכחיש את האמור כפי שנוסח, כהגדרתו, אך אישר שלמגנזי היו אינטרסים בעיר אשקלון עובר לכהונתו כראש עיר ואף בתקופת כהונתו.

איני רואה כל חשיבות לשאלה אם האינטרסים הללו הם אינטרסים שתחילתם במועד מוקדם לתקופה הרלבנטית והם מתמשכים או שהם נוצרו בתקופה הרלבנטית. במוקד ניצבת השאלה אם היו למגנזי אינטרסים כלכליים משמעותיים בתקופה הרלבנטית, ועל כך נדמה ששמעוני השיב בחיוב.

בחינה של האינטרסים הכלכליים של מגנזי מעלה שהם אכן היו משמעותיים, בהיקפים כספיים ניכרים, פרושים בפרויקטים שונים, ומגנזי התמודד בתקופה הרלבנטית על מיזמים שונים בעיר אשקלון, מול גופים שונים שהעירייה אחראית עליהם או קשורה אליהם, לרבות חכ"ל ותאגיד המים העירוני.

שני פרויקטים גדולים שמגנזי שימש בהם כקבלן בנייה ושיפוץ בתקופה הרלבנטית, הם פרויקט מגדל, ושיפוץ מוסדות חינוך. .489

פרויקט מגדל הוא פרויקט לשיקום האזור ההיסטורי באשקלון, שמגנזי זכה בו במכרז לשיפוץ כללי עובר לכהונת שמעוני (מכרז 39/12). הפרויקט בוצע מול חכ"ל גם בתקופה הרלבנטית לכתב האישום. הכנסותיו של מגנזי מהפרויקט עלו על 20 מיליון ₪ במצטבר עד סוף 2014 ועמדו על קרוב ל-7 מיליון ₪ נוספים ב-2015 (ת/216). בנוסף, זכה מגנזי בשנת 2014 במכרז לשיפוץ חזיתות במדרחוב (מכרז 10/14 חלק מת/421), כשההיקף הכספי של שיפוץ החזיתות נאמד ב-10-12 מיליון ₪. עקב התנגדות הסוחרים במדרחוב לשיפוץ, התעכבה במשך זמן ניכר ולמעשה לאורך כל התקופה הרלבנטית תחילת ביצוע העבודות.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

שמעוני מסר שידע על כך שמגנזי הוא הקבלן המבצע בפרויקט השיקום במגדל. גלעד אורן, מנכ"ל חכ"ל העיד שהוא סבור ששיתף את שמעוני בכך שמגנזי הוא הקבלן גם של שיפוץ החזיתות אם כי לא היה משוכנע בכך (ע' 3491).

490. בנושא מוסדות חינוך, במסגרת מכרז לבנייה ושיפוץ של מוסדות חינוך באשקלון, זכה מגנזי בביצוע הקמה של 12 כיתות לימוד בשני בתי ספר וארבעה גני ילדים (מכרז 5/2104 ת/410). ההיקף הכספי של הפעילות עמד על מיליוני שקלים ובשנת 2015 קיבל מגנזי בגין עבודתו למעלה מ- 3.5 מיליון ₪ (ת/267).

שמעוני טען שלא ידע איזה קבלן זכה בעבודת בבתי הספר והגנים השונים ולא ידע שמגנזי הוא אחד הקבלנים, ואין ראיות שילמדו אחרת.

בנוסף, מגנזי ניגש למכרז לשיקום רשת הביוב ולא זכה. מגנזי פנה לשמעוני בנושא זה במחצית 2014 (ת/635), שמעוני פנה למנכ"ל תאגיד המים וביקש את התייחסותו (ת/137), והעביר את ההתייחסות למגנזי מבלי להתערב.

491. להשלמת התמונה, יצוין שפונטה העיד שידע שמגנזי מעורב בפרויקט מגדל, ידע שלמגנזי היו בעיות באשקלון ושהוא מרוגז על החכ"ל, ויכול להיות שידע שמגנזי כעס על כך שלא זכה בפרויקט של רשת הביוב (10245).

כעולה מן המקובץ, למגנזי היו אינטרסים כלכליים משמעותיים באשקלון בתקופה הרלבנטית. שמעוני היה מודע לכך שלמגנזי יש קשר לחלק מהאינטרסים, כמפורט לעיל.

בזיקה לתפקידו או בזיקה למעמדו – שוחד או הפרת אמונים?

492. לטענת המאשימה, די באינטרסים המשמעותיים שפורטו, שהם אינטרסים מידיים, ובמודעות של שמעוני אליהם, או למרביתם, כדי לבסס את הקש"ס ואת המסקנה המתחייבת שהמתת ניתנה ונלקחה בעד פעולה הקשורה בתפקידו של שמעוני.

המאשימה מפנה בהקשר זה לחזקות העובדתיות המשולבות, היינו הן החזקה שמתת לעובד הציבור מאת אדם הנמצא עמו בקשר רשמי, ניתנת בעד פעולה הקשורה לתפקידו, והן חזקת המודעות לכך שטובות ההנאה לא ניתנות לעובד הציבור, אלא מחמת תפקידו ויכולתו לסייע בהווה או בעתיד בקידום האינטרסים של נותן המתת.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בהקשרן של חזקות אלה שנועדו לסייע ולהתמודד עם חוסרים ראייתיים בעבירת השוחד בשל אופיה, ניתנו גם הערות אזהרה. כך, הודגש שאין למתוח עד אין קץ את החזקה ויש לוודא שיש לה תשתית ראייתית (עניין בר). בנוסף, הודגש כי אין בחזקות להביא להיפוך נטלים או שינוי בנטל של המאשימה לבסס טענותיה מעבר לספק סביר (עניין אלגריסי).

השאלה אם יש מקום להפעיל את החזקות באישום שלפניי אינה פשוטה כלל. אקדים ואציין שבסופו של דבר הגעתי למסקנה שאין הצדקה להחלתן בנסיבות העניין, ולכל הפחות אין הצדקה להתבסס עליהן כתחליף לראיות, והכל מטעמים שאפרט בהמשך.

.493

יתרה מכך, על אף שהטענה לא הועלתה על ידי הצדדים, סברתי כי מחובתי לבחון אם טובת ההנאה שניתנה בנסיבות העניין מבססת מסקנה מתחייבת אחת ויחידה, לפיה נלקח שוחד על ידי שמעוני, או שמא בנסיבות אישום זה, ניתן ואף נכון יותר להסתפק בחלופה מתונה יותר של הפרת אמונים בדרך של קבלת טובות הנאה. לאחר שבחנתי סוגיה זו הגעתי למסקנה שיש מקום להסתפק באישום זה בעבירה של הפרת אמונים.

לעניין העבירה, אני מפנה להתייחסות נרחבת בחלק הכללי לעיל. באישום שלפניי אסתפק בכך שאציין שעבירת הפרת האמונים אינה מתמצה רק במצבים של ניגוד עניינים, אלא היא הוכרה גם ביחס לנסיבות של קבלת טובת הנאה על ידי עובד הציבור בהקשר של מעמדו הציבורי.

בהקשר של חלופה זו, קיים במרכיבים רבים של עבירת הפרת האמונים דמיון לא מבוטל לעבירת השוחד, והבחירה בין החלופות מושפעת ממדרג החומרה של כלל הנסיבות.

וכך, הן בעבירת השוחד והן בעבירת הפרת האמונים נקודת המוצא היא קבלה או לקיחה של טובות הנאה בהקשר של המעמד הציבורי של הלוקח.

עם זאת, בעבירת השוחד המתת נלקחת בעד פעולה הקשורה בתפקידו של הלוקח, ואילו בעבירה של הפרת אמונים די בכך שטובת ההנאה מתקבלת בזיקה למעמדו של עובד הציבור.

בהתאמה בעבירת השוחד חייבת להיות מוכחת זיקה ממשית בין האינטרסים של נותן טובת ההנאה לבין תפקידו של עובד הציבור, כך שטובת ההנאה נלקחת בידיעה ובהבנה של עובד הציבור שקיימת ציפייה ממנו לפעול לטובת נותן טובת ההנאה במגוון דרכים, בין באופן קונקרטי העולה כדי תמורה ובין בדרך של משוא פנים כללי מתוך הנחה שדרכי השניים יצטלבו. לעומת זאת, בעבירה של הפרת אמונים, היות שטובת ההנאה נלקחת בזיקה למעמד הציבורי, ולא דווקא לתפקיד של עובד הציבור, די במודעות עובד הציבור לכך שטובת ההנאה ניתנת לו בשל מעמדו כעובד ציבור, ולא נדרשת הוכחה של ציפייה ממנו שישפק תמורה.

.494

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

יוער כי מקום שעבירת השוחד הנטענת מבוססת על הציפייה למשוא פנים עתידי בדרך של שלח לחמך, ללא ייחוס תמורה קונקרטיית כלל, אזי הקו המפריד בין עבירת השוחד לבין עבירת הפרת האמונים הוא במקרים רבים דק, והוא מבוסס בעיקר על השוני בהיבטי העיתוי, העוצמה, התוכן והאופי של הציפייה, בהתאם למכלול הנסיבות.

באישום שלפניי, שוכנעתי בדרגת הוודאות הנדרשת ששמעוני קיבל ממגנזי כסף, וידע שטובת ההנאה ניתנה לו בשל מעמדו כראש העיר.

עם זאת, בכל הנוגע לציפיות ממנו, ולמודעותו ביחס אליהן, הגעתי למסקנה שממערכת הראיות, גם לאחר ששקלתי את אפשרות החלת החזקות הנזכרות, לא מתחייבת מסקנה אחת ויחידה לפיה טובת ההנאה נלקחה בעד פעולה הקשורה בתפקידו, וקיימים מספר קשיים בתזה האמורה. 495

זאת, בעיקר נוכח קריסת התזה המרכזית של המאשימה באישום זה בדבר קיומם של מתת ותמורה סימולטניים, היינו העברת 100,000 ₪ כמתת, ובמקביל שחרור דמי העיכבון כתמורה, שניהם בחודש מאי 2015, כשהתמורה הנטענת כלל לא הוכחה ונזנחה.

בנוסף, לא שוכנעתי במידה המספקת שלשמעוני הייתה זיקה ממשית מבחינת תפקידו למי מן האינטרסים של מגנזי שפורטו, להבדיל מזיקה כללית לכל פרויקט עירוני בשל מעמדו כראש עיר, לא בהווה ולא בעתיד נראה לעין, להבדיל מעתיד אמורפי, באופן שהיה חייב להבין שהציפייה היא שיפרע את השטר עם הצטלבות הדרכים בינו לבין מגנזי.

בהקשר זה העדרו של מגנזי, שלא העיד בפניי, הוא בעל משמעות, ומקשה על גיבוש מסקנה חד משמעית בנוגע למרכיב הקש"ס הנדרש.

אעיר עוד כי התנהלות שמעוני ביחס לפרויקט מגדל והקפאתו הזמנית, וחוסר התערבותו בנושא מכרז תאגיד המים, מעמידים בסימן שאלה את נכונותה של מסקנה מתחייבת אחת ויחידה בדבר הבנתו שמצופה ממנו לפעול במסגרת תפקידו לקידום ענייני מגנזי. 496

לאור כל המקובץ, הגעתי למסקנה שהזיקה בין שמעוני למגנזי היא מרוחקת יותר, וכי לא בוססה במידה המספקת הטענה שטובת ההנאה ניתנה בעד פעולה הקשורה בתפקידו, ולא ניתן לשלול שהיא ניתנה והתקבלה בזיקה למעמדו של שמעוני כראש עיר, ומתוך הבנה לגבי החשיבות בקיומו של קשר חיובי, וקרוב שעשוי ביום מן הימים לעלות מדרגה.

לפיכך, בשל הטעמים המפורטים, ולא בלי התלבטות, הגעתי למסקנה שנכון לבחון חלופה של עבירה מתונה יותר מעבירת לקיחת שוחד. 497

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

כתב האישום לא ייחס לנאשמים עבירת הפרת אמונים אלא עבירות שוחד.

עבירת הפרת האמונים, המבוססת על קבלת טובת הנאה, מוכלת במרבית מרכיביה בתוך עבירת לקיחת השוחד, כשעיקר השוני הוא בשאלת הזיקה לתפקיד או למעמד של עובד הציבור, והציפייה השונה הנגזרת מכך.

בנסיבות ניסוחו של האישום, והתגוננות הנאשמים מפני הסיכון של עבירת לקיחת שוחד, נכללת גם התגוננות מפני סיכון פחות, של התנהגות המבססת הפרת האמונים, בקבלת טובות הנאה על ידי שמעוני בשל מעמדו כעובד ציבור.

בסיכומי הצדדים הם התייחסו לאופי האינטרסים הכלליים הנטענים של מגנזי ולסוגיית הזיקה בין המתת לבין המעמד והתפקיד, כך שאיני רואה קושי בבחינת העבירה של הפרת אמונים שחומרתה פחותה, ושלא נטענה בכתב האישום, משום שניתנה לנאשמים ההזדמנות להתגונן גם מפניה והלכה למעשה הם התגוננו.

לעניין התקיימות יסודות העבירה, שוכנעתי מעבר לספק סביר כי מתקיימים כל רכיבי עבירת הפרת האמונים, ובהם היות שמעוני עובד ציבור, מעשה הפרת האמונים, המתבטא בקבלת טובת הנאה בסכום ניכר העומד על 100,000 ₪ על ידי עובד ציבור מקבלן שמבצע פרויקטים בעיר, כשברור לשמעוני שהכסף ניתן לו רק בגלל מעמדו כראש עיר, ושלא ניתן לשלול שביום מן הימים יוצר מצב שבו יידרש לדון בעניינו של מגנזי, התנהלות שיש בה נוכח הסכום, הנסיבות והגורם שנתן את הכסף, כמו גם הסתרת קבלת הכסף, פגיעה טבועה באמון הציבור ובטוהר המידות של עובד הציבור.

.498

אשר לאחריותו של פונטה, באישום זה עבירות השוחד אמנם לא יוחסו בצוותא חדא, עם זאת, הביצוע המשותף והתכנית המשותפת עולה מהעובדות וממעמדו של פונטה לפי הנטען כמתווך לשוחד, כך שהשותפות המהותית הנטענת גלומה בעבירות ובאופן תיאורן.

משהגעתי למסקנה שיש מקום להסתפק בעבירה של הפרת אמונים בעניינו של שמעוני, עבירה שבאופן עצמאי, בהיותה מותנית בעושה מיוחד, אינה חלה על פונטה שהוא איש פרטי, ואני מפנה בנושא זה בהקשר המשפטי לפירוט בחלק הכללי, נותרה השאלה אם ראוי לייחס לו לפונטה עבירת הפרת אמונים בצוותא חדא עם שמעוני בנסיבות העניין או לא.

.499

אני מפנה בהקשר זה לשיקולים שפורטו בחלק הכללי. בנוסף אעיר כי מדובר בעבירת הפרת אמונים שהדגש בה הוא על קבלת טובת הנאה ולא על עצם ההימצאות במצב של ניגוד עניינים, ובהיבט זה של קבלת טובת הנאה מעורבותו של פונטה היא משמעותית.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

במסגרת שיקוליי אני לוקחת בחשבון את העובדה שפונטה הוא שביקש את הכסף ממגנזי, הוא שקיבל את הכסף במזומן, והוא ששילם באמצעותו עבור הסכמי הפיצוי. פונטה הכחיש את קבלת הכסף, ולא טען בהקשרו של מגנזי שהכסף התבקש עבור עצמו. אין לביהמ"ש ידיעה מה היה מקור היוזמה לפנות למגנזי ואם מדובר ברעיון של פונטה או לא, אך ברור שפונטה הבין שיש קושי לפנות למגנזי מחמת האינטרסים שלו בעיר וזיקתם האפשרית בנקודת זמן בעתיד לראש העיר.

בהתנהלותו זו, פונטה היה במעגל הפנימי של ההתרחשות, ודרגת מעורבותו בקבלת טובות ההנאה, כמו גם הבנתו את משמעות הדברים בהקשרו של שמעוני ושל מעמדו כראש עיר, מחייבים כולם מסקנה בדבר אחריותו כשותף לעבירה.

סיכום

500. כעולה מן המקובץ, שוכנעתי מעבר לספק סביר שפונטה ביקש וקיבל ממגנזי סך של 100,000 ₪ שהועברו אליו באמצעות חוסה.

כמו כן, שוכנעתי מעבר לספק סביר כי שמעוני היה מודע לכסף שהתקבל ולמקורו במגנזי.

ואחרון, שוכנעתי כי בקבלו את טובת ההנאה היה שמעוני מודע לאינטרסים הכלכליים של מגנזי בעיר, וידע כי מגנזי נתן לו את הכסף בהקשר של מעמדו, והסתיר את קבלת טובת ההנאה, כשהתנהלותו בכללותה פגעה בציבור והיא מבססת עבירת הפרת אמונים.

אשר לפונטה, שוכנעתי כי היה שותף לעבירה.

לפיכך, אני מרשיעה את שמעוני ופונטה בעבירה של הפרת אמונים בצוותא.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

אישום שלישי – מילר

הטענות באישום ותשובת הנאשמים

501. באישום השלישי מואשמים מילר ופונטה.

בהתאם לאישום, נטען כי לבקשת פונטה נתן מילר לפונטה עבור שמעוני, 75,000 ₪, וזאת בקשר עם תפקידו הציבורי של שמעוני כראש העיר ובעד פעולות הקשורות בתפקידו, כשנטען כי למילר אינטרסים עסקיים באשקלון וביניהם ייזום פרויקטים של פינוי- בינוי ביחד עם פונטה.

בנוסף נטען שפונטה ביקש את הכסף ועשה בו שימוש למטרת תשלום עבור הסכמי הפיצוי וקיבל את הכסף ממילר כדי להעבירו לשמעוני בקשר עם תפקידו הציבורי.

עוד נטען שכחודשיים לאחר מועד העברת הכסף ערך פונטה הסכם הלוואה כוזב כדי לתת לכסף שהועבר אצטלא חוקית.

בגין מעשים אלה מיוחסות למילר עבירת מתן שוחד למתווך, שכמוה כעבירה של מתן שוחד, ולפונטה עבירה של תיווך לשוחד, שכמוה כעבירה של לקיחת שוחד.

בנוסף מיוחסת לשניים עבירת הלבנת הון.

פונטה ומילר כפרו במיוחס להם.

טענות ההגנה לגבי מסגרת האישום

502. בסיכומים מטעם מילר התבקש ביהמ"ש להכריע באישום על סמך המפורט בכתב האישום בלבד, ולהתעלם מנושאים שהתווספו לפי הטענה בשלב הסיכומים ומילר לא התגונן מפניהם. מבלי להדרש בשלב זה לטענות לגופן, אציין שבאופן עקרוני אני סבורה שיש משמעות לכך שמילר מתחילת הדרך הסכים להגשת כל הראיות, וביקש לחקור עדים מועטים בלבד, עליהם הצהיר במענה לאישום, ותחם את נקודות המחלוקת בצורה מוגדרת וברורה.

עוד אקדים ואעיר שמקובלים עליי מרבית הדגשים של ההגנה בסיכומים מטעם מילר לגבי ה"יש" וה"אין" בכתב האישום בהקשר של עבירות השוחד, במובן זה שלא רק ששמעוני אינו חלק מהאישום,

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

אלא שגם לא נטען בכתב האישום שבין שמעוני למילר היו קשרים בהקשר הרשמי של תפקידו של שמעוני, ולא נטען ששמעוני פעל לקידום ענייני מילר, אלא נטען שלמילר היו אינטרסים עסקיים בעיר.

אציין בהקשר זה שהשוואה של האישום השלישי לשני האישומים הקודמים, שאף הם אישומי שוחד, מעלה שבעוד שבאישום הראשון נטען לקשר מושחת בין נותן השוחד ללוקח השוחד, ופורטו בהרחבה מרכיבי המתת והתמורה, ובעוד שבאישום השני פורטו מרכיבי המתת והתמורה, הרי שהאישום השלישי הוא "רזה" יותר וכולל מתת ללא תמורה.

503. כידוע, תמורה אינה יסוד מיסודות העבירה, ואין היא תנאי להוכחת העבירה. עם זאת, התמורה, ולו בדרך של הצגת אינטרסים מוחשיים וממשיים של מי שנטען שנתן את השוחד, אשר מצופה שלוקח השוחד בתפקידו הרשמי יסייע בהם, עשויה להיות בעלת משמעות ראייתית, הן בהקשר של צביעת טובת הנאה כמתת מושחתת, והן בהקשר של הוכחת הקשר הסיבתי והיסוד של בעד פעולה הקשורה בתפקידו.

504. הערה מקדמית אחרונה נוגעת להתייחסות המאשימה בסיכומים להיבטים של מודעות ומעורבות מצד שמעוני. לאור העובדה ששמעוני לא הואשם בלקיחת שוחד, ולאור אזכורו של הסכום שהתקבל ממילר במסגרת האישום הרביעי שעניינו הפרת אמונים, ברור שאין בכתב האישום טענה ששמעוני ידע על העברת הכסף ממילר לפונטה, להיפך. המאשימה בסיכומיה לא חורגת באופן פורמלי מהעמדה המפורטת בכתב האישום, אך טוענת כי הראיות, לשיטתה, מצביעות על מודעות של שמעוני למקור הכסף. ההגנה מתקוממת על עצם אמירת הדברים בהתחשב במסגרת הברורה של כתב האישום, טרונייתה מקובלת עליי, ודומה בעיניי שבנושא מהותי שכזה בכתב האישום, ומשעמדת המאשימה בניסוח כתב האישום הייתה ברורה, אין מקום בשלב הסיכומים להעיר הערות שתוכנן מנוגד לאמור בכתב האישום ומחמיר עם הנאשמים, לרבות עם שמעוני שלא נדרש להתגונן מפני אישום זה, אף אם הן במאמר מוסגר ולמעלה מן הצורך.

על רקע הערות אלה אבחן את המתת, את האינטרסים העסקיים, את אופי הקשר בין מילר לשמעוני ואת שאלת הקשר הסיבתי והמרכיב של "בעד פעולה הקשורה בתפקידו".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

המתת

505. על עצם העובדה שהועברו 75,000 ₪ בהעברה בנקאית ביום 24.8.15 ממילר לחשבון פונטה, לאחר שפונטה ביקש ממילר את הסכום, אין מחלוקת.

אין גם מחלוקת שפונטה השתמש בכסף לתשלום עבור הסכם הפיצוי לבי' (כשנוסחם של סעיפים 84 ו 87 – לכתב האיטום אינו מדויק).

אין טענה שמילר ידע על כך שהכסף שימש לתשלום עבור הסכמי הפיצוי, ואין מקום לבחון טענה כזאת.

אין טענה ששמעוני ידע על כך שמילר הוא המקור לכסף ואין מקום לבחון טענה כזאת.

קיימת מחלוקת בין הצדדים אם הסכום שנתן מילר היה בגדר הלוואה, כטענת מילר ופונטה, או שמדובר בהעמדת כסף ששאלת השבתו לא עמדה על הפרק, כטענת המאשימה.

בנוסף, המחלוקת החזיתית בין הצדדים היא אם מילר נתן את הכסף לפונטה עבור פונטה, כטענת מילר ופונטה, או שנתן את הכסף לפונטה עבור שמעוני, כטענת המאשימה.

נסיבות העמדת הכסף

506. בחינת נסיבות העמדת הכסף, מעלה שלשם העמדת הסכום נדרש מילר לקחת הלוואה בסך 55,000 ₪, אותה התחייב להחזיר במשך 5 שנים בתשלומים חודשיים של כ – 930 ₪ (ת/54 שוי 214, ת/765). מילר אישר שלשם לקיחת הלוואה והעברת הזהב של הסכום נדרש להתייצב בסניף הבנק (ת/54 שוי 199). מעיון בדפי החשבון של מילר עולה שזמן לא ארוך לפני כן, נטל מילר הלוואה בסך 100,000 ₪, לגביה היו החזרים חודשיים של כ – 1,700 ₪ בחודש. בנוסף, לאחר לקיחת הלוואה היה מילר ביתרת חובה של עשרות אלפי שקלים במשך כל החודשים שלאחר מכן (ת/765).

הגם שמילר טען שהסיטואציה לא הייתה מכבידה, מדובר בהעמדת כסף שתבעה ממילר אי נוחות וטרחה, גם מבחינת מצבו בחשבון הבנק לפניו ובעקבותיה, גם מבחינת הצורך לפנות בבקשה לקבל הלוואה וההגעה לסניף לשם כך, ואפילו במידה מועטה בכך שנדרש לבצע העברת זהב בשל הצורך הדחוף של פונטה, והכל כשאין מדובר בהעמדת כסף זמין ונזיל.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בנוסף, העמדת הכסף הייתה פעולה חריגה מצד מילר שאישר שלא נהג לתת הלוואות (ת/53 ש' 16, ע' 10414). מילר אמנם נזכר בשמות של שני אנשים נוספים שהלווה להם כסף בעבר, אחד מהם לטענתו חבר ילדות (ת/54 ש' 223), אך טענתו זו לא נתמכה בראיות.

על רקע הנתונים שפורטו, העובדה שפונטה נקב בסכום גבוה, שלא היה ברשות מילר, ומילר נענה לבקשה במלואה, ולא באופן חלקי, והעביר את הסכום מחשבונו האישי ולא מחשבון העסק (ת/758), מעוררת סימני שאלה כבדים. התמיהות מתחזקות על רקע העובדה שמילר לא סבר שיש לפונטה צורך אישי, שכן כדבריו, לא שמע מפונטה שיש לו עניין משפחתי (ת/54 ע' 37).

507. שאלה נוספת נוגעת לסבירות שבמתן כסף ממילר לפונטה בסכום ניכר, בהתחשב באופי היחסים בין מילר לפונטה באותה נקודת זמן. בהקשרה של שאלה זו, התנהלותו של מילר עשויה הייתה להוסיף כשלעצמה לעוצמת סימני שאלה, אלמלא עמדת המאשימה. אבהיר את דבריי.

בין פונטה למילר היו במהלך השנים יחסים אישיים, כשעוצמת הקרבה האישית אינה טעונה הכרעה, שכן לא נטען על ידי מילר ופונטה לחברות אישית קרובה. ואכן, לא נטען שהעמדת הכסף הייתה בשל היחסים האישיים הקרובים במיוחד בין השניים ואף מילר ציין שלא סבר שהכסף דרוש למטרות אישיות ומשפחתיות.

בנוסף, השניים בחנו במהלך שנת 2015, החל ממועד לא ידוע, שיתוף פעולה עסקי בתחום ההתחדשות העירונית ובשלב מסוים גם הסכימו לפעול ביחד. הכסף התבקש וניתן בחודש אוגוסט 2015. מילר ופונטה טענו שבאותה עת כבר קידמו ביניהם שיתוף פעולה עסקי, ומילר הצדיק את העמדת הכסף ללא הצגת שאלות, בכך שמדובר במי שהוא שותף שלו, שנראה לו אמין, מהימן ומכובד ושיש להם היכרות.

508. חרף טענת מילר ופונטה, אליה הצטרפו גם עופר ושמעוני, לפיה השותפות העסקית סוכמה והתגבשה עובר להעמדת הכסף, הרי שעל פי הראיות החיצוניות, עד לחודש נובמבר 2015, שאז הוקמה חברת אלפא ביתא (נ/247 – נ/249), ואז גם החלו לעסוק בבדיקת היתכנות של פרויקטים אפשריים בתחום, תחילה בשכונת מונטיפיורי, מהלך שלא הוביל אפילו להחתמת דיירים, ולאחר מכן ברחוב בנימין, ששם פעלו להחתמת דיירים (ת/246 ש' 11, ת/87א, ת/757), ולאחר מכן פנו לריימונד פולט ולסופר, אין ביטוי להתקשרות עסקית ואף לא קיימות ראיות לפעילות לקידום המיזם באותה תקופה.

בנסיבות אלה, העמדת הכסף בסכום הנכבד, ללא הצגת שאלות וללא מסמך נלווה, עשויה הייתה להיות בלתי מתקבלת על הדעת.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

509. ואולם, היות שהמאשימה בסיכומיה קיבלה את העמדה שעובר ל – 12.7.15 נוצרה התקשרות עסקית בין פונטה למילר לצורך שיתוף פעולה עסקי בפרויקטים של פינוי בינוי (ה"ש 159 לסיכומי המאשימה, סעיפים 121, 124), וזאת, למרות שאין לכך, כאמור, שום אינדיקציה מלבד דברי הנאשמים, אזי טענת מילר ופונטה שהפנייה של פונטה אל מילר הייתה על רקע יחסיהם העסקיים והשותפות העתידית, כמו גם היחסים האישיים, היא מתקבלת על הדעת.

לסיכום, אף בהנתן שעל רקע היחסים בין השניים כמפורט לעיל, מתקבלת על הדעת הסכמת מילר לתת לפונטה כסף, עדיין מתעוררים סימני שאלה כבדים בכל הנוגע להסכמתו להעמיד את הסכום המלא והגבוה שהתבקש, בנסיבות בהן לא היה לו כסף זמין, בסיטואציה שאינה היחלצות למצב חירום אישי של חבר.

התכלית שלשמה נועד הכסף

510. בכל הנוגע לתוכן השיח בין מילר לפונטה על אודות הכסף, הראיות בנושא זה הן מוגבלות, ואין ראיות, זולת אלה שמקורן בגרסת מילר במשטרה ובעדות ובגרסתו הכבושה של פונטה בעדות.

מילר בחקירות מסר תחילה בעדות שבה נשאל כעד, שפונטה ביקש הלוואה, ואמר שהוא צריך כסף לעניין שלו, מילר ציין שמתוך נימוס לא שאל לשם מה זקוק פונטה לכסף (ת/ש 53 שוי 18, 261), וגם לא חשב בינו לבין עצמו על השאלה (שם, שוי 76).

בחלקה הראשון של החקירה השניה, בה נחקר באזהרה, מסר מילר שפונטה ביקש את הכסף, ואמר שהוא נועד לדברים אישיים דחופים, ובמקום נוסף לעניין שהוא צריך לטפל בו. מילר תיאר שהיסס אם לתת את הכסף, ופונטה אמר לו שהם יעשו הסכם שהוא יחזיר את הכסף, וכעבור מספר ימים פונטה אמר לו שהוא זקוק לכסף בדחיפות והוא ביצע העברה בנקאית (ת/ש 54 שוי 190, 211).

כשנשאל מילר אם קישר בין העברת הכסף לפונטה לבין ענייני שמעוני, טען שלא חשד בשום שלב שהכסף עבר לשמעוני (ת/ש 54 שוי 249), ולא ידע ששמעוני הוא הכתובת לכסף או שיש לשמעוני איזה שהוא צורך (שוי 260-261). מילר שלל שהכסף נועד לרצות את שמעוני, ושלל את הקישור שבוצע בין הפעילות העסקית המשותפת המתוכננת בינו לבין פונטה לבין הצורך בריצוי שמעוני (שוי 388). מילר אישר שהיה מודע לשידור הכתבה בחודש יוני 2015 בעניינו של שמעוני, אך הדגיש שהיא עסקה אך ורק בהסכם הפיצוי ששמעוני לפי הפרסום סיים לשלם ולא הזכירה מתלוננת נוספת (שוי 324). יצוין כי זהו אכן תוכן הכתבה (ת/ש 597).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

511. בחלקה השני של החקירה השנייה, לאחר שיחה של מילר עם הקצין הממונה אוהד גניס, חזר מילר לחדר החקירות ומסר שלא ידע שהכסף שהעביר לפונטה מיועד היה לשמעוני או לתשלום עבור הסכמי שתיקה (ת/54 ב ע' 25).

לצד זאת, מסר מילר לראשונה שפונטה כל הזמן שיתף אותו בכך שהוא עדיין נדרש לכבות שריפות בקשר למערכת הבחירות האחרונה (ת/54 ב ע' 25 ואילך).

מילר מסר שכשפונטה אמר לו שהוא זקוק לכסף בדחיפות, הוא שיער והבין שהכסף דרוש לצורך כיבוי שריפות בעקבות קמפיין הבחירות של שמעוני (ת/54 ב ע' 27).

מילר הוסיף שכשפונטה פנה אליו בבקשה לקבל את הכסף הוא לא אמר שהכסף דרוש לו לעניין מסוים, הוא לא אמר לו שהוא צריך אותו לכיבוי שריפות (ע' 32), ולא אמר שהכסף דרוש לו לתשלום למתלוננת, שאז מילר היה מבטיח את עצמו אחרת כי זה עלול להיות שיבוש הליכים (ע' 29).

עם זאת, מילר, כאמור, חזר ואישר שכשנתן את הכסף הוא הבין שהוא נועד לכיבוי השריפות של מערכת הבחירות של שמעוני, היינו נועד לקידום הצרכים של שמעוני.

512. אשר לשאלה אם במהלך השיחה בינו לבין פונטה **נאמרו דברים** שמלמדים על כך שהכסף אינו מיועד רק לפונטה, אלא פונטה מבקש כסף לצרכים של שמעוני, קיימות שתי התייחסויות שונות בחקירה השנייה שמלמדות על כך שהנושא כן עלה.

הראשונה, בהתייחסו לאמצעי התשלום בהעברה בנקאית, סיפר מילר כי פונטה הוא שביקש שהכסף יועבר בהעברה בנקאית שיהיה לה תיעוד, אחרי שמילר שאל את פונטה: "**אתם רוצים שאני אמשוך ואתן לך?**" (ע' 29 שו' 35, ע' 30 שו' 11). מדבריו אלה, שמילר לא נשאל עליהם בעדותו, עולה שמילר התייחס לבקשת הכסף כבקשה שאינה של פונטה, אלא של פונטה ושמעוני, והשתמש, לפיכך, בגוף רבים ולא יחיד כששאל "**אתם רוצים**".

השנייה, בעוד שלאורך רוב החקירה התייחס מילר לכך שפונטה אמר עניין דחוף שלו, בשלב מסוים אמר מילר שפונטה **אמר**: "**שזה משהו דחוף. עניין דחוף שלהם**" (ע' 36 שו' 10), ומילר ציין שהבין ששלהם הכוונה **לשמעוני ופונטה**. מיד לאחר מכן, חזר בו מילר מהאמירה וטען שפונטה לא אמר עניין דחוף שלהם אלא זו הייתה ההבנה שלו (ע' 36).

בנוסף לשתי התייחסויות אלה, אעיר שבתום החקירה התבקש מילר להתייחס לתגובה שלו במענה להערת החוקר בתחילת יום החקירה, בשלב שקדם לחקירה הפורמלית ולא תועד בהקלטה. החוקר טען בפני מילר שאמר לו שזה לא לכבודו להיות חשוד, הגיב מילר "**אם הייתי יודע שככה יהיה לי איתם...**", מילר תחילה טען שלא זכור לו שכך הגיב, ובהמשך ציין שהתכוון לבלגן שפונטה ושמעוני

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

מצויים בו, שבגלל הבלגן שלהם גם הוא נחקר כחשוד. מילר ציין שאחרי שאמר הבלגן שיהיה לי איתם מספר פעמים, הוא תיקן את עצמו ואמר שהתכוון לומר איתו, עם פונטה (ע' 141-139).

513. כעולה מן המקובץ, בחלקה השני של החקירה השניה מילר הבהיר שהבין שהכסף נועדו לצרכים ולאינטרסים של שמעוני. בחלקה השני של החקירה השניה מילר גם התייחס לאמירה של פונטה בהקשר זה, ובהתאם לתיאורו הבנתו התבטאה גם בדבריו שלו מול פונטה בנושא.

לקחתי בחשבון בהקשר זה את הלחץ הסובייקטיבי שמילר תיאר שהיה מצוי בו בעקבות השיחה עם גניס, כשחשב שעומדים לעצור אותו, וכן את הערת החוקר שהוספה לתמליל לאחר שובו לחדר החקירה בנוגע לאפשרות המעצר, אך גם לקחתי בחשבון את העובדה שמילר הצהיר שהוא עומד מאחורי כל מה שאמר בחקירה. בנסיבות אלה, משקלם של הדברים כפי שהובעו על ידו בחקירה השניה בחלקה השני לא נפגם, לבטח לא במידה רבה.

514. בעדותו טען מילר שהאפשרות האמורה שהכסף נועד לכיבוי שריפות במערכת הבחירות של שמעוני, הייתה אחת מיני מספר אפשרויות שהוא שיער, מבלי שנאמר לו על ידי פונטה דבר. מילר טען בעדותו שכשאמר שפונטה אמר לו, הוא תיקן את עצמו בחקירה, וציין שלא התכוון לאמירה של פונטה. כשנשאל מה היו האפשרויות האחרות שעלו בזמן אמת בדעתו, התקשה להשיב, ולבסוף טען שבין האפשרויות חשב גם על הלוואה לשוק האפור (ע' 10488).

אני מתקשה ליתן אמון בגרסת מילר בעדותו, הן משום שבחקירה לא מסר מילר ששקל אפשרויות שונות אלא התייחס רק לנושא כיבוי השריפות, הן משום שהאפשרות של הלוואה לשוק האפור אינה מתיישבת עם תיאורו שהתרשם שפונטה הוא אדם מכובד ובעל יכולת (ע' 10269, 10487), והן בשל אותן התייחסויות של מילר לנושא בגוף רבים.

בהמשך לכך גם איני מקבלת את טענת מילר בעדותו שכשחשב על כיבוי שריפות חשב על צרכים של פונטה בלבד ולא על צרכים של שמעוני (ע' 10289). מעבר לכך שטענה זו לא נטענה בחקירתו בשלב שבו הודה שהבין, ואף נאמר לו שהעניין הדחוף הוא "שלהם", הרי שהטענה שהאחראי הוא הגזבר ולא המועמד, אינה מתיישבת עם הגיון הדברים. הטענה גם אינה מתיישבת עם תיאורו של פונטה בפניו שעקב הפניות הבלתי פוסקות של פעילים, הוא שקל להחליף מספר טלפון ולהתנתק מהנושא (ת/54-27, ע' 34), מה שתואם את העובדה שהוא לא ראה את עצמו אחראי מבחינה מהותית, ואף איננה תואמת את תיאורו של מילר שלאור מעורבותו לטובת שמעוני במערכת הבחירות ב-2008 הגיעו אליו מעת לעת פעילים שביקשו שייסייע להם בקבלת כספים, והוא הפנה אותם לשמעוני (ת/54-27 ע' 40), היינו למי שעבורו עבדו ולא לפונטה או לכל גורם אחר.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

אוסוף עוד שמילר מסר גרסה בלתי עקבית ביחס לשאלת נוכחות זיו מילר אחיו במעמד השיחה בינו לבין פונטה לגבי העמדת הכסף. מובן שאם האח נכח יש חשיבות לעדותו, והיה מקום להביאו כעד הגנה, כך שבמקרה כזה ההמנעות מהבאתו פועלת להחלשת גרסת ההגנה. עם זאת, מילר חזר בו מהטענה תוך כדי עדותו ופונטה לא התייחס לנוכחות האח.

515. אשר לגרסת פונטה, שניתנה לראשונה בעדותו, פונטה מסר שהוא ציין בפני מילר את דחיפות ההלוואה, מילר שאל מה קרה והוא אמר לו שזה לעניין אישי, מילר אמר לו שאם דרושה לו עזרה שאינה כספית הוא יסייע ופונטה הגיב שזה לא עניין משפטי אלא אישי ושהוא צריך את הכסף למספר חודשים (ע' 9562).

בנוסף, פונטה שלל שנערכו שיחות בינו לבין מילר ביחס להסכמי השתיקה (ע' 9961). הוא שלל שאמר למילר שמדובר בעניין דחוף שלהם (ע' 10058).

פונטה לא נשאל לגבי התייחסויות שלו בפני מילר לנושא כיבוי שריפות, ומסר כי לא היה בשיח בינו לבין מילר דבר שיכול היה ללמד על כך שהכסף הוא לטובת איתמר (ע' 10058).

516. מילר לא נשאל לגבי תיאורו של פונטה ביחס לשיחה, מעבר לכך שתיאר כי פונטה אמר לו שמדובר בעניין אישי דחוף שהוא צריך לטפל בו (ע' 10268). כמו כן התייחס לכך שנושא כיבוי השריפות שעלה על ידו בחקירה הוא נתון שהובן על ידו, וכי הבין שמדובר בכסף שדרוש לכיסוי הוצאות מערכת הבחירות של שמעוני בה פונטה היה מעורב (ע' 10485-10484).

כפי שניתן להיווכח גרסת מילר שעברה שינוי במהלך החקירות ושינוי בעדותו, וגרסת פונטה בעדות הכבושה, שונות זו מזו, וגם לכך יש משמעות.

517. המאשימה מוסיפה וטוענת שעולה מהראיות שמילר היה מודע לצורך בתשלום עבור הסכמי הפיצוי.

אינני מקבלת את הטענה במישור הראייתי.

אכן, להעברת הכסף קדמה פגישה אינטימית עם שמעוני, עופר ופונטה ב – 2.8.15 ששמעוני היה מעורב פעיל בקידומה (ת/744, ת/575, ע' 9961), ואשר לא הייתה דרושה לצורך הפשרת יחסים, ולא הוברר מה היה הצורך במפגש אינטימי (שכן היחסים הפשירו לכל המאוחר בינואר 2015, עת מילר חש מספיק בנוח לפנות לשמעוני בנוגע לרצונו להקים ביה"כ). קודם לכן נועד שמעוני לפגישת ייעוץ עם מילר בעניין משפטי.

בנוסף, נערכו שתי שיחות בין פונטה למילר ב – 7.7.15 וב – 19.7.15 (ת/744, ת/750), שתוכן לא ברור לשומע מבחוץ, אם כי הן ברורות לדוברים, ויש בהן התייחסות לפתרון עניין אישי של פונטה, וזאת

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

מיד לאחר התייחסות לשמעוני שמכונה על ידי פונטה "חבר שלי" בלי לנקוב בשמו. פונטה ציין שלא היו בינו לבין מילר עניינים אישיים שהיו טעונים פתרון וטיפול (ע' 9575). פונטה לא סיפק הסבר מה הייתה הבעיה ותשובתו שאינו זוכר הייתה מתחמקת (ע' 9573-9575). גם מילר התחמק ממתן תשובה בטענה שהנושא לא זכור לו (10344-10346). ואולם, בין העדר הסבר לבין רצונה של המאשימה ללמוד מהשיחות שהן עוסקות בנושא של הסכמי פיצוי, המרחק רב, ולהשערה של המאשימה לא קיים שום אישוש בשיחות או בראיות אחרות.

לא מצאתי גם בהפניית המאשימה לכתבה בערוץ 10 (ת/597), שמילר אישר שצפה בה, כדי לבסס את טענת המאשימה, שכן כפי שמילר טען בחקירתו בצדק, הכתבה עסקה רק בהסכם הפיצוי עם א', התייחסה לסיום התשלום, ולא הזכירה מתלוננת נוספת.

כמו כן, המאשימה לא חזרה על טענה שמילר יעץ לשמעוני בענייני הסכמי הפיצוי, והאזכור של שיחה שניסה לקיים שמעוני עם עו"ד רוניק בחודש נובמבר 2015 בפגישת ייעוץ נוספת, אינו יכול ללמד כשלעצמו על מעורבות של מילר בנושא בכלל, ועובר להעמדת הכסף בפרט.

.518

לאור המפורט, אינני מקבלת את הטענה שמילר ידע על מטרת העמדת הכסף לצורך הסכמי הפיצוי או אמור היה להסיק שזוהי מטרת העמדת הכסף, ומסקנה זו פוטרת אותי מהצורך להדרש לטענת ההגנה שמדובר בטענה החורגת ממסגרת הנטען בכתב האישום.

בסיכומי של דבר, שוכנעתי שמילר נתן את הכסף בידועו כי הוא נועד לצרכים של שמעוני, שפונטה מטפל בהם.

.519

לאור העובדה שמודעותו של מילר יכולה להתבסס הן על אמירה פוזיטיבית במהלך השיחה בין פונטה למילר, והן על הבנה וחשד ממשי שהוא נמנע מלברר, היינו עצימת עיניים, אין נפקות להכרעה אם פונטה אמר למילר שהעניין הדחוף הוא של שמעוני ושלו, מבלי שאמר לו מה הוא אותו עניין דחוף, או שמילר הבין שהכסף נועד למטרות של שמעוני, הבין כעו"ד את הבעייתיות הפוטנציאלית שעשויה להיות בנסיבות מסוימות בהעמדת כסף לצרכים של ראש העיר, ונמנע מלברר את הדברים. כך או כך, שוכנעתי מעבר לספק סביר בהתחשב בהודיית מילר עצמו וביתר הראיות שסקרתי בנוגע למודעות מילר לנושא.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

האם מדובר בהלוואה או בהעמדת כסף ומשמעותו של הסכם ההלוואה

520. שאלה נוספת שבמחלוקת נוגעת לאופי הכסף, היינו האם מדובר בהלוואה שהובטח שתוחזר תוך חודשים ספורים, כטענת הנאשמים, או בהעמדת כסף שאין תכנית להשיבו, כטענת המאשימה.

לטענת פונטה ומילר, הסיכום ביניהם בע"פ היה שהכסף יוחזר תוך חודשים ספורים במכה אחת, כשפונטה התחייב שאם למילר יהיו עלויות הכרוכות בלקיחת ההלוואה הוא ישפה אותו בגינן.

אין מחלוקת שבמועד העברת הכסף לא נערך כל הסכם בכתב בין השניים ולא התבקשו בטוחות.

521. בחינה של התנהלות הצדדים בזמן אמת, במועד העמדת הכסף וסמוך לאחר מכן, תומכת במסקנה שלא היה מדובר בהלוואה.

וכך, למרות שמילר נאלץ לקחת ההלוואה כדי לתת את הכסף ולהגדיל את יתרת החובה בחשבונו באופן משמעותי, ולמרות שפונטה ידע שמילר לקח ההלוואה, לא דרש מילר לסכם את תנאי החזר בצורה מפורשת בזמן לקיחת הכסף. התנהלות זו תומכת בכך שלא היה צורך בסיכום כזה.

בנוסף, העובדה שמילר בתור עו"ד פלילי, ואחיו זיו מילר בתור עו"ד מסחרי, לא עמדו על עריכת הסכם ההלוואה בזמן העמדת הכסף, למרות הסכום הגבוה, אומרת דרשני. אעיר בהקשר זה שטענת מילר שלא היה צורך מבחינתו בהסכם בשל התיעוד בהעברה בנקאית אינה משכנעת, הן משום שמילר בחקירתו ציין שהוא בכלל הציע לפונטה להעביר אליו את הכסף במזומן ופונטה הוא שביקש העברה בנקאית עם תיעוד, והן משום שהאסמכתא אינה מלמדת על אופי ההעברה.

יתרה מכך, הגם שמילר פגש את פונטה בקביעות לאחר העמדת הכסף, הוא לא שאל ולא התעניין אף פעם מה עם כספו, כשלפי הנטען על ידי מילר ופונטה, סוכם ביניהם שההלוואה תהיה לפרק זמן של חודשים ספורים ותוחזר במכה אחת, כשעד תחילת 2016 חלפו עברו ארבעה וחצי חודשים. מילר גם לא הציע לפונטה שיחזיר לו חלק מהכסף בדרך של נשיאה בהוצאות החברה שהקימו בנובמבר 2015. גם התנהלות זו מעידה על כך שמילר לא ציפה להשבת הכסף.

ולבסוף, בהנתן שמילר סבר שהכסף נועד למטרת כיבוי שריפות ממערכת הבחירות של שמעוני, ובהתחשב בכך שחלפו קרוב לשנתיים מאז הבחירות וכספי מימון ציבוריים כבר שולמו זה מכבר, מצופה היה שמילר יברר מניין עתיד תוך מספר חודשים להיווצר, יש מאין, מקור כספי להשבת הכסף, אם אכן ציפה להשבתו.

522. אל מול כל הנתונים הללו אמנם עומדת העובדה שהעברת הכסף הייתה גלויה, ובמסגרת האינדיקציות שבהן נעזרים ביהמ"ש שאלת ההסתרה של המתת מהווה אחד האינדיקטורים. עם זאת, בהליך שלפניי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

ולאור העובדה שמילר הציע העברה במזומן, ופונטה משיקוליו, שעשויים להיות קשורים להסתרת מקור הכספים, ביקש במיוחד העברה בנקאית, איני רואה בעובדה שהכסף הועבר בגלוי, כנתון שמבסס ספק סביר ביחס למסקנה שמדובר היה בהלוואה אמיתית כטענת הנאשמים.

לכל הנתונים הללו יש להוסיף את העובדה שבמועד לא ידוע, שאין מחלוקת שהוא מאוחר יותר, הכין פונטה מסמך בכתב בקשר להעמדת הכסף, שכותרתו "הסכם הלוואה" ויש בו התחייבות מצד הלווה, פונטה בהקשרה של ההלוואה הנטענת (ת/759).

.523

אציין שבחקירתו השניה טען מילר שהמסמך נערך כמה ימים אחרי שנתן את הכסף (ת/54 שו' 254), במקום אחר ציין שהמסמך נחתם בין שבועיים לחודש אחרי העברת הכסף (ת/54 שו' 281-280). לעומת זאת בעדות אישר שמדובר היה במסמך שקיבל כחודשיים לאחר העברת הכסף (10425-10426). פונטה מצדו בעדותו מסר שני מועדים שונים מבלי ליישב בין תשובותיו, כשתחילה התייחס למועד סמוך מאד להעברת הכסף (ע' 10061) ובהמשך למועד מאוחר בכחודשיים לאחר העברת הכסף (10066-10068). (10070, 10068).

מדובר במסמך כוזב, שפונטה תיארך אותו בתאריך 23.8.15, על מנת שיחזה בכוזב כאילו נוצר לפני העמדת הכסף. פונטה ציין במסמך הכוזב תאריך החזר דחוי בשנה, היינו החזר שתחילתו באוגוסט 2016, וקבע מנגנון של החזר ב – 12 תשלומים ללא הצמדה או ריבית. פונטה חתם על המסמך הכוזב (ת/759).

מילר ופונטה אישרו שכל הפרטים בהסכם הכוזב, זולת הסכום, אינם משקפים את ההסכמות שהם טוענים שהסכימו ביניהם.

מילר ופונטה מסרו גרסאות שונות לגבי המסמך הכוזב.

.524

בעוד שפונטה טען ששוחח על תנאי ההסכם עם מילר (ע' 10063, 10065), טען מילר כי לא היה שום שיח מראש (ע' 10277).

בנוסף, פונטה תיאר שהביא את המסמך למשרדו של מילר ומילא אותו שם, לטענתו בנוכחות מילר (ע' 10062, 10066). מילר לעומתו טען שהשיח של פונטה התנהל מול אחיו זיו, והוא לא היה במשרד כשפונטה הביא את המסמך הכוזב (ע' 10427).

אציין כי מילר נמנע מהעדתו של זיו מילר, אחיו, ועובדה זו פועלת לחובתו.

ויודגש, גם בהתאם לגרסת מילר נותר במשרד עותק מההסכם הכוזב, ומילר עיין בהסכם הכוזב בסמוך לאחר קבלתו (ע' 10276-10277).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

525. דומה שהמחלוקת בין הנאשמים בהיבט הראייתי שלה אינה מעלה או מורידה לעניין משמעות המסמך הכוזב, שכן ככל שפונטה פעל על דעת עצמו, הוא הרשה לעצמו באופן חד צדדי לנסח מסמך בסתירה לתנאים שהנאשמים טוענים שסוכמו, וכשמילר עיין בחוזרו למשרד במסמך הכוזב, הוא לא עשה דבר ביחס לכך, וככל שמילאו את המסמך יחד אזי שניהם היו מודעים לאי ההתאמה בכל הנתונים.

אשר לטענת מילר בסיכומיו שבכתב האישום צוין שרק פונטה ערך את המסמך הכוזב, והמאשימה לא טענה בשום שלב שמילר נטל חלק פעיל בעריכת המסמך הכוזב, ואף לא שקיבל אותו לידיו, ולכן לא ניתן לייחס למילר את כוונותיו של פונטה בעריכת המסמך, אני מסכימה עם הטענה באופן חלקי.

פונטה ערך את המסמך בהקשר של הסכמי הפיצוי, מילר לא ידע על העברת התשלום ולא היה לו חלק בהקשר זה. לצד זאת, מילר אישר לכל אורך הדרך שראה את המסמך הכוזב, והעובדה שראה אותו, בין אם נכח בעת מילוי ובין אם לאו, ולא הסתייג ממנו, היא בעלת משמעות ראייתית, שאינה חורגת מהגדרות שהוצבו בניסוחו של כתב האישום.

526. לעניין עיתוי הכנת המסמך הכוזב, פונטה לא הבהיר מדוע הכין את המסמך דווקא בעיתוי שבו הוכן, אך לאור התאריך שהוזכר, כחודשיים לאחר העברת הכסף, לאור דברי מילר שפונטה אמר לו שהוא צריך שיהיה להעברת הכסף תיעוד שלא יהא במחשכים (ת/54 שו' 545), ובהעדר הסבר אחר, המסקנה המתבקשת היא שהכנת ההסכם הכוזב קשורה לפרסומים על אודות חקירות ואיסוף חומרים מהעירייה ב- 2.11.15, ולמידע שמסר למילר כתב על אודות מעצר צפוי אותו העביר לשמעוני.

הסברו הכבוס של פונטה לעצם עריכת המסמך הכוזב היה שסבר שמגיע למילר שתהיה לו אסמכתא למתן הכספים ותכליתם (ע' 9563), וזאת למרות שלא טען שהתבקש על ידי מילר לספק אסמכתא. פונטה לא הצליח להסביר מדוע יזם את ההסכם בכתב דווקא באותו שלב, לאחר שחלפו חודשים מאז העמדת הכסף. גם ניסיונו לכרוך את עריכת ההסכם הכוזב בדרישתו של שמעוני לעריכת הסכמים בכתב, לא היה מעורר אמון, שהרי הדרישה באה בחודש אפריל 2015, זמן ארוך לפני שהתקבל הכסף ובאותו מועד לא ערך פונטה שום הסכם כתוב.

527. מילר שיקר תחילה במשטרה, ותיאר שלהלוואה נלווה הסכם שנערך במשרדם עובר למתן הכסף, ומצוי במחשב, ואף תיאר כיצד עותק הנייר החתום שלו הושחט כשנשפכו עליו מים (ת/53 שו' 79), וזאת למרות שידע שהנתונים שציין לא נכונים. מילר הודה בעדות שזכר את תנאי ההסכמות בינו לבין פונטה ולמרות זאת בחר לתאר לחוקרים את פרטי המסמך הכוזב על סמך מה שהוא כינה "הגיונם של דברים", ביטוי שהיה קשה מאד להבינו (ע' 10419 ואילך).

גם בחקירה השנייה, באזהרה, לאחר שערך בדיקות במשרדו ביחס להסכם (ת/54 שו' 112 ואילך, 237), מסר מילר פרטים לא נכונים, בין היתר לגבי התאריך הנקוב על ההסכם ומועד עריכתו במציאות (ת/54

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

שו' 273), אם כי בשלב זה של החקירה השנייה, לאחר שהוצג לו המסמך הכוזב, התוודה לגבי מרבית הפרטים הלא נכונים שמסר (ת/54 שו' 287-279, 336).

מילר שאישר בחקירה השנייה, לאחר שהוצג בפניו ההסכם, כי ידע שפונטה עתיד להגיע למשרד עם ההסכם לאחר ששוחחו על הנושא (ת/54 א ע' 91), ומנגד טען בעדות בביהמ"ש שלא שוחח מעולם עם פונטה על המסמך הכוזב (ע' 10276, 10460).

528. גרסתו של מילר בשאלה אם נכח בעת מילוי ההסכם במשרד מילר או לא, לא הייתה עקבית ועברה שינויים במהלך החקירות, תוך כדי החקירה ואף בין החקירה לעדות. בחקירתו הראשונה מסר כי המסמך נערך במחשב שלו שנמצא במשרדו, וכי ההסכם נוסח על ידו או על ידי אחיו (ת/53 שו' 79-85). בחקירה השנייה מסר כי לא איתר את המסמך במחשב שלו וכי "עכשיו כשאני חושב על זה שזה הובא מראש על יד משה" (ת/54 א ע' 43). בעדותו תיאר כי לא נכח במשרד עת פונטה הביא את המסמך למשרדו. עוד תיאר כי הוא ראה עותק של ההסכם עם שובו למשרד, והוא עצמו לא חתום עליו (ע' 10275-10276).

מילר גם שינה את עמדתו במהלך החקירות ביחס לאינטרס שלו במסמך כתוב, כשתחילה טען שכלל לא היה לו צורך בהסכם הלוואה (ת/54 א ע' 46, 79), במקום אחר ציין שהסכים לתת לפונטה את הכסף רק לאחר שפונטה אמר שיערך הסכם בכתב, במקום שלישי אישר שהאינטרס במסמך כתוב שמתעד את העובדה שמדובר בהלוואה ולא בהעברת כסף הוא שלו (ת/54 ב ע' 47-46) ובמקום רביעי מסר שפונטה הוא שביקש את המסמך בכתב ואמר שצריך שיהיה תיעוד (ת/54 שו' 542).

כעולה מן המקובץ, כלל הראיות שנסקרו, שהנאשמים לא סיפקו להן הסבר חלופי הגיוני ומעורר אמון, מובילות למסקנה לפיה מדובר היה בהעמדת כסף ולא בהלוואה.

סיכום ביניים – טובת ההנאה

529. כעולה מן המקובץ, בחינה של מכלול הנסיבות, הסבריו של מילר, והתייחסותו הכבושה של פונטה, מעלה שאין מדובר בהלוואה שגרתית שאין לה משמעות מצד מילר, אלא בהעמדת סכום נכבד, שתבע מאמץ ממילר, ולמרות זאת הסכים להעמיד את הסכום במלוא מבלי לשאול שאלות, והכל כשמילר היה מודע לכך שהכסף נועד למימון צרכים ואינטרסים של שמעוני, והוא נתן את הכסף לא כהלוואה אלא כהעמדת כסף שאין סיכום בנוגע להשבתו.

מצדו של פונטה, לא זו בלבד שמדובר בכסף שלא היה סיכום להשיבו, אלא שגם פונטה ידע מראש שהוא זקוק לכסף בדחיפות לצורך תשלום במסגרת הסכם הפיצוי לב', ואכן העביר את מלוא הסכום

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בשיק מחשבונו למחרת היום לעוה"ד של ב'. פונטה גם פעל אקטיבית בדיעבד, בנסיבות שבהן גבר החשש מחקירה צפויה, לתיעוד כוזב של תנאי העמדת הכסף.

משכך, אין מדובר בהלוואה עסקית – חברית שגרתית ותמימה אלא בהעמדת כסף. מסקנה זו פוטרת אותי מן הצורך להדרש לשאלה אם הלוואת כסף מהווה טובת הנאה.

העמדת הכסף שבמחלוקת יכולה להוות טובת הנאה המועברת ממילר דרך פונטה עבור שמעוני, העולה כדי מתת, ומבססת עבירה של מתן שוחד ותיווך לשוחד, ובלבד שמתקיימים יתר יסודות העבירה, היינו שהמאשימה עמדה בנטל הראייתי להוכיח שלמילר יש אינטרסים ממשיים באשקלון, שהוא מצוי בקשר רשמי עם שמעוני או עתיד להמצא בקשר כזה ודריכהם עתידות להצטלב בטווח הריאלי לכהונתו כראש עיר, ושאת הכסף הוא נתן בעד פעולה הקשורה בתפקידו של שמעוני.

טענת המאשימה שלמילר היו אינטרסים עסקיים באשקלון

בכתב האישום נטען שלמילר אינטרסים עסקיים באשקלון, בין היתר, ביזום פרויקטים של פינוי בינוי עם פונטה. .530

בסיכומי המאשימה ציינה המאשימה שני אינטרסים נטענים: אינטרס הקשור בהתחדשות עירונית ורצונו של מילר להקים ביה"כ.

אין מדובר, אם כן, באינטרסים מגוונים, אלא באינטרס יחיד של התחדשות עירונית, שכן הקמת ביה"כ להנצחת זכר אביו יכולה להחשב כאינטרס אישי אך לא כאינטרס עסקי.

שקלתי את טענת מילר בסיכומיו שלאחר שנושא ביה"כ נחקר בהרחבה, והוחלט לא לציין בכתב האישום, לא היה מקום להתייחס לביה"כ כאינטרס עסקי נוסף בשלב הסיכומים. אכן, מקום שכל האינטרסים של מילר אליבא דמאשימה מתמצים בשני האינטרסים האמורים, שמצויים בידיעת המאשימה, דומה שהיה נכון יותר לציין בכתב האישום את האינטרסים הנטענים ולוותר על השימוש במינוח בין היתר. עם זאת, היות שהנושא עלה בחקירות וכן בעדויות במשפט ולאור אופן ניסוח כתב האישום, לא הופתע מילר מהטענה ולא נפגעה יכולתו להתגונן. .531

בחנתי את הראיות הנוגעות לביה"כ, לרבות העובדה שכשמילר ביקש לשנות את מיקום הקרקע שתוקצה לביה"כ ולא נענה, הוא ביקש לקבוע פגישה עם שמעוני ואף נועד עמו בחודש ינואר 2015, ושמעוני הנחה את שגית טובי לטפל בעניין. מדובר בארוע נקודתי, שאין לו כל המשכיות שהיא משום כיוון, הוא התרחש בחודש ינואר 2015, והוא מוקדם בחודשים רבים להעמדת הכסף, ובהתחשב בנושא

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

הפנייה הנוגעת להקמת ביה"כ ותרומתו לעיר, אני מתקשה לראות בכך ביטוי לאינטרס עסקי או אף אישי ממשי של מילר.

אוסף, כי מהזווית של פונטה, הוא העיד שלא ידע על הנושא ואין סיבה לפקפק בעדותו בהקשר זה.

אינטרסים בתחום ההתחדשות העירונית

532. טענת המאשימה היא לקיומם של אינטרסים עסקיים של מילר ביחד עם פונטה בייזום פרויקטים של פינוי בינוי.

פרויקטים בתחום ההתחדשות העירונית, כוללים גם פרויקטים של תמ"א 38, שאינם מחייבים את פינוי הדיירים וכוללים חיזוק של המבנה והוספת קומות, ופרויקטים מורכבים יותר של פינוי בינוי, שמחייבים פינוי של הדיירים, והעמדת דיור חלופי, הריסה של הבניין ובנייה מחדש.

בכל הנוגע למאפייני פרויקטים של התחדשות עירונית, נושא שאינו מצוי בידיעה השיפוטית, העידו, מעבר לנאשמים, ריימונד פולט, מנהל החטיבה להתחדשות עירונית בחכ"ל (ע' 310-324, 366-367, 388-399), ועו"ד נורית מנחם (ע' 1071-1073), שניסיונה היה בפרויקט של תמ"א 38 ולא בפינוי בינוי (להלן: "פולט" ו"עו"ד מנחם" בהתאמה).

533. מעדויות השניים עלה שביחס לשני סוגי הפרויקטים בשלב ההתחלתי נדרש איסוף מספר מינימלי של חתימות דיירים, כשפולט ציין כי לא היה משוחח עם יזמים לפני שהחזיקו בחתימות של 30% מהדיירים להסמכת היזמים לנהל מו"מ עם קבלנים, והבהיר כי מדובר בתהליך מורכב וממושך, במיוחד בפרויקטים של פינוי בינוי, שלוקח במקרים רבים שנים.

534. פולט תיאר שהיה קושי גדול להתניע את הפרויקטים והוא היה משוחח עם יזמים פוטנציאליים גם ביוזמתו.

פולט תיאר את שלבי התהליך לאחר השגת אחוז החתימות הנזכר, שאז נדרש היזם להכין מצגת ודו"ח היתכנות כלכלי. לאחר מכן, תיאר כי פרויקטים שסבר שיש להם היתכנות, הועברו על ידו ללשכת ראש העיר לשם הצגה ומתן אור ירוק.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

פולט הבהיר שההיענות להתחדשות עירונית הייתה נמוכה מאד מצד יזמים, וכל שלושת היזמים שפנו קיבלו אור ירוק, שמשמעו שהם פועלים בברכת העירייה ויש לקבלם ולתת להם תשובות באגפי העירייה, אבל אף אחד מהם לא התקדם.

פולט ציין כי בשלב שלאחר קבלת אור ירוק נדרש היזם להכין מפרטים ופרוגרמה בעלות של מאות אלפי שקלים עד מיליון ₪ ולעמוד בקשר מול גורמי התכנון והרישוי בעירייה, כשמדובר בהשקעת כספים שעלולה לרדת כולה לטמיון אם לא תהא בסוף המלצה על הפרויקט.

לאחר מכן, ורק כשבידי היזם חתימות של 80% מהדיירים, כשלמיטב ידיעת פולט העלות להחתמת דייר עומדת על אלפי שקלים בודדים לכל דייר, ולאחר שעמד בכל הדרישות המקצועיות התכנוניות וההנדסיות בעירייה, הוא יכול להגיש בקשה ולקבל את המלצת הוועדה המקומית ורק אז הבקשה שלו מוגשת לוועדה המחוזית לאישורה.

פולט ציין כי בתקופת עבודתו מאמצע 2014, כשהוא היה הראשון בתפקיד לאחר ששמעוני סבר שיש מקום לקדם את הנושא (ע' 310), פנו אליו 100 יזמים, מתוכם כ- 20% עמדו בתנאים ורק ארבעה הגיעו לשלב של מפגש עם ראש העיר, כשאף אחד מאותם ארבעה, נכון למועד עדותו בסוף שנת 2017 לא הגיע לשלב של היתר, ורובם, נכון למועד בו סיים את תפקידו עדיין עסקו בהחתמת דיירים, ורק אחד מהפרויקטים הגיע לשלב של המלצה.

פולט ציין כי מעבר למורכבות העצומה ומעבר לעלויות הכבדות, נאלץ יזם המעוניין לבצע פרויקט פינוי בינוי להתמודד עם העדר מדיניות והבנה בעירייה לנושא, והוא סבר בעת שהיה בתפקידו שבמציאות באשקלון פרויקטים של פינוי בינוי לא יכולים להתממש.

פולט עמד על אורכם של התהליכים, מורכבותם, וקיומו של שלב ראשוני, מקדמי ותחילי, שבו נבחנת היתכנות הפרויקט והכדאיות שלו, כשבשלב זה מרבית הפרויקטים גוועים.

לעניין יכולת ההשפעה של ראש העיר ושל העירייה על התהליך, הובהר שהנושא של התחדשות עירונית באשקלון מטופל על ידי החכ"ל, כשסופר הוא חבר דירקטוריון בחכ"ל ושמעוני הוא היו"ר.

.535

מעדותו של פולט עלה ששמעוני היה מעוניין לקדם את הנושא, לכן נוצר התפקיד שלו לראשונה, ושמעוני קידם מפגשים עם יזמים גם לפני שפולט השלים את מהלך הבדיקה מולם (ת/27).

פולט הבהיר שבמיוחד בשכונות ובאזורים שאינם אטרקטיביים, יכולה הרווחיות הפוטנציאלית של הפרויקט וכדאיותו עבור היזם להיות מושפעת מהתערבות של העירייה, שמעוניינת לקדם התחדשות באזורים הבעייתיים בהתאם לחוק, בדרך של ניווד זכויות ליזם לאזורים אטרקטיביים בעיר, והיתר להקים קומות נוספות, או הגדלת שטחי חניות, כשהמלצת ותמיכת העירייה טעונה אישור של הוועדה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

המחוזית. הוא ציין שיש גם סיוע שיכול לבוא מצד המנהל בדרך של הקצאת קרקע, ושתמיכה מצד העירייה יכולה לסייע גם מול משרד השיכון במסגרת הסכמי גג.

פולט העריך שרוח גבית מצד ראש העיר לפרויקט, עשויה לזרז את הליכי התכנון והרישוי בהיבט של העירייה, אם כי הבהיר שלא ידוע לו על שום פרויקט שהתקדם ושראש העיר הרים טלפון בהקשרו.

כעולה מן המקובץ, פרויקטים של התחדשות עירונית, בעיקר בתחום של פינוי בינוי, שלגביו נטען בכתב האישום שהיו למילר אינטרסים עסקיים, הם פרויקטים ארוכי טווח, ששלבי הבדיקה הראשונית שלהם, שאלת ההיתכנות הכלכלית והרווחיות, כמו גם העמידה בתנאי הסף, עשויים להמשך מספר שנים לא מבוטל, וזאת עוד לפני הגשת בקשה לוועדה המקומית. משכי הזמן הארוכים מושפעים גם מקצב ההיענות של צדדים שלישיים הם הדיירים, ומיכולת הגיוס של מקורות כספיים ניכרים של מאות אלפי שקלים ואף מעבר לכך לצורך הכנת הפרוגרמה, וכל זאת בשלבים הראשוניים, בטרם הגשת הבקשה להיתר בניה, וכשכלל לא ברור שהבקשה תאושר. בנוסף, ההחלטה בפרויקטים אלה היא של הוועדה המחוזית ואינה ברמה המקומית.

.536

נתונים אלה, כל אחד מהם בנפרד ושילובם במצטבר, מלמדים על כך שבשלבם המוקדמים של ייזום פרויקט מהסוג האמור, ועד לשלב האור הירוק לכל המוקדם, כששלבם אלה נמשכים פרקי זמן ממושכים מאד, חודשים רבים עד שנים לא מעטות, אין ולא יכולה להיות שום משמעות לעמדת ראש העיר ולרצונו לסייע לפרויקט. ככל שהיזום צלח את השלב הראשוני המקדמי, והגיע לשלב של ישיבת האור הירוק, עשויה להיות השפעה לתמיכת ראש העיר מבחינת כדאיות הפרויקט ורווחיותו העתידית בהקשר של ההטבות שהעירייה נכונה לתת ליזום מבין כלל האפשרויות, וגם ברוח גבית ודחיפת קידום הנושא מול הגורמים המקצועיים בעירייה. כל זאת ללא קשר לעובדה שלצורך הגשת הבקשה חייב היזום להצליח להחתים 80% מהדיירים והוא נדרש להוצאות כספיות כבדות מאד בנושא הפרוגרמה. בשלב הארון של הגשת הבקשה להיתר, יש משמעות כמובן להמלצת הוועדה המקומית, אך ההחלטה היא של הוועדה המחוזית.

השותפות העסקית עם פונטה

מילר תיאר שיתוף פעולה עסקי עם פונטה, שהיה מבוסס על כישוריו וניסיונו של פונטה וכן על מעמדו.

.537

המאשימה חולקת על כך שהשותפות עם פונטה הייתה מבוססת על הידע המקצועי שהביא האחרון, ולטענתה מילר בחר בפונטה לאור מעמדו מול שמעוני וידיעתו שפונטה באשקלון הוא כמו "מייקל ג'ורדן", כפי שבחר מילר להגדיר אותו בחקירה (ת/54 ב' ע' 42).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

ואכן, מילר בחקירה התייחס לתועלת שבשותפות עם פונטה, הגם שטען שלא זה היה הנימוק להתקשרות איתו. במסגרת זו אישר מילר שהניח שעם פונטה המהלכים מול העירייה ילכו חלק, ואם הם יתנהלו כמו שצריך, אף אחד לא יתקע להם מקלות בגלגלים (ת/54 א ע' 56, ת/54 ב ע' 42).

מבלי למעט מן האמור, מילר טען שפונטה הוא איש מקצוע ותיאר שידע על פעילותו של פונטה בתחום ההתחדשות העירונית באשדוד. אציין, שהפנייה של השכנה ענת ערבלני משכונת מונטיפיורי, שהובילה למפגש עם הדיירים בשלב מאוחר יותר, הופנתה לפונטה לאור היכרות שלה עמו מהעבר (ת/246 שו' 23), כך שטענת מילר שסבר שפונטה הוא בעל הבנה ואיש מקצוע בתחום אינה מופרכת.

אשר לפונטה, הוא עמד על כך שהוא בעל הבנה, כישורים וניסיון בתחום מכוח עיסוקו בעבר בתחום מטעם העירייה באשדוד. פולט העיד ששוחח עם פונטה אותו הכיר ממערכת הבחירות מספר פעמים בעבר בקשר לפרויקטים של פינוי בינוי באשקלון, וידע שהוא עוסק בתחום של התחדשות עירונית (ע' 341, 345). אוסיף עוד כי משתי שיחות עולה שפונטה קידם בדיקות או פרויקטים שקשורים לתחום ההתחדשות העירונית לא רק באשקלון, אלא גם באור יהודה, כפי שעלה מהשיחה שלו עם שמעוני במסעדת ציפורה שהובאה לעיל. כמו כן פונטה תיאר בשיחה מיום 21.5.15 שהוא שב מהצפון בקשר לפרויקט של התחדשות עירונית (ת/704)

.538

בנסיבות אלה אינני מפקפקת בכך שפונטה ראה את עצמו והציג את עצמו כמי שמבין בהתחדשות עירונית, הבנה שאינה קשורה בהכרח לשאלה אם פרויקטים בטיפולו יצאו אל הפועל.

יצוין שפונטה שהיה מודע היטב למעמדו בעירייה ולמעמדו מול שמעוני, טען בעדותו שהוא אינו סבור שקרבתו זו אמורה הייתה למנוע ממנו לפעול באופן עסקי באשקלון גם בפעילות שכרוכה בקשר עם העירייה (ע' 10025). הטענה הכבושה בעדות אינה מתיישבת עם דבריו של פונטה בפני פולט לפיהם אין לו כוונה לעשות עסקים באשקלון בשל מעמדו בעיר, קרבתו לשמעוני וההשלכות של יחסים אלה (ע' 347-346), הצהרה שפונטה לא שלל שהצהיר (ע' 10041).

.539

מכל מקום, לצד טענתו שאינו מוגבל בכל פעילות, פונטה אישר שברור לו שיחס עובדי העירייה אליו לא יהיה עוין אלא להיפך, ויש סיכוי שדברים מול העירייה ילכו יותר חלק, אם כי טען שלא התכוון לנצל זאת (ע' 9776 ואילך).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

לוחות זמנים הקשורים לשותפות העסקית

540. לעניין לוחות הזמנים הקשורים לשותפות העסקית בין מילר לפונטה, המאשימה והנאשמים מציינים לוחות זמנים זהים. לוחות זמנים אלה מבוססים רק על טענות הנאשמים. לא מצאתי כל ראיה להסכמה על שותפות עסקית לפני חודש נובמבר 2015, ואף לא פעילות כלשהי שמוקדמת למועד זה, לרבות לא פעילות לפתיחת חשבון בנק, שכירת משרד שהיה בבעלות משפחת מילר והזמנת שלט.
- חרף העדרן של ראיות, שלא היה אמור להיות למאשימה קושי להמציאן, וכמובן שלא היה אמור להיות לנאשמים קושי להציגן, כשלשאלה על מי הנטל להציג את הראיות בהקשר זה אין במקרה זה תשובה חד משמעית להשקפתי, שני הצדדים מחזיקים בעמדה משותפת, ולאור ההסכמה ביניהם אלך בדרכם ואקבל את עמדתם.
- משכך, בהתאם לעמדת הצדדים, הסיכום על שותפות עסקית והקמת חברה משותפת היה בחודש יולי 2015.
541. בהתאם לעמדת הצדדים, יזם פונטה מול מילר את שילובו של עופר במיזם במועד מוקדם לתחילת חודש אוגוסט 2015. עופר אמור היה לעסוק בהחתמת דיירים ובהמשך בתיווך.
- בהתאם לעמדת הצדדים, בארוחת הערב האינטימית ב – 2.8.15 בביתו של מילר, בנוכחות שמעוני, פונטה, עופר וזיו מילר, הוזכרה ההסכמה על שותפות עסקית בין מילר לפונטה בתחום ההתחדשות העירונית, עופר הזכיר את מעורבותו, ושמעוני נתן למיזם את ברכת הדרך (ת/54 א' ע' 36-35, ת/54 ע' 60, ע' 6349).
- בהתאם לעדות הצדדים, עופר ופונטה שיתפו את שמעוני במיזם ובמהלך המתוכנן לרבות בהחתמת הדיירים (ע' 6355-6353).
542. בתחילת נובמבר 2015 בוצעה הפנייה לרשם החברות לרישומה של חברת אלפא ביתא, תחילה על שם פונטה ומילר במשותף, ומשהרשם סירב לרשום את פונטה, נרשמה החברה על שם מילר בלבד (ת/753), ובחודש דצמבר 2016 נערך ונחתם הסכם פנימי בין השניים לגבי חלקו של פונטה במיזם (נ/247 - נ/249, ת/752 – ת/753).
- לפי המתואר על ידי השכנה ענת ערבילני ממתחם מונטיפיורי בערך במחצית נובמבר 2015 הגיעו נציגי אלפא ביתא, כולל עופר, פונטה ומילר לפגישה עם הדיירים בקשר לפרויקט תמ"א 38, וזאת בעקבות פנייה חוזרת מצידה אל פונטה (ת/246 שו' 10). הפנייה לא הניבה כל התקדמות והרעיון נזנח.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

לפי המתואר, במועד סמוך החלה בדיקה של פרויקט פינוי בינוי ברחוב בנימין, ונערכו בחודשים נובמבר ותחילת דצמבר 2015 שתי פגישות בנושא, שבהן נכח עופר.

בנסיבות שלא הובררו לאשורן, שכן כמעט ולא הייתה פעילות באותה עת, ביקש מילר מפונטה שמעורבות עופר במיזם תופסק ופונטה נענה לו (ע' 10265, 10394). עופר מצדו טען בעדות כי כלל לא היה מחוייב למיזם אלא רק בא לבדוק ולהתרשם (ע' 7676).

ובחזרה לפרויקט בבנימין, בהתאם לקלסרי החתמת הדיירים קיימות חתימות של דיירים החל מתאריך 14.12.15, כשרוב החתימות בקלסרי הן מהמחיצת השנייה של חודש דצמבר 2015 (ת/א87).

.543

בהקשר של פרויקט פינוי בינוי ברחוב בנימין נשכרו שירותיו של מחתים דיירים בשם שלומי שקיבל 10,000 ₪ (ע' 10402). לדברי מילר בחקירתו עד להתפוצצות הפרשה היו להם חתימות של כ- 80 דיירים, היינו כ- 40% מהדיירים (ת/א54 ע' 6).

בהקשר של אותו פרויקט נערכו שתי פגישות עם פולט בדצמבר ובחודש ינואר 2016 בטרם המעצר (ע' 336-339, 362). באותן פגישות ציין פולט בפני היזמים את ההערכות הכלכליות שלו לצורך בירור היתכנות הפרויקט והעלה אותן על הכתב (ת/א28). בפגישות, או באחת מהן, נכחו מילר, זיו מילר ופונטה. הנוכחים בפגישות אשר העידו, היינו פולט, פונטה ומילר, תיארו שלושתם שהיזמים ביקשו את ההתייחסות הקונקרטי של פולט להיתכנות של הפרויקט בבנימין כשעלה הנושא של הבעלות בחלק מהדירות על ידי עמיגור ופולט התייחס גם לעניין זה. בנוסף, התעניינו היזמים לדעת מה יוכלו לקבל מהעיריה באזור שאין לו היתכנות כלכלית. עובדת מעורבותו של פונטה בפרויקט העתידי שנבחן לא הוסתרה (ע' 339, 362).

בהקשר של אותו פרויקט מסר מילר בחקירתו שתכנן לפנות ולבקש פגישה עם סופר עובר להתפוצצות הפרשה כדי להבין ממנו אם יש בכלל נכונות של העיריה לקדם פרויקט מהסוג האמור, שכן אם העיריה הייתה אומרת לא, הוא לא היה ממשיך ומשקיע בכך (ת/א54 ע' 6).

עו"ד רווח תיארה שהתבקשה על ידי סופר בחודש דצמבר 2015 לערוך חו"ד בנושא אפשרויות העיריה לפעול בנושא תמ"א 38 ופינוי בינוי והיא ערכה 2 חו"ד כפי שהתבקשה (ת/א446 שו' 346).

.544

במקביל, בחודש נובמבר 2015 בשיחה שנערכה בין מילר לשמעוני, שמעוני התייחס לפרויקט בבנימין, וציין בפני מילר שהפרויקט טוב לעיר והוא מאחל להם הצלחה, אך הוא יהיה מנוע מכל טיפול בנושא בגלל מעורבות פונטה. מילר הגיב שממילא שמעוני לא יכול לעסוק בענייני מילר, עקב היעוץ המשפטי שנתן לו מספר פעמים באותה תקופה (ת/א54 ע' 52, ע' 10257).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בהתאם לראיות, שמעוני גילה עניין אישי בפרויקט האמור, ובחודש דצמבר נפגש עם עו"ד מנחם והציג בפניה פרויקט של תמ"א 38, שיש לגביו חתימות של רוב או כל הדיירים, ושמטופל על ידי פונטה ועופר, ביקש את התייחסותה והציע לה להשתלב בפרויקט (ע' 1063, 1066-1068, 6356, 6381). לאחר הפגישה הציע שמעוני לפונטה לעשות שימוש בשירותיה של עו"ד מנחם הבקאה בתחום, ולא הגביל זאת רק לפרויקט תמ"א (ע' 10035-10041). פונטה ועו"ד מנחם נפגשו באקראי ושוחחו קצרות בנושא.

בנוסף, שמעוני התעניין מול פונטה איך מתקדם הפרויקט של פינוי בינוי ביום 8.12.15 (ת/581), התעניינות שיכולה להוות ביטוי חברי גרידא, ויכולה ללמד על מעורבות עמוקה יותר, בעיקר בשל פנייתו באותה עת לעו"ד מנחם.

לטענת המאשימה הפנייה לעו"ד מנחם, מכרה מהעבר של שמעוני שעסקה בפרויקט תמ"א 38 בעבר, לא הייתה מוגבלת לנושא של תמ"א, אלא עסקה גם בפרויקט בבנימין. הגם שעו"ד מנחם התייחסה לבניינים ולא לבניין, והגם שפונטה מסר שהוצע לו לשוחח עם עו"ד מנחם ללא הגבלה לתחום של תמ"א 38 בלבד, הרי שלאור העובדה שפרויקט בתחום פינוי בינוי הוא שונה במהותו ואין לעו"ד מנחם כל ניסיון בו, ולאור העובדה שהיא לא נשאלה מפורשות על כך, דומה בעיניי שהמסקנה האמורה מרחיקת לכת במישור שבין שמעוני לעו"ד מנחם.

מילר טען שלא ידע דבר על מעורבות שמעוני, ואין כל ראייה שתלמד אחרת.

דרגת הוודאות של המיזמים המתוכננים

לאור כל המפורט, נשאלת השאלה אם ניתן לקבוע כמסקנה אחת ויחידה מעבר לספק סביר שבמועד העמדת הכסף בסוף אוגוסט 2015 היו למילר לבדו או ביחד עם פונטה אינטרסים ממשיים, להבדיל מתיאורטיים והיפותטיים, בהקשר של מיזמי ההתחדשות העירונית.

.545

להשקפתי, הגם שקיימים נתונים רבים מעוררי שאלות, והגם שיתכן שניתן לקבוע שהאינטרסים העתידיים היו ממשיים דיים, והציפייה הייתה להצטלבות הדרכים עם שמעוני בעתיד הנראה לעין, עדיין ניתן גם להגיע למסקנה שלא אלה הם פני הדברים, ויש להנות את הנאשמים מהמסקנה שנוחה להם יותר, אף אם התחושה היא שהתנהלותם אינה תמימה.

בהתחשב בלוחות הזמנים שתוארו לעיל, אזי במועד שבו התבקש וניתן הסכום, כבר סיכמו פונטה ומילר באופן עקרוני על שיתוף פעולה ביניהם, מעורבותו של עופר בפרויקט לבקשת פונטה הוסכמה אף היא, והתקיימה ארוחת הערב שבה הוזכר שיתוף הפעולה בתחום ומעורבותו המתוכננת של עופר.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

לעומת זאת, באותה עת טרם הוקמה החברה, והצדדים החלו לפעול להקמתה למעלה מחודשיים מאוחר יותר. בנוסף, באותה עת לא עמד שום פרויקט על הפרק. באותה עת גם לא בוצעו שום מהלכים שהם מול צדדים שלישיים.

משכך, מדובר היה בסיכום עקרוני, ראשוני ואמורפי, שטרם לבש לבוש מעשי, סיכום שהשלבים הראשוניים והמוקדמים של הוצאתו אל הפועל כרוכה בהרבה נתונים הקשורים בצדדים שלישיים, ובראשם הדיירים, שאין כל ידיעה אם ישתפו פעולה או לא, ובנסיבות אלה דומה שהאינטרסים של מילר באותה עת אמנם החלו להתגבש, והם הוגדרו לכיוון של התחדשות עירונית, אך ספק אם בשלב זה ניתן להתייחס לאינטרסים הללו כאינטרסים מגובשים דיים.

.546

אציין שאילו העמדת הכסף הייתה מתרחשת בחודש נובמבר 2015, יש אפשרות שמסקנתי לעניין דרגת הוודאות של המיזמים המתוכננים הייתה משתנה. זאת, לא משום שבאותו מועד הייתה ודאות שצדדי ג', הדיירים, יחתמו באחוז הגבוה הנדרש, אלא משום שבאותו עיתוי כבר עמדו על הפרק פרויקטים קונקרטיים, והנאשמים כבר החלו במהלכים אופרטיביים, בין לקידום המהלך מול הדיירים, תוך שכירת שירותיו של גורם חיצוני לצורך ההחתמה, ובין לבירור ההיתכנות של הפרויקט וכדאיותו, לרבות בדרך של מפגשים עם מקבלי החלטות בעירייה והוצאת חומר רלבנטי. מבלי שאקבע מסמרות בנושא, דומה שדי היה בנתונים אלה, באותה נקודת זמן כדי לקבוע שאכן היו למילר אינטרסים עסקיים מתוכננים בעיר.

אמנם מדובר בפער זמנים של כשלושה חודשים בלבד, ואמנם בעבירת השוחד לא קיימת נוקשות בהגדרות של לוחות הזמנים הרלבנטיים, ועדיין על מנת שאקבע מעבר לספק סביר שלמילר אכן היו במועד העמדת הכסף אינטרסים עסקיים מוחשיים, שבעטיים העביר את הכסף לפונטה, דרושה תשתית ראייתית מוצקה יותר שלא הוצגה בפניי.

אוסף ואציין כי לאור העובדה שהאינטרס העסקי שלשמו עשוי היה מילר להזדקק לשמעוני נוגע לפרויקט פינני בינוי, כנטען בכתב האישום, ולאור ההבהרות שניתנו ביחס למשך הארוך של פעולת החתמת הדיירים עד לסף הנדרש של 80%, והעלויות הניכרות הכרוכות בהכנת הפרוגרמה, בטרם הגשת בקשה להיתר, אזי קשה לי לקבוע באופן חד משמעי שמילר שהיה במצב פרלימינרי במועד העמדת הכסף, אמור היה לצפות וצפה שביתרת תקופת כהונתו של שמעוני, היינו בשלוש השנים שנותרו לו עד הבחירות הבאות, יש סיכוי סביר שפונטה והוא יצליחו לקדם את כל הטעון קידום באופן שדרכיו ודרכי שמעוני יצטלבו והוא יוכל להסתייע בו. מילר לא התייחס להיבט זה באופן ישיר ומפורש, וגם אם היה מתייחס היה משיב, יש להניח, שלא צפה הצטלבות של הדרכים, ובמבחינים של סבירות והגיון לא ניתן לשלול את תשובתו זו, כך שהתוצאה היא שיכול להיות שאכן לא צפה הצטלבות של הדרכים ויכול להיות שהיה אופטימי והניח שבזמן הקדנציה של שמעוני יקודם פרויקט

.547

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

הפינוי בינוי שלו וענייניהם יצטלבו. ושוב מקום שהראיות מצביעות על מסקנה מפלילה אך תיתכן גם מסקנה אחרת, יש להנות את הנאשמים מהמסקנה הנוחה יותר.

אופי הקשר בין מילר לשמעוני

548. בין מילר לשמעוני קיים קשר ארוך, לא חברי. מילר תמך במועמדות שמעוני בעבר, ולא תמך בו בבחירות 2013. לאחר הבחירות היה מילר מעורב בניהול המו"מ עם שמעוני מטעם איתן קנסטנטיני בו תמך. לא תוארה עוינות או מתיחות בין השניים. בתקופה שלאחר מכן אין ביטוי לקשר בין השניים.
549. בחודש ינואר 2015, כשרצו האחים מילר להקים ביה"כ והייתה להם מחלוקת לגבי המיקום, חש מילר מספיק נוח כדי לפנות ולבקש פגישה אישית עם שמעוני, ואכן התקיימה פגישה, שלא תואר שהייתה מתוחה, להיפך, שמעוני הורה לשגית טובי לחפש קרקע שתתאים לבקשתם ובהמשך לא טיפל יותר בנושא והנושא לא טופל גם מצד משפחת מילר. מהטעמים שפירטתי לעיל, איני מתייחסת לפניה בעניין ביה"כ כאל חלק מהקשר הרשמי בין מילר לשמעוני.
- מילר שמע על הסתבכות שמעוני ממה שפורסם בכלי התקשורת הארציים והמקומיים, אך לא היה מעורב מעבר לכך, לא מול שמעוני ולא מול פונטה או עופר.
550. בחודש יולי 2015 פנה שמעוני למילר והסתייע בו מבחינה משפטית בהקשר של הכנת תצהיר מטעם יוסי קדוש לצורך הדיפת טענות למינויים פוליטיים. בהמשך נפגש שמעוני עם מילר פעמיים או שלוש נוספות בחודש נובמבר 2015 וקיבל ממנו ייעוץ משפטי בנושא של מעצר אפשרי בנוגע לחקירת ההטבות לאלעזרא והיבטי ניגוד עניינים בהקשר זה, והם אף שוחחו בטלפון בעניין זה. מילר ציין שבחודש נובמבר עדכן את שמעוני על כך שכתב אמר לו שעומדים לעצור את שמעוני. כעולה מן המקובץ, לא קיימות ראיות לקיומו של קשר רשמי בין יזם לבין ראש העיר.
551. לעומת זאת, כן קיימות ראיות לקיום קשר של ייעוץ משפטי בין מילר לשמעוני, הגם שאין מדובר ביעוץ משפטי פורמלי בשכר. שמעוני התייחס למפגש עם מילר ולייעוץ משפטי שקיבל ממנו שאין לו קשר, לטענתו, לפרשה (ע' 5867-5866).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

מילר שהניח בחקירה שכל השיחות עם שמעוני תועדו בהאזנות סתר, הפציר בחוקרים לאתר שיחה מיוחדת נובמבר 2015, במהלכה שמעוני התייחס בפניו לכך ששמע על פרויקט הפינוי בינוי, וציין שמדובר בפרויקט עירוני חשוב, תוך שהבהיר שלא יוכל לטפל בו עקב מעורבות פונטה בנושא. לדברי מילר תגובתו הייתה שממילא נוכח הייעוץ המשפטי שהעניק לשמעוני לא יוכל שמעוני לטפל בעניינים של מילר (ת/54 ע' 51-52). מילר חזר על אותו תיאור גם בעדותו (ע' 10257).

כעולה מן המקובץ, משלב חקירתו במשטרה התייחס מילר לניגוד עניינים טבוע בינו לבין שמעוני הנובע מהייעוץ המשפטי. מילר גם טען שיעץ לשמעוני בנושא ניגוד עניינים מול אלעזרא, ומכיוון שמילר לא ידע על המעורבות של שמעוני במיזם מול פונטה ומול עו"ד מנחם, הוא יכול היה להניח שהצהרת שמעוני שבשל ניגוד העניינים עם פונטה לא יהיה מעורב היא סבירה ומבטאת את כוונותיו.

האם בעד פעולה הקשורה בתפקידו של שמעוני

בשל מאפייני עבירת השוחד והקושי להוכיחה נקבעו בדין אמצעים שונים שתכליתם להקל על הוכחת העבירה, ובהם החזקה העובדתית לפיה:

.552

"מתת לעובד הציבור מאת אדם הנמצא עמו בקשר רשמי, ניתנת בעד פעולה הקשורה לתפקידו" (ע"פ 1877/99 מדינת ישראל נ' בן עטר).

עוד נקבע בפסיקה שמקום שמדובר בסכומי כסף ניכרים שאינם מוסברים, החזקה אף מתחזקת (עניין בר).

עם זאת, נקבע בעניין בר, כי:

"אחד מן האמצעים להתמודד עם החסר הראייתי הוא השימוש בהנחה לפיה מתת שניתנה לעובד ציבור ניתנה לו בעד פעולה הקשורה בתפקידו. אולם גם הנחה זו אי אפשר למתוח עד אין קץ, ויש להסיק אותה מתוך מערכת הקשרים שבין עובד הציבור והנותן".

כמו כן, הובהר שמדובר בחזקה עובדתית שאין בה היפוך נטלים, וכפי שצוין בפסיקה:

"החזקה אינה קמה אלא מקום שבו העובדות המקימות אותה מבוססות כדבעי, ומכל מקום אין היא מעבירה את נטל השכנוע אל כתפי הנאשם ודי כי הנאשם יעורר ספק סביר לגבי המסקנה הנובעת מאותה חזקה כדי למוטט את ההנחה שביסודה" (עניין אלגריסי).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

באישום הנוכחי השאלה אם יש מקום להפעיל את החזקות אינה פשוטה כלל.

.553

מן העבר האחד מדובר בהעברה בנסיבות תמוהות של סכום גדול של כסף, שאינה הלוואה, ושכדי לממנה נדרש מילר לקחת הלוואה, ושוכנעתי מעבר לספק סביר שכשמילר נתן אותו הוא היה מודע לכך שהוא מיועד לקידום הצרכים של שמעוני.

לכך מצטרפת העובדה שעובר להעמדת הכסף, התקשר מילר עם פונטה בשותפות עסקית בתחום ההתחדשות העירונית באשקלון, נושא שיש לו נגיעה והשקה לעירייה ולעומד בראשה.

מן העבר השני, במועד העמדת הכסף, זולת עצם הסיכום על שיתוף פעולה בין פונטה למילר, כשלאחרון לא היה כל ניסיון בתחום, לא בוצעו כל מהלכים ומדובר היה באינטרס בוסרי, ראשוני, אמורפי ומסופק. המסקנה האמורה מתחדדת נוכח העובדה שהאפשרות לקדם מהלך של פינוי בינוי מותנית בראש ובראשונה בשכנועם של 80% מהדיירים בפרויקט, כשבשלב העמדת הכסף לא עמד שום פרויקט על הפרק, וממילא לא בוצעו החתמות של דיירים.

לכך יש להוסיף את העובדה שבלוחות הזמנים של הקדנציה של שמעוני, האפשרות שהיזמים יגיעו לשלב של פניה לעירייה היא נמוכה מאד וספק אם היא ריאלית. בהעדר פנייה לעירייה ממילא לא קיימת הצטלבות דרכים צפויה של נותן השוחד עם עובד הציבור.

ואחרון, אך דומה שראשון בחשיבותו, בהעמידו את הכסף מילר כבר ייעץ משפטית לשמעוני וכבר ידע כעו"ד ששמעוני יהיה מנוע מלעסוק בכל עניין שלו.

שמעוני ומילר העידו גם ששמעוני הצהיר שיהיה מנוע מטיפול בשל מעורבות פונטה. אינני נדרשת לקבוע אם עמדה כוונה אמיתית מאחורי ההצהרות, כשהפנייה לעו"ד מנחם, הגם שהיא אדם פרטי ולא עובד עירייה, אינה תואמת לכאורה את ההצהרה של שמעוני על התרחקות מהנושא. מכל מקום, אין כל ראיה שמילר ידע על הפנייה לעו"ד מנחם, על הקישור בינה לבין פונטה ועל התעניינות שמעוני מול פונטה בהתקדמות המיזם.

.554

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

סוף דבר

555. בעניין בר קבע ביהמ"ש ביחס לאחד האישימים, שבו היה פער של 3-7 חודשים בין מועד תשלום המתת למועד רכישת המגרש, שבהקשרו נטען לקיומם של אינטרסים עסקיים, כי:

"גם לפי טענת המשיבה, התשלום הועבר בשלבים ראשוניים של התעניינותו של לוי במגרש, אולי בתחילת המשא ומתן על רכישתו. ברם, גם לטענתה, בשלב זה טרם התגבש אצל לוי אינטרס ממשי בקידום המגרש. בשלב זה התעניין אמנם במגרש, אולי אף החל במגעים או במשא ומתן לרכישתו, אולם איש אינו ערב לו כי אכן יזכה לרכוש את המגרש. האם סביר להניח שזים במצב זה ידאג להעביר סכום נכבד של 120,000 ש"ח על מנת לשחד את ראש העיר שיפעל לתיקון התב"ע החלה על המגרש? יתכן, אולם גם יתכן שלא. יתכן כי כבר בשלב זה נהג לוי בבחינת 'שלח לחמך על פני המים' והחל לטפטף לראש העיר כספי שוחד במבט צופה פני עתיד, אין לשלול זאת, אולם מדובר באפשרות בלבד; על מנת לבססה נדרשת ראיה – וראיה כזו אין בנמצא".

מסקנה זו של ביהמ"ש חלה בשינויים ובהתאמות המחוייבים גם ביחס לאישום שלפניי.

555א. כעולה מן המקובץ, כפי שצינתי אין מדובר בכסף תמים, ואילו הטענה הייתה שאי העמידה על השבת הכספים בחודש נובמבר, כשהתגבשו במידה רבה יותר האינטרסים, וכשנערך המסמך הכוזב, היא הנקודה שבה התגבשה העבירה, יתכן שהמסקנה הייתה משתנה. ואולם, בשום שלב לא נטענה טענה כזו, אף לא במשתמע, ולפיכך לא אדרש אליה.

בנסיבות אלה, כשבשלב העמדת הכסף לא היו למילר אינטרסים ממשיים מוחשיים, גם לא עתידיים בעתיד נראה לעיין ורלבנטי לתקופת כהונה של ראש עיר, ובהתחשב בכך שמילר ייעץ לשמעוני בעניינים משפטיים עוד לפני העמדת הכסף, ולדבריו הביע בפני שמעוני את מניעותו של האחרון מטיפול בענייניו העסקיים, ועל אף שהעברת הכסף אינה תמימה בעיניי, יש מקום לזיכוי הנאשמים מחמת הספק.

556. אציין שהתלבטתי אם דינו של פונטה צריך להיות שונה. זאת, בשל העובדה שהוא ידע שהכסף מיועד לתשלום הסכמי הפיצוי, והיה מודע למעורבות של שמעוני בתהליך, ולכך שבשלבים המוקדמים הוא מגלה אקטיביות ולא מתרחק מהנושא, ויוכל בעתיד לבצע את הקישור הנדרש בין המהלכים השונים. פונטה גם לא היה מודע למניעות של שמעוני לטפל בענייני מילר בשל הייעוץ שנתן.

בסופו של דבר, לא בלי התלבטות, לאור בוסריות האינטרסים העסקיים במועד העברת הכסף, ולאור העובדה שפונטה לא שיתף את שמעוני במקור הכסף, ובהתחשב בכך שלא נטענו טענות על ידי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

המאשימה לגבי מעמד הכסף בשלב שבו נערך המסמך הכוזב, הגעתי למסקנה שבנקודת הזמן של העמדת הכסף, שאינו כסף תמים, כאמור, יש להנות גם את פונטה ולו בדוחק מהספק.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

אישום רביעי – מרמה הפרת אמונים

- .557 האישום הרביעי מייחס לשמעוני ופונטה בצוותא חדא עבירה של מרמה והפרת אמונים. כפי שצויין בחלק הכללי לכתב האישום, לשם מימון התשלום עבור הסכמי הפיצוי ותשלומים נלווים היה זקוק שמעוני ל- 1,035,652 ₪. על פי הנתען באישום זה, פונטה ועופר גייסו, עבור שמעוני ובידיעתו, כספים מדויד ומגנזי, תוך כדי ביצוע עבירות שוחד בסכום כולל של 466,000 ש"ח. את יתרת הכספים על פי הנתען גייס פונטה עבור שמעוני ממקורות לא ידועים, וכן גייס סך של 75,000 ₪ ממילר, מבלי ששמעוני היה מודע למקורם של הכספים, ובסך הכל גוייסו 575,000 במעוגל שלגביהם מיוחסת לשמעוני ופונטה עבירת הפרת אמונים.
- .558 הפרת האמונים מיוחסת לשמעוני בשל העובדה שקיבל את הכספים בסכומים של מאות אלפי שקלים בזמן קצר, מבלי לברר את מקורם, בדרך נסתרת ותוך הסתרת קבלת הכספים ממקורות עלומים מהציבור, וכל זאת, כשמתקף תפקידו כראש העיר הוא עשוי היה להדרש לקבל החלטות בעניינם של נותני הכספים העלומים, ולהמצא בניגוד עניינים אינהרנטי, על פי הנתען. הפרת האמונים מיוחסת לפונטה בצוותא חדא עם שמעוני, בהיותו הגורם מגייס הכספים, יד ימינו ומקורבו של שמעוני ומי שריכז את הפעילות והיה אחראי על העברת התשלומים בהתאם להסכמי הפיצוי.
- .559 במענה לאישום כפר שמעוני במיחוס לו כפירה כללית בעיקרה. פונטה כפר אף הוא במיחוס לו וטען כי גייס הכספים הוא ממקורות ידועים למאשימה. אעיר בנוגע לתשובה זו שבכל הנוגע למקורות הכספיים אתבסס על התשתית הראייתית שהוצגה בפניי, ופורטה בהרחבה לעיל, ואין באפשרותי להידרש לטענה לפיה המאשימה מודעת לעובדות מסויימות, כשהראיות לגבי אותן עובדות נטענות לא הובאו בפני ביהמ"ש.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

הערות מבוא

560. על פי התזה של המאשימה, ביחס לכל הכספים שגוייסו בהקשר של הסכמי הפיצוי נעברה עבירה, בין עבירת לקיחת שוחד (אישומים ראשון ושני) ובין עבירה של הפרת אמונים (אישום רביעי). את עבירות השוחד ייחסה המאשימה בכתב האישום לשמעוני בצוותא חדא עם עופר ולצד פונטה, ואת עבירת הפרת האמונים ייחסה המאשימה לשמעוני ופונטה בצוותא חדא.

המאשימה לא התייחסה, לא בכתב האישום ולא בסיכומיה, לכספים פרטיים, אישיים וממקורות משפחתיים וחבריים גרידא, שגוייסו ומשמעותם.

561. להשקפתי יש לגרוע מסכומי האישום הרביעי את אותם כספים ששמעוני היה מודע למקורם, בין מכוח עדכון שוטף ובין מעיון בפתק (ת/39), ולא עמד בהקשרם בסיכון פוטנציאלי לניגוד עניינים.

כפי שצוין בחלק הכללי להכרעת הדין גוייסו כספים מדני עמנואל, ללו ודוד שמעוני, דרור אלמלם, הורי פונטה, ושמעוני עצמו. המאשימה לא חלקה על מקורם של אותם כספים, ולא טענה בהקשרם טענות מפורשות. אמנם הושמעו טענות מרומזות בלבד ביחס לדרור אלמלם ודני עמנואל, אך לא ניתן היה להבין מכתב האישום או ממהלך ניהול הראיות שיש למאשימה טענות ממשיות לגביהם.

562. לאור מסקנתי זו, מתייטר הצורך בהכרעה אם אותם כספים, שאינם "נגועים", היו יכולים להוות בסיס לעבירת הפרת אמונים אם מקורם לא היה ידוע לשמעוני.

סך הכספים מהמקורות האישיים והפרטיים שצויינו מסתכם בכ – 183,000 ₪.

לפיכך, הסכום שלגביו יש לבחון אם מתקיימת עבירה של הפרת אמונים עומד על 392,000 ₪.

בטרם אפנה לבחינת האישום הנוכחי, אציין שבסופו של דבר בעוד שהמאשימה טענה שנלקח מדוידי ומגנזי שוחד בסכום כולל של 466,000 ₪, מצאתי לנכון להרשיע את שמעוני באישום הראשון בלקיחת שוחד בסכום של 150,000 ₪, וביחס ליתרה בהפרת אמונים, ובאישום השני, בהפרת אמונים ולא בלקיחת שוחד.

היבטי הפרת האמונים באישומים הראשון והשני נדונו והוכרעו ואינם חלק מהפרק הנוכחי.

ההתנהגות שנתר לדון בה והיא מופיעה במסגרת האישום הרביעי היא של לקיחת כספים בסך 392,000 ₪, שגוייסו לטובת שמעוני מצדדים שלישיים שאינם מקורבים, מבלי שידוע לו מקור הכספים, והעמדתו בפוטנציאל לניגוד עניינים עקב כך.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בחינת הראיות

563. מרבית הראיות נפרשו ונותחו במסגרת הכרעת הדין בהתייחס לחלק הכללי, ובאישום הנוכחי אחזור עליהן באופן תמציתי בלבד.

כמפורט בחלק הכללי, שוכנעתי כי בפנותו לפונטה ולעופר, לא הניח שמעוני כי לשניים יש מקורות מימון אישיים משל עצמם לצורך מימון התשלומים.

בנוסף, שוכנעתי כי שמעוני היה מודע היטב למגבלות הכספיות של משפחתו הקרובה, ולא סבר שמימון הכספים בהיקפים משמעותיים יגיע ממשפחתו של פונטה.

שמעוני גם לא הניח תשתית ראייתית לכך שהיו חברים ומקורבים אחרים שציפה שגיוס הכספים על ידי פונטה ועופר יתבצע מולם. שמעוני טען אמנם שציפה שגיוס הכספים יהיה מקרובים וחברים, אלא שטענותיו הכלליות בהקשר הזה, מבלי שעוגנו בדבר, לא עוררו אמון כשלעצמן, באופן שהיה בו כדי לעורר ספק, לא בכך שהייתה לו ציפייה כזאת ולא בכך שהיה ממש בציפייתו זו.

בנוסף, על בסיס הראיות שנסקרו ובהמשך לאמור בחלק הכללי, ובהקשרו של הפתק גם באישום השני, מסקנתי מהראיות היא שבניגוד לנטען על ידי שמעוני, הוא לא היה מנותק ממהלך הגיוס, ולכל הפחות בצמתים קריטיים, דוגמת הצומת של חודש מאי 2015, אז היה צורך לגייס בבת אחת 300,000 ₪, הוא היה מעורב פעיל.

564. בהמשך למסקנה זו, וכפי שפירטתי בהרחבה לעיל, שוכנעתי כי בניגוד לטענות שמעוני, הוא ידע על גיוס הכספים מכל הגורמים שפורטו בפתק, היינו מאותם גורמים מקורבים, אישיים, חבריים ומשפחתיים שצינתי לעיל, שבהקשרם איני מייחסת לו עבירה כלל, וכן ידע על גיוס 100,000 ₪ ממגנזי.

אשר ליחיאל בן שימול, הגם שעניינו של בן שימול בורר בהרחבה בחקירותיו של שמעוני, והגם שקיימות בהקשרו ראיות בתיק, והגם שבפתק מופיע רישום בעניינו, ומדובר בקבלן שנתן שירותים לחכ"ל, ושנמצאו רישומים הקשורים אליו ולענייניו הכספיים אצל פונטה, לא ביקשה המאשימה לייחס לשמעוני הפרת אמונים בקבלת כספים ממנו בהיותו מודע למקור הכספים. לפיכך, סכום זה מהווה חלק בלתי נפרד מתוך הכספים שמקורם אינו ידוע.

565. כמפורט בחלק הכללי, שמעוני טען שהיה מודע לבעייתיות הכרוכה בגיוס כספים ממי שעשויים להדרש לפעולותיו כראש עיר, גם כשמדובר בהלוואות, לשיטתו. שמעוני טען, לפיכך, שנתן הנחיות ברורות בדבר עשה ואל תעשה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

עופר, כאמור, לא היה מודע לכל הנחיות או מגבלות שהן, ולגבי פונטה לא שוכנעתי שאכן ניתנו הנחיות, כפי שנטען על ידי שמעוני, ואישורו החלקי והמאוחר והמתפתח של פונטה במסגרת עדותו הכבושה בעניין זה, לאור מכלול הראיות, לא היה בו כדי לעורר ספק בנושא.

אשר לטענת שמעוני שמידר את עצמו ולא התעניין כלל בהליכי הגיוס, לבד משאלות מזדמנות וכלליות אם הכל בסדר, פירטתי בהרחבה מדוע טענה זו אינה מתיישבת עם הראיות, לכל הפחות בנקודות זמן מסוימות, שבהן קיימות ראיות למעורבות אקטיבית של שמעוני או למודעות שלו למהלכי גיוס הכספים, המביאה אותו לבצע פעולות, ואני מפנה לדברים שנאמרו.

אין, עם זאת, ראיות לכך ששמעוני ביקש לדעת ביחס לכל סכום וסכום מה מקורו. אין גם ראיות ששמעוני ביקש להבטיח שמקורות הכספים אינם בעייתיים.

התנהלותו זו היא בעייתית במיוחד לאור העובדה ששמעוני אישר שפונטה הציע לו שיפנה לגיוס כספים מגורמים שברור שלא יכול היה לפנות אליהם, ולאור העובדה שבפועל פונטה פנה לגורמים שהפנייה אליהם היא בעייתית ביותר בנסיבות העניין. כך, ביחס ללקיחת הכספים ממגנזי, שיש לו אינטרסים ברורים באשקלון שפונטה יודע עליהם. כך, בעצם הפנייה של פונטה למילר, שפונטה שיתף את שמעוני בהקמת החברה המשותפת עמו וידע על פניית שמעוני לעו"ד מנחם באותו הקשר, וכך ביחס לטענת פונטה שלא בוססה בראיות, בקשר לפנייה לסופר, מנכ"ל העירייה.

.566

אשר לעובדה שמהלך גיוס הכספים מהמקורות השונים היה דיסקרטי מאד, אכן קבעתי שהיו לשמעוני אינטרסים שפורטו להצניע את הפרשה כולה, והוא רצה לצמצם חיכוכים עם רעייתו בקשר לאיסוף כספים בתקופות הראשונות. עם זאת, אין ספק שהעובדה שראש העיר ממומן במאות אלפי שקלים מגורמים שאינם חברים מקורבים, היא נתון שלא היה מצוי בידיעת הציבור, נתון שלאור חובות הגילוי והדיווח המוטלות על נבחר ציבור יש משמעות וחשיבות לכך שהציבור יהיה מודע אליו.

מרכיב נוסף בעייתי נוגע להסכמי הלוואה, כשאמנם אין שום ראייה לכך ששמעוני היה מודע למי מההסכמים הכוזבים שערך פונטה, ואולם קיימת ראייה ברורה ישירה ששמעוני לאחר פסה"ד שהחמיר עם לחיאני ביקש מפונטה להכין הסכמי הלוואות בדיעבד כלפי סכומים שכבר נלקחו, ולא בדק את הבנת פונטה בנושא ואף לא בדק שהדבר נעשה ושיש תיעוד, שחורג מרישום חלקי על בון של מסעדה, מה נלקח ולמי ובאיזה תנאים.

.567

ההערה האחרונה משתלבת עם העובדה שחרף הטענה שמדובר בהלוואות שיש כוונה להחזירן לא הייתה כל התעניינות מצד שמעוני לגבי החזרת הכספים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

568. לכל אלה יש להוסיף את העובדה, ששמעוני שהרבה להתייעץ עם גורמים משפטיים פרטיים, בכללם עו"ד רזניק, מילר, עו"ד מנחם, עו"ד דן שפירא, בכל הנוגע לאפשרות שהתנהלותו תחשב לא תקינה ובניגוד עניינים, לא פנה להתייעץ ולקבל הנחיות בכל הנוגע לחובות המוטלות עליו בעת גיוס הכספים, והסברו שידע מה מותר ומה אסור וסמך על עצמו, בהתחשב בכלל הנסיבות, אינו מתקבל על הדעת.

בהקשר זה של התנהלותו הכוללת יש משמעות לממצאיי בכל הנוגע לדיווח המאוחר והחלקי על אודת ניגוד העניינים בשל עיסוקו של עופר בתיווך מול דויד, אליו התייחסתי גם בחלק הכללי וגם באישום הראשון.

הנה כי כן, שמעוני שיקר ביחס לחלק מהטענות שטען, וביחס לאחרות לא הצליח לספק הסבר סביר להתנהגותו.

569. השתלבות הנסיבות שתוארו, והתנהלותו בקבלת הכספים מבלי לברר את מקורם ומבלי לוודא שהוא אכן יכול לקבל מאותם גורמים כסף בהיותו ראש עיר, מהווה פגיעה מהותית ומשמעותית בטוהר המידות ובאמון הציבור, וזאת במנותק מהשאלה אם התעתד לפעול ביום מן הימים למען מי מנותני הכסף, ככל שהיו נחשפים בפניו אם לאו, ומובילה למסקנה שמעבר לספק סביר ששמעוני היה מודע בזמן אמת לנפסדות של התנהלותו, הסתיר את מעשיו ומחדליו בכל הנוגע לקבלת טובות ההנאה ועבר בכך עבירה של הפרת אמונים שיש בה פגיעה משמעותית וקשה בציבור.

הטענה לביצוע בצווא – ייחוס עבירת הפרת האמונים לפונטה

570. עצם העובדה ששמעוני בלבד הוא עובד ציבור, אין בו כדי למנוע את האפשרות לייחס את העבירה בצוואת חדא גם לפונטה. לעניין העקרונות והשיקולים אני מפנה לחלק הכללי.

לעניין מעמדו של פונטה כמבצע בצוואת לא מתעוררים אצלי סימני שאלה, שכן כל הראיות מלמדות על מעורבותו במעגל יודעי הסוד המצומצם שלו ושל שמעוני בתכנית הגיוס מתחילה ולכל אורכה. בהיבטים הנוגעים להליכי גיוס הכספים פונטה הוא מעורב פעיל יותר משמעוני, וברי שפעילותו כולו מכוונת ונועדה לסייע לשמעוני לגייס כספים למימון הסכמי הפיצוי.

אם וככל שקיימת התלבטות היא נובעת מאופייה של עבירת הפרת האמונים, שלא רק שהיא דורשת מעמד לעושה העבירה, אלא היא נסובה במתכונתה הקלאסית רובה ככולה על התנהגותו של עובד הציבור כעובד ציבור אל מול המצופה ממנו בשל מעמדו זה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

571. בהקשר של המצאות בניגוד עניינים ופעילות בניגוד עניינים, מעורבות פונטה מטבע הדברים היא רחוקה יותר, ולא אמורה הייתה להיות לו בנקודות זמן עתידיות מעורבות ידועה שאינה בגדר השערה או ניחוש. לצד זאת, בכל הנוגע לכספים שהתקבלו ממילר, כאן פונטה היה מודע למעורבותו האישית העסקית, והוא שיתף את שמעוני במיזם המשותף עם מילר ועירב אותו, כך שכן הייתה לו מעורבות מסוימת בנושא בעל פוטנציאל לניגוד עניינים.

בסופו של דבר, אילו הייתי נדרשת להכריע בשאלת אחריותו של פונטה לביצוע בצוותא של עבירת הפרת אמונים שהמוקד והדגש בה הוא על עצם ההמצאות של שמעוני במצב של ניגוד עניינים, אזי חרף מעמדו הפעיל של פונטה בכל הפעילות וחרף המעורבות המסוימת בנושא מילר, לא הייתי מוצאת הצדקה לייחס לו אחריות פלילית כשותף של שמעוני לעבירה.

אלא שההתנהגות שמיוחסת לשמעוני, ומכוחה נטענת כלפיו עבירה של הפרת אמונים, וכלפי פונטה שותפות לביצוע, היא קבלת טובת ההנאה בנסיבות של הפרת אמונים, כאמור.

572. בנושא זה, פונטה לא רק ריכז את הכספים, ולא רק טיפל בהעברתם ותשלומם, אלא היה המעורב הפעיל מכולם בהליכי גיוס הכספים ובקבלת טובת ההנאה, ומי שהלכה למעשה פנה לאותם גורמים עלומים וביקש מהם כסף וידע בהכרח מיהם אותם גורמים.

פונטה הוא גם מי שהחליט לפנות לגורמים שבמובהק יש קושי לפנות אליהם מחמת מעמדם מול שמעוני או מעמדם בעיר וזיקתם האפשרית לראש העיר. לאחר ששמעתי את פונטה באריכות והתרשמתי ממנו, מהבנתו, מניסיונו, לרבות כגזבר של שמעוני במערכת הבחירות, ומפיקחותו, אין לי ספק שפונטה הבין בזמן אמת הבן היטב את המשמעויות של מעשיו ואת הבעייתיות שבהם.

פונטה ושמעוני אמנם טענו לכל אורך הדרך שבקשת הכסף הייתה עבור פונטה, אך גם אם אלה הם פני הדברים הם היו חייבים לקחת בחשבון שלאור מעמדו של פונטה כיד ימינו ואיש אמונו של שמעוני בעיר אשקלון, אזי כל פנייה לגורמים אשקלונים של פונטה עשויה להיות מזוהה כפנייה שנועדה עבור שמעוני, בין אם הדברים נאמרו מפורשות ובין אם לא נאמרו כלל אך הובנו כך. עצם הטענה שהכספים התבקשו עבור פונטה, אם יש בה ממש ולו בחלק מהמקרים, מחזקת את מעורבות פונטה בהתנהלות הבעייתית.

573. נאמנותו של פונטה לא ידעה גבולות וגם החלטתו לשתוק לאורך כל החקירות, מצביעה על נחישותו למנוע אפשרות לחשוף את המקורות הכספיים, על כל המשתמע מכך.

בנוסף, פונטה שיתף פעולה באופן מלא עם הסוואת גיוס הכספים ואף הרחיק לכת ויזם וערך הסכמים כוזבים ורישומים כוזבים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בכל אלה חרג פונטה באופן ניכר מההתנהלות המתוארת של עו"ד מסר, ודרגת מעורבותו בקבלת טובות ההנאה, כמו גם הבנתו את משמעות הדברים בהקשרו של שמעוני ושל מעמדו כראש עיר, מחייבים כולם מסקנה בדבר אחריותו כשותף לעבירה.

אשר על כן, שוכנעתי מעבר לספק סביר שעברה עבירת הפרת אמונים בצוותא ביחס לסכום שצויין ואני מרשיעה את שמעוני ופונטה בעבירה זו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

אישום חמישי – עבירות מס

574. האישום החמישי מייחס עבירות מס לשמעוני בשנים 2014 ו- 2015, בכך ששמעוני קיבל הכנסה מגיוס הכספים, ולא דיווח עליה לרשויות במטרה להתחמק מתשלום מס. לשמעוני שלא הגיש דו"חות מס מיוחסות שתי עבירות של שימוש במרמה, עורמה ותחבולה במטרה להתחמק ממס.

שמעוני כפר במיוחס לו וטען כי מדובר בהלוואות, שאינן מהוות הכנסה המחייבת דיווח על פי דין.

באישום החמישי מיוחסות עבירות מס גם לדודי.

575. לאור הנחת כתב האישום שכל הכספים שעברו מדודי לעופר עבור שמעוני מהווים כספי שוחד, מיוחסות לדודי עבירות ביחס לכל הסכום וביחס לשתי שנות המס. בסופו של דבר לאור הרשעתו של דודי במתן שוחד בסך 150,000 ₪ בארוע אחד בחודש מאי 2015, אין מקום לייחוס עבירות לשנת 2014.

לעניין הסך של 150,000 ₪ במאי 2015, נטען בכתב האישום שדודי כלל אותו בספריו כתשלום עמלה, ליתר דיוק מקדמה על חשבון דמי שיווק, ובכך ערך תרשומת כוזבת וניהל פנקסי חשבונות כוזבים. בנוסף, לפי הנטען דרש דודי את הסכום כהוצאה מול רשויות המס, ובשל מעשיו מיוחסת לו עבירה של שימוש במרמה, עורמה ותחבולה במטרה להתחמק ממס.

דודי כפר במיוחס לו בטענה שהתשלום היה תשלום אמת בגין שיווק, הרישום היה רישום אמת וההוצאה נוכחה כדין.

זולת העובדה ששמעוני הורשע בלקיחת שוחד מדודי, אין קשר בין העובדות הנטענות ביחס לכל אחד מהשניים, ואת אחריותם אבחן בנפרד זה מזה.

אעיר כי גם ביחס לאישום זה תמציתיות הסיכומים של המאשימה ושמעוני אינה במקומה, והערה זו נכונה מקל וחומר ביחס לסיכומים מטעם דודי.

שמעוני – האם הכספים שגוייסו מהווים הכנסה המחייבת דיווח

576. בהתאם להלכה גם הכנסה שמקורה בלתי חוקי, ובאופן קונקרטי גם הכנסה מעבירת שוחד, היא הכנסה שחובת הדיווח עליה ותשלום המס בגינה זהה לכל הכנסה אחרת (ע"פ 7593/08 ריטבלט נ' מדינת ישראל). על נקודת מוצא זו לא חלק שמעוני.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

כמו כן, דומה שאין מחלוקת על כך שהלוואה, בהתעלם משאלת קיומן של הטבות בתנאיה, אשר מוחזרת על ידי הלווה אינה מהווה הכנסה החייבת בדיווח מצדו. ואולם, אם לא נקבעו מועדים ותנאים להשבתה, או שנקבעו והם אינם מקויימים וההלוואה נותרת בידי הלווה, הרי שהיא נחשבת כהכנסה החבה בדיווח.

משכך, יש חשיבות להבחין בין סכומים שונים שהתקבלו אצל שמעוני ולסווג את אופיים.

המאשימה מייחסת לשמעוני עבירות מס ביחס לסכום של 1,041,652 ₪. אציין כי בהתאם לכתב האישום ולראיות, כלל התשלומים בהקשר של הסכמי הפיצוי עמד על 1,035,652 ₪, ולא הוסבר על ידי המאשימה הפער בסכום שבהקשרו בוצעו לטענתה עבירות מס. לפיכך, אבחן את הנתונים בהתאם לסכום הנמוך יותר, שהוא במעוגל 1,035,000 ש"ח.

577. בהתאם לממצאים שקבעתי בהכרעת הדין, אלה הם המקורות הכספיים הידועים והעלומים ששימשו לשם מימון התשלומים עבור הסכמי הפיצוי:

סך של 53,000 ₪ מקורם בכספים אישיים של שמעוני עצמו.

סך של 50,000 ₪ מקורם בהלוואה מדני עמנואל שהוחזרה.

סך של 50,000 ₪ מקורם בהלוואה מדוד ולו שמעוני ודרור אלמלם, שלפי הטענה הוחזרה.

סך של 30,000 ₪ מקורם בהוריו של פונטה. הכספים לא הוחזרו.

סך של 100,000 ₪ מקורו במגנזי.

סך של 75,000 ₪ מקורו במילר.

סך של 95,000 ₪ (מתוך כלל סכום השוחד בסך 150,000 ₪ שהעביר דויד לעופר) מקורו בדויד.

סך של 32,000 ₪ (תשלום שכ"ט) מקורו בעופר. ניתן לראות בסכום חלק מהתחשבנות שוטפת בין עופר לשמעוני, לאחר שבמשך שנים שמעוני הלווה לעופר כספים.

היתרה בסך 475,000 ₪ עבור הסכמי הפיצוי וכן כ – 75,000 ₪ עבור תשלומי שכ"ט מקורה עלום (בסכום זה נכלל גם סך של 75,000 ₪ בשיק מהורי שמעוני, שמקורו לא ידוע). הכספים לא הוחזרו.

כעולה מן המקובץ, מתוך הסך של 1,035,000 ₪, ניתן לקבל טענה שמדובר בהלוואה (100,000 ₪) או בכספים אישיים (53,000 ₪) או בכספים במסגרת התחשבנות בין האחים (32,000 ₪) ביחס ל – 185,000 ₪. בנוגע לכספים אלה, אין מדובר בהכנסות, ולמצער נותר ספק סביר בעניין זה, ולפיכך, לא הייתה לגביהם חובת דיווח ולא נעברה בהקשרם עבירת מס.

יתרת הכספים בסך 850,000 ₪, הם כספים שקיבל שמעוני שלא על מנת להחזירם וככאלה הם מהווים את הכנסתו, בהתאם לדיני המס. מתוך סכום זה, 15,000 ₪ בלבד התקבלו בשנת 2014.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

578. לעניין המחשבה הפלילית, מדובר בעבירת מטרה המחייבת מודעות לקיומה של הכנסה ומטרה להתחמק ממס.

בהתאם לראיות שמעוני היה מודע לכספים שנדרש לשלם במסגרת הסכמי הפיצוי ולסכום שהביא מעצמו. כפי שקבעתי בהכרעת הדין שוכנעתי ששמעוני היה מודע למקורות הכספיים, ובהקשר של עבירות המס מסקנה זו מסייעת לו מבחינת הפחתת הסכום הכולל שהיה מודע לו כהכנסתו.

לעניין מטרת ההתחמקות ממס, הגם שלא נטענה כל טענה בהקשר זה, שקלתי גם טענה משתמעת של שמעוני שלא נטענה בסיכומים, לפיה המטרה באי הדיווח לא הייתה להתחמק ממס, אלא הרצון להסתיר את הסכמי הפיצוי, אלא שאיני יכולה לקבל טענה זו, לא במישור העובדתי כשנושא הסכמי הפיצוי התגלה ונחשף, ולא במישור המשפטי, כשדי בכך שהיה מודע לתוצאות הנובעות בדרגת סבירות גבוהה ממעשיו כדי שייחשב כמי שפעל במטרה להתחמק ממס.

579. שמעוני לא הגיש דו"חות ולפיכך העבירה שיוחסה לו היא של מרמה עורמה ותחבולה, עבירת הסל בעבירות המס המחמירות, החובקת את כל הפעולות הנעשות במטרה להתחמק ממס, ושוכנעתי כי עבירה זו התקיימה בענייניו.

לעניין העבירה הנטענת בשנת 2014, בשנה זו התשלומים היחידים היו חלק מתשלומי שכ"ט, כשלגבי תשלום שכה"ט בסך 32,000 ₪ שמקורו בעופר, קבעתי, כאמור, שלא נעברה עבירה. מדובר בסכומים זעומים, שלגביהם נותר אצלי ספק אם אכן אי הדיווח עליהם לווה בכוונה להתחמק ממס.

לעומת זאת, שוכנעתי מעבר לספק סביר, כאמור, שבוצעה עבירה בכוונה להתחמק ממס ביחס להכנסות בשנת 2015, שסכומן עומד על 835,000 ₪ במעוגל.

לפיכך, אני מרשיעה את שמעוני בעבירה של שימוש במרמה עורמה ותחבולה בקשר להכנסות בשנת 2015 בסך 835,000 ₪.

דו"די – ייחוס ההוצאה לחברה והגדלה במרמה של ההוצאות

580. הטענות המופנות כלפי דו"די מבוססות כל כולן על הטענה שאין מדובר בהוצאה במסגרת הפעילות העסקית, אלא במתת מושחתת שאינה יכולה להיכלל בספרים ולהחשב כהוצאה.

אציין שמהראיות עולה שהכסף יצא מחברת י. דו"די ולא מדו"די באופן אישי, והיה מקום לנסח את האישום בצורה מדויקת, לציין את מעמדו של דו"די בחברה כמנהלה הפעיל, וגם אם הבחירה הייתה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

שלא לסרב את התיק בהוספת החברה, להבהיר את הדברים ולציין מכוח מה ובאיזה מעמד מואשם דויד בעבירות המס.

ההגנה, שגם ביחס לאישום זה, בחרה שלא לכתוב דבר בסיכומים, לא העלתה שום טענה בהקשר זה, וגם בהקשר זה התנהלותה לא ברורה לי.

בשונה ממסקנותיי לגבי הלבנת ההון, אישום שלגביו הייתה לדויד הגנה מהותית, הרי שביחס לעבירות המס, בהיבט של העובדה שהעבירות אמורות להיות מיוחסות בראש ובראשונה לחברה, כאמור, איני סבורה שיש מקום להסיר אחריות מדויד בגלל הניסוח הלא מדויק, כשממילא התרשמתי שהוא הגורם הדומיננטי בחברה.

.581

משתיקת דויד הן בתשובה לאישום והן בסיכומים, ומהעובדה שהמחלוקת שלו בתשובתו, ובניהול הראיות והסיכומים התמקדה רק בהיבט העובדתי, היינו בטענתו שמדובר בהוצאת שיווק אמיתית, טענה אותה דחיתי ביחס לסך של 150,000 ₪ בעסקת יעדים, מתבקשת המסקנה שדויד לא חלק על עבירות המס המיוחסות לו ביחס לסכום שלגביו נקבע כי הוא מהווה מתת, וממילא לא חלק על מעמדו בחברה ועל ביצוע העבירות במעמדו כמנהל פעיל וכמוציא והמביא בחברה.

משמצאתי שביחס לסכום של 150,000 ₪ אין מדובר בדמי שיווק אלא במתת מושחתת, מתחייבת גם המסקנה שהוצאת הסכום מהחברה, ורישום סכום זה בספרי החברה כהוצאה, ודרישת הוצאה בגינו, כשהגדלה במרמה של ההוצאות וייחוס בכזב של הוצאות שאינן בייצור ההכנסה ממילא מקטינה את חבות המס של החברה, מבססים הן עבירה של עריכת תרשומת כוזבת וניהל פנקסי חשבונות כוזבים והן עבירה של שימוש במרמה, עורמה ותחבולה במטרה להתחמק ממס. בנסיבות העניין ובהתאם לראיות לדויד (לצד החברה שלא הואשמה) יש אחריות ישירה לעבירה.

בהעדר טענה בנושא, מתחייבת גם המסקנה שהפעולות הללו נעשו ביודעין ומטרתן התחמקות ממס, כשאינן בעובדה שהרישום בחשבונית וההסכם הכוזב נעשו גם במטרה להסתיר את עבירת השוחד כדי להשפיע על התכלית הנגזרת הנוספת של התחמקות ממס, שהיא עצמאית ולא הייתה מתחייבת, ובאה לידי ביטוי בעצם דרישת ההוצאות מפקיד השומה.

לפיכך שוכנעתי שדויד עבר בשנת 2015 את שתי העבירות המיוחסות לו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

הלבנת הון

הטענה ותשובת הנאשמים

582. בשלושה אישומים יוחסה עבירת הלבנת הון לנאשמים המעורבים : באישום הראשון, לדויד, שמעוני ועופר, באישום השני, לשמעוני ופונטה, ובאישום השלישי, למילר ופונטה.

בסופו של דבר, מהאישום השלישי זוכו פונטה ומילר מחמת הספק, באישום השני הרשעתי את שמעוני ופונטה בעבירת הפרת אמונים שאינה עבירת מקור, ונותר האישום הראשון, שבו ההרשעה של המעורבים היא בעבירת שוחד, ושמעוני הורשע בנוסף בהפרת אמונים.

משכך, אדרש לעבירת הלבנת ההון באישום הראשון בלבד, ביחס למרכיב של 150,000 ₪ סכום לגביו הורשעו שמעוני, עופר ודויד בלקיחה ומתן שוחד בהתאמה.

עבירות אלה הן עבירות מקור לפי חוק איסור הלבנת הון.

583. בהתאם לנטען על ידי המאשימה, העברת המתת, המהווה רכוש אסור, מדויד לשמעוני ועופר, במסווה של עמלת תיווך, היא פעולה ברכוש אסור שנעשתה במטרה להסתיר או להסוות את מקורו של הרכוש האסור. העבירה יוחסה לשמעוני ועופר בצוותא חדא ולדויד באופן עצמאי.

שלושת הנאשמים כפרו בעבירת הלבנת ההון.

היבטים משפטיים

584. בסיכומיהם, כל הצדדים הקדישו לנושא מילים ספורות, אם בכלל (המאשימה עמוד אחד שרובו ככולו הלכות בסיסיות בדיני הלבנת הון, שמעוני ועופר שום התייחסות, ודויד משפט אחד לפיו לא התקיימו יסודות העבירה). התנהלות זו לא ברורה ולא מובנת, ולא יעלה על הדעת שלאחר כתיבת מאות עמודי סיכומים על ידי המאשימה, שמעוני ודויד, חלה "עייפות חומר" דווקא ביחס לעבירה חמורה זו ומלאכת בחינת הטענות נמסרת לביהמ"ש ללא כל טיעונים בנושא מצד הצדדים.

בנסיבות אלה, וכשההלכות הנוגעות ליסודות העובדתיים והנפשיים הנדרשים בעבירת הלבנת ההון מוכרות ואינן חדשות, איני רואה צורך לחזור על מושכלות ראשונים, ואתייחס רק למספר דגשים הרלבנטיים להכרעה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

ראשית, יודגש שלא נדרש נתק בין הפעולות המבססות את עבירת המקור לאלה המבססות את עבירת הלבנת ההון, כשאותה פעולה יכולה בו זמנית לבסס את שתי העבירות: .585

"הארוע העברייני יכול להיות ארוע שחוליותיו שזורות זו בזו... אין צורך כי הפעולה ההופכת את הרכוש לרכוש אסור תושלם לפני שתבצע הפעולה המהווה את פעולת הלבנה" (ע"פ 8325/05 בלס נ' מדינת ישראל, ע"פ 8265/13 מלכיאל נ' מדינת ישראל).

שנית, לעניין היסוד הנפשי והדרישה של כוונה להסתיר, מדובר בעבירת של כוונה מיוחדת, עבירת מטרה, כשבפסיקה נקבע שמטרת ההסתרה יכולה להיות מכל גורם שהוא, לאו דוקא מהרשות לאיסור הלבנת הון או מהרשויות (ע"פ 4980/07 כהן נ' מדינת ישראל, ת.פ. (ת"א) 4202/09 מדינת ישראל נ' רכט).

שלישית, בע"פ 8551/11 סלכגי נ' מדינת ישראל הדגיש ביהמ"ש כי לצורך ביסוס כוונת ההסתרה בעבירת הלבנת ההון צריך להוכיח שמטרת ההסתרה הייתה לאפשר את ההנאה מפירות עבירת המקור, להבדיל מהסתרה שנועדה למנוע גילוי של עבירת המקור.

רביעית, אשר לשימוש בהלכת הצפיות, היינו המודעות להתממשות המטרה כאפשרות הקרובה לוודאי, שדי בה כדי לבסס את הרצון בהתממשות המטרה, בעבירה של הלבנת הון נקבע בפסיקה כי יש תחולה להלכת הצפיות (ע"פ 8235/05 בלס נ' מדינת ישראל), אם כי בפסקי דין אחרים נקבע שאין צורך להכריע בעניין זה (תענד וסלכגי).

עוד אציין בהקשר הקונקרטי של עבירת השוחד, שיש במתת, המועברת תוך ביצוע פעולות הסוואה של האופי האמיתי של המתת, כמו גם בהכנסת המתת למערכת הבנקאית הלגיטימית והטמעתו, כדי להקשות על שחזור מקורם העברייני של הכספים ולבסס את מטרת ההסתרה (עניין בר, ע"פ 5076/14 שטרית נ' מדינת ישראל).

ומן ההלכות אל העובדות.

הסכום של 150,000 ש"ח בהקשרו הורשעו דויד, שמעוני ועופר במתן ולקחת שוחד, סכום שקבעתי שלא היה לו שום קשר לפעילות התיווך בין השניים או לפעילות אמיתית, אלא תכליתו הייתה העברת כספים לטובת שמעוני, הוסווה תחילה באמצעות הצגתו בחשבונית כוזבת, כמפורט באישום הראשון, ובהמשך, כשהתחושה הייתה שהחבל מתהדק, הוא הוסווה גם באמצעות ההסכם הכוזב. .586

בנוסף, באמצעות הצגת ההעברה הכספית כמקדמה על חשבון שיווק הוסוותה המהות האמיתית של הכסף והתכלית האמיתית של העברתו. הסוואה זו, שעיקרה מכוון להסתרת עבירת המקור, אפשרה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

לעשות שימוש בכסף רשמי מהחברה ולהוציא שיק רשמי, שנמסר מדוידי לעופר והוכנס מיידית לתוך המערכת הבנקאית.

בשלב הבא, כשעופר הוציא שיקים מחשבונו שמקור חלק מהם הוא בכספי השוחד המוסווים, לפקודת עורכי הדין המייצגים את המתלוננות ולטובת תשלום הסכמי הפיצוי, הושלמה הפעולה ברכוש האסור, והושלם מהלך ההסוואה, כשבהעדר ראיות חיצוניות לא ניתן היה לקשר עוד בין הסכום שיצא מדוידי, שהיה למעשה כספי שוחד, לבין הסכום ששולם מטעם שמעוני עבור הסכמי הפיצוי.

בכך, התקיימו כל היסודות העובדתיים של עבירת הלבנת ההון, הכוללים ביצוע פעולה ברכוש אסור.

אשר ליסודות הנפשיים, ביחס לשמעוני ועופר ברורה לחלוטין מודעותם לכל המרכיבים, וההסתרה שנועדה הייתה לאפשר את ההנאה מפירות עבירת המקור, כשמטרת ההסתרה מוכחת אף ללא צורך בשימוש בהלכת הצפיות.

.587

יצוין ששמעוני ועופר מואשמים בביצוע העבירה בצוותא חדא, מתוך תכנית עבריינית משותפת שכללה את לקיחת השוחד ביחד עם הסתרת פירות העבירה והנאה מהם בדרך של תשלום עבור הסכמי הפיצוי, ובמעמדם כשני מבצעים עיקריים כל אחד מהם אחראי גם לפעולות קונקרטיות שביצע האחר המהוות חלק מהתכנית העבריינית בכללותה. בנוסף, לאור ביצוען של פעולות הסוואה בעצם העברת השיק דרך המערכת הבנקאית, אין מקום להבחין בין שמעוני לבין עופר בכל הנוגע לסכום של הרכוש האסור בשל העובדה שאל שמעוני הגיעו רק 95,000 ₪ מתוכו, ואכן לא נטענו טענות ממין זה על ידי שמעוני בסיכומיו ועופר לא נדרש לעבירה כלל.

בנסיבות אלה, שוכנעתי מעבר לספק סביר בהתקיימות יסודות העבירה ביחס לשמעוני ועופר ואני מרשיעה אותם בעבירה של איסור הלבנת הון במטרה להסתיר ולהסוות.

לגבי דוידי, הגם שמטעמים שכלל אינם ברורים לי לא נטענו כל טיעונים שהם בנושא זה מטעם ההגנה, סברתי שאין התנהלות זו פוטרת אותי מהחובה לבחון אם אכן בוססה העבירה במידה הנדרשת בהקשרו או שמא נותר ספק.

.588

התלבטותי בעניינו של דוידי היא בעיקר ביחס ליסוד הנפשי, היינו בשאלה אם מטרת ההסתרה בפעולות ההסוואה הייתה בדגש על יכולת ההנאה מפירות העבירה או שהמטרה בהתנהגותו הייתה אך ורק למנוע גילוי של עבירת המקור. לקחתי בהקשר זה בחשבון גם את האפשרות לעשות שימוש בהלכת הצפיות, היינו המודעות להתממשות המטרה כאפשרות הקרובה לוודאי, שדי בה כדי לבסס את הרצון בהתממשות המטרה, ועדיין נותרו אצלי ספקות אם נלוותה לפעולותיו של דוידי המחשבה הפלילית הנדרשת.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בסופו של דבר, מחמת הצטברות הטעמים שלהן, נותר אצלי ספק בהקשר של ביצוע עבירת הלבנת ההון על ידי דויד, ואלה הטעמים:

ראשית, כמפורט באישום הראשון, לא קיימת ראייה שדויד ידע מה המטרה הקונקרטית של הכסף לתשלום עבור הסכמי הפיצוי, להבדיל מידיעתו שהוא נועד עבור שמעוני.

שנית, לקחתי בחשבון את העובדה שעבירת הלבנת ההון לא יוחסה לדויד בצוותא חדא עם שמעוני ועופר, להם יוחסה העבירה במשותף, כך שאין הוא אחראי אלא למעשיו ולמחשבותיו שלו.

שלישית, התרשמתי שלא ניתן לשלול את הספק הסביר שחלק מההסוואה שהוא מעורב בה נועד למטרת הסתרת מתן השוחד, והחלק האחר, נועד כדי לאפשר צמצום של העלויות מבחינתו, בדרך של הכללת המתת בגדר הוצאות והכנסתה למערכת המס לשם הקטנת החבות במס, כשהמטרה של הסתרת מקור הכספים ואפשרות השימוש בהם על ידי שמעוני ועופר, לא עמדה לנגד עיני דויד אף לא כאפשרות מסתברת.

לאור כל האמור, הגעתי למסקנה שקיים ספק סביר, גם אם בדוחק, וממנו אהנה את דויד.

הלבנת הון - סיכום

589. אשר על כן, אני מרשיעה את שמעוני ועופר בצוותא חדא בעבירה על סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס – 2000 + סעיף 29 לחוק העונשין.

אני מזכה את דויד מחמת הספק מהעבירה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

טענות ממשפחת ההגנה מן הצדק

590. מטעם ההגנה נטענו טענות הנוגעות להתנהלות המשטרה והמאשימה ולהגינות ההליך. אל ההיבטים המשפטיים – ראייתיים של הטענה איני רואה צורך להדרש שכן מדובר במושכלות ראשוניים.

אשר לטענות הקונקרטיות שהועלו, אל חלק מהטענות נדרשתי תוך כדי הכרעת הדין ולא אחזור עליהן. בנוסף לאותן טענות שהוזכרו, נטען כי המאשימה הקשתה על ההגנה בקבלת חומרי חקירה ובהגשת ראיות, נטענו טענות הנוגעות למחדלי חקירה ולחקירה מוטתה ומגמתית שלא נבדקו בה כיווני חקירה ונטענו טענות קונקרטיות כלפי גורמי חקירה קונקרטיים.

בחינה של הטענות מעלה כי אף אחת מהן אינה מצדיקה פסילה של ראייה, ולבטח לא מסקנה לפיה ההליך החקירתי והתביעתי בוצעו תוך פגיעה מהותית בצדק, שדרגת חומרתה מגעת עד כדי חיובה של מסקנה, לפיה גם אם עברו הנאשמים את העבירות המיוחסות להם אין להרשיעם ויש לבטל את האישומים נגדם בשל התנהלות הרשויות. להיפך, הטענות, רובן ככולן, אינן חוצות את סף התנאי הראשון במבחן התלת שלבי.

591. אשר לטענות לפגיעה בהליך ההוגן מחמת חוסר פירוט נתונים מהותיים בכתב האישום, נושא זה נטען במסגרת טענות מקדמיות בפני מותב קודם והוכרע ואין בכוונתי להדרש אליו, מעבר לכך כפי שצוין בהכרעת הדין, התבקשו וניתנו הבהרות לא מעטות, שרובן ככולן סייעו בסופו של דבר להגנה.

אשר לטענה שהמאשימה הסתמכה על ראיות לא קבילות, טענות אלה הוזכרו במסגרת הכרעת הדין, ומעבר לאמור ביחס להחלטה מיום 9.5.18 וכן ביחס לטענה להגשת מוצגים מתוך השלמת חקירה לאחריה, הגשה שבוצעה ללא התנגדות, לא נטענו טענות נוספות.

אשר לטענות ההגנה ביחס להתנהלות חוקרים כלפי עדים, הטענות אינן נוגעות להתנהלות כלפי הנאשמים ואלה ציינו כי קיבלו יחס הוגן במעמד המלחיץ של החקירות. אשר לעדים, לא מצאתי כי בכוונת מכוון הייתה פגיעה בכבודם או בוצעו ניסיונות להפחידם, ולבטח לא להשפיע על גרסתם, ובנסיבות אלה איני רואה מקום להתערבות ביהמ"ש.

בענייני של עד המדינה חוסה והטענות לזיהום ההליך ולהתנהגות מוכוונת הרשעה, הרי שהטענות לובנו והוכרעו באישום הרלבנטי.

אשר לטענות הנוגעות לכל המהלכים במסעדת ציפורה, לרבות העיקוב, המצלמות, הפתק ושמירתו, הרי שהטענות לובנו והוכרעו במסגרת האישום הרלבנטי.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בכל הנוגע לניסוח הלא נכון בבקשה להארכת צו האזנת סתר, נשמעו ראיות והובהר שאכן הנתונים לא היו מדויקים בכל הנוגע למעורבות שמעוני. לא נטענה בשום שלב טענה שאילו היו מוצגים הנתונים המדויקים לא היה מוארך הצו, ולא התבקשה בקשה אופרטיבית הנוגעת לצו שניתן. מהראיות שהובאו התרשמתי שאין מדובר בהטעייה מגמתית. משכך, ולאור התרשמותי שגורמי החקירה המעורבים מבינים את החשיבות שבתיאור מדויק של כלל הנתונים בבקשה לביהמ"ש, לא מצאתי שיש מקום לכל התערבות או הערה נוספת.

לא מצאתי גם כל נפקות לטענה שלא נחקרו טענותיו של שמעוני שאויים על ידי גורמים עבריינים, ולא הובהר בשום שלב הקשר בין טענה זו לבין הטענות שנדונו והוכרעו בהכרעת הדין.

לאור המפורט טענות ההגנה מן הצדק והפגיעה בהליך ההוגן נדחות.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

סוף דבר

אשר על כן אני מרשיעה את הנאשמים בעבירות כדלקמן:

באישום הראשון

אני מרשיעה את שמעוני ועופר בצוותא בעבירה של לקיחת שוחד ביחס ל – 150,000 ש"ח, עבירה על סעיף 290 + 29 לחוק העונשין.

אני מרשיעה את דויד בעבירה של מתן שוחד ביחס ל – 150,000 ש"ח, עבירה על סעיף 291 לחוק העונשין.

אני מרשיעה את שמעוני בעבירה של הפרת אמונים, עבירה על סעיף 284 לחוק העונשין.

אני מרשיעה את שמעוני ועופר בצוותא בעבירת הלבנת הון במטרה להסתיר, עבירה על סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון + 29 לחוק העונשין.

באישום השני

אני מרשיעה את שמעוני ופונטה בעבירה של הפרת אמונים בצוותא, עבירה על סעיף 284 + 29 לחוק העונשין.

באישום הרביעי

אני מרשיעה את שמעוני ופונטה בעבירה של הפרת אמונים בצוותא, עבירה על סעיף 284 + 29 לחוק העונשין.

באישום החמישי

אני מרשיעה את שמעוני בשימוש במרמה עורמה ותחבולה, עבירה על סעיף 220(5) לפקודת מס"ה.

אני מרשיעה את דויד בשימוש במרמה עורמה ותחבולה, עבירה על סעיף 220(5) לפקודת מס"ה ובהכנה וקיום של פנקסי חשבונות כוזבים, עבירה על סעיף 220 (4) לפקודת מס"ה.

אני מזכה את הנאשמים מיתר העבירות שיוחסו להם.

ביחס למילר, זכות ערעור כדין.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

ניתנה היום, י"ג חשוון תש"פ, 11 נובמבר 2019, במעמד הצדדים

לימור מרגולין-יחידי, שופטת

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

בפני כבוד השופט בני שגיא, סגן נשיא

המאשימה:

מדינת ישראל

על-ידי ב"כ עו"ד הילה גבאי ועו"ד קרן צבירן-לצטר

נגד

הנאשמים:

1. איתמר שמעוני

על-ידי ב"כ עוה"ד שרון נהרי, זאב לקט ועו"ד שיר וטורי

2. עופר שמעוני

על-ידי ב"כ עו"ד אשר אוחיון

3. יואל דוידי

על-ידי ב"כ עוה"ד נויט נגב, יאנה פוגל-סלוצניק, דפנה שטיינברג

4. משה פונטה

על-ידי ב"כ עו"ד ג'ורגי עמיר

5. שרון מילר - זוכה

על-ידי עו"ד אבי חימי

גזר דין

כללי

1. הנאשמים הורשעו, לאחר שמיעת ראיות, בעבירות של שוחד, הפרת אמונים, הלבנת הון ומס (כל אחד על פי המיוחס לו בכתב האישום והראיות שהובאו נגדו).

הכרעת הדין, שניתנה על ידי כב' השופטת מרגולין-יחידי, נפרשת על פני 320 עמודים ומגוללת את סיפור המעשה, הראיות בתיק, התייחסות לטיעוני הצדדים והכרעה בהם.

בסמוך לאחר מתן הכרעת הדין, פרשה כב' השופטת מרגולין-יחידי מכהונתה, והתיק הועבר להמשך שמיעה בפניי.

בהינתן העובדה כי ניתנה הכרעת דין מפורטת, ועל מנת שלא להאריך יתר על המידה, יובאו להלן בתמצית בלבד עיקרי כתב האישום, ונתונים רלוונטיים לגזר הדין.

הנאשמים והנפשות הפועלות

2. הנאשם 1, איתמר שמעוני (להלן - **נאשם 1** או **שמעוני**), כיהן בעת הרלוונטית, החל מחודש אוקטובר 2013 ועד ליום 5.1.2016, כראש עיריית אשקלון.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

3. הנאשם 2, עופר שמעוני (להלן - **נאשם 2** או **עופר**), הוא אחיו של נאשם 1. בתקופה הרלוונטית פתח עסק לתיווך נכסים בעיר אשקלון וזאת ללא רישיון תיווך כדין. על פי כתב האישום, בהיותו אחיו של ראש העירייה, נהנה עופר ממעמד בלתי פורמאלי בעיריית אשקלון, בעקבותיו נענו גורמי עירייה שונים לבקשות והוראות שהועברו מעת לעת מעופר.
4. הנאשם 3, יואל דוידי (להלן - **נאשם 3** או **דוידי**), איש עסקים אשר פעל בתחומי הנדל"ן, הקמעונאות והתקשורת המקומית. על פי כתב האישום, היה דוידי בעל אינטרסים עסקיים משמעותיים בעיר אשקלון.
5. הנאשם 4, משה פונטה (להלן - **נאשם 4** או **פונטה**), איש עסקים אשר פעל בתחומים שונים באזור הדרום. על פי כתב האישום, בתקופה הרלוונטית היה פונטה בעל אינטרסים עסקיים בעיר אשקלון; ליווה את חייו הפוליטיים של שמעוני והיה יד ימינו, איש סודו ואמונו. בהיותו מקורב לשמעוני, נהנה פונטה ממעמד בלתי פורמאלי בעיריית אשקלון, בעקבותיו נענו גורמי עירייה שונים לבקשות והוראות שהועברו מעת לעת מפונטה.
6. גבי מגנזי (להלן - **מגנזי**), איש עסקים שפעל בתחומי הבנייה והתשתיות, בין היתר, גם בעיר אשקלון. על פי כתב האישום, היה מגנזי בעל אינטרסים כלכליים משמעותיים בעיר אשקלון.
7. נאשם 5, שרון מילר (להלן - **נאשם 5** או **מילר**) הוא עורך דין במקצועו. על פי כתב האישום, בתקופה הרלוונטית פעל מילר גם בתחום הבנייה בעיר אשקלון.
8. חיים סופר כיהן בתקופה הרלוונטית כמנכ"ל עיריית אשקלון במינוי אישי של שמעוני, והיה אחראי על המנגנון העירוני על כל אגפיו, לרבות מנהל ההנדסה. על פי כתב האישום, סופר היה מקורב לשמעוני ושימש כאיש אמונו.

תמצית עובדות כתב האישום

9. ברקע לכתב האישום עומדים הסכמי פיצוי בגין פגיעות מיניות שביצע לכאורה שמעוני ב-א' ו-ב', בעקבותיהם נדרש שמעוני לגייס סכום כולל העולה על מיליון שקלים תוך פרק זמן של חודשים ספורים (להלן - **הסכמי הפיצוי**). לשם גיוס הכספים, נעזר שמעוני במעורבים נוספים. **הסכמי הפיצוי והצורך בגיוס הכספים האמורים, הוביל את שמעוני ואת יתר הנאשמים לבצע שורה של עבירות פליליות מושא כתב האישום.**

על פי עובדות כתב האישום, ביום 11.6.2014 קיבל לידיו שמעוני מכתב דרישה לתשלום פיצוי בגין פגיעה מינית ב-א', אשר עבדה תחתיו עת כיהן כמנכ"ל חברת אתרים. עובר ליום 11.2.2015, נחתם הסכם פיצוי לפיו ישלם שמעוני סך של 450,000 ₪ ל-א', בשלושה תשלומים בחודשים פברואר, אפריל ויוני 2015.

ביום 10.11.2015 קיבל לידי שמעוני מכתב דרישה לתשלום פיצוי בגין פגיעות מיניות ב-ב', אשר עבדה תחתיו עת כיהן כמנכ"ל חברת אתרים. ביום 17.5.2015 נחתם הסכם פיצוי לפיו ישלם שמעוני סך של 475,000 ₪ ל-ב', בששה תשלומים בחודשים מאי עד אוקטובר 2015. בנוסף לכך, נדרש שמעוני לממן שכר טרחת עורך דין ומגשר בקשר להסכמים האמורים.

בסך הכל נדרש שמעוני לשלם סך של 1,035,652 ₪ במהלך תקופה של שנה. ביוזמו של שמעוני, בידעו כי אין בידי אמצעים כספיים עצמאיים לממן את תשלומי הסכמי הפיצוי, פנה שמעוני לעופר ופונטה וביקש כי אלה יסייעו לו להיחלץ

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

ממצוקתו ולגייס את הכספים הנדרשים. שמעוני עשה כן בדיעה כי לשניים אין מקורות מימון עצמאיים, וכי הם יידרשו לפנות לגורמים אחרים על מנת להשיג את הכספים.

עופר ופונטה נענו לבקשתו של שמעוני, ובמהלך התקופה הרלוונטית פעלו לגיוס הכספים ממקורות שונים, בדיעתו של שמעוני. בין מקורות אלה היו כספים מיזמים וקבלנים שונים הפעילים בעיר אשקלון, אשר ניתנו בקשר עם תפקידו הציבורי של שמעוני כראש עיריית אשקלון, ובדיעתו.

על פי הנטען באישום הראשון, התקיים בין שמעוני לדודי קשר מושחת ויחסי שוחד, במסגרתם דודי נתן לשמעוני טובות הנאה כספיות ואחרות, ושמעוני פעל לקידום ענייניו של דודי בעיר אשקלון. טובות ההנאה ניתנו לשמעוני באמצעות עסק התיווך של עופר והקשרים העסקיים של דודי עמו.

לטענת התביעה, שמעוני לקח ביחד עם אחיו עופר שוחד בסך כולל 366,000 ₪ מדודי, וכן קיבל מדודי טובת הנאה בדמות רכישת והשבתת פעילות אתר אינטרנט "אשקלון 10" אשר ביקר את התנהלותו כראש עיר. התמורה לדודי התבטאה בפעילות שמעוני, כמו גם עופר, פונטה, חיים סופר ואחרים לקידום האינטרסים של דודי, אשר כללו פרויקטים יזמיים שטופלו מול העירייה, הקצאה של שטחי פרסום במקומונים וטיפול בענייני רשת המרכולים האחים דודי. בנוסף, נטען כי במתן ולקיחת טובות ההנאה הכספיות, ובהסוואתן כדמי תיווך, ביצעו שמעוני, עופר ודודי עבירת הלבנת הון במטרה להסתיר את מקור הכספים.

אישום זה יוחס לשמעוני, עופר ודודי.

על פי הנטען באישום השני, מגנזי, שהיה בעל אינטרסים כלכליים משמעותיים בעיר אשקלון בתקופה הרלוונטית, נתן ביום 28.5.2015 לשמעוני, באמצעות פונטה, סך של 100,000 ₪ במזומן. הכספים נמסרו לפונטה על-ידי נהגו של מגנזי בחניון מלון "ריץ קרלטון" בהרצליה. שמעוני, בתיווכו של פונטה, לקח את המתת בקשר עם תפקידו הציבורי כראש העיר ובעד פעולות הקשורות בתפקידו, כשהכסף שימש אותו לתשלום עבור הסכמי הפיצוי. בתמורה, סייע שמעוני למגנזי לשחרר דמי עיכוב בסך 217,514 ₪ בקשר לפרויקט שביצע בו נתגלו ליקויים שלא תוקנו על ידו. בנוסף, נטען כי בהעברת המתת לתשלום הסכמי הפיצוי, ביצעו שמעוני ופונטה עבירת הלבנת הון במטרה להסתיר את מקור הכספים.

אישום זה יוחס לשמעוני ופונטה.

על פי הנטען באישום השלישי, לבקשת פונטה, מילר, שהיה בעל אינטרסים עסקיים בעיר אשקלון, נתן ביום 24.8.2015 לשמעוני, באמצעות פונטה, סך של 75,000 ₪ בקשר עם תפקידו הציבורי של שמעוני כראש העיר ובעד פעולות הקשורות בתפקיד זה. הכסף שימש את שמעוני לתשלום עבור הסכמי הפיצוי. כחודשיים לאחר קבלת הכספים, ערך פונטה הסכם הלוואה כוזב על מנת להקנות לכספים שהועברו אצטלה חוקית. בנוסף, נטען כי בהפקדת המתת בחשבון הבנק של פונטה, ובהעברתו לתשלום הסכמי הפיצוי באמצעות שיק אישי של פונטה, ביצעו פונטה ומילר עבירת הלבנת הון במטרה להסתיר את מקור הכספים.

אישום זה יוחס לפונטה ומילר.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

על פי הנטען באישום הרביעי, במסגרת קבלת הכספים שגויסו, לקח שמעוני, באמצעות עופר ופונטה, כספי שוחד בסך 466,000 ₪ מדויד ומומגני אשר שימשו, בין היתר, לתשלום הסכמי הפיצוי. בנוסף לכך, גייס פונטה עבור שמעוני כספים נוספים מגורמים שונים בסך של 575,652 ₪, אשר רובם בלתי ידועים למעט 75,000 ₪ שמקורם במילר, כאמור באישום השלישי. נטען, כי שמעוני הפר את אמון הציבור כשקיבל כספים בסכומים של מאות אלפי שקלים בזמן קצר, בעת מילוי תפקידו, מבלי לברר את מקורם, ותוך הסתרת העניין מהציבור, אף שידע כי מתוקף תפקידו כראש העיר ייתכן שיידרש לקבל החלטות בעניינם של נותני הכספים העלומים ולהימצא בניגוד עניינים אינהרנטי. הפרת האמונים מיוחסת לפונטה בצוותא חדא עם שמעוני, בהיותו הגורם מגייס הכספים, יד מינו ומקורבו של שמעוני ומי שריכז את הפעילות והיה אחראי על העברת התשלומים בהתאם להסכמי הפיצוי. אישום זה יוחס לשמעוני ופונטה.

על פי הנטען באישום החמישי, בין השנים 2014-2015, קיבל שמעוני כספים ממקורות שונים בסך כולל של 1,041,652 ₪ אולם הוא לא דיווח על כספים אלו לרשויות המס בכוונה להתחמק מתשלום מס. עוד נטען, כי כספי השוחד שנתן דויד לשמעוני ולעופר נדרשו על ידו שלא כדין כהוצאות ברשויות המס, ונרשמו כזב בספריו כתשלום עמלות תיווך. נטען, כי דויד מסר תרשומת כוזבת בדו"ח וכן ניהל פנקסי חשבונות ורשומות כוזבים בכוונה להתחמק מתשלום מס. אישום זה יוחס לשמעוני ודויד.

עיקרי הכרעת הדין

10. באישום הראשון יוחסו לשמעוני ולעופר עבירות של לקיחת שוחד, לפי סעיף 290 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין) ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשין; הלבנת הון, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס-2000 (להלן - חוק איסור הלבנת הון) ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשין. לדויד יוחסו עבירות של מתן שוחד, לפי סעיף 291 לחוק העונשין; והלבנת הון, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון.

בית המשפט הרשיע את שמעוני ועופר בצוותא בעבירה של לקיחת שוחד בסך 150,000 ₪ מדויד בקשר לעסקת יעדים, וכן בעבירה של הלבנת הון בקשר לסכום זה. שמעוני הורשע גם בעבירה של הפרת אמונים מחמת ניגוד עניינים בקשר לעצם היחסים העסקיים בין דויד לעופר (חלף עבירת השוחד שיוחסה לו בהקשר זה). דויד הורשע בעבירה של מתן שוחד בסך 150,000 ₪ בקשר לעסקת יעדים.

בית המשפט זיכה את שמעוני ועופר מעבירה של לקיחת שוחד בסך 216,000 ₪ מדויד, וכן מעבירה של לקיחת שוחד בקשר לעצם היחסים העסקיים בין דויד לעופר. שמעוני גם זוכה מעבירה של לקיחת שוחד בקשר להשבתת אתר האינטרנט "אשקלון 10". דויד זוכה מעבירה של מתן שוחד בסך 216,000 ₪, מעבירה של מתן שוחד בקשר להשבתת אתר האינטרנט "אשקלון 10", מתן שוחד בקשר לעצם היחסים העסקיים בינו לבין עופר, וכן מעבירה של הלבנת הון בקשר לסך של 150,000 ₪.

בהכרעת הדין נקבע, כי ביחס להעברת כספים אחת "ייצאת דופן וחריגה" בחודש מאי 2015 בסך 150,000 ₪ בגין פרויקט יעדים, שלא כנגד עסקת תיווך אלא למטרות אישיות, אשר הוצגה כביכול כתשלום עבור שיווק עתידי של הפרויקט והוסוותה בחשבונית כוזבת ובהסכם שיווק מאוחר וכוזב שנרשם על גביו תאריך פיקטיבי מוקדם;

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 17-02-12935 ישראל נ' שמעוני ואח'

מתחייבת מסקנה אחת ויחידה לפיה דוידי העביר לעופר עבור שמעוני את הכספים כמתת מושחת. כמו כן נקבעו שלושה רכיבי תמורה משמעוני לדוידי, עובר להעברת כספי השוחד: היתר לעיבוי עמודים "לבניין פאר"; היתר בניה לחברת סילו; הקטנת שטחי פרסום העירייה במקומון אובייקטיבי (המקומון המתחרה למקומון בבעלותו של דוידי).

לעומת זאת, ביחס לכספים שהועברו במסגרת מרבית עסקי התיווך בסך 216,000 ₪, נותר ספק סביר שמדובר בטובות הנאה מושחתות העולות כדי מתת. לפיכך, נקבע כי מדובר בעסקאות תיווך שהתביעה לא הצליחה להוכיח את מאפייניהם הלא חוקיים במידה הנדרשת ממנה, ואין מקום לייחס לשמעוני עבירה של לקיחת שוחד על בסיס היחסים העסקיים שבין דוידי לעופר וההכנסות שנצמחו מהם.

כמו כן, נקבע כי לא ניתן לקבוע ממצאים מרשיעים ברמה שמעבר לספק סביר בקשר לטענה שניתנה טובת הנאה ברכישת אתר האינטרנט "אשקלון 10" לשם השבתתו, ונותר ספק סביר בשאלה אם מדובר במתת.

לבסוף נקבע, כי הגם שלא נמצא כל פגם מצדו של דוידי בכך ששילם לעופר עבור עסקאות התיווך; הרי שמצדו של שמעוני יש במצב שבו עופר חי ומתפרנס מעסקאות עם דוידי ומעביר לשמעוני כספים שמקורם בדוידי - ושמעוני מסתיר עובדות אלה תקופה ארוכה, מעורב בענייני דוידי ולא חושף את ניגוד העניינים אלא מציג מצגי שווא - כדי לבסס עבירה של הפרת אמונים. מנגד, נותר ספק ביחס לאחריותו של עופר להעמדתו של שמעוני במצב של ניגוד עניינים מהותי.

11. באישום השני, יוחסו לשמעוני עבירות של לקיחת שוחד, לפי סעיף 290 לחוק העונשין ביחד עם סעיף 293 לחוק; והלבנת הון, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון ביחד עם סעיף 29 לפונטה יוחסו עבירות של תיווך לשוחד, לפי סעיף 295(א) לחוק העונשין; והלבנת הון, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשין.

בית המשפט **זיכה** את שמעוני ופונטה מעבירות השוחד והלבנת ההון ביחס לסכום של 100,000 ₪ שקיבלו ממגנזי; וחלף עבירות אלה, **הרשיע** את שניהם בעבירה של הפרת אמונים בצוותא.

בהכרעת הדין נקבע, כי הוכחה מעבר לספק סביר העברה בסך 100,000 ₪ ממגנזי, דרך הנהג שלו, לפונטה עבור שמעוני, וכך הוכחה ידיעתו של שמעוני ימים ספורים לפני שהכסף התקבל, על כך שעתיד להגיע כסף ממגנזי לצורך תשלום הסכמי הפיצוי. עם זאת, התשתית הראייתית שהובאה בפני בית המשפט בקשר לתמורה הנטענת בדמות שחרור דמי העיכבון בסך 217,514 ₪ הייתה חסרה ולא ברורה, ונקבע כי לא עלתה ממנה מעורבותו של שמעוני במידה הנדרשת. נוכח קריסת התזה המרכזית בדבר קיומם של מתת ותמורה סימולטניים - היינו העברת 100,000 ₪ כמתת ובמקביל שחרור דמי העיכבון כתמורה, בכל הנוגע למודעותו של שמעוני, לא הוכחה מסקנה אחת ויחידה לפיה טובת הנאה נלקחה בעד פעולה הקשורה בתפקידו, ולא הוכח במידה הנדרשת שלשמעוני הייתה זיקה ממשית מבחינת תפקידו למי מן האינטרסים של מגנזי.

מנגד, נקבע כי הראיות באישום זה מוכיחות מעבר לספק סביר כי בקבלו את טובת הנאה היה שמעוני מודע לאינטרסים הכלכליים של מגנזי בעיר; ידע כי מגנזי נתן לו את הכסף בקשר למעמדו; והסתיר את קבלת טובת הנאה, כשהתנהלותו בכללותה פגעה בציבור ומקיימת עבירה של הפרת אמונים. אשר לפונטה, נקבע כי היותו

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 17-02-12935 ישראל נ' שמעוני ואח'

במעגל הפנימי של ההתרחשות ודרגת מעורבותו בקבלת טובת ההנאה, כמו גם הבנתו את משמעות הדברים בהקשרו של שמעוני ושל מעמדו כראש עיר - מחייבים את המסקנה בדבר אחריותו כשותף לעבירה.

12. באישום השלישי, יוחסו לפונטה עבירות של תיווך לשוחד, לפי סעיף 295(א) לחוק העונשין; והלבנת הון, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון. למילר יוחסו עבירות של מתן שוחד למתווך, לפי סעיף 295(ג) לחוק העונשין; והלבנת הון, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון.

בית המשפט **זיכה** את פונטה ומילר מעבירות השוחד והלבנת הון.

לא הייתה מחלוקת כי סך של 75,000 ₪ הועבר בהעברה בנקאית ביום 24.8.2015 ממילר לחשבונו של פונטה לאחר שפונטה ביקש ממילר את הסכום, ולא הייתה גם מחלוקת שפונטה השתמש בכסף לתשלום הסכם הפיצוי ל-ב' וששמעוני ידע על כך שמילר הוא המקור לכספים. המחלוקת בין הצדדים בהקשר זה התמקדה אך בשאלה האם הסכום שנתן מילר היה בגדר הלוואה עבור פונטה, או שמא דובר בהעמדת סכום כסף עבור שמעוני ששאלת השבתו לא עמדה על הפרק.

בהכרעת הדין נקבע, שאין המדובר בהלוואה שגרתית אלא בהעמדת סכום נכבד שתבע מאמץ ממילר, וחרף זאת הסכים הלה להעמידו מבלי לשאול שאלות בזמן שהיה מודע לכך שהכסף נועד למימון צרכים ואינטרסים של שמעוני, והוא נתן את הכסף לא כהלוואה אלא כהעמדת כסף שאין סיכום בנוגע להשבתו. גם פונטה ידע מראש שהוא זקוק לכסף בדחיפות לצורך תשלום הפיצוי ל-ב', והוא אכן העביר את הכסף מחשבונו לעורך דינה של ב' ואף פעל אקטיבית כדיעבד את ביצע תיעוד כוזב של תנאי העמדת הכסף.

יחד עם זאת, נקבע כי במועד העברת הכסף לא עמד עדיין אף פרויקט על הפרק ולא היו למילר אינטרסים ממשיים ומוחשיים בעתיד נראה לעין אשר רלוונטי לתקופת כהונה של ראש העיר. כמו כן, מילר ייעץ לשמעוני בעניינים משפטיים עוד לפני העמדת הכסף והביע בפני שמעוני את מניעותו של האחרון מטיפול בענייניו העסקיים. אשר על כן, ועל אף שבית המשפט לא התרשם כי מדובר בהעברת כספים תמימה, הוחלט לזכות את מילר ופונטה מחמת הספק מהעבירות המיוחסות להם באישום זה.

13. באישום הרביעי, יוחסה לשמעוני ולפונטה עבירה של מרמה והפרת אמונים בצוותא, לפי סעיף 284 לחוק העונשין יחד עם סעיף 29 לחוק.

בית המשפט **הרשיע** את שמעוני ופונטה בעבירה של מרמה והפרת אמונים בצוותא.

בכתב האישום נטען כי פונטה גייס עבור שמעוני כספים נוספים מגורמים שונים בסך של כ-500,000 ₪. בהכרעת הדין, נגרעו מהסכום האמור כספים ששמעוני היה מודע למקורם אך לא עמד בהקשרם בסיכון פוטנציאלי לניגוד עניינים, כך שהסכום שלגביו נבחן אם מתקיימת עבירה של מרמה והפרת אמונים הועמד על סך של 392,000 ₪.

יצוין, כי בהחלטת המתקנת של כב' השופטת מרגולין-יחידי מיום 17.11.2019, הועמד הסכום בו הורשעו שמעוני ופונטה בעבירה של הפרת אמונים במסגרת האישום הרביעי על סך של 550,000 ₪ (חרף הסכום שמופיע בהכרעת הדין).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

נקבע, כי התנהלותו של שמעוני בקבלו את הכספים, מבלי לברר את מקורם ומבלי לוודא שהוא אכן יכול לקבל מאותם גורמים כסף בהיותו ראש עיר, מהווה פגיעה מהותית ומשמעותית בטוהר המידות ובאמון הציבור. עוד נמצא, כי שמעוני היה מודע בזמן אמת לנפסדות התנהלותו, הסתיר את מעשיו ומחדליו בכל הנוגע לקבלת טובות ההנאה ועבר בכך עבירה של מרמה והפרת אמונים.

אשר לפונטה, נקבע כי כל הראיות מלמדות על מעורבותו במעגל יודעי הסוד המצומצם שלו ושל שמעוני בתכנית הגיוס - מתחילתה ולכל אורכה. לא זו בלבד שפונטה ריכז את הכספים וטיפל בהעברתם ותשלומם, הוא גם היה המעורב הפעיל מכולם בהליכי גיוס הכספים וקבלת טובות ההנאה והוא שפנה לאותם גורמים עלומים וביקש מהם כסף וידע בהכרח מי הם אותם גורמים. זאת ועוד, הוא שהחליט לפנות לגורמים שבמובהק היה קושי לפנות אליהם מחמת מעמדם מול שמעוני וזיקתם האפשרית לראש העיר; שיתף פעולה באופן מלא עם הסוואת גיוס הכספים; ויזם וערך הסכמים ורישומים כוזבים. נקבע, כי התנהלות זו מחייבת מסקנה בדבר אחריותו כשותף לעבירה ביחס לסכום של 550,000 ₪.

14. באישום החמישי, יוחסו לשמעוני שתי עבירות של שימוש במרמה עורמה ותחבולה, לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), תשכ"א-1961 (להלן - **פקודת מס הכנסה**). לדויד יוחסו שתי עבירות של שימוש במרמה עורמה ותחבולה, לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה; ושתי עבירות של הכנה וקיום של פנקסים ורשומות כוזבים, לפי סעיף 220(4) לפקודה.

בית המשפט **הרשיע** את שמעוני בעבירה של שימוש במרמה עורמה ותחבולה בקשר להכנסות בשנת 2015 בסך של 835,000 ₪. גם דויד הורשע בעבירות של שימוש במרמה עורמה ותחבולה וכן הכנה וקיום של פנקסים ורשומות כוזבים בקשר לסכום בסך 150,000 ₪ בשנת 2015.

בכתב האישום נטען כי בין השנים 2014-2015 שמעוני לא דיווח לרשויות המס על הכספים שקיבל ממקורות שונים בסך 1,041,652 ₪; ודויד לא דיווח על הכספים שעברו ממנו לעופר באותן שנים. מאחר שדויד הורשע בגין אירוע אחד בחודש מאי 2015 על סך של 150,000 ₪, נקבע כי אין מקום לייחס לו עבירות משנת 2014.

שמעוני טען כי מדובר בהלוואות שאינן מהוות הכנסה המחייבת דיווח, ודויד טען שהתשלום היה תשלום אמת בגין שיווק, שהרישום שיקף את המציאות וההוצאה נוכחה כדין.

בהכרעת הדין נקבע, כי ביחס ל-185,000 ₪ מתוך הסכום המיוחס לשמעוני נותר ספק סביר אם מדובר בהכנסות, וכפועל יוצא מכך לא הייתה לגבי סכום זה חובת דיווח ולא נעברה עבירת מס. לעומת זאת, נקבע כי יתרת הכספים בסך 850,000 ₪ הם כספים שקיבל שמעוני שלא על מנת להחזירם וככאלה הם מהווים הכנסה בהתאם לדניי המס. ביחס לשנת 2014, דובר בסכומים זעומים (15,000 ₪) ונותר ספק אם אי-הדיווח עליהם לווה בכוונה להתחמק ממס. עם זאת, ביחס להכנסות בשנת 2015 שסכומן עומד על 835,000 ₪, נקבע כי הוכח מעבר לספק סביר ששמעוני ביצע עבירה בכוונה להתחמק ממס.

אשר לדויד - משנקבע כי סך של 150,000 ₪ ניתן כמתת מושחת, הרי שהוצאת הסכום מהחברה, רישום הסכום בכזב בספרי החברה כהוצאה ודרישת הוצאה בגינו, מבססים הן עבירה של עריכת תרשומת כוזבת וניהול פנקסי חשבונות כוזבים, והן עבירה של שימוש במרמה עורמה ותחבולה במטרה להתחמק ממס.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 17-02-12935-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

ראיות לעונש

15. מטעם נאשם 1 הוגשו מכתבי המלצה, מסמכים המעידים על מצבו הכלכלי, חוות דעת המתארת את השפעת ההליך הפלילי על בנו הקטין, וכן דיסק און קי עם כתבות שפורסמו בקשר לפרשה ולנאשם (נע/1).

כמו כן העידו בעניינו שישה עדי אופי: גב' רויטל שמעוני, אשתו של הנאשם; גב' אוסנת אלעזרא, עובדת סוציאלית ויועצת ארגונית; מר יצחק בריגה, מנהל בית ספר בעיר אשקלון; מר משה גרפי, מנהל אגף ניהול מערכות עירוניות בעיריית אשקלון; מר שמואל גרוזמן, פעיל חב"ד בעיר אשקלון; ומר אפי מור, תת ניצב בדימוס וסגן ראש עיריית אשקלון לשעבר.

גב' שמעוני העידה כי מאז נחשפה הפרשה, עוברת המשפחה תקופה קשה ביותר, אותה הגדירה כ"סיוט אחד גדול". היא תיארה את הבושה שחשה בעקבות החשיפה, ועמדה על הקשיים היומיומיים עמם הם מתמודדים לאורך השנים בהן מתנהל ההליך המשפטי, ובכלל אלה, המשבר בזוגיות שכמעט הוביל לגירושין, הרגרסיה בהתנהגותם של חמשת ילדיהם והקושי הכלכלי שנוצר עם המעצר וסגירת כל מקורות המימון. לדבריה, לא תהיה מסוגלת לעמוד בנטל הכבד של ניהול הבית, גידול הילדים ופרנסת ילדיה לבדה, אם ישלח בעלה למאסר בפועל.

גב' אלעזרא, אשר עבדה בשנים האחרונות כמנהלת אגף השירות העירוני בעיריית אשקלון תחת נאשם 1, עמדה על פועלו בתקופת כהונתו כראש העיר, וסיפרה כי למן היום הראשון בתפקידו שם לנגד עיניו את טובת התושב; הנחיל בעירייה מדיניות של קירוב התושב לעירייה ולהיפך; יזם תכניות לפיתוח וקידום העיר; וסייע באופן אישי לתושבים במקרים הנדרשים, שלא במסגרת הסטנדרט והתקציב הרגיל.

מר בריגה עבד מול נאשם 1 במסגרת היותו מנהל אגף החינוך. העד שיבח את פועלו של הנאשם 1, בציינו כי רק לעתים נדירות פוגשים "בדמות כריזמתית, מובילה ויוזמת ומחוללת מהפכות". לדבריו, בתקופת כהונתו כראש העיר, חולל הנאשם מהפכה של ממש במערכת החינוך, הוביל ופיתח יוזמות מקומיות וגייס בעלי תפקידים מקצועיים. העיד כי הנאשם ניחן ביכולות ניהול וביצוע מרשימות, מוטיבציה גבוהה ואמפתיה. לסיכום עדותו ציין כי "ראינו אדם נחוש, שאכפת לו מכל אזרח, אבל הכל בדרך המקצועית".

מר גרפי הכיר את הנאשם 1 במסגרת עבודתו בעירייה כמנהל אגף ניהול מערכות עירוניות. העד סיפר כי התרשם מהלהט והרצון של הנאשם לשפר את העיר אשקלון. לדבריו, הנאשם עבד "סביב השעון", פעל לקידום פרויקטים רבים בו זמנית, היה קשוב לכל בעיה - קטנה כגדולה, הוביל שינוי משמעותי בכל תחומי החיים בעיר, והביא לתפקיד "נשמה יתרה".

מר גרוזמן עמד בעדותו על תרומתו הרבה של נאשם 1 לחברה ולנוזקים בעיר אשקלון לאורך השנים. מעורבותו ונוכחותו בשטח הייתה מורגשת, והוא היה מקדם ויוזם תכניות לשיפור חיי העיר במהירות בלתי רגילה. כמו יתר העדים, גם מר גרוזמן ציין כי "מדובר באדם שאכפת לו ממה שקורה בעיר".

העד האחרון מטעמו של נאשם 1, מר מור, עמד אף הוא על השפעותיו החיוביות של הנאשם בעיר, בעיקר במיגור פשיעה, שיפור תחום החינוך והאצת תנופת הבניה. בסיום עדותו עתר מבית המשפט להתחשב בתרומתו הרבה של הנאשם 1 לתושבי העיר אשקלון.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 17-02-12935 ישראל נ' שמעוני ואח'

16. מטעם נאשם 2 העידה גב' איילת שמעוני, אשתו מזה 21 שנים. העדה סיפרה שלאחר חשיפת הפרשה, הקשיים שחוותה המשפחה, הן מבחינה כלכלית והן מבחינה בריאותית, הלכו וגברו. לדבריה, הנאשם 2 והיא צברו חובות, התקשו לשלם שכר דירה במשך תקופה ארוכה, לא הצליחו לספק לילדיהם אוכל ובגדים ובסוף הוכרזו כפושטי רגל. בעקבות זאת החלה לסבול מחרדות יומיומיות, עברה אירוע שגרם לשיתוק חלק מפניה, והיא החלה לצרוך תרופות נגד דיכאון. העדה התייחסה בעדותה גם לנזקים שההליך המשפטי גרם לארבעת ילדיהם אשר סובלים לדבריה מלחץ נפשי גדול. לבסוף ציינה כי בעלה איש טוב שעוזר לכולם ותורם לחברה אך כעת הוא שבור נפשית, ושליחתו למאסר בפועל עלולה להוביל לקריסת הבית כולו.

17. מטעם נאשם 3 הוגשו מכתבי עדות אופי רבים על ידי בני משפחה, עובדים ומכרים; וכן אסופת מכתבי תודה והערכה על תרומתו לעמותות שונות (נע/2). כמו כן הוגשו מסמכים הנוגעים למצבו הבריאותי של הנאשם ומסמך הנוגע למצבו הכלכלי והמשפטי של פרויקט הבניה 'יעדים' (נע/3).

כמו כן העידו בעניינו ארבעה עדי אופי: מר שמעון יורם לוגסי, מקים עמותת 'נר דוד אבי'; מר יורם סבג, קבלן חשמל; מר מיקו גיל, קבלן בניין; גב' ליטל לוי רחמים, עובדת באחת החברות שבבעלות הנאשם.

מר לוגסי סיפר באריכות על תרומתו הנדיבה וארוכת השנים של נאשם 3 לעמותה אותה הקים (נר דוד אבי), אשר מקבילה בפעילותה ליד שרה ועזר מציון, וכן לארגון איגוד והצלה.

מר סבג עמד אף הוא על מעלותיו של הנאשם 3, וסיפר כי הציל מספר קבלנים מקריסה כלכלית.

מר גיל העיד כי הוא מכיר את הנאשם 3 מזה 50 שנה. לדבריו, חווה משבר קשה ביותר לאחר שאיבד שלושה בנים ועבר הליך גירושין, והנאשם תמך בו ועזר לו "לקום על הרגליים" בכך שנתן לו לבצע עבודות שונות. הוסיף וסיפר שהנאשם נדיב, אמפתי ותורם רבות לזולת ולחברה.

גב' לוי, אשר עובדת בחברת ההפצה שבבעלות נאשם 3, סיפרה לבית המשפט שהוא תמיד נכון לעזור לעובדים שלו. לדבריה, הוא קשוב לכולם, מסייע כלכלית בנדיבות, משלב בחברה עובדים בעלי מוגבלויות, ומספק מקור פרנסה לאנשים רבים. עוד הוסיפה, כי עברה משבר קשה והנאשם סייע לה בכל דרך אפשרית, ללא תנאים.

טיעוני התביעה

18. התביעה, באמצעות עורכות הדין הילה גבאי וקרן צבירן-לצטר, התייחסה בטיעוניה המפורטים לערכים הנפגעים כתוצאה מהעבירות אותן ביצעו הנאשמים ולמידת הפגיעה בהם; לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ביחס לכל אחד ואחד מהנאשמים בנפרד; למתחמי הענישה ביחס לכל אירוע ולכל עבירה; ולנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה.

התביעה ביקשה לראות בכל אחד מאישומי כתב האישום בהם הורשעו הנאשמים כאירוע נפרד ולקבוע לכל אחד מהם מתחם עונש נפרד.

התביעה עמדה על הצורך בהחמרת הענישה בעבירות השוחד, והדגישה את המדיניות המנחה לפיה יש להטיל מאסר בפועל בעבירות אלה הן על מקבל השוחד והן על נותני השוחד - בעלי הממון והאינטרסים, אשר יש

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 17-02-12935 ישראל נ' שמעוני ואח'

במעשיהם המושחתים כדי להשחית אחרים; וכן על הצורך להטיל קנס משמעותי ולהפעיל את הוראות החילוט של חוק איסור הלבנת הון.

עוד צוין, כי העבירות בתיק זה לא בוצעו מתוך דחף רגעי או חולשה נקודתית, אלא מדובר בתכנית עבריינית מתוכננת היטב אשר הוסתרה באמצעות מסכת ענפה של שקרים וכללה את הרחקתו של שמעוני מהכספים חרף מודעותו המלאה להליך גיוס הכספים ועריכת הסכמי הלוואות כוזבים, תוך שימוש ציני ומשחית בכוחו של התפקיד הציבורי.

נטען, כי מדובר בפגיעה משמעותית באמון הציבור בעובדי הציבור, בטוהר המידות של עובדי הציבור ובתקינות פעילות המנהל, והנזק שנגרם כה גדול עד כי אינו ניתן לריפוי, אלא בהכרה במעשים הפסולים ובענישה מרתיעה.

על בסיס הטיעונים שתמציתם פורט, ופסיקה אליה התייחסה, עתרה התביעה לקביעת המתחמים הבאים:

לגבי נאשם 1 - שמעוני

בגין האירוע הראשון שעניינו קבלת שוחד בסך 150,000 ₪, בצירוף עבירת הלבנת הון ועבירה של מרמה והפרת אמונים בשל פעולות בניגוד עניינים והסתרת מידע, **מתחם שנע בין 3 ל- 5 שנות מאסר**, וקנס בגובה פי ארבע משווי טובת ההנאה שהופקה;

בגין האירוע השני שעניינו הפרת אמונים בגין קבלת 100,000 ₪ ממגנזי, **מתחם שנע בין 8 ל-18 חודשי מאסר**, וקנס בגובה פי ארבע משווי טובת ההנאה;

בגין האירוע הרביעי שעניינו הפרת אמונים בגין קבלת כספים בסך של כ- 550,000 ₪ ממקורות לא ידועים, **מתחם שנע בין 6 ל-14 חודשי מאסר**, וקנס בגובה פי ארבע משווי טובת ההנאה;

בגין האירוע החמישי שעניינו עבירות מס ביחס להכנסות בסך 835,000 ₪, **מתחם שנע בין 6 ל-16 חודשי מאסר**.

נטען, כי חלקו של שמעוני בביצוע העבירה הוא מרכזי ביותר בתור נבחר הציבור, יוזם איסוף הכספים, מקבל הכספים, והוגה ומנחה התכנית העבריינית, והכל בשעה שניהן בתפקיד הבכיר ביותר וניצל לרעה את כוחו ומעמדו. אשר על כן נטען כי בעניינו הפגיעה היא החמורה ביותר.

אשר לקביעת העונש בתוך המתחם, נטען כי שמעוני לא נטל כל אחריות למעשיו וניסה בכל מאודו לטשטש את מעורבותו, להרחיק את עצמו מהמיוחס לו ולהסתיר את התמונה האמיתית מבית המשפט. זאת ועוד, נסיבותיו האישיות של שמעוני והפגיעה במשפחתו מהעונש הצפוי, כמו גם תרומתו לחברה, נדחקות אל מול חומרת העבירות, היקפן והתועלת הכלכלית שצמחה לו מביצועו. עוד נטען, כי רום המעמד מהווה נסיבה לחומרה, הנעוצה במעשיו העבריינים. לאור האמור, עתרה התביעה לעונשים הבאים: באישום הראשון - 4 שנות מאסר בפועל; באישום השני - 12 חודשי מאסר בפועל; באישום הרביעי - 10 חודשי מאסר בפועל; ובאישום החמישי - 12 חודשי מאסר בפועל; כך שבסופו של דבר יוטל על שמעוני עונש מצטבר של **6 שנות מאסר בפועל ו-10 חודשים**, לצד עונשים נלווים, ובנוסף לצו חילוט בסך 150,000 ₪.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

כמו כן, עתרה התביעה לקבוע כי שמעוני, אשר מכהן כחבר מועצת העיר אשקלון, עבר עבירות שיש עמן קלון, וכי לא יוכל לכהן גם כחבר מוסד תכנון מקומי.

לגבי נאשם 2 - עופר

בגין ביצוע עבירה של קבלת שוחד בצוותא בסך 150,000 ₪ מדויד, בצירוף עבירת הלבנת הון, **מתחם שנע בין 20 ל- 40 חודשי מאסר**, וקנס בגובה פי ארבע משווי טובת ההנאה שהופקה.

נטען, כי חלקו של עופר בביצוע העבירה הוא מרכזי ביותר, והגם שאינו משמש כאיש ציבור, הוא ניצל באופן גס ובוטה את מעמדו כאח של מי שמעמדו רם, ועשה בו שימושים רבים ופסולים, ולכן יש לראות בכך נסיבה לחומרה. לשיטת התביעה, לא ניתן להתעלם מכך שעופר הפיק הנאה אישית מכספי השוחד, שחלקים ממנו נותרו אצלו לשימוש האישי, כך שהיה לו עניין בכספים מעבר לרצון לסייע לשמעוני.

אשר לקביעת העונש בתוך המתחם, נטען כי עופר לא נטל כל אחריות למעשיו, ועשה כל שניתן כדי להסתיר את התמונה האמיתית מבית המשפט. גם בעניינו נטען כי נסיבותיו האישיות והפגיעה הצפויה להיגרם לו ולמשפחתו מהעונש המבוקש אינה מיוחדת או חריגה בהשוואה לזו הנגרמת לכל אדם הנאשם בפלילים אשר מורשע ונשלח למאסר, בוודאי שלא כזו המצדיקה הקלה של ממש בענישה בתוך המתחם, ומכל מקום, נסיבות אלו נדחקות אל מול חומרת העבירה, היקפה והתועלת הכלכלית שצמחה לו מביצועה.

אשר על כן, עתרה התביעה להשית על עופר **30 חודשי מאסר בפועל**, לצד עונשים נלווים.

לגבי נאשם 3 - דויד

בגין **האירוע הראשון והחמישי** שעניינם מתן שוחד לשמעוני ועופר בסך 150,000 ₪ ועבירות המס הנלוות, **מתחם שנע בין 10 ל- 24 חודשי מאסר בפועל**, וקנס בגובה פי ארבע משווי טובת ההנאה.

לטענת התביעה, דויד פעל באופן מתוכנן ומתוחכם ונקט במהלכים ליצירת גישה ותקשורת ישירים למקבלי ההחלטות הבכירים בעירייה, ובראשם שמעוני, כדי לקדם את האינטרסים היזמיים והעסקיים שלו, והסווה את העברת הכספים שאינם קשורים לפרויקט יעדים באופן שלא מעורר שאלות וחשד.

עוד נטען, כי חלקו של דויד בביצוע העבירה היה מרכזי, שעה שהוא הגורם אשר שילם את כספי השוחד במטרה לקדם את האינטרסים האישיים שלו אל מול העירייה ולמעשה המרמה התאפשרה אך ורק בזכותו. בהקשר זה נטען כי דרישתו של דויד מאיתמר ועופר כי יפעלו לטובתו, מהווה נסיבה לחומרה.

אשר לקביעת העונש בתוך המתחם, נטען כי דויד לא נטל בשום שלב אחריות על מעשיו, ונסיבותיו האישיות ותורמתו לחברה נסוגים במקרה זה מפני האינטרס הציבורי והרתעת היחיד בשל חומרת העבירות.

אשר על כן, עתרה התביעה להשית על דויד **18 חודשי מאסר בפועל**, לצד עונשים נלווים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 17-02-12935 ישראל נ' שמעוני ואח'

לגבי נאשם 4 - פונטה

בגין האירוע השני שעניינו הפרת אמונים בצוותא עם שמעוני בקשר לקבלת סך של 100,000 ₪ ממגנזי, **מתחם שנע בין 6 ל- 15 חודשי מאסר**, וקנס בגובה פי ארבע משווי טובת ההנאה;

בגין האירוע הרביעי שעניינו הפרת אמונים בצוותא עם שמעוני בקשר לקבלת סך של כ- 500,000 ₪ ממקורות עלומים, **מתחם שנע בין 6 ל- 15 חודשי מאסר**, וקנס בגובה פי ארבע משווי טובת ההנאה.

לטענת התביעה, נסיבות קבלת הכספים נמצאות בגבול העליון של מדרג עבירת הפרת האמונים, על גבול השוחד. נטען, כי פונטה היה גורם מרכזי בביצוע העבירות, פעל באופן מתוכנן, היה המעורב הפעיל מכולם בהליכי גיוס הכספים וקבלת טובות ההנאה, פנה לגורמים שונים שבמובהק היה קושי לפנות אליהם מחמת מעמדם מול שמעוני, והציג מצגי שווא לפיהם שמעוני הורחק ומודר מגיוס הכספים. כמו כן צוין, כי על אף שפונטה אינו איש ציבור בעיר אשקלון, הוא זכה למעמד מיוחד והיה מוכר וידוע שם על רקע קרבתו לשמעוני ויכולתו לקצר דרך אל שמעוני ומקבלי החלטות הרלוונטיים בעירייה. לפיכך, נטען כי ניצול מעמדו וכוחו לרעה מהווה נסיבה לחומרה שיש לזקוף לחובתו.

אשר לקביעת העונש בתוך המתחם, נטען כי פונטה לא נטל כל אחריות על מעשיו, ועל נסיבותיו האישיות לסגת מפני האינטרס הציבורי והרתעת היחיד והרבים המחייבים ענישה ההולמת את חומרת מעשיו.

אשר על כן, עתרה התביעה להשית על פונטה בגין כל אחד משני האישומים **10 חודשי מאסר בפועל**, ובסה"כ עונש מצטבר של **20 חודשי מאסר בפועל**, לצד עונשים נלווים.

טיעוני ההגנה

19. **ב"כ נאשם 1**, עו"ד שרון נהרי ועו"ד זאב לקט, סקרו בטיעוניהם את הקריירה הציבורית של שמעוני ועמדו בהרחבה על השינויים והשיפורים הרבים שערך בעיר אשקלון עם כניסתו לתפקיד ראש העיר.

הסניגורים ביקשו לראות בכלל המעשים בהם הורשע הנאשם כאירוע אחד שבגיניו יש לקבוע מתחם ענישה אחד. הוסבר בהקשר זה כי מעשי העבירה הורכבו מפעולות שחזרו ונשנו במהלך פרק זמן של כ-9 חודשים במהלכם נאספו הכספים עבור הסכמי הפיצוי.

הקביעות המזכות בהכרעת הדין שזורות לאורך כל טיעוני ההגנה לצורך הדגשת הפער בין מה שיוחס לנאשם בכתב האישום לבין העבירות, האירועים והסכומים בהם בסופו של דבר הורשע. ההגנה ביקשה לראות בכך נסיבה להקלה בעונש.

נטען כי הרקע לעבירות בהן הורשע נאשם 1 הוא תשלום הסכמי הפיצוי ולא גיוס כספים מתוך תאוות בצע לטובת העשרת הונו האישי. עוד נטען, כי לא מדובר בראש עיר שעם כניסתו לתפקיד החל לזרוע שחת במסדרונות העירייה.

ההגנה עתרה להתחשב בנסיבות ביצוע העבירות מושא האישום הראשון המהוות, לשיטתה, נסיבות מקלות לעניין העונש, ובכלל אלה: (א) תקופת ביצוע העבירות, שנטען כי אינה שיטתית ונרחבת (9 חודשים); (ב) סכום

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

השוכד בו הורשע (150,000 ₪ בעוד שיוחס לו סכום של 366,000 ₪); (ג) זיכוי מהמתת המיוחס ברכישת והשבתת אתר "אשקלון 10"; (ד) מעורבותו במתן התמורות לא הייתה בעלת "ערך מיוחד", ולא נקבעה סטייה מן השורה.

לעניין נסיבות ביצוע העבירות מושא האישום השני, הדגישה ההגנה את זיכוי הנאשם מעבירה של לקיחת שוכד והלבנת הון.

אשר לאישום הרביעי נטען, כי אין ראיות לכך שהנאשם העניק או התכוון להעניק תמורה בעד הכספים שקיבל על-פי אישום זה, וההרשעה הייתה אודות ניגוד עניינים פוטנציאלי עתידי בלבד, ולא בגין ניגוד עניינים ממש-מוחשי, שדרגת חומרתו שונה.

לגבי האישום החמישי נטען כי מדובר בעבירה שהיא נלווית להרשעה בעבירות השוכד והפרת האמונים ולא בעבירת מס עצמאית, ומכל מקום לא ניתנה לנאשם הזדמנות לשלם "כופר" חלף העמדה לדין פלילי ויש לקחת עניין זה בחשבון במסגרת גזר הדין.

לשיטת ההגנה, הפסיקה אליה הפנתה התביעה חמורה מהמקרה של הנאשם. לאור האמור, עתרה ההגנה לקביעת מתחם ענישה הנע בין 6 ל- 24 חודשי מאסר בפועל.

אשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, ההגנה עמדה בהרחבה על הקריירה הציבורית הענפה של נאשם 1 ועל תרומתו רבת השנים לחברה בכלל, ולעיר אשקלון בפרט. כמו כן נטען, כי הרשעתו של הנאשם בעבירות של לקיחת שוכד ומרמה והפרת אמונים אינה פשוטה עבור נבחר ציבור שלאורך חייו שירת את הציבור נאמנה, ושליחתו למאסר בפועל תמית כליל את סיכויו לחזור לחיים הציבוריים. עוד נטען, כי משפחתו של הנאשם חוותה קשיים אדירים בהתמודדות עם המיוחס לנאשם בפרשה, הן מאחר שהנאשם תויג בהתחלה כעבריין מין, והן כעת, לאחר שהורשע בעבירות נגד טוהר המידות, ועונש מאסר מרחף מעל ראשו.

כמו כן ההגנה טענה שלל טענות כנגד התנהגות והתנהלות רשויות אכיפת החוק (למשל: התנהלות משטרת ישראל מול עד המדינה; אי-הצגת ראיות מפלילות בשלב החקירה; הטעיית בית המשפט במעמד הגשת בקשה למתן צו להאזנת סתר; אי תפיסת מצלמות האבטחה במסעדה; החלטת בית משפט העוצרת השלמת חקירה), וביקשה שגם אלו יילקחו בחשבון כנסיבה מקלה במסגרת גזר הדין.

ההגנה ביקשה להתחשב גם בעובדה כי אין לחובת הנאשם הרשעות קודמות; בעובדה כי מאז בוצעו העבירות ועד היום לא נפתחו לחובתו תיקים נוספים; ובמצבו הכלכלי הרעוע.

אשר לחילוט נטען, כי חילוט כספיו של הנאשם לא יותיר בידי המשפחה אמצעי מחייה סבירים, וזאת בשים לב לעובדה שהמשפחה מונה 7 נפשות; הנאשם אינו עובד מזה תקופה ארוכה; וכל החסכוניות נפדו לשם מחייה ומימון ההוצאות המשפטיות. על כן, נטען כי עניינו של הנאשם עונה על אותם טעמים מיוחדים בעטיים יש להימנע מחילוט רכוש. לחלופין טענה ההגנה, כי ככל שיינתן צו לחילוט הנכסים, הרי ששווי החילוט הכולל צריך לעמוד על סך של 95,000 ₪ (הסכום שקיבל בפועל), ולא על 150,000 ₪ (כפי שמבוקש על ידי התביעה), ולהורות כי הכספים המוחזקים בחשבון הבנק שהוקפא בצו זמני ישמשו לטובת החילוט.

לאור האמור, עתרה ההגנה למקם את עונשו של שמעוני בחלק התחתון של המתחם אותו הציעה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

20. **ב"כ נאשם 2**, עו"ד אשר אוחיון, פתח את טיעונו בתיאור הנזקים הכבדים והמשמעותיים שנגרמו לנאשם ולמשפחתו בעקבות ההליך הפלילי. לדבריו, נסיבות ביצוע העבירה ייחודיות וזאת מאחר שהנאשם עמד במצב בלתי אפשרי שעה שאחיו ביקש ממנו לסייע לו. תחילה, נרתם לעזרתו באופן לגיטימי כשגייס 50,000 ₪ ממקורות ידועים - בני משפחה וחברים. לאחר מכן, מצא עצמו בין הפטיש לסדן: מצד אחד, התבקש להמשיך ולסייע לאחיו הגדול, שתמיד הושיט לו יד ובמשך שנים סייע לו כלכלית. מן הצד השני, עמד מול נאשם 3, אשר סיפק לו את עיקר פרנסתו. לטענת ההגנה, הנאשם שימש כצינור בלבד להעברת הכספים והעבירה הייתה יכולה להשתכלל גם בלעדיו כך שהוא לא היה בחזקת "הגורם שבלעדיו אין", ויש בכך כדי להשליך על חלקו בביצוע העבירה. עוד נטען, כי מדובר במעשה אחד בודד, כשהנאשם לא הבין את העולם הציבורי ומגבלותיו, תרומתו הייתה שולית ביותר, הוא עצמו אינו עובד ציבור, והוא כלל לא נהנה מהמתת.

הסניגור עמד על החלקים המזכים בהכרעת הדין, והדגיש במיוחד את זיכוי של הנאשם ב- 13 מתוך 14 העסקאות שיוחסו לו ולנאשם 3 בכתב האישום. לטענתו, הנאשם היה צריך להתמודד במהלך המשפט עם הטענה כי אינו באמת מתווד, וכל פעילותו הייתה נגועה בשחיתות - מהלך אשר הוביל לגדיעת פרנסתו מאחר שכולם התרחקו ממנו ופחדו לעשות אתו עסקים - ובפועל, זוכה מכל העסקאות למעט אחת.

לאור האמור, עתרה ההגנה לקביעת מתחם שמתחיל ומסתיים בעונש שניתן לרצות בדרך של עבודות שירות; ולהימנע מהטלת קנס בעניינו בשל המצוקה הכלכלית הקשה אליה נקלעה המשפחה ובשל העובדה שלא נהנה מהמתת.

21. **ב"כ נאשם 3**, עו"ד נויט נגב, ציינה בפתח טיעוניה כי הגם שהעבירה העיקרית בה הורשע הנאשם היא עבירת השוחד, הרי שהוא מצוי ברף הנמוך של מנעד השוחד, המתקרב לעבירה של שותפות להפרת אמונים, וזאת נוכח המאפיינים והנסיבות הייחודיים המתקיימים בעניינו.

לשיטת ההגנה, תמונת ההרשעה בהכרעת הדין שונה באופן דרמטי מהתמונה שהצטיירה בכתב האישום. לדבריה, הנאשם נאלץ לנהל משפט ארוך ומשמעותי בגין טענות רבות שמלכתחילה לא היו לגביהן בסיס ראיתי, ושממרביתן זוכה בסופו של דבר, ולכן יש ליתן לפער המשמעותי האמור ביטוי בתוצאה העונשית.

אשר לחלקו בביצוע העבירות ולמניע שעמד מאחוריהן נטען, כי הנאשם לא יזם את מתן השוחד ולא בא להשחית עובד ציבור. נאשם 2 הוא שיזם את בקשת הכספים עבור נאשם 1, כאשר בנקודת הזמן בו נעשתה הפניה, חשש הנאשם מהשלכות של נקמנות מצד נאשם 1 על פרויקטים תלויים ועומדים, ולכן נאות להעביר את הכספים לנאשם 2 באופן מידי ומבלי לשאול שאלות. בהקשר זה אף נטען, כי הכרעת הדין קובעת שהנאשם לא היה מודע לצורך של נאשם 1 בגיוס הכספים ולכן לא היה מצידו של הנאשם כל מהלך מתוכנן שקדם לביצוע העבירה.

עוד נטען, כי מידת האשם בעניינו של הנאשם פחותה מאחר שנקבע בהכרעת הדין כי העברת הכספים לנאשם 2 נעשתה תוך עצימת עיניים, וללא ידיעה פוזיטיבית לפיה מקבל הכספים הוא עובד ציבור. כמו כן, לא הייתה דרישה לקבלת תמורה לאחר העברת הכספים ויש לשיטת ההגנה מקום להתחשבות גם בנתון זה לעניין העונש.

עוד נטען, כי סכום השוחד (150,000 ₪) אינו גבוה ביחס לפסיקה, והעובדה שניתן על רקע מערכת יחסים חברית ועסקית ארוכת שנים בין הנאשם לבין נאשם 2, אשר גלשה לתחום הלא-לגיטימי - מצדיקים אף הם הקלה בעונש.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

ב"כ הנאשם עמדה בהרחבה על נתוניו האישיים של הנאשם, עברו הנורמטיבי, פועלו לאורך שנים, תרומתו לחברה, מצבו הבריאותי והפגיעה הקשה בשמו הטוב. כמו כן צוין כי המשפט הופסק לפרק זמן של מספר חודשים ביוזמת התביעה לצורך השלמת חקירה, שבטלה על ידי החלטת בית המשפט וגם בנתון זה יש להתחשב.

אשר על כן, עתרה ההגנה לקביעת מתחם ענישה שניתן לריצוי בדרך של עבודות שירות, וביקשה למקם את הנאשם ברף התחתון של המתחם ולהטיל עליו עונש שאינו כולל רכיב של מאסר מאחורי סורג ובריח.

22. **ב"כ נאשם 4**, עו"ד ג'ורג'י עמיר, ציין את העבירות בהן הורשע הנאשם (הפרת אמונים בגין גיוס סך של 550,000 ₪ מגורמים עלומים; והפרת אמונים בגין גיוס סך של 100,000 ₪ ממגנזי), וטען כי היה נכון יותר להרשיעו בעבירה אחת של הפרת אמונים בסך כולל של 650,000 ₪, במקום להפריד את גיוס הכספים ממגנזי מגיוס הכספים הכללי. לשיטתו, יש בכך כדי להשליך על מדרג חומרת העבירה לעניין העונש, ונכון לקבוע בנסיבות אלה כי מדובר באירוע אחד ובעבירה אחת.

לטענת הסניגור, הנאשם אינו עובד ציבור; הוא לא ביקש או קיבל או לקח לעצמו כל תמורה בגין סיועו החברי לנאשם 1 בשעת דחק, ולכן ראוי לקבוע בעניינו מתחם ענישה שקרוב בנסיבותיו לעבירה של סיוע להפרת אמונים ולא הפרת אמונים בצוותא.

כמו כן, עמד הסניגור על נתוניו האישיים של הנאשם ועברו הנורמטיבי.

לאור האמור, עתרה ההגנה לקביעת מתחם שנע בין ענישה צופה פני עתיד לבין עונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות וביקשה לשלוח את הנאשם לקבלת חוות דעת הממונה על עבודות השירות בדבר התאמתו.

דברם האחרון של הנאשמים

23. **נאשם 1** שיתף בדבריו האחרונים כי כל חייו חלם להיות ראש עיר, עבד קשה כדי להתמנות לתפקיד, ולא נכנס לתפקיד במטרה לבצע עבירות פליליות. אולם לאחר שקיבל את מכתבי הדרישה, פעל באופן של גיוס כספים באמצעות נאשמים 2 ו-4 על מנת לשמור על משפחתו, על תפקידו ועל שמו הטוב. הנאשם הוסיף וסיפר אודות מעצרו והחקירות שבאו בעקבותיו, וביקש להתחשב בו בגזירת העונש בעיקר עבור ילדיו הקטנים שמתקשים מאד להתמודד עם השלכות ההליך הפלילי.

נאשם 2 טען כי כל מעשיו היו במטרה לעזור לאחיו באופן חוקי. לדבריו, עובד כיום שעות ארוכות כמחלק עיתונים וכשליח על מנת להביא אוכל הביתה. עוד סיפר, כי הוא סועד את הוריו החולים וכי כל משפחתו בלחץ נפשי גדול ומחשש מפני העונש שיוטל עליו.

נאשם 3 ביקש את התחשבותו של בית המשפט בקביעת עונשו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

דיון והכרעה

24. עתה, הגיעה העת לגזור את דינם של הנאשמים שלפניי, בהתאם למתווה שנקבע בתיקון 113 לחוק העונשין.

בשל ריבוי העבירות והנאשמים, מלאכת גזירת הדין תיערך באופן הבא: **בחלקו הראשון** של פרק ההכרעה אדרש לשאלת "ריבוי העבירות" ואדון בערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות; **בחלק השני** אעמוד על מדיניות הענישה הנוהגת ביחס לכל אחת מהעבירות הרלוונטיות; **בחלק השלישי**, שיוקדש לכל נאשם בנפרד, אדרש למידת הפגיעה בערכים המוגנים ולנסיבות ביצוע העבירה, שאז אקבע את מתחם העונש ההולם, ובהמשך - את העונש המתאים בתוך המתחם.

פרק הכרעה - חלק ראשון

אירוע אחד או מספר אירועים נפרדים

25. כאמור, כתב האישום אוזז חמישה אישומים המיוחסים לנאשמים, בצירופים שונים, בגין ביצוע עבירות של שוחד, מרמה והפרת אמונים, הלבנת הון ועבירות מס - כל אחד על פי חלקו. לפיכך, יש לקבוע האם, כטענת התביעה, מדובר בכמה אירועים נפרדים; או שמא, כטענת ההגנה, מדובר בעבירות המהוות אירוע אחד.

סבורני כי מדובר, במובהק, ב"אירוע אחד" בעטיו יש לקבוע מתחם ענישה אחד לכל העבירות ביחס לכל אחד מהנאשמים. מדובר בעבירות שיש ביניהן קשר הדוק והן מהוות חלק ממסכת עובדתית אחת, אף אם הן בוצעו לאורך תקופת זמן שאינה קצרה - החל מהרגע בו התעורר הצורך בגיוס הכספים ועד להשלמתו, וזאת בהתאם להוראות סעיף 40 לחוק העונשין ולמבחנים השונים שנקבעו בעניין זה בע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014). הלכה למעשה, **כל הפעולות העומדות ביסוד הרשעת הנאשמים**, גם על פי כתב האישום, ובוודאי על פי ממצאי הכרעת הדין, הן פועל יוצא של הסכמי הפיצוי והצורך בגיוס הכספים לטובת עמידה בהם, צורך שהוביל את שמעוני ואת יתר הנאשמים לבצע שורה של עבירות פליליות מושא כתב האישום, ומכאן שעסקינן ב"אירוע" אחד לצורך קביעת מתחמי הענישה בעניינו של כל נאשם ונאשם. קבלת עמדת התביעה וסיווג כל אישום כאירוע נפרד ומנותק מהאחר, חוטאת למהות העניין ולסיפור המעשה.

הערכים החברתיים המוגנים

עבירת השוחד

26. רבות נאמר ונכתב על חומרתן של עבירות השוחד, ולא בכדי הועמד העונש המירבי הקבוע בצדן, במסגרת תיקון 103 לחוק העונשין, על 10 שנות מאסר בעבירה של קבלת שוחד; ו-7 שנות מאסר בעבירה של מתן שוחד. עבירות אלו פוגעות באופן קשה במינהל הציבורי ובאמון הציבור ומהוות סמל לשחיתות.

עבירות השוחד ועבירות נוספות אשר יסוד של שחיתות טבוע בהן "מסוכנות הן לחברה ולסדרי הממשל. הן מכרסמות בעבותות הקושרות אותנו כבני חברה אחת. הן מפרות את האמון של פרט בפרט, ושל הפרט בשלטון. הן מעודדות זלזול ברשויות הציבור ובעובדי הציבור. הן מטפחות ציניות כלפי רשויות המינהל וכלפי הסדר החברתי הקיים. הן פוגמות באמון של הפרט בתיפקודו של הכלל, ובכך מערערות את היציבות החברתית" (בג"ץ

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 17-02-12935 ישראל נ' שמעוני ואח'

7074/93 סויסא נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד מח(2), 777 (1994); וראו גם: ע"פ 267/13 מדינת ישראל נ' לוי, פס' 13 לפסק דינה של הש' ד' ברק-ארז (23.6.2013); ע"פ 4456/14 קלנר נ' מדינת ישראל, (29.12.2015); ע"פ 3295/15 מדינת ישראל נ' גפסו, פס' 41 (31.3.2016).

27. בתי המשפט ייחסו חשיבות רבה לערכים החברתיים המוגנים שביסוד עבירות אלו, אשר נועדו לשמור על טוהר המידות של עובדי הציבור, תקינות פעולות המינהל, ותדמית השירות הציבורי, עובדיו ונבחריו:

"עבירות השוחד הן חלק משורה של עבירות הקבועות בחוק העונשין, שנועדו להנהיג נורמות התנהגות ראויות בקרב עובדי ציבור ולמנוע גילויי שחיתות מצידם. בפסיקתנו הוכרו שלושה ערכים עיקריים שעליהם נועדו האיסורים הפליליים על מתן שוחד ולקיחתו להגן: טוהר המידות של פקידי הציבור, שנועד להבטיח כי האנשים שבידם מופקדים כוחות וסמכויות לפעול בשם הרשות ושחבים חובת נאמנות לציבור יפעלו ביושר ובהגינות; פעילותו התקינה של המינהל, שעלולה להשתבש אם עובדי ציבור שנתון להם שיקול דעת ישקלו שיקולים זרים בשל שוחד שניתן להם; ואמון הציבור במערכת השלטונית, שהוא חיוני לקיום חיים דמוקרטיים תקינים ושעלול להיפגע אם השירות הציבורי יתפס בעיני הציבור כמושחת וכמי שעובדיו נוהגים לקבל שוחד" (דנ"פ 10987/07 מדינת ישראל נ' כהן, פס' 14 לפסק דינה של הנשיאה (בדימוס) ד' ביניש (2.3.2009)).

עבירת מרמה והפרת אמונים

28. עבירת המרמה והפרת אמונים משמשת נורמה פלילית מרכזית במסגרת ההגנה על סדרי השלטון במדינה. בית המשפט העליון קבע בע"פ 2333/07 שלמה תענך נ' מדינת ישראל, כי עבירה זו:

"יורדת ללב הקשר שבין עובד הציבור לבין הציבור שאותו הוא נועד לשרת. קשר זה בנוי, ביסודו, על אמון הציבור בעובדים הפועלים למענו, והוא אבן יסוד בקיום חיי חברה תקינים. העבירה של מרמה והפרת אמונים הינה 'עבירת מסגרת', אשר יסודותיה העובדתיים מוגדרים ברמת הפשטה גבוהה, ולכן ההלכה הפסוקה עסקה בהגדרת גבולותיה ותחומיה הנורמטיביים" (פס' 140 (12.7.2010) (להלן - עניין תענך)).

מהותה, תכליותיה, יסודותיה וגבולותיה נדונו בהרחבה בהלכה המנחה של בית המשפט העליון בדנ"פ 1397/03 מדינת ישראל נ' שמעון שבס (30.11.2004) (להלן - עניין שבס), במסגרתה נקבע כי האיסור הפלילי בעבירה נועד לשמור על הערכים המוגנים של אמון הציבור בעובדי הציבור, טוהר המידות של פקידי הציבור ופעילותו התקינה של המינהל הציבורי:

"האיסור הפלילי הקבוע בעבירה זו מגן על שלושה אינטרסים שונים. האינטרס המוגן הראשון הוא הבטחת אמון הציבור בעובדי הציבור, אמון החיוני לשמירה על קיומו של שלטון תקין. האינטרס המוגן השני הוא שמירה על טוהר המידות של עובדי הציבור. ערך זה נועד להבטיח התנהגות הוגנת וישרה של עובד הציבור. האינטרס המוגן השלישי הוא הבטחת תקינותה של פעולת המינהל, תוך הגשמתו של התפקיד הציבורי. הוא בא לוודא שעובדי הציבור יפעלו על-פי הדין ועל-פי הכללים שלפיהם מתנהל הליך קבלת החלטות של המינהל הציבורי" (ע"פ 4506/15 צבי בר נ' מדינת ישראל, פס' 52 לפסק דינו של כב' השופט נ' סולברג (11.12.2016), וראו גם ע"פ 3817/18 מדינת ישראל נ' אלון חסן, פס' 10-11 לפסק דינו של כב' השופט י' אלרון (3.12.2019)).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

29. מאחר שמדובר כאמור בעבירה "עמומה" ורחבה, אשר מהווה "עבירת-סל", הדיון הנוסף בעניין שבס הוקדש "לברור עיקריה ותחומי פרישתה של עבירת המירמה והפרת אמונים, במגמה לקבוע מיבחי ברור ומדויק ככל הניתן ליסודותיה של העבירה" (פס' 21 לפסק דינו של הנשיא (בדימוס) א' ברק). בענייננו, מדובר בהפרת אמונים בעקבות הימצאות במצב של ניגוד עניינים - סוגיה אשר נדונה בהרחבה בעניין שבס, ולכן נקודת המוצא לעניין זה תהא בהתאם לקביעות שנקבעו שם.

עבירות הלבנת הון

30. לתופעת הלבנת הון יש פוטנציאל הרס משמעותי מבחינה כלכלית וחברתית מאחר שהיא מאפשרת לעבריינים לבצע ולהרחיב את מנעד העבירות אותן הן מבצעים:

"הסכנה החברתית הטמונה בעבירות אלה היא רבה וחמורה, כאשר המאבק בתופעה של הלבנת הון מהווה אמצעי למאבק בעבריינות ובפשיעה... ודוק - הגם שהעבירות הניצבות בבסיס המהלך שהוביל לחקיקתו של חוק איסור הלבנת הון הינן עבירות חמורות ביותר הקשורות במישרין להתגברותה של תופעת הפשיעה המאורגנת, כגון עבירות הקשורות לסחר בסמים, זנות, סחר בנשק, הימורים וכדומה, הרי שהרציונאל האמור חל ביחס לכל העבירות הכלולות בתוספת הראשונה לחוק, שכל אחת מהן עשויה להפיק לעבריין שביצע אותן פירות אסורים שלא ניתן להשלים עם הטמעתם במערכת הפיננסית או במערכות "כשרות" אחרות, באופן שיאפשר לעבריין את המשך ביצוען של עבירות או למצער, הנאה מפירות אלו" (עניין תענד, פס' 233).

מכאן, שחוק איסור הלבנת הון מבקש להילחם בתופעת העבריינות הכלכלית; לשמור על יציבותה, אמינותה, תקינותה וניקינותה של המערכת הפיננסית; למנוע מהעבריין ליהנות מפירות עבירת המקור; וליצור תמריץ שלילי לביצוע עבירות בעלות אופי כלכלי.

עבירות המס

31. עבירות המס נכללות בגדרי העבירות הכלכליות הפוגעות בחברה בכללותה ומשבשות את פעילות התקינה של מנגנון גביית המיסים. עבירות אלו מבקשות להגן על ערך השוויון בנשיאה בנטל המס, שהוא "אבן יסוד במערכת אכיפת חוק תקינה" (רע"פ 3757/04 עומר זידאן נ' מדינת ישראל, פס' 6 (31.5.2004)) ולמנוע פגיעה במשק המדינה ובקופה הציבורית.

פרק ההכרעה - חלק שני

מדיניות הענישה הנוהגת

עבירת השוחד

32. בית המשפט העליון עמד פעמים רבות לאורך השנים הצורך בענישה משמעותית ומרתיעה בעבירות אלה. ראו לדוגמא ע"פ 3927/16 מדינת ישראל נ' בר-זיו (23.2.2017), בפס' 19:

"עבירות השוחד, כמו שאר עבירות השחיתות השלטונית, מתאפיינות בקושי מיוחד שקיים בחשיפתן על ידי מערכת אכיפת החוק, שכן בניגוד לעבירות "רגילות", בעבירות אלו אין קורבן מוגדר, כל המעורבים הם עושי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

עבירה שאין להם כמובן ענין בחשיפת המעשים, וקורבן העבירה האמיתי של עבירות השחיתות השלטונית הוא למעשה כאמור הציבור כולו. קושי זה בחשיפת העבירות מחייב מתן משקל מיוחד לשיקול של הרתעת הרבים. עקב כך, אינטרס הרתעת הרבים, היינו הרתעה משמעותית כלפי עובדי ציבור ומעורבים אחרים בעבירות השחיתות השלטונית, הוא בעל חשיבות קריטית ממש".

ראו גם ע"פ 341/73 מדינת ישראל נ' ויטה, פ"ד כז(2) 610 (1973):

"הסכנה לדמותו של השירות הציבורי ולאפיה של החברה בישראל היא כה גדולה. עד שאין להירתע מנקיטת אמצעי ענישה קשים ומורגשים היטב כלפי כל מי שעולה על דרך השוחד - אם כנותן, אם כלוקח או כמבקש, ואם כמתווך".

33. אשר למדיניות הענישה בגין עבירת השוחד, מצאתי את פסקי הדין הבאים כרלוונטיים:

ע"פ 5735/18 דוד גודובסקי נ' מדינת ישראל (9.12.2019) - המערער, אשר שימש כמנהל אגף הארגון של מפלגת ישראל ביתנו, הורשע בעבירות שוחד והלבנת הון. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, החל משנת 2006 ועד לפתיחת חקירה משטרתית גלויה בפרשה בשנת 2014, פעלה פאינה קירשנבאום - מזכ"לית מפלגת "ישראל ביתנו", חברת כנסת וסגנית שר הפנים - "באופן שיטתי ומתוכנן, לעיתים מתוחכם" כדי לקבל טובות הנאה פסולות עבורה, עבור בני משפחתה, עבור מקורביה ועבור המפלגה ומקורביה, תוך ניצול תפקידיה הציבוריים, ההשפעה הנובעת ממעמדה ושליטתה על יעדיהם של תקציבי המדינה. המערער היה שותף מרכזי בתכנון ובהוצאה אל הפועל של חלק משמעותי מהמעשים הפליליים שבוצעו על ידי קירשנבאום וביצע אותם בצוותא עימה. בית משפט קמא קבע באישום הראשון מתחם ענישה הנע בין 18 ל-26 חודשי מאסר; באישום השני מתחם ענישה שנע בין 4 ל-7 שנות מאסר; ובאישום השלישי מתחם ענישה שנע בין 8 ל-18 חודשי מאסר, והשית על המערער עונש כולל של 7 שנות מאסר, לצד ענישה נלווית. ערעור שהוגש על חומרת העונש התקבל באופן חלקי כך שבית המשפט העליון הפחית את עונשו של המשיב ל-6 שנות מאסר.

ע"פ 9180/16 מליק נ' מדינת ישראל (16.11.2017) - המערער, אשר כיהן כסגן ראש עיריית נשר, הורשע בקבלת שוחד בסך של 150,000 ₪, וכן בעבירה של שידול לשוחד. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה שנע בין 2 ל-5 שנות מאסר והשית על המערער 3 שנות מאסר, לצד ענישה נלווית. ערעור שהוגש על חומרת העונש התקבל אך בשל השיהוי בהגשת כתב אישום (משך 3 שנים מאז שפרצה הפרשה), והפחית את העונש ב-6 חודשים. באותו מקרה נקבע:

"לא מצאתי כי העונש שהוטל חרג מרמת הענישה הראויה במקרים דומים, או כי נפלה טעות מהותית שיש לתקנה. ובכפוף להקלה מסוימת בענישה המתחייבת מהתמשכות ההליכים, בגין שיהוי בהגשת כתב אישום, לא היה מקום להתערב בענישה שהוטלה" (שם, פס' 50).

בהשוואה לעניינינו - המערער מליק לא הורשע בעבירה של הלבנת הון ומתן תמורה לשוחד; ועבירת הפרת האמונים שיוחסה לו הוגדרה כ"זוטי דברים". כמו כן, העבירות שביצע המערער נעברו טרם תיקון 103 המשקף מגמת החמרת הענישה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 17-02-12935 ישראל נ' שמעוני ואח'

ע"פ 4109/15 ליאור מירז נ' מדינת ישראל (9.7.2017) - המערער הורשע בעבירות של לקיחת שוחד ושיבוש מהלכי משפט, בכך שהדליף מידע על חקירה סמויה שהתנהלה בפרשת קופת חולים מאוחדת בשנת 2010 תמורת שוחד. בית משפט קמא קבע מתחם ענישה שנע בין 10 ל-40 חודשי מאסר בפועל, והשית על המערער 10 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. הן הערעור על חומרת העונש והן הערעור על קולת העונש נדחו על ידי בית המשפט העליון, אשר קבע כי:

"נראה כי אכן עונשו של המערער נקבע במידה מסוימת "על הצד הנמוך" ... גם אם ייתכן שיש ממש בטענות המדינה ביחס למתחם העונש ההולם שנקבע בעניינו של המערער וביחס לעונש המקל שנגזר עליו בתוכו... הוא אינו מחייב התערבותנו, בהתחשב בשיקולים הייחודיים שבפנינו..." (שם, פס' 45).

ע"פ 4506/15 צבי בר נ' מדינת ישראל (11.12.2016) - המערער 1, ראש עיריית רמת גן, הורשע יחד עם שלושה נוספים בעבירות של שוחד, הלבנת הון, הפרת אמונים, שיבוש הליכי משפט ועבירות מס.

בהתאם לאירוע הראשון, בתקופה הרלוונטית לכתב האישום היו המערער 2 וארביב בעלי אינטרסים במיזם נדלין בשם בית ליר אור הנמצא במרחב התכנון של רמת גן. ארביב סייע למערער 1 ליטול הלוואה ולאחר מכן העביר ביחד עם המערער 2 כספים לפירעונה במקומו. בתמורה, פעל המערער 1 לקידום המיזם. בעניינו של המערער 1 נקבע מתחם ענישה שנע בין 4 ל-7 שנות מאסר; ובעניינו של המערער 2 נקבע מתחם ענישה שנע בין 30 ל-42 חודשי מאסר.

בהתאם לאירוע השני, המערער 2 נתן למערער 1 שוחד על דרך העברת מניות לבנו של המערער 1. במועד הרלוונטי, היה מערער 2 בעל עניין במיזם הנדלין מגדלי התמרים שבמרחב התכנון של רמת גן. בתקופה זו העביר מערער 2 מניות של חברת מד פטרוליום בע"מ לבנו של המערער 1 ללא תמורה. בנוסף, מערער 1 הורשע בעבירה של מרמה והפרת אמונים בגין כך שבעת שהיה בשותפות עסקית עם המערער 2, טיפל המערער 1 בענייניו של המערער 2 ונמנע מלדווח על כך לגורם רשמי כלשהו. בעניינו של המערער 1 נקבע מתחם ענישה שנע בין 12 ל-36 חודשי מאסר; ובעניינו של המערער 2 נקבע מתחם ענישה שנע בין 12 ל-24 חודשי מאסר.

בהתאם לאירוע השלישי, במהלך התקופה הרלוונטית לכתב האישום היה המערער 3 בעל אינטרסים במיזם הר נפוליאון הנמצא במרחב התכנון של רמת גן. המערער 3 מסר שוחד למערער 1 בדרך של חתימה על מסמך הנחזה להיות הסכם הלוואה, כאשר בפועל לא נדרש המערער 1 להחזיר את הלוואה. לאחר פתיחת החקירה המשטרתית, החזיר המערער 1 למערער 3 סכום חלקי מהכסף. כמו כן המערער 1 היה מצוי בניגוד עניינים עת טיפל במסגרת תפקידיו השונים בענייניו של המערער 3 ונמנע מלדווח על כך לגורם רשמי. בעניינו של המערער 1 נקבע מתחם ענישה שנע בין 3 ל-5 שנות מאסר; ובעניינו של המערער 3 נקבע מתחם ענישה שנע בין 10 ל-30 חודשי מאסר.

בהתאם לאירוע הרביעי, בתקופה הרלוונטית לכתב האישום היה מערער 4 נציגה ומיופה כוחה של חברת הילקרסט, וזו החזיקה מקרקעין במרחב התכנון של רמת גן. מערער 4 נתן שוחד למערער 1 על דרך של העמדת כספים לרשותו של המערער 1, בהתאם לבקשותיו, בתמורה לקידום האינטרסים הכלכליים של מערער 4 ושל חברת הילקרסט במיזם. בעניינו של המערער 1 נקבע מתחם ענישה שנע בין 4 ל-7 שנות מאסר; ובעניינו של המערער 4 נקבע מתחם ענישה שנע בין 18 ל-36 חודשי מאסר.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 17-02-12935 ישראל נ' שמעוני ואח'

בית משפט קמא השית על המערער 1 עונש כולל של 5.5 שנות מאסר, לצד עונשים נלווים; על המערער 2 עונש כולל של 33 חודשי מאסר (אך ורק בשל גילו המבוגר ומחלותיו המרובות והקשות), לצד עונשים נלווים; על המערער 3 עונש של 11 חודשי מאסר, לצד עונשים נלווים; ועל המערער 4 עונש של 22 חודשי מאסר, לצד עונשים נלווים.

ערעור שהוגש על חומרת העונש התקבל באופן חלקי. בית המשפט העליון **לא התערב במתחמים שנקבעו על ידי בית משפט קמא**, אך קיבל באופן חלקי את הערעורים שהוגשו על חומרת העונש: עונשו של המערער 1 הופחת ל-3 שנות מאסר; עונשו של המערער 2 הופחת ל-9 חודשי מאסר בפועל; עונשו של המערער 3 הופחת ל-10 חודשי מאסר בפועל; ועונשו של המערער 4 הופחת ל-10 חודשי מאסר בפועל.

ע"פ 3295/15 **מדינת ישראל נ' שמעון גפסו** (31.3.2016) - המשיב, ראש עיריית נצרת עילית, הורשע בעבירה של לקיחת שוחד על דרך ההתניה בכך שהציע למתלונן, בעצמו ובאמצעות אחרים, כי רעייתו לשעבר של המתלונן לא תפוטרו מעבודתה בחברה הכלכלית אם המתלונן יתפטר מחברותו במועצת העיר. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה שנע בין 6 ל-24 חודשי מאסר, בין היתר בשל ראשוניות ההרשעה בלקיחת שוחד על דרך ההתניה, והשית על המשיב 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, לצד ענישה נלווית. ערעור שהוגש על קולת העונש התקבל במובן זה שעונש המאסר בפועל בן ה-6 חודשים שנגזרו על המשיב יישאר על כנו, אך נקבע ירוצה מאחורי סורג וברית, לצד עונשים נלווים.

ע"פ 267/13 **מדינת ישראל נ' אשכול לוי** (23.6.2013) - המשיב, אשר שימש כגזבר ומזכיר המועצה האזורית מרחבים, הורשע בעבירות של לקיחת שוחד, וגניבה בידי עובד ציבור בכך שקיבל שוחד בסך של כ-20,000 ₪ מקבלן בניין שאיתו הייתה לו היכרות קרובה. בתמורה לקבלת השוחד, הורה המשיב להעביר לקבלן סך של כ-150,000 ₪ בגין עבודות שלא בוצעו בפועל, ולשם כך ביקש ממהנדס המועצה לאשר כי עבודות אלה בוצעו כביכול, על מנת לאפשר את העברת התשלום כאמור. בית משפט קמא קבע מתחם ענישה שנע בין 9 ל-45 חודשי מאסר, והשית על המשיב 12 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. ערעור שהוגש על קולת העונש התקבל ובית המשפט העליון החמיר בעונשו של המשיב ל-20 חודשי מאסר בפועל.

ע"פ 3071/13 **שלום מלכה נ' מדינת ישראל** (19.6.2013) - המערער הורשע בחמש עבירות של קבלת שוחד והפרת אמונים ובעבירה של מרמה במס הכנסה בכך ששימש בתקופה הרלוונטית כמנהל מחלקת רכב וחניונים בעיריית חדרה והיה עובד ציבור. בחמישה מקרים שונים הבהיר המערער לאנשים שחפצו לעשות שימוש בחוף הים שבאחריות עיריית חדרה, כי בכדי לקיים את הפעילויות עליהם לשלם שוחד. בית משפט קמא קבע מתחם ענישה שנע בין 6 ל-18 חודשי מאסר לכל עבירה, והשית על הנאשם 15 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. ערעור שהוגש על חומרת העונש נדחה על ידי בית המשפט העליון, שציין כי "**...העונש שנגזר על המערער, בהתחשב בחומרת העבירות, מצוי ברף התחתון של הענישה**" (שם, פס' 10).

ראו גם: ע"פ 864/19 **מדינת ישראל נ' רימון חינאווי** (10.7.2019); ע"פ 9180/16 **פרדי מליק נ' מדינת ישראל** (16.11.2017); רע"פ 4456/14 **קלנר נ' מדינת ישראל** (29.12.2015); ע"פ 3609/14 **מדינת ישראל נ' עדי אלסין** (20.10.2014); רע"פ 3061/12 **דוד אפל נ' מדינת ישראל** (31.5.2012).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

עבירת הפרת האמונים

34. בתי המשפט חזרו על הצורך להשית ענישה ממשמעונית ומרתיעה בעבירות מסוג זה:

"קיימת חומרה רבה בעבירת הפרת אמונים מצד עובד ציבור בשל החשיבות של הערכים המוגנים העומדים בבסיס העבירה. החשיבות שבהגנה על ערכים אלה מתעצמת נוכח גילויים גוברים והולכים של שחיתות ציבורית במסדרונות השלטון. המאבק על אלה יכול להיעשות באמצעות העברת מסר ברור של מאבק נחרץ לקיומו של מערך ציבורי ראוי ולכן יש צורך בענישה מרתיעה" (עפ"א 1044/12 יגאל סער נ' מדינת ישראל, פס' 27 (10.12.2012)).

35. ביחס לעבירות מסוג זה, קיימת פסיקה רבה ומגוונת המשקפת ענישה בעבירות הקשורות בעובדי ציבור, ונעה בין עונשים צופי פני עתיד לבין עונשי מאסר של ממש. מצאתי את פסקי הדין הבאים כרלוונטיים:

רע"פ 3292/15 שלמה לחיאני נ' מדינת ישראל (17.11.2015) (להלן - עניין לחיאני) - המערער, אשר כיהן כראש עיריית בת ים, הורשע בשלוש עבירות של הפרת אמונים בכך שפעל להשגת מקורות מימון מגורמים שונים בעיר, תוך נטילת הלוואות אשר העמידו אותו ואחרים בניגוד עניינים חריף ומתמשך - וזאת על מנת לכסות את חובותיו הכבדים הפרטיים.

במסגרת הסדר טיעון הוסכם בין הצדדים כי המדינה תטען לעונש של 12 חודשים ואילו המערער לא יוגבל בטענותיו לעניין זה. לכל אחד משלושת האישומים נקבע על ידי בית משפט השלום רף תחתון של מאסר למשך מספר חודשים, אף לתקופה שניתן לרצותה בדרך של עבודות שירות, והושת על המערער עונש כולל של 6 חודשים לריצוי בדרך של עבודות שירות.

ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי על קולת העונש התקבל, ובית המשפט קבע כי מתחם הענישה לעניין כל אחד מהאישומים ינוע בין 5 ל-18 חודשי מאסר מאחורי סורג ובריח, והטיל 8 חודשי מאסר בפועל חלף ששת החודשים לריצוי בדרך של עבודות שירות.

בית המשפט העליון דחה את הערעור שהוגש על חומרת העונש וקבע כי:

"אין נסיבות המקרה מצדיקות התערבות בקביעת בית המשפט המחוזי, לא מצאנו כי שגה בפסיקתו, וכי העונש אשר הוטל על המבקש חורג מרף הענישה הראוי. אדרבה, בית המשפט המחוזי הלך בדרך נכונה על פי נסיבות המקרה" (שם, פס' לח).

וכן:

"המבקש הודה כי ניצל את קשריו ומעמדו כראש העיריה כדי לכסות את חובותיו האישיים, תוך התעלמות בוטה מחובתו לשמירה על טוהר המידות ולנהוג ללא משוא פנים. ניגוד העניינים הבוטה בו העמיד את עצמו ואחרים, צבע את העיריה - אשר התהדרה בשינוי החיובי שהושג בעיר בהנהגתו - בצבעי שחיתות וסיאוב, תוך פגיעה קשה... נוכח האמור, סבורים אנו כי קביעת בית המשפט המחוזי בדבר מתחמי הענישה ראוייה בנסיבות המקרה (שם, פס' מב-מג).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 17-02-12935 ישראל נ' שמעוני ואח'

ע"פ 677/14 דנקנר נ' מדינת ישראל (17.7.2014) - המערער, שכיהן בתקופה הרלוונטית כיו"ר בנק הפועלים, הורשע בעבירות של הפרת אמונים בתאגיד ותחבולה. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה שנע בין 6 ל-18 חודשי מאסר והשית על המערער 12 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. בית המשפט העליון קיבל את הערעור והעמיד את תקופת המאסר על 8 חודשי מאסר בפועל.

ע"פ 846/12 יהושע ויטה נ' מדינת ישראל (19.6.2013) - המערער הורשע בשלוש עבירות של הפרת אמונים, לאחר שבמסגרת תפקידו כפקיד שומה גוש קיבל החלטות שונות בעניינם של גרטלר, צ'רנוי וגאידמק בעודו עומד בניגוד עניינים ותוך סטייה מהשורה. בית המשפט המחוזי השית על המערער 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, לצד עונשים נלווים. ערעור שהוגש הן על הכרעת הדין והן על גזר הדין התקבל בחלקו. בית המשפט העליון זיכה את המערער מעבירה אחת של מרמה והפרת אמונים בעניינו של גרטלר והותיר את ההרשעות בעניין הסכמי המס של צ'רנוי וגאידמק בעינן. בעקבות הזיכוי החלקי, הופחת במידה מסוימת רכיב המאסר בפועל והועמד על 5 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות.

עפ"א 1044/12 יגאל סער נ' מדינת ישראל (10.12.2012) - המערער, אשר כיהן כמנהל בית המכס והמע"מ בירושלים, הורשע בשלוש עבירות של הפרת אמונים והושת עליו עונש של 5 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. בית המשפט העליון דחה את שני הערעורים שהוגשו מטעם הצדדים על גזר הדין.

ע"פ 2144/11 יעקב (ג'קי) מצא נ' מדינת ישראל (20.6.2011) - המערער, שכיהן כראש רשות המיסים, הורשע בחמש עבירות של מרמה והפרת אמונים ועבירה אחת של סיוע לשוחד. בית המשפט המחוזי השית עליו עונש של 12 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. ערעור שהוגש על חומרת העונש נדחה על ידי בית המשפט העליון.

רע"פ 7120/09 יהושע פורר נ' מדינת ישראל (22.9.2009) (להלן - עניין פורר) - המערער הורשע בעבירה של הפרת אמונים (ללא רכיב המרמה הנלווה לעבירה זו) בכך שמסר פרויקט לביצוע ללא מכרז ותוך חתימה על הסכמים כוזבים בזמן שכיהן כראש עיריית רחובות. בית משפט השלום השית עליו עונש של מאסר על תנאי ושלי"צ, לצד עונשים נלווים. המחלוקת בין הצדדים בערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי, ובבקשת רשות הערעור שהוגשה לבית המשפט העליון עסקה בעיקר בשאלת הקלון.

תפ"ח 14860-04-12 (מחוזי ב"ש) מדינת ישראל נ' בן גוזי ואח' (23.4.2013) - הנאשם 8, עובד עיריית אשדוד, יו"ר ועד עובדי העיריה ומנהל אגף החופים בעירייה, הורשע בעבירה של מרמה והפרת אמונים. עתירה להימנע מהרשעה נדחתה. על הנאשם הושת עונש של מאסר על תנאי וקנס. ערעור שהוגש לבית המשפט העליון (ע"פ 3985/13) נמחק לבקשת המערער.

עבירות הלבנת הון ועבירות מס

36. עבירות הלבנת ההון ועבירות המס, בנסיבותיו של המקרה שבפניי, הן פועל יוצא של העבירה המרכזית ומכאן שאלה נכללות בחלק ממתחמי הענישה שנסקרו לעיל.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

פרק ההכרעה - חלק שלישי

נאשם 1 - איתמר שמעוני

קביעת מתחם העונש ההולם

37. כפי שפורט לעיל, שמעוני הורשע **במסגרת האישום הראשון** בעבירה של קבלת שוחד בהיקף של 150,000 ₪ (מדויד) בצוותא עם עופר, בצירוף עבירת הלבנת הון ועבירה של מרמה והפרת אמונים בשל פעולות בניגוד העניינים והסתרת מידע. **במסגרת האישום השני** הורשע בעבירה של הפרת אמונים בגין קבלת 100,000 ₪ ממגנזי (בצוותא עם פונטה). **במסגרת האישום הרביעי** הורשע בעבירה של הפרת אמונים בגין קבלת כספים בסך 550,000 ₪ ממקורות לא ידועים (בצוותא עם פונטה). **במסגרת האישום החמישי** הורשע בעבירה של שימוש במרמה, עורמה ותחבולה בקשר להכנסות בשנת 2015 בסך 835,000 ₪.

38. על מתחם העונש ההולם בגין כלל המעשים, אותם ראיתי כ"אירוע" אחד, לשקלל את הפגיעה בערכים המוגנים והפסיקה הנוהגת (כפי שאלה נסקרו בפרקים קודמים), ובנוסף את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כמפורט להלן:

בחינת קביעותיו השונות של בית המשפט בהכרעת הדין, מלמדת כי עסקינן ב"אדון העבירה" ובמי שרקם בצוותא עם אחרים תכנית מושחתת ביסודה, שנועדה לגייס עבורו כספים מצדדים שלישיים אותם היה מנוע, או שהייתה אפשרות ממשית כי היה מנוע מלקבל, בשל מעמדו ותפקידו. עסקינן בתכנית מושחתת ומתוחכמת שנועדה להרחיק את שמעוני ממהלך גיוס הכספים, להסוות את מקורם, ולאפשר לשמעוני לטעון בעתיד כי לא היה חלק מאותו מהלך.

מעבר לנתונים אלה, שדי בהם על-מנת להוביל לקביעת מתחם עונש הולם המחייב הטלת עונש מאסר משמעותי לריצוי מאחורי סורג ובריח, יש ליתן את הדעת גם לעובדה, שהיא בבחינת נסיבה לחומרה המשליכה על קביעת המתחם, כי העבירות בוצעו על-ידי הגורם הבכיר ביותר בהיררכיה העירונית, לבקשתו, בהנחייתו ועל-פי דרישתו. אין חולק כי ככל שמבצע העבירות מהסוג בהן מדובר נמצא במדרג גבוה יותר בשירות הציבורי, כך גם החומרה הנלווית למעשיו גוברת ומעצימה.

הציבור נושא עיניו אל נבחריו, שם את מבטחו בהם, מאמין ביושרם, ומושפע מדרך התנהלותם. שמעוני זכה לאמון רב, אך בחר לנצל את אותו אמון וסמכויות שהציבור העניק לו, לטובת מטרותיו הפרטיות שאין בינן לבין האינטרס הציבורי דבר וחצי דבר.

39. נתון משמעותי נוסף שאף הוא משוקלל במסגרת המתחם קשור להיקף הסכומים, וסבורני כי מדובר בסכומים משמעותיים, אשר מעצימים את עוצמת הפגיעה בערך המוגן. במילים אחרות, כאשר ניתן שוחד בסכום משמעותי לעובד הציבור, מועצם ניגוד העניינים, גוברת המוטיבציה לביצוע פעולה פסולה בדמות תמורה לנותן השוחד, ומכאן שיש לראות את עוצמת הפגיעה בערכים המוגנים כגבוהה יותר בהשוואה למתת בסכום נמוך, אף אם בשתי הסיטואציות ההרשעה היא בעבירה זהה. בהתאמות הנדרשות, דברים אלה יפים גם ביחס לעבירות הפרת האמונים, עבירות המס והלבנת ההון בהן הורשע שמעוני.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

40. נתתי דעתי לטיעון ההגנה, לפיו אין מדובר בפעולה עבריינית שמקורה בתאוות בצע, אלא בכזו שנועדה, על-פי קביעות בית המשפט בהכרעת הדין, לצורך תשלום הסכמי הפיצוי. אין בידי לקבל טיעון זה כמשליך באופן משמעותי על קביעת מתחם העונש ההולם. בין אם מדובר בקבלת כספים פסולה לצורך אישי כזה, ובין אם מדובר בקבלת כספים פסולה לצורך אישי אחר, עוצמת הפגיעה בערכים המוגנים אינה משתנה, ומכאן שאין לראות בהבחנה לעיל, ככזו המשליכה באופן משמעותי על מתחם העונש.

41. יש לשקלל במסגרת המתחם את סוגית "התמורה", ובהקשר לענייננו, נקבעו שלושה רכיבי תמורה: היתר לעיבוי עמודים "לבניין פאר"; היתר בניה לחברת סילו; הקטנת שטחי פרסום העירייה במקומון אובייקטיבי (המקומון המתחרה למקומון בבעלותו של דויד). ההגנה התייחסה בטיעונה לעובדה כי במסגרת קביעותיו של בית המשפט ביחס לאישום הראשון, לא נקבע כי עובר לקבלת השוחד או לאחר מכן, פעל שמעוני בסטייה מן השורה (ביחס לרכיבי התמורה שפורטו לעיל). טיעון זה במקומו, שכן ברור כי ככל שקבלת המתת הפסול הייתה מובילה לפעולות שהן "בסטייה מן השורה", היה מקום לראות בכך נתון עצמאי המוביל להחמרה במתחם העונש, ולא כך הם פני הדברים במקרה דנן.

קביעת מתחם העונש ההולם - סיכום

42. הערכים המוגנים עליהם עמדתי בחלקו הראשון של פרק ההכרעה, מדיניות הפסיקה כפי שפורטה בחלק השני של פרק ההכרעה והשיקולים שפורטו לעיל, שהם בבחינת נסיבות הקשורות בביצוע העבירה - כל אלה מצדיקים **העמדת הרף התחתון של המתחם על 42 חודשי מאסר והעמדת הרף העליון על 66 חודשי מאסר.**

קלון

43. בהתאם לסעיף 20(א) לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם) תשל"ה-1975, ובהעדר מחלוקת של ממש בין הצדדים בהקשר זה, אני קובע כי דבק קלון במעשיו של הנאשם ובעבירות אותן ביצע [ראו והשוו]: עניין **לחיאני** בו נקבע כי דבק קלון במעשיו ביחס לעבירה של הפרת אמונים בלבד, במובחן מהיקף ההרשעה בענייננו; וכן עניין **פורר** שהורשע אף הוא בעבירה של הפרת אמונים (ללא רכיב המרמה) ונקבע כי דבק קלון במעשיו].

נאשם 1 - קביעת העונש המתאים

44. בחינת כלל הנתונים הרלוונטיים לקביעת העונש המתאים מובילה למסקנה כי יש למקם את הנאשם בחלקו התחתון של מתחם הענישה, אף אם לא בצמוד לו ממש.

להלן יפורטו השיקולים העומדים ביסוד מסקנתי:

תרומתו הציבורית של הנאשם - במסגרת סקירת העדויות והראיות לעונש עמדתי על עיקרי הדברים, ולא ראיתי להאריך בדברים פעם נוספת. אציין כי מכלל הנתונים עולה תמונה של עובד ציבור אשר תרם תרומה משמעותית לקידום העיר אשקלון, לקידום מערכות החינוך בה, לחיזוק תחושת הביטחון האישי של תושבי העיר, במיוחד על רקע המצב הביטחוני, ומי שאוזנו הייתה כרויה לכל אזרח ואזרח. אפנה בהקשר זה, בין היתר, לעדותם של מר יצחק בריגה, מר משה גירפי, מר שמואל גרוזמן, מר אפי מור ועדויות נוספות. אף אם הנאשם ביצע מעשים

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

פסולים במהלך כהונתו, לא ניתן לומר, ולא נכון לומר, כי מעשים אלה מבטלים כליל את היכולת להתחשב בתרומתו הציבורית במישורים אחרים.

השפעת העונש על בני משפחתו של הנאשם - אין חולק כי מאז פתיחת החקירה ופרסום דבר הפרשה, עברה ועוברת משפחתו של הנאשם טלטלה קשה. אף אם ניתן לומר כי הנאשם הביא על עצמו טלטלה זו במו-ידיו, לא ניתן לומר זאת על אשתו וחמשת ילדיו שמצאו את עצמם בסיטואציה קשה ומורכבת. סעיף 40א(2) לחוק העונשין מאפשר התחשבות בפגיעת העונש במשפחתו של הנאשם, ודומה כי יש מקום לעשות כן אף בענייננו. אפנה בהקשר זה גם לחוות הדעת שהוגשה בדבר השפעת ההליך הפלילי על בנו הקטין של הנאשם (חלק מאסופת המסמכים נע/1) וכן לעדותה של אשת הנאשם גבי רויטל שמעוני.

העדר עבר פלילי - אין לחובת הנאשם הרשעות קודמות וזוהי הרשעתו היחידה בפלילים. לנתון זה יש משמעות בקביעת העונש המתאים.

ריצוי מאסר ראשון - הפסיקה הכירה בתקופת המאסר הראשונה כקשה במיוחד, והכירה בנתון זה כמצדיק התחשבות בענישה. יש לפעול כך גם בענייננו.

מחדלי חקירה - בחנתי טענות ההגנה ביחס למחדלים ופגמים בחקירה ככאלה המשפיעים, על-פי הנטען, על העונש, אולם לא מצאתי לקבל את הדברים. חקירה מורכבת בהיקף דן, מטבע הדברים, לעולם אינה מושלמת, ובהחלט ניתן להניח כי במהלך ניהול משפט ובחינה מדוקדקת של כלל הראיות, יתגלו ליקויים כאלה ואחרים. עדיין, ולצורך השפעה על העונש, יש צורך במסה העולה באופן משמעותי על זו שנטענה על-ידי ההגנה, מה גם שבחלק מהמקרים, קביעות בית המשפט לא תאמו את הנטען על-ידי ההגנה.

ניהול משפט - על פי הוראות סעיף 40א(6) לחוק העונשין אין לזקוף לחובת נאשם כפירה וניהול משפט. לצד זאת, ברור כי לא ניתן להעניק לנאשם שבחר לנהל את משפטו את אותה הקלה השמורה לאלה המקבלים אחריות על מעשיהם. מטעם זה, על פי רוב, כאשר נאשם מנהל את משפטו ומורשע בדיון, קיים קושי בגזירת הדין בהתאם לרף התחתון של המתחם, שכן מיקום זה "נשמר" לאותם נאשמים המחזיקים צבר של נתונים העומדים לזכותם לרבות קבלת האחריות. עם זאת, במקרה דנן, דומני כי אין להחיל את העיקרון שפורט לעיל בצורה דווקנית, שכן אין עסקינן בהליך סרק שנוהל, ועל פי קביעותיו של בית המשפט בהכרעת הדיון, עסקינן בהרשעה בהיקף מצומצם ביחס לנטען בכתב האישום. בהקשר זה, יוזכר כי הרשעת הנאשם באישום הראשון הייתה ביחס לחלק מהעובדות הנטענות ולא ביחס לכל רכיבי המתת והתמורה שנטענו; הרשעתו באישום השני הייתה בעבירה של הפרת אמונים חלף עבירות קבלת השוחד והלבנת ההון שיוחסו לו; והרשעתו באישום החמישי בעבירת המס הייתה ביחס לסכום נמוך יותר מזה שיוחס לו בכתב האישום.

45. לאור האמור לעיל, ראיתי להטיל על **נאשם 1** את העונשים הבאים:

א. 4 שנות מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו (5.1.2016 – 22.1.2016).

הנאשם יתייצב ביום 9.3.2021 בשעה 08:00 במתקן ניצן או במתקן אחר עליו יורה שב"ס בהליך המיון המוקדם, ככל שיערך כזה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 17-02-12935 ישראל נ' שמעוני ואח'

- ב. 9 חודשי מאסר, אולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו אחת העבירות בהן הורשע באישומים ראשון, שני ורביעי.
- ג. 3 חודשי מאסר, אולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו את העבירה בה הורשע באישום החמישי.
- ד. קנס בסך 400,000 ₪ או 200 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-100 תשלומים חודשיים שווים החל מיום 1.5.2021 ועד סיום התשלומים.
- ה. בהתאם לסעיף 8)120 לפקודת העיריות (נוסח חדש), ובהעדר מחלוקת בין הצדדים בהקשר זה, אני פוסל את הנאשם מלכהן כחבר מועצה מקומית.

נאשם 2 - עופר שמעוני

קביעת מתחם העונש ההולם

46. עופר הורשע כאמור בהכרעת הדין, בעבירה שיוחסה לו באישום הראשון - לקיחת שוחד בצוותא עם שמעוני - אם כי רק ביחס לחלק מסכום השוחד הנטען. אזכיר, בתמצית, כי עופר קיבל מדוידי כספי שוחד בסך 150,000 ₪, נטל לעצמו 55,000 ₪, והעביר את היתר לשמעוני לצורך תשלום הסכמי הפיצוי. עופר זוכה מחלק מהטענות שיוחסו לו בכתב האישום ביחס לעסקאות נוספות שעשה עם דוידי, ונקבע כי נותר ספק סביר האם כספים נוספים שהועברו אליו במסגרת עסקי התיווך, הם בגדר טובות הנאה מושחתות העולות כדי מתת.
47. עמדתי לעיל על הערכים המוגנים הנפגעים בעבירת השוחד ועל הפסיקה הנוהגת, ולא ראיתי לחזור על הדברים פעם נוספת.
48. מעבר לפגיעה בערכים המוגנים והפסיקה הנוהגת, ולצורך קביעת מתחם העונש ההולם, יש להביא בחשבון את הנתונים הבאים שהם בבחינת נסיבות הקשורות בביצוע העבירה:
- (א) **סכום הכסף** - 150,000 ₪. מדובר בסכום כסף משמעותי ויש לראות בנתון זה כמשליך על מתחם העונש ההולם.
- (ב) **חלקו של הנאשם בביצוע העבירה** - בהקשר זה, ראיתי להפנות לקביעות בית המשפט בהכרעת הדין:
- "מבחינת שמעוני ועופר מדובר במהלך משותף, כשעופר כמפורט בהתייחסותי בחלק הכללי, נמנה על המעגל הפנימי של המעורבים, מודע ומעודכן, ושמעוני מצדו יודע על יחסי עופר ודוידי ומהותם. כפי שצינתי לעיל, דומה בעיניי שלקיחת הכסף מדוידי הייתה במהלך מתוכנן משותף שאז הביצוע בצוותא הוא מובהק, אך גם אם שמעוני עצם את עיניו, הרי שהוא מוחזק כמודע לנסיבות, ואחראי למעשי שותפו לביצוע, עופר" (סעיף 296 להכרעת הדין).

וידגש - לא ראיתי לקבל את טענת בא-כוחו של עופר, לפיה חלקו של עופר מתמצה בהיותו "צינור" להעברת כספי השוחד. מדובר במי שנמנה על המעגל הפנימי של המעורבים, היה מעודכן בתוכנית העבריינית, ומי שעמד

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 17-02-12935 ישראל נ' שמעוני ואח'

"בחזית" אל מול דויד. השימוש במילה 'צינור' עלול לשוות למעשיו של עופר מימד טכני, ולא כך הם פני הדברים. העובדה כי עופר נטל לעצמו כ- 55,000 ₪ מתוך הכספים שיועדו, על-פי התכנית, לשמש לתשלום הסכמי הפיצוי, אך ממחישה האמור לעיל, גם אם לשיטתו כספים אלה ניטלו לצורך תשלום רכיב המס עבור עסקת ההסוואה (עסקת "יעדים") שדווחה לרשויות המס.

עוד נטען על-ידי עו"ד אוהיון, כי עופר לא היה מצוי בנבכי העולם הציבורי ולא היה מודע למגבלותיו. אף אם אין חולק כי על-פי קביעות בית המשפט בהכרעת הדין (סעיף 302 להכרעת הדין) עסקינן באיש פשוט בהלכותיו, שלא הבין את העולם הציבורי ומגבלותיו, יש ליתן את הדעת כי מדובר במי שהיה מצוי היטב בנבכי המערכת העירונית.

וראה בהקשר זה :

"עם זאת, בעיר אשקלון קיימות נסיבות מיוחדות, ולא מקובלות, שבהן אח של ראש העיר מעורב בענייני העיר ויש לו מעמד מיוחד של "אח של ראש העיר", חרף היותו אדם פרטי וחסר כל מעמד בעירייה, וחברו הטוב של ראש העיר מעורב בענייני העיר ויש לו מעמד מיוחד עד כי כונה "מייקל ג'ורדן", חרף היותו אדם פרטי וחסר כל מעמד בעירייה. לשניים יש ערוץ תקשורת ישיר ויומיומי לראש העיר ולמנכ"ל, וידוע בעיר שפנייה אליהם, כמוה כפנייה אל ראש העיר ולמנכ"ל, ויש בה קיצור דרך אל השניים וקיצור דרך בכלל. לא רק תושבי העיר ובכללם דויד מודעים לכך (ע' 8354, 8646), אלא גם שמעוני (ע' 7055), עופר (ע' 7541, 7874, 7876) ופונטה (ע' 9579) מודעים לכך. ודוק, אין מדובר בספקולציות, אלא במציאות שבה עופר ופונטה הסתובבו במסדרונות העירייה, היו שותפים לישיבות עם שמעוני והלכה למעשה פעלו מכוח מעמדם האמור. בנסיבות לא שגרתיות אלה, מעבר לכך שעופר ופונטה הם גורמים מקורבים לשמעוני, משמשים השניים "כזרוע ארוכה" של שמעוני, וכאנשי הקשר אליו, לא במנותק מתפקידו של שמעוני, אלא כשלוחיו בקשר עם תפקידו. די בכך שהם נהנים ממעמדם זה בדיעת שמעוני, ועושים בו שימוש מול שמעוני ומול גורמים נוספים בעירייה, כדי שמעשיהם ופעולותיהם יחשבו כפעולה של אחר בהוראת עובד הציבור..." (סעיף 330 להכרעת הדין).

לצד האמור לעיל, ראיתי לשקלל במסגרת המתחם גם את העובדה כי תכנית השוחד במקור נועדה לאפשר לשמעוני לקבל כספים, ולא להיטיב את מצבו של עופר.

(ג) **רמת התחכום שאפיינה את העבירה** - הסוואת כספי השוחד ככאלה שניתנו לכאורה במסגרת עסקה מסחרית, תוך שימוש בפלטפורמה העסקית של עופר כמתווך, מלמדת על רמת תחכום לא מבוטלת, שיש לשקלל במסגרת המתחם. הלכה למעשה, כספי השוחד הוצגו כתשלום עבור שיווק עתידי של פרויקט, בגדרו נערך הסכם שיווק מאוחר וכוזב (הכולל תאריך פיקטיבי) והוצאה בגינו חשבונית כוזבת.

(ד) במסגרת קביעת מתחם בעבירה של קבלת שוחד, קיים שוני מסוים בין עוצמת הפגיעה בערך המוגן כאשר עבירת קבלת השוחד מבוצעת על-ידי איש ציבור, לבין סיטואציה בה עבירת קבלת השוחד מבוצעת על-ידי מי שאינו איש ציבור. במקרה דנן, וכפי שהובהר לעיל, אין המדובר באיש ציבור אלא במי שהורשע בעבירה מכוח דיני השותפות.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 17-02-12935-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

קביעת מתחם העונש ההולם - סיכום

הערכים המוגנים עליהם עמדתי בחלקו הראשון של פרק ההכרעה, מדיניות הפסיקה כפי שפורטה בחלק השני של פרק ההכרעה והשיקולים שפורטו לעיל, שהם בבחינת נסיבות הקשורות בביצוע העבירה - כל אלה מצדיקים **העמדת הרף התחתון של המתחם על 13 חודשי מאסר, והעמדת הרף העליון של המתחם על 33 חודשי מאסר.**

נאשם 2 - קביעת העונש המתאים

(א) **העדר הרשעות קודמות** - הנאשם, בן 49, נעדר הרשעות קודמות, ויש לזקוף זאת לזכותו. בהקשר זה אציין, כי לא דומה הטלת עונש על נאשם שהורשע בעבר בפלילים, לבין הטלת עונש על נאשם שזו הרשעתו היחידה.

(ב) **נתונים אישיים** - נתתי משקל לקולא לנתוניו האישיים של הנאשם כפי שאלה עלו בטיעון הסנגור, וכן בעדות אשתו, אשר התייחסה בעדותה לקשיים שחוותה המשפחה לאחר חשיפת הפרשה, לחובות שהלכו והצטברו, להכרזה כפושטי רגל, ולמשבר האישי-נפשי שפקד את הנאשם.

נתתי משקל לקולא, כמצוות סעיף 40א(2), לפגיעה במשפחתו של הנאשם הן הרפואית, כפי שעלתה בעדותה של אשתו, והן הרגשית-נפשית ביחס לארבעת ילדיו. אציין כי אלמלא נתונים אלה, ספק אם היה מקום למקם את עונשו של הנאשם בסמוך לרף התחתון של המתחם כפי שבכוונתי לעשות.

(ג) **ניהול משפט** - קביעותיי בעניינו של שמעוני, לפיהן אין לראות בניהול המשפט, בנסיבותיו של המקרה דנן, כחסם המונע קביעת עונש מתאים בסמוך לרף התחתון של המתחם, רלוונטיות אף לעניינו של עופר (וכפי שיובהר בהמשך - גם לעניינם של דויד ופונטה), במיוחד בהינתן העובדה כי עופר זוכה מחלק משמעותי מהטענות שיוחסו לו בכתב האישום, אף אם הורשע בעבירת קבלת השוחד.

(ד) **ריצוי מאסר ראשון** - כפי שציינתי בעניינו של נאשם 1, הפסיקה הכירה בתקופת המאסר הראשונה כקשה במיוחד, והכירה בנתון זה כמצדיק התחשבות בענישה. יש לפעול כך גם בעניינו של נאשם 2.

(ה) בקביעת סכום הקנס ראיתי להתחשב במצבו הכלכלי הקשה של הנאשם, כפי שעלה מהראיות שהובאו לעניין העונש.

49. לאור האמור לעיל, ראיתי להטיל על **נאשם 2** עונש המשקף את חלק התחתון של מתחם הענישה, וכמפורט להלן:

א. 14 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו (5.1.2016 – 17.1.2016).

הנאשם יתייצב ביום 9.3.2021 בשעה 08:00 במתקן ניצן או במתקן אחר עליו יורה שב"ס בהליך המיון המוקדם, ככל שיערך כזה.

ב. 6 חודשי מאסר, אולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו את העבירה בה הורשע או עבירה של מתן שוחד.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 17-02-12935 ישראל נ' שמעוני ואח'

ג. קנס בסך 75,000 ₪ או 36 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 20 תשלומים חודשיים שווים החל מיום 1.5.2021 ועד סיום התשלומים.

נאשם 3 - יואל דוידי

קביעת מתחם העונש ההולם

50. דוידי הורשע כאמור בהכרעת הדין, בעבירה שיוחסה לו באישום הראשון, אם כי רק ביחס לחלק מסכום השוחד הנטען ולחלק מהתמורות שנטען כי קיבל; וכן בעבירות המס שיוחסו לו באישום החמישי בקשר לאותו סכום שוחד בו הורשע.

51. עמדתי לעיל על הערכים המוגנים הנפגעים בעבירות השוחד ובעבירות המס, ועל הפסיקה הנוהגת, ולא ראיתי לחזור על הדברים פעם נוספת.

52. מעבר לפגיעה בערכים המוגנים והפסיקה הנוהגת, ולצורך קביעת מתחם העונש ההולם - יש להביא בחשבון את הנתונים הבאים שהם בבחינת נסיבות הקשורות בביצוע העבירה:

(א) **סכום הכסף** - 150,000 ₪. מדובר בסכום כסף משמעותי ויש לראות בנתון זה כמשליך על מתחם העונש ההולם, הן ביחס לעבירת השוחד והן ביחס לעבירות המס.

(ב) **התכנון שליווה את העבירה** - בחינת המסכת העובדתית כפי שזו נקבעה בהכרעת הדין מלמדת כי יש לראות בעבירות שביצע דוידי, שהיה אחראי על ניסוח המסמכים הפיקטיביים ששיקפו את העברת התשלום בעסקת יעדים, ככאלה המשקפות תכנון מוקדם.

ראה בהקשר זה האמור בהכרעת הדין:

"בנסיבות אלה הרישום בחשבונית ובספח השיק במועד העברת הכסף מהווה תמיכה נוספת וחיזוק למסקנה שמלכתחילה היה התכנון להסוות העברת כספים אישית, שאינה קשורה כלל לפרויקט יעדים ואינה חלק משיווק הפרויקט, ולהציגה כפי שהוצגה כדי שהעברה לא תעורר שאלות וחשד בשל כל נתוני הרקע, השמועות והנסיבות שפורטו לעיל, מחד גיסא, ותבלע כהוצאת שיווק שגרתיית בספרי החברה מאידך גיסא, וכך, תוכל להתקזז כהוצאה בספרים תוך הקטנת עלויות משמעותיות" (סעיף 283 להכרעת הדין).

(ג) **דרישותיו של דוידי כי שמעוני יתערב ויסייע לו בקידום עסקיו** - אני נכון לקבל את עמדת התביעה כי דרישותיו השונות של דוידי כי שמעוני יתערב ויסייע לו בקידום עסקיו (בין אם באמצעות עופר ובין ישירות), כפי שאלה נקבעו בהכרעת הדין, מהוות נסיבות רלוונטיות בעלות משקל לחומרה בקביעת מתחם העונש ההולם.

(ד) **התמורה** - אשר לתמורה שניתנה טרם קבלת כספי השוחד, נקבע בהכרעת הדין כי מעורבותו האישית של שמעוני בנושא החתימה על ההיתר בסילו בינואר 2015, וכן התנהלותו בכל הנוגע לפניית דוידי אליו ביחס לבקשה להיתר בפאר לעיבוי עמודים בפברואר 2015, מהווה התגייסות של שמעוני לקידום ענייני דוידי, בידיעת דוידי ובהבנתו, תוך יצירת מחוייבות מצד דוידי ומחוייבות מצד שמעוני, העולה כדי תמורה שיש לה זיקה למתת שניתנה על ידי דוידי חודשים ספורים לאחר מכן, בחודש מאי 2015 (סעיף 364 להכרעת הדין). יש ליתן את הדעת

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

כי בהכרעת הדין נקבע רכיב תמורה נוסף בדמות הקטנת שטחי פרסום העירייה במקומון אובייקטיבי (המקומון המתחרה למקומון בבעלותו של דוידי).

יחד עם זאת, ולדברים יש משקל ממתן על רקע קביעות נוספות שיפורטו בהמשך, יש ליתן את הדעת לעובדה כי מדובר ברכיב תמורה שלא נקבע כי שיקפו סטייה מן השורה, ואלה ניתנו מספר חודשים טרם העברת הכסף לשמעוני.

ראה בהקשר זה האמור בהכרעת הדין:

"הגם שלאורך שמיעת הראיות הוקדשו פרקי זמן לא מבוטלים לשאלות הנוגעות לחזרת המהנדס, נסיבותיה וטעמיה, כמו גם השעה שבה נחתם ההיתר. הגם שדומה שמדובר בהתנהלות יוצאת דופן, לא שוכנעתי שמדובר בסטייה מן השורה או בהתנהגות חריגה שנכפתה על העובדים למרות התנגדותם. עם זאת, איני סבורה שזו השאלה הרלבנטית, אלא מה שחשוב לצורך ההליך שלפניי הוא לבחון ולהכריע אם דוידי פנה להסתייע בשמעוני במישרין ובעקיפין, ואם לשמעוני הייתה מעורבות בנושא מתן ההיתר ביום 13.1.15, ואם דוידי ידע על מעורבותו זו. בסוגיה זו מצביעות הראיות בבירור על מעורבות שמעוני בידיעת דוידי" (סעיף 349 להכרעת הדין, ההדגשה שלי - ב.ש.).

53. סיכום ביניים - בחינת הנתונים שפורטו לעיל, מלמדת לכאורה כי יש טעם בעתירת התביעה להעמדת הרף התחתון של מתחם העונש ההולם על 10 חודשי מאסר.

54. לצד האמור לעיל, דומה כי לצורך קביעת המתחם חייבים להביא בחשבון גם נתונים נוספים שנראה שלא שוקללו על ידי התביעה בעתירתה ביחס למתחם, ואלה הם:

ראשית, קיים הבדל משמעותי בין סיטואציה של מתן שוחד כאשר היוזם הוא נותן השוחד, לבין סיטואציה של מתן שוחד כאשר היוזם הוא נושא המשרה הציבורית, ולמעשה - מציב בפני האזרח דרישת שוחד.

כאשר עסקינן בעבירת שוחד, זהותו של יוזם העבירה תהווה לעולם נתון רלוונטי עת נקבע מתחם העונש בהולם. בניגוד לחלק מפקי הדין שאוזכרו בטיעון התביעה, הרי בענייננו - יוזמת השוחד, ואם לקרוא לילד בשמו - בקשת השוחד, הייתה של איש הציבור ומי מטעמו, וברור שיש לבצע הבחנה ברורה בין איש עסקים המציע שוחד לאיש ציבור לטובת קידום עסקיו, לבין איש עסקים הנעתר לבקשת שוחד לטובת אותה מטרה. במילים אחרות - דוידי, אשר ניהל עסקים רבים בעיר אשקלון משך שנים רבות, לא התהלך ברחובות העיר וחשב על דרכים עברייניות לקדם את עסקיו, אלא פעל כפי שפעל רק לאחר שראש העיר, באמצעות עופר, הציג לו בקשה לקבלת שוחד.

ראו בהקשר להצבת הבקשה במשתמע, הקביעה הרלוונטית בהכרעת הדין:

"שוכנעתי מעבר לספק סביר שבשיחה ביניהם על אודות 150,000 ₪, היה ברור וידוע לשני הצדדים שהכסף מיועד לפחות בחלקו לשמעוני ולא לצרכים אישיים של עופר. ודוק, אין בפני ביהמ"ש ראיות ישירות שהתקיימה שיחה מפורשת, ופתוחה בה עופר אמר לדוידי: "יואל אני צריך כסף בשביל הסכמי הפיצוי שאחי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

משלם, אל תדאג זה ישתלם לך" או אמירות ברוח דומה. עם זאת, במערכת היחסים הארוכה בין השניים, ולאור כל נתוני הרקע והנסיבות שפורטו ויפורטו, לא היה צורך בשיחה כזאת" (סעיף 281 להכרעת הדין).

שנית, על רקע ההבדל המובהק בין שתי הסיטואציות שתוארו לעיל, והגם שנכון היה שדויד יסרב לבקשת השוחד שהוצבה בפניו, נראה כי נוכח היקף עסקיו של דויד בעיקר אשקלון, סירוב נחוש לדרישת ראש העיר היה בעל פוטנציאל של ממש לפגיעה במטה לחמו של דויד. מסקנה זו נגזרת משלושה נתונים:

(א) מעמדו של דורש השוחד ויכולתו לפגוע בעסקיו של דויד, ובענייננו - המעמד הבכיר ביותר בהיררכיה העירונית;

(ב) היקף עסקיו של דויד "הנתונים להשפעת ראש העיר", שאין חולק כי הוא רחב במיוחד;

(ג) החשש מפגיעה בעסקיו היה ויסרב לבקשת השוחד שהוצבה לו, לא היה חשש בעלמא, שכן על פי הקביעות בהכרעת הדין, עוד טרם הסכים דויד לשלם, הועבר אליו "מסר מרגיע" משמעוני, לגביו נקבעו הדברים הבאים:

"...ובימים הסמוכים להעברת 150,000 ₪ חשש דויד ששמעוני יחשוב שהוא נגדו ורצה לרצותו ואף שמע משמעוני אמירת "הרגעה" שענייניו בעירייה לא יפגעו, כשעצם האמירה, לאור ההיסטוריה בין השניים ומאמצי דויד להפשיר את היחסים, היא מלחיצה יותר מאשר מרגיעה" (סעיף 246 להכרעת הדין, ההדגשות שלי - ב.ש.).

אמור מעתה - על פי קביעות בית המשפט בהכרעת הדין, דויד אינו איש עסקים שהגה במוחו תוכנית עבריינית לקידום עסקיו באמצעות תשלום שוחד לראש העיר, אלא איש עסקים שהתנהל ללא דופי לאורך עשרות שנים, והועמד בפני בקשת שוחד שהוצבה לו, באמצעות עופר, על ידי האדם הבכיר ביותר בהיררכיה העירונית ומי שהייתה לו יכולת השפעה משמעותית על עסקיו ומטה לחמו. אמור גם כי אין מדובר בחשש מופרך שהתקיים רק בראשו של דויד, אלא בכזה שנתמך באמירה מפורשת לגביה קבע בית המשפט כי "היא מלחיצה יותר מאשר מרגיעה". אז, ורק אז, פעל דויד בדרך פסולה והעביר לעופר את הסכום שנדרש להעביר לטובת שמעוני.

קביעת מתחם העונש ההולם - סיכום

55. כפי שצוין לעיל, עתירת התביעה היא להעמיד את הרף התחתון של המתחם על 10 חודשים, וזו נשענת על מכלול נימוקים רלוונטיים, אלא שכפי שהובהר לעיל - נימוקים אלה אינם משקללים את ההבחנה המתחייבת בין יוזם שוחד לבין מי שנעתר לדרישת שוחד, ואת הסיטואציה המורכבת בה עמד דויד עת הוצבה בפניו דרישה זו, ומכאן שלטעמי יש להעמיד את הרף התחתון של המתחם על 8 חודשי מאסר, ואת הרף העליון על 24 חודשי מאסר.

נאשם 3 - קביעת העונש המתאים

56. בבואי לקבוע את העונש המתאים לנאשם בתוך המתחם, ראיתי להתייחס לנתונים הבאים:

(א) העדר הרשעות קודמות - הנאשם, בן 55, נעדר הרשעות קודמות, ויש לזקוף זאת לזכותו. כפי שצינתי בענייניו של עופר, לא דומה הטלת עונש על נאשם שהורשע בעבר בפלילים, לבין הטלת עונש על נאשם שזו הרשעתו היחידה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 17-02-12935 ישראל נ' שמעוני ואח'

(ב) **תרומה משמעותית לחברה** - מכלל העדויות שהובאו (לרבות בשלב הראיות לעונש) עולה תמונה של נאשם אשר לצד פעילותו העסקית, תורם תרומה משמעותית לחברה בכלל, ולחוליות חלשות בה בפרט. בחלק בו סקרתי את הראיות לעונש הובאו הדברים בפירוט ואין מקום לחזור עליהם פעם נוספת. אסתפק אפוא בהפניה לאותן ראיות ועדויות, ובמיוחד לעדויות מר מיקו גיל וגב' ליטל לוי, אשר היה בהן כדי להמחיש את אותם צדדים יפים ואנושיים באופיו של הנאשם. התנהלות זו של הנאשם, המאפיינת את דרכו משך שנים רבות ולא כזו שבוצעה "לצורכי משפט", ראויה להערכה ובעלת משקל לקולא בשלב הענישה.

(ג) **ניהול משפט** - ביחס לרכיב ניהול המשפט, ובדומה להתייחסות שפורטה בעניינם של **שמעוני ועופר**, לא מצאתי כי הנאשם ניהל הגנת סרק, שכן על פי קביעותיו של בית המשפט בהכרעת הדין, עסקינן בהרשעה בהיקף מצומצם משמעותית ביחס לנטען בכתב האישום, מה גם שנקבעו קביעות עובדתיות רלוונטיות הממתנות את מתחם הענישה שהיה נקבע, וזאת בהשוואה לסיטואציה בה היה הנאשם מודה בכתב האישום ככתבו וכלשונו. מטעם זה, לא ראיתי מניעה למקם את עונשו בסמוך לרף התחתון של מתחם הענישה, אף שמיקום זה שמור, על-פי רוב, לאותם נאשמים המקבלים אחריות על מעשיהם.

(ד) נתתי משקל מסוים לנתוניו האישיים והרפואיים כפי שאלה עלו בטיעון ההגנה ובמסמכים שהוגשו.

57. לאור האמור לעיל, ראיתי להטיל על **נאשם 3** עונש המשקף את חלקו התחתון של מתחם הענישה, כמפורט להלן:

א. 9 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות בניכוי ימי מעצרו (5.1.2016 – 17.1.2016) בכפר הנופש אשקלון החל מיום 21.2.2021 בשעה 08:00 שאז יתייבב הנאשם במשרדי הממונה על עבודות שירות לריצוי עונשו. מובהר לנאשם כי היה ויפר את הכללים הנהוגים בזמן עבודות השירות, נתונה לממונה על עבודות שירות הסמכות להמיר את התקופה לתקופת מאסר מאחורי סורג ובריח.

ב. 6 חודשי מאסר, אולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מהיום אחת העבירות בהן הורשע.

ג. קנס בסך 200,000 ₪ או 100 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 10 תשלומים חודשיים שווים החל מיום 1.5.2021 ועד סיום התשלומים.

נאשם 4 - משה פונטה

קביעת מתחם העונש ההולם

58. כפי שפורט לעיל, פונטה הורשע בשתי עבירות של הפרת אמונים - האחת במסגרת האישום השני, והשניה במסגרת האישום הרביעי, וזוכה מהעבירות שיוחסו לו באישום השלישי.

59. משזוכה פונטה מעבירות התיווך לשוחד והלבנת ההון שיוחסו לו באישום השני, וחלף זאת הורשע בעבירה של הפרת אמונים, לא צריכה להיות מחלוקת כי יש לראות באישום השני כמקרה פרטי של האישום הרביעי. כך, באישום השני גייס פונטה סך של 100,000 ₪ ממגנזי לטובת תשלום הסכמי הפיצוי, וכך באישום הרביעי גייס סך של 550,000 ₪ ממקורות שאינם ידועים לטובת אותה מטרה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

60. כזכור, התביעה עתרה לקביעת שני מתחמי ענישה נפרדים אולם בהינתן האמור לעיל, אין בידי לקבל עמדה זו שכן עסקינן במובהק באירוע אחד לצורך קביעת מתחם העונש ההולם.

זאת ועוד, אינני סבור כי יש לראות בעצם הרשעת פונטה בשתי עבירות של הפרת אמונים כנתון המצדיק קביעת מתחם עונש חמור באופן משמעותי מזה שהיה נקבע, ככל שהיה מדובר בעבירה אחת של הפרת אמונים, המתייחסת לכלל הסכום שגייס פונטה לטובת תשלום הסכמי הפיצוי.

מכאן, שאם התביעה עתרה לקביעת מתחם ענישה העומד ברף התחתון שלו על 6 חודשי מאסר שניתן לרצות בעבודות שירות ביחס לכל אחד מהאישומים, אך ברור כי הרף התחתון של המתחם המאוחד, אף לפי הילוכה של התביעה, לא צריך לעלות על תקופת מאסר שניתן לרצות בדרך של עבודות שירות. אבהיר נקודה זו מזווית נוספת: על-פי טיעונה של התביעה גיוס פסול של 550,000 ₪ ממקורות בלתי ידועים באופן המצדיק הרשעה של הפרת אמונים (בצוותא עם שמעוני) מחייב העמדת הרף התחתון על 6 חודשי מאסר שניתן לרצות בעבודות שירות. גם אם ניקח עמדה זו כנקודת מוצא מקובלת וראויה, ברור כי הגדלת סכום הגיוס הפסול ב-100,000 ₪, אינה יכולה להצדיק קפיצת מדרגה משמעותית בחלק התחתון של המתחם, ודומה כי הצדדים לא חלקו על כך.

61. עמדתי על האופן בו יש להתייחס לעמדת התביעה ביחס לרף התחתון של מתחם העונש ההולם, שכן אני נכון להסכים עם מרבית טיעוניה ביחס לשיקולים המחייבים עמדה מעין זו, ואם אמרתי זאת - אמרתי כי אין בידי לקבל את עמדת ב"כ נאשם 4 לפיה יש להעמיד את תחתית המתחם על מאסר צופה פני עתיד.

יש לראות מימד לא מבוטל של חומרה במעשיו של פונטה, וזאת נוכח קביעותיו של בית המשפט, לפיהן כל הראיות לימדו על הימצאותו במעגל יודעי הסוד ו"תכנית הגיוס" מתחילתה ולכל אורכה. פונטה לא רק ריכז את הכספים ולא רק טיפל בהעברתם ותשלומם, אלא היה המעורב הפעיל מכולם בהליכי גיוס הכספים, והוא שפנה לאותם גורמים עלומים וביקש מהם כסף וידע בהכרח מיהם אותם גורמים. הוא גם מי שהחליט לפנות לגורמים שבמובהק יש קושי לפנות אליהם מחמת מעמדם מול שמעוני או מעמדם בעיר וזיקתם האפשרית לראש העיר. פונטה אף שיתף פעולה באופן מלא עם הסוואת גיוס הכספים, הרחיק לכת וזים וערך הסכמים ורישומים כוזבים והוגדר כמי שנאמנתו "לא ידעה גבולות וגם החלטתו לשתוק לאורך כל החקירות מצביעה על נחישותו למנוע אפשרות לחשוף את המקורות הכספיים, על כל המשתמע מכך" (סעיף 573 להכרעת הדין).

עומק מעורבותו של פונטה בתכנית הגיוס; היקף פעילותו במסגרתה; סכום הכסף הלא מבוטל; ורמת התחכום העולה מהמעשים - את כל אלה יש לשקלל במסגרת מתחם העונש ההולם, ובצדק טענה כך התביעה.

62. טענה נוספת שנטענה על-ידי התביעה אותה ראיתי לקבל, קשורה לנזק שנגרם כתוצאה מביצוע העבירה, ובהקשר זה ברור כי גיוס סכומי כסף בהיקף לא מבוטל מגורמים רבים העמיד את שמעוני בניגוד עניינים משמעותי.

63. יש אף לשקלל במסגרת קביעת המתחם כי פונטה עשה את שעשה תוך ניצול מעמדו הייחודי כגורם פעיל ומניע, אשר פנייה אליו גורמת לפתיחת דלתות בעירייה, אף אם לא היה איש ציבור בעיר אשקלון.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

קביעת מתחם העונש ההולם - סיכום

64. הערכים המוגנים עליהם עמדתי בחלקו הראשון של פרק ההכרעה, מדיניות הפסיקה כפי שפורטה בחלק השני של פרק ההכרעה והשיקולים שפורטו לעיל, שהם בבחינת נסיבות הקשורות בביצוע העבירה - כל אלה מצדיקים **העמדת הרף התחתון של המתחם על 8 חודשי מאסר שניתן לרצות בעבודות שירות, והעמדת הרף העליון של המתחם על 18 חודשי מאסר.**

מסקנה זו מתיישבת גם עם ההבחנה המתחייבת בשלב גזירת הדין בין עובד ציבור המבצע עבירה של הפרת אמונים לבין אזרח שאינו עובד ציבור המורשע בעבירה של הפרת אמונים מכוח דיני השותפות, ואסביר: העבירה הקבועה בסעיף 284 לחוק העונשין מכוונת, בעיקרה, לעובד הציבור, ומטילה עליו חובה להימנע מעשיית מעשים שיש בהם משום מרמה או הפרת אמונים הפוגעים בציבור. כאשר עובד ציבור מבצע עבירה של הפרת אמונים, עוצמת הפגיעה בערך המוגן, הרלוונטית לקביעת המתחם, היא משמעותית. לעומת זאת, כאשר אדם "פרטי", מבצע עבירה של הפרת אמונים בצוותא חדא עם איש ציבור, כפי שנקבע בהכרעת הדין, ברור כי עוצמת הפגיעה בערך המוגן ביחס למעשיו של "האדם הפרטי" נמוכה יותר בהשוואה לאיש הציבור, אף אם הרשעתם של השניים היא בעבירה זהה.

נאשם 4 - קביעת העונש המתאים

65. בבואי לקבוע את העונש המתאים לנאשם בתוך המתחם, ראיתי להתייחס לנתונים הבאים:

(א) **העדר הרשעות קודמות** - הנאשם, בן 56, נעדר הרשעות קודמות, ויש לזקוף זאת לזכותו. כפי שצינתי בעניינם של יתר הנאשמים, לא דומה הטלת עונש על נאשם שהורשע בעבר בפלילים, לבין הטלת עונש על נאשם שזו הרשעתו היחידה.

(ב) **נתונים אישיים** - נתתי דעתי וכן משקל מסוים לנתוניו האישיים של הנאשם, נשוי כ- 30 שנה, אב לשני ילדים בגירים, שירת שירות צבאי מלא, ובעקבות ההליך המשפטי, על-פי הנטען, נפגע פגיעה כלכלית אנושה.

(ג) **ניהול משפט** - קביעותיי בעניינם של הנאשמים האחרים, לפיהן אין לראות בניהול המשפט, בנסיבותיו של המקרה דנן, כחסם המונע אימוץ הרף התחתון של המתחם, רלוונטיות אף לענייניו של פונטה. יש לזכור כי פונטה זוכה לחלוטין מהאישום השלישי, וגם הרשעתו באישום השני הייתה בעבירה פחותה בחומרתה מזו שיוחסה לו בכתב האישום.

ביחס לגובה הקנס - ראיתי להתחשב במידת מה בנאשם נוכח העובדה כי בניגוד ליתר הנאשמים, לא נטען וממילא לא הוכח כי מדובר במי שגרף סכום כלשהו לכיסו או כל תמורה אחרת, נוכח מעורבותו במעשים בהם הורשע.

לאור האמור לעיל, ראיתי להטיל על נאשם 4 עונש המשקף את חלקו התחתון של מתחם הענישה, וכמפורט להלן:

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 12935-02-17 ישראל נ' שמעוני ואח'

- א. 9 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות בניכוי ימי מעצרו (5.1.2016 – 22.1.2016) בדואר אשדוד ברח' הבושם 3, מבנה 4, אשדוד, החל מיום 21.2.2021 בשעה 08:00 שאז יתייצב הנאשם במשרדי הממונה על עבודות שירות לריצוי עונשו. מובהר לנאשם כי היה ויפר את הכללים הנהוגים בזמן עבודות השירות, נתונה לממונה על עבודות שירות הסמכות להמיר את התקופה לתקופת מאסר מאחורי סורג וברית.
- ב. 6 חודשי מאסר, אולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מהיום אחת העבירות בהן הורשע.
- ג. קנס בסך 120,000 ₪ או 60 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 20 תשלומים חודשיים שווים החל מיום 1.5.2021 ועד סיום התשלומים.

חילוט

66. סוגית החילוט תידון בנפרד.

ניתן צו כללי למוצגים לשיקול דעת קצין משטרה ו/או התביעה.

זכות ערעור כחוק.

ניתן והודעה היום י"א שבט תשפ"א, 24/01/2021 במעמד הנוכחים.

בני שגיא, שופט
סגן נשיא

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פלייט

ע"פ 8618/19

ע"פ 1679/21

ע"פ 1681/21

ע"פ 1685/21

ע"פ 1716/21

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן
כבוד השופט ד' מינץ
כבוד השופט ע' גרוסקופף

המערערת בע"פ 8618/19
ובע"פ 1685/21 :
מדינת ישראל

המערערים בע"פ 1679/21 :
1. איתמר שמעוני
2. עופר שמעוני

המערער בע"פ 1681/21 :
יואל דוידי

המערער בע"פ 1716/21 :
משה פונטה

נ ג ד

המשיב בע"פ 8618/19 :
שרון מילר

המשיבה בע"פ 1679/21,
1681/21 ובע"פ 1716/21 :
מדינת ישראל

המשיבים בע"פ 1685/21 :
1. איתמר שמעוני
2. יואל דוידי
3. משה פונטה

ערעור על הכרעת הדין של בית המשפט המחוזי בתל אביב-
יפו (כב' השופטת לי מרגולין-יחידי) ועל גזר הדין של בית
המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' סגן הנשיא ב' שגיא)
בת"פ 17-02-12935 מימים 11.11.2019 ו-24.1.2021

תאריך הישיבות: כ"ז באדר א התשפ"ב (28.2.2022)
כ"ט באדר א התשפ"ב (2.3.2022)
ו' באדר ב התשפ"ב (9.3.2022)

בשם המערערת בע"פ 8618/19
 ובע"פ 1685/21 :
 עו"ד אבי וסטרמן ; עו"ד שרית משגב ; עו"ד נגה בן
 סידי ; עו"ד ירון גולומב ; עו"ד הילה גבאי

בשם המערערים בע"פ
 עו"ד אשר אוחיון : 1679/21

בשם המערער בע"פ 1681/21 :
 עו"ד נוית נגב ; עו"ד יאנה פוגלסלוצניק ; עו"ד דפנה
 שטיינברג

בשם המערער בע"פ 1716/21 :
 עו"ד ליאת ארזי ; עו"ד מעין כפיר

בשם המשיב בע"פ 8618/19 :
 עו"ד אבי חימי ; עו"ד משה וייס

פסק-דין חלקי

1. כתב האישום שהוגש בהליך זה עניינו בפרשיית גיוס כספים על ידי איתמר שמעוני (להלן: שמעוני), שכיהן בתקופה הרלוונטית כראש עיריית אשקלון. על פי עובדות כתב האישום, בשנת 2015 ערך שמעוני הסכמי פיצוי עם א' ועם ב', לאחר שאלו העבירו לו מכתבי דרישה לתשלום פיצוי בגין פגיעה מינית. במסגרת הסכמי הפיצוי נדרש שמעוני לשלם סך של 925,000 ש"ח (בנוסף, נדרש שמעוני לממן שכר טרחת עורכי דין ומגשר ביחס להסכמים אלה). ביודעו שאין בידיו את האמצעים הכספיים למימון תשלומי ההסכמים, פנה שמעוני לאחיו, עופר שמעוני (להלן גם: עופר), ולמקורבו, משה פונטה (להלן גם: פונטה), על מנת שאלה יגייסו את הכספים הנדרשים. כמתואר בכתב האישום, במהלך התקופה הרלוונטית, פעלו עופר ופונטה לגיוס הכספים בידיעת שמעוני, ובכלל זאת מיזמים ומקבלנים שפעלו בעיר אשקלון ובהם יואל דוידי (להלן: דוידי), גבי מגנזי (להלן: מגנזי) ושרון מילר (להלן: מילר). כתב האישום אחז 5 אישומים וכנטען בו שמעוני לקח – באמצעות עופר ופונטה – שוחד מדוידי, ממגנזי וממילר, בסך מאות אלפי ש"ח.

2. ביום 11.11.2019 ניתנה הכרעת הדין בפרשה. במסגרת האישום הראשון, הורשעו שמעוני ועופר בעבירה של לקיחת שוחד בצוותא ודוידי הורשע במתן שוחד בהיקף של 150,000 ש"ח. במסגרת אישום זה הורשע שמעוני גם בעבירת הפרת אמונים מחמת ניגוד העניינים בקשר לעצם היחסים העסקיים שבין דוידי ועופר; ושמעוני ועופר הורשעו גם בעבירת הלבנת הון בקשר לסכום זה. במסגרת האישום השני זוכו שמעוני ופונטה מעבירות שוחד והם הורשעו, חלף זאת, בעבירה של הפרת אמונים בצוותא. זאת,

בשל העברת 100,000 ש"ח ממגנזי (שלא הואשם במסגרת כתב האישום שלפנינו) לפונטה עבור שמעוני. שמעוני ופונטה זוכו גם מעבירת הלבנת הון. באישום השלישי, זוכו מילר ופונטה מחמת הספק מהמיוחס להם בכתב האישום, העברת סך של 75,000 ש"ח עבור שמעוני. באישום הרביעי הורשעו שמעוני ופונטה בהפרת אמונים בצוותא בגין התנהלות שמעוני בקבלת כספים מבלי לברר את מקורם ומבלי לוודא שהוא יכול לקבלם בהיותו ראש עירייה. במסגרת האישום החמישי הורשעו שמעוני ודויד גם בעבירות לפי פקודת מס הכנסה [נוסח חדש].

3. ביום 24.1.2021 גזר בית המשפט המחוזי את דינם של המעורבים בפרשה. לצד עונשים נוספים, על שמעוני נגזרו 4 שנות מאסר בפועל; על עופר נגזרו 14 חודשי מאסר בפועל; על דויד נגזרו 9 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות; ועל פונטה נגזרו 9 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות. ביום 3.2.2021 הורה בית המשפט – בהסכמת הצדדים – על חילוט סכום של 95,000 ש"ח מכספו של שמעוני על ידי המדינה.

4. על הכרעת הדין ועל גזר הדין הוגשו הערעורים שלפנינו. שניים מהערעורים הוגשו על ידי המדינה: בע"פ 8618/19 מערערת המדינה על זיכוי של מילר באישום השלישי; ובע"פ 1685/21 מערערת המדינה על זיכויים של שמעוני ופונטה באישום השני מעבירה של שוחד (והרשעתם במרמה והפרת אמונים תחתיה) ומזיכוי פונטה באישום השלישי (להלן: ע"פ 8618/19 ו-ע"פ 1685/21). עוד במסגרת ערעור זה, מערערת המדינה על קולת עונשו של דויד. בע"פ 1679/21 מערערים שמעוני ועופר על הרשעתם באישומים הראשון, השני, הרביעי והחמישי וכן על העונש שנגזר עליהם (להלן: ע"פ 1679/21). בע"פ 1716/21 מערער פונטה על הרשעתו באישומים השני והרביעי, וכן על העונש שנגזר עליו (להלן: ע"פ 1716/21). בע"פ 1681/21 מערער דויד על הרשעתו באישומים הראשון והחמישי ועל העונש שנגזר עליו (להלן: ע"פ 1681/21).

לצד הערעורים, הוגשו בקשות לעיכוב ביצוע עונשי המאסר שנגזרו על שמעוני, עופר, דויד ופונטה. בהסכמת הצדדים, עוכב עונש המאסר שהוטל על עופר ועונשי המאסר בעבודות שירות שהוטלו על דויד ופונטה. ביום 6.5.2021 נדחתה בקשתו של שמעוני לעיכוב ביצוע עונש המאסר, ובהמשך נקבע כי עליו להתייבב לתחילת ריצוי עונשו ביום 16.6.2021.

5. בימים 28.2.2022, 2.3.2022 ו-9.3.2022 קיימנו דיונים בערעורים ושמענו את טענות הצדדים. בסופו של הדיון האחרון, הצענו לצדדים הצעה לסיום ההליך בהסכמה, כפי שיפורט להלן:

- א. במסגרת האישום הראשון – תיוותר על כנה הרשעתם של שמעוני, עופר ודויד ב.שוחד; תיוותר על כנה הרשעת שמעוני בעבירת הפרת אמונים; ושמעוני ועופר יזוכו מעבירת הלבנת הון.
- ב. במסגרת האישום השני – שמעוני ופונטה יורשעו בעבירות השוחד שיוחסו להם בכתב האישום (לקיחת שוחד ותיווך לשוחד), חלף הרשעתם בהפרת אמונים.
- ג. במסגרת האישום השלישי – יידחה ערעור המדינה, וזיכויים של מילר ושל פונטה יותר על כנו.
- ד. במסגרת האישום הרביעי – יידחו ערעוריהם של שמעוני ושל פונטה והרשעתם בהפרת אמונים תיוותר על כנה.
- ה. במסגרת האישום החמישי – יידחו ערעוריהם של שמעוני ושל דויד והרשעתם בביצוע עבירות מס תיוותר על כנה.
- ו. אשר לגזרי הדין – הצענו כי עונשי המאסר שהוטל שמעוני ועופר יותרו על כנם (4 שנות מאסר בפועל ו-14 חודשי מאסר בפועל בהתאמה); כי 9 חודשי המאסר לריצוי בעבודות שירות שהוטלו על דויד ירוצו במאסר מאחורי סורג ובריה; וכי על פונטה יוטלו 14 חודשי מאסר בפועל (חלף 9 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות).

הדגשנו כי הצעתנו זאת, ובכלל זאת העונשים שנקבעו בגדרה, לוקחת בחשבון את העיקרון שערכאת הערעור לא ממצה את חומרת הדין ומבוססת על האפשרות לסיים את ההליך בהסכמת הצדדים. לבקשת הצדדים, התרנו להם למסור התייחסות בכתב להצעת בית המשפט.

6. בהתייחסותה, ציינה המדינה כי היא מקבלת את הצעת בית המשפט. המדינה ציינה כי היא מבקשת שבכל הנוגע לאישום השני (הרשעת שמעוני ופונטה בעבירות שוחד, חלף הרשעתם בהפרת אמונים) תיכלל הנמקה, וזאת נוכח "הצורך בהבהרת גבולותיהן של עבירת השוחד והעבירה של מרמה והפרת אמונים בנסיבות הנדונות". עוד ביקשה המדינה להבהיר כי הסכמתה לדחיית ערעורה באישום השלישי נעוצה בנסיבותיו הפרטיקולריות-עובדתיות של המקרה דנן (יצוין כי מילר קיבל את הצעת בית המשפט בהקשר זה, ומסר כי אין לו התנגדות להבהרה המבוקשת על ידי המדינה). שמעוני ועופר הודיעו על הסכמתם למתווה, וציינו כי הצדדים מסכימים כי ריצוי עונש המאסר של עופר

יחל ביום 10.5.2022. פונטה הודיע אף הוא על הסכמה למתווה המוצע, והוסיף כי בהסכמת המדינה ריצוי עונש המאסר יחל ביום 1.9.2022 (נוכח נסיבות אישיות של פונטה שפורטו בהודעה). דויד מצדו הודיע כי הוא עומד על ערעורו.

7. משכך, ובהסכמת הצדדים, אנו מורים כדלקמן:

8. ערעורם של שמעוני ועופר יידחה ברובו (ע"פ 1679/21). השניים יזוכו מעבירת הלבנת הון שבה הורשעו במסגרת האישום הראשון (לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000). כן יורשע שמעוני, במסגרת האישום השני, בלקיחת שוחד לפי סעיף 290 בצירוף סעיף 293 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), חלף הרשעתו בהפרת אמונים.

עופר שמעוני יתייצב לשאת בעונש המאסר בפועל שהוטל עליו ביום 10.5.2022 עד שעה 10:00 בבימ"ר ניצן או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על עופר לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

9. ערעורו של פונטה (ע"פ 1716/21) יידחה וערעור המדינה לעניין זיכוי במסגרת האישום השני יתקבל, כך שהוא יורשע בתיווך לשוחד לפי סעיף 295(א) לחוק העונשין, חלף הרשעתו בהפרת אמונים. בהסכמת הצדדים אנו גוזרים על פונטה עונש של 14 חודשי מאסר בפועל (בניכוי ימי מעצרו).

משה פונטה יתייצב לשאת בעונש המאסר בפועל שהוטל עליו ביום 1.9.2022 עד שעה 10:00 בבימ"ר ניצן או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על עופר לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

לבקשת המדינה, נימוקים להרשעתם של שמעוני ופונטה בעבירות שוחד, חלף עבירת הפרת אמונים, יינתנו בהמשך במסגרת פסק דין משלים.

10. ערעורי המדינה על זיכויים של מילר ושל פונטה באישום השלישי (ע"פ 8618/19 וחלק מע"פ 1685/21) יידחו. כאמור, הסכמת המדינה לדחיית ערעורה נעוצה בנסיבותיו של המקרה דנן.

11. ערעורו של דוידי (ע"פ 1681/21) שמכוון להרשעתו במסגרת האישומים הראשון והחמישי, כמו גם ערעור המדינה בכל הנוגע לקולת העונש שנגזר עליו – נדחים לעיון.

בשלב זה, יוותר עיכוב ביצוע עונש המאסר שנגזר על דוידי בעינו.

ניתן היום, כ"ח באדר ב' התשפ"ב (31.3.2022).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 8618/19

ע"פ 1679/21

ע"פ 1681/21

ע"פ 1685/21

ע"פ 1716/21

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן
כבוד השופט ד' מינץ
כבוד השופט ע' גרוסקופף

המערערת בע"פ 8618/19
ובע"פ 1685/21: מדינת ישראל

המערערים בע"פ 1679/21: 1. איתמר שמעוני
2. עופר שמעוני

המערער בע"פ 1681/21: יואל דוידי

המערער בע"פ 1716/21: משה פונטה

נ ג ד

המשיב בע"פ 8618/19: שרון מילר

המשיבה בע"פ 1679/21,
1681/21 ובע"פ 1716/21: מדינת ישראל

המשיבים בע"פ 1685/21: 1. איתמר שמעוני
2. יואל דוידי
3. משה פונטה

בקשה מוסכמת מטעם המערער בע"פ 1681/21

תאריך הישיבות: כ"ז באדר א התשפ"ב (28.2.2022)
כ"ט באדר א התשפ"ב (2.3.2022)
ו' באדר ב התשפ"ב (9.3.2022)

בשם המערערת בע"פ

בשם המערער בע"פ 1681/21 : עו"ד נויט נגב; עו"ד יאנה פוגל-סלוצניק; עו"ד דפנה שטינברג

פסק-דין חלקי

1. ביום 31.3.2022 ניתן פסק דין חלקי בהליכים שבכותרת (להלן: פסק הדין החלקי), שעניינם בכתב האישום שהוגש בגין פרשיית גיוס כספים על ידי איתמר שמעוני, שניהן בתקופה הרלוונטית כראש עיריית אשקלון. פסק הדין החלקי ניתן בהסכמת הצדדים, וזאת לאחר שהתקבלה הצעת בית המשפט בעניינם (כמפורט שם). המערער בע"פ 1681/21 – יואל דוידי (להלן גם: דויד) – הורשע בפסק הדין של בית המשפט המחוזי בעבירת מתן שוחד (באישום הראשון) ובעבירות מס (באישום החמישי). בית המשפט המחוזי גזר עליו 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות (לצד עונשים אחרים, כמפורט בגזר הדין). הצעת בית המשפט בעניינו של דויד הייתה כי הרשעתו תיוותר על כנה אך יתקבל ערעור המדינה על גזר דינו כך ש-9 חודשי המאסר שהוטלו עליו ירוצו מאחורי סורג ובריח (חלף ריצוי המאסר בעבודות שירות). לאחר שניתנה לצדדים שהות להגיב להצעה, דויד הודיע כי הוא עומד על ערעורו, ובנסיבות אלו נדחו לעיון ערעורו (ע"פ 1681/21) וערעור המדינה לעניין קולת עונשו (חלק מע"פ 1685/21).

2. ביום 13.4.2022 הגיש דויד בקשה מוסכמת לסיום ההליך, שבמסגרתה ביקש להתיר לו להסכים בשלב זה למתווה שהצענו, לחזור בו מערעורו ולרצות את עונש המאסר שהוטל עליו בדרך של מאסר מאחורי סורג ובריח. עוד ביקש דויד כי ריצוי המאסר יחל ביום 1.9.2022 וזאת נוכח נסיבות אישיות שפורטו בבקשה. כאמור, המדינה הסכימה לבקשה.

3. נוכח האמור לעיל, ובהסכמת הצדדים, אנו מורים על דחיית ערעורו של דויד (ע"פ 1681/21) וגוזרים עליו 9 חודשי מאסר בפועל (בניכוי ימי מעצרו).

יואל דויד יתייצב לשאת בעונש המאסר בפועל שהוטל עליו ביום 1.9.2022 עד שעה 10:00 בבימ"ר ניצן או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על דויד לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

4. כאמור בפסק הדין החלקי, נימוקים להרשעת איתמר שמעוני ומשה פונטה בעבירות שוחד, חלף עבירת הפרת אמונים, יינתנו בהמשך.

ניתן היום, י"ג בניסן התשפ"ב (14.4.2022).

שׁוֹפֵט

שׁוֹפֵט

שׁוֹפֵט

מרכז מידע, טל' 077-2703333 *3852 ; אתר אינטרנט, <https://supreme.court.gov.il> דפ 19086180_M21.docx